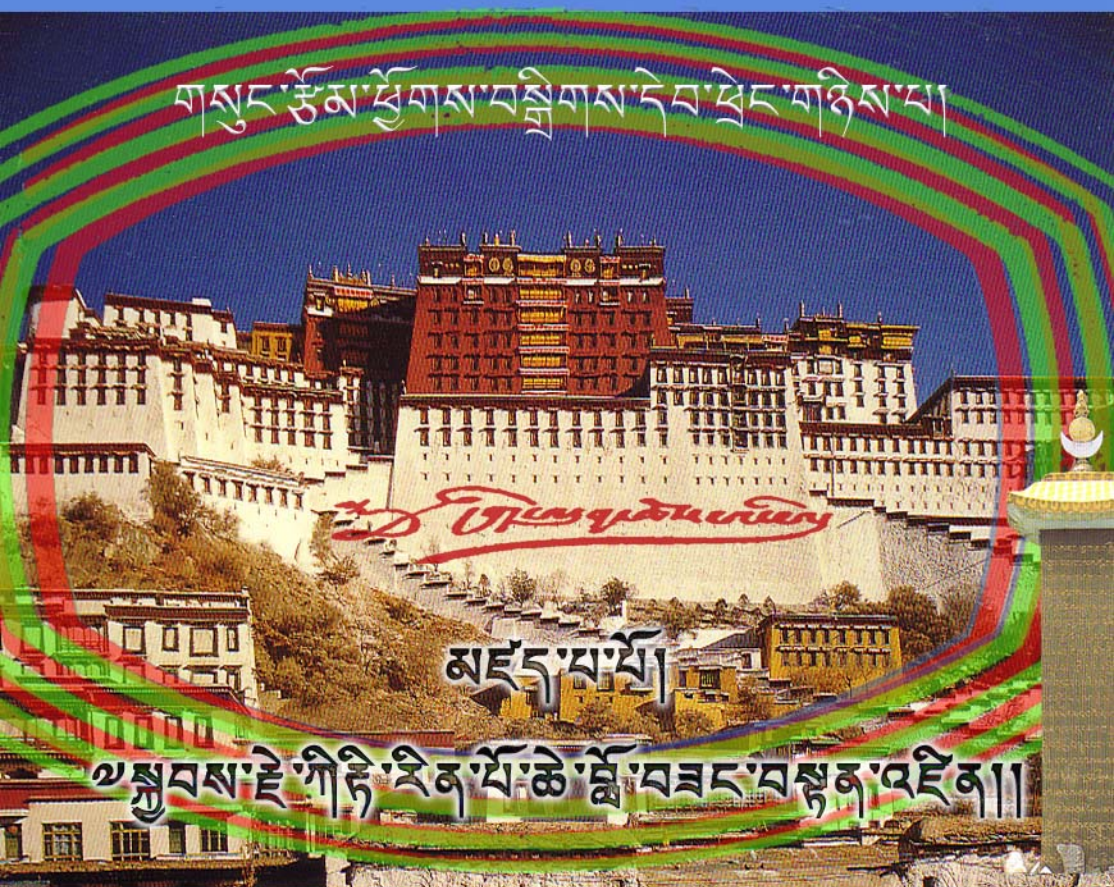

༄༅། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་
ཞབས་བདག་སེམས་ཀྱི་མཛེས་པ།

གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཕྱེད་གཉིས་པ།

མཛད་པ་པོ།

ལྷ་སྐྱབས་ཆེ་གི་རྟེན་ལྷ་པོ་ཆེ་སྐྱོ་བ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

༢༠༠༩

འཕགས་ཡུལ་གི་རྟེན་ལྷ་པོ་པ་གྲ་ཚང་ནས་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༄༅། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ གྱི་རབ་བྱེད་ཞབས་བཏགས་མ།

མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་དབྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སྟོགས་བསྐྱགས།

༢༠༠༩

ཚུམ་སྐྱུག་མཛད་པ་པོ།

ལྷ་སྐབས་ཱེ་གེ་ཏི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བཟང་བརྟན་འཛིན།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་འཁྱུངས་ནས་མི་ལོ་སྤེལ་པོ་བརྒྱ་ཐམས་པ་འཁོར་
བའི་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་གཏོག་གྱེས་པ་གྲུ་ཚང་ནས་འབྲེམས་སྟེལ་བྱས།

༄༅། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ གྱི་རབ་བྱེད།

མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱགས།

ཚུམ་སྒྲིག་མཛད་པ་པོ།

ལྷ་སྐབས་ཱེ་གི་ཉི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

༢༠༠༩

ཐེང་བཛྲ་།

༡༡། རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་ནམས་ཀྱི་མགོན་སྐབས་དཔུང་གཉེན་མཚུངས་ཆེ་
མ་མཆིས་པ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་
གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་གཞིར་བཟུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་ཉམས་པ་སྤར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཐབས་སུ་འདི་ག་
བཞུགས་སྐར་གཏིའི་བྱེས་པ་གྲ་ཆང་གི་ཆོས་མཐོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གཉེར་
ཁང་གི་ཚོམ་སྒྲིག་སྡེ་ཆེན་ནས། མདོ་སྤྲལ་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བྱམ་མོང་
དང་བྱམ་མོང་མེན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཚོམ་སྒྲིག་དང་དཔར་བསྐྱུན་འགྲེམ་སྤེལ་གྱི་
ལས་གཞི་སྤྲོ་མང་བཅུམས་དང་ཚོམ་བཞིན་པ་ནས། སྤེལ་འདྲི་ནང་ལ་སྐབས་མགོན་
གཏི་སྐྱེས་བཅུ་གཅིག་པའི་གསུང་ཚོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་ལས་གཞི་དངོས་སུ་
འགོ་བཅུམས་བྱུང་པ་བྱུང་བར་མ་ཟད། གསུང་ཚོམ་དེབ་ཐེང་དང་པོར་གནའ་
རབས་བོད་ཀྱི་སྤྲིད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔུང་པ་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་པ་དཔར་
བསྐྱུན་གྱིས་འགྲེམ་སྤེལ་ཞུས་པར་མཁུས་དབང་དང་ལོ་རྒྱུས་དཔུང་ཞིབ་པ་མང་
པོ་ཞིག་གིས་བྱུགས་སྤར་ཆེན་པོས་ཆད་མཐོའི་གདེང་འཛིན་བྱུང་བར་བརྟེན། ད་
ཐེངས་ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ལོ་རྒྱུས་དཀོན་རིགས་<<དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་
བྱེད་ཞབས་བཏགས་མ>>ཞེས་པ་འདི་གསུང་ཚོམ་དེབ་ཐེང་གཉིས་པར་འདེམས་
བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་འགྲེམས་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་བཅུམས་པ་ཡིན།

སྤྱིར་མདོ་སྤྲལ་པ་མཁུས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐྱེ་འཆོ་བཞུགས་

སྐབས་འགལ་ཤིང་སྒྲིལ་མང་ལོག་ཐུགས་རིག་མཁྱེན་ཡོན་ལ་དཔག་པའི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱས་པོ་བྱང་བྱབ་མེད་པར་མ་ཟད། ཁོང་གིས། ཤེས་བརྩོན་ཐོས་པ་ཅན་གྱི་ཉམ་
ཚུང་གི་ཁ་སྟབས། །ཐུན་པོ་ནོར་རྒྱལ་ཁྲར་བའི་དབང་ཤེད་ཀྱིས་བཅོམ་སྟེ། །ཆོས་
མཐུན་བཀྱར་སྟེའི་བཞུགས་གཤམ་གོ་ལོག་དུ་བསྐྱེད་པས་ནས། །སེམས་བྱི་ཡི་གཡོག་
དུ་འགྱུར་ཚུལ་འདི་སྟོབ་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདི་ལྟ་བུའི་ཐུགས་བསམ་གྱི་གསུང་
ཆོག་ཁོང་གི་ཚུལ་ཡིག་ཀྱན་དུ་ལན་མང་འབྱུང་བ་ལྟར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བྱང་བའི་ནང་
མཁས་མཆོག་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅན་ཤེད་དང་ངན་གཡོས་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བག་
ཆགས་མི་རབས་ནས་བརྒྱད་པའི་དཔོན་རིགས་འགའི་གཉའ་གནོན་དང་། ཆང་
རག་གི་བསྐྱེད་ལོག་ནས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྐྱོས་ཀྱི་ཆུང་ཚོས་རྣམས་མེད་བྱས་པའི་
ཡ་ང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་བྱུང་ཡོད།

ལར་ནས་གནས་ཡུལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་སྤངས་དབང་གིས་ཐུགས་པམ་
བྱང་བ་མཁས་དབང་དམ་པ་ཁོང་ཅམ་དུ་མ་ངས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གཤགས་
པས། སྤྱི་པོ་པལ་ཆེར་པལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་
ནམས། །དོན་དུ་མི་གཉེར་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕྱག་དོག་བྱི་མ་དག་གིས་སྤང་བ་ཡང་།
།ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱེ་བསྐྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། མཁས་
པ་ནམས་ནི་བཀྱར་བ་དང་། །བསོད་སྟོམས་དག་ཀྱང་རྟེན་པར་ཤོག། ཅེས་ཐུགས་
སྟོན་མཛད་པ་འདིས་སྟོན་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ཆོར་བྱུན་པོའི་བརྒྱས་
བཅོས་དང་། མཐུན་ཤིང་གྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་རྒྱས།
འདི་ལྟར་བཟུང་ན་ནོར་རྒྱུན་མ་དང་། དབྱངས་ཅན་མ་བྱུན་མོང་དུ་སྐྱབ་མཁན་
ཞིག་ལ་གཉིས་ཀས་དངོས་གྲུབ་མི་སྟེར་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེལ་ཡོད་པའི་བཤད་

ཀུན་ཡོད་པ་དེ་བདེན་པར་སྒྲུང་།

ཁོང་སྐྱ་གཤེགས་ནས་ངོ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལྟག་འདས་པའི་མཆམས་འདིར་ཁོང་
འཆོ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་གནས་བབས་ལས་ལྷོག་སྟེ་མཆན་སྟན་གྱི་གྲགས་པ་ཀྱང་བྱུང་
དུ་འཕེལ་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ནི། བདེན་
པ་དང་ཀྱང་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཀྱལ་ཁའི་དན་ཏགས་ཤིག་དུ་མ་ཟད། ཁོང་ཉིད་ལས་
འབྲས་དཔང་འཕེར་གྱི་དྲང་ཚུགས་ཆེ་ཞིང་། མི་རིགས་དང་བརྟན་སྲིད་ལ་དོན་
དམ་པའི་ལ་ཀྱང་འཛིན་མཁས་པ། ཡུགས་རྒྱུང་རིང་པོར་དགོངས་དཔྱད་གྱི་མཁྱེན་
ཅུལ་མངའ་བ་བཅས་ད་ལྟའི་མི་རབས་འདིས་གསལ་ལྟོགས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་
བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་ཁོང་གི་དཔྱད་ཀྱི་གསུང་ཚིམ་ཀྱན་ལ་དགོངས་
པས་དཔྱད་ཞིབ་གནང་སྟངས་ཀྱི་རིག་འགྲུལ་དང་། ནང་དོན་གྱི་ཟབ་བྱུང་། ཆོག་
གཤིས་ཀྱི་ལྟོད་ཉམས་དང་སྟན་ཆ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ཀྱི་གཟི་མདངས་ཉི་ཤར་
སྤར་མོས་ཁེབས་མི་ཐུབ་པའི་དཔེ་ལྟར་གོ་ལ་རྩེལ་པོ་འདིའི་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་མངོན་
པར་གྱུར་པས། འཇམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱུ་མང་པོའི་ནང་ཁོང་གི་གཤིས་སྤྱོད་དང་།
མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་བྱགས་ཆེར་འཕེལ་བཞིན་པའི་དགོས་བབ་དང་བརྟན་
ཡིག་རིགས་འདྲ་མིན་ཐོག་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས། བསམ་བློའི་ལྟ་བུ། གཤིས་སྤྱོད་
ཚིམ་རིགས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་ཚིམ་ཡིག་སྤྱོད་ཆོགས་ཤིག་འཕྲོན་བཞིན་པའི་མིག་སྒྲུབ་
གནས་ཚུལ་འདི་དང་འབྲེལ།

༡༩༩༩ལོར་ཀུན་ཀྱི་དེ་རིན་པོ་ཆེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་དོར་གླིང་དང་།
ཀྱ་སྐྱ་ག འབྲས་ལྷོངས་བཅས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་སོ་སོའི་བོད་མི་དང་འབྲས་ལྷོངས་
པ་མང་པོའི་སར་ཆེད་ཕེབས་གྱིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་རྒྱུས་མངའ་འདྲིས་

གཤིབ་ཆེ་བའི་མི་སྣ་ཆེན་གྲས་མང་པོར། མཁས་དབང་ཁོང་གི་མི་ཆེའི་ནང་བྱུང་
བའི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཁག་ཞིབ་འདྲི་མཛད་པ་སྤྱི་འདུག་དང་། ལེ་ཆན་ཁག་ཅིག་
སྤྱི་ཐག་ལས་ཕབ་བཤུས་ཀྱིས་བཀའ་ལན་ཞུ་བ་པོ་སོ་སོའི་སྤྱི་ཆེན་འདུས་མེད་ཐོག་
ནང་དོན་གྱི་བྱུང་བར་སྣོན་འཕྲི་བསྐྱར་བཅས་མེད་པར་མགོ་མཇུག་ཆང་བ་མཛད་
ཐོག་མཛད་དུ་མཁས་དབང་ཁོང་གི་མི་ཆེའི་བྱུང་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དོན། མཛད་འཕྲིན་
དང་སྤྱི་ཆེའི་འགོག་ཆུན་ངོ་སྤྲོད། ཁོང་གི་དགོངས་པ་དང་སྐབས་དེའི་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་དེ་བཀའ་བོད་དང་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོན་སྤྲོད་ལ་སྤྱི་ཆེན་པའི་རྒྱབ་ས་
ཆེན་ཕུག་ལས་ཅི་གནང་། ཆོས་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅས་ཁོང་གི་མི་
ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཅ་གནད་བདུན་ལས་འཕྲོས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པའི་མཛད་དེ་ལོ་
རྒྱུས་རྒྱུས་པའི་ལུགས་སུ་བསྐྱོན་པར་གནང་བའི་<<དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་
བྱེད>>ཅས་པ་དེ་སྤྲོད་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་ཁ་གསལ་ཞིང་།
གནད་ཆང་བ། བདེན་པའི་ཁྲུངས་བཅན་པ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་དཔུང་ཞིབ་པ་དང་དོན་
གཉེར་པ་ཆོས་ཡིད་བརྟན་རུང་ཞིང་སྤྱི་ཆེན་པའི་ཁྲུང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆང་
བས་བོད་ཕྱི་ནང་ཀུན་དུ་གྲགས་པ་ཆེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་ནས་དེ་བཀའ་བྲུགས་སུ་ཐེངས་དང་པོར་དཔར་བསྐྱོན་གནང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་
པེ་ཅིན་མི་རིགས་སྒོ་བ་གྲ་ཆེན་མོའི་ནང་སྤྱི་ཆེན་དཔར་གྱིས་དེ་བཀའ་བྲུགས་སུ་དཔར་
བསྐྱོན་ཐེངས་གཉིས་པ་ཞུས་འདུག་ནའང་དེ་བའི་དག་སྤྱོད་ནས་ཕྱོགས་ཅིན་པར་
བརྟེན། ད་ཆར་དོན་གཉེར་པ་ཐེ་མང་དུ་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ་དཔེ་ཆ་དགོན་རིགས་
སུ་གྱུར་པས་དེ་ཐེངས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་འཁྲུངས་ནས་ལོ་ངོ་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ལོར་
བའི་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ། སྤྱི་ཆེན་པའི་བྱེད་ཀྱི་ཆང་གཞིའི་ཐོག་བོད་ཕྱི་ནང་

གི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐྱོར་གྱི་
བཤད་པ་སྣ་ཆོག་མཁས་ལས་བཞེད་པ་འདྲ་མིན་གྱི་བྱར་མཆན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གྲངས་
ལྟག་དང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལྷ་སྐབས་ཐེ་གི་རྟེ་
རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དགོན་རིགས་ངག་རྒྱུན་དང་ཡིག་རྟེང་
ཕྱོགས་བསྐྱེགས་མཛད་པའི་ལས་བསྡུམས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
འཆོལ་ཞིབ་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། འདི་གའི་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་
གིས་ཁོང་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐྱོར་བཅར་འདྲི་ཞུས་པའི་བཀའ་ལན་
བརྒྱ་གསུམ་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་ནང་གསལ་བའི་མི་སྣ་འགའི་
ལོ་རྒྱུས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བརྒྱུན་པར་ཁག་དང་། ཁོང་གི་ཕྱག་བསྟར་
མའི་ཡིག་གཟུགས། རི་མོ་སྣ་ཆོག་མཁས་བཅས་ཞབས་སུ་བཏགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
སྤྱི་དང་ལྟག་པར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔུང་ཞིབ་པ་ཆོར་གཟིགས་
བདེའི་ཕན་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་<<དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་
ཞབས་བཏགས་མ>>ཞེས་པ་འདི་ཁོང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཚུམ་དེབ་ཕྱེང་གཉིས་
པར་བདམས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དཔར་འགྲེམས་བྱས་པ་ཡིན།

འདིར་ཚུམ་སྒྲིག་སྐབས་ཕྱན་ཅག་གི་ཤེས་ཚད་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་སྦྱོན་ཆ་
མི་ཉུང་བ་ལྟགས་ཡོད་སྟེད་པས། ཚུམ་སྒྲིག་པར་ནོར་འབྲུལ་ཡོ་བསྐང་དང་
ལམ་སྟོན་གྱི་དགོངས་འཆར་ལྟག་པོར་གནང་རོགས་ཞེས། འཕགས་ཡུལ་གི་རྟེའི་
བྱས་པ་གྲ་ཚང་གི་ཆེས་མཐོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཚུམ་སྒྲིག་
སྡེ་ཚན་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༥ ལ།

དཀར་ཆག

དང་པོ། དགེ་འདུན་ཚུལ་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་ཚུན་འགྲོའི་ཆེད་བཟོད།

༡༥ མེད་བཟོད། ༡

༡༦ དང་པོ། མཉན་གྲགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ། ༤

༡༧ གཉིས་པ། མཁས་དབང་དེའི་དགོངས་ཚུལ་དང་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ། ༧

༡༨ གསུམ་པ། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱག་ལས་ཅི་མཛད། ༡༡

༡༩ བཞི་པ། རྒྱ་གར་ནས་པོད་དུ་ཕྱེབས་ཚུལ། ༡༤

༢༠ རྩ་པ། ཆོས་ལུགས་སྒྲིབ། ༡༧

༢༡ རྩལ་པ། དམར་པོ་རེད་དམ། ༡༩

༢༢ བདུན་པ། དགེ་ཚུལ་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཅུད་ཞིབ་ཞུས་སྐད་སྒྲིག་ ༢༡

༢༣ བརྒྱད་པ། ཡིག་ཆ་སོགས་སྤྱད་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་
ལོ་རྒྱུས་རེའུ་མིག་ ༢༧

༢༤ དགུ་པ། བསྐྱར་བ་དང་གསར་ཅོམ། ༣༩

༢༥ ཡང་རྟགས་འཁོད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་མཆན་འབྲེལ་ཁག་ ༤༩

གཉིས་པ། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚུལ་འཕེལ་གྱི་མཛད་ནས་
སྐོར་ཨ་མདོ་རྫོང་དུ་ནག་དོ་ལགས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་
ཐུ་ཐག་ནས་ཐབ་བཟུས་བྱས་པ། ༥༥

- གསུམ་པ། འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་ཀ་ཇི་སྟུན་གྲུབ་དོ་ཇེ་
མཆོག་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་
བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད་པ། ༤༩
- བཞི་པ། དགེ་སློང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་མཆོག་ལ་མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་སྐྱེ་འཛིན་
འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་བཤུས་བྱས་པ། ༤༧
- ལྔ་པ། བཀྲས་མཐོང་རཀ་ར་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་
ཐག་ནས་ཕབ་བཤུས་བྱས་པ། ༥༩
- དྲུག་པ། མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་པོད་
གཞུང་གིས་དོ་དམ་བཅོན་འཇུག་གནང་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་ཅེ་གག་
གི་མི་དཔོན། སྐུ་ངོ་བཀྲ་གིས་དཔལ་ར་པ་མཆོག་ལ་སྐབས་དེའི་
དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་
ལས་ཕབ་བཤུས་བྱས་པ། ༡༡༩
- བདུན་པ། དེ་སློན་འབྲས་སྤངས་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁང་ཆན་གན་སྤང་ར་དགེ་འདུན་
བཟོད་པ་མཆོག་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐོར་
བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་བཤུས་བྱས་
པ། ༡༢༡
- བརྒྱད་པ། སྐར་སྦྱིད་སྐུ་ངོ་རག་དབང་དོན་གྲུབ་མཆོག་ལ་མཁས་དབང་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་
སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་བཤུས་བྱས་པ། ༡༡༩

དགུ་པ། ཨ་མདོ་ཅོ་ནེ་མཆོད་པ་ཨ་ལགས་འཇམ་དཔལ་མཆོག་ལ་མདོ་སྐད་པ་
 མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་པག་འའ་འདི་ལྷུས་
 པའི་ལན་སྟུ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཐབ་བཤུས་བྱས་པ། ༡༡༡
 བརྒྱ་པ། ལྷ་ཞབས་ཐོན་ཟུར་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་བྲིས་
 གནང་མཛད་པའི། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དུས་བབ་འགའ། ༡༡༢
 བརྒྱ་གཅིག་པ། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཉམས་ཞིབ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་སྐོར་སྐབས་དེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
 གི་ལས་བཞུགས་སྟན་ལུང་འདྲ་བཤུས། ༡༡༣
 བརྒྱ་གཉིས་པ། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་སོགས་ཅད་ཞིབ་གནང་སྟངས་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་
 བརྒྱད་རིམ་སྐོར། ༡༡༤
 བརྒྱ་གསུམ་པ། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དྲིས་ལན་བརྒྱ་གསུམ་པ། ༡༡༥
 བཅོ་བཞི་པ། ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་ནང་འཁོད་པའི་དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཅོ་མ་ཡིག་སྐོར་དཔེ་མཆོན། ༡༡༦
 བརྒྱ་ལྔ་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་ནང་གསལ་བའི་མི་སྣ་
 འགའི་ལོ་རྒྱུས། ༡༡༧
 བརྒྱ་དྲུག་པ། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐུ་
 པར་དང་ཞལ་ཐང་། ཡིག་གཟུགས་སྣ་ཆོགས། ལས་རྟགས་
 དང་ས་ཡིག་ས་ཁྲ། རི་མོ་སོགས་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་

བསྒྲིགས། ༡༥༡

- ༡༥ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐུ་པར་སྣ་ཚོགས་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཚུགས་
བསྒྲིགས་བྱས་པ། ༡༥༣
- ༡༦ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་བྲིས་གནང་མཛད་པའི་ཞལ་ཐང་གི་སྐོར་གང་རྟེན་
དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཚུགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ། ༡༥༡
- ༡༧ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་བརྟམ་མའི་ཡིག་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
འདྲ་བཤུས་ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཚུགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ། ༡༥༧
- ༡༨ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་བརྟམ་མའི་ལས་རྟགས་དང་ས་ཡིག་གི་
འདྲ་བཤུས་ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཚུགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ། ༡༥༩
- ༡༩ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་བརྟམ་མའི་ས་ཁྲའི་སྐོར་གྱི་འདྲ་བཤུས་
ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཚུགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ། ༡༦༡
- ༢༠ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་བརྟམ་མའི་རི་མོ་དང་རི་མོའི་འདྲ་བཤུས་
ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཚུགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ། ༡༧༡
- ༢༡ བྱེ་ལོ་དང་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་རང་ལོ་གང་འཁེལ་གཟིགས་
བདེའི་རེ་ལུ་མིག་ ༢༠༥
- ༢༢ དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་མཚན་བྱང་། ༢༠༧
- ༢༣ དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱི་མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁོང་གི་གསུང་ཚིམ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
ཡིག་ཆ་དེ་སྔ་མཐོང་བ་ཁག་ངོ་སྤྲོད། ༢༡༥

༡༡། དག་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ གི་རབ་བྱེད།

མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དག་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཚྭ་གསལ་བསྒྲིགས།

༢༠༠༩

ཚུམ་སྒྲིག་མཛད་པ་པོ།

ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

སྒྲུང་བརྗོད།

༡༡། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་མདོ་སྨད་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ཞེས་མཁའ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་མ་ཟད། ལྷན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དེང་སྐབས་འཆོ་བཞུགས་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་པ་དང་སེམས་སྦྱིས་པ་
ཞིག་བྱུང་ཡོད།

(ཡགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདེན་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་བཞི་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་ཞལ་ལྷན་ནས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༥ ཉིན། མདོ་སྨད་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནི།
དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་ཤེས་
དཔྱོད་ཀྱི་ཁྲོད་རང་རྩ་ལ་དང་། སྤྱི་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཕྱགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་མཐོ་བསམ་
ཐོངས་པའི་རྣམ་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡར་ཐོན་པར་བབྲང་འོས་པའི་སྦྱིས་བྱ་ཞིག་ཡིན།
དོ་སྦྱོར་དག་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས།

བཤད་པས་སྐྱབ་པའི་གོ་རྒྱུ་མཆོ་རུ་བསྒྱེད། །དག་པའི་འདུན་ལྡན་བྱ་བ་ཆོས་སུ་འཕེལ།
།ལུང་རྟོགས་བཤད་སྐྱབ་གཙང་མའི་རྒྱ་མཆོ་ཅན། །དག་ལ་འདུན་དང་ཆོས་འཕེལ་སྟོང་གི་
ལྷ། ༡) 2

འོན་ཀྱང་མཁའ་སྒྲུབ་དབང་དེ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་མཁའ་སྒྲུབ་མང་པོ་ཞིག་
ནས་མི་བདེན་རྒྱུན་བསྐྱོད་ནས་མེད་ཉེས་འགེལ་གྱིས་སྐྱུང་ལ་ཆད་མེད་མྱོང་ཐོག་
མཐར་ཐུགས་ཤམ་དང་བཅས་སྐྱེ་ཆོ་རྗེས་པ་རེད།

དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་སྟོན་བསགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་ཀྱང་
 འཕལ་ཆུན་དུ་མ་ཞིག་འཛོམས་ཡོད། སྤྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་གང་ཡིན་ཡང་
 རུང་ཟེར་སྐད་ཅུ་མ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲང་བར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དབྱད་ནས་
 འདི་འཐད་པ་དང་འདི་མི་འཐད་ཅེས་སྤོང་པོར་སྦྱས་དཀས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 འཆད་ཚིང་ཚིམ་གསུམ་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་འགྲན་པའི་ཁྱོད་དང་གོ་སྐབས་བུལ་བས་
 མཁས་པའི་ཁྱུ་ལ་འཛོན་པ་འགའ་ཞིག་ནས་དྲི་གས་གཏམ་དུ་མ་ཞིག་སྟེལ་བ་དང་།
 ཡུག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ཁོ་ནས་ལྷད་སྤོང་མཁུགས་བཟུང་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་
 རྒྱུ་ལི་བུ་གར་ཁོང་གི་ལེགས་བཤད་ནམས་མ་ཤོང་བར་མ་ཟད། ཁོང་གི་འདོད་
 རྒྱུ་ལ་འགའ་ཞིག་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་སྤངས་དང་མ་འཆོམས་པའི་དབང་
 གིས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། རྟོན་ཕྱོན་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་
 ལ་ཆད་མར་མི་འཛོན་པར་རང་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལ་བསྟེ་སྟེ་འདྲུག་
 མཁན་དང་། ལྟ་བ་ལོག་པ་དམ་ཉམས་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་མང་ཆོགས་སུ་ཆེད་སྟོག་
 བྱས་ཡོད། དེའི་དཔེ་མཆོན་གཅིག་འདི་ལྟར། “དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས་
 ཀྱང་བོད་དུ་བསྐྱེད་དུས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བར་བྱུང་མིན་གྱི་དགག་པ་དང་།
 བོད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བསྟན་བཅོས་ཆང་མ་ཁུངས་དག་མིན། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དབུ་
 མའི་ལྟ་བ་སྟེགས་འགྲིག་མིན་མང་པོ་བརྗོད་པ་བོད་བཞུགས་ཆང་མས་སྟན་ཐོས་
 ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་དོ་དམ་
 ཡན་པོར་མ་སོང་བར།” ཞེས་དགེ་ཆོས་ལགས་བཅོན་འདྲུག་གནང་བའི་གོ་སྐབས་
 དེ་བཟུང་ནས་ནག་རྒྱུང་ཞིག་བརྗོད་ཐབས་ལ་འབད་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཐ་ན་གསུང་
 ཚིམ་ཚུན་ལའང་ཡུག་དོག་གིས་ཁྱད་གསོད་འབའ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་ནི་མཁས་དབང་

དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚིམ་ཞིག་གི་མཇུག་དུ། “ཕུག་དོག་ཁྲག་གིས་མྱོས་པའི་ཨུ་
ཚུགས་སྟག། །འཛིགས་པའི་ང་རོ་སྟོག་པའི་ཆང་ཆིང་དུ། །གཅིག་
པུར་ལུས་པའི་བདེན་པའི་བུ་ཆུང་འདི། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྤྲིང་རྗེའི་
ཡུལ་དུ་མཛོད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ལམ་ཙམ་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ལ།

ལྟག་པར་འཇམ་སྒྲིང་སྤྱིའི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་བརྟེན་བོད་འདིར་ལེགས་བཅོས་
ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཕུགས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བྱ་རྒྱུ་གཞིགས་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་
དགོས་སྟོར་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དེའི་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཀྱི་སྣ་མོར་
གཏོགས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྒྱུན་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྟོམ་མདའ་རབ་དགའ་དང་།
སྒྱུན་བསལ་ཀྱན་འཕེལ་ལགས། རྩང་ཅན་གྱང་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བོག་འགའ་
ཞིག་གིས་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱིས་བོད་འདིར་དམར་པོའི་ལྷ་བ་འཇུགས་བཞེད་ཡོད་
ཚུལ་ཕྱར་གཏམ་ཆེད་སྟོག་གིས་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་བསྐྱར་པ་དང་། ཕྱི་མི་འགས་
ཀྱང་དཔེན་སྟོར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ངན་མང་པོ་ཞིག་སྣ་འཛོམས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་
ནས་ཀྱང་བརྒྱ་ལོར་རྩེས་མ་བཟོ་མཁན་གྱི་བྲིམས་འགལ་ཉེས་ཅན་རེད་ཅེས་བྱ་བ་
བསྐྱགས་དང་འབྲེལ་དོད་མ་བཅོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
འོན་ཀྱང་བདེན་མཐའ་གསལ་བྱ་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་
ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་གནས་ཆོད་གོང་མཐོར་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་
ཀྱི་སྟན་གྲགས་ཡར་ལྷེ་བཞིན་རྗེ་གསལ་དུ་གྱུར་པ་རེད།

༣༡། ཨྱིར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་མཆོད་དུ་འདྲུས་ནས་སྟན་བླགས་ལྷུང་
ཡོད་འདུག དེ་ཡང་ཁོང་རང་བཞིན་གྱིས་རིག་པ་ཚེ་ཁིང་ཟབ་པ། རྣལ་པར་ཅོད་
པའི་རིག་པ་འགན་ཟུང་བྲལ་ཁིང་། བྱི་ཆ་ལ་མཁས་པ། དན་སྟེན་པ་སྟོགས་ཡིན་
པས་དེ་སྐབས་མདོ་སྟོད་བྲལ་དུ། རྩི་ཆ་ཨ་ལགས་སམ། རྩི་ཆ་སྐམ་པོ། ཡང་
ན་རོ་བླག་སྟུལ་སྟུང་དང་། རོ་བླག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་སྟན་བླགས་ཆེ་
རིས་སུ་འབས་སྟུངས་སྟོ་མང་གུ་ཆོད་དུ་ཆོས་བླགས་སྐབས་ཀྱང་འདི་ཉིད་གྱི་ཅོད་
རིག་པ་མཁས་དབང་རྣམས་ཡིད་འཕྲོགས་པས་ཨ་མདོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ཞེས་རིག་པ་ཚེ་བའི་ཆད་དུ་འཛིན།

དུས་ཁྱིམ་གྱི་གར་དང་སིང་ག་ལ་སོགས་སུ་ཐེབས་ནས་དེ་རྩ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་
བའི་ཉེར་མཁོའི་བརྟན་བཅོས་འགའ་ཤས་བོད་དུ་བརྒྱུར་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་
ཡིག་སོགས་གསར་ཚུལ་མཛད་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་བླུགས་
དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་མཛད་པས་བོད་གྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་
རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མིག་སྲེ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རེད།

རྒྱལ་རབས་དེ་ཉིད་ཚེས་པའི་རྩོལ་ཡང་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། “ངེས་
 པའི་རྩོམ་དང་གསལ་བའི་ལོ་ཆིགས་སུ། །བརྟེན་པའི་ཡིག་རྩིང་རི་རྩིད་
 བརྩིགས་པ་ལས། །ཤོད་ཁམས་དང་པོའི་མྱིད་དང་དབང་གི་ཆད། །རྩུང་

ཟད་འཇལ་བའི་སྒྲིབས་པ་བདག་ལ་སྐྱེས། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྡོན་
 བྱོན་ཀྱལ་རབས་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ལ་དུ་མ་བཏོན་པའི་བཅན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་
 རྒྱུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། དག་རྒྱུན་དང་ཡིག་རྩིང་སོགས་
 ལ་ཉམས་ཞིབ་མཛད་ནས་ལོ་ཆིག་སྟོང་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་
 པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་སྲོང་བཅན་སྤྱོད་པོའི་སྐྱེ་ཆེད་ཆད་ཀྱང་སྡོན་མ་གྲགས་པའི་
 གཏན་འབེབས་མཛད་པས་ཕྱི་ཀྱལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་མཆོན་ནས་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁར།

སྤྱིར་བཏང་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། “ལར་
 བདག་རང་ཡང་ཐོས་ཆད་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤྱོན་པོ་ཅོལ་ཆུང་ཞིག་མ་ཡིན་
 གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟོག་ཅིང་། མི་ཆེ་ཐོས་པ་ལ་བསྐྱེལ་བའི་
 སྤང་པོ་དཔྱིད་ལྡན་ཞིག་ལགས་པས། གང་སྤྱོད་འདི་ཀྱན་ལ་ནོར་བ་དང་།
 ཁུངས་མེད་པ་དང་། མགོ་བསྐྱོར་བའི་དོགས་པ་གསུམ་ཆར་མ་དགོས་
 པ་ལགས་མོད། མིའི་རིགས་པ་ལ་མི་ཆེ་ཞིག་ལ་ནི། དཀའ་བ་ཞིག་སྤྱོད་
 རུ་བཏང་སྟེ་བཤད་ན་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་བརྟན་བཅོས་བྱེད། དེ་ལས་སྤྱོད་
 མི་ཞིག་དཀའ་རུ་བཏང་སྟེ་བཤད་ན་མཁས་པར་བརྩི་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་
 འདུག་པས་བྱ་ཐབས་ཟད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེང་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་
 ཆོས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྤངས་བཞིན་འཐད་ལྡན་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དབྱེད་
 ནས་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་མཛོན་
 གོ། །

གཉིས་པ། མཁས་དབང་དེའི་དགོངས་ཚུལ་དང་ པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ།

༄༅། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་དང་སྐབས་དེའི་པོད་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དབར་བར་སློང་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་ས་
གནས་གང་དུ་ཕྱེབས་ཀྱང་སྐྱོང་ལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག

(ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་པ་ཟམ་བུ་ལྷན་འཛིན་པས།

དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ནི་མཁྱེན་ཏུ་དང་། ལྷག་པར་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་དགོངས་
པ་བཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད། སྐབས་དེའི་པོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་མ་འཆམས་པས་མཁྱེན་ཡོན་དང་
མཉམ་པའི་མཛད་འཕྲིན་མ་བྱུང་། ཞེས་དང་ཡང་། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པོས་
ནག་བསུབ་གདོང་མི་བྱུབ་པའི་བདེན་དྭགས་ཤིག་ཡིན་པར་སློབ་མ་དགོས།) 3

དཔེར་ན། སྤྱི་མ་མདོ་བྱ་གིས་འབྲེལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཁོང་གི་འཛིན་
གྲུའི་ནང་རིག་པ་ནོན་པོ་གིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགེ་
ཚོས་ལགས་དང་། སློང་ཉེ་བའི་གྲོགས་པོ་ཡིག་རྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་ཟེར་བ་ཞིག་
ཡོད་འདུག ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་གྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་བརྗོད་དོན་འགའ་ཤས་འཐད་
མེན་གྱིང་སློང་མཛད་པ་གྲུ་གན་འགའ་ཤས་ཀྱི་བྱུགས་སྒྲུང་ལ་མ་སྤྱིན་སྐབས་བསུན་
གཙུག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཞུགས་བཞུགས་མ་བདེ་བ་བྱུང་སྟེ་དགེ་ཚོས་ལགས་དབྱུས་
གཙང་ཁུལ་དང་། ཡིག་རྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་སྟག་ཆང་ལྷ་མོར་ཕྱེབས་དགོས་བྱུང་།

དེར་ཆོས་སྦྱང་གི་འཁྲུངས་པའི་ཁོང་གི་ཉིན་ཡུལ་གྱི་རབ་བྱེད་ཅེས་བཤད་སྟེ་ཡོད་
ཚུལ་གོ་བྱོལ་བྱུང་བ་ཆད་འཛིན་འཕེར་མེན་མ་གཤིས་རུང་། རྗེས་སུ་གོ་བྱོལ་བྱུང་
བའི་ཀ་བཤད་ཐར་ཐོར་ཨ་མ་དོའི་ཕལ་སྐད་དུ་སྐབས་དེ་དུས་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱིས་
བརྩམས་གནང་བ་ཞིག་འདུག་པར།

ཀ་ཡེ་ཁོ་བོ་གཞན་དུ་སོང་རྗེས་སུ། ཁ་ནས་ཅི་བཤད་མེད་པའི་
ཨ་ཁུ་འགས། ཀ་ཡང་གནས་ཚུང་འཕྱིན་ལས་རྒྱལ་པོ་ཡིས།
ང་རྒྱལ་ཆེ་ཕྱིར་སྡོད་དུ་མ་བཅུག་ཟེར། ཅ་དག་བྱེད་པའི་ཆོས་
སྦྱང་ཞིག་ཡོད་ན། ཁ་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ས་ཆ་ཀླན་འབྲུག་མས་ནས།
ང་ཆང་སྐམ་ལུག་སོགས་ཀྱིས་ཆོང་བྱེད་པའི། ཉ་ཉིག་དེ་ཆོ་
སྡོད་དུ་ག་ལ་བཅུག། ཏ་ལའི་འདབ་བཞིན་ཤམ་ཐབས་དོག་ག་
རྒྱུ། ཐ་ཆད་ལག་ཆ་ལྷགས་གི་འཛིན་མཁན་ནམས། ད་
ཉ་གཞན་དུ་བསྐྱད་ན་ཆོག་པ་ལས། ན་ནིང་དོ་ཆོག་ངེ་མང་
ངེ་མང་རེད། ཏ་ (པ་སངས་རྒྱ་བུའི་དད་པ་མེད་པས་ན། པ་
རྣམས་གཞན་དུ་བསྐྱད་ཅེས་ཁ་ཅིག་སྒྲ། པ་ལང་མཛོ་མོ་བྱ་བྱེད་འབའ་
འབྲུ་སོགས། མ་དག་སེམས་ཅན་དེ་ཆོ་ཅིས་མ་བསྐྱད། ཅ་ཏུར་
མཆེ་ལྷན་གནས་ཚུང་རྒྱལ་པོ་ཡིས། ཁ་གང་ངལ་དུ་བ་སྐྱ་ཆོགས་
བྱེད་བསད་ནས། ཇ་ཡའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་མཁན་ནམས།
མ་མ་ཐོལ་ལ་གཞན་དུ་སྡོད་དོན་མེད། ཉ་གོས་རྒྱམ་སོགས་བཟང་
བའི་བརྟན་བཞིག་དང་། ཟ་མ་ངན་དོན་ཟ་བའི་བརྟན་བཞིག་གཉིས།
འ་ཅག་ནམས་ཀྱིས་བརྟན་ན་བྱེད་ཆེ་ཡང་། ཡ་གི་རྒྱལ་བས་གཟིགས་

ན་ཁྱད་པར་མེད། །རྩ་བ་སྤྱི་བཟུངས་པའི་པའི་རྩ་བ་ཅན། །ལ་
 ལུང་ཡུལ་གྱུ་གཞན་ལ་སྒྲིད་པ་ལས། །ག་ཆང་དུད་ཆོང་བྱེད་པའི་
 རྩ་བ་ཅན། །ས་ཆ་གཞན་དུ་བསྐྱད་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ད་ཏ་
 ཨེ་བདེན་རང་གིས་བསམ་སྒྲོ་བོངས། །ཨ་ཁུ་དགེ་བཤེས་ཆོ་ལ་ཞིབ་
 ཏུ་བྱིས། །དེ་སྐད་སྒྲ་བ་པོ་ཡང་ཐ་སྙད་པ། །རིགས་པའི་སེཛེ་
 སྐྱེད་ཆེད། །སྙན་ཅོམ་འཕྲིན་ཡིག་འདི་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷ་སའི་ལམ་ནས་སྒྲ་
 བྲང་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད།)

ཞེས་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ནས་ཕེབས་རྗེས་བྱང་བའི་སྐད་ཆ་དེའི་དགག་པ་ལྟ་བུར་
 མཛད་ཡོད་འདུག དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱི་འཛིན་གྲ་དེ་ནས་ཐ་སྙད་གསར་པ་མང་
 པོ་ཞིག་བཟོ་གནང་མཛད་པ་དང་། གཞན་དག་མགོ་མྱོངས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ལོག་
 ལྟ་བུར་སྐད་ཆ་གོ་ཚུག་ཏུ་བཤད་པའི་སློབ་ཞིག་དར་ཡོད། དཔེར་ན། བྱིད་རང་
 གང་དུ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཟེར་བ་ལྟ་བུར། དམ་ཡོད་ཀྱི་ཕེབས་དུ་གང་རང་
 བྱིད། ལྟ་བུ་བེད་སྤྱོད་གནང་བར་བརྟེན།

གཞན་དག་མ་དགའ་བས་ཐ་སྙད་འཛིན་གྲ་དང་། འདྲེ་སྐད་ཀྱག་མཁན། ཞེས་
 འཕྲ་སྒྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག དེ་བཞིན་དགེ་ཆོས་ལགས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དང་།
 རྩ་བ་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལོག་པ་དང་། དམར་པོ། བྲིམས་འགལ་
 རག་ཉེས་ཅན་སོགས་མང་ཆོག་ནང་དན་སྒྲིལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱང་འདུག་པ་ནམས་
 ཀྱང་དགོངས་ཚུལ་མ་མཐུན་པས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་ཏོགས་བྱུང།

གསུམ་པ། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱག་ལས་ཅི་མཛད།

༡༡། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱག་ལས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཙོ་བོ་ནི། པཌ་ཆེན་རུ་དུ་ལ་
མཆོག་དང་མཛའ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་སློལ་དང་དབྱིན་སྐད་མཁྱེན་
འདོད་ཀྱིས་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བྲིས་ལས། “གང་ལྷར་སློལ་དང་།
ཕྱི་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་དྲ་གོ་ཙམ་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་གར་ནས་གཞན་དུ་མི་འགོ་
བའི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་དང་པོ་འབྲས་ལྗོངས་རྩལ་གས་
ཀོང་དུ་ཕྱག་ལས་ནས་དགེ་སློང་ཇི་ཙོར་ར་སི་ལས་དབྱིན་སྐད་གསན་བཞེས་གནང་།
རྗེས་སུ་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་Y.M.B.A. school
ཟེར་བ་རྫོང་སྤྱིང་པོད་ཀྱི་ཤོང་གསེབ་ཟེར་བར་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་དེའི་པོད་ཡིག་དག་
ཀན་ཡང་གནང་།^{༡༠} སལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༤ དང་ ༡༩༣༥ གང་རུང་ལ་རྒྱ་
གར་དུ་ཕྱག་ལས་ནས་དུས་ཡུན་བྱང་དུ་ཞིག་གི་ནང་སློལ་དང་། དབྱིན་སྐད་ནས་
བརྒྱུར་བྱུང་བའི་མཁྱེན་ཆ་དུང་འདུག་པ་ནི།^{༡༡} དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥
ལོའི་ནང་ཙམ་ལ་སློབ་འཛུགས་ཆེན་མོ་དབྱིན་སྐད་དུ་བརྒྱུར་པ་དང་། རུ་མུ་ཡ་ན་
དང་། ག་ཀུན་ཏ་ལ་གཉིས་པོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཤེས་ནུས།

གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་རིང་གསར་ཙོམ་དང་སྐུར་ཙོམ་ཅི་མཛད་
རགས་རིམ་ཙམ་སློས་ན།

༡༢། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༧ ལོར་སྐུ་རུ་ཆ་སེར་བཞུགས་སྐབས་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་དང་པོ་མཛད།

༡༥ བྱེ་ལོ་ ༡༧༩༡ ལོར་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་བཙུག་པ་མ་གྱི་ལ་བཞུགས་
པའི་དུས་སུ་འདོད་པའི་བསྟན་བཙུག་མཛད།

༡༦ བྱེ་ལོ་ ༡༧༩༡ ལོར་དཔལ་ནག་པོའི་སྐུ་དང་པའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱར།

༡༧ བྱེ་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་སྐྱོ་ལར་བཞུགས་དུས་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསྐྱར།

༡༨ ལོ་དེའི་དགུན་ཐོག་ཀྱི་ལུང་བཞུགས་དུས་ཅ་ཆའི་སྐོར་ལྷགས་ཚོམ་མཛད།

༡༩ བྱེ་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་སྟོན་མ་དེར་ཁ་སྐོང་གིས་ཅུང་
ཀྱས་ཅམ་ཞིག་མཛད།

༢༠ བྱེ་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་རྒྱ་ལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་ལྷགས་ཚོམ་མཛད་
པ་དང་།

༢༡ ཀྱི་ལུང་རོ་རིག་དང་རྩལ་དུ་དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་བསྐྱར་གྲོགས་མཛད་པ་སོགས་
རྒྱ་གར་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་རྒྱག་བཞུགས་རྒྱུ་གྱི་རིང་པོར་སྐྱེའི་དོན་དུ་བསྟན་
བཙུག་གསར་ཚོམ་དང་། བསྐྱར་པ་སོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ཀྱང་འདི་
ཅམ་ལས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་མ་བྱུང་།

དེ་ཡང་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། “རང་སྤྱིའི་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་
པོའི་མདངས། །རང་བྱུང་སྤྱིའི་གི་དབྱས་ན་གནས་པ་ཡིས། །རང་ཡུལ་
ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྩེ་འབངས་ལ། །རང་གི་རྣམ་པས་སྤྱི་ཞུ་ཅུང་ཟད་
བསྐྱབས།།”^{༡༩} ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་འགན་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་བཞེས་ཡོད་འདུག

(གཤམ་ཆོས་ཁྲིམ་གྱིས།)

དགེ་ཆོས་ཁྲིམ་གྱིས་བོད་མི་མང་གི་མ་འོངས་པའི་དོན་དུ་ཆོ་གང་བོར་དཀའ་སྤྱད་སྤྱག་རུས་ཆད་མེད་མཉམ་སྦྲུང་གྲང་། སྐབས་དེའི་མུན་ནག་གི་སྤྱི་ཆོག་མ་ཅད་། ཆོས་ལུགས་ཆོངས་དད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལ་བོ་སྤྱིད་བཟེ་ཐེབས་ཡོད་པས། ཁྲིམ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་ཆོ་བའི་མཛད་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་རྒྱ་ལྟོག་དགེ་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྲིམ་གྱི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་གནས། ཀྱང་པས་དེད་པའི་སྤྱན་རྟེན་དེ་ཟེར་བ་བཞིན། ཆོས་ལ་མི་དགའ་བའི་ལོག་ལྟ་མཁན་ཞིག་རེད་ཟེར།) 4

འོན་ཀྱང་དགེ་ཆོས་ལགས་ལ་དཔལ་འབྱོར་མིན་ཏུ་དཀོན་པས་སྤྱི་ལ་སྒྲིལ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བྲིས་ལས། “རང་གི་ཡུལ་དུ་ལོག་རྒྱུའི་བསམ་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཡང་དདུལ་མེད་པས་ཡོང་གི་མི་འདུག ཏ་ཅང་སེམས་པ་སྤྱག་པོ་བྱུང་། དདུལ་གཅིག་ཕུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་**GOD** (དཀོན་མཆོག) རེད་ཅེས་དང་། ཡང་། རྗེ་རྒྱུ་དུ་འགོ་ཆས་དདུལ་སོགས་གང་ཡང་མི་འདུག གང་བྱས་ན་དགའ་གི་རེད་དམ། ང་རང་གི་རི་མོ་ཉོག་ཙམ་འཆོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཨེ་ཡོད། ཅེས་དང་། ཡང་། པ་ཌ་ན་སྒྲོ་བ་གྲུའི་ལས་ཀ་དེ་ཐོབ་ན་ང་རང་ལ་ཏ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ། ང་རང་ལ་ད་ལྟ་དདུལ་ཅ་བ་ནས་མེད་པས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད། ” ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བྱུང་ལ་བརྟུན་ཆོ་སྤྱད་པོ་དཔྱད་ལྟར་ཞེས་དགེ་ཆོས་ལགས་རང་གིས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་བྱུང་ཡོད་འདུག

བཞི་པ། རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱེབས་ཚུལ།

༡༡། ལྷ་བས་དེར་སྤོམ་མདའ་རབ་དགའ་སོགས་ཀྱིས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་སྤེལ་གཏམ་ཆེ་ཁར་དེ་ཆོད་དང་དགེ་ཆོས་ལགས་འབྲེལ་བ་ཆེ་བ་དང་། དམར་པོའི་ལྷ་བར་མོས་པའི་མི་འགའ་ཤས་དང་བྲག་ས་འབྲིས་ཆེ་ལྷ་བས་དབྱིན་གཞུང་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་མི་མངོས་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་དམ། དགེ་ཆོས་ལགས་ནས། ལྷ་སར་སྤྱུའི་རིགས་ལ་དྲོགས་ཐོན་མཛོད། ཅེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་འདུག་པས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་མཐོང་ཕྱོགས་མི་བདེ་བའི་ནམ་ཉིད་ཡོད་ཆོད་ཐོག་ལྷོ་འབྲུག་བརྒྱད་པོད་དུ་ཕྱེབས་ལྷ་བས་ས་བྲེལ་གཞི་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་དབྱིན་གཞུང་གི་ལག་དྲུ་ཚུད་པ་སོགས་ཀྱི་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར། ལྷོ་ཁ་བརྒྱད་ནས་བོད་དུ་ཕྱེབས་འཕྲལ་མཆོན་སྤྱོད་ཆེ་བས་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མེད་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཨ་གསར་འུར་ལངས་ཀྱིས་ཉ་བཟོ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་།

བར་ལྷ་བས་ཤིག་ནས་སྤྱི་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དྲེད་གས་གཏམ་ཆེད་བཟོ་བྱས་པའི་འཕྲལ་ཀྱིན་དང་། དབང་ཆེ་བ་དང་སྐུ་ཡོན་ཅན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཕྱག་དོག་བར་མ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་འགྲན་སེམས། ལྷན་པོ་ནམས་དྲེད་གས་གཏམ་ཟེར་རྗེས་འབངས་ཏེ་མདོར་ན་མང་ཆོག་སྤོག་གུང་ཁྲན་དང་། ལྷ་བ་ལོག་པ་ཞེས་བསྒྲགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ ལོར་བོད་གཞུང་ནས་བརྒྱ་ལོར་རྩ་མ་བཟོས་པའི་ནག་ཉེས་བརྒྱགས་ཏེ་དོ་དམ་བཅོན་བརྒྱག་གནང་འདུག་ རང་རང་སོ་སོས་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དག་ ༡༩མ་རྒྱུང་ང་ཡི་མགོ་བོར་མ་འགོལ་ཅིག ཅེས་དགེ་ཆོས་ལགས་ནས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཉམ་ཆུང་བའི་མཁས་དབང་འདིའི་ཐོག་ནག་ཉེས་མང་པོ་ཞིག་
 བཅུགས་ཐོག་ཆ་འཇམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དྲི་བ་ལན་འགའ་གནང་མཐར། དཀར་
 ནག་གི་ཐག་གཅོད་གང་ཡང་མ་མཛད་པར་ཞོལ་བཅོན་ཁང་ནང་ཡུན་རིང་ཙམ་
 བཞག་འདུག དེའི་སྐབས་ཀྱི་ས་དབང་ཀ་ཤོད་པས་དང་པོར་འཛིན་བཟུང་དགོས་
 པའི་སྐུལ་སྒྲིང་ཞུས་ཚུལ་དང་། རྗེས་མ་སྐྱེ་འབྱུང་ཁང་ཆོན་ལ་དགེ་ཆོས་ལགས་
 རྒྱུད་བཀྲོལ་ཐོབ་ཐབས་འདི་དང་འདི་གྱིས་གསུངས་ནས་ལམ་སྟོན་མཛད་ཚུལ་སོགས་
 འདུག་པས་སྙམ་ས་པའི་སྤང་ལམ་ཁྲོད་ཀྱི་གཞས་ཆོག་དུ། ཀ་ཤོད་ཏུ་མ་རུ་ཡིས།
 །ཐུག་པ་དཀྱག་དཀྱག་དཀྱགས་སོང་། །ཞེས་བཏང་འདུག་པ་བཞིན་དཀར་ནག་
 གི་ཕྱེ་གཉིས་པེད་སྟོད་གནང་ཡོད་ཆོད། གང་ལྟར་སྐྱེ་ངལ་མང་པོ་སྤྱང་མཐར་པལ་
 ཆེར་སྤྱེ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་མཇུག་གམ།^{༡༠} ཞེ་དགུའི་ལོ་མགོ་གང་རུང་ཞིག་ལ་
 རྒྱུད་བཀྲོལ་གནང་ཡོད་ཀྱང་དཀར་ནག་གི་ཐག་གཅོད་གནང་མེད་ཐོག་འབྲས་སྤྱངས་
 རྐྱེ་འབྱུང་ཁང་ཆོན་ནས་ཁག་ཐེག་གན་རྒྱ་དྲགས་འབྱར་བཞེས་ཏེ་རྗེས་སུ་བཀའ་
 ནམ་ཐེབས་མཆོམས་ཚེས་འབྲུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཞུས་འདུག

དེ་ནས་ཟླ་གསུམ་རྗེས་པོད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་རབས་ཚོམ་པ་པོར་བསྐོས་བཞག་དང་
 འབྲེལ་འབྲུད་དུལ་གྱི་ཐོགས་དང་། བཞུགས་གཤག་བཅས་གནང་འདུག་ཀྱང་། ཁ་
 གཡོགས་ཆབས་ཆེན་བྱུང་བའི་ཐུགས་པམ་ལྟ་བུས་ཨ་རག་ཆོད་མེད་བཞེས་པ་
 དང་།^{༡༡} ཀྱན་སྟོད་ཀྱང་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གནང་བ་ལས་རྒྱལ་རབས་གསར་ཚོམ་པལ་
 ཆེར་མཛད་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་བསྐྱུན་བཞེས་གྱིས་
 ཟླ་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་སྐྱེ་གཤེགས་པ་རེད།^{༡༢}

ལྷ་པ། ཆོས་ལུགས་སྒྲོར།

༄༅། དགེ་ཆོས་ལགས་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་སློབ་སྦྱང་གཙོ་བོར་མངའ་ཡོད་ནའང་ཅ་པའི་སྤྱུང་སྒྲིང་མའི་རིང་ལུགས་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེན་པོ་མངའ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆོད་འདུག ཁོང་གི་ཡབ་ཀྱང་སྤྱུང་སྒྲིང་མའི་སྤྱུང་སྒྲིང་འཆང་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དགེ་ཆོས་ལགས་རང་ཡང་སྒྲིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་ཚུལ་ཟེར། མཁས་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་བྱག་སྤྱུལ་སྤྱུ་འཕྲོ་བྱག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་སྤྱོད་གསུང་གནང་གི་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་ཉིད་མཁས་པ་ཆེན་པོར་སོང་སྐབས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཉོགས་པ་ལས་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་སྤྱོད་གསུང་གཅིག་ལ་མཁྱེས་བཟུང་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་དགག་པ་མངའ་མཁན་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།^{༩༩}

འོན་ཀྱང་མཁས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མངའ་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཞེད་དང་། བོད་དུ་ས་དགེ་བཀའ་སྒྲིང་། མདོར་ན་གདན་ས་ཁག་གི་ཡིག་ཆ་ཚུན་ལའང་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། ཚུད་པ་སྤོང་བ་སོགས་མངའ་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར་དགག་བཞག་སྤྱོད་བཞེད་ཡོད་སྤོང་ཀྱང་།

སྐབས་དེར་ཆོས་ཁ་ལ་འཁྱེར་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤྱོད་བཞེད་དུས་སྐབས་

གྱི་འགོ་འདྲུགས་བྱེད་བཞིན་སྟབས། དགེ་ཆོས་ལགས་ནས་དགེ་ལྷགས་ལ་སྒྲང་
པོ་ཡོད་ཚུལ་དང་ལྟ་བུ་ལོག་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་མང་ཆོགས་མགོ་སྒྲིངས་པའི་
ཐུར་དཀྲོག་གཏམ་ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་རེད།^{༡༩}

འོན་ཀྱང་དགེ་ཆོས་ལགས་ཆོས་ལྷགས་རིས་མེད་ལ་དོན་དམ་པའི་དག་སྒྲང་
ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། སྒྲིང་པོའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སྤྲས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་གྱི་གསུང་རྩོམ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ནམས་ལས་
མཁྱེན་ཉོགས་ཐུབ་ཀྱི།

དུག་པ། དམར་པོ་རེད་དམ།

༡༡། དགེ་ཚཱ་ལགས་དམར་པོ་རེད་དམ་ཟེར་ན་ཚཱ་མེད་པའི་དམར་པོ་
 ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཀྱུ་གར་ཁྲུལ་དོར་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་བྲག་
 གཡབ་པ་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཟེར་བའི་ཆུ་བོ་ཨ་མ་དོ་པ་ཞིག་དང་། དམར་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ཀྱུ་གཉིས་མི་ཞིག་བཅས་ཁྱོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིམ་དེ་དང་འབྲེལ་
 བ་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ་ཁོང་ཚོས་སྒྲིན་བདག་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བྱིམ་དེར་རྒྱན་རིང་བ་བཞུགས་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དམར་པོའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་པཌ་ཆེན་
 རྒྱ་ལ་ཟེར་བ་དང་བྱགས་འདྲིས་ཆེ་བའི་མཛའ་གོགས་ལེགས་ཤོས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 པ་དང་། རུ་སུའི་མི་རིགས་ཡིན་པ་རོ་རེག་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བར་མ་ཟད། རོ་
 རེག་གིས་ངོ་ཤེས་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་གི་ས་ནས་མ་ཁེ་སའི་རིང་ལུགས་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོང་མཛའ་
 ཚུལ་སོགས་གསལ་བར་གཞིགས་ན། མ་ཁེ་སའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་རྣམས་
 ལ་དགུས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛའ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆོད།

སྐབས་ཞིག་རྩ་བུ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་དུ་ཕྱན་བྱུང་འགྲོ་མིན་བྱུང་
 བའི་ཐོག་རྩ་བུ་ལགས་དབྱིན་གཞུང་གི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་
 བ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་པས་རུ་སུའི་གསང་བ་ལྟུང་པ་མིན་ནམ་སྙམ་
 པའི་དབྱིན་གཞུང་ལ་བྱགས་དོགས་ཆགས་ཡོད་ཆོད་འདུག།

དགེ་ཚཱ་ལགས་ཀྱིས་བོད་འདིར་གསར་བརྗེ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་གནས་ཐབས་
 མེད་པར་གཟིགས་ཏེ་བོད་དང་བོད་མིར་གཞིན་ཆེ་བྲགས་པས་བོད་གཞུང་གི་མཛའ་

ཕྱོགས་སྐྱོར་དགོངས་འཆར་མང་པོ་འཛོམས་ཟོན་མེད་པར་ཡང་ཡང་གསུང་གི་
ཡོད་ཆོད་འདུག་པ་དང་།^{༡༥}

སྐབས་དེར་འཇམ་གླིང་ནང་དམར་པོའི་ལས་འགུལ་དར་བྱུང་བའི་བཞིན་པའི་
ཤུགས་རྒྱུན་གྱིས་བོད་དང་འདབས་འབྲེལ་བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱི་ནང་
དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་གཞི་དུ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་དུས་མཚུངས་ལ་གོང་
ས་ལ་སྐབས་མགོན་སྐུ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་
དུ་འདུག་པའི་ལྟ་སྟློན་ལྟགས་ངེས་སོགས་ཕེབས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་མང་ཆོགས་
ནང་དམར་པོ་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དག་ཡིན་པའི་བསམ་ཚུལ་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པ་དང་།

མང་ཆོགས་ནང་དམར་པོ་དང་། དམར་པོའི་རིང་ལུགས། ལེགས་བཅོས་
ཀྱི་ལས་འགུལ་ཆང་མ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། རྣམ་
དབྱེ་འབྱེད་པའི་སྒོ་ལྡན་དཀོན་ལྟབས་དགེ་ཆོས་ལགས་གྲུང་ཁན་དང་། ལྟ་ལོག་
རེད་ཅེས་གོ་སྐབས་དེ་བཟུང་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་ཆོགས་ནང་ཆེད་མངགས་
དྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱིས་མི་མང་མགོ་བོ་རྒྱུང་སྐྱེ་བཅུག་པ་ཞིག་ལས། དགེ་ཆོས་ལགས་
ཡར་རྒྱས་ལྡན་པའི་གསར་བརྗེ་ལ་དགའ་མོས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་
གཏོགས་ཆོས་མེད་པའི་དམར་པོའི་ལྟ་བ་འཛིན་མཁན་ཞིག་མིན་པར་མ་ཟད། མྱིད་
དོན་གྱི་ཕུག་ལས་དངོས་སུ་གནང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་མིན་པར་སེམས་སོ། །

(དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

ལེའུ་གོང་མ་ཁག་ཏུ་བཤད་ཟིན་ལྟར། དགེ་ཆོས་ཀྱིས་བོད་གངས་ཅན་དུ་
བཞག་པའི་མཛད་རྗེས་དང་ཉེས་སྒྲོན་གཉིས་བསྟར་ཆེ་བྱས་རྗེས་ཡོན་ཏན་ལྡན་འགྱུར་
གྱིས་ཚུ་བ་ཤེས་དགོས་པའི་མདོ་དོན་ནོ། །) 5

བདུན་པ། དགེ་ཚེས་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ ཅུད་ཞིབ་ཞུས་སྐད་སྒྲུབ།

༡༡། ཕན་རང་པ་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་སྐབས་རྒྱ་ཆ་སྐམ་པའི་ཞེས་མཆན་སྟན་གོ་བོས་
བྱང་བས་དོ་སྣང་ཕན་བྱ་ཡོད་མཁས་ཐོག་ལྷག་པར་ཤོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ལས་
ཞབས་ཞུ་སྐབས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གསུང་ཚིམ་དང་།
ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཐབས་འཛོལ་དགོས་ཆུར་འགན་འཁུར་གནང་བྱུང་བ་བཞིན་དེ་
སྤེལ་བཞུགས་ཡུལ་ཁག་ཅུད་ཞིབ་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་ཁག་ལ་ངོ་བསྟོད་ཐོག་
ནས་ཉམས་ཞིབ་ཞུས་པ་དང་། ཆུས་མངའ་ཡོད་པའི་མི་སྒྲིལ་ཁག་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་
ཞུས་ཚུལ་སོགས་གསལ་གསལ་གསལ།

༡༢། དགེ་ཚེས་ལགས་དང་ཐོག་འབྲས་སྤྱོད་སྐབས་ལྷགས་ཀོང་དུ་བཞུགས་སྐབས་དགེ་
སྤྱོད་ཇི་ཙོ་ར་སི་མཆོག་ནས་དབྱིན་སྐད་སྤྱོད་འབྲིད་གནང་བ་དང་།
བཞུགས་གནས་འཛོལ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་མཛད་ཡོད་
སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་རྩུན་གྲུབ་དོན་རྗེ་ལགས་མཆོག་དང་མཇུག་
འཕྲད་སྐབས་གོང་གསལ་དགེ་སྤྱོད་དང་། དགེ་ཚེས་ཐུན་མོང་ནས་སྤྱོད་
འདུག་ཆེན་མོ་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་དང་། སྤྱོད་འདུག་དེ་ཡང་དོར་
སྤྱོད་ཤོད་ཀྱི་གོང་གསལ་དུ་དགེ་སྤྱོད་ལགས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་སུ་ཡོད་ཚུལ་
སོགས་གསུངས་བྱུང་།

༡༥ དེ་ཚེན་དགེ་ཆོས་ལགས་དང་ལྷན་བཞུགས་གནང་མྱོང་བའི་བཀྲས་ལྷན་དཀའ་
ཆེན་ལྷག་ཤོར་ལགས་ཀྱིས་རྒྱལ་མངའ་གནང་བ་ལྟར། ཤོར་སྤང་(ཁྱི་ཁེ་
ལྷ་མི་ཉི)བོད་ཀྱི་མྱོང་གསེབ་ཏུ་དགེ་སྤྲོད་ཇི་ཙོ་ར་མི་དང་། དགེ་ཆོས་ལགས་
ལྷན་བཞུགས་གནང་ས་དེར་ངོ་བོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་Y.M.B.A SCHOOLཟེར་
བའི་ཡིག་ཆ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་དེར་ཡོད་ན་མས་ནས་རྒྱལ་མངའ་གང་ཡང་
མི་འདུག་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་དེའི་སྐྱམ་ཞིག་ནང་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་
བའི་སྐྱོད་འདུག་ཆེན་མོའི་མ་ཟེན་ན་མས་ཆེད་སོན་བྱུང་།

༡༦ ཤོར་སྤང་ཁྲལ་སྔོན་ཨ་མ་དོ་དགོན་ལུང་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནས། རྒྱལ་མངའ་
དང་རོགས་རམ་གནང་སྟེ་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་བྲག་གཡལ་བ་
སྒྲོལ་མ་དབྱངས་འཛོམས་ཀྱི་བུ་མོ་ལྷ་མཚོ་ཟེར་བའི་སྔོན་གནས་སུ་ཆེད་
བསྐྱོད་ཀྱིས་རྩད་ཞིབ་ཞུས་པར། ལྷ་མཚོ་རང་ཡང་དགེ་ཆོས་ལགས་ཞལ་
ཆོར་ཞིང་ཁོ་རང་གི་སྤྱི་མ་སྒྲོལ་མ་དབྱངས་འཛོམས་ལ་ཀྱུ་ལུ་ནས་གནང་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་པའི་ན་མ་
སྤྲུལ་གྱི་ཞལ་ཐང་བཅས་གནང་བྱུང་བ་དང་། མཚོད་བཤམ་གྱི་ཆོན་ཅི་
ཡང་དགེ་ཆོས་རང་ནས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་ཡོད་ན་འང་བདག་ཉར་ཚུལ་བཞིན་
ཐུབ་མི་འདུག དགེ་ཆོས་ལགས་ལ་མོ་རང་གིས་ལྷ་འབྲུམ་ལྷ་བྲིས་པ་ཟེར་
ཞིང་ཞལ་ཐང་འབྲི་སྐབས་ཀམ་པ་ལེ་ཞིག་བཞེས་ནས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་
ཟེར།

༡༧ ཤོར་སྤང་དུ་བཞུགས་སྐབས་གཞིས་སྤྲོད་ཆོས་མཛད་ལགས་ནས་རྒྱལ་མངའ་

དང་རོགས་རམ་གནང་སྟེ། དགེ་ཚེས་ལགས་ཀྱི་གོགས་པོ་རྒྱ་དུ་ལ་མཆོག་གི་ཐ་མའི་བཟའ་ལྷ་ཀ་མ་ལ་ལུ་བའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཅད་ཞིབ་ཞུས་པར། པཱི་ཏ་རྒྱ་དུ་ལ་མཆོག་ལ་དགེ་ཚེས་ནས་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན། དབྱིན་ཇི། བོད་ཡིག་སྒྲིལ་བཅས་ཀྱི་ནང་བྲིས་པ་ཕྱག་ཏུགས་སྐྱར་མ་ཁག་དང་། བོད་སྐད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པ། བོད་སྐད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་པ་བཅས་དང་། ས་སྐྱ་ཁུ་ལ་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་ཚེས་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་པར་རྒྱ་དུ་ལ་མཆོག་གིས་མཆོན་བྱང་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས་གནང་སོན་བྱུང་།

༥༥ དགེ་ཚེས་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་མུ་ཡུ་ཆའི་གཏམ་རྒྱུད་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བའི་ས་གནས་འབྲས་ལྗོངས་ལྷགས་ཀོང་བྱ་བར་ཕྱིན་ཀྱང་དེར་དགེ་སྦྱོང་ཇི་ཙོ་ར་སེ་མཆོག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུད་བཞིག་འདུག་ཀྱང་གང་ཡང་རྒྱས་མངའ་མེད་པར་མ་ཟད། གཞན་དག་དངོས་ཆས་སོགས་རྙེད་སོན་མ་བྱུང་།

༥༦ མཐར་ཕྱིན་ལྷ་བྱ་ལགས་ཀྱི་ཉེ་འབྲེལ་དགེ་སྦྱོང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་དང་། ཡུང་ཡིག་བསོད་ནམས་ཆོ་དབང་ལགས་གཉིས་ནས་རྒྱས་མངའ་གནང་བ་ལྟར། (དགེ་ཚེས་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཁང་པ་དེ་ཞིག་ནས་མེད་པ་དང་།) མཐར་ཕྱིན་ལགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་ནས། ཙོ་ར་བྱ་ཀེ་ཏ་ཀའི་སྐོར། རྒྱ་ཤིང་གི་སྐོར། མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀའི་སྐོར། ལུ་དུམ་ལ་རའི་མེ་ཏོག་གི་སྐོར་ཕྱག་བྲིས་ངོ་མ་དང་། དགེ་ཚེས་ལགས་བཙོན་འདུག་སྐབས་ཀྱི་སྐྱིན་བརྗོད་ཆེད་གསར་ཤོག་ཏུ་འཁོད་རྒྱུའི་མ་ཟེན། གསར་ཤོག་ནང་ཡོད་པའི་དགེ་

ཆོས་ལགས་ཀྱི་གསུང་ཐོར་བྱ་སྒྲ་ཆོག་སེམས་ཀྱི་མཆོན་འཁོད་ཅན་བཅས་གནང་སོན་བྱུང་།

པ། དགེ་སློང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་མཆོག་ནས། ཅ་ཆའི་སྐྱོར་དང་། དབྱ་ཅན་ལས་དབྱ་མེད་རང་བྱུང་དུ་གྱུབ་པ་ཞེས་པའི་རྩོམ་བྲིས་ཁག་གཉིས་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་ངོ་མ་དང་། ལྷ་བྱ་ལགས་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་ངོ་བཤུས། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཡིག་རྩོམ་འཕྲོ་ཅན་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུགས་ཡོད་པའི་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྒྱན་བྲིས་མའི་པར་ཞིག་བཅས་གནང་སོན་བྱུང་།

༡༥ མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་སོགས་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་ཨ་མ་མདོ་རྫོང་དུ་ནག་དོ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས།

༡༦ དགེ་ཆོས་ལགས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱེབས་འཕྲལ་གྱི་དགེ་ཕྱག་ར་ཀ་ར་རིན་པོ་ཆེར་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས།

༡༧ བོད་གཞུང་ནས་དོ་དམ་འཛིན་བཟུང་གནང་ཉེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་ངོ་མཁྱེན་པ་དགེ་སློང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་ལགས་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས།

༡༨ དོ་དམ་འཛིན་བཟུང་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱང་ཅེ་ཤག་གི་མི་དཔོན་སྐུ་ངོ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་རས་མཆོག་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྐོར་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས།

༡༩ འབྲས་སྤངས་རྒྱ་འབྲུམ་ཁང་ཆོན་ནས་དགེ་ཆོས་ལགས་བཙོན་ལས་སྐྱོད་

བཀོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་ཞུ་གཏུགས་ཞུ་མིར་ཆེད་བཙུགས་གནང་བ་ཨ་
མདོ་སྣང་ར་དགེ་འདུན་བཟོད་པ་ལགས་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས།

༡༩༥ མེད་བཀོལ་བྱུང་རྗེས་སུ་ཐུགས་འདྲིས་ཆེ་བའི་གྲོགས་པོ་ཨ་ལགས་འཇམ་
དཔལ་མཆོག་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས།

༡༩༦ སྐྱེ་ཆེ་མཐའ་མའི་དགེ་ཐུག་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ངོ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ལགས་ལ་དྲི་བ་
དྲིས་ལན་ཞུས།

བརྒྱུད་པ། ཡིག་ཆ་སྤྲོད་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་བའི་ལོ་ ཆོག་སྤྲོད་ལྟུང་གསལ་བའི་ལོ་ཆོག་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་བའི་ལོ་ཆོག་

ཕྱི་ལོ་	ལོ་ཆོག་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་བའི་ལོ་ཆོག་
༡༩༠༣ ལོ་ཆོག་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་བའི་ལོ་ཆོག་	(ཟམ་གཤོང་རིན་པོ་ཆེ་མོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། (6) རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་ལོ་ཆོག་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་བའི་ལོ་ཆོག་ ཕྱི་ ལོ་ ༡༩༡༩ ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཁོ་རང་དགྲུང་ལོ་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་ སྤྲོད་པས། འབྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་སྟག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༣ ཡིན་པ་བཅས་གསལ་བར་གྲུབ།)
༡༩༠༣	(ཏོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར། རྒྱ་མོ་ཡིས། ཡབ་སྤྲོད་ལྟུང་གསལ་བའི་ལོ་ཆོག་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་ ལགས་ཀྱི་ལོ་རབ་བྱུང་མ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ།) (7)
༡༩༠༥	མདོ་སྤྱོད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་ལ་མདོ་ རབ་ལོང་། རོང་སྤང་ལ་ཁའི་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ་མའི་ནང་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ།
༡༩༡༡	དགེ་ཆོས་ལགས་རང་ལོ་བདུན་པའི་སྐབས་ཡབ་སྤྲོད་ལྟུང་གསལ་ དེ་སྤྱོད་ལྟུང་གསལ།

༡༩༡༧	(རྟོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར། མེ་སྒྲུལ། དགྲང་གངས་བཙུ་ལམ་མས་སུ་ཞུ་དམར་པ་རྩི་ཏེ་ དགོན་པ་རྩི་ཆ་དགོན་དུ་མཆན་ཉིད་སོགས་སློབ་གཉེར་མཛད།) 8
༡༩༡༩	(རྟོ་རྩི་ཁྱུ་ལ། རང་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པའི་ལོ་མཇུག་ལ་ཆོས་རྩི་ཆེན་པོ་ཆེ་ བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྱེད་དུ་ཕྱེས།) 9
༡༩༢༧	རང་ལོ་ཉི་ཤེས་གསུམ་པའི་ཐོག་འབྲས་སྤྲངས་སློབ་མང་གྲ་ཆོང་དུ་ རྩིག་ཞུགས་གནང་།
༡༩༣༩	(རྟོ་རྩི་ཁྱུ་ལ། ཆེ་བྲང་དགོན་པ་དང་ཞལ་གྱིས་ཏེ་འབྲངས་གཞིས་ཞེ་འོང་དུ་ ཕྱེས། རང་ལོ་ཉི་ཤེས་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༣༤ ལ་སྤོང་རྩི་འབྲས་ཉིད་ ཕུག་ན་པརྟོད་དང་། ཞེས་སོགས་ལྷགས་ཚུམ་གནང་།) 10
༡༩༣༩	གྲ་སར་ལོ་བཅུ་བཅུ་གསུམ་རྩིས་པའི་ཆེན་རྒྱ་ལ་མཆོག་དང་ ཆུན་དུ་ས་སྒྲ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གར་དུ་ཕྱེས།
༡༩༣༩	ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་མཛད་པའི་ཁྱུ་གར་གནས་ཡིག་གི་མཇུག་ དུ། “ལམ་ཡིག་འདི་དག་རང་ཁྱུ་གར་དུ་འཁོད་ནས་ལོ་བཅུ་ གཉིས་ལྷག་སོང་བའི་སྐབས་སྤར་གྱི་བྲིས་པ་དེ་ལ་བརྩོན་མ་ཅུང་ ཟད་བཏབ་ཏེ་རྩི་ཁྱུ་སུ་བཏང་བ་ཙམ་ལགས་སོ།”

༡༩༩༤	(དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། རང་ལོ་སོ་གཉིས་སུ་སོན་པ་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ ཕོ་ཁྱིའི་ལོ་ལ་ཁོ་བོ་ཀྱ་གར་དུ་བཞུགས། ཡང་། གནའ་ནང་སོགས་བཅུད་ དེ་རིམ་གྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་སླེབས། གསེར་གྱི་ཐང་མ།) 11
༡༩༩༤	(དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། རང་ལོ་སོ་གཉིས་སུ་སོན་པའི་དགུན་ཁྱེར་ར་བའི་ཆོས་ ༡༩ ལ་གསྐྱའི་ཆུ་འཐུང་། གསེར་གྱི་ཐང་མ།) 12
	གསེར་འགྱུར་མེ་ལོང་། པོད་རབ་ལོ་ ༡༩༥ ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༥ ཟླ་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༡༣ ཆོས་ ༡ གསེར་ཤོག་ ཡང་ ༩ པའི་ནང་། ཁོང་སྤྱི་ལོ་ཀྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོང་བཅུ་གཉིས་ ཅམ་བཞུགས་རིང་།
༡/༥/༩༥	བཏང་ཡིག པོད་ཡིག་ཐོག་སྤྱི་ཏེ་སྐད་དུ་བྲིས་པའི་ཕྱག་ བྲིས་སུ། ཏུ་ཐུང་ཏུ་(ཡུ་ཁྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཏེ་ཏུ་ ཅ་ པཐམི་ ཡུ་ཁྱི་ ཀོ་པེ་ཀུཾ་ ཅ་ཀྱི་ཡི་ཏེ་
༤/༧/༩༥	བཏང་ཡིག དེང་དོར་སྤང་ན་ཡོད། སྤྱི་ཏེ་གསེར་པ་སྤོབ་

	<p>མཁན་སློབ་དཔོན་མི་འདུག་ཀྱང་། སྤར་བསྐྱབས་ཚར་བའི་དཔེ་ ཆ་ལ་ལྟ་གི་ཡོད། བྱི་སྒྲིང་སྐད་ལ་སྦྱང་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཡང་ བལ་ཡུལ་དུ་བུམ་ཟེ་ ‘གསེལ་རྒྱལ་’ གྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་སློལ་ བསྐྱབ་པ་དང་། ལས་ཀ་ཅུང་བྱེད་དགོས་བསམ།</p>
<p>༡/༩/༣༥</p>	<p>བཏང་ཡིག ང་རང་དོན་དེ་སྒྲིང་དུ། རིམ་རིམ་ཁོང་གི་ཁང་ པར་ཡོད། དཀའ་ལས་ཅུང་ཟད་ཁག་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཟ་རྒྱ་འཐུང་ རྒྱ་སོགས་ཁོང་གིས་གནང་།</p> <p>སྤོན་འཕྲོས། (ཡང) དབྱར་ཁ་ལ་བྱི་སྒྲིང་གི་ཡི་གེ་བསྐྱབས་ ནས་དཔེ་ཆ་གསུམ་བཞི་ཚར་སོང་། ལེགས་སྦྱར་ནི་སློབ་དཔོན་ མ་བྱུང་བས་འདིར་གསར་པ་བསྐྱབ་མ་བྱུང་། ད་དྲུང་བྱུང་ན་ རྒྱ་གར་དུ་ཡོག་ཉིས་གསུམ་བཅུ་དེ་ནས་བྱི་སྒྲིང་དང་ལེགས་སྦྱར་ ཡག་པོ་སློབ་དགོས་བསམ།</p>
<p>༡༥/༡༣/༣༥</p>	<p>བཏང་ཡིག ང་རང་ཡང་དགོ་སློབ་ཁོང་གི་སྤོན་གྱི་ཁྱིམ་ཚུགས་ ཀོང་བུ་བའི་གྲོང་ཆུང་དོན་དེ་སྒྲིང་ནས་མལ་ལེ་ ༡༥ ལམ་ཀ་ ལ་སོང་ཚར། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་མ་དབྱར་ཐོག་བོད་དུ་འགོ་རྒྱ་ མ་བྱུང་ན་དོན་དེ་སྒྲིང་ནས་སྤར་མ་བཞིན་བྱི་སྒྲིང་གི་ཡི་གེ་བསྐྱབ་ དགོས་བསམ།</p>

	<p>(ཡང) གང་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་དང་། ཕྱི་མིང་གི་ཡི་གེ་དོན་ དག་གི་ཚུལ་མ་གྱུར་བར་བྱ་གར་ནས་གཞན་དུ་མི་འགོ་བའི་བསམ་ སྒྲུབ་ཡོད།</p>
<p>19/1/96</p>	<p>བཏང་ཡིག ང་རང་འདིར་ལྷགས་ཀོང་བྱ་བའི་གྲོང་པ་ཆུང་ ཆུང་ལ་ཡོད། བྱ་ལེན་མའི་སྒྲིལ་གར་སོགས་བསྐྱར་དགོས་བསམ་ ཡང་ཡོང་མ་སོང་། རང་གི་ཕ་ཡུལ་དུ་ལོག་ཆུང་བསམ་པ་ན་ ཅང་ཆེན་པོ་འདུག་ཀྱང་དེ་ཡང་དདུལ་མེད་པར་ཡོང་གི་མེད། ཉ་ ཅང་སེམས་པ་སྤྲོད་པོ་བྱུང་། དདུལ་གཅིག་ཕུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ GOD(དཀོན་མཆོག) རེད། ཡིན་ཀྱང་དག་སྒྲོང་ཇི་ཙོ་ར་ སེཾོང་གི་སྤྱི་དྲིན་ལས་འདིར་ཕྱི་མིང་གི་ཡི་གེ་སྤྲ་མ་ལས་ཡག་ པོ་བྱུང་སོང་།</p>
<p>7/2/36</p>	<p>བཏང་ཡིག “.....I LEARNED SOME ENGLISH SINCE LAST YEAR. NOW I AM ABLE TO WRITE SOME WORDS HARDLY, BUT MY PRONUNCIATION IS STILL WORSE, AS ENGLISH IS THE OPPOSITE TO བོད་སྐད། I HAVE BEEN TRANSLATING THE IMPORTANT TEXT OF RAMAYANA WITH</p>

	<p>MR. NORGYA WHO KNOWS THREE LANGUAGES WELL. IF IT WILL BE FINISHED, I THINK IT MUST BE A HELP TO KNOW MANY ROOTS OF OLD བོད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས། CLEARLY. AND STILL I LONG MOST TO TRANSLATE བཀྲུན་ལྡེ” WITH THE HELP OF YOUR HONOUR, AND I CAN PROMISE TO MAKE IT AS BEAUTIFULL LINE AS A GREAT TIBETAN HAS DONE, AND NEVER DEFILE YOUR BRIGHT FAME. PLEASE LET ME KNOW HOW IS YOUR HEALTH NOW. I AM KEEPING QUITE WELL. WITH MY HEALTH NAMASKAR. I SENT HIM SOME STORY ABOUT ཞེ་AND མྲོ་ IN ASHOKA’S LETTER AND HE WAS VERY VERY PLEASED.”</p>
13/3/36	<p>པ་ཏ་ན་སྒྲོབ་གྲུའི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་ན་ང་རང་ལ་ད་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་། ང་རང་ད་ལྟ་དངུལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད། (ཡང) དེང་སང་ང་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་གྲོང་པ་ཆུང་།</p>

	<p>ཐུང་ཞིག་ལ་ཡོད་ཆེ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་དོ་རྩེ་མིང་ལ་འགོ་དགོས་བསམ། ངས་འདིར་རྒྱ་ལ་ཁྱེད་གཏམ་རྒྱུད་འབྲི་གི་ཡོད། (ཡང) བྱ་ལེན་མའི་སྒྲིམ་གར་ཡང་ཁྱེད་རང་ཐུགས་དགའ་བོ་ཡོད་ན་བསྐྱར་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཏ་ཅང་ཡོད། རྗེས་མ་མི་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་ན་བོད་སྐད་ལ་ཆོག་མཛེས་པོ་ཡོང་བ་དཀའ་ལས་ཏ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ངས་ཤེས།</p>
༡༣/༣/༩༦	<p>བཏང་ཡིག བསམ་སྒོ་དག་བཤེས་ལ་འབྲུལ་ཡིག་ཡི་གེ་གཅིག་མཉམ་དུ་ Nepal ལ་བཏང་ཡོད། (ཡང)དག་བཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ང་ལ་གཏོང་ཡ་ཡང་ཁྱེད་རང་གི་ཡི་གེ་མཉམ་དུ་གནང་རོགས་གནང་།</p>
༡༡/༣/༩༦	<p>བཏང་ཡིག བྱི་སྒྲིང་གི་ཡི་གེ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ཏོག་ཙམ་བྲི་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ནས་ལབ་རྒྱུ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད།</p>
༡༧/༥/༩༦	<p>བཏང་ཡིག ང་རང་ཡང་དོ་རྩེ་མིང་དུ་སྒྲ་མ་ནང་བཞིན་ཡི་གེ་ཏོག་ཙམ་སྐྱབ་བཞིན་དག་སྒོང་རྩི་མོ་ར་མའི་དུང་དུ་ཡོད།</p>
༡༧/༩༦	<p>བོད་སྐད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་པའ་ཆེན་མོ་སྒོད་</p>

	<p>གསུམ་པ་དག་སྤོང་རྒྱ་ལ། སྤྲོ་བྱ་ཡ་ན་དང་། མདོ་སྤང་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་། མར་ཡུལ་པ་ནི་མེ་ཆེ་བཟན་ཡུན་ཆོག་གིས་སྤྱར་བའོ། །</p> <p>(སྤྱི་བཞེད་དུ་) “སངས་རྒྱལ་མཉམ་པ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་ལྷོད་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བབས་པ་ན་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གོང་ཁྲིར་སྤྱོད་ནས་ཀྱི་བྱར་ཆོས་ཀྱི་གོག་ས་པོ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ལྷན་དུ།”</p>
༡/༡༡/༡༩༣༧	<p>“ང་རང་ཀ་ལམ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ནས་སྤོང་རྒྱ་ལ་བཅད་སོང་། ང་ལ་དཔལ་ཇི་ཞོར་སེལ་ཡི་གེ་མང་པོ་བྲིས་སོང་དོར་སྤོང་ལ་ཤོག་ཅེས་ཟེར། ཡིན་ནའང་ཆེ་བ་ཁ་གསལ་འདིར་(ཀ་སྤྱོད་དུ་)མི་སྤོང་བབས་མི་འདུག”</p>
༡༩༣༧	<p>“རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་བཞུགས་པའི་ལམ་ཡིག་ལྗོངས་ཀྱི་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མེ་མོ་སྤོང་གི་ལོ་ལ་དང་སྤོང་སྤྱོད་བའི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཆེན་དུ་བྲིས།”</p>
༡༩༣༩	<p>(དོ་རྩེ་རྒྱལ། ས་པོ་སྤྱོད་ ཆེ་ ༡ ཆོས་ ༣༠ ལ་ཨ་མ་སོགས་ཉེ་ འབྲེལ་ལ་ཕྱག་བྲིས་གནང་།) 13</p>

༡༩༣༤	<p>འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས། (འགྱུར་བྱང་དུ་) “འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་མཐོང་ཐོས་མྱོང་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་འདོགས་ཆོད་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྟག་གི་ལོ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་སྤྲད་ལ་ཡུལ་དབུས་འགྱུར་བཅོམ་བརྒྱུ་གི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཚུ་བོ་ཡ་མུ་ན་སོས་ཀའི་སྐྱ་རེངས་ཀྱི་མདངས་དང་ལྡན་པ་འབེབས་པའི་འཇུག་ངོགས་ཉེ་བ་ན་སྤྲོད་པ་གཅིག་པའི་གྲོགས་མོ་ལྷ་ལེན་མ་གཏུ་དེ་པའི་བྱིས་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག”</p>
༡༩༣༩	<p>“ཡོས་ཀྱི་ལོའི་སོས་ཀ་ བྱ་ལེན་མ་མངོན་པར་གཤམ་པའི་སྒྲིལ་གར། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་སྐྱ་ནར་གྱི་བྱ་བར་བསྟན་ཅིང་། སྟག་བྱས་བྱས་པའི་དཔེ་ལགས།”</p>
༡༩༤༡	<p>“དཔལ་ནག་པོའི་སྐྱ་དད་པའི་ནལ་འབྱོར་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ། སྤྱ་མེ་པ་བརྒྱ་ལྟ་སྟེ་གྲོགས་མཛད་དེ་ལྷོ་མ་བྱ་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་པོད་སྤྲད་དུ་བསྐྱུར། རབ་བྱུང་བརྩ་དུག་པའི་ལྷགས་སྤྱལ་ལོ་ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༤ ལ།”</p>
༡༩༤༧	<p>(དོ་རྩེ་ཆུལ། རབ་བྱུང་བརྩ་དུག་པའི་ཚུ་ཉ་ལོའི་ཡས་མས་སུ། དཔལ་མདྲ་ཀ་ལའི་གནས་མཆོག་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ལ་ཕེབས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཆོགས་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་།) 14</p>

<p>༡༥/༧/༩༩</p>	<p>“ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རྩོམ་ཐོགས་པའི་བསྟན་ཅིས་ཀྱི་ སངས་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལས་འདས་ནས། ལོ་༡༩༤༡ རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཤིང་སྤུལ་ལོར། སེལ་ལ་དཔལ་རལ་གྱི་རི་བོའི་དགོན་ པར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བསྐྱར་པ་རྫོགས་སོ།།”</p>
<p>༡/༩/༩༩</p>	<p>(ཀྱུ་ལུར་བཞུགས་དུས།)དེ་ནི་ཀྱན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བ་ འདི་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཅ་ཆའི་སྐོར་དང་། དབུ་ཆེན་ལས་ དབུ་མེད་རང་བྱུང་དུ་གྱུབ་པ།</p>
<p>༡༩༤༥</p>	<p>“ལམ་ཡིག་འདི་དག་རྒྱ་གར་དུ་འཁོད་དེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྷག་ སོང་སྐབས་སྤར་གྱི་བྲིས་པ་དེ་སྟོན་མ་ཅུང་ཟད་བཏབ་སྟེ་རྩ་ རྒྱུ་སུ་བཏང་།”</p>
<p>༡༩༤༥</p>	<p>“རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་བཟོད་པའི་ལམ་ཡིག་ཐེངས་ གཉིས་པ་རྩ་བུ་སྤྱོད་པར་བཏང་བ། རྩོན་པ་མཉམ་པ་ལས་འདས་ནས་ ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་གྱི་དགུ་པ་ལ། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་པའི་ ཨ་མདོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བྲིས་པའོ། །”</p>
<p>༡༩༤༦</p>	<p>བོད་ཆེན་པོའི་སྤྱི་དུས་ལྷགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེང་ དཀར་པོ། (རྫོང་གི་པར་མའི་ཤོག་གངས་ ༣༡ པར།)</p>

	“ད་ལྟོ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་བྱི་འདི་སངས་ཀྱིས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་པ་ཡིན།”
༡༩༤༦	(དོན་རྒྱུ། མེ་བྱི་ལོ། དགེཾོས་ལགས་དོར་ཁང་སྤྱི་བཙུན་ལུ་འབར་དང་ ལྷན་དུ་ར་མ་སྒྲུང་གི་སྒྲུང་རྒྱུ་དོན་རྒྱུང་ས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དང་། ལུ་གང་དོའི་ ལྷ་ཁང་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་སྒྲིང་གི་དོར་ཁང་ལ་ཞིབ་འཇུག་མཛད།) 15
༡༩༤༧	གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་། བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༣༠ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༩ བྱེ་ལོ་ ༡༩༤༧ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡། གསར་ཤོག་ཨང་༩ ནང་“འདི་ཁྱུ་ལགས་ལྷ་ལ་གོ་བྱིས་བྱུང་བར། བོད་གཞུང་མཆོག་ ནས་སྤྱི་ཆོང་སྟོན་ཡངས་གནང་གི་ཤིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ ལ་ད་དུང་དོར་ཁང་གི་བཀྲ་ཤིས་ལགས་ཀྱི་ཡོད་སྒྲུང་བྱོས།”
༡༩༤༧	གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་། བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༣༥ ལྷ་གས་ལོས་ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༣། བྱེ་ལོ་ ༡༩༤༡ ལྷ་ ༡༣ ཆོས་ ༡། གསར་ ཤོག་ཨང་ ༩ ནང་། “བྱེ་ལོ་ ༡༩༤༧ ནང་སྟོན་འབྲུག་བརྒྱུད་ བོད་དུ་ཕེབས། ལོ་དེ་གི་ནང་བོད་གཞུང་ནས་དོན་གནས་ཅི་ ཞིག་གི་ཆེད་དུ་དོར་ཁང་བཙོན་འཇུག་གནང་།”

<p>༡༩༤༩</p>	<p>གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་། རབ་ལོ་ ༡༩༣༩ ས་སྐང་ཟླ་ཆོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡། བར་“དགེ་བཤེས་དགེ་ འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་ཀྱང་ཀྱུ་གར་ཁུལ་ལོ་མང་སྐུ་བཞུགས་ ཐོག་སྤར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་མང་པོ་ཅུད་ཞིབ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ རབས་སོགས་ཀྱང་ཀྱུ་དཀར་ནག་གི་སྐད་ཡིག་ཁག་ནས་བསྐྱར་ ཕབ་སོགས་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་སྟབས། དེང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གསར་ རྒྱུ་ཁག་གོ་བསྐྱར་གྱིས་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་ཞིག་སྒྲིག་བཅུ་ གྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་བསྐྱོ་གནང་མཛད་གྱི་ཡོད་སྟེ།”</p>
<p>༡༩༥༡</p>	<p>གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་། བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་གསལ་ལོ་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༣། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་ལོ་ཟླ་ ༡༣ ཆོས་ ༡ གསར་ཐོག་ཨང་ ༩ པའི་ནང་“ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་ལ་ མཁས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་ མཆོན་སྟན་གྲགས་པ་མཆོག་གི་སྐུ་གཟུགས་བདེ་མེན་ཆུས་སྐྱོན་ གྱིས་ཉེ་སྤྱོད་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྐྱ་ཆེ་ལས་འདས་སོང་ བའི་གནས་ཚུལ་མི་སྟན་པ་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་ཡིད་སྐྱོ་བའི་ རང་བཞིན་དུ་གྱུར།”</p>

དགུ་པ། བསྐྱར་པ་དང་བརྩམས་པ།

༄༅། མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསར་ཙམ་དང་བསྐྱར་པ་སོགས་དངོས་མཐོང་
དང་། ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགོད་པར།

བསྐྱར་པ།

- ༡༽ རག་པོ་སྤྱོད་པས་མངའ་པའི་ཨེ་ཤི་ཀྱི་ནམ་བཤད་རིམ་ཅན། བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།
- ༢༽ སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་ཆ་ཆང་། བོད་རྒྱུ་ནས་དབྱིན་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར་པར་མངའ།
- ༣༽ ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།
- ༤༽ རྒྱ་ལ་ཆའི་ཉོགས་བཞེད། བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།
- ༥༽ བྱ་ལེན་མ་མངོན་པར་གསུང་བའི་སྒྲིལ་གར། བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།
- ༦༽ དཔལ་ནག་པོའི་སྒྲུ་དང་པའི་ནལ་འབྱོར་ཅེས་བྱ་བ་ལའུ་བཅུ་གཉིས་པ། བོད་
རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།
- ༧༽ ལེགས་ལུན་ནག་པོའི་སྒྲུ། བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།
- ༨༽ ལས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར། བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།
- ༩༽ དམ་ཆོག་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུ། བོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར།

གསར་ཚུ་མ།

- ༡༥ སེམས་ཚུ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནུམ་བཞག་དེ་བ་ཆེ་བ་གཅིག
- ༡༦ ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རིགས་ལམ་ངོ་མཚར་ཅན་ཤོག་ལྗེ་བ་ཀྱུ་དང་ལྔ་བ་ཕུ་
ལྷག་ཡོད་པ།
- ༡༧ བྱེ་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནུམ་བཞག་རྒྱས་པ་གཅིག
- ༡༨ དེ་ལས་ཕྱི་ཟུང་བཟུས་པ་བྱེ་རོལ་པ་ནང་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་
གནད་གསལ་བར་བཟུན་པ།
- ༡༩ ལྷ་ས་ནས་དོར་སྤང་བར་གྱི་ལམ་ཡིག་ཆོགས་བཅད་མ།
- ༢༠ སིང་ལའི་གནས་ཡིག
- ༢༡ བྱེ་ལོ་ ༡༧༩༢ ལོར་སྤྲོ་རྒྱ་ཆ་སེར་བཞག་སྤྲོས་ལྷགས་ཚུ་མཇུག་
པའི་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག
- ༢༢ ཡང་བྱེ་ལོ་ ༡༧༩༥ ལོར་ལྷགས་ཚུ་མཇུག་པའི་རྒྱ་གར་གནས་
ཆེན་ཁག་ལ་བཞོད་པའི་ལམ་ཡིག་ཕྱི་རྒྱས་པ་ཞིག
- ༢༣ ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཡིག་ཚུ་མཇུག་འཕྲོ་ཅན།
- ༢༤ འཇུག་སྤང་རྒྱས་བཞག།
- ༢༥ འཇུག་སྤང་ཤེས་བྱ་ཉོས་པའི་དེབ།

- ༡༣༥ རྒྱ་གར་གྱི་མཆན་ཉིད། ཡུལ་ལུགས། བཟའ་བརྟུང་། ཆས་གོས།
 ཡུལ་ལྗོངས། སོ་བྲང་། རྫོང་རིང་སོགས་ཀྱི་འདྲ་རིས་ ༡༣༥ རྒྱ་
 མཆན་འགྲེལ་བཤད་ཅན་དང་། ལྷན་དང་། ཟས་རིགས་ཀྱི་རྩི་
 རྒྱ་བཅས་དེ་བཅེ་བ་གཅིག་
- ༡༣༦ བྱེ་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བཙུག་ཏུ་འདོད་པའི་
 བརྟན་བཙུག་མཛད།
- ༡༣༧ བོད་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པ། (སློབ་དེབ།)
- ༡༣༨ བོད་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་པ། (སློབ་དེབ།)
- ༡༣༩ ཡལ་རྒྱལ་ཀ་བཤད། (གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་།)
- ༡༤༠ ལྷ་བུ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ལ་གནང་བའི་ཀ་བཤད། (གསར་འགྱུར་
 མེ་ལོང་ལས།)
- ༡༤༡ ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ནས་གནང་བའི་མགྱར་མ།
- ༡༤༢ སློལ་མ་གཡང་འཛོམས་ལ་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ།
- ༡༤༣ ཉི་མ་ལ་ཡའི་བརྟན་བཙུག་སེལ་རྒྱུ་སྐོར།
- ༡༤༤ རོར་བུ་ཀ་ཏ་ཀའི་སྐོར།
- ༡༤༥ རྒྱ་མིང་གི་སྐོར།
- ༡༤༦ མེ་ཏོག་ཅམ་པ་ཀའི་སྐོར།

- ༣༤༥ ལུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་ཏོག་གི་སྒོར།
- ༣༤༦ བོད་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ།
- ༣༤༧ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གལ་ཆེན། (གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་།)
- ༣༤༨ ལྷ་ས་དང་། ར་ས། (གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་།)
- ༣༤༩ རྒྱ་བོད་མནའ་བསྐྱལ་ཚུལ་དང་། གོང་མའི་རྒྱལ་ས་བོད་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ། (གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་།)
- ༣༥༠ རྒྱ་མཐོང་ནས་སྤྱི་མེད་པའི་སྒོ་བསྐྱེད། (བོད་ཡིག་བྱུང་ཚུལ། གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་།)
- ༣༥༡ ད་ནི་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བ་འདི་སྤྱོད་བར་བྱ་རྟེ། (ཅ་ཆའི་སྒོར།)
- ༣༥༢ དབུ་ཆེན་ལས་དབུ་མེད་རང་བྱུང་དུ་གྲུབ་ཚུལ།

མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚོམ་གང་རུང་གི་མིང་ཐོ་གསར་དུ་རྟེན་པའི་གས་ག་གམ་གསལ།

- ༣༥༣ ཏོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་ལ་གནང་བ། ཁྱིའི་ལོ་ལའང་བཙན་པོ་སྐྱེའི་ར་ས་ཐང་གི་ཕུག་སྐལ་ན་བཞུགས་དུས་ཞེས་སོགས།
- ༣༥༤ གངས་རིའི་སྒོར།
- ༣༥༥ རང་བཞིན་ངེས་པ་གསུམ།

- ༡༥༥ རྟུང་ཆུང་ལ་དབྱེད་པ།
 ༡༥༦ གཏམ་ཆོགས་མཆན་ཉིད་བདུན་པ།
 ༡༥༧ རྩི་ཆ་སྐྱམ་པོས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག།
 ༡༥༨ ཞབས་བརྟན་འཆི་མེད་དབྱངས་སྟན།
 ༡༥༩ བདག་མེད་བྱིས་པ།
 ༡༦༠ ལྷ་ས་དང་ཞོལ་བསམ་ཡས་སོགས་ཀྱི་རྩི་རིང་འོ་བུས་ལ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་
 བཀོད་མཛད་པ།
 ༡༦༡ དབྱུ་ཆད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད།
 ༡༦༢ འདུ་བྱེད་མཐའ་དབྱེད།
 ༡༦༣ རྒྱའི་ཟིན་བྲིས།
 ༡༦༤ རྟན་ངག་གི་དཀའ་གནད་སྒྲོར།
 ༡༦༥ སུམ་ཏྲགས་སྒྲོར་བོར་བུ།
 ༡༦༦ ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་རིགས་ལམ་འོ་མཆར་ཅན།
 ༡༦༧ རྒྱ་དཔེ་དུ་མའི་ཆོགས་བཅད་སྟོགས་བསྐྱུས་བྱས་པ་ལེགས་སྒྱུར་བར་མཛོད།
 ༡༦༨ ཐང་རྩུ་ལེའུ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་དང་། ཟུའི་གྲར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལེའུ་
 བྱ་གསུམ་པའི་ནང་འཁོད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།
 ༡༦༩ བཅན་པོ་ཁྱི་སྒྲོང་ལྷེ་བཅན་གྱི་སྒྲོར།
 ༡༧༠ ཞང་དགའ་བའི་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

- ༤༡༥ འཇམ་མེད་རྒྱུ་བཤད།
- ༤༡༦ རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནང་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་གནས་མཆོག་གི་ན་
ཅན་ནམས་ཀྱི་བཤད་པ།
- ༤༡༧ དུ་བའི་ནམ་དཔྱིད་ཀྱི་སྒོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྒོ་ཆུང་ལ་བཞད་གད་ཅམ་སྒོང་བ།
- ༤༡༨ བཙོན་ནས་བཙན་པོ་ཁྱི་གཙུག་ལྷོ་བཙན་གྱི་མགུར་ཆོག་སྐད་གསར་བཙད་
དུ་བཙོན་པ།
- ༤༡༩ ལྷ་བུ་མཐར་ཕྱིན་ལ་གནང་བའི་ཀ་བཤད།
- ༤༢༠ འཇིག་རྟེན་རིལ་མོ་འམ་ལྷུ་མ་པོ།
- ༤༢༡ སྟོན་པ་མ་ནི་བུ་བའི་ལོ་རྒྱུས།
- ༤༢༢ སྟན་ཚུམ། རམ་དཔྱིད་ཆེ་ལ་སེམས་དྲང་པོའི་རིག་པའི་སྒྲུང་མོལ།
- ༤༢༣ སྟན་ཚུམ། སྟོན་ཆེ་ཀྱི་ལ་གཡི་པོ་བྲང་དུ། ༡ × × × ཞེས་སོགས།
- ༤༢༤ ལྷ་བྲང་ལ་ཕུལ་བའི་སྟན་ཚུམ། ལོ་ཕྱིད་དག་འདས་པའི་ཡུན་ཆད་དུ།
༡ × × × ཞེས་སོགས།
- ༤༢༥ དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་ལོ་ཉིར་ལ། ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ལ་བྱིས་པ་
སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཕྱག་ན་པརྟོ་དང་། ཞེས་སོགས།
- ༤༢༦ ལྷ་ལའི་ཡུལ་ནས་བྱིས་པའི་མི་ཉག་དྲན་མགུར། རྒྱ་ཆེན་དོན་གཉིས་
གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་པའི། ཞེས་སོགས།
- ༤༢༧ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ཨ་མ་སོགས་ལ་ཕུལ་བའི་ཕྱག་བྱིས། ཨ་མ་
སོགས་རང་ཡུལ་ཉི་འབྲེལ་རིགས་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས་ལྷ་འབྲས།

༤༩ ་ རྒྱ་རིམ་གྱི་དབང་ལྷན་པོས་ཀློང་ཁྲིམ་པོ་འདི་
ཞེས་སོགས།

༥༠ ་ དགེ་བཤེས་པ་ཚོས་འགྲུས་ལ་འཕྲིན་ལན། བྱིད་ངག་ཉམས་འགྱུར་རྫོགས་
པའི་སྐུ། །ཞེས་སོགས།

༥༡ ་ དགེ་བཤེས་པ་དག་ཆོས་ལ་ཕུལ་པའི་ཕྱག་བྱས་སུ། སྟོན་ཆེ་ཙམ་ལ་མདོག་
ཅན་མའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟན་ཆོས།

༥༢ ་ ཆོས་རིག་གི་རང་བཞིན་རྗེན་པའི་གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་མི་རྣུང་པ་མཐོང་བས་
རྒྱུན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བྱང་གི་དགེ་བཤེས་རྣམ་པར་གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོའི་དོ་སྙོལ་
པའི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་པའི་སྟན་ཆོས། ལྷན་ཟུར་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་ཆུང་དུ་ཞིག །
ཅེས་སོགས།

༥༣ ་ པོད་རྒྱ་ ༥ ཆོས་མགོར་ཨ་མ་སོགས་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ལ་ཕུལ་པའི་ཁྱུ་ཡིག་
ཀྱ་གར་སིང་ལའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲེབས་ནས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་སོང་ཞེས་སོགས།

༥༤ ་ རྒྱ་བྱང་དགེ་བཤེས་དག་འདུན་ཀྱི་མཛོར་ཕུལ་བ་བཅོམ་ཡུན་འདས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་དབུ་ཤོག་མ་ཆང་བ་ཞིག་.....བཅེབས་ཏེ་རྒྱངས་པར། དེ་མ་ཐག་
སྟོགས་བཞིར་གོམ་བདུན་བདུན་པོར་ཏེ་གར་ལ་གཟེགས། །ཞེས་སོགས།

༥༥ ་ གཞན་ད་དུང་སྟོན་པས་སུ་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་བདུལ་ཚུལ་དང་། ཆོས་
ཀྱལ་མུ་ངན་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྟུས་པ་ཀྱ་གར་པའི་ངག་སྟོན་བཞིན་བྱས་
པ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཀྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོ། ཞེས་སོགས།

- པ. ༡ ་ གློ་མའི་བསྟོད་པ། ཏུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཟུགས།
ཞེས་སོགས།
- པ. ༢ ་ རྫོང་ལ་གནས་གཟིགས་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་ཚུམ། ཉ་གང་ཟླ་བ་གར་
བ་སུ་ཞིག་སྤང། །ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སུ་མི་འདུད། ། ཅས་སོགས།
- པ. ༣ ་ སྒྲིན་སྒྲིང་ཁྲི་ཆེན་ལ་ཡུལ་བའི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ། སྐུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
ཡེ་ཤེས་དྲངས་མའི་ཁམས། །ཞེས་སོགས།
- པ. ༤ ་ ང་རྒྱལ་གྱི་ཆོད་སྤར་བའི་ཚུལ། ཞེས་པའི་དབྱེད་ཚུམ།
- པ. ༥ ་ རྒྱལ་ཁམས་རིག་པས་བསྐྱོར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ།
- པ. ༦ ་ རྒྱུ་ལོ་རྒྱས་ལས་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སྐོར།
- པ. ༧ ་ དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བསྐྱུ་རྩབ་གནང་བའི་ཏུན་ཏོང་ཡིག་ཆ། ༡ ་
ཁ་ ག་
- པ. ༨ ་ དེབ་དཀར་དུ་འཁོད་པ་དང་མ་འཁོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ལོ་
ཆོགས་རེ་འགའི་གནད་དོན་ལ་དབྱེད་པ། 16

དེས་ན་ཏུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་བོད་མིའི་ཁྲིད་ནས་འགྲན་ཟླ་བལ་བ་
སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤྲད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁྱེན་
འདོད་དང་། ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པར་
བརྟེན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཀྱང་ཐུགས་སྐྱང་ཆེན་པོས་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་
དང་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་མཁོ་བསྐྱུ་གནང་བཞིན་པའི་ཁོངས་ནས། ད་ལམ་མདོ་
སྤྲད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་ཚུགས་བརྗོམས་

གྲི་དེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་གསལ་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་དང་འདྲིས་གཤེབས་སྤྱིང་བའི་ལོ་
 རྒྱུ་སྐྱེ་བ་པོ་དག་ལ་དྲི་ལན་ཞུས་པ་ཁག་ཅིག་དཔར་སྐྱེན་ཞུས་ཡོད་པར། ལོ་རྒྱུས་
 དངོས་བྱུང་རྩིས་པ་ཐུགས་ལ་འཆར་བའི་ཆེད་ཆོག་བཞིན་ཀྱང་ཕལ་སྐད་སེར་བཞག་
 ཐོག་ཉིས་ཆོས་དང་། དགོངས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་སོགས་གང་ཡོད་ལ་བསྐྱར་བཅོས་
 དང་། ལྷན་འབྲུག་མེད་པར་ཀྱེབ་འཁོར་ནང་ཕབ་བཤུས་ཞུས་ཡོད་པས། མཁྱེན་
 ལུན་ཉམས་ཞིབ་མཛད་པོ་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་དབྱུང་གཞིར་མཛད་གནང་
 ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཞུ། ལྷ་ས་བཞུགས་སྐར་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས། ཚེ་མ་
 སྒྲིག་བྱེད་པོ་ཀེ་རྟེ་ཆོ་བཟང་བཟུན་འཛིན་པས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༡༠ གྱི་ལོ་
 ༡༧༤༩ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༥ ལ།

གོང་དུ་ཨང་རྟགས་འཁོད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་མཆན་ འབྲེལ་ཁག་ག་གཤམ་གསལ།

- ༡ དགེ་ཚེས་ལགས་བཙུན་འཇུག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་
དུ་འགོད་རྒྱུར་གནང་བ། (གལ་ཆེ་གལ་ཆེ། ཡ་མཚན་ཡ་མཚན། བརྟག་དཔྱད་བརྟག་
དཔྱད། མཁྱེགས་པོ་མཁྱེགས་པོ།) ཞེས་འགོ་བརྗོད་ཅན་དེར་གསལ།
- ༢ ཀྱུ་ལུ་ནས་ལྷགས་ཚུམ་ཅ་ཆའི་སྐོར་དེའི་མཇུག་དུ།
- ༣ རྩི་ཆ་ཞེས་པའི་རྩི་ཆ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་སྤྲིངས་ཀྱི་གྲ་སར་བཞུགས་པས་རྩི་ཆ་དང་།
ཨ་ལགས་ནི་ཨ་མདོ་ནམས་སྒྲུ་མ་ལ་ཟེར། རྩི་ཆ་སྐྱམ་པོ་ནི། སྐྱུ་ག་སྐྱམ་
པོ་ཡིན་པས་ཟེར།
- ༤ མཁས་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དོ་བྲག་
སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་སྤྱི་འགྱུར་རྩིང་མའི་གདན་ས་དོ་ཇེ་བྲག་གི་
སྒྲུ་མ་ཞིག་གི་ཡང་སྲིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་སློབ་ཡོད་འདུག
- ༥ བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་
མགོའི་གོ་ལོ་ཀ་བཞི་པ།
- ༦ ༡༩༥༥ ལོར་ལྷགས་ཚུམ་མཇོད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཡིག་གི་མཇུག་དུ།

པ། ཡུལ་གསུམ་འཛིགས་མེད་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོར་བུ་ཞིག་ཡིད་པ་ནས་བྲིས།

༤ ལྷ་སྐྱབ་དགོངས་ཀྱི་དགག་ལན་རལ་གྱི་འཕུལ་འཁོར་ཤོག་གངས་ ༤
“དེར་བཞུགས་རིག་པ་སྒྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ང་རོ་ཀྱ་ཆེར་
བཞུགས་པར་བརྟེན་དབུས་སྒྲིགས་སུ་ཡོང་།”

༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ཟླ་ ༡༣ ཆོས་ ༡༥ འཁོད་པའི་རྒྱ་དུ་ལ་མཆོག་ལ་གནང་
བའི་ཕྱག་བྲིས།

༡༠ Y.M.B.A. SCHOOL, BHUTIA BUSTY DARJEELING
ཡང་། BUDDHIST HOME IN THE HIMALAYA BHUTIA
BUSTY DARJEELING.

༡༡ དབྱིན་སྐད་གསན་བཞེས་གནང་སྐབས་ཟླ་བ་དུག་གི་ནང་མེ་ཤིག་གི་ཕྱག་འབྲེར་
བཞེས་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེའི་སྐོར་ཆགས་ཤོག་དུ་ཐོན་ཡོད་ཚུལ་སོགས་བཤད་
སྟོལ་འདུག སྐབས་དེའི་ལུགས་སྟོལ་ལ་འཛིན་རིམ་འོག་མའི་ལག་འབྲེར་
མེད་ནའང་མེ་ཤིག་གི་རྒྱགས་སྒྲིབ་བྱེད་སྟོལ་ཡོད་ཚུལ་སོགས། དགེ་ཆོས་
ལགས་དང་ལྷན་བཞུགས་སྐྱོང་བ་དཀའ་ཆེན་ལྷག་ཤོར་ལགས་ནས་གསུངས།

༡༢ རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་མཛུགས་ཏུ།

༡༣ རྒྱ་དུ་ལ་མཆོག་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༦ ཟླ་ ༡ ཆོས་
༡༤ འཁོད་པ།

༡༤ རྒྱ་དུ་ལ་མཆོག་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་ཟླ་ཆོས་མི་གསལ་བ།

- ༡༥ རྒྱ་རྩལ་མཆོག་ལ་གནང་བའི་ཆེ་ཆོས་ ༡༩༣༩ འཁོད་པ།
- ༡༦ དམར་པོ་ཡིན་པ་བྲག་གཡལ་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱི་ཆེ་བོ་དང་། རུ་སུའི་
མི་རིགས་ཡིན་པ་རོ་རེ་ཀ དམར་པོའི་རྩལ་བའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲགས་
པ་རྒྱ་རྩལ།
- ༡༧ ཟམ་གདོང་རིན་པོའི་ཞལ་ནས་ཐོས།
- ༡༨ འོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ལས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་འབྲུག་གི་ས་ཁྲ་བཅོས་ཚུལ་དང་།
འགའ་ཤས་ཀྱིས་མིན་ཏེ་དབང་གི་ས་ཁྲ་བཀོད་ཚུལ་སོགས་གང་ལྟར་ས་ཁྲ་
ཞིག་བཅོས་གནང་ཡོད་ཆོད།
- ༡༩ གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་། བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༥ ལྷགས་ཡོས་ཆེ་ ༡༠ ཆོས་
༣ རྩེ་ལོ་ ༡༩༥༡ ཆེ་ ༡༡ ཆོས་ ༡ འཁོད་པ་གསར་ཤོག་ཨང་ ༩
པར། “ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ པའི་ནང་ལྷོ་འབྲུག་བརྒྱད་བོད་དུ་ཕྱེབས། ལོ་དེ་
གའི་ནང་བོད་གཞུང་ནས་དོན་གནད་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་དོ་དམ་བཅོམ་འཇུག་
གནང་།” ཡང་ལྷ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱལ་གྱི་དགག་ལན་རལ་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་
ཤོག་གངས་ ༦ “བྱ་བ་ངན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཐ་ན་རྒྱལ་པོའི་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པས་བཅོམ་ར་ཡན་ཆད་འགྲིམས།”
- ༢༠ རྩེ་ལོ་ ༡༩༥༡ ཆེ་ ༡༣ ཆོས་༡ འཁོད་པའི་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་དུ།
“སྤྲེལ་བཅོམ་ནས་བདོན་མཆོམས་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤིག་གི་
དགོས་བཀའ་ཕྱེབས་བཞིན་ཕྲག་ལས་གནང་འདུག”

༡༡ ལྷ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་གྱི་དགག་ལན་རལ་གྱི་འཕུལ་འཁོར་ཤོག་གངས་ ༤
“སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་ལ། མཐར་ཐོབ་པའི་ལག་རྒྱུ་བྱང་བར་མཆོག་
གསུམ་ལ་དད་པ་ནི་མེད། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་འཕྲོངས་སྤྱེས་ཀྱི་རྩི་བཞིན་
དོར་ཏེ་བྱུང་མེད་ནི་རྩི་བྱུང་། བྱ་བ་ངན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་
རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པས་བཅོན་རྩལ་ཆད་འགྲུམས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོབས་དང་
ལྡན་ཞིང་། ཉིན་ལྟར་ཆད་རག་བག་མེད་ཏུ་བཏུང་བས་སྒྲི་སྒྲིད་འབའ་ཞིག་
ལ་གནས་པ་ཁོ་དང་དུས་གཅིག་པ་ཡོངས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གུར་པ།”

༡༢ གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༡༢ ཆོས་ ༡ འཁོར་པའི་
གསར་ཤོག་ཨང་༩ པར་གསལ།

༡༣ ར་ཀ་ར་སྐུལ་སྐུ་བྱུང་བ་སྟན་ཆོས་དར་ནས་མངོན་པའི་དགེ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་སྒྲིན་བརྗོད་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གནང་བར།
“མདོ་སྐད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནི། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་།
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་ཤེས་དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲིའི་རང་
རྩལ་དང་། སྤྱི་བྱེད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཕྱགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་མནོ་བསམ་ཐོངས་
པའི་རྒྱས་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡར་ཐོན་པར་བགྱང་འོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཡིན།”

༡༤ ལྷ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་གྱི་དགག་ལན་རལ་གྱི་འཕུལ་འཁོར་ཤོག་གངས་ ༥
པར། “འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འགོག་བྱེད་ཉི་ཤར་
སྤར་མོས་འགོབས་པའི་ངང་རྒྱལ་གྱིས་དགེ་ཆོས་སྒྲིན་པ་ཞིག་མཆིས་པ།”
ཡང་ཤོག་གངས་ ༥ པར། “ལོག་པར་སྐུ་བ་ལ་མཐུ་གུབ་པའི་དགེ་ཆོས་

ལྷོ་ཕྱོད་པ།” ཞེས་གསལ།

༣༥ དག་ཚེས་ལགས་འདིན་བཟུང་སྐབས་ཚགས་འགོད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་སུ།
 “ལྟལ་དབང་གོང་མས་ཚུ་སྤེལ་མེར་ཞལ་གདམས་ཚུགས་པར་ལུང་བརྟན་
 རི་མཛད་མཁུན་ཆོད་ལྟར་ད་ལྟ་བོད་དུ་དམར་པོའི་ལྟ་བ་བཅུགས་མེར་ཁས་
 གངས་དམ་བཅའ་ཅན་དེ་ནི་ལྷ་མོ་རྒྱ་ལཱ་ཟེར་བའི་སྤོབ་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད།”
 ཅས་དང་། “བོད་དུ་ཡུ་རུ་སུའི་ལྟ་བ་སྤེལ་ཀྱི་འོར་ཁས་ལེན་གྱིད་གཙོ་
 ལྟེ་བ་དག་ཚེས་ཡིན་ཞིང་།” ཞེས་སོགས།

༡༦ རམས་མེན་ལགས་ཀྱི་ཉེ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཡིག་འཛིན་དབང་པོ་ནས་འདིའི་སྐོར་
གསལ་བཤད་གནང་བ་དང་། དགོ་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་སྤྱི་བརྗོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དེ་
ཡང་སྤན་ནས་ཆ་གསལ་ཤིག་ཏུ་འགོད་སྐྱར་བཤེལ་ཐབས་གནང་ཚུལ་སོགས་
གསུངས།

༣༥ ར་ག་ར་འིན་པོ་ཆེའི་དགེ་ཚེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་བརྟེན་ལགོད་ས་ལ་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་པོས་གནང་བར། “སྤྱི་ཤུའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཡུགས་བྱང་འིང་པོའི་མཚོ་བསམ་ཐོངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་ཡར་ཐོན་པར་བཟང་འོས་པའི་སྤྱིས་ཤུ་ཞིག་ཡིན།”

༡༡། མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་གྱི་མཛད་ནམ་སྐོར་ཨ་མདོ་ཨྲོང་དུ་ནག་
ནོ་ལགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་སྒྲ་ཐག་ནས་
ཕབ་བསྐྱས་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ།

ནོར་ཁྱིང་སུ་ཁེར་གནས་སྡོད་ཨྲོང་དུ་ནག་ནོ་ལ་དྲི་བ་བྱེད་པོ་
ཀའི་མོ་བཟང་བཞུན་འཛིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་མདོ་སྐད་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
གྱི་མཛད་ནམ་སྐོར་ཨ་མདོ་རྫོང་དུ་ནག་དོ་ལགས་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་
སྐྱེ་ཐག་ནས་ཕབ་བཤུས་བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

༄༅། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཞི་ཕོང་ཉིན་ལྟ་བུར་བ་དེར་འབྲུངས། ཉིན་
ལྟ་བུར་བ་གྲོང་པའི་མིང་རེད། ཨ་མའི་མིང་ལ། ཨ་མ་ལྟ་དམག་བེར། སྤུ་ལགས་
དེ་སྐགས་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་མི་ཤེས།

(ཞོར་བཞུན་པ་དར་བྱས་ཀྱིས།

ཡབ་རིག་འཛིན་དོན་རྣམས་ཀྱི་ལ་(ཨ་ལགས་ཀྱི་ཕོ་ཆང་།) ཡུམ་པརྩ་སྤྱིད་ (ཨ་ནེ་
བཏོ།) ཟུ་མོ་ཡོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ཉོར་ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ལ་སྐྱེ་འབྲུངས། 17

རི་ཁ་སྒོ་བཟང་བཞུན་འཛིན་པས།

ཡུམ་པརྩ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཅམ་ལ་འབྲུངས། 18

རལ་ར་རིན་པོ་ཆེས།

ཡབ་སྐགས་འཆང་དོན་རྣམས་ཅན་དང་། ཡུམ་པརྩ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༧༩ ཡང་ན། ༡༩༧༥ ཅམ་ལ་སྐྱེ་འབྲུངས། 19

དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

ཡབ་སྐགས་འཆང་དོན་རྣམས་ཅན་ནམ་ཨ་ལགས་ཀྱི་ཕོ། ཡུམ་པརྩ་གཉིས་
ཀྱི་སྐས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལ་འབྲུངས། 20

དོ་རྩེ་ལྟུང་གིས།

ཡབ་དོ་རྩེ་ལྟུང་མཆན་དང་། ཡུམ་ཨ་ནེ་བ་རྩོམ་པ་རྩིད་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲིལ་ བྱེ་
ལོ་ ༡༩༠༩ ལ་འབྱུངས། 21

ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས།

རང་ལོ་སོ་གཉིས་སུ་སོན་པའི་དགུན་ཆེ་ར་བའི་ཆོས་ ༡༩ ལ་གསྐྱའི་ཆུ་འབྱུང་ཞིང་
ཞེས་དགེ་ཆོས་ཀྱི་གར་དུ་ཕྱེབས་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཁྱི། བྱེ་ལོ་ ༡༩༡༩ ཡིན་
པ་དང་། ལྷ་བས་དེར་ཁོ་རང་དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་སོན་པས་འབྱུངས་ལོ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་
པའི་ཆུ་སྟག་ བྱེ་ལོ་ ༡༩༠༩ ཡིན་པ་བཅས་གསལ་བར་གྲག།) 22

ཨ་མ་ལ་ལྟ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཕྱེབས་ཀྱི་ཡོད་འདུག མོ་རང་ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་
ཙམ་ལ་ཤི་སོང་བ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་སྡོད། བསྐྱར་མ་ལུས་ཁོག་དེ་ལ་ཞུགས་
ནས་ཡོང་ཡག་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག གཞན་དག་ཆོས་མོ་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་མོ་
ཐིག་པོ་ཞིག་རེད་ཟེར། གང་ལྟར་ལྟ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་
བཤད་ཀྱི་མེད། སལ་ཆེར་ལྟ་ཡི་འཁོར་འདྲ་བོ་ཞིག་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་འདྲ།
ལྟོ་ཆོགས་འདུ་ལ་འགྲོ་ན་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག རྩི་བརྒྱད་ཆོགས་པའི་སྐབས་
སུ་ཆོགས་འདུར་འགྲོ་ཆོག་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག ཉིན་གཅིག་གཉིས་མེ་ཡོང་བའི་
སྐབས་སུ་ཆོགས་འདུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་འདྲ། ད་ལོ་ས་གནས་ཅིག་ལ་ཆོགས་
པ་རེད། གཞི་བདག་གཅིག་ལ་འབྲུ་ཁྲལ་འདི་འདྲ་བཞག་སོང་། གཅིག་ལ་
ཤིང་ཁྲལ་འདི་འདྲ་བཞག་སོང་། གཞན་དག་ལ་རྩ་ཁྲལ་འདི་འདྲ་དང་གཅིག་
ལ་ཐོག་ཁྲལ་འདི་འདྲ་བཞག་སོང་ཟེར་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། ད་ལོ་གཟུང་

རང་གིས་ག་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་སྐབས་མངོ་མོ་ཞིག་འབྱེར་ཡོང་ནས་
ག་བཟས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་པོ་སྒྲིགས་གིང་ནང་དུ་ཡ་མ་བཟླ་གིས་འབྲིལ་
ཟེར་བའི་རི་ཁྲོད་དེར་སྒྲིས་སྒྲིང་སྒོ་བཟང་ཆང་གི་དགེ་ལྷན་བྱས་ནས་བཞུགས་པ་
རེད།

(ཞོ་ར་བརྟན་དར་གྱིས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ གཞིས་དགོན་གཡའ་མ་བཟླ་གིས་འབྲིལ་གྱི་འདོན་ཆོས་སྦྱོད་
སྐོར་ཆམས་བྱགས་འཛིན།) 23

དེར་དཔེ་ཆ་བཟུས་ནས་ཡག་པོ་ཆགས་པ་རེད། ཁོང་གི་ཨ་མས་ཁྱོད་དེར་
སོང་ལ་གྲུ་པ་བྱས་སྒྲིས་སྒྲིང་ཆང་དགེ་ཆུན་ལ་བསྟེན་རྗེས་མ་དོ་སྒྲིས་དགེ་བཤེས་
ཤེས་རབ་ཆང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་འཛིན་དགོས་ཞེས་ཨ་མས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས།
དང་པོ་དོ་སྒྲིས་ནས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ཆང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་བཞག་པ་རེད།

(ཞོ་ར་བརྟན་དར་གྱིས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོ་མགོར་དགྲང་གངས་བཙོ་བཙུད་ལ་སྒྲིབས་དུས་ཆོས་སྡེ་
ཆེན་པོ་སྒྲུབ་བཟླ་གིས་འབྲིལ་དུ་ཕེབས། 24

དོ་རྗེ་རྒྱལ་གྱིས།

དགྲང་ལོ་བཙུ་དགྲུ་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོའི་མཇུག་དུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་
བཟླ་གིས་འབྲིལ་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་རྒྱ་ཆར་ཕེབས་ནས་ལོ་ཁ་གསུམ་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས། 25

ཞོ་ར་བརྟན་དར་གྱིས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ རྟེན་ཆ་རི་ཁྲིད་དུ་ཕྱེབས་ཞུ་དམར་དགེ་འདུན་བརྟན་འཛིན་གྱི་
མཆོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པའི་མཆན་གསལ། 26

དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

དགྲུང་ལོ་བཙུང་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ལོར་ཞུ་དམར་པ་རྩེ་ཏའི་གདན་ས་རྟེན་
ཆ་དགོན་དུ་མཆན་ཉིད་སོགས་སློབ་སྦྱང་མངོན། 27

རི་ཁ་སློབ་བརྟན་པས།

ཡུམ་གྱི་ཐུགས་བབས་དང་བརྟན་ཏེ་རེབ་གོང་དགོན་ཆེན་ཞེས་པའི་སློབ་གཉེར་
ཐོས་བསམ་ཞོར་གྱི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཏེ། ལོ་གསུམ་རིང་ནང་དོན་རིག་པ་ལ་སྦྱངས་
པ་མངོན་×××དགྲུང་ལོ་བཙུང་ལ་ཕྱེབས་སྐབས་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ་
རྟེན་ཆ་ཆེབས་བསྐྱར་སྐབས་ཞབས་ཕྱིར་མཉམ་བྱེད་མངོན། 28

ཞོར་བརྟན་དར་གྱིས།

ཞིང་ཡོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལོར་དགྲུང་གངས་བརྩུ་གསུམ་ལ་སློབས་དུས་
ཞབས་དཀར་སྐྱེ་ཕྱིར་གཉིས་པའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་མདོ་སྨྲད་ལྟོ་རྒྱུད་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྟེན་ཆ་
བཀའ་ཞུ་ཆོས་སྡེ་ཆེབས་སུ་ཕྱེབས་ཏེ་གྲུང་དགྲུས་མའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས།) 29

དེ་ནས་སྐྱེ་བྱང་ལ་ཕྱེབས་ནས་ལོ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཕྱག་དཔེ་
གཟིགས། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཤོག་བུའི་གནམ་གྲུ་འདྲ་ཞིག་བཟོས། དེའི་ནང་
སྦྱུང་འདྲ་ཞིག་བྱས། ཞུན་མར་ཞིག་སྤར་ནས་བཏང་བའི་སྐབས་གཙང་པོའི་
ཕར་ཁ་ལ་འཕྱར་སོང་བ་རེད་ཟེར། དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་སྦྱོན་བྱུང་སྟེ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པས། ང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་གྱི་ནང་ལ། སྤྱད་ནག་ཅན་ལ་ལྟ་
བརྒྱུ་ཡོད། ཁྱོད་རང་གིས་དེ་འདྲ་མི་ཤེས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། ཁྱོད་འདིར་

བསྐྱད་མི་ཚོག་གསུངས་པས་ཁོང་ལྟ་ས་ལ་ཡོང་བ་རེད།

(དོར་ཚང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

དགེ་ཆོས་ཁོ་བ་མ་བྱང་བའ་གིས་འབྲེལ་དུ་མི་ངན་རེ་བྱུང་གིས་སུན་གཙོར་བརྟམས་
བཅོས་ཀྱིས་ཡིད་ལྟོངས་ཏེ། དེས་མེད་སྤང་འབྲམས་ཀྱི་ངང་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་
སོང་བའི་རྗེས་སུ། བྱས་ཚད་ཆོས་མིན་དང་བསམ་ཚུལ་ལམ་ལོག་བཤད་ཚུལ་རྩན་
ཁམ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྐྱུལ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པ་འགའ་
ཞིག་གིས། ར་པ་གོ་བོའ་དང་། དཔའ་རིས་རབ་གསལ། དོར་ཚང་མཁར་མོ་རྒྱལ་
སོགས་གནས་ཚུང་གིས་མ་བྱང་ནས་ཕྱི་ལོགས་སུ་བསྐྱད་ཚར་བ་མ་ཟད། དགེ་ཆོས་
སྦྱོན་པ་ག་ཡང་གནས་ཚུང་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོ་བྱུགས་མ་དགེས་ནས་ས་མཐར་བསྐྱད་
པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་རེད་ཟེར། ཡང་། དགེ་ཆོས་མཚོག་
གིས་ཀྱང་གནངས་ཚུང་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་ནམས་ཆོས་མིན་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་གྲ་དག་གི་
སྦྱོང་ཚུལ་གྱིས་བྱུགས་འབྲུགས་ཤིང་ཞེན་པ་ལོག་ནས་བརྟན་པ་སྦྱོང་གི་མེད་པ་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་རྗེས་སུ་དཔགས་ཏེ།) 30

རྗེ་ཆོ་ལ་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པའི་སྐབས་རྗེ་ཆོ་ཨ་ལགས་ཟེར་བ་རེད། ཨ་ལགས་
ཟེར་བ་དེ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའི་མིང་རེད།

(ཞོ་ར་བརྟན་དར་གྱིས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ དགུང་གཤམ་ལྗེའི་ཐོག་ཞབས་དཀར་སྐྱེ་སྤང་གཉིས་པ་འཛིགས་
མེད་ཐེག་མཚོག་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། རྟོ་བྲག་རིག་འཛིན་ཆེན་མོའི་ཡོངས་འཛིན་
རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་རྟོ་བྲག་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་བསོད་ནམས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཡང་སྤེད་དུ་
ངོས་འཛིན་གནང་། 31

མི་ནན་ཤེར་རྒྱལ་པས།

གཏེར་སྟོན་བསོད་ཀྱི་ལ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཚུལ་སོགས་གསལ། 32

དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

དོ་གྲགས་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་མིན་ཞེས་གཞིས་དགོན་ཡ་མ་བཀྲ་ཤིས་
འབྲིལ་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། 33

དོ་རྗེ་ཀྱལ་གྱིས།

ཁམས་ལྷ་དོ་བྲག་འཛིགས་མེད་བསོད་ནམས་ནམ་ཀྱལ་ཆང་གི་སྤྱི་སྤྱི་དུ་ངོས་
འཛིན་མཛད།) 34

ཁོང་གི་ཕྱ་ལགས་དེ་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚུང་
དུས་ནས་གོང་ས་སོང་བ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་སྤྱན་ཡོད་པ་མ་
རེད། ཁོང་གཅིག་པོ་རེད་ཟེར། ཁོང་མ་གཏོགས་བྱ་མ་སྤྱིས་པ་འདྲ། དགེ་བཤེས་
ཤེས་རབ་ལགས་དང་ཁོང་གཉིས་ཕྱན་བྱ་ཞིག་མ་མཐུན་པ་རེད་ཟེར། དགེ་བཤེས་
ཤེས་རབ་ཆང་གིས་ཁོང་སྤྱིས་སྤྱི་ཆང་ཆང་གི་དགེ་ཕྱག་ཡིན་པ་དགོན་སྟོན་ཅམ་ཡག་
པོ་མ་གནང་བ་མིན་འགྲོ། དེ་དུས་ཚུད་པ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་འདྲ། ཚུད་པ་ཕྱག་
ནས་ཀན་ལགས་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་མ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པ་འདྲ། བྱས་
ཅང་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དགེ་ཀན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་མ་རེད་ཟེར་ན། གང་
བྱས་ནས་དཔེ་ཆ་འབྲིད་པར་ཡོང་བ་ཡིན། སྤྱང་པོ་བྲོད་མར་སོང་ཟེར་ནས་བཏང་
བ་རེད་ཟེར། རྗེས་མ་ངས་ཤེས་པ་དེ་བྲོད་རང་གིས་ཤེས་ཀྱི་འདུག བྲོད་རང་
གིས་ཤེས་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་འདུག དེ་ལས་ལྷག་པ་བྲོད་རང་གིས་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག
ང་གཉིས་དགེ་ཀན་དགེ་ཕྱག་བྱས་ན་ཆོ་མི་འདུག བྲོད་རང་མི་ཆེན་པོ་རེད། འཛམ་
གླིང་གི་ཆོགས་འདུའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་ཆགས་སྤངས་སོགས་

ཚན་རིག་མཁས་པ་ཆོས་ངྲིས་ཡོང་དུས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་མ་བཤད་ན། མྱིང་
བཞི་མྱིང་ཕྱན་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ཨེ་ཡིན། རྗེས་མ་ཞབས་འདྲན་ཞུས་ཡོང་ཟེར་ནས་
བཤད་པ་རེད་ཟེར།

(དོར་ཚང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

རང་ཉིད་ང་ཀྱལ་གྱིས་སྒྲོས་ཏེ་ཕ་རོལ་པོར་མཐོང་ཚུང་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ནམ་
འགྱུར་སྟོན་པ་ངན་ཏགས་སུ་བརྩི་བ་དེང་སང་གི་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་དཔེ་གསར་སྤྱི་
ཚོགས་སུ་འང་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་ཡོད་ན། ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་དགེ་
བཤེས་ཤིག་གིས་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ག་ནས་ཡིན་སྟེ་མོ། ༡) 35

༡༡། འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་ཀ་ཇི་
ལྷོན་གྲུབ་དོ་ཇི་མཆོག་ལ་མཁས་དབང་དག་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་
བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་
ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ།

འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་ཀ་ཇི་ལྷོན་གྲུབ་དོ་ཇི་ལགས་ལ་དྲི་
བ་བྱེད་པོ་ཀོདྱི་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཀ་ཇི་རྩུན་གྲུབ་དེ་རྗེ་མཆོག་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད་པ་གཤམ་
གསལ།

༄༅། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མཆོན་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྩུན་གྱི་སྦྱོད་
ལམ་མི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིད་པ་རེད། ལྷག་དཔེ་རྒྱུག་པ་སོགས་ཉམས་
སྒྲུང་ཆེན་པོ་གནང་བ་མཐོང་ཀྱི་མེད། སྐྱ་ཆས་ཀྱང་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད།
རྩུན་དུ་ལུ་གུ་ཆུང་དུ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་ཅི་དེ་མི་ཅིས་ནས་བཞུགས་མཁན་ཞིག་
རེད། སྐབས་འགར་ན་བཟའ་སོགས་མེད་པར་གང་བྱང་དུ་བཞུགས་ཀྱི་རེད།

ཀྱི་གར་དུ་དང་པོ་ཕེབས་སྐབས་

(ཞོ་ར་བཞུན་དར་བས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོའི་དོར་རྒྱ་ ༥ རང་ལྷ་ས་ནས་ཀྱི་གར་དུ་ལམ་དུ་ཆས། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་དོར་རྒྱའི་པོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ལ་ཕེབས། 36

རི་ཁ་རྒྱོ་བཞུན་པས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཅམ་ལ་ཀྱི་གར་དུ་ཕེབས། 37

དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

ཆུ་མོ་བྲ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཡས་མས་ཤིག་ལ་ཀྱི་གར་ལ་ཕེབས། ཡང་
ན། དགྲང་གྲངས་སུམ་རུ་ཐམ་པའམ་དགྲང་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་བར་ཀྱི་གར་ལ་
སྤྱི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་ཕེབས་པར་མི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཅོམ་བཞུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩.....༡༩༩༩

བར། 38

དོ་རྩེ་ལྷ་ལྷ་སྒྲིལ།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༤ ལོར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་
དུ་ཆས།) 39

འབྲས་ལྗངས་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་ཆེན་བརྒྱད་ནས་ཕེབས་ཏེ་རི་ནག་ལ་པ་ཆོ་བརྟན་བཟླ་
ཤིས་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་འདུག ལྷ་བས་དེར་ཀ་ཇི་དགེ་སྤྱོད་
ཇི་ཙོ་ར་སིས་དོར་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་བྱ་ཞིག་བཅུགས་ཡོད་ལྷ་བས་དེར་བོད་ཡིག་དགེ་ཆེན་
ཞིག་ཐབས་འཆོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྷ་བས་ལ་བརྟན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ལ་སྟན་སང་རེ་སྐྱེལ་གནང་བ་བཞིན་དོར་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་དགེ་ཕེབས་ཏེ་ཀ་ཇི་དགེ་
སྤྱོད་ལགས་ཀྱི་ས་ནས་དབྱིན་སྐད་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་འདུག ཇེས་མ་ཡ་ལྷ་
མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པས་ཇེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་ཞིག་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་
དགོས་ཞེས་འབྲུག་པ་དྲག་ཤོས་རྒྱ་ཇ་དོ་རྩེ་ལྷ་ལྷ་མཆོག་ལ་བཀའ་ཡིག་ཅིག་ཕེབས་ཡོད་
འདུག་པས། རྒྱ་ཇ་དོ་རྩེ་ལྷ་ལྷ་མཆོག་འཕེལ་ལགས་རོགས་པར་བཅུལ་ནས་
བསྒྱུར་རོགས་ཞུས་ཏེ་ཆེ་བ་གཉིས་ཙམ་ནས་བསྒྱུར་བེན་མཆོམས་སུ་རྒྱ་ཇ་དོ་རྩེ་
རོགས་རམ་ལ་བརྟན་དགེ་ཆོས་ལགས་འབྲུག་ཁྲུལ་གནས་གཞིགས་ལ་ཕེབས་པ་རེད།
ལྷ་བས་དེར་འབྲུག་ཁྲུལ་གྱི་གནས་ཡིག་བཅོ་ཆེད་དུ་ས་ཁྲ་ཞིག་འབྲི་གནང་མཛད་
པར་བརྟན་ཕྱི་མི་ནམས་དོགས་འདྲོགས་ཀྱིས་འཇིགས་མེད་དོ་རྩེ་ལྷ་ལྷ་མཆོག་རོང་
སྤྱས་མི་སོགས་ནས་ཕྱ་མའི་གནས་བྱིས་ཕུལ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གོ་མྱོང་། ཕྱིས་སུ་
ལྷ་ལོ་ཅན་པ་སོགས་ནས་དག་སྐྱེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕུལ་བས། ཇེས་སུ་སྤྱོད་བཀོལ་

བྱང་ཆོད་འདུག དེ་སྐབས་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་སེམས་འཁོ་མ་ཟེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་ཚུལ་ཟེར།

ཀ་ཇེ་ལྷན་གྲུབ་ལགས་རང་ནས་དགེ་ཆོས་ལགས་སུ་རེ་འདུན་འདི་ལྟར་ཞུས་
པ་ཡིན། བྱེད་རང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་གཞན་དག་ལ་སློབ་སྦྲེལ་གནང་ན་ཡག་
པོ་ཡོང་བུ་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་སློབ་མཁན་འདྲ་ཡོད་ན་བསྐྱབ་ཆོག་གི་རེད། དེ་མིན་
གང་བྱེད་གསུང་གི་འདུག སྐབས་དེའི་མཁས་པ་གཞན་དག་ཆོས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཉམས་ཞིབ་(རིམ་སར་རྒྱུ།) གནང་ན་གང་མིན་ཆོད་ཅིག་ཡོང་གི་
རེད་གསུངས་པ་རེད།

༡༡། དགེ་སློང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་མཆོག་ལ་
མདོ་སྨྲད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་ཀྱི་སྐྱོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་
སྐྱ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་
བཤུས་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ།

ཀ་སྐྱུག་རྩ་གཏན་བཞུགས་དགེ་སློང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་མཆོག་ལ་
དེ་བ་བྱེད་པོ་ཀའི་སྐྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཀ་སྐྱུག་རྩ་བ་ཞུགས་པ་དག་སྤོང་རིག་འཛིན་
དབང་པོ་ལགས་ལ་མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་
ནས་ཕབ་བཟུས་བྱས་པ་ག་ཤམ་གསལ།

༄༅། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གཞི་རྒྱ་མདོ་སྨད་ལ་འབྲངས་ནས་མཚན་
སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། རིག་རྩ་ལ་ཆེན་པོ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཚན་
རིག་སྐོར་སོགས་གང་ཅིར་མཁྱེན་ཀྱང་ཆེན་པོ།

(དོར་ཞི་གདོང་དུག་སྟེམས་ཐོས།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་གྱུ་ཞེན་དང་རུས་ཞེན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་
སྟན་ཆོག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ རིག་གསར་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནམ་དུང་
ཀྱི་པར་བཞད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་བྱས་ན་ལེགས།) ༤༠

དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རི་མོ་བྱི་བ་ལ་མཁས་པོ་རེད། རྒྱ་གར་ནས་པཱིན་རྡ་རྩ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་བསམ་ཞིབ་གནང་བའི་ཆེད་བོད་ལ་ཐངས་གཅིག་ཕེབས་པའི་སྐབས་
ཁོང་ཚུ་སྟོན་ཤར་ལ་བཞུགས་པ་རེད། དེ་དུས་སོག་པོ་ཆོས་གྲགས་དང་ཁོང་གཉིས་
གྲོགས་པོ་ཆགས་པ་རེད། ཚུ་སྟོན་ཤར་ལ་པཱིན་རྡ་རྩ་ལ་མངལ་བར་ཕེབས་པ་
དེ་ནས་ཁོང་གསུམ་འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་རྗེས་མ་པཱིན་རྡ་རྩ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་
ཕེབས་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡང་མཉམ་དུ་ཕེབས་པ་རེད། དེ་དུས་སོག་

པོ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་གཏོང་བ་རྒྱ་རེད། ཁོང་ཆོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་ལ་ཆེབས་
 བསྐྱར་གནང་བ་རེད། དེར་སྒྲིལ་མ་ལྟ་བུ་ལོ་ཙཱ་པའི་བྱ་གཞུང་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་
 པ་རེད། རྒྱ་དཔེ་རང་ལ་གཞིགས་ནི་གཞན་ནས་རྒྱ་ལ་ཞེ་དྲག་དགའ་པོ་བྱུང་
 རྟེན་པོད་ལ་འགྱུར་བ་ཀྱང་ཁྲུང་ས་དག་པོ་འདྲུག་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་གར་རང་
 གི་དྲུ་ལའི་ལོ་མ་ལ་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ཨ་མ་དེ་འདྲ་འགའ་ཤས་དེ་དྲུས་ཕྱག་འཁྱོར་བྱུང་
 པ་རེད། ལྷག་པོ་དེར་དགོན་པའི་ནང་དེ་ཕྱི་ལོ་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེ་དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་ཕུལ་གྱི་
 མ་རེད་དེ་ཤོག་སྟེ་འགའ་ཤས་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱར་ཡག་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་རེད།
 དེ་ནས་ས་སྐྱུར་ཕྱི་ལོ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གང་འཆོམས་བཞུགས་པ་འདྲ། དེ་དྲུས་དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ས་སྐྱུར་ཀྱི་གཞུང་ཁ་ཤས་ཐོབ་པ་རེད། ཁོང་གི་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་
 བསྐྱེད་ཡོང་བ་ད་ལྟ་པ་ཏ་ན་མི་འཁྱེད་པའི་(འཕྲུལ་སྐྱེད་ཁང་།)ནང་ལ་ཡོད་པ་རེད། དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དྲུས་སྐྱེས་ནས་རིག་པ་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་རེད། མིང་ག་ལར་
 ཕྱི་ལོ་སྐྱེས་ཀྱིས་མིང་ག་ལའི་གནས་ཡིག་ཅིག་བརྒྱུ་མས་གནང་ཡོད་པ་རེད། གནས་
 ཡིག་དེ་ཆ་ཆང་ཐོབ་ཁག་པོ་རེད། ཐོར་ཅོམ་མཐར་ཕྱིན་ལྟ་བུའི་དེ་གར་མེད་འགྲོ།

ཁོང་གིས་བསྐྱར་གནང་བ་ལ། པ་ལི་ནས་སྐྱེད་པ་དང་། བོད་སྐད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཟེར་བ། ང་ཆོ་ཡིན་ན་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ནང་ལ་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ཆ་ཆང་ཁོང་གིས་བསྐྱར་གནང་བ་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱོད་པོ་བཅོམ་
 རྒྱུ་ཟེར་བ་རེད། སྐྱོད་པོ་ལྟར་ཁྲུང་ས་གཞུགས་པ་ཡོད་ཆོད་མེད་ཆོད་གཅིག་རེད།
 དེའི་ནང་ནས་དད་པའི་ནལ་འཁྱོར་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ལས་ཀྱི་ནལ་འཁྱོར་ཟེར་བ་
 སོགས་ལེ་ཆོན་འགའ་ཤས་ཤིག་བསྐྱར་གནང་བ་རེད། བར་དེར་དོར་སྐྱོད་གི་རྒྱུ་

ཀྱི་ལྷ་མེས་ཤོན་ནས་དབུ་ཆེན་ཐོག་ལ་པར་བརྒྱབ་སྤོང་བ་དེ་བསྐྱར་གནང་མཁན་དག་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རེད། དད་པའི་ནལ་འཁྱོར་དང་ལས་ཀྱི་ནལ་འཁྱོར་
 གཉིས་ངས་མངལ་སྤྱོད་། ངས་གོ་བ་ཞིག་ལ་ཀྱ་གར་གྱི་ཀྱན་ཏ་ལ་ཟེར་བ་ཞིག་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ཕལ་ཆེར་ང་ཚོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཉི་མ་ནང་བཞིན་ཞིག་རེད། ག་
 ཀྱན་ཏ་ལ་འདྲི་རྟོགས་བརྗོད་ཆ་ཆང་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད། དེང་སང་པར་འཁོད་པའི་
 འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་བསྐྱར་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་ཡིན་པའི་མང་
 པོ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཀྱང་ངས་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རབས་དེ་བ་ཐེར་དཀར་པོ་དེ་ཞེ་དྲག་
 ཁུངས་དག་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡོང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། འདི་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
 རྒྱ་བརྒྱའི་གོང་ལ་པར་ན་སེའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཀྱི་ནག་ནས་ཡར་ཤིན་ཅང་ངོས་ལ་
 ས་སྒྲོར་ཞིག་ལ་སྤྱིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཅིག་པའི་བྱར་ཞིག་ནས་
 སྐད་འདྲ་པོ་ཞིག་གོ་བས་ག་རེ་ཡིན་ནམ་བུ་སྐབས་པའི་སྐབས་སུ་ཤོག་བྲུ་ཞིག་ལ་
 རྟགས་པ་བརྒྱབ་པའི་སྐྱ་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཡ་མཚན་ནས་བུ་སྐབས་པའི་སྐབས་
 སུ་ཤོག་བྲུའི་མདུན་ལ་པོད་ཡིག་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། འཐེན་པའི་སྐབས་སུ་ནར་
 ཡོང་མཁན་ཞིག་ཡོད་པས་ཁོང་ཚོས་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཅིག་འཐེན་ཏེ་འབྱེར་ནས་
 པར་ན་སེར་སྤྱིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་པར་བརྒྱབ་ནས་རྩ་ཁོ་ཁྱི་ཆེད་མངགས་
 ཀ་ཐོན་སྐྱུག་ལ་མཐར་སྤྱིན་རྩ་བུ་ལགས་ཀྱི་ཅར་ཕེབས་པ་རེད། དེ་དུས་དག་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཞུགས་གདན་འཇགས་ཡོད་པ་དང་ཡི་ཤུའི་ཆོས་
 ཆོགས་ཀྱི་པོད་ཡིག་སློབ་བྲུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དག་ཅན་གནང་གི་ཡོད། སྐབས་
 དེར་མཐར་སྤྱིན་རྩ་བུ་དང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ། རྩ་ཁོ་ཁྱི་བཅས་ཁོང་ཚོ་ཐུན་

མོང་གི་ཐོག་ནས་བརྟགས་དཔྱད་གནང་ནས་སྤྱི་མོའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་
 རྒྱུས་ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད། པར་བརྒྱབ་བཞག་པ་དེར་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཁ་
 བས་ལ་ཡིག་མེ་གསལ་བ་དེ་འདྲ་འདྲུག་པར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས་སྤྱི་མོའི་
 ཆོག་གི་འགྲོ་སྤངས་དང་། ཕྱི་མོའི་ཆོག་གི་ཡོང་སྤངས་ལ་བརྟགས་ན་པར་གྱི་ཆོག་
 འདི་འདྲ་མེན་འགྲོ་གསུངས་ནས་རིག་པས་དཔྱད་དེ་ཁོང་གིས་ཆ་ཆ་བཤད་པ་འདྲ་བོ་
 ཞིག་བཟོ་གནང་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ཆང་མ་བརྒྱུར་ནས་འདྲ་བཤུས་བཟོས། ལྟ་ཁོ་
 རྒྱུ་ཁོ་རང་ཡང་དག་འཕེལ་ཞེས་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཆོས་པར་བརྒྱབ་བཞག་པ་
 དེ་ཀུན་གྱི་བྱ་ལགས་ལ་འཕུལ་བ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོད་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་དེ་
 ཡག་པོ་ཞེས་བྱུང་འདྲུག་ དེ་འདྲ་བཤུས་ནས་བཞག་ན་འཐོར་འགྲོ་ས་རེད། དེ་
 ཆ་ཆང་ཞིག་བཤུས་ན་ག་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་ནས་ཞུས་པ་རེད། ཅུ་བའི་འབྱུང་
 བྱངས་དེ་འདྲ་རེད། དེ་དུས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་ཤིག་བྱ་དུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ཙམ་
 ཞིག་མེད་འགྲོ་དེང་སང་གི་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་མགོའི་མཆོད་བརྗོད་དང་མཇུག་
 གི་དོན་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དཀྱིལ་དེ་ག་རང་རེད།

(དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།)

དེང་སང་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་བཤད་ཆོད་ཐམས་ཅད་ལེགས་ཆ་འབའ་ཞིག་ལས་ཉེས་
 རྒྱུན་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱར་འདོགས་དེ་དག་ཕྱར་འདོགས་རང་ཡིན་ཏེ།
 དགེ་ཆོས་ཀྱི་དེབ་དཀར་དུ། སྤར་མེད་ལེགས་བཤད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ང་ཆོས་ཁས་
 ལེན་ཞུ་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཞན་ཆའི་སྤྱོད་ནས་བརྟགས་ན་ནོར་འབྲུལ་གྱི་ཆ་ཡང་གང་
 འཆོམས་བྱུང་འདྲུག་པ་མཁས་དབང་ཆེ་ཏན་ཞབས་བྱུང་པས། དེབ་དཀར་དུ་ཐང་ལུ་བོད་
 ལས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ལྟ་མོ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི། བྱང་ཞིའི་སྒྲིལ་གར་མ་མཐོང་
 བའི་སྒྲིལ་ཡིན་པ་ནས། ཕྱི་མོའི་འགོ་ཡེ་གྱུ་གྲོངས་ལོ་ནས་འཛིན་ཟེར་བ་ནོར་བ། ཁ་

ཆེ་པའི་ཆེན་པོ་དུ་བྱོན་ལོ་ནོར་བ། ཁྱད་པར་སྲོང་བཙན་གྱི་འདས་ལོ་སོ་བཞིར་འདོད་
པ་དེར་ཁྲུངས་ལུང་རྒྱ་མཚན་མེད་པ། དེབ་དཀར་རང་དུ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་བྱོན་
པའི་ལོ་ཆོགས་སུ་ཕྱི་གཉིས་ནང་འགལ་ཡོད་པ་ $\times \times \times$ མགར་ཅེ་ཏཱ་མགྱིན་གྱལ་གྱིས་དེབ་
དཀར་གྱི་སྲོང་བཙན་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་ལ་ནང་འགལ་དུག་བཤད་འདུག་པ་དག་
ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་སྤྱབ་བྱེད་གསུག་ཡིན།) 41

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྐ་བྱ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་དང་མཉམ་དུ་ཕལ་
ཆེར་ ༡༧༩༥ ནས་ཞེ་གཅིག་ཞེ་གཉིས་ཙམ་བར་ཕྱག་ལས་གནང་བ་རེད།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

དམ་པ་འདི་ཉིད་སིང་ལ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱེབས་རྗེས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་ནང་པཱིན་
ར་དུ་ལ་དང་ལྷན་དུ་བོད་ལ་ཆར་གཅིག་ཕྱེབས། 42

ཞོ་ར་བཞུན་དར་གྱིས།

བལ་ཡུལ་ནས་ལྷོ་རྒྱལ་ངོས་སུ་ཙན་དུ་གི་རི་བུ་བའི་ལ་བཞུལ་ནས་ཤིང་གྲི། ཕྱི་
ལོ་ ༡༧༩༧ ལོའི་ཟླ་ ༡༦ པར་གང་ཉིད་དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་ལ་ཕྱེབས་དུས་རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱེབས།) 43

རྒྱ་གར་ནང་ཕྱོགས་གང་སར་ཕྱེབས། སིང་ལར་པཱིན་རྒྱ་དུ་ལགས་གྱིས་
རོགས་པ་གནང་ནས་ཕྱེབས་པ་རེད། ཕར་ཕྱེབས་ནས་པ་ལོའི་སྐད་ཡིག་གསན་
སྲོང་གནང་བ་འདྲ། སློབ་སྲོང་གི་མཐུན་ཀྱིན་མདུ་བོ་རྟོ་སོ་ས་ཡི་ཁྱེན་གནང་
བ་མིན་འགོ། ཁོང་གིས་མཁྱེན་ཡག་དེ་དབྱིན་ཇི་མཁྱེན་གྱི་རེད། ཁ་གས་གྱིས་
རབ་བཏགས་འདྲ་བོ་བྱས་ནས་ཟླ་བ་དུག་གི་ནང་ལ་མེ་ཁྱེན་གྱི་སྤྱོད་པ་(ཕྱག་
འཁྱེད།)བཙན་པ་རེད་ཟེར་བ་འདྲ་བོ་འདུག་སྟེ། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་དབྱིན་སྐད་ཐག་

སྒྲིལ་བྱུང་ནས་བསྐྱོན་དགོས་ཀྱི་རེད་དེ་འདྲ་རང་མི་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་
 ཉིན་དེ་མཆིན་གྱི་རེད། སྐྱོད་དང་པ་ལི་གཉིས་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་མཆིན་གྱི་རེད།
 བསྐྱུར་གནང་བྱུང་པ་འདྲ་བོ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་གསུང་ཡག་ལ་འཇའ་པན་
 དང་ཨ་མ་རེ་ཀ་ལ་ཕེབས་ཡག་གི་དགོངས་བཞེད་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག སྐབས་
 དེར་སྤྱི་ཚུལ་གཞན་དག་ལ་ཕེབས་ཡོད་པ་མ་རེད།

རྗེས་མ་པོད་ལ་ཕེབས་ནས་དར་པོ་སྤྱིང་གི་འབྲིས་དབང་ལྡན་དཔལ་འབར་གྱི་
 རང་ལ་བཞུགས་པ་རེད།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

བོད་ཤིང་གི་ལོ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོའི་ལོ་སྟོན་དུ་སྒྱ་སར་ཕེབས། ཐོག་མར་
 གདན་ཁུ་མཇུག་པོ་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་རྒྱུན་ཀ་ཤོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་
 རྒྱུག་ 44

རྫོ་རྗེ་ཚུལ་གྱིས།

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོའི་སྤྱི་ཚུལ་པོད་
 ཡུལ་རྒྱ་སར་འབྱོར།) 45

དེ་དུས་ང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ལ་བཅར་བའི་སྐབས་
 དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་དང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་སྐྱུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་སྐོར་ལ་བཀའ་
 མོལ་ཞིག་གནང་གི་འདུག སྐུ་སྐྱུབ་ཀྱི་དབུ་མ་དེ་མང་ཐག་ཆོད་པ་རེད། རྩེ་བ་
 གྲས་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་མདོར་བསྡུས་འདྲ་ཞིག་
 གསུངས་ནས་དེ་ཆོ་མང་ཐག་ཆོད་པ་རེད་ཟེར། སྐབས་དེར་ངས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 དཔེ་ཆ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཅང་ག་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་ཞིག་གིས་ང་རང་གི་འདོད་

པ་ལ་འགྲོ་བའི་ཞིག་རང་མ་བྱུང་།

ངས་རིག་གནས་གཞན་དག་སྐོར་འབྲིད་བྱུང་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་སྐབས་དེར་
ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། མིས་ཟེར་ཡག་ལ། དང་པོ་སྦྱོན་བཀག་སྒྲིག་ཡག་དེ་
བརྒྱ་ལྷམ་རྩུམ་མ་ཐོན་པ་རེད་ཟེར་བ་འདྲ་བོའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་སོང་།

(གསར་འགྱུར་མེ་མོང་ལས།

བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༡ དང་། ལྷགས་ཡོས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༡ ཟུ་ལོ་ ༡༩༩༥
པའི་ནང་སྐོར་འབྲིད་བརྒྱད་བོད་དུ་ཕེབས་ལོ་དེ་གའི་ནང་བོད་གཞུང་ནས་དོན་གནད་ཅི་ཞིག་
གི་ཆེད་དོད་མ་བཅོམ་འདུག་གནང་།) 46

ཁ་གསུངས་ཀྱིས་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་བཅུག་ཡག་གི་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་
བ་འདྲ་བོ་འདྲ་མི་འདྲ་བ་ཤད་སོང་།

ང་ཆོ་དགའ་བོ་ཉེ་བོ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་ཁོང་ཞོལ་གྱི་བཅོམ་ཁང་ལ་
ཡོད་དུས་འགྲོ་བ་ལ་ནི། ང་རང་ཆོ་ཆག་སྐོར་འབྲིད་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་ནས་
ཐོན་བྱས་ཏེ་བཅར་བྱུང་མ་སོང་། སོག་པོ་དག་བཤེས་ཆོས་གྲགས་མཆམས་
མཆམས་སུ་ཕེབས་ཀྱི་རེད། རྗེས་མ་སློང་བཀྲོལ་བྱུང་བའི་སྐབས་ང་རྒྱ་གར་
ལ་སླེབས་ཆར་བ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་དགོས་ཡག་དེ་ཁ་གསུངས་
ཟེར་ཡག་ལ། པཱིན་རྩ་རྩུ་ལགས་དང་ཁོང་ཆོས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་བོད་ལ་སླེལ་
ཡག་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྐོར་རེད་ཀྱང་ཟེར། ཉན་ཉན་ང་ཆོ་ལ་བཤད་ཡག་ཡོད་པ་
མ་རེད། པཱིན་རྩ་རྩུ་ལགས་ཨུ་རུ་སུ་ལ་ཕེབས་པ་རེད། དེར་ཁོང་གིས་འབྲུངས་

དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་སྒྲིམ་མདའ་རབ་དགའ་ཁོང་ཆོའ་དབར་འབྲེལ་
བ་ཡག་པོ་ཞི་བྱ་བྱང་ཡོད་པ་རེད།

ཕན་ཀ་ཏ་ནས་བཀའ་སྤྱད་ལ་འཕྲོར་བའི་ཉིན་ཞིག་ཁོང་སར་མཁོན་འབོད་གནང་
བ་ཏུར་བཅར་སྐབས་སྐྱེ་བཅར་ཐུབ་བརྟན་ཀྱན་འཕེལ་ལགས་དང་ཚུར་ཅན་གྱི་ཟུར་བསོད་
ནམས་སྐུལ་དོ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཅས་ལྷན་དུ་བཞུགས་འདུག་ཀྱང་
མངལ་ཐངས་དང་པོ་ཡིན་སྐབས་སྡོམ་མདུང་རབ་དགས་ང་ཆོ་ངོ་སྤྲོད་གནང་སོང་། 47

སྒྲུབ་པ་མཁའ་པ་དགའ་དང་། བོད་སྲིད་གཞུང་གིས་གཏན་ཁུར་བྱས་པའི་
 རྒྱུ་ལོ་ཅན་བསོད་སྒྲུབ། ཐུབ་བརྟན་ཀུན་འཕེལ་གྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལོན་སྒྲུབ་ཏུ། རུབ་
 བོད་ལེགས་པ་ཅེས་སྲིད་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་ཅ་འཛུགས་ཤིག་བཙུགས་ཤིང་། རེའི་དམིགས་
 ཡུལ་གཙོ་བོ་བོད་སྲིད་བཞུང་གཏོར་ནས་གསར་བརྗེའི་སྲིད་དབང་ཞིག་འཛུགས་སྒྲུབ་
 ཡིན་ལ། རྒྱལ་ནས་ཅང་ཅེ་ཅིའི་སྲིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་དངུལ་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲིབ་
 དེ་ནས་ཐོབ་པར་སྒྲུབ།) 48

ཀང་དམངས་གཙོ་བཙུགས་ཡག་དེ་རེད། རྗེས་མ་འཁྲིག་འདྲ་པོ་ཞིག་ལངས་ནས་མ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་སྐབས་ང་རང་ཚུང་ཚུང་ཡིན། ལྷག་ལས་དེ་འགོ་བཙུགས་པ་རེད། དེའི་སྐོར་ལ་དེ་བཅིག་ཀྱང་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། བྱ་རབ་དགའ་ལགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཁམས་ཁེ་གཙང་ཞིག་བཟོ་ཡག་དང་། དེ་ཡར་འདྲུ་མི་དགོས་པར་སྒྲར་བཅན་ཞིག་བཟོས་ནས་དེའི་ཤྱགས་བྱེད་ཡག་དེ་འདྲའི་དམིགས་ཡུལ་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནས་མར་ཁོང་ཆོ་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོང་སྐབས་སྐབས་ལོགས་ནས་རོགས་པ་བྱེད་ཡག གོ་མིན་ཏང་གིས་སྐབས་སྐོར་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན་འགོ་བསམ་གྱི་འདུག ཁོང་ཆོས་ལས་དྲགས་འདྲ་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། དྲགས་ལྟེ་བ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་མཐོང་མ་བྱུང་། དེ་དྲུས་ཞེ་དྲག་དམ་བསྐྱགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བཟོ་མཁན་སོག་པོ་རྣམས་དཀྱགས་བརྒྱབ་པ་རེད། རྗེས་མ་སྐད་ཆ་བྱབ་འགོ་དྲུས་སོག་པོ་རྣམས་བརྒྱ་ལོར་རྒྱས་མ་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་སོང་། རྗེས་མ་ཁོང་ཆོས་བཟོས་པ་དེ་ཆང་མ་ཕལ་ཆེར་མེར་སྲིག་བཏང་ཡོད་འདུག དེ་དྲུས་དབྱིན་རིས་བསྐྱོགས་པ་རེད། བྱ་རབ་དགའ་དང་། སྐྱ་བཙུང་ཀྱན་འཕེལ་ལགས། རྩེ་ཅན་གྱང་། སོག་པོ་རྣམས་བཙས་ཁོང་ཆོའི་བཞུགས་ས་ཆ་ཆང་བསྐྱོགས་བཤེར་བརྒྱབ་པ་རེད། རྩ་བུ་ལགས་ལ་དྲོགས་པ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་དེ་སྐྱ་གར་གཞུང་གི་མི་ཡིན་ཅང་བསྐྱོགས་མ་ཤེས་པ་རེད། དེ་ནས་བྱ་རབ་དགའ་ལགས་ཀྱིས་ཡག་པོ་ཡོང་བཟོ་མི་འདུག་བསམས་ནས་ལམ་སང་ཏོང་ཀོང་བརྒྱད་ནས་སྐྱ་གར་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། རྣེ་ཁྲི་སི་(ཐུགས་)ཆ་པོ་ཞེ་དྲག་བཏང་བ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དྲོགས་པ་བྱུང་མེད་འགོ་བསམ་གྱི་འདུག ཁོང་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་ཕེབས་པ་རེད། ཕལ་ཆེར་ ༡༩༩༩ ནང་མིན་འགྲོ།

སྐབས་དེར་ཟེར་སྒྲིལ་གཅིག་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་འཛིན་བརྒྱུད་གནང་བའི་
 སྐབས་གད་མོ་ཤོར་ཡག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། དུ་ཡི་མིས་བཅའ་ལག་བསྟོགས་པའི་
 སྐབས་སུ་དུ་ཡི་མི་གཅིག་གིས་ཁྲུག་ཁྲུག་ཅིག་ལ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་བཞག་པ་ཞིག་
 མཐོང་སྟེ་དེར་བརྟུ་བའི་སྐབས་སུ་མི་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཨ་ལྷེ་རེད། ཁོ་ཞེད་
 ཅས་སྐྱུག་དེ་ལ་མི་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་རེད། བརྟུ་བའི་སྐབས་སུ་འགྲིག་གི་མི་
 རེད་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་སྟངས་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཅོན་ཁང་ནང་
 བཞུགས་དུས་སྡེ་ལོགས་ནས་ག་རེ་ལུ་ཀྱང་ལུ་ཆོག་གི་ཡོད་པ་འདྲ། བཅོན་པ་
 ཞེ་དྲག་སྐྱུག་པོ་མ་རེད། ཞོལ་སྤང་སྤངས་ལ་རེད།

ཁོང་སྐྱེ་འཆུབ་ཅ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ། ཁོང་གིས་འདོད་པའི་བརྟུན་བཅོས་དེའི་
 རང་ལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག རྗེས་མ་འཇམ་དབྱངས་དྲིལ་
 ལ་བཞུགས་དུས་ཁམས་མོ་ཞིག་ཡོད་འདུག དེ་དུས་ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་སྒྲིན་
 པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་ཞིག་འདྲ། མཆོད་ཆང་མང་པོ་མཆོད། བཞེས་ཐ་མང་པོ་འཐེན།
 ཅ་དར་དཀར་པོ་ཞིག་དྲིལ་ནས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་འཇམ་གླིང་གེས་བྱ་ཉོས་པའི་དེབ་ཟེར་བ་
 ཞིག་ཀ་ཤོད་པས་བཀྲག་པ་རེད། དེའི་ནང་ལ་སྤྲོད་དོན་དང་རྒྱལ་རབས་སོགས་
 ཡོངས་རྒྱུགས་ཡོད་པ་འདྲ། གང་ལྟར་ཁོ་རང་གི་བརྗེད་ཐོ་ཞིག་རེད། ཁོང་འཛིན་
 བརྒྱུད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་ཁུ་རུབ་བྱས་ནས་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་
 ག་བཙུགས་པ་རེད། ཀ་ཤོད་པས་ཉོག་ཅ་མ་འབྲེར་མེད་འགོ། རོ་དམ་གནང་
 དགོས་ཡག་དེ་དབྱིན་གཞུང་ནས་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེར་ཁོ་རང་ལ་སྒྲིན་ཨེ་
 ཡོད། ཁོང་གི་འབྲེལ་བ་གནང་ས་དེ་ཆོའི་ནང་ནས་བྱུང་མེད་འགོ།

༄༅། བཀྲས་མཐོང་རྟ་ར་མཆོག་སྤྱལ་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱི་སྐྱོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་
སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་
ཕབ་བཤུས་བྱས།

རྟ་ར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ན་སར་ཕེབས་སྐབས་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་ནས་ཀི་ཏི་མྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་ནས་དྲི་བ་ཞུས་པ།

བཀའ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཕྱེད་སྐབས་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས་པ་སྐྱེ་
འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཕྱེད་སྐབས་བུས་པ་ག་ཤམ་གསལ།

༄༅། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཡོང་བའི་ཅུ་བ་དེ་ང་གྲ་སར་
ཡོད་པའི་སྐབས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཅུ་གར་གནས་ཡིག་
ནང་གི་ལྷགས་ཚུལ་དེ་ཆོས་ཡིད་འཕྲོག་སོང་། ང་གྲ་སར་འཇུ་ལ་མ་འཇུ་ལ་གྱི་སྐབས་
ཅུ་གར་ལ་ཕྱེད་སྐབས་ཆར་ཅམ་ཡིན་པ་འདྲ། ཡིན་ནའང་ཕྱག་དཔེ་ཡག་པོ་ཡིན་པའི་
སྐད་གསལ་ཞེ་དྲག་འདུག རྗེས་མ་ཅུ་གར་ལ་གནས་སྐོར་ཞིག་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བྲིས་གནང་བའི་སིང་ག་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་འདུག
ལོ་རྒྱུས་དེ་སྐོག་པའི་སྐབས་སུ་ད་ལྟ་རང་སིང་ག་ལར་བྱིན་ན་བསམ་པ་འདྲ་བོ་དེ་
འདྲའི་གནས་ཡིག་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྲིས་ནས་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་མོས་པོ་བྱུང་། སྐབས་དེར་ང་རང་གཞིན་གཞིན་རེད། མདུ་
བོ་རྒྱུ་ཆོས་ཆོགས་ཁོངས་ལ་སྤོང་འདོད་འདྲ་བོ་བྲིས་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཉིན་
གཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཅུ་གར་ནས་ཕྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་
གོ་བྱུང་།

(རྣམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས།

ཕལ་ཆེར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བོད་ཟླ་ ༥ ནང་ཅམ་ལ་ལྷ་སར་ཕྱེད་སྐབས་པ་འདྲ།
ནམ་ཐར་ཐུང་དུ་དེའི་ནང་མཆོ་སྤྲོད་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིས་སྤོང་ཞུས་ཞེས་འཁོད་པ་འདི་ནི་

མི་བདེན་ཞིང་། དེ་སྐབས་གསང་བའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་འདྲི་
ཐེང་ཙམ་ཡང་དེ་དུས་སུ་ལ་ཡང་གོ་རིགས་བྱུང་མ་སོང་།) 49

ལམ་སང་ཁོང་གི་གཟིམ་ཤག་ལ་བཅར་བ་ཡིན། མཉེས་པོ་ཞིང་ག་གནང་
གི་འདུག ལྷ་སའི་དབང་ལྷན་དཔལ་འབར་ཁང་པར་བཞུགས་པ་རེད། ང་ལ་
སྙན་སུམ་འབྲིད་རོགས་གནང་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྙན་སུམ་འབྲིད་པའི་གོང་ལ་བྲིད་
རང་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཞུས་པས་གསུང་གི་འདུག དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཞུས་ཡོད་ན་
སྙན་སུམ་འབྲིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད། དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བཞུས་མེད་ན་སྙན་སུམ་
འབྲིད་པས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་ནས། སྙན་ལ་དཔག་བསམ་འབྲི་
ཤིང་འབྲིད་པ་གནང་བྱུང་། སློབ་ཏུ་དང་མཉམ་དུ་འབྲིད་པ་ཡིན། མཆོམས་
མཆོམས་སུ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་དབྱིངས་འདྲ་བོ་འཕར་ནས་གདངས་
ཤིག་བཏང་གནང་གི་འདུག འདི་གར་པར་ཆེན་ཆོས་བྱས་པ་ནང་བཞིན་གནང་གི་
འདུག རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་གསུངས་ནས། འོད་སྤང་གི་ཡལ་འདབ། རྟོར་བཟང་
གི་ཡལ་འདབ། ཀྱ་ན་ལའི་ཡལ་འདབ། མཇུག་དེར་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
པ་སྒྲིན་བཞོན་གྱི་ལེའུ་དེ་ཆོ་བྲིད་པའི་སྐབས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ནང་བཞིན། དེ་ཆོའི་
ནམ་འགྱུར། བྱེད་སྤངས་གང་ས་ནས་འབྲིད་པ་གནང་ཆར་ནས་སྙན་ངག་ལེའུ་
བར་བ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་འབྲིད་པ་ཡིན། དཔེར་བཞིན་ལུལ་བ་ཆོར་བྲགས་
མགུ་བོ་གནང་གི་འདུག སྐབས་དེར་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་སྒྲིན་བཞིན་
འདྲ་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད། བྲ་སའི་ཕྱོགས་ནས་སྐད་ཆ་གོ་བའི་སྐབས་སུ་དགོ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་འབྲེལ་བ་མ་ཞུས་ན་ལེགས་ཚུལ་དང་། ཁ་གསུང་གིས་གྲུང་
བྲན་རེད་ཟེར་བ་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཤད་སོང་། ཡིན་ནའང་ངས་དེ་ཆོའི་ལ་

དོ་སྣང་མ་བྱས། དབྱར་ཀ་ཞིག་ལ་ཉིན་གཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཕེབས་
བྱུང་། རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེར་དཀར་པོ་དེའི་སྒྲོར་སྒྲོན་ཆ་ཞེ་དྲག་བྱུང་སྐབས་ང་
གཏིང་ནས་སེམས་འཆབས་པ་ཞིག་བྱུང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་སྤང་
པོ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་འདུག འདིའི་མཇུག་འབྲིལ་ཨེ་ཡོང་བསམ་པ་བྱུང་
ནས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་དེ་བཟེར་དཀར་པོའི་ཡིག་ཆ་ཆང་ང་
ལ་གནང་དང་ངས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་འཐོར་མི་ཡོང་། བྱིད་ཀྱི་སྐྱེ་མདུན་ལ་བཅར་
མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཅང་འཐོར་ན་ཡངས་ཀྱི་རེད། མཇུག་དེ་རོབ་ཅོམ་ཞིག་མར་
བསྐྱལ་བཞག་ན་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་བྱིད་རང་གིས་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད་
གསུང་གི་འདུག རྒྱལ་རབས་བྱི་སྒྲངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་ཡོང་བ་རེད་དེ། དེ་དུས་
ཤོག་བྱ་དེ་ངའི་ལག་པར་སླེབས་ཡོད་ན་དེ་བཟེར་དཀར་པོ་ཆང་ཡོང་བ་ཡོད། དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱས་བཤད་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་
ཅིག་འདུག སང་གའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་འདུག སང་གེ་འབྲི་སྒྲངས་ཀྱི་སྒྲོར། ང་ཆོ་
པོད་པས་སང་གེ་འབྲི་སྒྲངས་དེ་རྒྱ་མའི་སང་གེ་འབྲི་སྒྲངས་མིན་འགྲོ་བེར་བ་འདྲ་
པོ་སོགས་འདྲ་མི་འདྲ་བརྒྱུ་འདུག་བསམ་བྱུང་། རྩི་ཡི་སྒྲོར་ཡང་འདུག དེ་དག་
ངས་གཡར་པོ་ཞུས་ནས་ཕར་སྐྱལ་བ་ཡིན། རྒྱ་མ་ཡ་ཆ་གཡར་པོ་ཞུས། ངས་
འདྲ་བཤུས་བྱས། ཀ་པ། ཁ་པ། ག་པ་ནས། ང་པ་དེ་ངས་བརྒྱགས་སོང་།
སང་ག་ལའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ངས་ལྷོག་པ་ཡིན། ཡང་ཉིན་གཅིག་ཕེབས་བྱུང་། རྒྱལ་
རབས་དེ་བཟེར་དཀར་པོ་དེ་ང་ལ་གནང་རོགས་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱིད་རང་གིས་
ཡོང་གི་མ་རེད། ངས་བྱིད་རང་ལ་སྐྱེ་མཆམས་སྒྲོར་ལྗེ་པ་ཞིག་འབྲིད་དགོས་གསུང་
གི་འདུག ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོང་བ་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན། དེའི་སང་ཉིན་དེར་ང་ཆོའི་

གཡོག་པོ་དེ་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཀྱུ་ཡོང་གི་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 དང་གདུང་ཚེ་ལྷན་གྱི་ཤར་པ་ཡིན་ནམ་ཅིག་ཡིན། ཁོང་གཉིས་བཙོན་ཁང་ལ་
 བརྟུག་བཞག་ཟེར། ག་རེ་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བར། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བརྟུ་ལོར་རྩུ་
 མ་བཟོས་པ་འདྲ་ཟེར། སྤྱི་ལ་གོ་ཡག་དེ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 ཀྱིས་བརྟུ་ལོར་རྩུ་མ་ག་པར་བཟོ་སྟེ་ལྷན་འདོགས་ཡིན་པ་ལམ་སང་གསལ་པོ་
 གོ་བུང་། དེ་དུས་ང་ཆོའེ་ཨ་ཅག་ལགས་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོའེ་དང་ཁོང་སེམས་
 པ་ཡང་སྟོ། ལམ་སང་གཟིམ་ཆས་ལྷན་པར་བཏང་བ་ཡིན། དེ་དུས་རུ་དཔོན་
 ཞིག་གི་བྱ་ཀྱོག་གི་ཞེ་དག་ཅིག་ཡོད། ཁོང་ཆོག་སར་བཞེ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། ཁོང་ཆོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྩེ་ལོང་ནས་བསུན་པོ་འདྲ་བོ་བཟོས་
 ནས་བསྟར་པ་རེད། དེ་མི་གཞན་གྱི་ལྟ་སྒྲུང་ལ་མ་མཛེས་པ་ཆགས་པ་ཡོད། ང་
 ཆོས་གཟིམ་ཆས་འདྲ་ལྷན་པ་ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མི་འདུག

དེ་དུས་རམ་པ་བཀའ་མོན་རེད། ཟུར་ཁང་ལ་གཞན་དག་ཅིག་བཅར་ཀྱི་བྱས།
 རམ་པ་ལ་ང་རང་བཅར་ཀྱི་བྱས། ཀའ་ཤོད་པར་ང་རང་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་
 ཀའ་ཤོད་པའི་སྐབས་འདུག ང་གཉིས་ཆུང་དུས་སྐབས་ནས་ངོ་ཤེས་གྱི་ཡོད། ག་
 རེ་ཡིན་ནམ་ཟེར། ས་དབང་ཆེན་མོ་མཇུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 འདྲ་ཞིག་ནས་སྟོ་ལགས་ཕེབས་བྱུང་། ག་རེ་གནང་ཡག་ཡོད་གསུངས། དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་འཛིན་བཟུང་གནང་བཞག། ཁོ་རང་
 དངོས་གནས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས་སྤྱད་དོན་དང་བརྟུ་ལོར་རྩུ་མ་
 བཟོ་ཡག་དེ་འདྲ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱད་པ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་མགྱོགས་པོ་སྤྱོད་བཀྱོལ་
 ཡོང་བ་ཞིག་སྐབས་འདུག་ཞུ་གི་ཡིན་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀའ་ཤོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དགེ་

འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སུ་རེད། ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། ཏམ་པ་འདུག
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་འདྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་སུ་ལ་མ་གནང་གོང་
 ཀ་ཤོད་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས་ནས་གཅིག་བསྐྱར་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་
 སིང་ག་ལའི་ལོ་རྒྱུས་བསྐྱར་ཡོད་པ་ང་རང་གིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཡིན། ཀ་
 ཤོད་པས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཡག་དབྱིན་རི་དང་འབྲུག་ཡུལ་ཕྱོགས་ནས་བྱུང་འདུག སྤྲོ་
 མདའ་ཆང་གི་ཨ་ཕོ་རབ་དགའ་དང་ཁོང་ཆོས་བོད་གསར་པ་ཡིན་ནམ་ཞིག་བཟོ་
 ཡག་གི་གསྒྲིག་བྱས་པ་མིན་འགྲོ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཕྱག་བདེ་བོ་ཡིན་
 ཅང་འབྲུག་ཡུལ་ནས་ཕེབས་ཏེ། འབྲུག་ཡུལ་དེ་ང་ཆོའི་ས་ཁོངས་ཡིན་ཅང་ས་
 ཁྲ་བསྐྱོན་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུས་པ་འདྲ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་
 ཞལ་བཞེས་གནང་ནས་ཚུར་ཕེབས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཚུར་
 ཕེབས་ཆར་ནས་ཁོང་ཆོས་ཆོགས་པ་བཟོས། ཡིན་མིན་ཟེར་ས་མེད་པར་ཆོགས་
 པ་དེའི་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་མིང་བཅུག་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་ཀྱི་མིང་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་ས་ཡིག་ཡོད་པ་མ་རེད།

(ར་ཀ་ར་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས།)

ཨ་ཕོ་རབ་དགའ་སོགས་ནས་རྒྱལ་སྐོན་མཆན་འཁོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་གདན་ས་གསུམ་
 ཀྱི་མཆན་བཀོད་དང་འབྲེལ་སྟན་ཞུ་ཞིག་ཕྱུལ་བའི་ནང་། རང་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་རྒྱུང་
 ཕྱོགས་ལ་དུས་བསྟུན་གསར་བརྗེའི་བསྐྱར་བཅོས་གནང་དགོས་པའི་སྟན་ཞུ་ཞིག་དང་།
 བཀའ་སླུག་དྲུ། ཉེ་མེ་ཏན། མེ་ཤར་ལ། ཀོང་གེ་རེས་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་ཆོགས་པ་
 ཞིག་བཅུགས་ཏེ། གང་ལྟར་དེའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོགས་གས་ནས་དགེ་ཆོས་རིན་པོ་
 ཆེར་ཨུ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་ཆོགས་ཁོངས་སུ་ས་ཡིག་བྲིས་གནང་དགོས་བྱུང་འདུག 50

དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

ཕྱི་ཀྱལ་པ་སྒྲིལ་ཏེ་སི་ཐེན་ **Gholdstein, Melvyn**. ཀྱིས་དགེ་ཆོས་ལུ་བོད་
ལེགས་བཅོས་སྒྱིད་སྤྱད་ཅེས་པར་ཞུགས་ཚུལ་དང་། ཆོགས་པ་དེ་ཀྱི་མིའི་སྤངས་འཛིན་
འོག་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་དགེ་ཆོས་ལ་དམའ་འབེབ་ཡང་བ་བྱས་འདུག་ཀྱང་། དགེ་ཆོས་
ཆོགས་པ་དེར་ཞུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་ད་དུང་ཡང་མི་ཆོད་།) 51

ངས་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དབྱེན་ཇི་ཆོས་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་མ་དགའ་བ་བྱས་པ་རེད། ཁོང་ཆོའི་བསམ་པ་ལ་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གསར་བ་ཞེ་དྲག་བྱས་ནས་བོད་གསར་བ་བྱས་དྲོགས་
ཀྱིས་དབྱེན་ཇི་ཆོར་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། ཞེ་དྲག་གཞི་དབྱེན་ལ་
སོང་། ཁོང་ཆོས་གཞན་དག་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་སྟབས་ཀ་ཤོད་པ་བེད་
སྤྱོད་བཏང་བ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཁོ་རང་ལམ་འགྲོ་ཡོང་སྟངས་
མ་འདོད་པ་རང་རེད།

རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཇོ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ནས་པར་བཞོས་
གནང་བ་རེད། དེ་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གང་ཡག་བྱས་ནས་
པར་ཕུད་ཀ་ཤོད་པ་ལ་ཕུལ་གནང་བ་རེད། ཀ་ཤོད་པས་དེ་བཞུས་ནས་ཀྱུད་ཀྱི་ཆོག་
ཟེར་བ་དེ་ཅུ་བ་ནས་འདྲ་གི་མི་འདུག་ཟེར་བ་འདྲ། རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྤྱད་པ་མིན་ཅང་
ཀྱུད་ཅུ་བ་ནས་མ་རེད་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གང་མི་ཆོད་མེད་པ་ཞིག་
ཤོར། ཁོས་གཞི་དབྱེན་ལ་སྤྱོད་ཡག་གི་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱང་བ་
རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཡིན་མིན་ཟེར་ས་མེད་པར་སྤང་ཅེ་གཤག་ལ་
བརྟག་ཡོད་པ་རེད།

(ག་པོ་ཆེ་རིང་གིས།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བརྒྱ་ལོར་རྩུ་མ་མ་བཟོས་ཟེར་བའི་དགོགས་གཏམ་
སྒྲིག་སྟེ། དབྱིན་ཇི་བཙན་ཀྲུལ་རིང་ལུགས་པ་དང་ཀ་ཤོད་པ་ངན་པ་ལག་སྟེལ་གྱིས། ཕྱི་
ལོ་ ༡༧༩༦ ལོའི་སྤྱི་དྲུག་ཁྱིམ་ཉིད་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད།) 52

བདུན་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ལ་གསོལ་ཆོག་ས་འབྲུལ་མཁན་ཞིག་ཡོད་
དེ་སྤང་ཅེ་གཤག་གི་བཙོན་སྤང་བ་ཞིག་རེད། ཚུར་བཀའ་ལན་གནང་བ་ཆོང་མ་ཆོག་ས་
བཙད་རེད། རྒྱུ་བུ་ཞེ་པོ་དེ་འདྲ་འདྲུག་ཁ་གསལ་ལ་བརྟུ་དུས་ཁོང་གྲུབ་ཐོབ་རང་
རེད། རྒྱུ་ལི་ཀོབ་(རྒྱུག་བརྟན་གཟིགས་མོ།)ལ་དཔེ་སྤྱར་ནས། རས་གཞི་དེ་འཁོར་
བ་དང་བདེ་རྒྱུག་པ་གི་འི་ནང་གི་རི་མོའི་ནམ་འགྱུར་དེ་ཆོ་ལ་དཔེ་སྤྱར་ནས་ཆོག་ས་
བཙད་མང་པོ་གནང་བྱུང་། ང་ཆོ་ལ་ཡང་བཀའ་ཉེས་འདྲ་གནང་མི་ཡོང་ངམ་
བསམ་ནས་ཞེད་སྤང་ཞེ་དྲག་ཡོད།

དེ་དུས་སྐྱབས་དབྱིངས་སྒོ་བཟང་ཐེག་མཆོག་ལ་ཁྱེད་རང་ཡར་མར་ཕེབས་
ནས་ཁྱེད་གོས་བཤད་པ་ཡིན། ཉིན་གཅིག་སྒོ་བཟང་ཐེག་མཆོག་སྐྱབས་བྱུང་། དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱོར་དེར་ལགས་པ་མ་འདྲུས་ན་ལེགས་པ་མེད་འགྲོ།
འདིའི་ནང་སྤྱད་དོན་གྱི་སྐྱོར་ཞེ་དྲག་འདྲུག་གསུངས། དེ་དུས་ཨ་ཕོ་རབ་དགས་
གཞུང་ལ་སྟན་ཞུ་ཞིག་སྤུལ་ཡོད་པ་འདྲ། དེའི་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱི་མིང་སྐྱབས་པ་རེད། མིང་དེ་སྐྱབས་པ་དང་ཁོང་ཆོ་འདྲོགས་འགོ་ལངས་ཐག་
ཆོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོའི་དེའི་ངོ་བོ་ག་རེ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་གྲུང་བྲན་ཅ་བ་ནས་
མ་རེད། བོད་གསར་བརྗེ་བྱེད་ཡག་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། ཞིབ་ཆ་ཤེས་ཀྱི་
མེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱོར་དེ་མ་གཏོགས་ཞིབ་ཆ་ཤེས་ཀྱི་མ་

རེད། སྐབས་དེར་དགོན་པ་ནས་སྐད་ཆ་གོ་ཡོང་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ལ་གུང་ཁྲན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། ང་དང་ཇོ་ལགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཞུགས་སའི་སྒྲུབ་ཁྲིམས་ལ་མཆན་མོ་སྐས་འཛེགས་བཅུགས་
ནས་གུང་ཁྲན་གྱི་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོ་སྤྲུལ་པ་རེད་ཟེར་ནས་མཁྱེན་ཞེ་དྲག་བཏགས་བྱུང་།
ཡིན་ནའང་སོ་སོ་ལ་གནོངས་མེད་ཙང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་པར་ཚུར་
བཏང་རེས་བྱས་པའི་ཡིག་གེ་དེ་འདྲ་ཡོད་དེ། ཆང་མ་དུང་ཅིས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་
སོན་ཤག ང་ཆོའི་དེའི་ནང་ལ་དཔེ་ཆའི་སྐོར་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཞུས་པ་འདྲ་བོ་
དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱད་དོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

རྗེས་མ་བཀའ་ཞིབ་པ་གཅིག་སྒྲུབ་ཤིང་ཡིན་པ་ཡོད། གཅིག་སྐྱོད་རྒྱུ་སྐྱེས་
སྤང་པ་ཡིན་ནམ་ཁོང་ཆོས་བཀའ་ཞིབ་གནང་ནས། ཀུན་གྱི་པས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ལ་རྒྱག་པ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་བྲིམས་རེད། འབྲུར་ལྷག་
དང་ཐོན་ལྷག་ཟེར་བ་དེ་མ་བཏང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་སྤྱི་པ་གཞུང་གི་བྲིམས་
ལ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ནས་ཀུན་གྱི་པ་འབར་ནས་ཁོང་ཆོ་ལ་བྱེད་ས་རྩ་བ་ནས་མེད་
པར། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཏ་ལྷག་ལྷ་བཅུ་དྲུག་གངས་ཤིག་ཕྱུལ་ཤིག་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གསུང་གི་འདུག ང་ལ་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་
ཞེ་དྲག་གནང་བྱུང་། ཁོང་ཆོས་ལ་ཏ་ལྷག་དེ་ཀུན་མེད་ལྷ་ལྷག་གིས་གཏོང་བྱུང་འཁེལ་
ཤིག་མ་གཏོགས་མི་གཞན་པའི་ཆོད་བྱས་ན་གང་ཡང་མིན་པ་འདྲ། རྒྱུ་རྒྱུ་
སྐབས་ནས་དེ་འདྲ་བཟོད་མྱོང་མེད་ཙང་ཆོ་སྤྲུལ་ལས་ཏ་ལྷག་ལ་ཞེད་སྤང་ཆེ་བ་བྱུང་
ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག དེ་ནས་ཞོལ་ལས་ཁྲུངས་ལ་མར་སྒྲོས་པ་རེད།
སྒྲོན་ལམ་ཆོགས་པའི་སྐབས་རེད། དེར་ཕྱན་བྱེད་གྲུ་ཡངས་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ།

སྐབས་ག་དུས་བྱུང་ན་ཡང་གསོལ་ཆོགས་ཕུལ་བ་ཡིན། དེ་དུས་ང་ཚོའི་གཞུང་གིས་ཀྱ་གར་ཨིན་ཏེ་སྤེན་ཏེན་སི་བྱུང་ནས་(ཀྱ་གར་རང་བཅོན་བྱུང་བའི་ཏེན་འབྲེལ།) ཆོགས་འདུ་དང་པོ་དེར། འབྲེལ་ཆོན་ཞིག་འབྲེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག ག་རེ་ཕུལ་འགབ་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ། རྟག་བྲག་སྤྱིང་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཐང་ཞིག་བཞེངས་ནས་ཕུལ་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་བཞེངས་འདུག་དགོས་བཀའ་མངགས་གནང་འདུག ཁོང་ཆོས་རྗེས་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་བཞེངས་བཅུག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་འདྲ་ཐང་ཆད་ལོངས་པ་ཞིག་ཕུལ་ནས་ཀྱ་གར་པ་ཆོས་པོད་པས་ང་ཆོས་དོ་སྣང་དང་དངོས་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཤིས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡོད་དེ། རྗེས་མ་ཕུལ་བྱུང་ཨི་ཡོད་མི་ཤིས།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཅོན་པ་རེད་མ་གཏོགས།
སྤྱིང་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་ཏོག་ཡང་སེ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་འདུག

(ཀྱ་མི་ལེ་ཡི་འུ་དབྱི་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་སྤྱིང་སྤྱོད་སྟག་བྲག་གིས་བཀའ་ཕབ་སྟེ་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། དུས་རབས་དཀྱིལ་མའི་ཁྲིམས་མུན་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བཅོན་རྟེན་ལོ་གསུམ་རིང་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོས་མནར་གཅོད་བཏང་།) 53

དེ་བཅོན་ཁང་ནང་ལ་རེད། རྒྱབས་རྗེ་སྐྱེ་གཞོན་པས་ཀྱང་ཞལ་ཏོག་ཡང་སེ་ཕེབས་འདུག འོག་གི་ཕུག་མཛོད་དང་དེ་ཆོས་གཅིག་བྱས་པའི་སྐབས་སྐྱེ་མ་ལ་གནང་ཡག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞལ་ཏོག་གང་མང་འབྱོར་སོང་གསུང་གི་འདུག གཞན་དག་ཅིག་ཡིན་ན་སོ་སོ་བཅོན་ལ་བཅུག་མཁན་དེར་ཁོང་ཁྱོད་ག་

འདྲ་ཟེ་གི་མ་རེད་པས། ད་དུང་བསྟོད་ར་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བཙོན་ཁང་གི་
 ཡངས་པོ་མཐོང་མ་མྱོང་། འབྲུག་ཡུལ་དེ་ཆོ་ལ་བཙོན་ཁང་གི་དོག་པོ་ཞིང་ལྷག་འདུག
 ཞོལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཙོན་པ་ཟེར་ནས་ནང་དུ་བཅུག་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས།
 དེ་ནང་བཞུ་མཁན་མི་འདུག སོ་སོས་ག་རེ་བྱེད་འདོད་ན་ཡང་འདོད་པ་རེད། གཞུང་
 དེ་འདྲ་གསུངས་ནས་རྗེས་མར་གསུང་གི་འདུག

ཞོལ་ལས་ཁུངས་ལ་བཞུགས་ནས་གང་འཆོམས་ཤིག་ནས། ཉིན་གཅིག་ང་
 གློ་ཕམ་ཞིང་ལྷག་འདུག ཐར་ཡག་གི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དེ་ཡིན་ནའང་ཁག་
 པོ་ཞིང་ལྷག་འདུག་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། དེའི་ལན་ཆོགས་བཅད་རེད། ངས་དཔེ་ཆ་
 བཞུས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་གཉེར་བྱས་པའི་ཁུལ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡང་སྤྲིན་
 དང་པ་ལི་སོགས་ཆོང་མ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན། བོད་རང་གི་དོན་ཡིན་བསམས་
 པ་དང་བོད་ལ་ཕན་ན་བསམས་པ་མ་གཏོགས་ང་ལ་གང་ཡང་མེད། བྱེད་རང་གློ་
 ཕམ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། ལུང་པ་ཁ་བྱང་བཞུ་ལ་མེ་ཏོག་ཅིག་སྐྱེས་པ་རེད་དེ་
 ལུང་པ་ཁ་བྱང་བཞུ་ལ་སྐམ་སོང་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག དོན་དག་དོག་དོག་དེ་འདྲ་
 ཞིག་བཀའ་ཚུལ་གནང་འདུག རྗེས་མ་རྩ་སྤྱིང་དང་སེ་རའི་བེང་འབྲུགས་དེའི་
 སྐབས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མར་ཞོལ་ལ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་མཁས་པ་
 རེད་ཡག་ས་གཅིག་ནས་མ་གཏོགས་སྤྱག་ས་ནས་གཟིགས་མི་འདུག སྤྱང་སྟན་
 པོ་དེ་འདྲ་གསུང་རྒྱ་འདུག བཙོན་པ་གཅིག་ཆོ་བཙོན་རེད་འདུག་མ་བསྟན་རང་
 བསྟན་རེད་པ། བྱེད་མཆར་པོ་ཡོང་གི་འདུག རྗེས་མ་བཙོན་སྤྱང་པ་དང་ཁོང་
 ཆོ་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་ནས་དབྱར་ཟླ་གསུམ་འཕན་པོར་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། ནང་ལ་
 འགྲོ་བ་རེད། བཙོན་སྤྱང་པ་ཆོས་ཏན་ཏན་བྱས་ན་མ་གཏོགས་སྤྱོད་ཆོས་གཟིགས་

ཡོང་། དུས་ཚོད་ཏག་ཏག་ལ་ལོག་ཤོག་ཟེར། ཁོས་ཡིན་དང་ཡིན་ཟེར་ནས་ལོག་
ཡོང་གི་འདུག བཙོན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག་གསུང་གི།

རྒྱུ་མེད་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཟེར་བ་དང་ཅེ་ཉ་སྐུལ་སྐུ་ཟེར་བ་སོགས་ཁོང་ཆོ་ཆང་
མ་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་གཅིག་ཞོགས་པ་སློ་ལགས་མིང་ཅིག་ཟེར་དེ་གྲོངས་ཤག་
མགྲོགས་པོ་བཏུ་བར་ཤོག་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་གཟིགས་པར་ཐེབས་པ་ཡིན་དེར་ཁོས་
ས་གཞོན་མཉམ་གཞག་བྱས་ནས་གི་འདུག་གསུངས་པ་རེད། འདི་འདྲ་བཙོན་
ཁང་ནང་ལ་སྐྱེད་པོ་གཏོང་གེས་མཁན་ང་ཆོ་ནང་པ་མ་གཏོགས་ཨེ་ཡོད། ཞེས་
ཆོགས་བཅད་སྟན་པོ་ཞེ་པོ་དེ་འདྲ་འདུག།

རྗེས་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཙོན་ཁང་ནང་ནས་ཚུར་ཐེབས་ཤག་
དབུ་སྐྱ་ཡང་འདི་འདྲ་(སྐྱེ་མཆམས་བར།)ཞིག་འདུག ཤོག་བྱར་བྱིས་པའི་རྗེ་བཙུན་
སློལ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་གསོལ་རྩོག་སྐང་ལ་བཞག་འདུག ལྷག་བདེ་བོ་ཞེ་དག་རེད།
འདི་ངས་བཙོན་ཁང་ནང་བྱིས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། བཙོན་ཁང་ནང་ང་ལ་
སེམས་གསོ་གཏོང་མཁན་གྱི་ངའི་ལྷ་བོ་ཟེར་ནའི་མི་འདུག ངའི་གྲོགས་མོ་ཟེར་
ནའི་མི་འདུག་འདི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་གསུངས་ནས་སྐྱ་ཅེད་གནང་གི་འདུག
ཟེར་ཁ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་སློལ་མ་འདུམ་ཐེར་གཅིག་ཕྱིན་སོང་
གསུང་གི་འདུག རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་དེ་འདྲ་རེད།

དེ་དུས་ཅེ་ཉ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷག་བདེ་བོ་འདུག་ཟེར་ནས་སྐད་གྲགས་ཞེ་དག་བྱས་
པ་རེད། ལྷ་ས་པ་ཆོས་བྱིན་རྒྱལ་ཞེ་དག་ཞུས་པ་རེད། རྗེས་མ་ཞིབ་ཆ་བྱས་
པའི་སྐབས་ལ་ཅེ་ཉ་རིན་པོ་ཆེ་རེད་མི་འདུག་ཁོང་གིས་ཐིག་སྟོར་སྟོར་གཅིག་ལེགས་

པོ་བྱས་ནས་བྱི་ཤེས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། ཚང་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བྱིས་
 པ་གནང་སྟེ་ཕྱི་ཉ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱས་ནས་མི་ཆོ་ལ་གསོལ་རས་
 གནང་། བཙུན་པ་ཆོར་སྟོ་ཆས་སྟེལ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། རིན་
 པོ་ཆེ་དང་ཁོ་རང་ཆོ་མཉམ་དུ་གནང་གི་ཡོད་འདུག དེ་འདྲ་རེད་འདུག་རྗེས་མ་
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གསུང་གི་འདུག ཁོ་རང་ཐུགས་མཐུན་ཤིང་ག་
 འདུག དེའི་རྒྱུན་ལ་བཞེས་རག་ཁྱོད་ནས་མཆོད་ཀྱི་མེད། ཡར་ཕེབས་ནས་དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཨ་རག་མཆོད་ཡག་དེའི་འགོ་ཚུགས་སོང་། གཞི་
 ནས་བོད་གཞུང་གིས་སོ་ནམ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་གསོལ་ཕྱགས་དང་གཟིམ་
 བག་འདྲ་པོ་ཞིག་ཕུལ་སོང་།

བཙུན་ཁང་ནང་ནས་མངལ་བ་རེད་ཟེར་བའི་བུ་མོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་འདུག ཞབས་
 བྱ་ཟེར་ནའི་རེད་སྟེ་ཁྱེ་ཟེར་ནའི་རེད་ཉར་ནས་བཞུགས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ཁྱེ་
 བ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་སྟེ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་ཚོམ་མཁན་དེ་རེད། དེ་བཅར་གྱི་འདུག
 ཁོང་མགོ་བདེ་པོ་ཞི་དུག་འདུག ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཁྱེ་བ་བཟང་པོ་དང་པོ་ཡོད་དུས་
 ཕུག་འདུག་གནང་མར་རྒྱགས་གསུངས། ཁྱེ་བ་བཟང་པོས་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབས་
 ནས་འཇུ་ལ་ཡོང་། ཁྱེ་བ་བཟང་པོ་མི་ལ་རས་པ་ནང་བཞེན་རེད་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་
 འདྲ་ཞིག་གི་ངང་ལ་ཁྱེ་བ་བཟང་པོས་ཕུག་དཔེ་འབྲིད་ཡག་གི་གོ་སྐབས་རིག་པ་རེད།
 མེ་རུ་ཏུ་ཁྱེ་མའི་སྟོ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ཁོང་ཆོའི་གས་ཀྱིས་སྟེ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་ནང་
 གི་“ཐ་སྙད་ཆོད་གྲུབ་ཡིན་པ་ངས་མ་ཤེས།”ཟེར་བ་འདྲ་པོ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པ་
 རྒྱགས་ཚོམ་གནང་རོགས་ཞུས་པ་རེད། དེ་བཙུན་ཁང་ལ་མ་ཕེབས་གོང་ཉིན་གཅིག་
 ང་ལ་བཞུན་གནང་སོང་། ངའི་ལག་པ་སྟོད་ལག་མེད་པར་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱིས་

ཐལ་མོང་གསུང་གི་འདུག

(དོར་ཞི་གདོང་དུག་སྟེམས་སྒོས།

སྐྱ་དགོངས་སུ་བྱུང་བ་དེ་དག་པོད་སྤྲོ་མའི་རྗེས་འབྲང་གོ་བླ་ཀྱན་སྟག་ལོ་སོགས་
གྱིས་རྗེ་སྤྲོ་མའི་ལྟ་བར་དགག་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་གི་རྗེས་སྒོས་ཙམ་ལས་ངོམ་ཆོག་
པའི་རིགས་པ་གསར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཅས་དང་། 54

མདོ་སྐད་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོས།

སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་ཀྱན་འདིར་ཡང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཁུལ་གྱིས་དགེ་ལྡན་
པའི་གསུང་ལ་སྟོན་འཆོལ་བ་ནི། ཅུ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །འབྱུང་
བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་འདྲ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ནམས། །ཁྱེད་ལ་མེད་
པར་ཐལ་བར་འབྱུང་། ། $\times \times \times$ ཞེས་སོགས་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་ཀྱན་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྟོང་ཁམས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། ། 55

དོར་ཞི་གདོང་དུག་སྟེམས་སྒོས།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁས་ལེན་མེད་
ཅེས་པ་སོགས་འཆལ་འཆོལ་མང་དུ་སྒྲུས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་པ་
ལ་བྱམ་སྟོན་བཀོ་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་ཡང་བདེན་ཉིར་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་ཀྱན་གྱི་ལུང་རིགས་
ཐམས་ཅད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགེ་ལུགས་པ་འགོག་བྱེད་ཁོ་ནར་མཐོང་འདུག་མོད།) 56

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འདི་འདྲ་ཆོ་ཨེ་ཡོད་ཞུས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྟོང་མ་པ་ཞིག་གིས་ཞུས་ན་སྟོང་མ་པ་རང་རེད་ཆ་ཆང་གསུང་
ཡག་ཡོད་པ་རེད། བཀའ་བརྒྱུད་པ་གཅིག་གིས་ཞུས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རང་རེད་
ཆ་ཆང་གསུང་ཡག་ཡོད་པ་རེད། ཀུན་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་ན་ཀུན་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་

ཆང་རེད། མཁའ་ཐག་ཆོད་ནས་གསུང་ཡག་མེད་པ་སྟེ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་རེད།

རྗེས་སུ་ཉོར་ཁང་ནང་ལ་བཞུགས་སོང་། དེ་དུས་སྐུ་གཟུགས་ཐབས་སྐྱོ་པོ་
 ཞེ་དུག་འདུག་ཁོང་གི་ཡབ་དེ་རེབ་གོང་གི་སྐགས་འཆང་ཞིག་རེད་འདུག དགོ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འབྲུངས་དུས་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་ཞེ་དུག་བྱུང་བ་རེད། རྗེས་
 མ་སྐགས་འཆང་དེ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 གྱིས་མཐོང་སྐྱང་ལ་འཇུག་པར་བ་དང་། དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཕྱ་གུ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་བཞུགས་སྐབས་སུ་བུ་མོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡིས་ངའི་ཕྱ་ལགས་འབྲིང་
 འགྲོ་གི་འདུག་གསུངས་པ་རེད། མཁའ་འགྲོའི་བསུ་བ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རེད།
 དེ་འདྲ་བསུ་ནས་ཁོང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ནས་ཡབ་དགོངས་པ་རྫོགས་འདུག དགོ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འཆུབ་པ་གནང་སེ་ཡོད་པ་འདྲ། ག་རེ་ཡིན་ནམ་ང་ལ་
 ཡོང་མི་ཤེས་པ་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་བྱུང་། ཕྱ་ལགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཁྲུང་ནང་ནས་ལིང་
 ཀ་མང་པོ་བཏོན་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཡིན་ནམ། མྱོ་ཏ་བསྐྱར་པ་ཡིན། ལེགས་
 རྩན་ནག་པོའི་སྐྱ་དེ་བསྐྱར་པ་ཡིན་པའཆར་དེ་ཡིན་པ་འདྲ། སྐ་མོ་ས་སྐྱ་པཱི་རྩེ་ཏའི་
 སྐབས་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་ཡོང་བ་རེད། དེ་ཕམ་པར་བསུ་ཏེ་བསྐྱན་མ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་བཀའ་བསྒྲིམ་ནས། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྐྱན་བཅོས་པར་ཞོག་ཤོག་རྒྱུང་གཅིག་བོད་
 རང་སྐྱུས་འབྲེར་ཡོང་ན་དེ་ལ་བཀའ་ཆད་གཅོད་དགོས་ཞེས་དམ་བཅའ་བཞག་གནང་
 ཡོད་པ་རེད། བོད་གཞུང་ལ་སློ་ལོག་པ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད། ཕྱ་ལགས་
 ཀྱི་སྐྱབ་ཁྲུང་ནས་དམ་སྤེའི་དེ་འདྲ་བཏོན་པ་ཡིན་དེ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལེགས་
 རྩན་ནག་པོའི་སྐྱ་བསྐྱར་ནས་བོད་ལ་འབྲེར་ཡོང་བ་དེས་ང་ལ་བསྐྱན་མ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་བཀའ་ཆད་ཡིན་པ་འདྲ་གསུངས། དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་འདི་

འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོང་གི་འདུག ཁོང་དངོས་
གནས་བྱུང་ཐོབ་རང་རེད། མཚམས་མཚམས་ལ་བྱམས་ཚེས་སྡེ་ལྔ་དང་རྒྱན་
འདུག་འདྲ་པོ་བཏོན་ནས་གསུང་སྐད་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྒྲིན། ཨ་མདོའི་གདངས་
ཀྱི་རྟ་འདྲ་པོ་ཞིག་བཏང་ནས་དགའ་ཐག་ཆེད་ནས་བཞུགས་ཀྱི་འདུག མཚམས་
མཚམས་སུ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བལྟམས་བཞུགས་ཀྱི་རེད། ཉིན་གཅིག་ང་
འགོ་བའི་སྐབས་སུ། སྤྱན་དམར་པོར་ཆགས་འདུག གང་ཡིན་ནམ་ཞུས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་རང་ང་སྤྱིད་པོ་མ་བྱུང་གཙང་པོའི་ཁ་དེར་ཕྱིན་ནས་ཡག་ཐག་ཆོག་
ཅིག་ངུས་བཞག་པ་ཡིན་དེས་ཕན་པ་བྱུང་གསུངས་པ་རེད། དངོས་གནས་དག་
སྤང་ཞེ་དྲག་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཁོ་རང་གིས་
གསུང་གི་འདུག བྱད་མཚར་བ་ཞིག་ལ། བོད་ཀྱི་ཁྱེད་མ་དེ་ཆོ་མཇུག་པའི་སྐབས་
ལ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ལྡན་རེ་རེ་སང་ཉིན་མཇུག་ལ་རྒྱ་ཡིན་ན་དོ་རྒྱུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་སྐྱེ་རེ་མི་ལམ་ལ་མ་བཏང་བ་དཔེ་སྤྱིད་ཀྱི་མ་རེད་གསུངས། དེ་འདྲའི་ལོ་
རྒྱས་བསམ་ལས་འདས་པ་ཡོད།

ངས་རྒྱུད་པའི་དགེ་བསྐྱོས་མ་བྱས་ཙམ་ཞིག་ལ་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱི་ཙར་ཕྱིན་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་བཙོན་ནས་བཏོན་མ་ཐག་
སོང་ཙང་རྟག་པར་འདྲ་བོ་མ་བཙར་ཕྱིན་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་
ཕམ་འདྲ་བོ་གནང་གི་འདུག ང་གནས་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལ་ཐུག་པར་ཡོང་གི་
མི་འདུག་དགོངས་པ་འདྲ་བོ་འདུག ང་རྒྱུད་པའི་དགེ་བསྐྱོས་བྱེད་བྱེད་པས་ཡོད། དེ་
འདྲ་སོང་ཙང་གནས་སྐབས་བཙར་བདེ་བོ་མི་འདུག ལས་སྡེ་འདྲ་བོ་སོང་ཙང་
ཟླ་བ་དྲུག་ཙམ་ཞིག་བཙར་བྱུང་གི་མ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན། རེད་རེད། དེ་ཁག་མི་

འདུག རྒྱུད་པའི་དགེ་བསྐྱོས་ལས་སྒྲ་པོ་མ་རེད། ངས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བའི་སྐབས་
 ལ་གྲུ་པ་ལ་དབང་ཡོད་བཤད་པ་འདྲ་བོ་དང་གྲུ་པ་སྦྱིད་སྤྱག་ནས་འབྲུད་ཡག་དེ་འདྲ་
 མ་བྱེད། མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀར་བརྟམས་པའི་ཁྲལ་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་
 གོས་ནམ་གསུམ་གྱི་འོག་ལ་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་པོ་རུབ་ཀྱིས་བརྟམས་ཡོད་པ་རེད། ཕྱག་
 གོས་འདི་འདྲ་གནང་སྲོང་། (ཕྱག་གཡོན་གྱི་མཛུབ་མོ་ནམས་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་རུབ་བརྟམས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ་)གནས་ཚུལ་དེ་ནམས་གཤེས་པར་བྱས་ལ་དེའི་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་
 ཆོ་ལ་ཞབས་ཞུ་ཞུ་མཁན་ཡིན་བསམ་པ་བྱ་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། དགེ་བསྐྱོས་
 ཁ་གསུམ་གྱིས་གྲུ་པ་ལ་བཅན་དབང་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོང་། དེ་ཆོག་གི་མ་རེད།
 དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་བཀའ་གཉན་པོ་ཞི་དག་རེད། ང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་
 ནས་ཡོང་དགོས་ཡག་དེ་སྒྲ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་རྒྱུད་པ་གྲུ་ཆང་གི་ཚུགས་མཁར་
 རྒྱབ་དུས་ང་གད་མོ་ཤོར་ནས་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ང་ཕྱད་པ་རེད་གསུངས་བྱུང་།
 དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཚུགས་མཁར་
 རྒྱབ་དུས་ཞི་དག་ཞིབ་ཆགས་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། ས་འོག་རིམ་པ་བདུན་མར་
 བྱས། དང་པོ་ལྷ་རིས་པས་ལྷོ་བྱིས། ལྷོ་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་སྐབས།
 སྤོབ་དཔོན་དང་ལས་སྤོབ་ཆང་མས་ན་བཟའ་ནག་པོ་གྲོན། དབུ་ལ་རས་ནག་པོ་
 ཞིག་གིས་བརྒྱམས་པ་དེ་འདྲ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། དེའི་སྐབས་རྒྱུད་པའི་
 རྗེ་རྗེ་འཇོན་པ་དེ་ཞལ་རས་ཏོག་ཅམ་དམར་པོ་ཞིག་ལ། རྩེ་རྩེའི་འདྲ་ཅམ་ཞིག་
 ཡོད་པ་འདྲ། རས་ནག་པོ་དཀྱིས་པའི་སྐབས་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 གྱི་གཟིགས་སྒྲུང་ལ་རྩེ་རྩེའི་མངོན་སུམ་རེད། རང་དབང་མེད་པར་གད་མོ་ཤོར་
 སྲོང་། ངའི་གད་མོ་དེ་ལྷས་ངན་རེད་གད་མོ་རྩ་བ་ནས་བཀག་མ་ཐུབ་པར་ཤོར་

སོང་། རོགས་པ་ཚོ་ཡང་གད་མོ་ཤོར། ཉོག་ཙམ་རིང་བྱིབ་སོང་གསུངས་
གྱི་འདུག དེ་གའི་དགོང་མོ་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་མི་ལམ་དུ། གཡག་
ཆེན་པོ་ཁྲིས་བསྐྱད་པ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དབར་
དུ་བཅུག་གྲབས་བྱས་ནས་དེད་པས། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཞེད་སྤང་
གིས་བྲོས་དང་མ་བྲོས་མེད་པར་བྲོས་ནས་ལུང་ཁྲག་འདྲ་པོ་འགའ་གས་ཤིག་
བར་རྒྱགས་ནས་སྤྲེ་ལྟས་སྒྲོག་པའི་སྐབས་སུ། ད་དུང་ཁོས་མཇུག་ལ་རྒྱགས་
ཡོང་གི་ཡིན་མཛད་མཛད་ཀྱི་འདུག་པ་མིས། མི་ལམ་དེ་བཏང་
ནས་བཟུང་སྐྱབས་བྲང་བཟ་གིས་འབྲིལ་ལ་སྒྲོད་འདོད་གར་མ་སོང་གསུང་གི་འདུག
ཚེས་སྒྲོང་དེ་བཀའ་གཉན་པོ་རེད། ཉན་ཉན་བྱ་དགོས་གསུངས་བྱང་།

(དོར་ཚང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

དགེ་ཚེས་བཟ་གིས་འབྲིལ་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་བཀའ་རབ་འབྲུམས་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱེ་ཡོན་ཅན་དགྲུང་ལོ་བཤེས་གཞོན་ཀྱན་གྱིས་དྭགས་གསལ་གཏོང་སྐབས་
སྐྱེ་མདུན་དུ་རྒྱང་པ་བརྒྱངས་ནས་མཐོང་རྒྱུད་གསོད་བྱས་པ་དེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཞིག་ཅ་བ་ནས་མིན། ཞེས་དང་། སྐྱབས་བྲང་གིས་འབྲིལ་གྱི་འཛིན་གྲ་གཅིག་པ་རེ་
གཉིས་ལས་སྒོས་བྱུབ་གྱི་གྲོགས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཁར། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་
མཁས་མཆོག་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དགེ་ཅན་དུ་བསྟེན་ནས་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་བྱང་
དུའི་རིང་དགེ་སྒོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡང་རྒྱན་མཐུད་བྱེད་མ་བྱུབ།) 57

ངས་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཐུགས་རིག་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་
ཞུས་པ་ཡིན། དེ་བཤད་ན་ཆོ་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་ནས་གསང་བ་གནང་གི་འདུག
དེར་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་རེད། ཡང་མིན་ན་སྐྱེ་བ་སྒྲོན་མའི་བག་ཆགས་ཤིག་

དང་ཡང་ན་སྐྱོ་ཆོ་འདི་ལ་གཅིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་པས། ང་ཐེངས་གཅིག་སྤྱ་གཉི་སྐབས་སུ། སྤྱ་གཟུགས་ལ་རྒྱུ་ཡིག་གི་ཆར་པ་བབས་པ་ཞིག་མི་ལམ་བཏང་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་དཔེ་ཆ་ག་རེ་སྒྲིག་ན་དང་པོ་གཅིག་བསྐྱུགས་པས་ཆང་མ་སེམས་ལ་ངེས་མཁན་ཞིག་ཆགས་སོང་གསུང་གི་འདུག དེ་འདྲ་རེད་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གྲུང་ཁྲན་རེད་ཟེར་སྐབས་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཀྱི་གར་ལ་གནས་སྐྱོར་སྤྱོད་གས་གང་ས་ལ་ཕེབས་ནས་གནས་ཡིག་ཡག་པོ་དེ་བཟོས་གནང་བ་རེད། གནས་ཁ་གས་ལ་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་ཞིང་བྱུང་འདུག དེའི་ནང་ནས་གར་ཞུ་འཕགས་པར་མངལ་བ་དང་རང་དབང་མེད་པར་བཤུམ་གོར་སོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཤུམས་བཤུམས་ནས་ཡར་བརྟུ་བའི་སྐབས་སུ་གར་ཞུ་འཕགས་པའི་སྤྱ་ནས་བདུད་རྩི་ཕེབས་ནས་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་རྒྱུ་རེད། མགྲོགས་པོ་མགྲོགས་པོ་སྤྱུག་པ་དྲངས་པ་ནང་བཞིན་ཡལ་ནས་རྗེས་ལ་ཐིགས་ཐིགས་དགའ་རབ་འདུག དེ་སྐྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་བ་ཆུ་རང་རེད། ངས་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་(ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་།)ཞུས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡོང་གིས་གསུངས་པ་རེད། སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་འདྲ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་ལ་མཐོང་རྒྱུ་མ་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་ལ་བདུད་རྩི་ཕེབས་ན་འང་རྒྱུ་རང་འདྲ། རྗེས་མ་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་གསུངས་འདུག ང་རེ་རེ་ན་བའི་སྐབས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་རེ་བཏོན་ན་སངས་དེར་འགྲོ་གི་གསུངས་པ་རེད། རྗེས་མ་དགོངས་པ་རྗོགས་པའི་སྐབས་ང་མེད། ང་དེ་དུས་ཀ་སྒྲོན་སྤྱུག་ལ་ཡོང་ཆར་བ་རེད།

ཟླ་བ་བཟང་པོས་ཞིང་བས་སྤྱོད་པོ་གནང་འདུག ཁོ་རང་གི་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་མ་ཡག་གི་དོན་ལ་ཨ་རག་གཟན་འོག་ལ་སྤྱོད་ནས་འབྱེད་ཡོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་

འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཨ་རག་མཆོད་རྗེས་གཞི་ནས་བསེལ་སངས་སངས་བྱས་དུས་
ཁོང་ཆོས་བཀའ་འདྲི་ལྷ་དགོས་པ་དེ་ཆོ་ལུས། འཁྲིད་ལྷ་དགོས་པ་དེ་ཆོ་འཁྲིད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

(དོར་ཆང་འཇིགས་མེད་ཀྱིས།

ཟ་རྒྱ་རིག་ན་འཆི་རྒྱ་མི་དྲན་ཟེར་བ་ལྟར། བཙོན་གྲོལ་གྱི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་རང་
གི་གཟུགས་ཕྱང་ནད་གཙང་ཉམས་ཞན་དེ་འདྲ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཉག་རོང་ཆེ་བའི་ཆང་རག་གིས་
བསྐྱེད་ཐེབས་ཏེ་ཟུངས་ཤུགས་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་བ་ནི། ཁ་ཟ་མའི་དོན་ལ། གྲོག་
གཏའ་མར་བཞག་ ཟེར་བ་ལྟར་དང་ཆང་རིན་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱུ་བྱིས་པ་དེ་
ཁོང་གི་མི་ཆེའི་ནང་གི་ནོར་འབྱུལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག།) 58

ང་ཆོ་དང་དོར་ཁང་ཇོ་ལགས་དང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་ཨ་རག་བཀག་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆེ་བ་བཟང་
པོས་ཨ་རག་འབྱེར་ཡོང་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཕུལ་ནས་ཐོད་ཆོ་བརྒྱབ།
རང་དོན་རང་གཅེས་རང་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ག་ཆ་བ་མ་རེད།

དེ་གའི་ངང་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་སྤྱག་ཏུ་སྤྱག་
ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད། ང་གི་བའི་སྐབས་ལ་ངས་ག་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་གི་གི་འདུག་བལྟས་
ཏེ་གི་སྤངས་དེ་ག་འདྲ་ཡིན་བཤད་ཐུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

ང་ལ་དོར་ཁང་ཇོ་ལགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་ཏན་ཏན་འབྱོར་སོང་། ཁོང་དགོངས་
པ་རྗེས་འགྲོ་དུས་རྟོན་འབྲེལ་བརྟེན་པ་ཞིག་མཉམ་པོར་སྦྱོར་དང་གསུང་གི་འདུག་
རྟོན་འབྲེལ་བརྟེན་པ་གསུང་གིན་གསུང་གིན་དེ་གའི། རྟོན་པ་རྒྱ་ན་མེད་པའི་བརྟན་

པ་དང་། མངལ་བ་འདི་འདྲ་མཁས་དྲིན་ཡིན་པས། །ཟེར་བ་དེའི་ཁ་ཐུག་དེ་ལ་
ཕེབས་སོང་ཟེར་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དེ་འདྲ་རེད།

བོད་ཞིན་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དཔེ་རང་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་
གསུང་གི་ཡོད་ང་ཆོ་འགོ་ལོག་གི་འབྲོག་པ་དང་ཨ་མ་མདོ་དེ་ཆོ་ལ་བོད་ཞིན་ཞིག་ཡོད་
པ་རེད། ང་ཆོའི་བོད་ཞིན་དེ་ལ་བདག་པོ་ཞིག་རྒྱབ་མཁན་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ།
ག་དུས་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་གསུང་གི་རེད།

བཀའ་མོལ་སྒྲན་པ་ལ་དཔེ་བསགས་སོང་བ་རེད། གྲུབ་མཐའི་སྐྱོར་ཨེ་ཡིན། ཀྱུ་
མའི་སྐྱོར་ཨེ་ཡིན། ཇག་པའི་སྐྱོར་ཨེ་ཡིན། ཅི་གསུངས་ན་དཔེ་རང་ཡོད་པ་རེད།

དགོང་མོ་གཅིག་ལ་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་ཞིང་ག་བྱང་། ང་དེ་དུས་གྲུ་པ་རེད་ཆང་
རག་ཁ་ལ་རྒྱག་གི་མ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ངའི་དགེ་ལྷན་དེས་
བཞེས་རག་བཀྲག ང་གཉིས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཀྱིན་བསྐད་པ་ཡིན།
དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་ཕྱི་ལོག་ལ་ཕེབས་སོང་། ལྷ་བཀྲག་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག ཁྱིད་
རང་གིས་ངའི་ཕ་ནས་སྒྲན་ངག་འབྲིད་པ་རེད། ལམ་སང་མ་གཤིས་བཞུས་ནས་
གཅིག་ལ་བ་དང་གསུངས་པ་རེད། ངས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན། རི་
བོ་ལྷ་བའི་ཅོད་པན་ཅན། །ངང་པ་བསུ་བའི་ཁ་ལོ་པ། །བཙུག་མེན་འོད་དཀར་
འདི་མཐོང་ནས། །བརྗོད་མེད་ཡོད་ལ་དགའ་བ་དེ་སྐྱེས། །

དེ་འདྲ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། ཚུམ་རྒྱབ་སྒྲངས་འདི་འདྲ་རེད་གཅིག་ལ་བཞུས་
ནས་བོ་བ་མྱོང་དགོས། དེ་རིང་ལམ་སང་བྱས་ཅང་ཆོག་སྒྲིལ་མི་འདུག་ཞེ་རྒྱབ་
སྒྲངས་དེ་རེད་གསུངས་པ་རེད།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

ཆོགས་བཅད་གྱི་རིགས་ལའང་གོ་དཀའ་བའི་མངོན་བཟོད་དང་། ཆོག་རྒྱན་ཉུང་ཞིང་།
རང་བཞིན་བཟོད་རྒྱུ། ལྷན་ལ་གོ་བདེ་བ། སྒྲ་རྒྱན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་། ཆོག་ལྷག་
སྐབས་ཆོག་འཇམ་ཞིང་སྒྲ་པ་ག་ལྷག་མངོད་རྒྱུར་བྱགས་མཉེས་ཅམ་གནང་།) 59

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྒྱུ་འབྲིད་པའི་སྐབས་ལ་ཡོངས་
འཛིན་དེས། སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲིན་ལ་བཞེས་གི་མ་རེད། རྒྱ་འཛིན་ག་འདྲ་འགྲོ་གི་འདུག
རྒྱ་ལ་ལྷོས་དང་དལ་འགྲོའི་རྒྱུ་ག་འདྲ་འགྲོ་གི་འདུག་ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་
བསྐབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོ་ནང་ལ་ཡོང་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བཞེས་རག་ཞེ་དྲག་མཆོད་གནང་སོང་། དགའ་རབ་སྐྱེ་ར་
སྒྲེར་ཤག ཞལ་ད་གོ་དིག་གོ་བྱས་ཤག གང་མཚམས་ཤིག་ནས་ང་རང་ཡང་
ལྷེ་ཨ་ལོག་མ་ཐེབས་པ་བྱས་སོང་། ངའི་དགེ་ལྷན་དེའི་བསམ་པ་ལ། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་ཨ་རག་སྒྲེར་བ་རེད་བསམ་ནས། དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལ་རྒྱུང་ལངས་ནས་གང་ཡིན་མ་རེད། རྗེས་མ་རྗེས་མ་དེར། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ང་ར་འདྲ་བོ་ཞིག་བཟེ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་ཁྱུས་པར། དེ་
རེད། དེ་རིང་ངས་ནམ་ཉིད་མང་པོ་མེད་པར་བྱས་ང་གཉིས་སྐད་ཆ་མ་བཤད།
དགེ་ཆེན་དགེ་ལྷན་བྱས་ནས་བསྐད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་དེ་ཆང་མ་ཉན་
ནས་བསྐད་པ་རེད། དེའི་བཟེ་མདའ་ཕྱོག་པ་རེད་ཟེར་ནས་ང་ཚོ་བོད་པ་ཚོས་ཟེར་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་གཏོང་དང་བྱགས་ཡིད་གཅིག་
ཏུ་འདྲེས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་པ། དེ་ཡོང་ཡག་གི་རྟགས་འདྲ་བོ་འདི་བྱས་
ནས་བསྐད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཚོ་ལ་སྤྲགས་གྱི་གོ་བ་རྒྱབ་དགོས་པ་ཞེ་དྲག་ཡོད་

པ་རེད། ཁྱོད་ནི་ཨ་རག་ཐིགས་པ་གཅིག་འཐུང་མ་སོང་། འཐུང་མཁན་ང་རེད།
 ཁྱོད་རང་ར་བཟེ་འདུག་དེ་འདྲ་རེད་གསུངས། ང་ཚུར་ཡོང་ཁ་ཞིག་ལ་རེད། དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གར་ལ་ཕེབས་ན་དགའ། འདིར་བཞུགས་ནས་ཆོ་ཡོད་པ་
 མ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ་གསན་མ་སོང་། ཕེབས་འདོད་ཞེ་དྲག་འདུག་བཞུགས་འདོད་
 མི་འདུག། ང་ཡོང་བའི་ལོ་དེ་ག་རང་ལ་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་། དགོངས་པ་
 རྫོགས་དུས་དགའ་གངས་ལྗེ་བཙུང་གཉིས་ང་གསུམ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཨེ་ཡིན། ལྗེ་བཙུ་
 ལྷག་མིན།

དངོས་གནས་ཡ་རབས་པ་ལ། ང་ཚོ་ཡོང་བའི་སྐབས་སྐྱ་ཆེ་དེ་ཕར་ཡོང་ཕྱིན།
 ཁྱོད་རང་མགོ་མཐུག་མེད་པ་གསུངས་ནས་ཞེ་དྲག་འཆར་སྐང་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱ་མདུན་ལ་བཅར་མཁན་ཇ་རེ་རྩོ་རེ་ལུང་པ་གང་ཡོད་པ་རེད། སུ་བཅར་ནའི་
 ཁོའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་མོལ་གསུང་ཡག་ལ་ཐོགས་པ་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཕངས་ཤོས་ཤིག་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་འཛམ་གླིང་གྱིས་བཙུང་དེ་
 བཟླས་ཆར་བ་འདྲ། དེ་ནས་སང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་མིག་གིས་མཐོང་ཡག་མི་འདུག་
 གྱི་ཁྱི་སྒྲེལ་ལ་དཔེ་བཞུགས་ནས་བྱིས་པ་རེད་ཟེར་ནས་བསངས་ནས་གསུང་གི་འདུག་
 ལྷ་སྐྱབ་དགོངས་གྱིན་གྱི་མགོར་རྩོམ་ཡག་པོ་འདུག་པ། ལྷས་བྱིན་བྱོས་པའི་སྒྲིགས་
 རྩོམ་ཕངས་ཟེར་བ་དེ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ར་བཟེས་ནས་བཙུམས་
 གནང་བ་རེད། དེའི་ནང་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་མང་པོ་ཆེ་བ་བཟང་པོ་
 ཁོ་རང་གི་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱས་འདུག། བཀའ་རྩོམ་ཆང་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་ཀྱི་རང་རེད། ཁོང་ཆོའི་ལྷ་བ་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་ང་ཚོས་ཁྱེ་ཡག་ཡོད་

པ་མ་རེད། དེ་དུས་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱ་ཞིག་གནང་བྱུང་གསུངས་པ་རེད།
གཅིག་བྱས་ན་གནང་ཡོད་ཕྱི་རེད་དེ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཐུབ་དབང་
གི་སྐྱ་ཞིག་དང་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྐྱ་ཞིག་ཡོད། ཐུབ་དབང་གི་སྐྱ་དེ་འབྲལ་སྤང་
རེད། མཚམས་མཚམས་ང་རྒྱ་གར་ལ་གནས་སྐྱོར་ལ་ཕྱིན། གནས་ཚང་མེད།
མི་སྐྱ་ཞིག་གིས་བདག་པོ་རྒྱབ་མཁན་མེད། ཡིད་མུག་པའི་སྐྱབས་ལ་ང་རང་གི་
གྲོགས་པོ་སྒྲོལ་བཀལ་ས་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། གཏུ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མི་
འདུག སྐྱ་རྗེ་ན་པ་ཐུག་ལ་བསྐྱམས་ནས་འདུག ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ནས་གནང་བའི་གསུང་
མགུར་ཞིག་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལྷ་སར་དང་པོ་ཕྱེད་ས་པའི་སྐྱབས་དགུང་ལོ་ཉི་
ལྔ་ཅ་གངས་མ་གཏོགས་མིན་པ་འདྲ།

(ཞོ་ར་བཞུན་དར་གྱིས།

ས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ཟླ་ ༩ ཆོས་མགོར་མཚོ་སྒྲོན་པོ་དང་། བཀ་ཁུ་
བརྒྱད། ཕྱི་ཟླ་ ༥ རང་ལྷ་སར་ཕྱེད་ས ༤༠།

ལྷང་ཞབས་པ་འགྱུར་མེད་ཆེ་དབང་གིས།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་། བོད་རབ་བྱུང་བཙུ་དྲུག་པའི་མེ་ལོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥
ལོར་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནིང་ལྷ་སར་ཕྱེད་ས། 61

ག་པོ་ཆེ་རིང་གིས།

དགུང་གངས་ཞེ་གཉིས་པ། བོད་ཁིང་བྱ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ལོའི་རྩོད་དུ་ལྷ་
སར་ཕྱེད་ས། 62

འབྲུངས་ས་ཨ་མ་དོ་རེ་སྒྲིང་རེད། མཚན་གཅིག་ལ་རྩི་ཆ་ཨ་ལགས་ཟེར།

དོར་ཆང་འཇིགས་མེད་ཀྱིས།

མདོར་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མིང་གི་ནམ་གངས་ནི། ༡ རེག་འཛིན་
ནམ་ཀྱུལ། ༢ དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། ༣ རྩོ་བྲག་སྤྱུལ་སྤྱ། ༤ རྩོ་བྲག་མཁན་པོ། ༥
ཨ་ལགས་རྩི་ཆ། ༦ རྩི་ཆ་སྐམ་པོ། ༧ ལྷ་མ་དགེ་བཤེས་ཆོས་འཕེལ། ༨ ཨ་ལགས་
རེག་ལོ། ༩ སུ་རྩི་ཆ། ༡༠ G.C. བཅས་ཡིན།) 63

གྲུ་སར་སྐབས་ཤིག་ལ་དོར་དོར་གནང་བ་འདྲ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ཕྱག་དཔེ་ཡག་པོ་ཞི་བྲག་རེད། དགེ་ངག་དབང་ཉི་མ་དང་ཁོང་ཆོ་འཛིན་གྲུ་གཅིག་
པ་རེད། འཛིན་གྲུ་ཕྱག་བརྒྱལ་པའི་སྐབས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་འཛིན་གྲུ་
ལྷག་མ་དེ་ཡོད་ན་མེད་ན་ཞིག་རེད། ལྷ་འབྲུམ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་
གསུངས་ན་དགེ་ཕྱག་ཡིན་གསུང་གི་འདུག་སྟེ་དགེ་ཕྱག་མིན་གསུངས་པ་རེད།

(དོ་སྤྱོད་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས།

ལྷ་སྤྱུལ་དགོངས་རྒྱན་འདི་དོན་མེད་ཁ་ཆོད་མཐོ་བ་དང་། ལོག་བཤད་ཏུ་ཅང་མི་
འཆམ་པས་ཁ་དན་བསགས་ཆབས་ཆེ་བས་རང་གི་དགེ་ཕྱག་ལ་བྱམས་བརྩེས་མ་བཟོད་པར་
ཅུང་ཟད་ཡན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་། སྐབས་སྐབས་སུ་ཆར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་གཤེ་སྤྱོད་ཕན་
བྱེད་བཀྱིས་པ་ཡིན། 64

དོར་ཞི་གདོང་དྲུག་སྟེ་མས་སྟོས།

དོ་སྤྱོད་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེས་དགག་ཡིག་སེའུ་ང་རོར་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཁོང་
དང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་དགེ་དགེ་ཕྱག་ཡིན་ཚུལ་བརྟན་ཡོད་ལ། བདེན་ཉིར་དགེ་
ཆོས་ནས་ངས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་ནས་དཔེ་བྲིད་བྱེད་མ་ཕྱོང་བེད། དེ་བདེན་ན་དགེ་

བཤེས་རིན་པོ་ཆེར་རྩོན་གསུངས་པའི་སྒྲིན་ཞིག་འབབ།) 65

མི་ཆང་མར་ཁོང་གི་དགེ་ལྷན་ཡིན་མདོག་མདོག་གནང་གི་རེད། ངས་གང་
ཡང་ཞུ་གི་མེད། ཡིན་ཤག་ཤག་བྱས་པ་ཡིན། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་
དེ་དུས་སྐབས་མེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་ལ་དགོངས་འཆོམས་ཀྱི་བཟོ་འདྲ་བོ་ཡོད་པ་འདྲ།
བཀའ་ཆོས་ཤ་སྟག་གནང་གི་ཡོད་ཅང་། དཔེ་ཆ་བ་མང་པོ་ཞིག་དཔེ་ཆ་མ་བཞུས་
པར་ལམ་རིམ་དང་དེ་འདྲ་ཞུ་བར་སྦྱིན་པ་འདྲ། དེས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལགས་
དགོངས་པ་འཆོམས་ནས། རྒྱ་འབྲུམ་ཁང་ཆོན་ནས་གྲུ་པ་དེ་འདྲ་པར་སྦྱིན་ནས་
རྩྭ་ཡོང་བའི་སྐབས་ཏན་ཏན་རྟ་རྩྭ་བརྒྱ་ཅམ་ཞིག་གཞུས་ཡོང་བེད། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་དམིགས་བསལ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། གཞན་པ་ཆོ་ལ་ཏན་
ཏན་ཆད་པ་རེ་བཀའ་ལྟུང་གི་རེད་ཟེར། དགེ་ལྷན་མིན་གསུངས་པ་རེད། ཕ་བོང་ཁ་
པ་ལ་ཐུགས་དད་ཆེན་པོ་ཞིང་ཀྱང་རེད། ཕ་བོང་ཁར་ཕེབས་དུས་ཕ་བོང་ཁ་པས་སྟོད་
འགག་གི་གོང་བ་ནས་མར་སྟག་བརྒྱས་ནས། དཔེ་ཆ་པ་འདི་ཆོ་ལ་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད་
འགོ་གསུངས་ནས་སྟག་གིས་འཕྱར་འཕྱར་གནང་གི་རེད་གསུངས།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

གནས་ཆང་གིས་སྐྱལ་མ་ཞུས་པ་ལྟར་ཕ་བོང་ཁའི་སྐྱུ་པར་འབྲི་བར་ཕ་བོང་ཁའི་སྐྱུ་
མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་འབྲི་གནང་མཛད་པའི་ཐུགས་རིག་ལ་ཕ་བོང་ཁས་བསྟོད་བརྒྱགས་གནང་
བ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐྱེས་པའི་བུ་གསུམ་པ་མཆོན་དབང་ཆེ་བས་བཀའ་ཅན་
ཕེབས་མི་ཡོང་ངམ་སྟུམ་སྟེ་སྐྱུ་པར་དེ་ལས་ཆེ་ཅམ་ཞིག་འབྲི་སྐྱལ་ཞུས་པ་ལྟར་འབྲི་གནང་མཛད་
པ་ནས་བཟུང་ཕ་བོང་ཁས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཞིག་བྱུང་། 66

དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

གཞན་ཡང་། ས་བོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་དུ། འདི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཨ་མ་དོ་དག་པ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཁོང་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་
ཏེ་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་དང་མཁས་ཆེན་སུ་འདྲ་ཞིག་ལའང་འཇིག་རྟེན་གྲོགས་ཀྱི་བརྩེ་
མཐོང་ཙམ་ལས་དད་པ་དག་སྒྲུང་གི་བདེན་ཁ་སྤྱི་ཙམ་སྤྱི་མི་སྤྱི་པའི་རྟོག་གེ་མགོ་
མཁྱེས་ཤིག་ཡིན། 67

ཁྱུང་ཕུག་མོ་བཟང་དར་བྱས་ཀྱི་འོ་མའི་བསང་གཏོར་ལས།

ས་བོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོའི་ཤོག་ངོས་༤༩༩ (ན) ལས། འདི་སྐབས་ཤིག་
ལ་ཨ་མ་དོ་དག་པ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཇེ་(ས་བོང་ཁ་པ་)ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བརྟན་འཕུལ་པར་
གྱི་དབྱིབས་མཚུངས་འབྲོན་གཙང་ཞིག་ལག་བྱིས་མར་བཞེངས་ཏེ། རྒྱུ་ཡིག་དུ། བྱམས་
བརྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་ཇོགས་པ། བརྟན་འཇིན་བདེ་འབྲུང་གཙུག་གི་བྱུན། འཕྲིན་
ལས་སྒྲུང་བས་གསེར་ལྗན་འཕྲོ། ཀྱུན་ཁུབ་བྱུལ་བ་བྱ་མཆོའི་མགོན། ཞེས་བྱ་བ་གསར་
ཙམ་གྱིས་བསྟོད་བསྐྱེད་བྱིས་འདུག་ཅིང་ཕྱིས་སུའང་སྐབས་ཇེ་ས་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་
ཟུང་ཏེ་ཅང་གི་ཡག་པོ་ཡོད། རེད་རང་ལ་ཡང་བྱགས་མཉེས་པོ་གནང་གིན་ཡོད། ཅས་
ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་བྱུལ་རོང་ལྷ་བྱིས་པ་བྱུབ་བརྟན་ཆོས་བྱུལ་དང་། ལྷ་ས་ཁང་སར་པ་
དཀོན་མཆོག་ཞོར་བུ་བྱུང་ལ་བཞེད་འདུག་པས། ཁོང་བས་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་
དང་ཞ་ལུ་ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ཏེ་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་དང་། མཁས་ཆེན་
སུ་འདྲ་ཞིག་ལའང་། འཇིག་རྟེན་གཉེན་གྲོགས་ཀྱི་རྩེ་མཐོང་ཙམ་ལས་དད་པ་དག་
སྒྲུང་གི་བདེན་ཁ་སྤྱི་ཙམ་སྤྱི་མི་སྤྱི་པའི་རྟོག་གེ་མགོ་མཁྱེས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། ཇེ་
(ས་བོང་ཁ་པ་)ཉིད་སྤྱི་མཆོག་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཇེན་པར་
གསལ་བ་ཞིག་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དག་པ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་ཉིད་ནས་གཞན་
མ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཇེ་ཉིད་ལ་དད་པའི་ཕྱོགས་འཇིན་ཞིག་ཡིན། 68

དོར་ཞི་གདོང་དྲུག་སྟེམས་ཐོས།

ཡང་རྟ་རའི་རྣམ་ཐར་དུ། དགེ་ཆོས་པ་པོང་ཁ་པ་དང་ཁྱི་བྱང་ཡོངས་འཛིན་མདུན་
ནས་དབང་བཀའ་ཆོས་ཞུས་ཚུལ་བྱས་འདུག་མོད་བདེན་ཉི་མཁན་པོས། དེ་སྐོར་དགེ་ཆོས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གཞུང་གང་ནའང་མེད་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་སྤྱད་ཆ་རྒྱས་མེད་པས་བདེན་
པ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་།) 69

ཐུག་བརྒྱུ་བ་པའི་སྐབས་སོག་པོ་ཆོ་ཤོར་བ་རེད། འཛིན་གྲ་དེར་གྲ་པ་མང་
པོ་སོག་པོ་ཡིན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ལེབ་ལེབ་ཡིན་པས་བྱུང་དང་མ་བྱུང་ཟེར་བ་ཞིག་
ཡོང་བས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ལེབ་ལེབ་ཡིན་
པས་མ་བྱུང་སྟེ། སོག་པོ་ཡིན་ན་མགོ་ལེབ་ལེབ་ཡིན་པས་བྱུང་གསུངས་པ་རེད།
ཐུག་བརྒྱུ་བ་ཆར་ནས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལགས་ཀྱིས་ནང་ལ་འབྲིད་ནས་ཉོལ་
ཨ་གསུངས་ནས་ཉལ་བརྟུག་གནང་ཡོང་། བཞེས་མོག་གནང་བའི་སྐབས་ཉལ་
ནས་མ་གཏོགས་ཚོག་ཚོག་བསྐྱེད་ནས་གནང་གི་མེད། དེ་རིང་སྦྱིད་པོ་བྱས་ནས་
རྫོད་དགོས་གསུངས། ཐུག་བརྒྱུ་བ་ནས་ཐོབ་པའི་གཟེངས་བརྟོད་ཡིན་པ་འདྲ། རྗེས་
མ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་རེད། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལ་སྟོས་ཨ། ད་རེས་ང་མར་བྱིན་ནས་ཉལ་གསལ་བཏང་ནས་མཁས་
པ་ཆོ་ལ་འཇམ་སྤྱང་ལེབ་ལེབ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དཔེ་འདྲ་བོ་ཞིག་བཀོད་ནས། མདོ་
རྗེ་བླ་པ་ཉི་ཤེས་གཞུག་དང་མདོ་དག་ནས་གསུམ་པ་དེ་ཆོ་ནས་ཉལ་གསལ་བཏང་
འཇམ་སྤྱང་ལེབ་ལེབ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་ངས་བཀོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ལ་གསུངས་བྱུང་ཟེར། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཡག་
པོ་ཞི་དྲག་རེད་དེ་དགེ་བཤེས་བྱེད་རང་གིས་ཉལ་གསལ་བཏང་ན་ཚེད་པ་བརྒྱུ་

རྗེས་མ་སིང་ག་ལའ་བྱིས་པའི་རིམ་གྱི་འབྲུག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་
ལ་མར་ལྟལ་སིང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ལ་ཐུགས་དད་ཆེན་པོ་ཞིང་ལྷག་མེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣་་་་་༡༩༥༩ གང་རུང་ཞིག་ལ། ×གིང་སྐམ་དེའི་སྤང་དུ། ཨ་ཁུ་
 བཅོམ་འཇུག་བརྟུན་ནས་འཛིན་གྲུ་པ་རྒྱལ་ལ་སྤུལ། ཞེས་དགེ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱར་མ་
 ×བརྟུན་པའི་དབྱར་གསེ་རྒྱུང་གི་ཉིན་ཞིག་འཛིན་གྲུ་པ་ཆང་མར་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་
 སྐམ་ཁ་སྤེ་སྐབས་ཀྱི་གར་གྱི་གིང་དང་མེ་དོག ཡུལ་རྒྱུངས་དང་། སྐན་གྱི་རིགས་སྐ་
 ཚོགས། ཚོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐ་དྲུས་སུ་བཞེངས་པའི་དམར་པོ་རིའི་རྒྱ་བཟང་

དང་སྤྱི་བཅའ་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་བར་ལ་ཟམ་པ་ཕྱ་མོ་བཙུགས་པའི་རི་མོ་སོགས་ཏེ་ལམ་ནམ་
གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་མཆིས་ཤིང་། དེ་དག་གི་རི་མོ་འབྲི་ཤོག་ཏེ་ཅང་མཐུག་
ཅིང་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས། ཆོན་པར་མ་ཇི་བཞིན་རི་མོའི་སྤྱི་ལ་ཤིན་ཏུ་དག)

༧

ཐངས་གཅིག་ང་ཆོའི་ཇོ་ལགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞུས་སོང་། བྱིད་རང་མཁས་
པ་ཆེན་པོ་རེད། འཇའ་ལེ་འཇོལ་ལེའི་བཟོ་འདྲ་བོས་གང་ཡོང་ན་བཟའ་གྲ་ཆས་
ཤིག་མཆོད་ན་ཞུས་སོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ངས་གྲ་ཆས་ཤིག་གྲོན་
ན་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་དེ་ཡོང་གི་རེད་དེ། ངས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་མགོ་བསྐྱོར་ཙ་བ་ནས་གཏོང་གི་མིན། ངས་གྲ་ཆས་ཤིག་གྲོན་ནས་ཐུ་འདྲ་
ཞིག་དང་། རྒྱགས་བརྒྱ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་རེད། ངས་མི་ལ་མགོ་བསྐྱོར་བཏང་
བ་དང་དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མགོ་བསྐྱོར་བཏང་ཡག་ཙ་
བ་ཉིད་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད་གསུངས་པ་རེད། ཁོང་དགོངས་པ་མ་ཇོགས་བར་འཇའ་
ལེ་འཇོལ་ལེ་དེ་རང་བྱས་ནས་བཞུགས་པ་རེད། ན་བཟའ་ཕྱ་བ་རང་རེད། ན་
བཟའ་མཆོད་སྐྱངས་དེ་ཨ་མ་དོའི་མཆོད་སྐྱངས་དེ་ཕྱི་མགོའི་སྐང་དེར་ལྷག་གི་ལྷག་
གི་ཞིག་གྲོན་པ་མི་ཡོང་བས་དེ་འདྲ་ཞིག་མཆོད་ནས་བཞུགས་ཀྱི་རེད།
རྒྱ་གར་ལ་དང་པོ་ཀ་ཐོན་སྤྱུག་བརྒྱད་ནས་ཕེབས་པ་རེད།

(དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས།

རང་ལོ་སོ་གཉིས་སུ་སོན་པ་བོད་རབ་བྱེད་བཙུ་བྱུག་པའི་ཤིང་ཕོ་བྲིའི་ལོ། (ཟ࿳་
ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ) ལ་ཁོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ཅིང་། ཡང་། དེ་ནས་དེང་རི་དང་གཉའ་
ནང་སོགས་བརྒྱད་དེ་རིམ་གྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་སླེབས། ཡང་། བལ་ཡུལ་ལྷོ་རྒྱ་བོད་སུ་

ཅན་དྲ་གི་རི་བྱ་བའི་ལ་བཀལ་ཏེ་མི་རིང་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ཚུགས་ལམ་དང་འཕྲད། རང་
ལོ་སོ་གཉིས་སུ་སོན་པའི་དགུན་ཟླ་ར་བའི་(ནོར་ཟླ་བཅུ་པ།)ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གཤམ་ཆུ་
འཕྱུང་། 71

ར་ཀ་ར་རིན་པོ་ཆེའི་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས།

ཀ་སྤྱུག་དུ་ཕེབས་ཏེ་པོད་ཞེན་ཟླ་དང་བུལ་བའི་དཔའ་པོའི་བྱ་མཆོག་ཁྲ་ལྷ་བྱ་
མཐར་ཕྱིན་ལགས་ཞུ་བ་ཡི་ཤུའི་ཆོས་པ་པོད་ཡིན་སྐད་གཉིས་གན་སྤྱར་འབྲི་རྒྱ་སོགས་ལ་
རོགས་རམ་གནང་སྟེ། དེ་སྐབས་སྤྱན་གསལ་ཀུན་འཕེལ་ལགས་དང་། རྩེ་ཅན་གྱང་
།སྤྱི་མ་དང་ཨ་ཕོ་རབ་དགའ་སོགས་མང་ལ།) 72

ཀུ་ལུ་ལ་ཞེ་དག་བཞུགས་པ་འདྲ། དཔྱིན་ངེ་སྤྱངས་ས་དེ་འབྲས་ལྗོངས་ལ་
རེད་འདུག འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྤྱིན་བདག་ཅིག་བྱུང་འདུག་པར་ཁོང་གིས་དགོ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་སྤྱིན་བདག་དགའ་རབ་ཞུས་པ་འདྲ། དཔྱིན་ངེ་སྤྱངས་ནས་
དགའ་རབ་བྲིས་བྲུབ་པའི་སྐབས་བྲུགས་རིག་ཡག་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཅང་དེབ་གཞན་
དག་མ་ལྟོག་པར་ཉིན་ལྟར་རྟོག་ཤོན་ན་རེ་(ཆོག་མཛོད།)ཁོ་རང་ལྟོག་གནང་གི་འདུག་
ཟེར། མི་གཞན་པའི་སྒོ་བ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱངས་དང་མི་འདྲ། མི་གཞན་དག་ཅིག་
དང་མཉམ་དུ་ལྟ་བའི་སྐོར་བྱི་བ་བྲིས་ལན་བྱུང་འདུག་སེམས་ཀྱི་འཁྱེད་སོ་ཟེར་བ་
དང་བདེ་སྤྱུག་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ལྗོངས་ཁོང་ཉ་ག་
ལ་དཔེ་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་ང་ལ་གསུངས་སོང་སྟེ། བརྗེད་ཆར་འདུག་
གསུང་ས་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ།

རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་ནང་གི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་དགུའི་ནང་གི་མི་ལམ་བཟུང་ཡག་དེ་ཆོ་
དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཡག་པོ་སྤྱངས་པ་གནང་འདུག་ མི་ལམ་ཡག་

པོ་བཟུང་བྱུང་གི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་རིང་ངས་མི་ལམ་འཛིན་དགོས་བསམ་
ཡོད་ན་གཉིད་སད་པ་དང་མི་ལམ་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྟ་དང་སྐང་སོགས་ཆང་མ་བྲ་
ཟེང་ངེས་བསྐྱེད་གི་འདུག འགྲུལ་བསྐྱོད་ཏོག་ཙམ་བཏང་བ་དང་ཡལ་འགོག་འདུག་
གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་མི་ལམ་ནང་
གི་ཤོག་བྱ་དང་ང་ཚོའི་ཤོག་བྱ་གཉིས་ལ་བརྟུ་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་པར་རྩ་བ་ནས་མི་
འདུག་གསུངས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་ཞིག་རེད།

ཀུ་ལུ་ལ་ཕེབས་ནས་རུ་སུའི་རི་མོ་མཁས་པ་རོ་རེག་སི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་
དང་མཉམ་དུ་ཕེབས་ནས་དེ་བཟེར་རྩོན་པོ་ཕྱི་ལ་བོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱིས་བསྐྱར་རོགས་གནང་པ་རེད། རོ་རེག་གིས་བྱས་ཟེར་ན་འང་ཕྱག་ལས་ཕྱི་ལ་
བོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གནང་བ་རེད། རོ་རེག་གི་ཨ་མ་དེ་མེར་
སྒྲ་ཆ་བོ་ཞི་དྲག་ཡོད་འདུག ཕལ་ཆེར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་མགྱར་
མ་དེ་གནང་བའི་སྐབས་གི་ལོ་ལ་འདྲ། ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ནས་མངལ་དུས་ཨ་མ་དང་
མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྒྲོར་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་སྤུལ་ཨེ་ཡོད་དེ་མ་གཏོགས་སྤུལ་མི་
འདུག ཨ་མ་ཕྱིན་ཆར་ནས་རོ་རེག་ཁོ་རང་ཡོང་སྟེ་ཨ་མས་མ་མཐོང་བ་བྱས་
ཟེར་ནས་གསེར་ཁྱི་གཅིག་སྤུལ་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྐྱེ་མཉེལ་
པོ་ཞི་དྲག་བྱུང་འདུག

དེ་ཙམ་མིན་པར་རྒྱ་གར་རྩོ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་གྲུབ་ཐོབ་དེ་ཆོས་དབང་བཞི་
བསྐྱར་སྤངས་དང་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་བསྐྱར་སྤངས་སོགས་ཆང་མ་ལ་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཉམས་ཞིབ་གནང་འདུག གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་

ནང་གི་ནག་པོ་སྤྱད་པའི་ཨེ་ཤི་ལི་ལྷོ་མ་འགྲུ་མཉམ་པའི་ཞིང་ལྷོ་མ་དང་བཅས་པ་ཆ་
 ཆང་ཞིག་འདུག སེལ་ཆེར་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་དང་སེང་ག་
 ལའི་གནས་ཡིག་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱལ་བཤད། སེང་གའི་སྐོར། རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ཆའི་
 རྟོགས་བརྗོད། རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས། མགུར་མ་བཅས་
 ཡོད།

སེལ་ལའི་གནས་ཡིག་དེ་གཟིགས་ན་ད་ལྟར་སེལ་ལར་ཕེབས་དགོས་པ་མིན་འགྲོ་
 བསམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་ཆོགས་བཅད་སྟན་པའི་དེ་འདྲ་འདུག་ཆེ་དྲན་
 གསལ་གྱི་མི་འདུག དེང་སང་གི་མི་ཆོས་བྱི་སྤངས་ནང་བཞིན་རེད།

དུས་ཆེན་གྱི་སྐོར། དགེ་སློང་ཆོའི་སྐོར་སོགས་དགེ་སློང་གི་བྱེད་ལུགས་བྱེད་
 སྤངས། ཐ་ན་འབྲུ་ཡན་ཆད་ལ་ཐུགས་སྤང་ཆེན་པོ་ཞིང་ལྷོ་མ་རེད།

སྤྱི་བ་རྒྱུན་མའི་བག་ཆགས་དང་ལས་ཟེར་བ་དེ་གད་མོ་ཤོར་བ་འདུག སེང་
 ག་ལར་འབྲུ་ཞིག་འདུག་འབྲུ་ཞི་ཤར་ཟེར་མཁན་ང་ཆོས་ཟེ་ལྷོ་མ་ར་ཟེར་ཡོང་
 བ་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག རྒྱལ་ལོག་ནས་འབྲུད་ལྷག་རྒྱལ་མཁན་དེས་འདམ་བག་
 རིལ་རིལ་བཟོས་ནས། ཁོས་རིལ་རིལ་བཟོས་ཆར་བ་དང་གཞན་པ་དེའི་སྐལ་
 བའི་སྤང་ལ་ཡང་འབྱེད། གཅིག་པོ་དེས་རྒྱལ་ནས་འབྲུད་ལྷག་བརྒྱལ་ནས་འགྲོ་
 གི་འདུག་གསུངས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཆེ་ས་མདོ་སྤྱུགས་
 གཉིས་ལ་བྱང་རྒྱལ་པ་རེད། རྒྱལ་ས་འབྲུ་ཡན་ཆད་ལ་ཐུགས་སྤང་ཆེན་པོ་གནང་
 མཁས་ཤིག་འདུག

རྒྱ་གར་ནང་ལ་སེལ་ཆེར་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་ལྷག་བཞུགས་མི་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མདྲ་བོ་རྟེ་སོ་ས་ཡི་ཤི་མེམ་འབར་རེད་(བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རེད།)འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་པོད་ལ་ཕྱེབས་པ་རེད།
དང་པོ་དྲག་ཤོས་དགོངས་པ་འཆོམས། དབྱིན་རི་དགོངས་པ་འཆོམ་འཆོམ་
པ་ཡོད་པའི་སྒང་ལ་ཀ་ཤོད་པས་སྟོན་མ་གཅིག་བརྒྱབ། ཁོ་རང་ལམ་འགྲོ་མེད་
པས་བྱས་པ་རེད། ཁོང་ཆོ་ད་རུབ་སྤྱ་རུབ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་ལ་གུང་བྲན་གྱི་མིང་བཏགས་པ་རེད། ཀ་ལྟོན་སྤྱག་ནས་ཕུ་ལི་མིས་ནོ་
ཤི་ས་(སྒྲོར་སྤང་པས་ཐ་ཆོག)བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདུག

ཨ་ཕོ་རབ་དགའི་སྟན་ཞུ་དེའི་ནང་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་མིང་བརྒྱག་
པ་རེད་མ་གཏོགས་ས་ཡིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་
ལྷ་སར་ལུས་བསྐྱད་པའི་ནང་ནས་གསར་བརྗེ་ལ་ཏོག་ཙམ་དགའ་བོ་ཡོད་མཁན་
དེ་འདྲ་མང་པོའི་མིང་ཨ་ཕོ་རབ་དགས་བརྒྱག་ཡོད་པ་རེད། རྗེ་པ་གཞུང་དང་གདན་
ས་གསུམ་ལྟན་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཞིག་སྟན་ཞུའི་ཁ་ཡིག་ལ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་རེད།

གྲ་བཞིའི་རུ་དཔོན་བུ་སྟོ་བཟང་ནམ་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་རྗེས་མ་གུང་ཁྲན་གུང་རྒྱང་
ཆགས་སོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གནངས་ཉིན་བརྒྱག་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་
རིང་འདྲ་དེར་ཡི་གེ་ཞིག་འབྲེར་ཡོང་འདུག དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་མཆན་
ཐོག་ལ་བཏང་བ་ཞིག་རེད། ལྷབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཡི་གེ་དེ་ངའི་ལག་པ་ལ་ཐེབས་
པ་རེད། དེ་གཞུང་གི་ལག་པར་ཐེབས་ཡོད་ན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྩ་
གཤགས་གཏོང་ཡག་གི་ཉིན་ཁ་ཡོད་པ་རེད། པོའི་ལགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་རིང་པོ་
ཞིག་འབྲེར་ཡོང་འདུག དེའི་ནང་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ཡག་ཅིག་མ་གཏོགས་རྒྱ་མཆན་

གཞན་དག་གང་ཡང་མི་འདུག དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་ངའི་ལག་པ་བྱུང་།
 མེར་བསྐྱེད་གས་གཏོང་མཁན་ང་རང་ཡིན། མེར་བསྐྱེད་གས་བཏང་བའི་སྐབས་ལ་
 ཞེད་སྐྱང་འདྲ་ཞིག་འདུག མི་འདྲ་ཡོང་ཕྱིན་ཤོག་བྱུང་བྱེད་མཁའ་མེ་ལོང་ངམ་བསམ་
 པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་། དེ་དུས་དང་པོ་བྱས་ཡོད་ན་ཡག་པོ་རེད། དགོ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་གུང་ཁྲན་ཡིན་པ་ཡིན་ན། དགག་པ་རྒྱུ་མཁན་ཆོས་གུང་ཁྲན་གྱི་
 གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་དགག་པ་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་ན་ཡག་པོ་རེད། རྒྱ་མཚན་
 གང་ཡང་མེད་པར་གུང་ཁྲན་ཟེར་ནས་མཁན་པོ་ཁ་གསུངས་མི་དེ་ཆོའི་གས་བསད་
 ནས་ལྷ་སའི་རྫོང་པོ་རགས་རྒྱག་གི་འོག་ལ་བཅུག་དགོས་ཡག་རེད་ཅེས་མཁན་པོ་ཆོས་
 གུང་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་རེད། མི་གཞན་པ་ཆོས་ད་ལོས་ཡོང་།

དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཏུན་ཏུང་གི་ཡིག་ཆ་བསྐྱིད་ནས་མངའ་
 བདག་ཁྲི་རལ་ཅན་བར་འདུག སྤྱི་དག་པོ་ཞེ་དག་འདུག ག་གམ་དེར་མངའ་
 བདག་ཁྲི་རལ་ཅན་གྱི་སྐབས་རྒྱལ་སྤོན་ཆོ་ཆོགས་སྤངས། དེ་དུས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་
 པོ་ཆོའི་སྤྱོད་སྤངས་དང་ཁོང་ཆོའི་སྤྱོད་ཆ་ཤོད་སྤངས། རྣམ་འགྱུར་ག་འདྲ་ཞིག་
 བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུས་བོད་པ་ཆོའི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་འགྲོགས་ཀྱི་འདུག མགུར་
 མ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཆོ་ལ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་སྤྱོད་པོ་དེ་འདྲ་བཏང་ནས། དེ་
 དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏང་གི་ཡོད་རྒྱུ་རེད། ཨ་མདོ་ལ་ང་ཆོའི་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཞིག་བཏང་
 དུས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་འགྲོ་སྤངས་བྱས་ན་དེ་འདྲ་རེད་གསུང་གི་འདུག

ཕུག་འཇུག་དེ་སྤང་ཅེ་ཤག་གི་བཙོན་ཁང་ལ་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཨེ་ཤྲོ་
 རྫོ་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཚུགས་ས་རང་ལ་ཕུག་འཇུག་ཏོག་ཅམ་ཕུལ་འདུག དགོ་

འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་རོགས་པ་དེར་ཕལ་ཆེར་རྒྱན་ཆ་ཞིག་ལ་ཀ་ཤོད་པའི་
ལྷ་ལྷམ་གྱིས་སེམས་པ་ཤོར་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས།
ར་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད། བརྒྱུ་ཡག་ནི་ཁོ་རང་གཉིས་མཉམ་དུ་བརྒྱུ་པ་རེད། བཏོན་
ཡག་ནི་མི་གཞན་དེ་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་འགོར་ཨེ་ཡོད་ཐུགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཕུལ་
ནས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་བ་རེད་ཟེར།

གྲུ་སར་ལོ་མང་པོ་བཞུགས་མི་འདུག དོན་བདུན་རྩ་ནས་དབུ་མ་རྩིང་པའི་
བར་བཞུགས་འདུག

(ཤ་བོ་ཆོ་རིང་གིས།

ཁོང་སློ་བུར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་པ་དེས་མི་རྣམས་ཏ་ལས་ཤིང་ཏང་སངས་པར་
ལྟར་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལོ་རྒྱུས་མའི་ལྷ་རམས་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་
གས་སུ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་ས་འཕྲོད་རྒྱར་ཡང་ཐེ་ཆོམ་སྤྱ་ཙམ་མེད། གྲུ་བརྒྱན་མི་ཉུང་བ་
ཞིག་གིས་མི་ཆེ་གང་བོར་དམིགས་ཡུལ་དེའི་ཆེད་དུ་འབད་བཅོན་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། འོན་
ཀྱང་ཁོང་གིས་ལྷ་རམས་པའི་མིང་དེ་སྤྲང་མེད་དུ་བཞག) 73

དབུ་མ་རྩིང་པའི་བདག་འགོག་དམ་བཅའ་དེ་ལ་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སློ་
གས་ལ་སྤྱིང་བདག་འགོག་གི་དམ་བཅའ་བཞུགས་མཁན་དེ་མི་ཉུག་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་
པ་དེ་ཕུག་དཔེ་ཡག་པོ་ཞི་དག་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་རྟགས་གསལ་
བཏང་ནས་རྟགས་གསལ་ཆད་པ་རེད། མི་ཉུག་སྦྱོར་དཔོན་རེད། རྩེས་མ་ཀ་ཤོད་
པའི་དབུ་བླ་གནང་བ་རེད། དེས་བདག་འགོག་གི་དམ་བཅའ་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་ལ་རྟགས་གསལ་ཞེ་བེ་ཅིག་བཏང་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་ཁོང་རྟགས་གསལ་གཏོང་
མཁན་དང་པོ་དེ་མིན་འགྲོ་ཕལ་ཆེར་རྟགས་གསལ་འགྲོ་འོང་གི་སྐོར་ཡིན་པ་འདྲ། མི་

ཉག་སྒྲིལ་དཔོན་ཉག་སྒྲིལ་གསལ་ཆད་ཙང་ང་ཆོའི་གྲ་ཆང་ལ་སོག་པོ་དགེ་བཤེས་སྒྲིལ་ཚུ་བ་
 ཚུ་བ་ན་བཟའ་ཙུ་བ་རལ་ཞེད་པོ་བཞེས་མཁན་གཅིག་ཡོད། ཁོ་ཡར་ལངས་ནས། ཉ།
 རིས་རིས། རིས་རིས། ཟེར་ནས་གཟན་ཙུ་བ་རལ་དེས་མི་ཉག་སྒྲིལ་དཔོན་གྱི་གདོང་
 བྲིས་ནས་ཁོང་ཆོས་ཞེ་དྲག་སྒྲིལ་ཤོབ་བཤད་པ་འདྲ། མི་ཉག་སྒྲིལ་དཔོན་ལ་ཉོག་
 ཙམ་བསྟུན་གཞི་འདྲ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་རྗེས་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀ་ཤོད་
 པའི་སྒྲིལ་ལ་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་མི་ཉག་སྒྲིལ་དཔོན་གྱིས་ཟུར་ནས་ཉོག་ཙམ་དཀྱིགས་
 པ་འདྲ་བོ་ཞིག་བཟོས་འདུག མི་ཉག་སྒྲིལ་དཔོན་དགེ་བཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་
 པ་ཞིག་རེད་དེ་འདྲ་གནང་གི་མ་རེད། དེ་ཀ་ཤོད་པ་ཁོ་རང་ཐབས་སྤྱད་དྲག་པ་
 རེད་ཡིན་ནའང་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་པ་རེད།

བདག་འགོག་གི་དམ་བཅའ་འཛོག་ཁ་དེར་ང་ཆོ་ཡིན་ན་དཔེ་ཆ་གཟབ་གཟབ་
 བྱས་ནས་བཏུ་གི་རེད། ད་དམ་བཅའ་འཛོག་རན་པ་རེད། དཔེ་ཆ་བཏུ་གི་མིན་
 པས་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་ཕྱག་དཔེ་གཟེགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར། དམ་བཅའ་འགྲོ་
 མ་རན་པའི་ལྷ་བ་གཅིག་ཙམ་ནས་དཔེ་ཆ་ཉོག་ཙམ་བཏུས་ནས་བཞུགས་སོང་ཟེར།
 གྲ་སར་པར་ཕེབས་ཚུར་ཕེབས་འདྲ་པོ་རྒྱང་གནང་། རེ་མོ་རྒྱང་བྲིས་ནས་བཞུགས་
 པ་རེད།

ཚུགས་སྐྱམ་ནག་པོ་ཞིག་ཏན་ཏན་འདུག་དེ་ང་ལ་རྒྱས་ཡོད། རྗེས་མ་དུང་
 ཅིས་ཆོའི་ཕྱག་ལ་ལུས་པ་རེད། རྒྱལ་རབས་ཕལ་ཆེར་ཀ་ཤོད་པའི་ལག་ལ་སྒྲེབས་
 མེད་འགྲོ་ཀ་ཤོད་པས་ཡག་པོ་ཞུས་མ་སོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཙོན་
 ཁང་ནས་ཚུར་ཕེབས་པའི་སྐབས་རྗེས་མ་སློག་རྒྱང་འདྲ་བོ་ཞིག་འདུག ཀ་ཤོད་

པའི་སྤྲུལ་དེས་གཡོག་པོ་ཚོ་ལ་རྒྱལ་ཟེར་ནས་པར་ཚུར་གྲོས་ཁ་བྱས་དགེ་འདུན་ཚེས་
 འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ག་རེ་བྱས་མོང་ཟེར་ན། སུ་ལི་སི་འཛིན་པར་ཡོང་གི་འདུག་
 དེ་འདྲ་བཤད་ཤོག་ཟེར་ནས་ཞེད་སྤང་སྒྲུལ། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་གསུང་
 ཤོར་འགྲོ་གི་འདུག་ཟེར། མཚམས་མཚམས་སུ་མཚན་ལ་གཟིམ་བཞུགས་པའི་
 སྐབས་ལ། རྒྱལ་པ་དེ་འདྲི་སྤང་ལ་རས་དྲུག་ནས། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་
 ལགས་ཀྱི་དབུ་ལ་ཐུག་ཐུག་བྱས་ནས་ཞེད་སྤང་བསྒྲུལ་བའི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་
 ཚེས་འཕེལ་ལགས་བརྒྱལ་འགྲོ་གི་འདུག་ཟེར། ཀ་ཤོད་པས་ལྷ་མ་ཡག་པོ་གཅིག་
 དང་མཁས་པ་ཡག་པོ་གཅིག་ཡོད་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁོ་རང་གི་རྩར་ཉར་
 དགོས་ཀྱི་རེད། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་གཞན་དག་གང་ཡང་མ་རེད་ཅིང་
 མོ་ཅིང་ཡག་འདྲ་པོ་རེད། ལས་འབྲས་ཅིས་མེད་རང་བྱས་མོང་། དེ་ར་རང་
 གི་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཡིན། དེ་དུས་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ལ་མིང་ཆད་
 ཅིག་བྱུང་བ་རེད། རྒྱུག་གི་སྒྲེ་དམན་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་རེད། དེ་ཕལ་ཆེར་མིན་
 འགྲོ་བསམ་པ་བྱུང་། དེ་ཡོད་ན་ཁོ་རང་གི་མ་རེད། ལྷགས་སྐམ་ནག་པོ་ཡོད་ས་
 དེར་དང་པོ་རང་འགྲོ་ཆོག་གི་ཡོད། རྗེས་མ་རང་འགྲོ་ཆོག་གི་མེད། གློ་བཟང་ཕུན་
 ཚོགས་ཀྱིས་གཡའ་ཕྱིན་ཉལ་ཐ་འཐེན་གྱི་རེད། ཕལ་ཆེར་དེའི་ནང་ལ་ཡ་ཕྱིན་གྱི་
 ཡོ་ཆས་ཡོད་དམ་ཡང་མིན་ན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་འང་གློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རེད། གློ་
 བཟང་ཕུན་ཚོགས་ཟེར་བ་དེ་མེ་རུ་རྒྱ་མའི་གཤེད་ཆང་རེད། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་
 ལ་གྲ་མ་འགྲུགས་མང་པོ་ཡོང་ཡག་དང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་རྟོང་མ་རེད་ཟེར་
 བ་སོགས་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཡོང་ཡག་དེ་གློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་རེད། ཁོ་
 རང་གཡའ་ཕྱིན་ཉལ་ཐ་འཐེན་བསྐྱད་མཁན་ཞལ་བདེ་པོ་ཞི་དྲག་རེད། མཚན་

གས་བཟོ་མཁན་དེ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དགེ་ལུགས་རེད་པས་ཟེར་ན་ངས་མ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡིན། དངོས་གནས་རིས་མེད་གྱི་ཆོས་པ་ཞིག་རེད། རིས་སུ་མ་ཆད་པ་རེད། ས་དགེ་རྟེན་གསུམ་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་གྲང་ཁྲན་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དེང་སང་ངས་བཟོ་བའི་སྐབས་སུ་རྟེན་ཕྱོགས་མ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཇོ་ནང་གི་ལྷ་བ་ལ་མཉེས་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཇོ་ནང་གི་ལྷ་བའི་ནང་ལོངས་སྐྱ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དང་ཕྱི་རོལ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གི་སྒོ་སྒྲིལ་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་གང་ལྟར་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྷ་བ་རེད། དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མཉེས་པོ་ཡོད་མ་གཏོགས་རྟེན་མ་དང་དགེ་ལུགས་བཅས་ལ་བྱུགས་སྐྱང་ཁོ་རང་གནང་གི་མ་རེད། ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའི་འཐེན་འཛིན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་རེད་ཟེར་ན་ཁོ་རང་གིས་ཆང་མ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དོ་དམ་གནང་སྐབས་དེར་བརྒྱ་ལོར་རྩུས་མ་མིག་གིས་མཐོང་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད། ལོ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྔོན་ལ་བྱུང་སོང་། བརྒྱ་ལོར་རྩུས་མ་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་བསྟན་འདོགས་རང་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཕྱག་བདེ་བོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རེད། སྐབས་དེར་སོག་པོ་ལག་པ་བདེ་བོ་བྱུ་རུ་དཀྱགས་རྒྱབ་མཁན་དཔེ་མ་སྤྲིད་པ་ཞིག་ཡོད། སྤལ་ཆེར་ཁོང་གིས་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་བྱུང་སོང་སྤལ་ཆེར་ཡིན་པ་འདྲ། རྩུས་མ་སོག་པོ་དེ་བསྟན་མ་བྱུབ་པར་ཀ་སྒྲིལ་སྒྲུག་ལ་ཕྱིན་སོང་། གཞུང་གིས་ཁག་དྲི་གཅིག་བརྒྱ་ལོར་རྩུས་མ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཅང་ཞིབ་འཇུག་མཉམ་པོར་གནང་དགོས་ཀྱི་

རེད་དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མ་གཏོགས་གང་བྱས་འདི་བྱས་ཡོད་པ་མ་
རེད། ཁ་གསུངས་ཀྱིས་ཟེར་ཡག་ལ་ངུའི་སྐྱེ་ཤིང་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡུལ་ནས་བྱགས་
དམ་བསྐྱང་བ་རེད་བཤད་སོང་།

གཅིག་ནི་དམར་པོའི་སྐྱ་བ་རེད་ཟེར་བ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་དམར་པོའི་ལྟ་བ་རེད་ཟེར། དེ་དུས་རབ་དགའ་ཁོང་ཆོས་པོད་གསར་
པ་གཅིག་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་
ཁོང་ཆོས་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཐག་ཆོད་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་སྲིད་
དོན་གྱི་དབྱིངས་དཔེ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་རེད། བོད་གསར་
བཅའ་བྱེད་ཀྱི་རེད་དེ་གསར་བཅའ་བྱེད་རིང་དབར་དུ་དཀའ་ངལ་དཔེ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་
ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག དེ་ལུང་བརྟན་རེད་ཟེར་ན་འགྲིགས་པ་འདྲ་
བོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གསར་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དབར་དེ་ལ་དཀའ་ངལ་ཟེར་བ་དེ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། གསར་བཅའ་ཟེར་བ་དེ་ལས་སྐྱ་བོ་རྩ་བ་ནས་མ་
རེད་གསུང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་དགོངས་པ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ག་སེ་
མི་འདྲ་པོ་མང་པོ་བྱུང་ན་འང་ལམ་སང་གསར་བཅའ་གནང་གི་ཡིན་གསུང་མཁན་
དེ་འདྲ་མ་རེད།

བུ་མོ་དེར་བཅོན་ཁང་ནང་ནས་མངལ་བ་རེད། རྗེས་མ་ག་རེ་བྱས་ཡོད་ཏན་
ཏན་ཞུ་ཡག་མེད། བུ་མོ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་གིས་འདོད་
པའི་བརྟན་བཅོས་ཉམས་བཞེས་གནང་བའི་སྐབས་ལ་ག་རེ་གནང་ཡོད་མེད་མི་ཤེས།
ཁོང་གི་ལུ་མ་རང་བྱས་ནས་མིག་གིས་མཐོང་ཡག་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་རང་རེད། མི་
ཆང་ཡག་པོ་ཞིག་གི་བུ་མོ་རེད་ཟེར་སྟོན་མི་འདུག

དེ་དུས་བཀོལ་མང་བ་དེ་ར་རང་ཆོའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་བཟུང་བ་འདྲ་པོ། སེམས་
 ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བཟུང་བ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲའི་སྒྲོར་ལ་དྲི་བ་དྲི་ལན་ལྟ་མཁན་མང་པོ་ཞི་
 དག་བྱུང་། དེ་དུས་ངག་དབང་དོན་འགྲུབ་ལགས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྤྱིང་མ་པ་
 ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད། དེ་མི་སྒྲིལ་རེད་གོ་འདྲི་ཨ་པོ་སྒྲ་ཆུང་ཟེར། ཁོང་གིས་བཙམས་
 པའི་སྒྲོལ་མ་ཉིད་གཅིག་གི་བསྟོད་པ་ཞིག་འདུག སྐབས་མེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་
 ཏང་སངས་པ་གནང་གི་འདུག ཁོང་རྒྱ་གསལ་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུ་འདྲའི་སྒྲོར་ལ་མཁས་པོ་འདུག་
 གསུངས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གར་ནས་ཚུར་ཕེབས་ནས་
 རོ་གཉིས་ཅམ་ནས་ང་ཀྱ་གར་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། ང་ཚུར་ཀྱ་གར་ལ་སྤེབས་ནས་
 རྒྱ་བ་དུག་ཅམ་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གཤེགས་འདུག

བཙོན་འདུག་མ་བྱས་གོང་སྐྱེ་མདུན་ལ་བཙར་མཁན་རྣམས་དེ་ར་རེད། དེ་
 རས་ང་ཆོའི་རྩོམ་ལགས་རེད། རྩོམ་ལགས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་དམིགས་བསལ་འབྲིད་
 མ་སོང་། དཔེ་ཆ་འབྲིད་མཁན་རྣམས་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་རེད། བསམ་འགྲུབ་པོ་
 བྲང་གིས་ཡག་པོ་ཞི་དག་ལྟས་གནང་སོང་། ཁོང་ཆོའི་ཁང་པ་གསར་པ་གཅིག་
 ཡོད་པ་རེད། དེར་རི་མོ་དེ་འདྲ་བྲིས། ཆོས་ཀྱི་ལ་སྒྲོང་བཙན་གྱི་སྐྱེ་དེ་འདྲ་
 ཡག་པོ་ཞིག་བྲིས་གནང་འདུག རྣམས་གཅིག་དོར་ཁང་རེད་སྐྱིན་བདག་དག་གོས་
 རེད། དོར་ཁང་གི་ནང་ལ་འང་བཞུགས་པ་རེད།

སྐྱེ་གཟུགས་སྐྱེ་བོ་ཞི་དག་རེད། སྐྱེན་གཞི་ཆུ་ཡིན་པ་འདྲ། སྐྱེའི་སྤྱིང་ཡག་
 པོ་མེད་སྐབས་ཆུ་བསགས་ཡོད་པ་འདྲ། རྒྱ་མིས་སྒྲོབ་གྲུའི་ཕྱག་ལས་གནང་རོགས་
 གནང་ལྟས་པ་རེད། མི་གཞན་དག་ཅིག་ཡིན་ན་སྒྲོན་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་བཙུག་

སྤྱག་པོ་དེ་ག་ཙམ་བཏང་བ་རེད། རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱས་ན་འགྲིགས་
 གྱི་རེད། དེ་འདྲ་ལྟ་ཞིག་ང་མི་ནད་པ་རེད། ངས་པོ་དེ་ཡིག་ཐེབ་ཆག་ཅིག་མ་གཏོགས་
 བཤེས་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་གཞུང་གིས་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་གནང་བ་རེད་དེ། དེའི་ཕྱིས་
 གཞི་དེ་ངའི་གཞུགས་པོ་རང་གིས་ཡོང་བ་མི་འདུག་གསུངས་པ་རེད། སྐབས་དེར་
 སྤྱི་གཞུགས་གྱིས་དེ་གནང་བྱུང་ཡག་ཡོད་པ་རེད་དེ་ཁྱོད་ནས་ཞུས་པ་ཞེས་མ་གནང་
 བ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་ཕྱེབས་མ་ཐག་ལ་དཔེ་བོ་
 ཡོད་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མ་རེག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་རེད།
 བསམ་པོ་ནས་གདན་འདྲན་བྱ་གི་རེད། ང་ཆོས་གཅིག་ཕྱེབས་རོགས་གནང་བྱ་
 གི་རེད། ཏྲུ་ཁོང་གིས་གཅིག་ཕྱེབས་རོགས་བྱ་གི་རེད། ཁ་གསལ་ཡོན་ཏན་གང་
 ཡང་མེད་ནའང་སྤྱི་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་མངལ་ནས་བཀའ་མོལ་འདྲ་མི་འདྲ་བྱས། ཁ་གསལ་ནས་གད་མོ་སྦྲོང་ཡག་
 དེ་འདྲ་བྱས་འདུག་ངས་དྲན་གསོས་གྱི་མི་འདུག།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཟུང་བ་རེད་ཟེར་བ་དང་ང་ཆོ་དང་ཏྲུ་ཁང་
 ཙམ་མ་གཏོགས་ཁ་གསལ་ནི་ཡོད་ཀྱི་རེད་པ། དེ་དུས་སྤྱི་དུས་རྒྱུང་རིན་པོ་ཆེ་(སྤྱག་
 བྲག) དང་ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ཞེ་དྲག་གནང་བ་རེད། བཙོན་ཁང་
 ནང་ལ་ཞུགས་ཞེ་དྲག་གནང་སོང་གསུང་གི་འདུག་ཏུ་ལས་ཡག་རེད། དེ་ནས་
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཚུར་བཏོན་པ་དང་མི་མང་པོ་འདྲོགས་མགོ་ལངས་
 པ་རེད་དེ། སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་མདུན་ལ་ཡང་སེ་བཅར་བ་གནང་གི་འདུག།

དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ཞེ་དག་ཡག་པོ་མཆིན་གྱི་ཡོད་འདུག
 བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་གི་སྐོར་འདྲ་དང་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀའི་
 སྐོར་དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་ནས་སྐྱབས་ཤིང་བྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགེ་འདུན་ཚོས་
 འཕེལ་ཆུ་ཚོད་དང་ཆུ་ཚོད་བསྐྱལ་ནས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག དགེ་འདུན་ཚོས་
 འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གོ་བྱུང་ལ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་གི་འདུག
 དགེ་འདུན་ཚོས་བྲི་བྱང་མེ་ཏོག་སྐོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་ལ་ཞེ་དག་གནང་གི་ཡོད་
 འདུག སྐོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁོ་རང་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་
 ལ་བཀའ་མོལ་གནང་བའི་སྐྱབས་ལ་དཔེ་ཡོད་འདུག དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་
 ཁོ་རང་བཞད་མོ་ཤོར་ཐག་ཚོད་ནས་བཞུགས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲའི་སྐྱེ་མ་ཡག་པོ་
 ཞིག་འདུག་གཞན་དག་པར་བཞག་ནས་ལྟ་སའི་ནང་ལ་ལོ་དེ་ག་ཙམ་ནང་ཉི་ཆ་ག་
 ཚོད་འཕར་ཡོད་མེད་མཆིན་གྱི་མི་འདུག དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ཡར་
 ཤོག་ང་གཉིས་སྐད་ཆ་བཤད་ཨེ་རེད་གསུངས་ནས་བཞུགས་གདན་འོག་ནས་ཞོ་
 གསུམ་བཏོན་ནས་གསོལ་དཔོན་ལ་ཏན་ཞིམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཁ་ཁས་ཉོས་ནས་འབྲེར་
 ཤོག་ཨ་གསུངས། ཞོ་གསུམ་ལ་ཏན་ཞིམ་རེག་ཡག་ལྟ་ས་ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ཞབས་ཕྱི་དེས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ལ་བཞུ་ཙམ་བྱས་ནས་གད་
 མོ་ཞིག་བགད་ནས་འགྲོ་གིས་གསུངས་པ་རེད། ཏན་ཞིམ་ཞིག་འབྲེར་ཡོང་ནས་
 མདུན་དེར་བཞག གསོལ་ང་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་རྒྱུད་པོར་གཅིག་མཆོད་གནང་
 གི་རེད། དེ་ལས་བཀའ་ནས་མཆོད་གནང་གི་མ་རེད་གསུངས་པ་རེད། དགེ་
 འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཁོག་ལྟར་མེ་པོར་འགྲམ་དེར་བཞག་ནས་ནང་ཆག་
 གནང་། ཏན་ཞིམ་དེ་བྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོ་གསུངས་ནས་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་རང་

གིས་གཅིག་བཞེས་ནས་འདི་ཞིམ་པོ་འདུག་གསུངས་ནས་སྤྱད་ཀ་དེ་མར་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་ལ་གནང་། དེ་འདྲ་གནང་གི་གསུངས་པ་རེད། སལ་ཆེར་མི་ཉག་
 ཁྱི་རྩུར་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་མདུན་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལྷ་རེར་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་
 ཉུང་མཐར་ཐེངས་པ་འདྲ། སལ་ཆེར་ཉིན་གང་དེར་བཞུགས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་འདུག་
 རྗེས་མ་ཆེ་མཆོག་གླིང་ལ་བཞུགས་མཁན་གྱི་ཁྱི་རྩུར་དེ་རེད།

དེའི་ཞོར་ལ་མི་ཉག་ཁྱི་རྩུར་རིན་པོ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་གིག་ཐོན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ དེ་
 དུས་ཀྱི་མིའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། དེ་གཟིགས་ནས་སྤྱན་ཆབ་
 བསེལ་གྱི་ཟེར་བ་རེད། ད་སྟིང་རྗེ་ཟ་ཡག་གི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཆོའི་
 ཁྱོང་གསེབ་པའི་བྱ་མོ་ཚོ་ན་པ་རྒྱུ་མཁན་དེ་ཆོ་ལ་ལྟོས་དང་སྐལ་བ་བཟང་མདོག་
 ཁ་བ་ལ། ད་དེ་ཡང་སོ་སོ་ལ་བདག་པོ་རྒྱུ་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས། རྗེས་
 མ་ཐུན་བྱ་གཅིག་གི་སྐྱེ་ལྗོངས་པ་འདྲ། ད་དགའ་ལྡན་ཁྱི་པ་གི་རན་པ་རེད། དགའ་
 ལྡན་ཁྱི་པ་གི་བའི་སྐབས་ཏན་ཏན་མ་བྱས་ན་དགའ་ལྡན་ཁྱི་པ་གཞན་དག་ཆོའི་མཆོན་
 བས་དང་ཞབས་འདྲེན་རེད། ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་འབྱེར་ཤོག་གསུངས་ནས་
 ན་བཟའ་ལུལ་བ་རེད། ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་འཛིགས་བྱེད་ཅིག་ཡོད་འདུག་དེ་དངོས་
 གནས་མི་ཞིག་གིས་མཐོང་བཀ ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་བཞེས་ཞབས་དོ་རྗེ་སྐྱེལ་
 གྱུང་བྱས་ནས་བཞུགས་པར་གསུངས་སོང་བློར། འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཐུགས་
 ཀའི་ཁ་ཐུག་གི་ཤེལ་སྒོ་ལ་ཨེ་བྱང་ཁབ་སྒྲོམ་བཅུགས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱག་བསྐྱད་འདུག་
 ཟེར།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ལྷ་མ་ཡག་རིས་ཡག་ཚད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་

ཆེན་པོ་དཔེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཡིན་ཏན་ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཆོས་
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མ་རེག་པར་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེའི་བར་དུ་བ་
 རི་བྱེ་རེ་ཞེ་དྲག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། མཆོམས་མཆོམས་སུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་ཡར་བཀྲག་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་དང་། མཆོམས་མཆོམས་སུ་མར་
 གྲུ་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་གྲས་ལ་དགེ་བཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་
 རེད། སྐྱེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། ལུང་པ་གང་ས་ན་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་དགེ་བཤེས་
 ཆོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་སྤང་སྤང་ཞིག་ཡོད། རྟོང་མ་རེད་ཟེར་བ་
 དང་། གཙོ་བོ་གྲུང་ཁུན་རེད་ཟེར་ནས་རྒྱུ་དགེ་བཤེས་ཆོ་དགོངས་པ་འཆོམས་
 ཡག་དེ་རེད། རྗེས་ལ་དེ་འདྲ་བཤད་མཁན་གྲས་འགའ་གསུམ་མང་ལ་བྱུང་སྟེ་དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་མི་གཅིག་སྟེང་གཅིག་ཡིན་གསུང་གི་འདུག གཏད་
 སོ་ཞེ་དྲག་རང་མི་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཚུང་དུ་འོ་སྐབས་གཟིགས་སྤང་མི་འདྲ་བ་མང་
 པོ་བྱུང་ཡོད་འདུག བཙོན་ལ་བཅུག་ཁ་དེའི་དགོང་མོར་ཞེད་སྤང་ཞེ་དྲག་ཅིག་
 བྱུང་འདུག

དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་གདངས་བཏང་ནས་གསུང་གི་རེད། ཨ་མ་དོའི་གདངས་
 ཤིག་བཏང་ཡག་འདུག སྤན་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག་ང་ཆོ་ཨ་མ་དོ་ཆོས་འདི་འདྲ་བྱས་
 ནས་འདོན་གྱི་རེད་གསུངས། རྗེ་ཆོ་མཁན་པོ་ཕྱག་དཔེ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཡིན་པ་གཅིག་
 ཡོད་འདུག དེས་བདག་པོ་བརྒྱུན་འདུག སྐྱེ་ཚུང་ཚུང་སྐབས་འཚུབས་ཐག་ཆོད་
 པ་རེད། དེ་ནས་སྐྱེ་བྱང་བཀྲ་གིས་འབྲིལ་ལ་འཚུབས་པོ་བྱས་ནས། རྒྱུ་འདྲེ་
 རྒྱུ་འདྲེ་བཟོ་བྱས་པ་འདྲ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རིགས་ལམ་ཡག་པོ་

ཡོད་ཅང་རྒྱུངས་པས་འགྲོ་ཡག་གི་བྱ་གཞིངས་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་བཟོས་པ་གནང་འདུག
ཇེས་སྤྲོའི་ཆོའི་འཛིན་གྱི་ཐུག་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཁ་ལ་རིག་པའི་འགྲོ་སྤངས་
གསར་པ་དེ་འདྲ་བཟོས་ནས་ཉགས་གསལ་བཏང་བས་ཡར་ཕྱོགས་དེར་ཁ་གྲག་ཡག་
མེད་པར་བཟོས་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད་འདུག དེ་སྐབས་དོ་བཟོ་བ་རེད་འདུག རྒྱག་
རེས་ཤོད་པོ་ཞིང་ཡོད་འདུག བྲ་སར་ཡར་ཕྱོགས་ནས་གང་མཚམས་བར་དོ་བ་
དོ་བ་བྱས་ནས་བཞུགས་འདུག

ཡབ་རྒྱུང་རྒྱུང་དུས་ནས་དགོངས་པ་རྫོགས་འདུག སལ་ཆེར་དགྲང་ལོ་བདུན་
བརྒྱད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། གསེར་ཀོང་དོ་རྩེ་འཆང་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་
སྐབས་ལ་གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེས་མཁའ་འགྲོའི་བསུ་བ་ཡོང་བ་
གཟིགས་ནས་བཀའ་གནང་བའི་སྒྲོར་བཀའ་མོལ་ཞིང་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་
མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་འདིས། དེ་རིང་ཕྱེ་ལགས་ཀྱིས་གསོལ་ཆོགས་གནང་
གི་རེད་ལྟར་མོ་ཞིང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་ཨ་ཁར་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་པ་འདྲ།
ག་རེ་ཡོད་པ་རེད་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། བྱ་བྱ་མོ་ཕྱུ་བ་སྟིང་རྩེ་བོ་ཞིང་ཡོད་ཀྱི་ན་
པ་དེ་ཆོ་ཡོང་ནས་གཞས་བཏང་ཞབས་བྱོ་བརྒྱབ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རེད་གསུང་གི་
ཡོད་འདུག ཇེས་མ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ལ། བྱ་མོ་ཆོས་ཕྱེ་ལགས་
གདན་འདྲེན་ཞུས་འགྲོ་གི་འདུག དེ་འདྲ་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད།

ད་ལྟའི་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྐབས་རྩེ་གསེར་ཀོང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་
མཆོད་དཔོན་གྱི་ཡང་སྤྲིད་དང་གསེར་ཀོང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གསང་ཡུམ་གཞོན་པའི་
སྤྲས་རེད། རིན་པོ་ཆེས་མ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གསེར་ཀོང་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་

སྒྲིལ་ཆེ་ཐང་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་བའི་སྐབས་མཆོད་བཟོ་གནང་བ་ད་
ལྟ་ཡང་ཐུགས་དྲན་གསོས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། མཆོད་བཟོ་མཁས་པ་ཞེ་དག་
རེད། ཉིན་གཅིག་དེའི་སྐོར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་
རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པར། སྤྱི་ལགས་ཞིང་ལ་
གཤེགས་པའི་སྐབས། བྱ་བུ་མོ་མང་པོ་ཡོང་ནས་འབྲིད་པའི་སྤྱང་བ་བྱུང་དེ་དུས་ང་
ལ་སྒྲིལ་སྤྱང་ཞེ་དག་ཅིག་བྱུང་གསུངས་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཁབ་གཞན་དག་དེ་འདྲ་ལ་ཕེབས་འདོད་
ཡོད་དང་ཡོད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཏུང་ཏུང་གི་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོ་
ཐབས་ཤེས་གནང་བའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་མ་བརྒྱས་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བྱེད་
རྒྱ་འཁེལ་བྱུང་གསུང་གི་འདུག སྤྱི་ལགས་འདོད་ཞེ་དག་འདུག དེ་
མ་ཡིན་པའི་དམིགས་བསལ་གཞན་དག་གི་མ་བྱུང་།

སྐད་ཡིག་མཁྱེན་ཡག་དེ། སློམ་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ངེ། པ་ལི་བཅས་རྒྱུ་རེད།
སློམ་ཏེ་ཐུག་ཐག་རེད། མཆོམས་མཆོམས་སུ་སྒྱུན་ཆབ་བསལ་གནང་གི་རེད།
ང་ཆོའི་ལོ་རྒྱུ་པ་དེ་ཆོ་ག་འདྲ་རེད། སྤྱི་ལགས་དེ་ཞེ་དག་
ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ལོ་རྒྱུ་པ་གཅིག་གི་དེ་ཡིན་པ་འདྲ། ག་འདྲ་ཡིན་མིན་ང་
ཆོས་ལུ་བྱུང་གི་མ་རེད། ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་སྒྲིལ་དེ་བསྒྱུར་པར་གནང་འདུག དེ་
འདྲའི་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག བོད་པ་གང་བྱུང་གིས་སྒྲིལ་ཕྱིན་དེ་རེད་ཟེར་ཡག་གི་
ཉིན་ཁ་འདུག ཁོང་ཆོས་སྒྲིལ་བ་སྤྱི་ལགས་ལེན་གྱི་འདུག དེའི་ནང་ལ་སྤྱི་རོལ་
པའི་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལགས་ཤོས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག དེའི་ནང་ཁྱབ་
འདུག་གི་ལྟ་བུ་དེ་མཁྱེན་ཐག་ཆོད་འདུག ཤི་ཀར་ལྟ་ཆུང་སྤྱི་ལགས་ལྟ་བུ་དེ་ལྟོད་བྱུང་བྱུང་

ནས་ནང་པ་ལ་བཟོ་ལྟ་སྤྲད་པ་རེད་འདུག།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཅི་མི་བྱི་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མ་མཉེས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་འཕགས་པ་ལྟ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་ཚུད་པ་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ། བྱིའུའི་ཁ་གཏད་ལ་ཁྱུ་མ་བྱ་བ་ཏང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་གཏད་ལ་དགེ་སྤྲོད་ཅི་ཆ་མེད་པ་བཏང་། དེ་ཆོ་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྤྱག་ཐག་ཆོད་འགོ་གི་རེད། ཆག་སྒོ་གསུངས་ནས་དེ་འདྲ་ང་ཆོ་ནང་པའི་རིགས་པ་ཆང་མ་ཚོགས་ཆར་བ་ཡིན་ནམ། ང་ཆོས་ཁྱུ་མ་བྱ་ལ་རེ་བ་རྒྱག་རྒྱ་འཁེལ། དགེ་སྤྲོད་ཅི་ཆ་མེད་པ་ལ་རེ་བ་རྒྱག་རྒྱ་འཁེལ། དེ་ཆོ་རྩ་བ་ནས་ཁྲུངས་མེད་པའི་ནམ་ཐར་རེད། ཏ་མ་གོ་ན་ངོ་ནང་ཏྲ་ར་རྒྱ་ཐའི་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟོས་དང་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ང་ཆོ་ནང་པའི་ལྟ་བ་ལ་གཞི་བཞུགས་ཀྱི་མ་གཏོགས་ཕན་ཡག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཆོ་ནང་པས་ལྷུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆར་བཅད་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོ་ནང་པས་ཁྱུ་མ་བྱ་དང་དགེ་སྤྲོད་ཅི་ཆ་མེད་པ། སྤྱུ་མ་བཅས་ལ་སྐྱབས་འདུག་ལྟ་དགོས་ཡག་གི་ནང་པའི་རིག་པ་དེ་འདྲ་ཐབས་སྤྱག་པོ་ཞིག་མ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མང་ཆེ་བ་རོ་རེག་གིས་བདག་པོ་རྒྱབ་འདུག་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་དོན་ནི་དེ་བ་ཐེར་བསྐྱར་ཡག་གི་དོན་དུ་རེད། རྒྱ་གར་ལྟོ་ཕྱོགས་དང་རྒྱ་མཚོ་རི་ས་ལ་ཕེབས་འདུག་གནས་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་ནང་གི་རྒྱ་ཀླུ་མ་རྩུ་པ་རེད་གསུང་བ་མིན་འགོ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བཞི་བསྐྱར་ནས་རིག་མ་ལ་དངོས་དབང་བསྐྱར་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་གཟིགས་འདུག་དེ་ནས་གར་ལྟོ་རྒྱུད་ལ་ཞེ་དག་ཕེབས་འདུག་ར་དུ་ལགས་ལྟ་སར་ཡོང་བའི་སྐབས་གིས་ལ་ངོ་མཆེན་

པ་གནང་འདུག ར་རྩ་ལགས་ལ་རྒྱ་དཔེ་མང་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ལ་རོགས་པ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་ཁོང་གཉིས་ས་སྐྱར་
 གཞུགས་འདུག ར་རྩ་ལགས་དང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་མིག་འཕུལ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་
 བཞེས་ནས་ས་སྐྱར་བདག་ཆེན་ལ་དབུ་འཁོར་ཞུ་བ་གནང་བ་ཡིན་གསུང་གི་འདུག
 རྒྱ་དཔེ་དེ་འདྲ་གཡར་བོ་ཞུས་མིག་འཕུལ་འདྲ་བོ་དེ་ཏོག་ཙམ་བརྟན་པ་རེད།
 མིག་འཕུལ་ལ་མཉེས་པེ་ཞི་དྲག་གནང་གི་འདུག་གསུངས་པ་རེད། དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་མིག་འཕུལ་བརྟན་སྤངས་དེ་ཆོ་གསུངས་སོང་། ལྷག་
 མ་མདོར་མདོར་ཞིག་གི་ནང་ལ་སྒྲོ་ང་དཀྱགས་དཀྱགས་བཏང་ནས་སྒྲགས་དེ་
 མར་གྱིས་ཁ་བཀག་ཆལ་སྒྲང་ཆ་པོ་བཞེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལྷག་
 མཁས་པེ་ཡིན་ཅང་གཅིག་བྱས་ཡོད་རྒྱུ་རེད། དང་པོ་རྒྱག་པ་དེ་སྤྱན་འབེབས་
 ཞུས་ཆལ་སྒྲང་ཆ་པོ་དེའི་སྒྲང་ལ་སྒྲོར་འཁོར་དྲ་དྲ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་མར་
 དེ་ཞུ་ནས་སྒྲོ་ང་དེ་དོ་ལ་ནས་སྒྲོང་འབྲས་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་གསུངས་
 པ་རེད། ཡར་ཡུལ་བར་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ། ཞབས་ཞུ་བ་ཞིག་གིས་མ་གནང་
 མ་གནང་ཟེར་ཏེ་ཁོ་རང་གིས་ཏོག་ཙམ་མཆོད་ནས་སྒྲོ་ང་དངོས་གནས་རེད་
 འདུག་ཟེར། ཡང་སྐམ་ཚུང་གི་གཞིགས་གཅིག་ལ་དངུལ་སྒྲགས། གཞིགས་
 གཅིག་ལ་ཤིང་གུ་བཞི་ཞིག་མ་གཏོགས། མཐོང་ཡག་མེད་པར་བྱས་ནས། དེ་
 ནས་དངུལ་བྲངས་ཏེ་ཡར་ཡུལ་བའི་སྐབས་རྩ་བ་ནས་བཞེས་གནང་གི་མི་འདུག
 མིག་འཕུལ་བརྟན་པའི་དངུལ་རེད་ཡལ་འགྲོ་གི་རེད་ཟེར། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་
 ཁོང་ཆོའི་དབུ་འཁོར་ཞུས་པ་ཡིན། གཞན་དག་བརྟན་ཤོག་གསུང་གི་འདུག
 ཏོག་ཙམ་སྐྱབ་བཞག་བྱས་ན་མ་གཏོགས་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན། ལྷུ་བ་

བཞག་གཞན་དག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་ཆོ་མར་ཕྱིན་ནས་དེའི་རིང་
ལ་རྒྱ་དཔེ་དེ་ཆོ་བཤུས་དེ་འདྲ་གནང་པ་ཡིན་ཞེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
གྱི་ཞལ་ནས་གསུང་གི་འདུག

༡༡། མདོ་སྦད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་
ལགས་བོད་གཞུང་གིས་དོ་དམ་བཅོན་འཇུག་གནང་
སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་ཅི་གཤམ་གེ་མི་དཔོན། སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་
དཔལ་ར་པ་མཆོག་ལ་སྐབས་དེའི་དངོས་བྱང་
ལོ་རྒྱུས་བཀའ་འདྲི་ཁྱུས་པའི་ལན་
སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ལས་
ཕབ་བཤུས་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༡༣ ཚེས་ ༣ ཉིན།

སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ར་པ་མཆོག་ལ་བཞུགས་སྐར་དཔེ་མཛོད་ཁང་
ནས་ཀིཏི་ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་ནས་དྲི་བ་ཁྱུས་པ།

ཉིན་མདོ་སྒྲོན་པ་མཁུ་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་པོད་
གཞུང་གིས་དོ་དམ་བཙོན་འདུག་གནང་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ཚེ་ཤག་
གི་མི་དཔོན་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ར་བ་མཆོག་ལ་དངོས་བྱུང་ལོ་
རྒྱུས་ཚུལ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ལས་ཕབ་
བཤུས་བྱས་པ་ག་ཤམ་གསལ།

༄༅། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དོ་དམ་གནང་བའི་སྐོར་ལ། སྐབས་
དེར་ལྷ་སའི་བྲིམས་ཁང་དང་ལྷ་ས་གོང་ཁྲིར་གྱི་བདེ་འཇགས་སྤང་སྦྱོབ་ཀྱི་ལས་
འགན་ཡོད་པ་སྒྲོན་ཚེ་ཤག་གི་ལས་ཁུངས་རེད། ལས་ཁུངས་དེ་ནས་ཚུལ་ཀློན་
གོང་ཁྲིར་ནང་ལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོང་དུས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་རེད། རྩ་བཤུ་དང་གལ་ཆེའི་རིགས་མཐའ་དག་བཀའ་ཤག་ནས་མི་དཔོན་གཉིས་
ཤོག་གསུངས་ནས་བྱེད་སྒྲུབ་སྐོར་བཀའ་མངགས་གནང་སྟེ་ཡོད། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་དོ་དམ་གནང་བའི་སྐབས་དེར་མི་དཔོན་ང་དང་ཤག་བྱང་ཟུར་
བ་གཉིས་རེད། ང་གཉིས་ཤོག་ཅེས་བཀའ་ལན་གནང་བ་བཞིན་བཅར་བའི་སྐབས་
ལ་བཀའ་གནང་གསལ། ལྷ་སར་ཨ་མདོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་
པ་རེད། འདི་ལ་ང་ཆོའི་གཞུང་ནས་ཐུགས་དྲོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདྲ་
སོང་ཙང་ཁོ་ག་པར་བཟུང་ཡོད་མེད་ཅུད་ཞིབ་བྱས་ནས་དོ་དམ་གནང་དགོས་ཀྱི་
འདུག་ཅེས་བཀའ་གནང་སོང་། དེ་ཉིན་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་གནང་བ་མ་གཏོགས་

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ག་པར་ཡོད་མེད་ང་ཆོ་མི་དཔོན་ཆོས་ཤེས་ཤོགས་
ཅ་བ་ནས་མ་བྱུང་། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ང་ཆོས་ཅན་གཅོད་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་
ཤག་ལ་སྒྲན་སེང་ཞུས་པ་ཡིན།

ཡང་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་གནང་ཡག་ལ་ངེས་པར་དུ་དེ་རིང་རང་ག་པར་
ཡོད་མེད་ཅན་གཅོད་ཞུས་ནས་གནས་སྐབས་དོ་དམ་དང་ཁོ་རང་གིས་ཁང་པར་སྒྲོ་
ཏུ་བྱེད་དགོས། དོ་དམ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཡིན་ནའང་
ད་ལྟ་ལམ་སེང་བཀའ་ཤག་གིས་གསལ་བོ་བྱས་ནས་དམིགས་བསལ་བྱེད་མི་དཔོན་
གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལ་གནང་དགོས་ཡག་མི་འདུག་རེས་པས་བཀའ་གནང་གི་ཡིན། གཅིག་
བྱས་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་རེད། ཁོས་དོ་དམ་གནང་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བྱས་ན། སྤུ་འཕྲོས་
གཞན་དག་གང་ཡང་བཤད་དགོས་ཡག་མི་འདུག ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་བརྒྱ་ལོར་མང་
པོ་ཞིག་རྩལ་མ་ཐོན་སོང་། དདུལ་དེ་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། ལྷ་ས་ལ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་ཡག་དེ་བྱེད་རང་གིས་བྱས་ནས་དེ་འདྲ་བྱུང་
འདུག དེ་ཆོ་ཐོག་ལ་ང་ཆོར་བྱུགས་དྲོགས་འདུག་དེར་བརྟེན་བྱེད་རང་དོ་དམ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ཟེར་ནས་ལོ། ཅ་བའི་དོན་དག་དེ་མ་རེད། དེ་
མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་ཤག་གིས་བཀའ་གནང་སོང་། རྣམ་
ཀུན་ནས་བདེ་འཇགས་སྤང་སྒྲོབ་ཀྱི་སྒྲོར་ཕུ་ལི་སིའི་དམག་སྐར་གྱིས་འགོ་འཁྲིད་
བྱེད་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་ང་གཉིས་ཁྲོམ་གཟིགས་ཁང་གི་ཕུ་ལི་སིའི་དམག་
སྐར་ལ་ཚུར་ཡོང་ནས། ཕུ་ལི་སི་དང་ང་ཆོ་འོག་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ས་རེས་
སྒྲོར་བཅའ་བ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། ཁོང་ཆོ་ཐོག་ལ་ཅན་གཅོད་བྱས་པའི་སྐབས་

སྲ་དམག་སྒྲར་ནང་ནས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཏེ་གོ་གི་
འདུག རྒྱུ་མ་ག་པར་རེད་ཟེར་ནས་ངེས་པ་ཡིན་པས། དམག་སྒྲར་གྱི་འཁྲིས་
ལ་ཀུན་བདེ་སྒྲིང་གི་ཁང་ཁོངས་ཡིན་པ་དབང་ལྡན་དཔལ་འབར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡིད།
དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། ལམ་སང་སྤྱིན་ནས་ཁོང་བསྐྱད་འདུག་མི་འདུག་
ལྟོས་ཤིག་ཟེར་བ་ཡིན་པས། ཁང་པར་སློ་ལྷགས་བརྒྱབས་ནས་བསྐྱད་མི་འདུག་
ཟེར། ག་པར་སྤྱིན་མིན་ཅུང་གཅིད་བྱས་པ་ཡིན་པས་དོར་ཁང་གསར་ལ་སྤྱིན་
པ་རེད་ཟེར།

དོར་ཁང་གསར་གྱི་སྤྲས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་སྐྱ་སྐྱང་རུ་དཔོན་
རེད། ཁོང་ནམ་ཀུན་ནས་སྤྲ་ངག་འཁྲིད་ཡག་ལ་བྱུགས་སྒྲུང་ཆེན་པོ་ཞིང་ག་
རེད། དེར་ཕྱག་དཔེ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་འཁྲིད་ནས་ཉག་པར་ཕེབས་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ།
དོར་ཁང་ལ་ཕེབས་པ་རེད་ཟེར་བ་བཞིན་དོར་ཁང་ལ་ཅུང་གཅིད་ལྷ་བར་བཏང་
བ་ཡིན་པས། ད་ནངས་འདིར་འབྱུག་ཙམ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱོང་དང་ལྡན་ཀྱས་ལ་ནོར་
བྱ་སྒྲིང་ཁ་སྐྱ་སྐྱང་དམག་སྒྲར་ལ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་སོང་། དགོང་མོར་ངེས་
པར་དུ་ཕེབས་གྱི་རེད། ཤར་རྒྱག་ཁོ་རང་གི་ནང་ལ་ལོག་ཕེབས་གྱི་རེད། དམག་
སྒྲར་ལ་ཅུང་བཞིན་ནས་བཞུགས་གྱི་མ་རེད་ཟེར། ང་ཆོས་སྐྱག་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན།
ང་ཆོའི་དམག་སྒྲར་ལ་(རྩ་ཉི) སྐྱོ་སྐྱང་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་མངགས་ནས་བཞག་
དུས་དགོང་དྲོ་ཆུ་ཆོད་གསུམ་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྤྱེབས་སོང་ཟེར་ནས་ལན་བསྐྱལ་སོང་།
ལམ་སང་སྒྲུང་ཅེ་ཤག་གི་གཉེར་པ་གཉིས་དང་དྲུང་ཡིག་བཅས་ཁོང་གཉིས་བཏང་
ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འབྱུག་ཙམ་ཕེབས་དང་མི་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་
བཏང་བྱུང་ཟེར་ནས་ལབ་ཤིག་ཟེར་ནས་བཏང་བ་ཡིན་པས། དགེ་འདུན་ཆོས་

འཕེལ་ལགས་ལམ་སང་ཕེབས་བྱུང་། ཕེབས་ནས་བཀའ་མངགས་གནང་བ་ཇི་
བཞིན་ཁྱོད་རང་འདིར་སྒྲུང་ཅི་གཤམ་ཉི་མ་ཁ་གསལ་དོ་དམ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག
དོ་དམ་བྱེད་དགོས་ཡག་དེ་ང་ཆོ་བདེ་ཀྱི་དདུལ་བརྒྱ་ལོར་དེ་རྩལ་མ་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་
ཡོད་པ་རེད། དེ་བྱེད་རང་གི་ཐོག་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ཆོ་འེ་
ཐོག་ལ་བཀའ་ཅད་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་སྒྲུང་ཅི་གཤམ་ཉི་
དམ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་གསལ་གནང་གནང་སོང་།

(ལྷ་མོ་ཆོ་རིང་གིས།

ཀྱུ་ལ་ཞེན་ལྷག་བསམ་ཆེ་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལ་མཁས་ཤིང་སྙན་གྲགས་ཅན་
ཀྱི་ཀྱུ་ལ་གཅེས་པ་ཨ་མ་དོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བྱི་ཀྱུ་ལ་སོ་སྤྱུ་ལ་ཡིན་ཆུ་ལ་ཉེས་མེད་
བསྟན་འདོགས་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་ཆ་འཇམ་གཉིས་ཐོག་སྤྱུ་སྤྱོད་མནར་
གཙོད་ཇི་སྟེན་ཅིག་བཏང་།) 74

སོང་ཅང་ཉི་མ་ཁ་གསལ་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ནས་ལབ་དུས། དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཐུགས་དྲོགས་ཡོད་ན་ང་ལ་གཞན་པ་གང་
ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ལ་ཁང་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད།
གཞུང་གི་བཀའ་རེད། ང་ག་པར་བཞག་པར་གནང་ན་ཡང་བྱེད་རང་ཆོ་འེ་བཀའ་
རེད་མ་གཏོགས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། རེས་པར་ལྷ་གི་ཡིན། ཡིན་ན་འང་
ངའི་ཁང་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཕལ་ཆེར་བསྡོགས་བཞེར་གནང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། གཞན་
གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ངས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་ཀྱུ་ལ་རབས་ཤིག་རྩོམ་གྱི་ཡོད།
དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་ང་སྡོད་སའི་གཡས་གཡོན་ཆང་མ་ལ་ཡི་གེ་བཀྲམ་ནས་བཞག་ཡོད།
མདོར་ན་ཤིག་རས་སྒྲམ་རྒྱུང་གི་སྒྲུང་ལ་ཡིན་ན་འང་ཡི་གེ་མང་པོ་བྲིས་ནས་བཞག་

ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་ངས་ག་རེ་བཞག་པ་དེར་བྱེད་རང་ཆོས་ཐུགས་གཞིག་གནང་
ནས་རང་འཇགས་བཞག་རོགས་གནང་། ང་ཀྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་ག་ས་ག་ལ་ཕྱིན་
ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་པ་དེ་འདྲ་རེག་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བྱུང་པ་
ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་པོ་དེ་འདྲ་ཁ་གསལ་ལོ་བཟུས་བྱུང་། བྱི་འོས་པ་དེ་ཆོ་བྱིས། ཐ་
ན་ཐ་མའི་(ཞིག་རས་) སྐུ་ཆུང་ཡན་ཆད་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་མཐར་ཡིག་རིགས་
གང་ལ་གང་འཆ་མས་རེག་ཡོད། དེའི་གས་རང་འཇགས་བཞག་རོགས་གནང་།
བསྟོན་བཞེར་གནང་སྟེ་ཐུགས་ཞིག་གནང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། ང་ལ་བོད་སྐྱུའི་
བསམ་སྒྲིག་ཡོད་མ་གཏོགས་ལས་ཀ་སྟུག་ཅག་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཙ་བ་ནས་མེན།
རིམ་པས་བཀའ་ཙ་གནང་ན་མཁྱེན་གྱི་རེད། གོང་མ་ལ་ཞུ་རོགས་གནང་། དེ་
རིང་ག་བར་འགྲོ་དགོས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ག་རང་ཞུ་གི་ཡིན་གསུང་གི་འདུག

དེ་ནས་ང་ཆོས་སྣང་ཅེ་ཤག་ཏུ་ཕར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ཡིན། སྣང་ཅེ་
ཤག་ལ་བཙོན་ཁང་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཐོག་ཁང་དེར་ང་ཆོའི་
ལྷན་བྱས་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཟུར་དེར་ཁང་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད། ནམ་
རྒྱུ་མི་དཔོན་ཆོས་ངལ་གསོ་བྱས་ས་རེད། དེའི་ནང་ལ་ཟོར་ཡངས་ཐབས་
བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་མ་གཏོགས་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་བ་
ནས་དོ་དམ་སྟུག་ཅག་དེ་འདྲ་ཙ་བ་ནས་ཞུས་མེད།

བཀའ་ཤག་ལ་ཕར་བཙར་ནས་དེ་རིང་བཀའ་མངགས་གནང་བ་ནང་བཞིན་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཙུན་གཙོད་ཞུས་པའི་སྐབས་ཁོ་རང་སྔོན་ས་དབང་
ལྷན་དཔལ་འབར་ལགས་རེད། སྐབས་དེར་ལམ་སང་བྱུག་མ་སོང་སྟེ་ཡར་མར་
ཙ་གཙོད་ཞུས་དུས་དོར་ཁང་གསར་སྐྱེ་ཞབས་རུ་དཔོན་ལ་དཔེ་ཆ་བྲིད་ནས་ནོར་

བྱ་སྒྲིལ་ཁའི་དམག་སྒྲར་ལ་ཕྱིན་འདུག དེ་ནས་ཡར་སྐྱོབ་སེང་། ཚུར་སྐྱད་བཏང་ནས་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་རང་གིས་གསུང་ཡག་ལ་དེ་འདྲའི་ལས་ཀ་སྤྲུག་ཅག་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཙ་བ་ཉིད་ནས་མིན། ངས་ལས་ཀ་འདི་འདྲ་འདི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐུགས་དྲོགས་ཀྱི་ནམ་པ་འདྲ་བོ་ཡོད་ན་ཁང་པ་བསྐྱོགས་བཤེར་གནང་མཛད་ཁ་པེ་རེད། ཁང་པ་ལ་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་དེ་ཚོ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་རང་འཇགས་བཞག་འོགས་གནང་གསུང་གི་འདུག དོད་མ་ཞུས་ཡོད་ཟེར་ནས་སྒྲན་སེང་ཞུ་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན།

འགྲིག་ཤག་ཡག་པོ་ཞིང་གསུང་། ཡིན་ནའང་ཡར་ཚུར་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་ཙ་བ་ཉིད་ནས་བྱེད་མ་བཅུག བྱེད་རང་ཚོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཉེར་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་རེས་མོས་ཀྱིས་ཟུར་འཇུགས་བྱས་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་དོད་མ་ཞུས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ལྷོད་ཡངས་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཙ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་ནས་བཀའ་མངགས་གནང་གི་འདུག ང་གཉིས་ཀྱིས་གཉེར་པ་གཉིས་རེ་མོས་བྱས་ནས་བཞག བྱེ་ཡོག་གི་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ན་ཙ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་བྱེད་མ་བཅུག་ཟེར་ནས་མངགས་ཆ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན།

ཕལ་ཆེར་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་མེད་འགྲོ་དེའི་སྐབས་ལ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་མཁན་ཀྱི་བཀའ་ཞིབ་ཅིག་བསྐྱོད་བཞག་གནང་སྲིང་། དེ་ལ་ཇ་སག་རྒྱལ་སྤྲུག་པ་དང་ཟུར་ཁང་གི་སྤྱི་གཞི་མཛད་པོ་ན་དེ་དང་། ལྷ་ས་གཉེར་ཆང་པ་གཅིག་བཅས་དེ་གསུམ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལྷན་རྒྱས་ཚོགས་ཡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འདུགས་འབྲེལ་གཉེར་ཆང་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་

ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་སྒྲིལ་བྱུང་བ་ལྟར། ནམ་རྒྱུན་བཙུན་པ་མཐོ་རིམ་གྱི་གས་དེ་
 ཆོ་ལ་དོ་དམ་དང་བཀའ་ཅད་གནང་ས་དེ་རེད། དེར་བྲིད་ནས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་བཀའ་
 ཅད་འདྲ་གནང་སོང་བཀའ་ཅད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 ལ་ང་ཆོས་སྐད་ཆ་དྲིས་པ་ཡིན། བཀའ་ཅད་གནང་དུས་ཁྱེད་རང་ནས་ག་རེ་ཞུས་
 པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རང་ཆོ་ལ་ཞུས་པ་དེ་ནང་བཞིན་ཅིག་མ་གཏོགས་ཀྱི་
 མཆོན་གསར་པ་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཞུ་ཡག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་རང་
 ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དགོངས་པ་དྲུངས་ཀྱི་མི་འདུག་དེ་ཁྱེད་རང་བསམ་སྒྲིལ་བྱེད་
 དང་། བསམ་སྒྲིལ་བྱེད་དང་གསུངས་ནས་ཞེ་དག་ཇ་དག་གི་གནས་ཚུལ་འདྲ་
 བོ་དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག ག་རེ་གསུང་ན་མ་གསུང་ན་ངའི་ཕགས་པ་བཟུང་བ་
 ཡིན་ནའང་ང་ལ་བཤད་ཡག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག

ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་བཞག་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་བསྐྱར་
 དུ་བཀའ་ཅད་ཅིག་གནང་སོང་། དེ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཉིན་གཅིག་ཆ་འདྲི་འདྲ་
 བོ་ཞིག་གནང་འདུག ཏྲ་ལྷག་ཏོག་ཙམ་བཏང་གནང་བ་འདྲ། དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་ཕར་བཏང་ཤོག་ཟེར་ནས་ང་ཆོར་ལན་འགྱུར་བྱུང་། ཁོ་རང་རོགས་
 པ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་དང་བཅས་བཏང་བ་ཡིན་པས། ཁོ་རང་ཚུར་ཕེབས་དུས་
 ང་ཆོའི་ཁྲ་མའི་མདུན་ནས་ཡར་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིལ་མདོག་ཁ་བོ་བྱས་ནས་
 ཕེབས་སོང་། དེ་ནས་ང་གཉིས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་དྲིས་ནས་ཕ་གིར་ཆ་འདྲི་བཏང་བ་
 མ་རེད་དམ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། ཆ་འདྲི་བཏང་སོང་བེད་ཀྱི་འདུག་གཞན་བྱེད་ཡག་
 གང་ཡང་མི་འདུག་ཐུག་ཐུག་མ་སོང་། ངའི་ནང་གི་ཨ་ཕ་ལྷན་དེ་ཁྱད་མཆོར་བོ་སོ་སོའི་
 ལས་དབང་འདྲ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མིང་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་རྩེ་

ཟེར་ནས་ཞེ་དྲག་གནང་སོང་། དེ་རིང་ཆ་འདྲི་བཏང་འདུག་ཟེར་ནས་ནང་ལ་འགྲོ་
 བའི་སྐབས་ལབ་པ་ཡིན་པས་ཁ་ལག་ཏིག་དུག་འདྲ་ཞིག་བཟོས་ནས་ཕུལ་བར་བཏང་
 བ་དེ་འདྲ་བྱས་སོང་། སང་ཉིན་ཞོགས་པ་ལྷ་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་ནས་ཁོང་བཞུགས་
 པའི་སྒྲིལ་ནས་ཡར་མགོ་བརྒྱས་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁ་སང་བཀའ་ཅད་གནང་དུས་
 ལྷག་ཅག་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བྱུང་མ་སོང་ངམ་ཞུས་པ་ཡིན། ལྷག་འདུག་ཞེ་དྲག་གནང་
 སོང་། ལྷག་འདུག་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་གི་ང་བསད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། ལྷག་ཅད་
 གྱི་ཡིན་ཟེར་ནའང་རེད། ང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཡག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁ་
 སང་རྒྱུ་མ་ཁྱེད་རང་ཆོ་ལ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་ཡིན་ཞེ་དྲག་གི་ཐབས་ལྷག་པོ་སྒྲིལ་
 པོ་བྱུང་གསུང་གི་འདུག་གང་ཡང་བྱེད་གྱི་མ་རེད། ལྷགས་པམ་རྩ་བ་ནས་གནང་
 དགོས་གྱི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད། ཁྱེད་རང་ཆོ་ཕྱི་རྒྱལ་ལུང་པ་ལ་
 ཕྱིན། གང་ས་གང་ལ་སོང་བ་ཡིན་ཅང་པལ་ཆེར་ལྷགས་དྲོགས་ཡོང་གི་རེད། གང་
 ཡང་བྱེད་གྱི་མ་རེད། ང་ཆོ་བོད་པའི་ཁྲིམས་ལ་དཀར་ས་ནག་འདྲེད་ཟེར་བ་ཞིག་
 གི་ཐོག་ནས་རིམ་པས་མཐའ་གསལ་ཡག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ལ་གཞོངས་
 དང་འགྲོད་པ་གང་ཡང་མེད་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནག་པོ་བཟོ་བྱུང་གྱི་མ་རེད། རྩ་
 བ་ནས་ལྷགས་གཡོང་གནང་དགོས་གྱི་མ་རེད་ཟེར་ནས་ངས་སེམས་གསོ་འདྲ་བོ་
 ཞིག་བཏང་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན། ལྷགས་རྩེ་ཆེ། ལྷགས་རྩེ་ཆེ་གསུང་གི་འདུག་ ཆ་
 འདྲི་བཏང་གནང་བའི་མཇུག་ནས་བཟུང་དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་ཞིབ་ཟུར་
 འཇུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བསྐྱར་དུ་བཀའ་ཅད་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་གནང་མ་སོང་།

དེ་ནས་ལོ་གསར་གྱི་ཁ་ལྷག་དེར་འཆར་ཅན་བྱས་ནས་སྤང་ཅེ་གཤག་གི་བཙོན་
 པ་རྣམས་ལྷ་སར་ཉར་ཆོག་གི་མ་རེད། ཞོལ་ལས་ཁྲུངས་ལ་མར་སྒྲོར་དགོས་གྱི་

རེད། དེ་དུས་བཙོན་པ་ཡོངས་ཚོགས་སྟོར་རྒྱ་དང་ཆབས་ཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱང་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ལ་སྟོས་པ་རེད། སྟོན་ལམ་ཆར་བ་དང་སྣང་
ཅི་ཤག་གི་བཙོན་པ་ནམས་འཆར་ཅན་བྱས་ནས་ལྟ་སར་ཡར་སྐད་གཏོང་གི་རེད།
དེ་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱང་རང་འཇགས་སླེབས་པ་རེད།

སྣང་ཅི་ཤག་ལ་སླེབས་ནས་ཉིན་གཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཏོག་
ཙམ་བདེ་པོ་བྱུང་མ་སོང་། ང་ཏོག་ཙམ་བདེ་པོ་མི་འདུག་སྟུན་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་
གྱི་འདུག་གསུངས་ནས་དབྱིན་ཇིའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྲིས་འདུག ང་ཆོས་དབྱིན་ཇི་ཤེས་
གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་བཀའ་ཤག་ལ་དགོངས་སྟོར་འདྲ་ཞིག་མ་ཞུས་ན་རང་
འཆམས་གྱིས་སྟུན་དེ་འདྲ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་མི་དཔོན་གཉིས་ནས་འགན་མི་བཟོད་པ་
དེ་འདྲ་འདུག་བསམས་ནས། ང་གཉིས་སྟུན་ཆ་བྱས་ཏེ་ཡི་གེ་དེ་འབྲེར་ནས་བཀའ་
ཤག་ལ་ཕྱིན་ཏེ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཏོག་ཙམ་ན་གི་འདུག་དེ་འདྲ་སོང་
ཙམ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་སྟུན་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཡོད་ཟེར་
གིས། དེ་སྤྱད་ན་འགྲིགས་གྱི་ཡོད་མེད་བཀའ་ཤག་ལ་དགོངས་སྟོར་ཞུ་བར་ཡོང་
བ་ཡིན་ཞུས་པ་ཡིན་པས། སྟུན་སྤྱད་ན་འགྲིགས་གྱི་རེད་གསུང་རྒྱུ་ཕར་བཞག་ནས་
གང་མིན་ཆོད་ཡིན་གསུང་གི་འདུག ཁོས་ཡི་གེ་བྲི་ཡག་གི་སྒྲུ་གུ་དང་ཤོག་བྱ་དེ་
ག་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད། ཁྱེད་རང་མི་དཔོན་གཉིས་ལ་བཀའ་མངགས་གནང་
ཡག་ལ་མི་ཡིག་རྒྱུ་འབྲུལ་བྱས་ཆོག་གི་མ་རེད་ཟེར་ནས་བཀའ་མངགས་གནང་ཡོད་
ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་རྟོག་ཡངས་འདྲ་པོར་བཞག་ནས་ཁོ་རང་སྣང་བར་གང་འདྲ་
བྱེད་ཡག་གི་ལག་ཆ་འདྲ་པོ་དེ་ཆོ་ཆོང་མ་ཁོ་རང་གི་ལག་པར་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་
ཡིན་ཙམ་གང་མིན་ཆོད་ཡིན་གསུང་གིས། (དེ་དུས་བཀའ་རྒྱུ་ཀ་མོད་པ་རྩུར་ཁང་།

རམ་པ་བཅས་ཁོང་ཚོའི་སྐབས་དེར་རེད།) ང་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་ཀུན་ནས་དོ་དམ་ཞུ་ཡག་ལ་
 སྐྱེས་པ་དེ་ཚོ་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འབྲེལ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་
 དང་ཕྱི་མིའི་བར་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་བརྒྱུ་པ་དེ་འདྲ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་
 ནས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱས་ཚུགས་མ་རེད་ལ་བྱེད་བརྒྱུ་ཡོད་
 པ་མ་རེད། སྤྲོད་མེད་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲོད་དེ་འདྲ་དོན་མེད་ཀྱི་མཁའ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་
 བཞེས་ཀྱི་དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་ང་ཚོས་འགན་མ་བཟོད་པ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཚོས་
 འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གང་བྱས་པ་དེ་བཀའ་ཤག་ལ་སྤྲོད་ཞུ་བ་སྟེར་ཡག་དེ་ང་ཚོས་སྟོད་
 ཡངས་བྱས་པའི་སྐོར་རང་གཞིངས་མེད་པ་ཡིན་ཅང་བཀའ་ཤག་ལ་སྤྲོད་འབབས་
 ཞུས་པ་ཡིན་མ་གཏོགས་བདག་པོ་མེད་པའི་བཟོ་བྱས་པ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད། ང་
 ཚོས་དབྱེན་ཇི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཅང་བཀའ་ཤག་ནས་དགོངས་བཞེས་གནང་ནི་ཡོང་
 གི་རེད་བསམས་ནས་ཡི་གེ་དོ་མ་དེ་སྤྲོད་འབབས་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་
 མ་གཏོགས་སྟོད་ཡངས་བྱས་པ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད་ཞུས་པས། ཀ་ཤོད་པས་ཞེ་
 དག་བཀའ་གནང་གི་འདུག མི་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་ཀུན་ནས་དགེ་འདུན་ཚོས་
 འཕེལ་ལགས་ལ་གྱུ་ཡངས་ཞེ་དག་སྤྲད་ཡོད་པ་རེད། འདི་འདྲ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་
 འབྲེགས་ཀྱི་མ་རེད། ཞེ་དག་བཀའ་གནང་གི་འདུག ཡོང་མཚམས་ཤིག་ནས་
 ས་དབང་བྱུང་ཁང་གིས་མི་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོད་མེད་ཞུ་ཡག་དེ་ཁོ་རང་གཉིས་
 ཀྱིས་འགན་མ་བཟོད་པ་བྱས་ནས་སྤྲོད་མེད་ཞུས་པ་རེད་ཅེས། དེ་དངོས་གནས་
 རེད། དེར་གང་ཡང་མི་འདུག གཞན་པར་སྤྲོད་ཡག་གི་ཡི་གེ་ནི་མ་རེད་དེ་སྤྲོད་
 ཀྱི་མིང་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་པ་ག་གའི་མ་རེད། སྤྲོད་དེ་མེད་ཚུགས་དང་
 མི་ཚོགས་ཟེར་ནས་མི་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་རེད། དེར་བཀའ་གནང་

ཡག་མི་འདུག དེ་གས་འགྲིགས་འདུག འགྲིགས་འདུག་གསུངས་ནས་ཐག་གཅོད་
གནང་སོང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཞིག་འགྲོ་མཆོམས་སྒྲོ་བུར་ལ་མི་
དཔོན་གཉིས་བཀའ་ཤག་ལ་གསུངས་ནས་བཀའ་ལན་གནང་འདུག བྱས་ཙང་
མི་དཔོན་གཉིས་བཀའ་ཤག་ལ་བཅར་བ་ཡིན་པས་ནི། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ད་ལྟ་ཕན་ཆད་ལ་སྒྲུང་ཅེ་ཤག་ལ་དོ་དམ་བྱས་ནས་བཞག་ཡོད་པ་རེད་དེ་ཡིན་ནའང་
ད་ལྟ་བཀའ་ཤག་གི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཅད་ཆ་འཇམ་རྒྱས་བརྒྱས་གནང་ཡོད་ཀྱང་
དམིགས་བསལ་དོན་དག་གསལ་པོ་དགོངས་པ་བྱངས་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་བྱུང་མ་
སོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་གནས་སྐབས་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ལ་ཅིས་སྒྲོད་དགོས་ཀྱི་
རེད། ཅིས་སྒྲོད་གྱིས་གསུངས་གནང་གི་འདུག ལགས་ལགས་སོ་ཞུས་པ་ཡིན།
དེ་ནས་ལམ་སང་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་བྱས་ནས་ང་ཆོས་གཉེར་བ་གཉིས་
བཏང་ནས་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ལ་མར་དོ་དམ་སྒྲོས་པ་རེད། ཞོལ་ལས་ཁུངས་ལ་
བཞགས་ནས་དམིགས་བསལ་བཀའ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་འདྲ་བོད་ང་
བསུན་པོ་བཟོ་མཁན་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། དོ་དམ་རང་ལ་ལོ་གསུམ་
ཙམ་བཞགས་པ་རེད།

དེ་ནས་སྐྱ་མདུན་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་སྤྱིད་
བཞེས་པའི་སྐབས་ལ་བཙོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲོད་བཀོལ་གནང་བ་ཡིན་ཙང་
སྐབས་དེར་སྒྲོད་བཀོལ་ཐོབ་པ་རེད།

སྒྲོད་བཀོལ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་ནས་ང་སྒྲུང་ཅེ་ཤག་ལ་སྒྲོད་ལུ་
རིང་ལ། ང་ལ་ཁྱེད་རང་ཆོས་ཞེ་དྲག་གཞི་བོད་ང་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་། སྤྱིར་

བཏང་བྱིས་པ་གཅིད་བྱེད་ཡག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོ་ཡང་ང་རང་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཀྱིས་
 རིང་ལ་བྱང་པོ་དང་ཆོད་པོ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཅག་བྱས་པ་འདྲ་པོ་ང་
 རང་དེ་གར་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་མཐོང་ཐོས་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་བྱང་མ་སོང་། ང་བྱེད་
 རང་ལ་ཞེ་དྲག་དག་འཕོ་ཡོད། ངས་གཞན་པའི་བཀའ་དྲིན་གསལ་བྱུང་ཡག་དེ་
 འདྲ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་ངས་ཡོན་ཏན་ཏོག་ཅམ་ཤེས་
 གི་ཡོད་པ་རེད་བྱེད་རང་ལ་དཔེ་ཆ་ཞིག་བྱིན་ན་ག་འདྲ་འདྲུག་གསུང་གི་འདྲུག་ ངས་
 དེ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་འདྲུག་ ང་ཆོ་སྤར་པམ་ཚུན་ངོ་ཤེས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱེད་
 རང་བཟླས་པ་ཅམ་གྱིས་ལས་ཀ་སྤྱོད་ཅག་བྱེད་མཁན་མིན་པ་ཅམ་ཞིག་དགོས་ངོ་སོང་
 མི་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་བྱང་སོང་། ལྷ་མཆོན་དེ་ལ་བཞུན་ནས་ང་གཉིས་
 ཀྱིས་བྱེད་རང་ལ་གཟེ་པོ་འདྲ་པོ་བྱས་པ་རེད་མ་གཏོགས་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་
 གནང་ཡག་ལ་དོ་དམ་བྱ་ཡག་ལ་སོགས་པ་ནན་པོ་ཞེ་དྲག་བྱེད་དགོས་བཀའ་གནང་
 གི་འདྲུག་སྤྱི་ཡིན་ནའང་ང་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་ཡིན་ཅང་བྱེད་རང་ལ་གཟེ་པོ་བྱས་པ་
 རེད། ད་ཆ་བྱེད་རང་ལ་གཞོངས་དང་འགྱུར་པ་དེ་འདྲ་ག་གའི་ཡོད་པ་མ་རེད་
 དེ་ཆོ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་རེད་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ངའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོ་ག་རེ་བྱས་སོང་གསུངས་ནས་བཀའ་འདྲི་གནང་
 གི་འདྲུག་ རྒྱུན་ལ་བྱ་བྱ་འཆོམས་པ་རེད། ཉིན་གཅིག་ཁོང་སྤང་ཅེ་ཤག་ལ་དོ་
 དམ་ཡོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ང་ཆོ་མི་དཔོན་གཉིས་ཤོག་གསུང་གི་འདྲུག་ བཅར་བའི་
 སྐབས་སུ་དགོ་འདྲན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་བཀའ་ཤག་ལ་འབྲེར་
 ཤོག་གསུངས་བྱང་། ངས་འདི་འདྲ་སེ་བྱས་པ་ཡིན། ཡིག་ཆ་ཤོག་བསྐྱེལ་དེ་
 འདྲ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བྱ་བསྐྱར་ཆོག་ཆོག་མི་འདྲུག་ གང་ཡིན་ཟེར་ན་དགོ་འདྲན་

ཆོས་འཕེལ་ཁོ་རང་གིས་གསུང་གི་འདུག ཡི་གེ་དེ་ཆོ་ཁྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་གསལ་ག་
 ལ་ཕྱིན་ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྫིང་པ་རེག་པ་དེ་ཆོ་ཐ་ན་ཐ་མག་སྐམ་ཆུང་ཡན་ཆད་ལ་
 གྲིས་ནས་ཡོད། དེ་ཆོ་ཆང་མ་རང་འཇགས་བཞག་རོགས་གནང་། ཡི་གེ་གཅིག་
 གྱར་བ་ཡིན་ན་རྒྱལ་རབས་དེ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུང་གི་འདུག
 དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་མིན་འགོ། ང་གཉིས་ཀྱིས་བཏགས་ཞིབ་
 ཅིག་ཞུས་ནས་ཆང་མ་རང་འཇགས་བཞག་ན་ག་འདྲ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་པས།
 འོ་ན་ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ཡི་གེ་དེ་ཆོ་བསྟོན་འགྲོལ་བཟུབས་ནས་སྟོས་ཤིག་གསུངས་
 བྱུང་། ང་དང་ཤག་བྱང་ཟུར་པ་གཉིས་ཕྱིན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དོགས་པ་ཟ་
 དགོས་ཡག་གི་ཡི་གེ་གཞན་སྟེ་གཅིག་མི་འདུག་ཀྱང་། དེའི་ནང་ལ་བཀའ་ཤག ཡིག་
 ཆང་སོགས་བོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མིང་ཞིག་དང་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་
 ཀྱབ་ལ་མཆན་བཏགས་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་མཆན་ཐོ་ཞིག་
 འདུག བཀའ་ཤག་ནང་ལ་བཀའ་རྒྱུན་འདི་དང་འདི་ཡོད། ཡིག་ཆང་ནང་ལ་
 བྱང་ཡིག་ཆེན་མོ་འདི་དང་འདི་ཡོད། ལྷ་ས་གཉེར་ཆང་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་
 འདི་དང་འདི་ཡོད་ཅེས་མིང་ཐོ་ཞིག་འདུག་མ་གཏོགས་གཞན་ས་མཆན་མས་ཀྱི་སྟོར་
 དང་། རྒྱ་ཡི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་རྒྱང་རྒྱང་རེད། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་ཅ་ལག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དུག་ལོག་བརྗེ་ལེན་གྱི་ཕུ་པ་གཉིས་ཅམ་ཞིག་དང་
 རྟོད་བྱང་གཅིག་གཉིས་ཤིག་འདུག གདན་གྱི་འོག་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་བཟུ་ལོར་སྟོར་
 བཞི་བཟུ་ཐམ་པ་འདུག་དེ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མི་འདུག དེའི་ནང་ནས་འབྱེད་
 བདེ་བ་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་མཆན་དང་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ལས་བྱེད་པའི་
 མཆན་བཅས་ཤོག་བྱ་ཞིག་གི་ལྗེ་བས་ལ་འདུག དེ་མིན་ཨུ་རུ་སའི་ལས་ཏགས་

ཐོ་བ་དང་སྐར་མ་བརྒྱབ་བཞག་པ་དེ་འདྲ་མི་འདུག་གམ་གསུངས་ནས་བཀའ་
ཤག་ནས་བཀའ་མངགས་གནང་གིས། དེ་འདྲ་སྒྲིལ་གཅིག་མི་འདུག་ མཆན་
ཐོ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་དེ་དེ་གའི་ཉིན་བཀའ་ཤག་ལ་སྤྱན་བསྟར་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ།

(དོར་ཞི་གདོང་དུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་།

ཐུ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཉམས་ཅུབ་དུ་གྱུར་ཚུལ། ཞེས་པ་ནས་ལུང་དངས་པར། ཅ་འཇུགས་
དེ་ལ་ཇུས་བཀོད་སྤྲོད་ཀྱི་ཆེད་སྒྲིལ་ཡིག་དང་བཅའ་ཁྲིམས། དར་ཆ་ཨུ་རུ་སུའི་དར་ཆ་དང་
རེ་མོ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡང་གསང་བའི་ཅ་འཇུགས་དེར་
ཞུགས་ནས་སྤྲོད་སྤྱོད་དེའི་མི་སྒྲིལ་གཅིག་པོ་བཞིའི་གསལ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་།) 75

ཡི་གེ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་འབྲེར་ཤོག་ཅེས་བསྟར་དུ་དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག་པས།
ངས་རྗེས་མ་ང་ཆོའི་གཞུང་ལ་ཐུགས་ཕན་གསོས་མཁན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་པོར་བརྒྱགས་
སོང་ན་སྤྱགས་བྱོལ་བྱེད་ཀྱི་མེད་འགོ་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་
ཆང་མ་འབྲེར་ཤོག་གསུང་གི་འདུག དེ་ནས་རས་ཁྲག་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅོས་ནས་
དེའི་ནང་ལ་ཡི་གེ་ཆང་མ་སྤྱགས་ནས་བཀའ་ཤག་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན།

རྗེས་མ་ཁོ་རང་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་ནས་ཡི་གེ་དེ་བཅས་ག་རེ་བྱས་སོང་ངམ་
གསུང་གི་འདུག སྐབས་དེར་སྤྲོད་སྤྱོད་ཞུ་སྤྱོད་འདྲི་འདྲ་བྱས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན།
ཡིན་ན་ཡང་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་ཕྱི་ལོགས་ལ་གྱུར་མེད། བརྒྱགས་མེད། རས་
ཁྲག་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཆ་ཆང་བཞག་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་བྱེད་རང་གི་
ཐུགས་རྒྱས་ཀྱི་བབས་བཅས་བཞག་ས་གཅིག་པ་མ་རེད་མ་གཏོགས་ཡི་གེ་ཆང་མ་
གྱུར་མེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་ཕྱག་ལས་དེའི་མཇུག་བསྟུལ་བར་གནང་ན་ཡག་པོ་
མིན་འགོ། ཡི་གེ་དེ་ཆོ་ངས་གསོལ་རས་ཞུ་ཆོག ཏན་ཏན་གནང་མདོག་ཁ་པོ་

རེད། དཔེ་ཆ་རྩོམ་ཡག་ཅིག་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མ་རེད། དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་མཐུག་སྐྱེལ་རོགས་ཞུས་པ་ཡིན་པས། ཁོང་
གིས་ད་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡོང་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡི་གེ་དེ་གས་བསྐྱད་ཡོད་
པའི་དབང་དུ་སོང་ནའང་ཁྱེད་རང་གིས་གསོལ་རས་ཞུས་ནས་ཡི་གེ་ཆ་ཆང་བྱུང་
བ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ང་སྟོན་པ་ཆགས་ཆར་བ་རེད། ངས་ལས་ཀ་དེ་རྩ་བ་ནས་
ཡོང་ཡག་ཁོ་རང་ཡོད་པ་མ་རེད། ག་པར་འགྲོ་གི་འདུག་ནའང་གཡུགས་ཞིག་མ་
གཏོགས་ཡི་གེ་དགོས་ཡག་མི་འདུག ངས་ཀྱིས་རང་ལ་ནང་ཆགས་བྱས་ནས་ངེས་
པ་ཡིན་མ་གཏོགས་ཡོང་ཡག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེ་བསགས་ཆར་
བ་རེད། ཡི་གེ་དེར་ངས་དཀའ་ལས་ཞེ་དྲག་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་
ཏེ་མུ་མཐུད་ནས་ཆང་བཞེས་སོང་། དེ་དུས་ང་ཆོ་མི་ཆང་ཆེ་མིན་ཆུང་མིན་ཡིན་
ཅང་ནང་ལ་ཆང་འཐུང་ཆོག་ཆོག་ཡོད་པ་རེད། ངའི་ཨ་ཆེ་ལ་ཨ་མ་བཀའ་དྲིན་
ཅན་དེ་གསུང་བ་གནང་གི་རེད། ཡང་བསྐྱར་མངལ་དགོས་གསུངས་ནས་ཉི་མ་
གནམ་ལ་ཤར་ཆད་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་གྱི་རེད། ཆང་ཞིག་སྟེར་རོགས་གནང་
དང་གསུངས་ནས་ཆང་བཞེས་ཏེ་ཉལ་བཞུགས་གྱི་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ང་གཉིས་
ཅི་འགྲོས་མོལ་འགྲོས་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་དུས་བཀའ་ཤག་ལ་ཐུགས་ཁག་ཡོད་པ་མ་
རེད། ང་དོ་དམ་བྱེད་བརྒྱུག་མཁན་དེ་ངས་ཏ་གོ་གི་ཡོད་གསུང་གི་འདུག སུ་
རེད། སུས་ཀྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་རེད་ཞུས་པས། དེ་རིང་ངས་བཤད་
གྱི་མིན་རྗེས་མ་བཤད་གྱི་ཡིན་གསུང་གི་འདུག ཐེངས་རྗེས་མ་ཞིག་ཕེབས་པའི་
སྐབས་སུ་ཁ་སང་བཀའ་མོལ་རྗེས་ལ་གནང་གི་ཡིན་གསུང་ཡག་དེ་དེ་རིང་གཅིག་
གསུང་དང་དགོད་བྲོ་བྲོ་འདྲ་བོ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ཁྱེད་རང་ལ་གནོད་པ་ཞེ་

དག་སྐྱེལ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་པས། ཨོ་རེད། གཞན་པ་གང་ཡང་
 མ་རེད། ང་མི་དཀར་པོ་ལ་ཞུ་ནག་པོ་གཡོག་མཁན་དེ་བདེ་སྐྱིད་སྤང་ཁ་ལ་སྤྲོད་
 མཁན་དེ་ཕྱིན་ཇི་ལོ་སྐྱེ་ཆོད་ཇི་ལོ་ཅར་སན་ཟེར་བ་དེ་རེད། བཀའ་ཤག་ལ་རིའི་ཅར་
 སན་ནས་ལབ་པ་རེད། ཁོས་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ང
 དེ་ཕྱིན་ཇི་ལོ་ལུང་པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་དེ་དུས་དེ་བཅིག་བསྐྱར་ཡོད། དེ་བ་དེ་ཞེ་དག་
 ཡག་པོ་བསྐྱར་ཡོད། དེ་དུས་ངས་དེ་ཕྱིན་ཇི་ཡག་པོ་ཞེ་དག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དེ་འདྲ་
 སོང་ཙང་དེ་ཕྱིན་ཇི་ལོ་གཞུང་ནས་ང་ལ་བསྐྱད་རོགས་ཤོགས་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིན་
 ཞེས་མང་པོ་ཟེར་གྱི་འདུག ང་རྩ་བ་ནས་མ་བསྐྱད་པས་དེའི་སྐབས་ནས་དེ་ཕྱིན་
 ཇིས་ཆོང་ལ་མ་དགའ་བ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཆགས་སོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་ཁོ་དེ་ཕྱིན་ཇི་ལོ་
 མི་རེད། ཁ་སང་སྤོན་མ་ང་ལ་སྐྱད་ཆ་དེ་འདྲ་དྲིས་སོང་ང་མཐོང་མ་ཐག་ནས་
 མ་དགའ་བ་ཡོད་པ་ཉན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་ལ་བདེན་ནས་རིའི་ཅར་སན་
 ནས་ཀ་ཤོད་པ་དང་ཟུར་ཁང་ལ་ལབ། ཟུར་ཁང་དང་ཀ་ཤོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་
 ཤག་ལ་ལབ་ནས་ང་ལ་མིང་བྱད་མཚར་པོ་དེ་འདྲ་བཏགས་ནས་དོད་མ་བྱས་ཡག་
 དེ་རིའི་ཅར་སན་ནས་བཟོས་པ་རེད། ང་ཀ་སྤོན་སྐྱག་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་སྤོན་
 མང་འཆང་གི་བྱ་རབ་དགའ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་རིག་གནས་བཤད་བྱུང་མཁན་
 དང་། ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ལ་སྐྱད་ཆ་དྲི་བྱུང་མཁན་གྱི་མི་བྱད་མཚར་
 པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ཁོ་རང་ཡང་དངོས་གནས་ཤེས་ཆད་ཆེན་
 པོ་འདུག ང་ཉི་མ་མང་པོར་ཁོ་རང་གི་ནང་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན། བྱད་རང་བོད་ལ་
 ཕྱིན་ན་ག་གའི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ལྷ་རེར་ཤོགས་ཀྱི་རབ་དགས་
 རྒྱག་གི་ཡིན་ཟེར། ངའི་ནང་ལ་ཁ་སང་བྱད་རང་ཆོས་གཟིགས་ཡོད་འགྲོ་སྟོར་

མོ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡོད་འདུག་ཡང་ཟེར། འདུག་དེ་བྲིད་རང་
ལ་འགྲོ་སྲིད་བཏང་བ་ཡིན། མི་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཟས་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞུང་
གིས་བཞེས་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷབས་དེར་ངའི་ནང་ནས་གསོལ་ཆས་ཤུལ། མཚམས་
མཚམས་ལ་གཉེར་བ་གཉིས་ལ་དངུལ་དེ་རྩིས་སྤྲད་ནས་བྲིད་རང་ལ་གསོལ་ཆས་
ཤུལ་ཡོད་པ་རེད་དེ་ཞུས་པ་ཡིན། དངུལ་དེ་རབ་དགས་བཏང་བ་རེད་ཆེ་རེ་བཞིན་
དངུལ་དེ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སློམ་མདའ་ཆང་གི་རབ་དགའ་ལ་གཞུང་གིས་
དགའ་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་སྲིད་ཅང་དངུལ་དེ་ཡོང་ཡུལ་དང་ཆ་
ཆང་ཁོང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེལ་བ་
རེད་མ་གཏོགས་ངས་ལས་ཀ་སྤྱུག་ཅག་དེ་འདྲ་སྤྲ་བར་བྱི་གསུམ་ལ་བྱས་མེད། དེ་
འདྲ་གསུང་གི་འདུག

དེའི་རྗེས་ཐུགས་སེམས་མ་སྒྲོ་བ་སྤྱུག་ཏུ་བྱིན་པ་རེད། སྤྱི་མདུན་གྱིས་རྒྱལ་
སྲིད་ཆོས་སྲིད་བཞེས་རྗེས་བཀའ་ཤག་གི་ཚུར་སྤྱོད་སོ་ནམ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁང་
པ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ལས་ཤག་ཅིག་དང་ཕྱགས་ཐོབ་ཀྱང་གསོལ་
རས་གནང་ནས་རྗེས་མ་དེར་བཞུགས་སོང་། ལྷབས་དེར་ང་ཆོས་རེ་འདུན་ཞུས་
ནས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མདུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་གནང་ཞུས་པ་ཡིན་ཡང་སྙན་གསན་རྒྱུ་
གནང་གི་མི་འདུག་ ཁོ་རང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགེ་ཤུག་དེ་འདྲ་ཉར་ནས་དཔེ་
བྲིད་གནང་བ་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་གནང་མ་སོང་། རྣམ་ཀུན་ནས་
འབྲེལ་བ་ཆེ་ཤོས་གནང་མཁན་བསམ་འགྲུབ་པོ་བྱང་རེད། བསམ་པོའི་ས་དབང་
གཤེགས་མཁན་དེ་སྤྱི་ཡོན་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ཁོང་ལ་རྒྱལ་རམ་ཆེན་པོ་གནང་
གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཡོན་དང་ཐུག་དཔེ་དེ་འདྲའི་ཐོག་བཀའ་འདྲི་གནང་ནས་བསམ་

པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཤོས་རེད། གཞན་ཁྱུ་ཙམ་ཁྱུ་ཙམ་སྐྱེ་མདུན་ལ་བཅར་
མཁན་གཞུང་ཞབས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཤོས་བསམ་
པོ་དང་ངའི་ནང་མ་གཏོགས་གཞན་ཡོད་པ་མ་རེད། རྗེས་མ་གཞུང་གིས་ཁང་པ་
དང་ཕོགས་གསོལ་རས་གནང་དུས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱིས་ང་སྦྱིད་པོ་
ཞེ་དུག་འདུག ཡིན་ནའང་ངའི་སེམས་དེ་སྦྱོན་པར་ཆགས་བཞག་གསུང་གི་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དོ་དམ་གནང་དུས་ཟླ་བ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་ཙམ་
ཞིག་རེད།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

དམ་པ་འདི་ཉིད་བཙོན་ཁང་དུ་ལོ་ཁྲིལ་པོ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་
རིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་སྣ་མང་པོ་དང་མངལ་འཕྲད་དང་། དཔེ་ཆ་ཁྲིད་རོགས་ཞུ་མཁན་མང་
བ་བཅས་ཀྱིས་ཁོང་དགྱེས་ཐབས་སུ་བཞེས་རག་བཏོགས་པ་སོགས་བྱས་པའི་ཤྱེན་གྱིས་
མཐའ་མཇུག་བཞེས་རག་ཁོ་ནར་སྦྱོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།) 76

གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཞོལ་ལས་ཁྲུངས་ལ་མ་སྒྲིལ་གོང་སྤང་ཅེ་གག་ལ་ཞེ་དུག་
བཞུགས་ཡོད་པ་མ་རེད། དགྲན་ཁ་འཆར་ཅན་བྱས་ནས་བཙོན་པ་སྒྲིལ་ཡག་གི་
དུས་ཆོད་ཐག་ཉེ་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། དབྱར་མཇུག་ཅིག་ཡིན་པ་ཡོད། དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྐྱེ་ཁྲུང་རེད་མ་གཏོགས་མཉམ་དུ་ལེ་ཐོགས་གཞན་པ་
མི་སུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འཛིན་བཟུང་གནང་
བའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་ལ་ཕྱགས་སྒྲིག་སོགས་བརྒྱབ་པ་ཅ་བ་ནས་བྱས་མེད། དང་
པོ་མི་དཔོན་གཉིས་ལམ་སང་ཁྲོམ་གཟིགས་ཁང་དམག་སྤར་ནས་དམག་སྤར་གྱི་

ལས་ཁུངས་ས་ཚུལ་དེར་བསྐྱད་ནས། དབང་ལྡན་དཔལ་འབར་ནས་ཚུར་ཐེབས་
བཞུགས་ཟེར་ནས་གནས་ཚུལ་ནམས་ཞུས། ཁོ་རང་གིས་འགོ་ནམ་གྱི་སྒྲུག་
གི་ཕུ་བཞིག་གྱོན་ནས་བཞུགས་འདུག དེ་ནས་སྒྲང་ཙེ་ཤག་ལ་གདན་འདྲེན་
ཞུས་ནས། ཡ་གིར་བཙོན་པ་མང་ཆེ་བ་བཞག་ས་འོག་ཁང་བཙོན་ཁང་ཞེ་དྲག་
སྒྲུག་ཅག་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཁོང་སྟེང་ཐོག་རང་ལ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་
སྒྲུག་ཅག་ཙེ་བཞིན་ནས་ཞུས་མེད། ཞིབ་ས་ལ་ཏ་ལྷག་ཉི་ཤུ་ཙེ་ལྷ་སྐྱུ་ལྷ་གཞུས་
ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ཡར་ཚུར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་མཉམ་དུ་སྦྱིན། སྦྱིར་
བཏང་མི་འགྲོ་རང་འགྲོ་རེད་མ་གཏོགས་ལག་པར་ལྷགས་སྐྱབ་པ་དང་ཐག་པས་
བསྐྱམས་པ་བྱོན་ནས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་གཞུང་གིས་བཀའ་ཞིབ་གནང་ཡག་དེ་
ལ། ལྷ་རུ་སུའི་སོ་པ་རེད་ཟེར་བཀའ་གནང་སོང་ཞེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། བཀའ་ཙུང་གནང་མཁན་སོ་སོའི་
ཐོག་ནས་འདི་དང་འདི་གནང་བ་རེད་ཟེར་ནས་ང་ཚོར་བྱ་རྒྱ་མེད། ཉིན་གཅིག་
ཆ་འདྲི་གནང་བའི་སྐབས་ཁོ་རང་ཐུགས་ཡམས་གནང་གི་འདུག ཞོགས་པ་གཅིག་
ལ་ང་སྟོན་ལ་ཡོང་ནས་ཁོ་རང་ལ་སེམས་གསོ་ཞིག་ཞུས་དུས། ག་རེ་ག་རེ་གནང་
སོང་བཀའ་ཙུང་ག་རེ་གནང་སོང་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བརྒྱ་
ལོར་རྩུ་མ་མང་པོ་བཏང་བ་རེད། དེ་བརྒྱབ་མཁན་སུས་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་
བྱེད་རང་གིས་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས་པ་རེད་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུང་གི་འདུག གཉིས་
ནས་བྱེད་རང་ལྷ་རུ་སུའི་སོ་པ་རེད་ཟེར་ནས་གསུང་གི་འདུག དེ་ཚོའི་འབྲེལ་
བ་བྱེད་སྐྱངས་ག་འདྲ་ག་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་བཀའ་ཙུང་གནང་གི་འདུག་

ཀྱང་གཞན་གྱི་མཆན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་མེད་ཟེར་ནས་ཁྱེད་རང་གཉིས་ལ་གང་ཞུས་པ་དེ་
མ་གཏོགས་ལན་གྱི་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུང་གི་འདུག འཇམ་པོའི་ཐོག་
ནས་བཀའ་ཞིབ་ཉི་མ་གསུམ་བཞི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་པར་དྲི་བ་གནང་སྲིད་། བཀའ་
ཤག་ལ་དེ་མ་གཏོགས་ལྟ་བུ་མི་འདུག་ཟེར་དུས་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་གནང་
བ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག ཀ་ཤོད་པས་ད་ཀྱི་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆ་འདྲི་གཏོང་
ཟེར་ནས་བཀའ་གནང་བ་རེད་ཟེར། དེ་ནས་ཆ་འདྲི་བཏང་བ་རེད་མ་གཏོགས་
ཞིབ་དཔྱད་པའི་ནང་ནས་ཟུར་ཁང་མདའ་དཔོན་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ལ་དགའ་པོ་ཞེས་དག་རེད།

ད་དུང་སྒྲིལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་ང་རང་
གཉིས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་འདི་འདྲ་གསུང་གི་འདུག ཀ་ཤོད་པས་
དེ་སྔ་དོད་མ་མ་གནང་གོང་ལ་ཁོ་རང་གིས་ང་ཙམ་བའི་སྒྲིལ་མའི་བཟོ་འདྲ་བོ་བྱས་
ནས་ང་ལ་ཡག་པོ་གནང་བ་རེད། བར་ལམ་ཁོ་རང་ཆོས་ང་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡང་མེད་པར་མའི་ཁ་ལ་ཉན་ནས་བཅོན་དུ་བཟུང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་མི་སྒྲིལ་
པ་བཟོས་པ་རེད། དེ་འདྲ་བཟོ་མཁན་དེ་ཟུར་ཁང་དང་ཀ་ཤོད་པས་བྱས་པ་རེད།
དེ་ནས་ང་བཅོན་ལས་སྒྲིལ་ནས་ཉིན་གཅིག་ཀ་ཤོད་པས་སྐད་བཏང་སྲིད་། དང་
པོ་ཡོང་གི་མིན་ཟེར་ནས་ལབ་པ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱར་དུ་ལམ་སང་གཡོག་པོ་བཏང་ནས་
དེ་རིང་ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ཐེབས་རོགས་གནང་གསུང་གི་འདུག་ཟེར་ནས་ང་
ལ་ལྷ་ཚུགས་ཞེས་ཀྱང་གྱུ་གྱི་འདུག་དེ་འདྲ་སྲིད་ཙམ་གཅིག་ཕྱིན་པ་ཡིན། ང་
ཡར་འགོ་དུས་ཙམ་ཁོ་རང་གི་སྐས་འཛུགས་མགོ་དེར་བསུ་བར་ཡོང་སྲིད་།
བར་ལམ་གང་མིན་ཆད་ཞེས་ཞིག་སྐྱེ་མཉེས་པོ་བྱུང་སྲིད་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱག་

ལས་ཤིག་ཡིན་ཙང་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ང་
 ཆོས་ཁྱེད་རང་ལ་གཞི་པོ་ཡོང་ཡག་གི་སྐོར་ལ་གང་ཤེས་ཅི་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན་
 ཟེར་ནས་ངོ་སོ་ཁ་མེད་སྣ་མེད་བྱེད་གྱི་འདུག དེ་ག་རང་རེད། ང་རང་གི་
 ལས་ཡིན་རྒྱ་རེད། ང་མི་དཀར་པོ་དཀར་རྒྱུད་རེད་མ་གཏོགས་དམིགས་བསལ་
 གྱིས་རང་གི་ལུང་པའི་དོན་ལ་མི་གཞན་དག་ལ་སྒྱུབས་བཅོལ་བ་དེ་འདྲ་ཙ་བ་
 ནས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ཁྱེད་རང་ཆོས་ང་ལ་སྒྱུབས་འདུག་
 གནང་རུང་མ་གནང་རུང་མི་ཐང་ཐང་ཞིག་ད་ཆ་མི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་
 ཀ་ཞིག་ཆགས་སོང་ཟེར་ནས་ལན་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་གི་འདུག དེའི་ཉིན་
 དེ་གར་བཞུགས་དང་བཞུགས་ཟེར་གྱི་འདུག་པས་བསྟན། ང་འབྲུང་ཨ་རག་
 འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་བླགས་སོང་། ཨ་རག་འབྲུང་ཁ་ལག་བཟས་པ་ཡིན། རྗེས་མ་
 ག་རེ་དགོས་ན་འང་ང་ལ་གསུང་རོགས་གནང་ཟེར་ནས་བཤད་གྱི་འདུག་ཟླེ། ང་
 ཁྱེད་རང་གི་ནང་ལ་སྡོད་གྱི་མིན་ང་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་སྡོད་ས་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ག་རང་ལ་སྡོད་གྱི་ཡིན། དེ་རིང་ཤོག་གསུངས་ནས་གཡོག་
 པོ་ཆར་གཉིས་ཙམ་ཞིག་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་བཅར་བ་ཡིན་མ་གཏོགས་
 རྗེས་མ་ནས་ཤོག་གསུང་ན་ང་ལ་ག་གའི་བྱ་ཡག་མེད་བཅར་གྱི་མིན། དེ་རིང་
 ཏོག་ཙམ་སྡོད་གསུངས་པ་རེད་དེར་བརྟེན་ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན།
 རྗེས་མ་སྒྱུབས་འདུག་ཞུ་དགོས་ཡག་གང་ཡང་མེད་ཟེར་ནས་དེའི་ཉིན་ཀ་ནས་
 འགྲོ་གི་མེད། ང་མ་ཕྱིན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

ཉིན་གཅིག་ཟུར་ཁང་ནས་གདན་འདྲན་བྱས་བྱུང་གསུང་གི་འདུག གདན་

འདྲེན་ཞུས་ཏེ་དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡར་ཕྱིན་པ་དང་ཡར་ཕྱིན་པ་དང་གསུང་གི་འདུག་ཟེ་
 རྒྱ་འཁྱུང་རྒྱ་འདྲ་མི་འདྲ་ཞེ་དག་རྒྱས་པོ་ཞིག་བྱས་འདུག་དེ་ནས་ཤོག་བྱ་འབྱེར་
 ཤོག་གསུངས་ནས་དགེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རིང་འདིར་རི་མོ་སྒྲིང་རྗེ་པོ་ཞིག་བྱི་རོགས་
 གནང་ཟེར་གྱི་འདུག་གསུངས་པ་རེད། རི་མོ་ག་རེ་བྱི་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བས།
 དགེ་རང་གི་དགོངས་པ་ལ་ག་རེ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱི་རོགས་གནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
 འདྲ་པོ་ཞིག་བྱི་དགོས་ན་རེད་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ཅིག་བྱི་རོགས་གནང་ཟེར་
 ནས་དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག་ངའི་བསམ་མཁོའི་ནང་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཡག་པོ་ཞིག་
 བྱི་བཞག་དགོས་མིན་འགྲོ་བསམ་པ་བྱུང་། སྐད་ཆ་ཅི་འགྲོས་མོལ་འགྲོས་བཤད་
 ནས་ཤོག་བྱ་དེ་རྒྱ་ལྗོངས་སྐད་ལ་བཞག་ལག་པར་སྐྱེ་གུ་ཞིག་འབྱེར་ནས་རི་མོ་འདྲ་
 པོ་སྒྲོར་སྒྲོར་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན་པས། རི་མོའི་བཟོ་ལྷ་ཁོ་ལ་བཞུས་དུས་སེམས་
 ཅན་ཞིག་ཡོང་ཡག་གི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག་ཁོ་ལ་བསམ་མཁོ་བྱུང་ནས་
 བྱིས་དུས་ཐོང་གུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་སོང་། རི་མོ་བྱུང་མཆར་པོ་ཞིག་ཆགས་
 སོང་ཟེར་ནས་ས་དབང་ཆེན་མོར་བཞུན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིང་རྗེ་པོ་ཞེ་དག་བྱུང་འདུག་
 གསུངས་ནས་ཁོ་རང་ལ་དོ་སྣང་གང་ཡང་བྱུང་མ་སོང་། དགེ་ལགས་ཐོང་གུ་དེ་
 བྱང་བྱང་མིན་པར་དེའི་སྒྲིང་སྐྱེ་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན་ན་སྒྲིང་རྗེ་པོ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་
 ཟེར། སྐྱ་བཟོ་ཡག་ལས་སྐྱ་པོ་རེད་ཟེར་ནས་སྐྱ་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན། ཐོང་གུ་དེ་
 ལ་ཐོར་སྐྱོག་ཅིག་ཀྱང་བཟོས་པ་ཡིན། གང་འཆ་མས་ནས་ཐོང་གུ་དེ་ཡག་ཏུ་འདྲ་
 པོ་ཞིག་བྱིན་སོང་། ཐོང་གུ་དེ་གཅིག་པོ་མིན་པར་མི་བྱིན་ཡག་པོ་མིན་འགྲོ་གསུངས་
 པ་རེད། ཨོ་རེད་རེད། མི་བྱི་ཡག་ལས་སྐྱ་པོ་རེད་ཐོང་གུའི་སྐད་དེར་མ་བྱིས་
 པར་ཐོང་གུའི་རྒྱུ་འཁྱོལ་ཡོད་ས་དེར་བྱིས་པ་ཡིན། ཐོང་གུའི་རྒྱུ་འཁྱོལ་གྱི་ཕྱོགས་

དེར་བྱི་དུས་ཙམ་ན་དེའི་ལག་པ་དེ་ཁོའི་གཞིགས་གཡས་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེར་འཁེལ་
 གྱི་འདུག དེར་ང་རང་གིས་ཏོག་ཙམ་བསམ་སྒོ་ངན་པ་ཞིག་འཁོར་བྱུང་གསུང་
 གི་འདུག ལག་པ་དེ་པོང་གུའི་རྒྱལ་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེར་འཁེལ་བ་ཡིན་ཙམ་ལག་
 པ་དེ་ལ་ཆ་ལ་གཏུབ་ཅིག་བསྐྱར་བཞག་པ་ཡིན། རྗེས་མ་དེ་ཆ་ཆང་ཞིག་བཟོས་ནས་
 བསྐྱན་པ་ཡིན་པས་དུ་དུ་དུ། གསུངས་ནས་སྐྱོང་ས་དབང་ཆེན་མོ་གད་མོ་ཞིག་
 བགད་སོང་། ཁོ་རང་ཡང་དོགས་པ་འདྲ་ཞིག་ཟ་སོང་། ང་རང་གི་བསམ་པ་
 ལ་འང་ཏོག་ཙམ་ཁྱད་མཆར་པོ་ཞིག་འཁོར་བ་རེད། ང་ཆོའི་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་རེད།
 ཆོང་པ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་ན་པོང་གུ་བསད་ནས་ཟོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙམ་
 རྒྱུ་ཆད་ཁོང་ཆོས་ང་ལ་སྒྲ་མ་ནང་བཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཇུག་དེར་ང་
 ཁྲིམས་ལ་སྐྱར་བ་དེའི་གོ་དོན་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ང་རང་གི་བསམ་པར་འཁོར་སོང་
 ལ། ཁོང་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་གོ་སོང་གསུང་གི་འདུག དེ་ནས་ཟུར་ཁང་ས་
 དབང་ཆེན་མོའི་སྐུ་མཆེད་གཞིན་པ་གྲུ་བཞིའི་མདའ་དཔོན་གནང་མཁན་དེས་ཞེ་
 ངག་དགའ་པོ་བྱེད་པ་རེད། དེས་ཉག་པར་ཤོག་ཟེར་གྱི་འདུག་གནས་ཚུལ་འདྲ་
 པོ་དེ་འདྲ་འི་གི་མ་རེད། དཔེ་ཆ་འདྲ་པོ་དང་དེ་འདྲའི་སྒྲིར་ལ་འི་གི་རེད། ངས་
 རྒྱུ་མ་ནང་བཞིན་བཤད་ཡག་མི་འདུག་ལྟེ་ཡིན་ནའང་ཏོག་ཙམ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་
 རང་མི་ཡག་པོ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཟུར་ཁང་གི་ཅེ་མགོན་མཁན་ཆུང་ཞིག་ཡོད་
 པ་རེད། དེ་སྐུ་མཆེད་ཆུང་ཤོས་རེད། ཁོང་གིས་དཔེ་ཆ་འབྲིད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཁོ་རང་གིས་དཔེ་ཆ་འབྲིད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་རང་ལ་
 དངུལ་སྤྲད་ཡག་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་ལ་ཁོ་རང་སྐྱུན་ཆུང་བ་གཉིས་པོས་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་ཙམ་ང་ཟུར་ཁང་ལ་ཉག་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། འགྲོ་རེས་བཞིན་

དུ་དངུལ་དེ་འདྲ་མང་པོ་སྤྲད་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཚོས་སྤྲད་པ་དེ་ངས་འཁྱེར་ཡོང་ནས་
ཉོ་ཆ་རྒྱག་ཡག་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་གསུང་གི་འདུག

རྒྱུ་མ་སྤྲོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་
སུ་ཞལ་བྱག་པའི་ཁམས་མོ་ཞིག་ཡོད། གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁན་དེ་འདྲ་མ་རེད།
གསོལ་ཆོགས་བཟོ་བྱེད་ཅམ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་
ཡོད་པ་མ་རེད། ཞལ་ནས་མོས་ག་གའི་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། མོ་ལ་དངུལ་མང་ཅམ་
ཞིག་སྤྲད་ནས་ཁ་ལག་བཟོ་བར་ཡག་པོ་ཡོད་གསུངས་ཏེ་ངའི་ནང་ནས་ཡང་དགོས་
ཀྱི་མེད་གསུངས་ནས་བསྐྱམས་ཀྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་མཆོམས་རེ་ང་ཆོའི་ནང་
ནས་སྤུལ་གྱི་ཡོད་རུང་། རྒྱུ་མ་ཟུར་ཁང་དང་ཁོ་ཚོས་དངུལ་མང་པོ་སྤྲད་ཀྱི་ཡོད་
གསུངས་ནས་གང་ཡང་བཞེས་ཀྱི་མ་རེད།

ང་ལ་དཔེ་ཆ་འབྲིད་ད། དཔེ་ཆ་འབྲིད་ད་གསུང་གི་རེད། ང་གཡོངས་པ་
ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བཟུང་ཅང་དགེ་ལགས་ཡག་པོ་རེད་དེ་དེ་འདྲ་སྤྲོད་པ་རྩ་བ་ཉིད་
ནས་མི་འདུག་ཞུས་པའི་སྐབས་ལ། ཁྱེད་རང་མ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་ལ་ག་དུས་ཡིན་
ན་བཞག་ཆོག་གི་རེད་ཅེས་ང་ལ་དཔེ་ཆ་འབྲིད་དང་ཞེ་དྲག་གསུང་གི་འདུག ང་
དེ་དུས་ལོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ལ་དོ་སྣང་ཁྱོད་ནས་མེད། ང་ལ་གཞན་པ་
གང་ཡང་མི་འདུག དགེ་ལགས་དེ་ཁྱོད་ཅི་ཡག་པོ་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ་ཁྱོད་
ཅི་ཞིག་སྤྲོད་རོགས་གནང་དང་ཞུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁྱོད་ཅི་ཤེས་ཀྱི་རེད་སྤྲོད་ལ་
ངས་ལབ་པ་དེ་ཉན་ནས་ལོ་གཅིག་རིང་ལ་དཔེ་ཆ་ཞིག་འབྲིད་དང་དེ་ནས་དེ་ཁྱོད་
ཅི་བསྐྱབ་ཆོག ག་ལེ་གེ་ལེ་དེ་ཁྱོད་ཅི་ཤེས་ཀྱི་རེད། ངས་ཀྱང་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་ཞིག་

བྱས་ནས་དབྱིན་ཇི་ཤེས་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཆེད་མངགས་སྒྲོབ་གྲུ་ལ་ཕྱིན་དབྱིན་
 ཇི་བསྐབ་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། སྒྲོན་ལ་ངས་ལབ་པ་དེ་ཉན་ནས་ངས་
 འབྲིད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཁྲིད་དང་ཁྲིད་རང་ཅིད་མི་ཅིད་སྟོང་འདོད་པ་དང་ཕྱི་ལོག་
 ལ་འགོ་དགོས་པའི་སྐབས་ལ་ལམ་སང་ཞོག་ཟེར་ན་བཞག་ཡོང་། ཡུ་ཚུགས་བྱས་
 ནས་དཔེ་ཆ་ཁྲིད་དགོས་ཅུ་བཞིད་ནས་ལབ་མི་ཡོང་། དབྱིན་ཇི་བསྐབ་འདོད་ཡོད་
 ན་ངས་པར་ཤེས་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན་ཁྲོད་རང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དང་ཁྲིད་ཚུ་གྲུ་
 འགོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲོན་ལ་རྒྱང་ཐང་ན་ཁ་སྐང་ལ་ཕྱིན། དེ་ནས་དན་འབག་
 ལ་ཕྱིན། ཁྲི་ཟམ་དོན་ནས་ག་ལེ་ག་ལེ་ཕྱིན་ནས་ཚུ་གྲུ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་དོབ་སྟེ་ཁ་ལ་ཚུ་གྲུ་ལ་ཅུ་བཞིད་ནས་སྐྱབས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ནང་
 བཞིན་སྒྲོན་ལ་ངས་ལབ་པ་དེ་ཉན་ནས་དཔེ་ཆ་ཞིག་འབྲིད་དང་། ཇེས་མ་དབྱིན་
 ཇི་ཉན་ཉན་ཤེས་པ་ངས་ཁས་ལེན་ཆོག་གི་རེད་གསུང་གི་འདུག ཡིན་ན་ཡང་ངས་
 དཔེ་ཆ་ཅུ་བཞིད་ནས་འབྲིད་ཚུ་མ་བྱུང་། དེ་དུས་གཞིན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཉོགས་བརྗོད་
 ཀྱི་དཔེ་ཆ་དེ་དཀོན་པོ་ཞི་དག་རེད། དེ་དུས་ངའི་ནང་ལ་ཤོག་སྐྱེལ་ཞིག་དང་རག་
 ཁ་ཤག་ལ་དེའི་ཡ་དེ་ཡོད་པ་རེད། ཤོག་སྐྱེལ་དེ་ཉིན་གཅིག་སྐང་ཞིག་ལ་བཞག་
 ཡོད་པས་དེ་ག་རེ་རེད་གསུང་གི་འདུག དེ་གཞིན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཉོགས་བརྗོད་རེད་
 བྱས་པ་ཡིན། དཔེ་ཆ་སྟན་པོ་ཞི་དག་ཡོད་པ་རེད་གསུང་གི་འདུག ངས་ག་ཆ་ད་
 རྒྱུ་ན་ཡང་ཅུ་བ་ནས་དུ་གོ་མི་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན་པས། གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཤེས་
 ཀྱི་རེད་ཟེར་ནས་དགེ་ལགས་ཁོ་རང་ངའི་སྟོད་ས་དེའི་ཁ་བྱུག་དེར་སྐྱས་འདྲ་ཞིག་
 བརྒྱབས་ཏེ་ཉལ་ནས་བཞུགས་ཐ་མག་འདྲ་འཐེན། ཆང་འཐུང་ནས་བཞུགས་ང་
 ལ་སྒྲོག་གསུང་གི་རེད། ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་ཅོམ་རེ་ཅོམ་བྱས་ནས་སྒྲོག་དུས་སྟན་ངག་

ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་དོན་དག་བཞུགས་ནས་འདི་ལ་དེ་ཟེར་བ་རེད་གསུངས་ནས་ང་གཉིས་
 གྱིས་གཞིན་ནུ་ཟླ་མེད་ཆ་ཆང་ཞིག་ཆར་གསུམ་ཡིན་ནམ་ཅིག་བཟླགས་པ་ཡིན། དགོ་
 ལགས་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་ཡིན་ཅང་དོན་གོ་གི་ཡོད་པ་རེད། རྗེས་མ་སྒྲིག་
 དུས་ཙམ་དོན་དག་འདི་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད་བསམས་ནས་ཤེས་ངེས་འདྲ་བོ་ཞིག་
 གྲུས་ཅང་། དེ་ཆར་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ངས་སྒྲིག་གིན་སྒྲིག་གིན། དགོ་ལགས་གྱིས་
 འགྲེལ་བཤད་བྱུང་གིན་བྱུང་གིན་གྲུས། མ་ངེས་པ་དེ་ཆོ་ཐོ་བརྒྱབས་ནས་ཆར་
 གསུམ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་ཡིན། ངས་དཔེ་ཆ་འབྲིད་ཟེར་ན་མ་ཟེར་ན་དེ་རང་རེད།

ངས་མར་སྒྲིག་ཡོང་དུས་ཁ་གསུམ་མར་དགོ་ལགས་གྱིས་དཔེ་ཆ་གཟུགས་
 པ་ནང་བཞིན་སྒྲིག་གནང་བྱུང་དུག ཨ་རག་ཞེ་པོ་ཅིག་བཞེས། བྱེ་ལོག་ལ་ཐེབས་
 པའི་སྐབས་ལ་ཨ་རག་ཨ་མ་ཕྲག་ནང་ལ་བསྐྱམས་བསྐྱམས་པར་ཐེབས་གྱི་རེད།
 ལམ་ཁ་དེ་བ་ནས་མཆོད་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། ཉིན་གཅིག་ངས་ཞུས་པ་ཡིན་ཨ་རག་
 ཞེ་དག་མ་མཆོད་སྐྱེ་གཟུགས་ཞེ་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ས་རེད། ཨ་རག་བཏུང་ནས་མི་
 བྱེ་མཁན་ཡོད་པ་རེད། མ་བཞེས། ཆང་བཞེས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཆང་
 ཏྲག་པར་ཡོད་ཅང་ག་དུས་བཞེས་པར་ཐེབས་ན་འང་ཕུལ་ཆོག་གི་རེད།

ངའི་གཡོག་པོ། བྱེ་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁོ་ནམ་ཀུན་ནས་ཆོས་དང་
 ཟླ་མ་དང་དེ་འདྲ་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད་དེ། ཁོ་རང་གི་
 ལས་འདྲ་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཞེ་བོ་ཞིག་དགའ་བོ་བྱེད་གྱི་
 རེད། ཁོ་ཉི་མ་རེ་ལ་ནང་ལ་ལས་ཀ་ཡོད་གྱིན་ཡོད་གྱིན་ལ། སག་སྒྲེ་ཁ་ལ་བརྒྱགས་
 ཆར་བ་རེད། ཁོ་ག་བར་བྱིན་སྲིད་ཟེར་ན་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གྱི་ཙམ་
 ལ་བྱིན་པ་རེད་ཟེར། ག་པར་བྱིན་པ་ཡིན་ཅེས་དུས་དགོ་ལགས་ལ་ཅིག་དགོས་

གྱི་མེད་འགྲོ་བས་མས་ནས་བཀའ་འདྲི་བྱ་བར་བྱིན་པ་ཡིན། ཞབས་བྱི་བྱ་བར་བྱིན་པ་ཡིན་དེ་འདྲ་བེད་གྱི་རེད།

བྱ་ནི་ཁོ་རང་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་དགེ་ཡར་མ་ཕེབས་ན་དགེ་ལགས་བཞུགས་ས་ལ་འབྱེད་ཤོག་གསུངས་ན་ཕུལ་ཆོག་གི་རེད། ཨ་རག་རྩ་བ་ནས་མ་བཞེས་རོགས་གནང་ཞུས་པ་ཡིན། འོ་ཡ་ཡ། ད་རྩ་བ་ནས་འཕྱང་མི་ཡོང་། དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཨ་རག་རྩ་བ་ནས་འཕྱང་མི་ཡོང་གསུངས་པ་རེད། དངོས་གནས་ཞུས་པ་ཡིན་པས། དངོས་གནས་དངོས་གནས་གསུང་སྟེ་དེ་ནས་ཡར་བཞེངས་དུས་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་བྲིས་པ་དེའི་ནང་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག། མི་རྗེ་མི་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱུང་དུ། མི་ཡི་ཐ་ཤལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། མི་འཕྱང་མི་འཕྱང་ཨ་རག་མི་འཕྱང་ཞེས། མྲོང་བཅན་སྐམ་པོར་ཆོད་བཅུགས་དམ་བཅའ་ཡོད། །

ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྲིས་ནས་འདིར་གཟིགས་ཨ་གསུངས་ནས་ལམ་སེང་ཐད་སོང་། དེ་ནས་དགོངས་པ་རྗེས་རྗེས་བར་ཆང་བཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཨ་རག་རྩ་བ་ནས་བཞེས་པ་མ་རེད། དེའི་ཉིན་གྱང་ནས་བཟུང་ཨ་རག་བཏུང་མེད་ཁྱེད་རང་གིས་མ་འཕྱང་གཟུགས་པོ་ལ་གཞོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་རེད། ཁྱེད་རང་ལ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་ཉིན་གྱང་དེ་ནས་བཟུང་རྩ་བ་ཉིད་ནས་བཏུང་མེད་ད་གསུངས་པ་རེད།

མཆོམས་མཆོམས་ལ་མཆོད་མཇལ་འགྲོ་གསུང་གི་རེད། མཆོད་མཇལ་ལ་ག་དུས་ཤོག་ཟེར་ན་འགྲོ་གི་ཡོད། ཤར་རྒྱག་ཡར་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་ལ་གཅིག་ཕེབས་གྱི་རེད། དེ་ནས་དོ་གཅེལ་འཛོགས་ནས་ཚོང་ཁ་པའི་

བཞུགས་ཁང་དེར་གཅིག་ཐེབས། རྫོང་པོའི་སྐྱེ་མདུན་ལ་གཅིག་ཐེབས། དེ་ནས་
 ཐོག་ཁང་སྤོང་བཙན་གྱི་ལྷ་ཁང་ལ་གཅིག་ཐེབས་ནས་ང་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་མངལ་
 ཆར་བ་རེད། ད་འགྲོ་གསུང་གི་རེད། ཐོག་ཁང་དྲག་མོ་དང་དཔལ་ལྷ་
 བཙས་ཡོད་པ་རེད་ལྷགས་སྒྲེམས་རེ་ཕུལ་ན་ཞུས་པའི་སྐབས་ལ་ད་འགྲོ་དགོས་
 པ་མ་རེད་གསུངས་ནས་ལམ་སང་ལྷོ་སྒྲོ་ནས་ཐད་ལ་ཡར་ཐོན་ན་དགེ་ལགས་
 བཞུགས་ས་དེའི་འཁྲིས་དེ་གར་སླེབས་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་ངའི་ནང་ལ་བྱུག་ཙམ་
 ཤོག་གསུང་གི་རེད། ཡར་ཐོན་ནས་ཏོག་ཙམ་བསྐྱད་ཁོ་རང་གིས་ཐ་མག་འདྲ་
 མཆོད་ངས་ཐ་མག་འཐེན་དེ་ནས་ངས་དགེ་ལགས་དགོངས་པ་ཞུ་གི་ཡིན་སང་
 ཉིན་ངའི་རྩ་ཐེབས་ཀྱི་ཡིན་པས་ཞུས་པའི་སྐབས་ལ་གཅིག་བྱས་ན་ཡོང་གི་ཡིན་
 གཅིག་བྱས་ན་ཏན་ཏན་མེད་ཟེར་ནས་མཆོམས་མཆོམས་ལ་ཐེབས་ཀྱི་རེད།
 མཆོམས་རེ་ཐེབས་ཀྱི་མ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཡིག་ཆ་མང་པོ་འདུག་ཕྱག་དཔེ་ཁག་མང་
 པོ་འདུག དེབ་མང་པོ་འདུག མང་ཆེ་བ་ཁོ་རང་གིས་བྲིས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་
 རྒྱང་རྒྱང་རེད། ཕལ་ཆེ་བ་དེབ་ཀྱི་སྒྲུང་ལ་བྲིས་ཤིག ཁ་གསལ་བོད་ཤོག་སྒྲུང་
 ལ་བྲིས་བཞག་པ་འདྲ་དང་ཐ་མག་གི་སྒྲུང་རྒྱང་སྒྲུང་ལ་བྲིས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་
 མང་པོ་འདུག གང་ལྟར་བཀའ་ཤིག་ལ་ཕུལ་ཡག་དེ་རས་བྱུག་དཔག་ཙམ་འདི་
 འདྲ་ཞིག་འདུག (མིའི་གཟུགས་ཆད་ཙམ།) མང་ཆེ་ཤོས་ཤོག་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་
 རེད། ཁ་གསལ་ཡི་གེ་རྫོང་པ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་ང་ཆོས་སྒྲོག་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་
 འདུག མ་ཆད་བོད་ཡིག་ཡིན་པ་ལ་སྤྲུགས་དེ་འདྲ་ཡང་འདུག ཤོག་བྱ་རྫོང་
 པ་དེ་འདྲ་ས་འོག་ནས་བཏོན་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་ཡི་གེ་གསལ་ལ་མི་གསལ་རྫོང་

པ་ཞི་པོ་དེ་འདྲ་འདུག རྗེས་མ་བཀའ་ཤག་རང་ལ་ཡོད་པ་རེད། ལྷབས་དེར་
བཀའ་ཤག་གི་ས་དབང་ཆོ་བཞུགས་སའི་ཕར་ལོགས་ཀྱི་ངོས་དེར་རས་ཁྲག་
དཀར་པོ་མང་པོ་ཡོད། མཆོམས་རེ་ཁ་ཤས་ནས་སྒྲེར་གྱི་བདེ་རྒྱུག་ཞུས་པ་གནང་
མ་བདེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་རྒྱགས་ས་ཞིག་ཡོད། དེ་ཆོ་གི་བ་ནང་བཞིན་རེད། དགེ་
ལགས་ཀྱི་ཡིག་ཁག་ཡོད་པ་དེ་ལོ་གཅིག་གཉིས་རྗེས་ལ་མཆོམས་རེ་ང་བཀའ་
ཤག་ལ་བཅར་དུས་ཅ་ནའང་མཐོང་རྒྱུ་འདུག རྗེས་སུ་ངས་དགེ་ལགས་ལ་
ཞུས་པ་ཡིན། ཡིག་དེ་ཆོ་ད་ཆ་ཚུར་རེག་གི་རེད་ངས་གསོལ་རས་ཞུ་ཆོག་བཀའ་
ཤག་ལ་ཉར་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། དགེ་རང་ལ་ཐུགས་ཕན་གསོས་
གྱི་རེད། ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་རེག་པ་ངས་ཁས་ལེན་ཐུབ། དགེ་ལགས་ལ་
དགོས་གནང་གི་འདུག་པས་ཞེས་ངས་ཡང་སེ་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་དགོས་
པ་མེད་ད་ཅུ་བ་ནས་དགོས་པ་མེད་ཅེས་སྟན་ཅོག་ཁོ་རང་གསན་གནང་གི་མི་
འདུག་མ་གཏོགས་ཡིག་དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། འཕྲོར་གྱར་འགྲོ་
བ་འདྲ་པོ། མེར་བསྐྱེགས་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཅ་ལག་ལྷགས་སྐམ་ནག་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག ཁྱད་མཆར་བ་ཞིག་ཁོ་རང་
ལ་འགྲིག་གི་མི་ཞིག་འདུག དེ་ང་རང་ལ་སློབ་སྟོན་འདྲ་པོ་གནང་ནས་དེ་འདུག་
ཟེར་ནས་ཕྱི་ལོག་ལ་མ་ལབ་རོགས། ང་གྲུ་པ་ནི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེད་མན་རོགས་པ་ཞིག་ཉར་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྐད་ཆ་འདྲ་བཤད་བསྐྱད་དུས་ངའི་
ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་རེད་བསམ་ནས་འགྲིགས་དེ་ངས་རྒྱ་གར་ནས་འབྲེར་ཡོང་བ་ཡིན་
གསུངས་པ་རེད།

དེའི་སྐབས་དེར་སྤྱི་ལ་ཡང་ལབ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལ་དབུགས་བཏང་ཡག་
མེད་པ་མ་གཏོགས་སྒྲིལ་མན་རང་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཉར་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་གསུང་གི་འདུག ང་གྱ་པ་མ་རེད། མཚམས་མཚམས་ལ་སེམས་བྱལ་མ་
བྱལ་བ་བྱས་ནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཨ་ཕྱེ་ངོ་མ་ཞིག་ཉར་བ་ཡིན་ན། སྐད་
ཆ་འདྲ་བཤད་ནས་བསྟན། རྟོ་ཆས་འདྲ་ཞིག་བཟོས། ངའི་ལས་ཀ་ཡིག་འབྲི་
ཡག་ལ་འབྲས་ཤོར་ཞེ་པོ་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་མི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཉར་བ་
ཡིན་གསུངས་པ་རེད།

དེ་རས་ཁྲག་ཅིག་གི་ནང་དུ་འདུག སྤྱ་རྒྱལ་ཡག་དེ་འདྲ་རེད། རྣམ་ཀུན་
སྟེ་བཅིག་རྒྱལ་སྟེ་སྤྱ་བརྒྱལ་ནས་ཆེན་པོ་བཟོ་ཡག་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་རེད། དེ་
དུས་སྤྱ་བརྒྱལ་བརྒྱལ་པར་བཞག་འདུག དགེ་བཅུགས་ས་དེ་རྒྱུང་རྒྱུང་མདོ་སྤྱག་
གཉིས་དང་། ཐབ་ཆང་ཏོག་ཅམ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་རང་བཅུགས་ས་དེར་རས་ཡོལ་
དཀར་པོ་ཞིག་འཐེན་འདུག ངས་ཕྱི་ལོགས་དེར་ཡིག་དེ་ཆོར་བཞུས་ནས་བསྟན་
ཡོད། ཤག་བྱང་བྱར་པ་སྤྱག་དེར་ཡར་ཕྱིན་ནས་རས་ཁྲག་རྟོག་རྟོག་ཅིག་འདུག་
ཟེར། དེ་བསྟོགས་དུས་སྟེ་མན་ཆད་འགྲིག་ཡིན་པ་གཅིག་ལ་དགེ་ཁོ་རང་གིས་ལག་
བཟོ་བྱས་པའི་ཨ་ཕྱེ་འུ་མགོ་གདོང་ཞིག་ཀྱང་བསྐར་ཡོད་པ་རེད། དེ་མི་ནང་བཞིན་
བཟོས་ཤག་སྤྱ་ཞིག་ཀྱང་བསྐར་ཡོད་པ་རེད། འཕྲོག་མོ་ནང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་
པར་ཤག་བྱང་བྱར་པ་འཕྲོགས་ནས། ཨོ་སྤྱག་སྟེ་ལ། སྤྱག་སྟེ་ལ་འདི་ན་བྱང་མཚར་
པོ་ཞིག་ཐེབས་དང་གསུང་གི་འདུག ཤག་བྱང་བྱར་པས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མཐོང་
རྒྱ་པར་བཞག་གོ་ཡང་མྱོང་མི་འདུག ངས་དེ་འདྲ་མཐོང་མ་མྱོང་སྟེ་ཡིན་ན་ཡང་
གོ་མྱོང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད་ཞེད་སྤང་སྒྲིལ་གོས་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་ནས་

གཞི་ནས་བསྒྲགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ག་རང་རེད་འདུག རྗེས་སུ་ངས་གཤགས་དབུ་ལ་
བཏང་ནས་གཡུགས་པ་ཡིན།

ཅ་ལག་གང་ཡང་མི་འདུག དུག་ལོག་བརྗེ་ལེན་བྱེད་ཡག་གཅིག་གཉིས་ཙམ་
ཞིག་དང་ཐབ་ཆས་དང་འགྲིག་གི་བུ་མོ་དེ་བཅས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་
ཡང་མི་འདུག ཡི་གེ་དེ་ཆོ་དང་གཞན་པ་རྒྱ་ལྗོངས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་དང་རྒྱུ་བ་བཀྲག་
རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་གཞི་མ་ས་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་གང་
ས་གང་ལ་ཡི་གེ་ག་ལྟ་ག་རེད། ག་པར་ཕྱིན་ནའང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་
རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་རེད་དེ་བ་ཀྱང་འདུག དབྱིན་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲ་འདུག སློན་ཏེ་
སྐད་ནས་བསྒྱུར་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དེ་བ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་འདུག དེ་འདྲ་རྒྱུ་དེ་ར་
ཆོས་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་སྤྲོ་མོ་རྒྱ་གར་ན་པ་རྒྱུ་ཟེར་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།
དེ་རིང་ཁ་སང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་དེང་སྐབས་སྟ་ས་ལ་པ་རྒྱུ་གཅིག་
ཡོད་པ་རེད། དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་ཡིན་པ་འདྲ། ཟེར་བ་བྲིས་པ་ཅིག་
འདུག དེ་འདྲ་མགོ་དེར་སྤྲུགས་ཀྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་མང་པོ་ཞིག་འདུག མྱོག་ཀྱང་ཤེས་
ཀྱི་མི་འདུག དེ་བསྒྱུར་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་འོག་དེར་ཤོག་ལྟེ་གསུམ་འདུག དེ་བཀའ་
ཤག་གི་གསོལ་ལྟེ་གསུམ་ལ་ཚུར་བཞེས་ནས། ས་དབང་ཀ་ཤོད་པ་དང་ས་དབང་
ཟུར་ཁང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་དྲ་ལས་པ་རེད། ཤོག་ལྟེ་མང་པོ་འདི་ཙམ་ཤོག་ལྟེ་
གསུམ་ཀྱི་ནང་བསྒྱུར་བྱུང་པ་ཞེས་པ་རེད། ཁོ་རང་གིས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད་ལ་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མཁས་པ་ཡིན་ཐག་ཆོག་རེད། པ་རྒྱུ་དངོས་གནས་རེད་
གསུངས་ནས་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དེ་གསོལ་ལྟེ་གསུམ་ལ་ཉར་གནང་སྲིང་མ་
གཏོགས་གཞན་དེ་ག་རང་བསྐད་ཡོད་པ་རེད།

དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ས་ཡིག་དེ་བྱད་མཚར་པོ་ཞིང་ཡོད། དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་བེར་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དབྱིན་ཇི་མི་ཤེས་མཁན་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་བརྟུས་ན་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་གི་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་རང་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཡིག་མི་ཤེས་མཁན་དབྱིན་ཇི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་བརྟུས་ན་དབྱིན་ཇིའི་ཐོག་ལ་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིང་རྩེ་བོ་བཟོ་ལྷ་ཡག་པོ་ཞི་བོ་ཞིག་བྲིས་ཡོད།

ཁོ་རང་རི་མོ་བྲི་ཡག་དང་དེ་འདྲ་ལ་ཉ་ལས་དགོས་པ་རེད། བསམ་འགྲུབ་པོ་བྲང་གི་སྒྲི་ཁང་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཡོད། སྒྲི་ཁང་སྒྲོར་ཡར་འཛུལ་པ་དང་རྩྭ་པའི་རྩྭ་ལ་འདམ་སེང་དང་སྟག་གཅིག་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། ཉོབ་སྟེ་འགོ་དུས་སེམས་ཅན་ངོ་མ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བྲིས་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཕྱག་རྩལ་ཆེན་པོ་ཞིང་ཡོད་པ་རེད།

རྩེ་མ་ང་སྒྲིན་པ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་ཁ་བྲས་པ་མ་གཏོགས་ཞིང་ཡོད་ཕྱགས་ལ་རྩྱད་རྩྱད་པ་ཁོ་རང་རེད། དམིགས་བསལ་གྱི་ཕྱག་ལས་མ་གནང་བ་རེད་མ་གཏོགས། རིག་སྒྲིབས་མེད་པ་དེ་འདྲ་དང་མ་དྲན་པ་དེ་འདྲ་རྩེ་བོ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད།

རྩེ་མ་བཅོན་ལས་ཐོན་ནས་གཞུང་གིས་ཁང་པ་མ་གནང་གོང་བསམ་སྤྲིངས་ཟེར་བའི་ཁང་པའི་རྒྱབ་དེར་ཡོད་པའི་སྐད་དུང་ཟེར་བའི་ཁང་པའི་ནང་བཞུགས་དུས་ཙན་རྒྱུད་པའི་མཁན་པོ་ཡིན་པ་མི་ཉག་སྒྲིར་དཔོན་ཟེར་མཁན་སྐྱ་གཞིན་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཕྱག་དཔེ་ཡག་པོ་ཞིང་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། དེ་དང་ཕར་ཚུར་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩྱད་པ་དག་འ་རབ་ཅིག་གནང་བ་ཡིན་པ་འདྲ། རྩེ་མ་བྲས་དུས་དགེ་ལགས་

གྱི་ཐུག་བྱས་དེར་ཚུར་ལན་འཕྲལ་འཕྲལ་གནང་བྱུང་བ་ཡིན་པ་འདྲ། ཁོང་དང་
རྒྱུད་པའི་དཔེ་ཆ་བ་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་འབྲིད་ནས་ངའི་ནང་ལ་ཕྱེབས་
བྱུང་། རྗེས་མ་ཁོ་རང་ལ་ལན་བཏང་ཡག་མི་འདུག་བྱས་ཅང་ངའི་ནང་ལ་སྦྲེབས་
བྱུང་། བྲིད་གང་བྱས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་པས། བྲིད་ལ་ངས་
དཔེ་ཞིག་སྐད་ཆ་དྲི་རྒྱ་ཡོད་དེས་ང་ཚོ་ཡོང་བ་ཡིན། ཁ་སང་ཡི་གེ་བཏང་འདུག་
སྟེ་ཡི་གེར་ལན་རྒྱབ་མི་དགོས་པ་བྱས་ནས་ང་རང་ངོ་མ་བྲིད་རང་ཐུག་པར་ཡོང་
བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག འོ་འགྲིགས་གྱི་རེད། འོ་ཏག་ཏག་རེད་སྟོན་ཅིག་ལབ་པ་
ཡིན་གསུང་གི་འདུག

ཁོང་ཉམས་མཐོ་བོ་ཞེ་དག་ཅིག་འདུག མ་ཆད་སྐྱ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ན་བཟའ་
ཡག་པོ། ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན་ཆེ་འདོད་ཆེན་པོ་ཉམས་འདྲ་བོ་གནང་མཁན་ཞིག་
ཡོད། ཁོང་དེའི་སྟོན་ལ་ངའི་ནང་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཆོང་། བྱབས་ཁྱུས་
དེ་འདྲ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་དུས་གསོལ་དཔོན་དེས་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་མ་བཞུགས་
གོང་ནས་ལམ་སང་མེ་འབྲེར་ཤོག་གསུངས་ནས་ཨམ་ཕྲག་ནས་སྐྱ་བསང་བཏོན་
ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱ་བསང་སྟོན། ཞེ་དག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁོ་རང་
ཉམས་དོད་པོ་ཞེ་དག་འདུག་གསུངས་པ་རེད།

བྲིད་རང་ལ་ག་རེ་ལབ་རྒྱ་ཡོད་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ང་གཉིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་ཡར་ཚུར་
བཏང་བ་དེའི་མགོ་ཁོ་རང་གིས་བཙུགས་ནས་ང་ལ་ལབ་སོང་གསུང་གི་འདུག དེ་
བྲིད་རང་གི་རོགས་པ་དེ་ཚོ་ག་རེ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་
ནས་མི་རེ་རེ་བཞིན་ནས་དཔེ་ཆ་དྲི་སྟོར་ལ་དྲི་བ་བྱེད་གྱི་འདུག་ཟེར། བཤད་རྒྱ་

གང་ཡོད་བཤད་ཤོག་ཟེར་བ་ཡིན། ཁོ་རང་གིས་མགོ་བྱས་ནས་བཤད་དེ་ནས་བར་
བྱས་ནས་བཤད་བརྒྱུ་སྟེ་ལན་མ་རྒྱུ་པར་ཉན་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་གི་འདུག
བཤད་ཚར་བ་དང་ང་ཡང་ལངས་ནས་སྤང་བ་ཞིག་ལག་པ་ལ་འབྱེར་ནས་ཆོས་རྩི་
ནང་སྤྱོད་པ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་ངས་བྱིད་རང་གིས་འདི་དང་འདི་ཟེར་གྱི་འདུག
དེ་འདི་འདྲ་འདི་འདྲ་རེད་ཟེར་ནས་མི་རེ་རེ་བཞིན་ལན་བརྒྱབས་ཏེ་ཁོང་ཆོ་སྦྱོབ་
རྒྱུ་ཞིག་བཟོས་ནས་པར་བཏང་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡི་གེ་གཏོང་མཁན་ཡང་
མི་འདུག ཁོང་ཆོ་སྦྱོང་མཁན་ཡང་མི་འདུག་གསུང་གི་འདུག

གཞན་པ་ཞལ་བཞེས་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་གནང་གི་མ་རེད། དཔེར་ན། ཡི་
གེ་ཞིག་ཡིན་ན་གཞུང་ཞབས་དེ་ཆོས་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་སྐབས་དོབ་སྟེ་ཁ་ལ་བརྟ་བྱས་
རིག་གནས་ཡག་པོ་བསྐྱབ་འདུག་བསམ་པ་བྱས་ཏེ་འདུག་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་བརྟ་བྱས་ཡི་
གེའི་རྩ་དོན་ཤེས་མཁན་ཁག་པོ་འདུག་ཡི་གེ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་གསུང་གི་རེད། ཁྱི་
ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་(མི་ཉག་སྟོང་དཔོན)རྗེས་མ་གྱི་བ་ཆེ་མཆོག་སྤྱིང་ལ་བཞུགས་མཁན་
དེ་རེད། ཁྱི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་མ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་ཅིག་རེད། བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་པ་རེད་གསུང་ནས་ཞེ་དག་གི་བརྩི་མཐོང་གནང་སྟེ་ཞེ་དག་རེད་གསུང་གི་
འདུག རྒྱལ་ཚབ་ལྷག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷག་བྲིས་གཞིགས་སྟོང་བ་འདྲ་ཁོང་ཡི་
གེ་དག་པོ་རེད་གསུང་གི་རེད། ཡི་གེ་དག་པོ་དེ་འདྲ་ཏ་ལམ་མི་འདུག དཔེ་མི་
སྤྱིད་པའི་ཡག་པོ་རེད་གསུང་གི་རེད། ཟུར་ཁང་དང་ཀ་ཤོད་པ་ཁོང་ཆོ་རིག་པ་
བསམ་པོ་ཞིག་བྱས་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མ་རེད། བསམ་འགྲུབ་པོ་བྲང་དཔེ་
མི་སྤྱིད་པའི་ཡི་གེ་ཡག་པོ་རེད། ཡི་གེ་མགོ་ནས་མཇུག་བར་འབྲི་དགོས་བྱུང་ན་
ཡི་གེ་སྤྱིས་དག་པོ་བྲི་མཁན་ཞིག་རེད། ཡི་གེ་ཤེས་ངེས་ཟེར་བ་ཁག་པོ་རེད། ཀ་

ཁ་ཤེས་གྱི་རེད་པ་གསུང་གི་རེད། སྤྱོད་ཚུགས་སྤྱོད་ཡག་པོ་འདུག་ཁྱེད་རང་ཆོ་གཞུང་
ཞབས་ཆོའི་ནང་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་བརྩི་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་ལ་བརྩིས་ན་ཡག་
པོ་རེད་གསུངས་ནས་བཀའ་སློབ་གནང་གི་རེད། མང་ཆེ་བས་གང་ཡང་ཤེས་གྱི་
མ་རེད་གསུང་གི་རེད།

ཞོལ་ལས་ཁུངས་ལ་བཙོན་པ་དམངས་དང་མཉམ་དུ་བཞག་པ་རེད་མ་
གཏོགས་སྤང་ཅེ་གཤམ་ནས་དོ་དམ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་དམིགས་བསལ་ཅུ་བ་ནས་
བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱས་ནིའི་རྐྱེན་ལག་ལྟགས་དང་དྲི་བ་དེ་འདྲ་གང་
ཡང་བྱས་མེད། དེ་དུས་ཞོལ་དོ་དམ་པ་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ཡིན་པ་ཨ་མ་གྲག་
ལགས་ངག་དབང་དོན་འགྲུབ་ལགས་ཟེར་བ་ལས་ཐོག་གཅིག་རེད། ཀ་ཤོད་
པའི་སྤྱན་ཡིན་པ་འབྲང་སྟོད་པ་ཟེར་བ་གཅིག་ཡོད། སྤྱི་ཚུངས་སྤྱི་ཟེར་མཁན་
རིམ་བཞི་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ཁོང་ཆོ་གསུམ་རེད། ཁྱེད་རང་ལ་གཞོ་པོ་འདྲ་
པོ་ཞུས་བྱུང་བས་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་མ་གསུང་དུས་ཙན་ང་ལ་ཡག་པོ་
འདི་བྱས་བྱུང་ཟེར་ཡག་མེད། ལྷག་པོ་ཡང་འདི་བྱས་བྱུང་ཟེར་ཡག་མེད། བཅུག་
བཞག་པ་ཁོ་ན་རང་རེད། དུས་ཆོད་རིང་པོ་འགྲངས་འགོ་ཡག་དེ་འདི་བྱས་
འདི་མིན་མེད་པར་སྤང་མེད་དུ་བཞག་པ་རེད། ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ཟེར་རྒྱ་མེད།
ནག་ཉེས་འདི་འདུག་ཟེར་རྒྱ་མེད་པར་ཕན་མ་ཐོགས་པར་བཟོ་ཡག་གི་བསམ་
སྒོ་བཏང་ནས་བཞག་པ་འདྲ། རྗེས་མ་སྤྱི་མདུན་གསེར་བྱི་མངའ་གསོལ་གནང་
བའི་སྐབས་ལ་བཙོན་པ་ཆང་མ་སྟོད་དུས་ཆབས་ཅིག་སྟོད་བཀོལ་བྱུང་བ་རེད་
མ་གཏོགས། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་མ་འཁེལ་ན་མི་ཆོ་གཅིག་རིང་བསྟན་རྒྱ་
ཡིན་པ་འདྲ།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྒྲིལ་བའི་གནད་པའི་སྐབས་མི་དཔོན་ཆ་
 རྒྱུ་མཐུན་དེ་ར་བསྐྱོད་གཞག་གནད་བ་རེད། མོད་དུང་སྒྲིལ་མཐུན་དང་རམ་
 པོ་ཆ་རྒྱུ་གཉིས་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དོ་དམ་གནད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་
 ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་དོ་དམ་མ་གནད་མོང་སྒྲིལ་པའི་མཐུན་པའི་ཅམ་
 ཞིག་སྒྲིལ་ཆར་བ་རེད། གང་ཡང་ཁྱུ་མཐུན་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱུ་མཐུན་དུས་
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་པའི་ཆེད་བཞུགས་
 ཁར་སྒྲིལ་མཐུན་རི་ཅར་སན་ཟེར་བ་དེས་ཐུག་དོག་བྱས་པའི་བཅོ་ཞིག་གསུང་གི་
 ཡོད་པ་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་མཐུན་ཡག་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་དུས་དེ་ཐུགས་རང་
 ནས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་གྱི་འདུག ཁོང་ཆོའི་རྒྱུ་མཐུན་འདྲ་བའི་ཐོ་ཞིག་
 གནད་ནས་ཆོག་དེར་བདག་པོ་བརྒྱབ་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཡུ་རུ་སྒྲིལ་སོ་པ་རེད།
 ཡུ་རུ་སྒྲིལ་ལས་ཉགས་ཐོ་བ་དང་སྐར་མ་བཅས་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་
 བ་དེ་འདྲ་གསུངས་སོང་སྟེ། དེ་འདྲ་བྱིན་ནས་མིག་སྒྲིལ་པོས་མཐོང་ཡག་རང་
 མི་འདུག གང་སྟེར་འདི་རང་རེད་བཀའ་ཤག་ཀྱང་ཐུགས་དོགས་འབྱུངས་ཡོད་
 རྒྱུ་རེད། ང་རང་ཆོ་ཡིན་ཡང་དེ་གང་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་།

རྒྱུ་མཐུན་འདྲི་ཞུས་པ་ཡིན། གཞུང་ཞབས་དང་ལས་ཁུངས་ཆང་མའི་
 མིང་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ག་རེ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་པས། ང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཐུན་སོང་
 ཅང་གཞན་དག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཁ་ཤས་མཐུན་ཡོན་ཅན་
 དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ངའི་དཔེ་ཆ་དེའི་ཐོག་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་འདྲ་བོ་དང་རོགས་རམ་

གནང་མཁན་འདྲ་པོ་དོན་སྦྱུག་ཀྱི་ཡག་མེ་ཡོང་ངམ་བསམ་ནས་བྲིས་པ་ཡིན། རྒྱ་
མཚན་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ངས་དེའི་སྒྲོར་ཕྱི་ལོག་ལ་ཡི་གེ་བཏང་
མ་ཆོང་གསུང་གི་འདུག ངས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁོག་པ་ཕྱི་ནང་སྒྲོག་ཡག་མེད་པ་རེད་
མ་གཏོགས་ཁྱེད་རང་ལ་མ་ལབ་ན་སུ་ལ་ལབ་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ཕལ་ཆེ་བ་ཏྲོར་
ཁང་སྤྲས་ལ་བྲིས་པ་ཡིན་གསུང་གི་འདུག ཏྲོར་ཁང་སྤྲས་ལ་དཔེ་མ་སྤྱིད་པ་གནང་
གི་རེད། རྗེས་མ་སྒྲོད་བཀྲོལ་གནང་ནས་ཀྱང་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་གསུང་གི་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཞུགས་ས་ནས་ཐོན་པའི་དངུལ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་
དངུལ་རང་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་སྡེ་མའི་དངུལ་ཀིང་འཛོར་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་རེད། དབྱིན་ཇིའི་དངུལ་མ་རེད། དེ་རབ་དགས་བཏང་བ་རེད་ཟེར།

རྗེས་མ་བསྐྱུན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ངས་སྐྱུན་གསོལ་ཕུལ་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན།
དགེ་ལགས་སྐྱུ་གཟུགས་སྐྱུ་ག་པོ་མི་འདུག་གམ། ཨེ་མ་རྗེ་ག་འདྲ་ཞིག་བཞུན་
གནང་གི་ཡོད་དམ་ཞུས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་པོ་སྐྱུ་ག་པོ་མི་འདུག ཉོབས་བསྐྱད་
པ་འདྲ་པོ་ཕར་ཚུར་འཆམས་འཆམས་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་འགོ་བྱལ་གྱི་མི་འདུག དེ་
མིན་སྒྲོན་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུང་གི་འདུག འདི་གར་བྱུགས་མཁོ་འདྲ་པོ་
དགོས་པ་ཡོད་ན་གསུང་རོགས་གནང་ཞུས་པ་ཡིན། ངའི་གཡོག་པོ་དེ་ཉི་མ་
གནམ་ལ་གར་ཚད་དགེ་ལགས་ཀྱི་སར་འགོ་གི་རེད། ཉི་མ་རེ་རེར་མ་འགོ་
བར་བསྐྱད་ཆོང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། ཁོ་ཏྲག་པར་བཅར་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཞུས་པ་
ཡིན། འོ་རེད་རེད། ཁོ་ང་ལ་བྱུག་པར་ཉིན་ལྟར་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་
རེད། ངས་ཁོའི་ཐོག་ལ་བཀའ་མངགས་གནང་ཡོད་ག་རེ་དགོས་པ་འདུག་ནའང་

ཁོ་ལ་འབྱུང་ཤོག་གསུངས་ན་ཚུར་འབྱུང་ཡོང་གི་རེད། ང་མཆོམས་མཆོམས་
 ལ་དམག་སྒར་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འདྲ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་
 དགེ་ལགས་ཀྱི་སར་ཉག་པར་བཅར་བྱུང་གི་མི་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན་པས། ཁག་
 མི་འདུག་ང་ན་ཆ་དྲག་གི་རེད། དྲག་སྐོང་ན་ང་དམག་སྒར་ལ་ཡོང་གི་ཡིན་
 ད་གསུངས་པ་རེད། དམག་སྒར་ལ་ཐེབས་ཚུང་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱེད་རང་
 ག་པར་ཡོད་མེད་བྱེད་ལ་སྐད་ཆ་ཉིན་ལྟར་དྲི་གི་ཡོད། མཆོམས་རེ་དམག་སྒར་
 ལ་ཡོད་ཟེར་གིས། མཆོམས་རེ་ནང་ལ་ཡོད་ཟེར་གིས། ང་བདེ་པོ་བྱུང་ན་
 དམག་སྒར་ལ་ཡོང་གི་ཡིན། བདེ་པོ་རང་མེད་ན་ནང་ལ་ཡོང་ཆོག་གི་རེད།
 ང་དེང་སང་འགྲོ་བྱུང་གི་མི་འདུག་ དེ་ནས་ང་མངལ་མ་བྱུང་། དགོང་དག་
 གཅིག་སང་ཉིན་དེར་དགོངས་པ་རྫོགས་ཡག་ཡིན་ན་དོ་དགོང་འདྲ་དེར་ཁོ་ལ་
 འདི་འདྲ་གསུངས་འདུག་ ད་ང་གཉིས་ཐུག་ཡག་ཐ་མ་དེ་རེད་ད། བྱེད་དང་
 ང་གཉིས་ཐུག་ཡག་གི་ཐ་མ་དེ་རེད་ད་གསུང་གི་འདུག་ཟེར། བྱེད་མཆར། ཁོ་
 དེའི་དགོང་མོར་ངའི་རྩ་ལོང་ནས་དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག་ཟེར། ལྷན་གཞི་
 ག་འདྲ་ཞིག་འདུག་ལའ་པ་ཡིན་པས། ལྷན་གཞི་ཞེ་དྲག་གང་ཡང་མི་འདུག་
 གསོལ་ཆས་དེ་ཆོ་ཞི་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་བཞེས་ཀྱི་འདུག་ཟེར། བྱེད་མཆར་ཡོད་
 པ་རེད་ད་དགོངས་པ་རྫོགས་གྲབས་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ་ཟེར་བ་ཡིན་པས།
 དགོངས་པ་རྫོགས་ས་མ་རེད་ལྷན་གཞི་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུང་གི་འདུག་ཟེར།
 བྱེད་མཆར་ཡོད་ཆུ་རེད་ད། མི་དེ་གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པ་ཡིན་ཅང་དགོངས་
 པ་རྫོགས་གྲབས་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དགོངས་པ་རྫོགས་པ་མ་
 རེད་ཟེར། སང་ཉིན་ཞོགས་པ་སྤོ་བོ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་འདྲ། ངས་ཞོགས་པ་བརྗོད་

ནས་མི་འདུག གང་འཆམས་ཤིག་ནས་ཁོར་སྐད་བཏང་བ་ཡིན་པས་ཁོ་མི་འདུག
ག་པར་ཕྱིན་སོང་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ག་པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཟེར། ངའི་ཨ་ཕྱེ་ལ་
སྐད་ཆ་དྲིས་ནས་གཞན་ཞིག་ལ་བཏང་བ་ཡིན་པས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་གཏོང་རྒྱ་མ་
བྱུང་ཟེར། གང་འཆམས་ཤིག་ནས་ཁོའི་གདོང་སྒྲིབ་ཞིག་བྱས་ནས་སྐྱབས་སོང་།
གང་ལ་ཕྱིན་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དགོན་བཞུགས་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ་དགོན་དགོངས་
པ་རྫོགས་འདུག་ཟེར། སུ་འདུག་དྲིས་པས་སུ་གང་མི་འདུག་ཟེར། ག་འདྲ་བྱས་
ནས་དགོངས་པ་རྫོགས་འདུག་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱི་སྐུ་ཟླ་དེར་སྐད་ཆ་དྲིས་དུས། ད་ནང་ཞོགས་པ་ཉི་མ་ཤར་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་
རྫོགས་སོང་། དགོངས་པ་མ་རྫོགས་གོང་དེར་ང་ཁ་ཤར་ལ་སྒྲོག་གི་ཡིན་གསུང་
གི་འདུག་ཟེར། དུས་རྒྱུན་ཞལ་ཕྱོགས་དེ་ཁང་པའི་ཕྱོ་ལ་རེད། བྱས་ཅང་ཁོང་
ཆོས་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་ཞལ་ཤར་ལ་སྒྲོག་པ་ཡིན་པས་དེ་རྗེས་དགོངས་པ་རྫོགས་
སོང་ཟེར། ཁོ་ཡར་ཕྱིན་པས་དེ་རྗེས་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་ཟེར། ཁོ་ཡར་ཕྱིན་
དུས་ཅ་ན་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་(ཅོག་ཅོག) བཞུགས་འདུག་སྐུ་རྒྱུ་བ་དེར་དབུ་སྤྲུམ་
ཤིག་འདུག་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མི་འདུག མར་རིལ་ཡང་མ་རིལ་བར་
བྱས་ཅོག་ཅོག་བྱས་ནས་བཞུགས་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་དགེ་ཤུག་ཅེ་བྱང་དང་མཁན་
ཆུང་དེ་ཆོས་སྐུ་ཕྱང་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཡག་དེ་ཁོང་ཆོས་བྱས་ཤག ངའི་གཡོག་པོ་
དེ་ཡོད་པ་རེད། དགོངས་པ་རྫོགས་སྐབས་སྐུ་ཟླ་དེ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡང་མི་
འདུག་ཟེར། དགོངས་པ་རྫོགས་དུས་ཞལ་འདྲེན་ཞིག་གནང་སོང་ཟེར། ལྷན་དེ་
འདྲ་ཅ་བ་ནས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་མིས་ཕྱག་ལས་གནང་རོགས་ཞེས་ཏན་ཏན་ཞུས་ཡོད་པ་འདྲ། ལས་ཀ་
 གྲེད་རོགས་ཟེར་བ་དང་ཕོགས་རྒྱག་གི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཞུས་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་
 འདྲ་ཟེར་གྱི་འདུག་གསུངས་བྱུང་། དང་པོ་ཁོ་རང་གིས་ང་མི་སྐད་གྲགས་ཆེན་
 པོ་ཡིན་ཅང་རྒྱ་མིས་ཕོགས་རྒྱག་གི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལས་ཀ་གྲེད་རོགས་
 ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་ལབ་པ་ཡིན། ང་ལས་ཀ་གྲེད་བྱུང་མཁན་གྱི་མི་མ་
 རེད། ང་ལོ་མང་པོ་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་བསྐྱད་པས་མི་སྒྲིན་པ་རེད། སུ་གང་ལ་
 ཕན་ཐོགས་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད། ངས་ལས་ཀ་གྲེད་བྱུང་གི་མ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་
 ཡིན། ང་མི་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་རེད་གསུང་གནང་གི་རེད། དམིགས་བསལ་
 ཕྱག་ལས་གང་ཡང་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷན་གཞི་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷ་བ་གཅིག་
 ཅུ་མ་ཞིག་མ་གཏོགས་བཞེས་ཨི་ཡོད། ལྷན་རིང་པོ་ཅུ་བ་ནས་བྱས་མ་སོང་།

༡༡། དེ་སྔོན་འབྲས་སྤྲངས་སྒྲ་འབྲམ་གྱི་ཁང་ཚན་གན་
སྤང་ར་དགེ་འདུན་བཟོད་པ་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་
ཚུལ་འཕེལ་གྱི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་སྔ་
འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་
བཤུས་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ།

ཀ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གཏན་བཞག་ས་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་སྤང་
ར་དགེ་འདུན་བཟོད་པ་ལ་དྲི་བ་བྱེད་པོ་གཉི་ལྔ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དགྲུང་ལོ་ ༤༡ ལ་ཕེབས་པའི་སྤང་ར་
དགེ་འདུན་བཟོད་པ་ལགས་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་གྱི་སྐོར་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་སྤྱ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་
བཟུས་བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

༡༡། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཆོའི་ཞལ་ནས་གོ་གསལ་
དུ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་ཨ་མདོ་རེབ་གོང་། ཞོང་མང་
ལ་ཁ་ཟེར་བ་དེ་རེད། ཡབ་ནི་སྤྲགས་པ་ཞིག་དང་མི་ཆང་ཕྱག་པོ་ཞིག་རེད།

(རྒྱ་ར་རིན་པོ་ཆའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས།

ཡབ་སྤྲགས་འཆང་དོ་རྩེ་མཆན་ཅན་དང་། ཡུམ་པད་མ་ཞེས་པའི་སྲས་སུ། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༥ ཡང་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཅམ་ལ་འཁྲུངས། 77

ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་ཐབས་བསྟན་འཛིན་པས།

རང་ལོ་སོ་གཉིས་སུ་སོན་པའི་དགྲན་རྒྱ་ར་བའི་ཆོས་ ༡༩ ལ་གརྒྱའི་ཆུ་འཐུང་
ཞིང་། ཞེས་དགེ་ཆོས་ཀྱི་གར་དུ་ཕེབས་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥
ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཁོ་རང་དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་སོན་པས་འཁྲུངས་ལོ། རབ་བྱུང་
བཙོ་ལྔ་པའི་ཆུ་ལྷག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ཡིན་པ་བཅས་གསལ་བར་གྲུབ།) 78

།

ཁོང་ཆུང་དུ་འདྲུས་རེབ་གོང་གི་དགོན་པ་ཆུང་དུ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ཟེར་བ་གྲ་
པ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་ཅམ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྔ་བཅུ་

དུག་པར་བཞུགས། དེ་རྗེས་རྩི་ཆ་དགོན་པ་ཞེས་ལ་མོ་བདེ་ཆེན་གྱི་དགོན་ལག་སྐྱུ་
ཞབས་ཞུ་དམར་རིན་པོ་ཆེའི་དགོན་པ་གྲུ་པ་དུག་བརྒྱ་བརྒྱ་ཅམ་མཆན་ཉིད་
ཡོད་པའི་དགོན་པ་དེར་དགྲུང་ལེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་ལ་སླེབས་ཀྱི་བར་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱོར་གཟེགས་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་ཁོང་གི་མཆན་ལ་རྩི་ཆ་ལགས་ཟེར། ལ་
མདོས་སྒྲ་མ་ལ་ལ་ལགས་ཟེར། དེ་ནས་སྒྲ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་བཀྲ་ཤིས་སྒྲོ་མང་
ལ་ཕེབས་ཏེ་གྲུ་ཆང་ཐོས་བསམ་སྒྲིང་ལ་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཅམ་རིང་མཆན་ཉིད་
གཟེགས་ནས་བཞུགས་ཡོད་ཆོད།

(ཁྲུང་ཕུག་སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་འོ་མའི་བསང་གཏོར་ལས།

དན་དབང་དགེ་ཆོས་རྩི་ཆ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུངས་སུ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་དགེ་ཆན་མཁས་
དབང་ལ་ཁྲུ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་དང་། སྒྲ་བྲང་དུ་བཞུགས་སྐབས་བཤེས་གཉེན་ལ་
ཁྲུ་མོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བསྟེན་པ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་ཆེན་བདག་གི་དགེ་ཆན་
བཀའ་དྲིན་ཅན་ཁོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་གསུངས་པ་དངོས་སུ་ཐོས།) 79

བཀྲ་ཤིས་སྒྲོ་མང་གི་གྲུ་པ་ཆོས་དཔེ་ཆ་པ་སྐད་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར། དེ་
ནས་ནང་ཆག་གི་ཕྱག་དོག་ལྟ་བུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཉིད་སྦྱིད་པོ་མ་བྱུང་བ་
ལྟ་བུས་སྦྱོན་གྱི་བཞུགས་གནས་རེབ་གོང་གི་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ཟེར་བའི་དགོན་པར་
སྦྱར་ཕེབས། དགོན་པ་དེའི་གྲུ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཕེབས་པ་ཡག་པོ་ཞེ་དུག་བྱུང་།
འདིར་བཞུགས་ནས་དགོན་པ་འདིའི་བདག་པོ་བསྐྱོན་རོགས་ཞེས་ལྷ་ཚུགས་ཞུས་
སྐབས། ཁོང་གྲུ་སར་ཕེབས་ཕྱིས་ཡོད་ཅེས་གསུང་མ་རྒྱས་པར་བཞུགས། འདི་
ཆོ་ལ་སྐད་ཆ་རྒྱུག་ཅག་གཅིག་མ་བཤད་ན་བཏང་ས་མ་རེད་དགོངས་ནས། ཉིན་
གཅིག་གྲུ་པ་སྒྲ་ཆན་ཆོ་ཆོགས་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱེད་ཆོ་ཞེ་ཁྲུ་ཏ་རྒྱུང་རྒྱུང་རེད། ང་

ཁྱུ་ཕྱག་ཅིག་བསྐྱད་པས་དགོས་པ་མི་འདུག་གསུངས་པས་སྒྲ་མཉམ་ཆོ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་
ནས། ང་ཆོ་ཁྱ་ཏེ་ཡིན་དུ་ཆུགས་ཁྱེད་ཁྱུ་ཕྱག་ཡིན་ན་ག་བར་འགྲོ་གི་ཡིན་ནའང་
སོང་ཟེར་བས། དེ་ནས་ཁོང་ཐར་ཏེ་རྩ་སར་ཕེབས། རྩ་སར་ཕེབས་སྐབས་ཀྱང་
ན་དེ་ལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཕེབས། ཐོབ་ཁོངས་འབྲས་སྤྲངས་སྒྱུ་འབྲུམ་ཁང་ཆན་ཡིན་
སྐབས་དེར་བཞུགས་པ་རེད།

ཕ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཙམ་དང་། ཁོང་ཆུང་དུ་འདྲི་དུས་སུ་སྒྲ་མ་ཞིག་གི་
སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་ཆོད་འདྲ། རྩི་ཆར་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པའི་སྐབས་
ནས་རྩི་ཆར་ཨ་ལགས་ཟེར་བ་རེད། བཀྲ་ཤིས་སྒྲོ་མང་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤོག་
དུ་འགྲུག་ཟེངས་བཟོས་ཏེ་ནང་ལ་མར་མེ་ཞིག་སྤར་ནས་བཏང་བའི་སྐབས་བསང་
ཆུང་ཕར་ཁ་ལ་བཏོན་པ་རེད་ཟེར། བཀྲ་ཤིས་སྒྲོ་མང་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་
སུ་དགྲང་ལོ་སུམ་ཅུར་ཕེབས་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག།

འབྲས་སྤྲངས་སྒྱུ་འབྲུམ་ཁང་ཆན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་ནི་ཤིན་དུ་དམ་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ། ཤར་གྱི་སྒྱུ་འབྲུམ་དང་། རྒྱུ་གྱི་ཏེ་ཏོར་ཟེར་ནས་སྒྲིག་ལམ་གྱི་ཆ་འཛོག་
ས་ཞིག་རེད། ཁོང་གྲ་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་ང་རང་གྲ་སར་
སྒྲིབས་པ་ཡིན།

(ཞོ་ར་བཞུན་དར་གྱིས།)

ས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ཟླ་ ༩ ཆོས་མགོར་འགྲུལ་བཞུད་གནས་མཇལ་པ་
མི་གངས་གཉིས་བརྒྱ་དང་ལྷན་དུ་××། ཕྱི་ཟླ་ ༥ ནང་བདེ་ལེགས་ངང་རྒྱང་ཐག་
རིང་བའི་གོང་ཁྱེད་རྩ་སར་ཕེབས་འགྱོར་བྱུང་། 80

དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་བས།

དགྲ་གངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་མེ་མོ་ཡོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༧ ཡས་མས་སྐབས་ལྷ་
སར་ཕེབས་འཕུལ་གནས་ཆང་ཆོང་པ་དཀོན་མཆོག་ཞོར་བུའི་སར་བཞུགས། 81

དོ་རྩེ་ལྷ་གྱིས།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། དགྲ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷ་བཞེས་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༧
ལོའི་སྐད་ཙམ་ལ་དབུས་འགྲུར་ལྷ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཁོང་སར་ཞབས་སོར་འཁོད།) 82

དེ་དུས་ང་ལོ་བཙུང་ལོ་ལྔ། ང་གཉིས་ཁང་ཆན་གཅིག་པར་སོང་ཙམ་འོ་ཤེས་
སོང་། ལྷ་ལྷ་དབང་སྐྱེས་ཕྱི་ལོ་བཙུང་ལོ་ལྔ་དུས་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་འབྱུངས་པའི་ལོ་ཁམས་མི་ཤེས། དགོངས་པ་རྩོགས་པའི་སྐབས་སུ་དགྲ་
ལོ་ལྔ་བཙུང་ཙམ་ལོ་ལྔ་པ་ཡོད། དེ་ལས་ལྷ་གྱིས་པར་དུ། གྲུ་སར་བཞུགས་པའི་
སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དཔེ་ཆ་པ་ཡག་པོ། གྲུ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་
སྐབས་མི་ཀུན་གྱིས་བཙུང་མཐོང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་སྤང་བྱུང་། ཁོང་གིས་ལྷ་
དུ་དཔེ་ཆ་ཞེ་དག་གཟིགས་ཀྱི་མ་རེད། ཁང་ཆན་གྱི་གྲུ་པ་ཆོས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་ཞེ་དག་གཟིགས་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར། པར་དང་རི་མོ་འདྲ་
བྲིས་ནས་ཉི་མའི་གྲང་ལ་གྲུ་པ་ལོ་ལྔ་བཙུང་བ་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་ལད་བཤད། ཅི་ད་
མོ་འདྲ་ཅིས་ནས་སྤོད་ཀྱི་རེད། ལྷ་གྱིས་སྤོད་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེད།

ང་ཆོའི་ཁང་ཆན་ལ་དགེ་བཤེས་གསེར་ཉ་ཟེར་བ། ཁོང་ཉམ་པ་ཆ་པོ་དང་
ཁྱད་མཆར་པོ་ཞིག་ཡོད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ནས་འཕྲིན་ལྷོན་པོ་ཞིག་
འབྱེད་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཀྱི་རེད། ཁོང་ལ་སྐྱེད་ལོ་ཤེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་
ཆོའི་རྩེ་ལྷ་གྱིས་དཔར་དང་རི་མོ་འདྲ་སྤྲས་སྤྲས་མོ་སོགས་ལ་ག་རེ་དགོས་

པ་དེ་བྲིས་ནས་གསེལ་རས་ཡག་པོ་གནང་གི་ཡོད་ཆོད་འདུག གྲུ་སའི་འབྲེད་ཕྱོགས་
 གྱི་ཐོག་ལ་དེ་འདྲ་བྲིས་ནས་འཛོལ་སྒྲེལ་གྱི་རེད། ཁོང་ཉལ་པར་དགོན་པ་ལ་ཕེབས་
 པའི་སྐབས་སུ་ཁང་ཆཅན་གྱི་སྒོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཤར་ངོས་དགེ་བཤེས་གསེར་
 ཉའི་ཤག་གི་སྒོ་འགྲམ་ལ་འབོག་སྒྲིལ་དེ་ཕབ་ནས་སྒྱུ་ངལ་གསོ་བ་གནང་བའི་སྐབས་
 དགེ་བཤེས་གསེར་ཉས་དེ་རིང་གཟེམ་ཤག་ག་པར་སོང་བ་ཡིན། གསེལ་རས་
 ག་ཆོད་ཐོབ་སོང་ཟེར་ནས་འདྲི་གི་ཡོད་སྟབས། ཁོང་གིས་གསེལ་རས་མ་ཐོབ་
 ཟེར་ནའང་ཐོབ་སོང་། རོ་ཆོད་འདི་འདྲ་ཐོབ་སོང་། རི་མོ་འདི་འདྲ་བྲིས་པ་ཡིན་
 གསུངས་པར། བྲིད་རང་མགྲོགས་པོ་ཕྱུག་པོ་ཆགས་གྱི་རེད་ཟེར། ཁོང་གིས་
 རྒྱན་དུ་ཅེད་མོ་བྱེད། ཉིན་ཅིག་འབྲས་སྤྱངས་ནི་གཅུལ་ནས་འབོག་གི་ནང་ལ་རོ་
 ཁ་ཤས་བཅུག་ནས་ཡོང་སྟེ་འབོག་དེ་དགེ་བཤེས་གསེར་ཉའི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཕབས་
 པས། དགེ་བཤེས་ལམ་སང་ཡོང་ནས་དེ་ག་རེ་རེད་ང་ལ་སྟོན་ཟེར་སྐབས་མ་བཟུན་
 པས། དགེ་བཤེས་ཀྱིས་འབོག་དེ་འཕྲོགས་ནས་ཁ་ཕྱེ་བའི་སྐབས། དེའི་ནང་རོ་
 ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་མེད་སྟབས། དགེ་བཤེས་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ནས། ང་འབྲས་
 སྤྱངས་གཏོང་གུལ་ནང་སྔོན་མཁན་ཞིག་ལ་བྲིད་ཀྱིས་ཅེད་མོ་ཅེ་ས་བྱེད་པ་གང་མིན་
 ཆོད་ཡིན། ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་ལ་གཏུགས་དགོས་ཟེར་ནས་འདྲུ་བར་ཡོང་བའི་
 སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བྲོས་ནས། (ང་ཆོའི་ཁང་ཆཅན་ལ་སྒྱུ་ཁང་བཞི་ཡོད། སྒྱུ་
 ཁང་གོང་ཟེར་བ་ཁང་ཆཅན་མ་མའི་ལྷག་དེར་ཡོད། ཐོག་བཙུགས་བཞི་ཐོག་ཡིན། ཅུ་ཐོག་གི་དཀྱིལ་
 མ་དེའི་ནང་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཤག་ཡོད། ཤག་ཆེ་ཆུང་འཆམ་པོ། ཏ་ཅང་སྒྱུད་པོ་ཞིག་
 ཡོད།) ཁོང་རང་གི་ཤག་གི་སྒོ་རྒྱབ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ། དགེ་བཤེས་གསེར་
 ཉ་དང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཤུགས་ཆད་ནས་སྒོ་ཕྱོགས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོའི་རྩར་

འགྲོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་ཞུ་བ་འཐེན་ནས་ཉན་ཅམ་ཞིག་བྱང་འདུག ཁོང་གི་སྒྲིལ་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེད།

ཉན་གཅིག་ལྟ་སར་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་དྲག་ཅིག་གི་ཅར་ཕེབས་ནས་ཡར་ཡོང་བའི་སྐབས་ཉི་མ་ཆ་བོ་ཞི་དྲག་ཡོད་སྐབས། ཅེའི་མདུན་ཞོལ་གྱི་དོར་རིང་གི་ཤར་ངོས་ཀྱི་གྲིབ་ནག་ནང་སྒྱུ་རལ་གསོས་ནས་གན་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་དོར་རིང་གི་ཡི་གེ་ལ་གཟུགས་པའི་སྐབས་སུ། ཡི་གེ་དེ་ཆོ་སྒྲིལ་གྱི་ཡི་གེ་རྟིང་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལྷོག་པས་དོར་རིང་དེའི་རིན་ཐང་དེ་ཁོང་གིས་ཏ་གོ་བ་རེད། ཁོང་གིས་ཀྱང་དེའི་ཉན་མ་གཏོགས་དོ་སྒྲུང་བྱུང་མི་འདུག

ཁོང་གིས་འཆོ་གོས་བཙལ་སྒྲུངས་ཀྱང་དེ་འདྲ་རེད། ཁོང་འཛིན་གྲུ་དབུ་མ་རྟིང་པར་ཕེབས། གྲུ་རྒྱན་རྣམས་སྒྲོ་མང་གྲུ་ཆང་དུ། ཁ་དོག་དཀར་དམར། ཉགས་རིགས་སྒྲོ་རིག་བཅས་ཀྱི་འཛིན་གྲུའི་ནང་འགྲོ་མི་དགོས་པས། དོན་བདུན་ཅུ། གཞུང་འོག་གཞུང་གོང་། སྐབས་དང་པོ། སར་ཕྱིན། དབུ་མ་གསར་པ། དབུ་མ་རྟིང་པ་བཅས་ལོ་བདུན་ཏག་ཏག་བཞུགས། དེ་ནས་དབུ་མའི་དམ་བཅའ་ཆོགས་ཆེན་དོ་གཙལ་ཐོག་བཞག་སྐབས་སུ། འབྲས་སྒྲུངས་སྒྲོ་གསལ་སྒྲིང་ནས་གཉིས་དང་། སྒྲོ་མང་ནས་གཉིས་ལས་གཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་ཁོང་གི་རིགས་པ་དེའི་མཆན་དུན་གྱི་མི་འདུག སྒྲོ་གསལ་སྒྲིང་ནས་གཅིག་ཏེ་དོར་སྒྲོར་དཔོན་དང་གཅིག་རྒྱལ་རོང་སྒྲོར་དཔོན་ཡིན་ནམ་སྒྲོར་དཔོན་ཞིག་གི་མིང་ཡོད་པ་ལྷུག་པོ་ཞིག་རེད་ཟེར། སྒྲོ་གསལ་སྒྲིང་ནས་གཉིས་དང་། སྒྲོ་མང་ནས་གཉིས་ཁ་གཏད་བྱས་ནས་མཆན་ལུད་དེར་ཁང་ཆན་ནས་གསོལ་ཇ་འབུལ་དགོས། ང་ཡང་གསོལ་ཇ་བཀྱག་མཁན་ཅིག་ཡིན། གསོལ་ཇ་མང་པོ་ཡོད་པ། ཉགས་གསལ་

གཏོང་མཁན་དང་ཉན་མཁན་དོ་གཙལ་ཁེངས་བསྟན་ཡོད། དམ་བཅའ་དེ་བཞག་
ནས་ལྷ་བ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཡོད་མེད་ཙམ་ཞིག་ནས་དགོན་པར་
བཞུགས་མ་སོང་།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས།

འོན་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཡིག་ཆར་སྤར་བཞིན་དོགས་སྒོང་མཛད་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་དཔེ་ཆ་པ་སོག་པོ་ཁག་གཅིག་ཁོང་སྤོ་ལངས་ཏེ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉེས་བརྟུང་ཡང་
གང་འཆོམས་བཏང་བ་བཅས་སྟར་སྟངས་ལ་དེ་གར་བཞུགས་མ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། 83

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གར་ལ་ཕེབས་སོང་བའི་སྐད་ཆ་གོ་སོང་། དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་དགོན་པར་མ་བཞུགས་པར་གྱི་གར་ལ་ཕེབས་ནས་ག་རེ་ཡོད་
པ་རེད་ཟེར་མཁན་བྱུང་། གྱི་གར་ལ་ཕེབས་དགོས་པ་དང་དགོན་པར་མི་བཞུགས་
པ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལ་ཐུག་པ་རེད། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ནི་ང་ཆོའི་ཁང་
ཆོན་གྱི་རེད། ཁོང་དབང་ཆེན་པོ་དང་དགེ་བཤེས་སྐྱུ་ཡོན་ཆེན་པོ། ཉི་མ་རེ་ལ་
དགེ་ཐུག་དཔེ་ཆ་འབྲིད་མཁན་ཉིས་བརྒྱ་ལས་མ་ཉུང་བ་ཡོད། དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་དང་པོ་དགོན་པར་ཕེབས་ནས་ལྷ་བ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཞིག་རིང་དཔེ་
ཆ་འབྲིད་པར་ཕེབས་ནས་དེ་རྗེས་ཕེབས་མི་འདུག ཁོང་གི་ངོ་ཤེས་པ་དཔེ་ཆ་པ་
ཞིག་ནས་བྱིད་དགེ་བཤེས་ལགས་ལ་དཔེ་ཆ་འབྲིད་པར་མ་ཡོང་བར་ཤག་ཁྲུང་ནང་
ལ་འཇུ་ལ་བསྟན་ནས་གང་བྱེད། དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་བཀྲོན་གནང་
གི་འདུག་གསུངས་པར། དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཆོངས་ཤེས་
གྱི་ཡོད། ངས་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་བསྐྱབ་ཡག་མི་འདུག ང་སོང་མ་སོང་མི་

འདུག་གསུངས་པར།

(རྫོགས་དག་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས།

སྤྲོད་གི་སྒྲིབ་བྱུར་གྱི་པའི་ཆོས་འཕེལ་ལ། རྟོང་ནས་བཙེ་བའི་བྱུང་པར་མཚོན་
པའི་སྒྲིབ། རྟོང་གཏམ་མཁས་པ་མགུ་བའི་ཆོག་ཏུ་བསྐྱེདས།) 84

དག་ཕྱག་དེས་ལམ་སང་དག་བཤེས་ཤེས་རབ་ལགས་ལ་ཁུས་འདུག་གསར་
པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་འདི་འདྲ་བེར་གྱི་འདུག་བེར་བ་དག་བཤེས་འཆོག་
པ་བ་བ་རེད། ཁོང་ཆེན་པོ་སོང་ཙང་ཕྱག་དོག་ཆ་བོ། རྒྱུང་ཡང་ལངས་ཀྱི་ཡོད།
རྒྱུང་ལངས་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། མཁ་རྒྱན་ཆོགས་གཏམ་བཏང་།
ནམ་འགྱུར་ངན་པ་བརྟན་ཙང་མིན་འགོ། དགོན་པར་བཞུགས་མི་ཐུབ་པའི་གནད་
འགག་དེ་དག་བཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅོས་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱིས་སུ་ཁོ་རང་གིས་
གསུངས་པར།

(དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

ཁོང་གི་གཤིས་ཀ་གྱིང་བ་ལས། རྟོགས་ན་པོར་བ་མི་བ་བ། མགོ་ནག་མི་ཡི་ངང་
ཚུལ་ཡིན། ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་རང་ཚུགས་བརྟན་པོ་མེད་པའི་དན་ཏགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། 85

རྫོགས་དག་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས།

ཀྱེ་མ། ཀྱེ་ཏུད་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ། རང་གིས་བྱས་པའི་ངན་སྦྱོད་ལ་དུག་
ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་དག་ནན་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་དྲིན་ཅན། བདག་
ཆོས་སྤོང་གི་བཀྱི་བ་འདི་ལས་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཅོག་ཅོག་ཕྱར་ཐལ་མོ་སྤྲོང་
གར་སྒྱར་བས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ཉག་རོང་ཆ་
བཟང་བརྟན་ན་ཡང་བཙན་དུ་འགྲོ་བྱུ་ཅམ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ།) 86

དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་པོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་ལ་ཐོན་སྐབས་
 ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཕེབས་པ་རེད། དེ་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་
 ཡོད་འདུག་པས་ཁོང་གི་རྩེ་ར་དང་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་རྗེས་སུ་སྒྲ་ས་ནས་དང་ལ་གསུངས་
 པར། ངས་དགེ་བཤེས་ལགས་ལ། བྱེད་སེམས་གནག་པོ། སྤྱག་དོག་ཆ་པོ། ང་
 གྲ་སར་རྫོད་མི་ཐུབ་པ་བཟོ་མཁན་བྱེད་རང་ཡིན་ཟེར་ནས་རྒྱབ་འདྲེས་བརྒྱབ་པ་
 ཡིན། བྱེད་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ནས་ངས་གོ་སྐྱོང་། བྱེད་ཀྱིས་
 འཛམ་གླིང་ལེབ་ལེབ་ཡིན། ཡས་ཡིན་མས་ཡིན་བཤད་ཡོང་། དེ་འདྲ་བཤད་
 མི་ཉན། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ག་འདྲ་ཡིན་མིན་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆ་ང་མ་
 རྩེ་ཕྱོགས་ནས་ཕར་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་ཕར་ཕྱོགས་ནས་རྩེ་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་ནས་
 ཉ་གོ་གི་ཡོད་པ་རེད། རང་གི་ཞབས་འདྲེན་རང་གིས་མ་བཤད་རོགས་ཟེར་ནས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་བཤད་འདུག དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལགས་འཆོག་པ་ཟ་མི་འདུག
 དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགེ་ལྷན་སྐལ་བཟང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་
 ཀྱིས། སྐལ་བཟང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དང་ལ་འདི་འདྲ་ཟེར་གྱི་འདུག
 དེ་འདྲ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དགོངས་འཆོམ་གནང་གི་མི་འདུག་ཟེར། རྒྱབ་
 འདྲེ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་དང་ལ་གསུངས་སྐྱོང་།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཁོ་རང་གི་ཤག་ནང་ལ་རི་མོ་མང་པོ་བྱིས་འདུག ཞུམ་
 བུའི་ཞུམ་ཕྱག་ཆོ་རྒྱལ་འདྲེ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བྱི་འུ་ཆུང་དེ་འདྲ་ནམ་མཁའ་
 ལ་འཕྱར་གྱི་ཡོད་པ། སྐམ་སྐམ་པོ་སྐམ་པོ་གཉེར་མས་ཁེངས་ཡོད་པ་ཕྱི་བ་མ་འབྱར་
 བསྐྱད་མཁན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ལོ་དུག་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ནང་བཞིན་ཅིག་འདུག སྐམ་དེ་བོད་ཀྱི་སྐམ་རེད་

མི་འདུག གཞན་གཅིག་རེད་གསུངས་སོང་སྟེ་བརྗེད་འདུག གཞན་པའི་ལྗོངས་
 རིས་ཀྱང་ཉོག་ཙམ་བྲིས་འདུག རྒྱན་དུ་མཆོམས་མཆོམས་སུ་སྟོང་འདྲ་བྲིས།
 མཆོམས་མཆོམས་སུ་རི་མོ་འདྲ་བྲིས། མཆོམས་མཆོམས་སུ་གསར་པ་ང་ཆོའི་
 བཟོ་འདྲ་བོ་དེ་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་ཅིད་མོ་ཡང་ཅིས། ཁ་ལད་ཀྱང་བཤད་བསྟན་གྱི་
 རེད། དཔེ་ཆ་ཞིང་ལྷག་གཟིགས་གྱི་མ་རེད། མཆོམས་མོ་གཟིགས་གྱི་ཡོད་མེད་ངས་
 མི་ཤེས། ཆོས་རྩལ་འགྲོ་ཁར་དཔེ་ཆ་གཟིགས་པ་ངས་མཐོང་སོང་། དཔར་རྒྱུ་
 པ་ལས་ཁོ་རང་གིས་བྲིས་པ་དེ་ལེགས་པ་ཡོད་སྟབས། རྒྱུ་དག་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མོ་
 ཆོ་ག་སྐམ་པོ་ཡིན་རྒྱུ་ཙམ་བྲིས་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་འདྲ་པོ་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་བྲིས་
 པའི་སྐབས་ལ་ཁོང་ཆོ་དག་འགྲོ་ཡོད་སྟབས་གསེལ་རས་ཡག་པོ་ཐོབ་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ།
 ཅམ་རྒྱན་འཆོ་བ་འཕེལ་ཐག་ཆོག་ཡོད། དཔར་མང་ཆེ་པ་ནག་བྲིས་རེད། ཕྱི་ཕུ་
 དེ་ཆོ་ཆོན་མདངས་ཅན་བྲིས་འདུག ཁོང་གིས་དབྱིན་ཇིའི་ཡི་གེ་རྒྱ་བ་དུག་ནས་
 ཤེས་སོང་གསུང་གི་འདུག གྲུ་ས་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་གྲུ་པ་ཞིང་ལག་པོ།
 འཇམ་པོ། མི་ལ་མཐུན་པོ། ཁོང་དཔེ་ཆ་པ་ཡག་པོ་ཡིན་ཅང་དཔེ་ཆ་པ་ཀུན་གྱིས་
 མཐོང་ཆེན་པོ་ཞིང་ལྷག་འདུག ཁོང་གྲུ་པ་ལེགས་ས་རྒྱ་གར་དུ་ལེགས་པ་འདྲ།

(གཡུ་ཡི་ཕྱིང་བ་ལས་གསེར་གྱི་ཐང་མ་དངས་པ།

རང་ལོ་སོ་གཉིས་སོན་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ དགུན་ཁྲུ་ར་བའི་ཆེས་ ༡༥ ལ་
 གརྱའི་ཆུ་འཐུང་ཞིང་། ལོ་དེའི་དགུན་ཁྲུ་ལོར་སྤྱོད་བྱ་མཆོད་གྱི་ལ་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱུ་ཉམས་དང་བཅས་གོང་ཁྱེར་རྒྱ་ནར་གྱི་བྱར་བསྟན་དེ།) 87

ལ་དྲགས་ཡིན་ནམ་ཁྲུ་ཡིན་ནམ་གཅིག་ལ་དབྱིན་ཇིའི་དགེ་ཅན་བསྟེན་པ་
 ཡིན་གསུངས། དེའི་སྐབས་ང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཅུ་གསུམ་ཙམ་ལ་སྟེབས་ཡོད།

ངས་ཆོང་ཆུང་ཆུང་རྒྱག་གི་ཡོད་སྟབས་ཀ་མྱོན་སྤྱག་ལ་སླེབས་སོང་། དེར་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཞུགས་འདུག ང་གཉིས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་ག་རེ་བཤད་ཡོད་མེད་
ངན་གྱི་མི་འདུག དེའི་རྗེས་ཁོང་ལྟ་སར་ཕྱེབས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་
ང་ལ་གསུངས་བྱུང་།

ང་རྒྱ་ཐང་ལ་འབྱམས་ནས་བསྐད་པ་ཡིན། ང་ལ་ཅ་ལག་འཛོལ་(དཔེ་
ལྷག)གཅིག་དང་དེབ་གཅིག་ཡོད། དེ་འབྱེར་ནས་རྒྱ་ཐང་དུ་འབྱམས་པ་ཡིན།
ཉིན་གཅིག་སི་ཡི་གུ་རུ་ནས་ཀླ་ཁྲི་བཏོགས་པ་ཡིན། ངས་ཕར་སོང་ནས་བལྟ་བའི་
སྐབས་སུ་ཁྲི་ཀླ་ཁྲི་སྐད་གི་ཡི་གེ་བྲངས་པ་དེ་གཉིས་ཐོ་བྲུག་གི་མི་འདུག ངའི་
ལག་པ་ནས་པད་ཤག་ཐོལ་བ་བྲངས་འདུག ཡང་བསྐྱར་ཁྲི་ཀླ་ཁྲི་བཏོག་སའི་སྐོ་
འགམ་སོང་ནས་བལྟ་བའི་སྐབས་ནང་ལ་ཡོང་མི་ཆོག་ཟེར་འདུག ནང་ལ་མི་ཡོང་
མི་ཆོག་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྤྱིན་ཏེ། ངའི་ལག་པ་ནས་པད་ཤག་ཐོལ་བ་ལེན་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ག་རེ་རེད་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ལམ་སང་པད་ཤག་ཐོལ་བ་དེ་ཚུར་
སྤྲད་བྱུང་གསུང་གི་འདུག ཡང་ཉིན་གཅིག་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་དེབ་དེ་དང་འཛོལ་(དཔེ་
ལྷག)དེ་འབྱེར་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། དུ་ལི་སི་གཅིག་དང་རྒྱ་མ་གཅིག་ཁ་མཐུན་ནས་
དེབ་དང་འཛོལ་(དཔེ་ལྷག)གཉིས་འཕྲོགས་སོང་། ལམ་སང་ཆོང་ཁང་ཞིག་གི་
ནང་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེར་ཁྲི་ལོ་ཐོན་(ཁ་པར)འདུག འདིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་སྤྱང་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་དཔར་ཨང་གངས་གང་ཡིན་དྲིས་པར་བཤད་སོང་། ད་ལྟ་སྐར་
མ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ། ཕྱོགས་འདིའི་ནང་ལ་དུ་ལི་སི་བཞག་འདུག ངའི་
ལག་པའི་དེབ་དང་འཛོལ་གཉིས་འཕྲོགས་སོང་། དུ་ལི་སི་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་
ཡིན་ཏེ། ང་ཆོ་ད་ལྟ་སླེབས་ཡོང་ཟེར། གང་མཆོམས་ཤིག་ནས་དུ་ལི་སི་དཔོན་

པོའི་གྲས་དེ་འདྲ་སྒྲིབས་སོང་། ང་ཚོ་སྐོར་སྐྱོད་པའི་ལས་ཁུངས་ལ་འགོ་ ༥་ལྟ་
 ཁོ་སྒྲིབས་སོང་། ཏོག་ཙམ་བསྐྱད་ནས་ཁོ་ཁྱིད་ནས་སྒྲིབས་སོང་། དུ་ལི་སི་དེས་
 དེབ་དང་འཛོལ་གཉིས་ཀ་ང་ལ་ཕྱིར་ལོག་སྤྱད་སོང་། དུ་ལི་སི་འདི་ལ་ཆད་པ་
 ག་རེ་གཏོང་དགོས་ཁྱིད་རང་གིས་ཤོད་ཟེར་གྱི་འདུག ང་ལ་དེབ་དང་འཛོལ་བྱུང་
 ན་ཁོ་ལ་ཆད་པ་མ་བཏང་ན་འང་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། ང་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡོང་
 བ་ཡིན་ཟེར།

ཡང་ཉིན་གཅིག་ཀྱི་ཐང་ལ་འབྱུངས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། ཁྱོད་གསེབ་ཅིག་གི་
 སྒོ་བ་གྲ་གྲོལ་སོང་། སྤྱག་གུ་གཅིག་གིས་ངས་ཆུ་འཐུང་གི་ཡིན། ཁ་སྐོམ་གྱི་འདུག་
 ཟེར། སྤྱག་གུ་གཅིག་གིས་ཆུ་འཐུང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད། འདི་ལྷ་ས་ལ་མན་(ཁ་
 ཆེའི་)གྱི་ཆུ་རེད་ཟེར། སྤྱག་གུ་གཅིག་གིས་ལྷ་ས་ལ་མན་(ཁ་ཆེའི་)གྱི་ཆུ་ལོགས་སུ་
 མེད། ཨིན་ཏི་ཡ་(རྒྱ་གར་)གི་ཆུ་རེད། འཐུང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ཆུ་འཐུང་ཟེར་
 ནས་ཆུ་འཐུང་སོང་། ཁོང་གད་མོ་ཞིག་ཤོར་སོང་ཟེར།

ཡང་ཉིན་གཅིག་ཀྱི་ཐང་ལ་འགྲོ་དུས་ཁ་སྐོམ་གྱི་འདུག་ཇ་ཚོང་ཁང་ཞིག་གི་
 རང་ལ་སོང་ནས་དེབ་དེ་ཚུ་ག་ཅི་ཞིག་གི་སྐང་ལ་བཞག་ནས་ཇ་མྱི་ལ་སི་(ཞེལ་
 ཐོར་)གང་འཐུང་ནས་བསྐྱད་ཡོད། ༥་ཕྱིན་ཇི་ཞིག་སྒྲིབས་སོང་། ཁྱིད་ཀྱི་དེབ་
 འདི་ལ་ངས་ལྟ་ཆོག་གི་རེད་པས་ཟེར། བལྟ་ཆོག་གི་རེད་ཟེར་བ་ཡིན། ཁོ་རང་
 གིས་བལྟས་ནས་འདི་ང་ལ་སྤྱད་བྱུང་གྱི་རེད་པས་ཟེར། འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་
 ཡིན་པས་དངོས་གནས་ཁོས་འབྱུར་ནས་འགྲོ་སོང་བས། ངས་ཁྱིད་ཀྱིས་ངའི་དེབ་
 འབྱུར་ནས་ག་པར་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་རྗེས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་ལམ་སངས་ཕྱིར་

སྤྲད་སྒྲིང་ཟེར།

ཁུ་ཅུ་དང་ལ་དུགས་གང་ཡིན་ནམ་གཅིག་ལ་སྒྲོབ་གྲུའི་དགོ་ཅན་བྱས་པ་ཡིན།
 སྒྲོལ་མ་དང་ཆོས་སྤྲད་དེ་འདྲ་ཕུ་གྱུ་ཆོར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གསུངས་བྱུང་། དེ་རྗེ་གདན་
 གྱི་གནས་ཡིག་དེ་ཡང་དེ་དུས་བརྩམས་པ་རེད། རྒྱ་གར་ནང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་བཞུགས་
 པ་དེ་ལྟ་ས་ནས་ཁོང་གི་ཨ་མའི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་མཐོང་བྱུང་། རྒྱུང་བསེར་བྱ་ཡོད་
 ན་མེ་ཕྱེ་ནང་བཞིན་རེད། ང་ཆ་བས་ན་ཐུབ་མ་སོང་། ཁྱབ་འདུག་གི་ལྟ་ཁང་
 གྲག་གོས་དེ་ཡང་མ་རྟ་ར་སེའི་ཐག་ཉེ་སར་འདུག ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་
 པ་ལ་ཨེ་ཡན་བཟླ། ཞེས་སོགས་ཟེར་ནས་ཨ་མའི་ཡི་གེ་ནང་ལ་འདུག བྱེད་རང་
 གི་ཨ་མའི་ཡི་གེ་འདིར་འདུག་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ལམ་སང་ལེན་ནས་ཨ་མ་ཕྲག་ནང་
 ལ་བརྒྱག་སོང་།

དེའི་རྗེས་ཁོང་ཀ་སྤྲག་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སྤྲན་བསལ་ཀུན་འཕེལ་ལགས་
 དང་བྱ་རབ་དགའ་གཉིས་གོ་མིང་ཏང་གི་ཕོགས་ཟ་མཁན་རེད། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་
 ཡག་པོ་གནང་ནས་པད་ག་གཞི་དགོས་ན་ཕུལ་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་
 དགའ་བོ་ཉེ་བོ་ཆགས་པ་རེད། བྱེད་རང་གིས་གོ་མིང་ཏང་གི་ཕོགས་ཟ་ན་ཕོགས་
 ཆེན་པོ་རེག་གི་རེད་ཟེར་སོང་སྟེ་ཕོགས་ངོ་མ་དེ་ངས་ཟ་གི་མ་རེད་ཟེར་བ་ཡིན། སྐབས་
 དེར་མོན་ཏྲ་དབང་དེ་དབྱིན་ཇིས་བོད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཕྲོགས་སོང་། གོ་མིང་ཏང་
 གིས་སྤྲན་བསལ་ཀུན་འཕེལ་དང་བྱ་རབ་དགའ་གཉིས་ལ་མངགས་ཏེ་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེ་
 རྒྱུང་ག་ཆོད་ཅིག་སྤངས་འདུག དེའི་ས་བྱ་བྱིས་ནས་མར་བཏང་གོག་ཟེར་ནས་
 མངགས་ཏེ་ཡོད་པ་རེད། ཇིས་སྤྲུ་ཁང་ཆོན་གྱིས་རྩད་གཅོད་བཏང་ནས་གོ་བ་རེད།

ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་འགྲོ་རྟགས་ལྟས་པར། ང་ལྟ་
 སར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ང་འགྲོ་ཆོག་གསུངས་འདུག དེ་སྐབས་
 ཀ་སྤྱག་ལ་འབྲུག་པ་དག་གོས་ཟེར་བ་མི་ཆང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་
 འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་ཕེབས། ཞབས་ལྷ་ཡང་དེས་བཏང་སྟེ་དེ་ལ་ཐོག་ནས་
 མོན་ཏྲ་དབང་བར་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད། མོན་ཏྲ་དབང་ནས་གར་རྒྱལ་ལྟ་སར་ཕེབས་
 སོང་། ལྟ་སར་ཕེབས་དུས་ཤུའི་གྲུལ་གྱི་ཕུ་པ་རིང་པོ་ཞིག་དང་མགོ་ལ་ཨོ་ཨོ་
 སུ་ཡི་ལྷ་མོ་ཞིག་གྱོན། ལག་རྟེན་རྒྱལ་པ་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱམས་མི་སྤང་ཞིག་གིས་
 ཁོང་གི་སྐྱ་ཆས་ནམས་འཁྱེར་ནས་ཕེབས་སོང་། ང་ཆོའི་ཁང་ཆོན་གྱི་གན་བགྲས་
 པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་སྐྱབ་ཟེར་བ་འདྲིན་པོ་དང་ཤེས་བྱ་ཆེན་པོ། ཞལ་འཇམ་པོ། ཏ་
 ཅང་གིས་ཁང་ཆོན་ལ་གཙང་བཤེས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཁོང་གིས་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཕེབས་སོང་། ཡག་པོ་བྱུང་། ཁང་ཆོན་ལ་བཞུགས་ཀྱི་རེད།
 འཇམ་དབྱངས་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཀྱི་ནང་ང་ཆོའི་ཁང་ཆོན་ལ་ཁང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ལ་
 གདན་འདྲེན་ལྟས། ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཤིག་དེར་བཞུགས་སོང་། དེ་ནས་དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་ཁང་པ་ཞིག་བཙལ་དགོས་ཟེར་ནས། རྒྱ་འབྲམ་སྒྲང་
 གི་བུ་ལི་སི་ལྷོད་སའི་མདུན་དེ་ན་ཀྱན་བདེ་སྤྱོད་གི་ཁང་པ་ཐོག་བརྟེན་གསུམ་ཐོག་
 ཅན་དབང་ལྷན་དཔལ་འབར་ཟེར་བ་ཡོད། དེའི་ཐོག་ཁ་ནས་ཁང་མིག་ཆུང་ཆུང་
 གཅིག་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་སྐྱབ་ལ་ཐོབ་འདུག་པ་དེར་བཞུགས་སོང་། ཁོང་
 ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཙང་སྐྱ་དག་ཡོང་མཁན་མང་པོ་འདུག སྐྱ་དག་ཆོས་ཁོང་
 ལ་ག་རེ་དགོས་ཀྱང་སྤུལ་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། དེའི་ནང་བཞུགས་དུས་ཁོང་གིས་རྒྱལ་
 རབས་བརྟེན་པ་རེད། རྒྱལ་རབས་ཚོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིན་བདག་གཅིག་ནི་

བཀྲས་མཐོང་དང་གཅིག་ཏུ་ཁང་རེད། གཞན་དག་ཡོད་མེད་ངས་མི་ཤེས་དྲི་
 རྒྱུ་ཡང་མ་བྱུང་། རྒྱལ་རབས་རྩོམ་པའི་སྐབས་དེར་ང་ཆོའི་སྒྲིལ་ལ་མི་གསུམ་
 ཡོད། གསུམ་ཀ་པ་ཡུལ་དང་ཁང་ཆན་གཅིག་པ་ག་སྟག་རེད། སང་ཉིན་མངལ་
 རྒྱུ་དུས་ཆོད་ཏག་ཏག་བཤད་གྱི་རེད། དུས་ཆོད་ཏག་ཏག་དེ་ལ་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས་
 འགྲངས་ནས་སོང་ན་སྒྲོ་བརྒྱབས་ནས་སྤོད་གྱི་རེད། གལ་སྲིད་བཞུགས་ཡོད་ན་འང་
 སྒྲོ་བརྒྱབ་ན་འང་ཕྱེ་གི་མ་རེད། དུས་ཆོད་ཐོག་སོང་ན་ལམ་སང་པད་གཤམ་སྤྲད་
 དེ་ཁྲིམ་ལ་སོང་ནས་འདི་དང་འདི་ཉོས་ཟེར་གྱི་རེད། ཉོས་ནས་ཁ་ལག་བཟོས་
 ང་ཆོ་ཀུན་གྱིས་རྒྱག་ཆད་བཟས། ད་ང་ལ་ལས་ཀ་ཡོད་ཟེར། ཁོང་གིས་ཐ་མག་
 འཕེན་གྱི་རེད། ཀྲག་ར་(དུམ་བུ)ཞིག་ཡིན་ན་འང་ལག་པ་འཆང་ཆོག་གི་མ་རེད།
 ཀྲག་ར་(དུམ་བུ)དེ་ཆོའི་སྒྲིལ་ལ་ཨང་ཀྱའང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་འདུག དེ་འདྲ་
 ཐངས་མང་པོ་བྱེད། ཉིན་གཅིག་ང་ར་སྤྲད་སྒྲིལ་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན་ཟེར། དེར་རྩོ་
 རིང་ཞིག་འདུག་ངས་དེའི་ཡི་གེ་ལ་བརྟུ་དགོས་གྱི་འདུག་ཟེར་ནས་ཞིགས་པ་སྤྲ་པོ་
 ཞིག་ལ་ཕེབས་ནས་དགོང་མོ་ཚུར་ཕེབས་སོང་། དེ་རྩོ་རིང་གསར་པ་ཞིག་རེད།
 དེ་ལ་ཞེ་དྲག་ཅང་མི་འདུག་གསུང་། བསམ་ཡས་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། ངས་
 དེར་བརྟུ་དགོས་གྱི་འདུག་གསུང་། ཕེབས་ཡོད་མེད་ཏ་གོ་མ་སོང་། རྩོ་པོའི་དབུ་
 རྒྱུ་ཆོར་ཕྱང་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྩོ་རིང་དེའི་ཡི་གེ་ལེན་མ་བྱུང་པར་དཀའ་ལས་
 བྱུང་གསུང་གི་འདུག རྩོ་རིང་གི་ཟུར་གང་ག་ཆག་ནས་ཡི་གེ་ཀུན་བཀོག་འདུག་པས་
 ཞེ་དྲག་ཁག་པོ་བྱུང་གསུང་གི་འདུག

ཁོང་རྒྱལ་རབས་རྩོམ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཉིན་གཅིག ངས་རྒྱལ་རབས་
 བརྩམས་ཆར་སོང་ན་ང་རུ་སྤུ་ལ་འགྲོ་གི་རེད་ཟེར། ངས་རུ་སྤུར་སོང་ན་ག་རེ་

ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་ཨ་མི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དག་ལ་མ་རེད་པས་ཞུས་པར། མི་
ཡོན་ཏན་ཅན་མང་པོ་རུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཨ་མི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་མི་འདི་
འདྲ་ཞིག་འདྲུག་ཟེར་ནས་འཛམ་གླིང་གིས་ཏཱ་ལོ་བ་ཞིག་བཟོ་བྱུང་གི་རེད། དེ་མ་
གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར།

ས་ཁྲ་བྱིས་ནས་སྤྱོད་གསལ་ཀྱན་འཕེལ་དང་བྱ་རབ་དགའ་གཉིས་ལ་བཏང་
བ་རེད། རྒྱུ་སྤྱོད་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ངས་སྤྱོད་པོ་འདི་ཕྱག་སོང་གསུང་གི་འདྲུག་
ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཡིག་སྐྱོག་ཅིག་གི་ནང་བརྒྱུག་སྒྲིག་མེད་ཏང་ལ་བཏང་བ་རེད། དེ་བྱིན་
གཞུང་གིས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་མིའི་སོ་པ་ཡིན་པར་གཤམ་ནས་ཡིག་སྐྱོག་ཁ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་
སྤྱོད་ཁྲ་ཐོན་པ་རེད། རྒྱུ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་གཅིད་བྱས་ནས་ཏཱ་ལོ་བ་རེད། བྱ་རབ་
དགའ་དང་སྤྱོད་གསལ་ཀྱན་འཕེལ་ལགས་གཉིས་ཀྱི་ནག་ལ་བཏང་བ་རེད།

(དོར་ཞི་གདོང་དྲུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ།)

ལོ་རྒྱུས་དངས་པར། སྤངས་མདའ་རབ་དགའ་ཀོ་མིན་ཏང་སྲིད་གཞུང་གི་རོགས་
སྐྱོར་བྱས་ནས་ཀྱན་ནག་བྱང་དེར་བྱོས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་སྤྱོད་
པ་གཞུང་ལ་བདེ་བརྒྱུག་སྒྲིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་ཆོར་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཤོག་ལོ་རྒྱུས་མ་བཟོས་པས་བྲིམས་ལ་ཐོགས་ཞེས་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་གསང་
བའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གསལ་བར་བྱས་འདུག) 88

བོད་ལ་ག་རེ་བཤད་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནག་ལ། དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་གྱང་བྱུང་རེད། ཁོང་ཆོའི་ལས་ཀ་ཆར་ཡོད་པ་མ་རེད། ལས་ཀ་
ཆར་ན་མགོ་མཐུག་སྐྱོག་གི་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་འདུག དེ་བྱིན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་གནག་

བྱས་པ་དེ་ར་འཕྲོད་བྱུང་། གླེ་པ་གཞུང་གིས་ལམ་སང་བརྒྱ་ལོར་རྩུས་མ་བཏོན་
སོང་ཟེར་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འཛིན་བཟུང་བྱས་སོང་ཟེར།

(ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་དང་ལྷུང་ཞབས་འགྱུར་མེད་ཆེ་དབང་ནས།

མེ་པོ་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོའི་ཟླ་ ༩ པར་དཔྱིན་ངི་དང་ངན་འབྲེལ་གྱིས་
མཁས་མཆོག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཙོན་དུ་བཅུག) 89

ག་རེ་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་ལོར་རྩུས་མ་བཏོན་པ་རེད་ཟེར།
ཁོང་པད་ཤག་མི་དགོས་མཁན་ཅིག་གིས་བརྒྱ་ལོར་རྩུས་མ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་བཟོས་
པ་རེད་བསམ་སོང་། དང་པོ་སྒྲུང་ཅེ་ཤག་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་སོང་། སྒྲུང་
ཅེ་ཤག་གིས་བཟུང་ནས་རུང་ཁང་ཆེན་མོའི་ཐོག་ཁ་ལ་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡོད། དེའི་
མིང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ཡིན་པ་ཡོད། ལས་ཁུངས་དེ་ལ་ཕྱིས་སྤྱད་སོང་།
དེའི་ནང་ཏ་ལྷག་ལྟ་བུ་ཐམ་པ་ཞུས་སོང་། དེ་ནས་ཅེ་ཞོལ་གྱི་བཙོན་ཁང་ནང་
བཅུག དེར་ལོ་གསུམ་ཙམ་བསྡད་པ་རེད། ང་ཆོའི་ཁང་ཆོན་གྱིས་ལོ་གཅིག་
ཙམ་ལ་སྤྱད་ཆ་དྲིས་ནས་བསྡད་པ་ལས་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ནག་ཆེ་ཆུང་
གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམས་ནས་བསྡད་པ་རེད།

ཀ་ཤོད་པ་དེ་དུས་བཀའ་ཤག་རེད། ང་ཆོའི་ཁང་ཆོན་སྤྱད་བཏང་གི་འདུག
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐབ་དང་ང་གཉིས་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཆོས་སྟན་ལྷ་ཡུལ་ཤོག སྟན་
ལྷ་དེ་ཡང་བཀའ་ཤག་བརྒྱད་ནས་ཡུལ་ཤོག་གསུང་གི་འདུག སྟན་ལྷའི་ནང་འདི་
འདྲ་བྱས་ནས་འབྲི་དགོས་ཟེར་ནས་ཁོང་གིས་ང་ཆོའི་ལ་གསུངས་སོང་། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་ན་གི་ཡོད། དེ་ལ་སྤྱན་བཙོས་བྱེད་དགོས་

ཀྱི་འདུག གཞུང་གིས་ང་ཚོ་ལ་ཕྱིས་སྤྱོད་གནང་རོགས་གནང་། ང་ཚོས་རྗེས་
མ་གཞུང་གིས་བཀའ་ནམ་ཐེབས་མཆོམས་ལ་བོར་བརྒྱུ་མ་སོང་བར་ཕྱིས་འབུལ་
ཞུས་ཆོག ང་ཚོས་འགན་ལེན་ཞུ་གི་ཡིན་ཟེར་བ་དོན་གཙོ་བོ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།
སྟན་ཞུ་དེ་བཀའ་ཤག་བརྒྱད་ནས་ཕུལ་བ་ཡིན།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་པས།

སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནས་ཕུང་ཅན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སར་ཐེབས་ཆོག་པ་བྱུང་
སྟེ་ཐེབས་འབྱོར་ཟིན་པ་དང་། སྐུ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ཀྱང་ལྷ་སར་ཐེབས་ཉེའི་སྐབས་
དུང་ཕྱིས་ལྷན་རྒྱུས་ཆོགས་སར་ཕྱིས་དཔོན་བགྲེས་པས། ད་ལྷ་ཕུང་ལོ་ཅན་དང་། ཀུན་
འཕེལ་ལགས་སོགས་རྒྱ་གར་གྱང་ཁྲན་ཏང་ནང་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་མི་ནམས་གྲུ་ཡངས་ཐོབ་
སྟེ་ལྷ་སར་ཐེབས་ཐུས་ལ་ཨ་མ་དོ་གྲུམ་ཅོམ་ཞིག་ད་དུང་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་བཞག་ན་
རྗེ་པ་གཞུང་གི་མཆོན་ཤས་མ་རེད་པས། ཞེས་བརྗོད་པར་ཆང་མས་དེ་རང་རེད་ཅེས་
མོས་མཐུན་བྱས།) 90

བཀའ་ཤག་སོ་སོའི་ནང་ལ་ནང་མངལ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་དུས་བཀའ་
ཐོན་བཤད་སྒྲ་ཡིན་ས་ཡོད། ནང་མངལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་པད་ཤག་འབྱེར་ནས་
འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག སྟན་ཞུ་དེ་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མདུན་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག བྱས་
ཅང་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་མཛོད་རྩེ་བཅར་དགོས་ཀྱི་འདུག སྟན་ཞུ་དེ་བཀའ་
ཤག་དང་རྒྱལ་པོའི་དབར་ཡར་མར་བེངས་གཉིས་གསུམ་ཅམ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག
དེའི་རྗེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དོན་དག་དེ་དུང་ཕྱིས་ལས་ཁྲངས་ལ་བབས་སོང་།
དུང་ཕྱིས་ལས་ཁྲངས་དེ་རྒྱ་བྱང་སྟངས་གི་ཐོག་ཁ་དེ་ན་འདུག དུང་ཡིག་ཆེན་པོ་བཞི་
དང་ཕྱིས་དཔོན་གསུམ་མ་གཏོགས་མི་འདུག་བསམ་བྱུང་། དུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ཚུག་

སྟེང་། རྒྱ་འབྲུམ་སྒྲིང་། འབྲུམ་ཐང་། ཆོ་སྟོན་སྒྲིང་བཅས་བཞི་དང་། ཕྱིས་
 དཔོན་སྐྱུ་ཁང་པ། ནམ་སྐུས་སྒྲིང་པ། ང་མོད་བཅས་རེད། རྩལ་ཕྱིས་ལས་ཁྲུངས་
 རང་བབས་པ་སོང་ཙང་ཉི་མ་གནམ་ལ་གར་ཆད་ལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདུག ལོ་གཅིག་
 དང་ཆེ་བ་དུག་འགོར་སོང་། དེ་ནས་ང་གཉིས་ཀྱིས་ཐེབས་ཆག་ཅིག་ལེན་ཐུབ་
 སོང་། རྩལ་ཕྱིས་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྟོ་འགྲམ་དེ་ལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདུག སྐྱུ་དེ་
 ལ་ལྟན་རྒྱས་ཆོགས་འདུག སྟོ་འགྲམ་དེ་ལ་ཅེ་དུང་གོ་བོ་ཉི་གཅིག་དང་དུང་འཁོར་
 གོ་བོ་ཉི་གཅིག གསོལ་རྩ་དང་ཉིན་གྲུང་ཞལ་ལག་གཅིག་ཕུལ་གྱི་འདུག ང་ཆོ་
 སྟོ་འགྲམ་ལ་གདན་མཐུག་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་སྟོད་དགོས། ཆེ་བ་རེ་རེའི་ནང་
 ཐངས་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་ནང་ལ་བཅར་ས་མེད། སྟོ་འགྲམ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་
 འགོ་དགོས། མ་སོང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག བྱེད་ཆོ་མི་ཡོང་བ་ག་རེ་ཡིན། ང་
 ཆོར་ག་རེའི་དོན་ལ་བརྟུས་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་བཀའ་ཆ་པོ་གནང་གི་འདུག
 དུང་ཡིག་ཆེན་མོ་དང་ཕྱིས་དཔོན་ཆོ་ཡར་མར་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཡར་ལངས་ནས་
 སྐར་སྐར་བྱས་ནས་སྟོད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཆང་གི་ཡོད་མེད་བརྟུ་གི་ཡོད་པ་འདྲ།
 ང་གཉིས་གཅིག་ཕུ་མ་རེད་མང་པོ་འདུག ཁོང་ཆོའི་ལུགས་སྟོལ་དེ་འདྲ་རེད། དེ་
 འདྲ་བྱས་ནས་ཆེ་བ་མང་པོ་བཅར་བ་ཡིན། མཆམས་མཆམས་སུ་ལས་ཁྲུངས་
 མེད། བྱེད་ཆོ་ཡང་ཡོང་མི་དགོས་ཟེར་དུས་མ་སོང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་འདུག སྟོ་
 སྐར་མཁན་ཅེ་དུང་དེ་དང་དུང་འཁོར་གཉིས་ལ་དུལ་སྤང་ཉི་ཤུ་ཅུ་རེའི་ཤོག་
 ཆག་བྱུ་བ་ནས་ཁ་བཏགས་རེ་འབྱེར་ཏེ་བཅར་དགོས། ལྷན་ཆ་དྲི་དགོས། ཁོང་
 གཉིས་ཀྱིས་ཉི་མ་འདིའི་ཉིན་ལས་ཁྲུངས་ཚུགས་ཀྱི་རེད་དུས་ཆོད་ཏག་ཏག་ལ་ཤོག་
 ཟེར། ཞོགས་པ་ཚུ་ཆོད་བཅུ་པ་ནས། དགོང་མོ་ཚུ་ཆོད་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་

པ་གང་རུང་ལ་མ་གྲོལ་བར་སྔོན་དགོས། ཉི་མའི་དགུང་ལ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱེད།
 ཞོགས་པ་དང་དགོང་མོ་སྐྱོད་མོ་མོའི་ནང་ལ་བཅར་ནས། ང་སྒྲག་ཁག་གཉིས་
 གསུམ་རེ་དང་། དང་པོ་དངུལ་སྤང་ལྡ་བཅུ་ཐམ་པ་མ་གཏོགས་ཤོག་ཆག་ཀྱབ་
 གི་མི་འདུག ཁ་བཏགས་གི་སྒྲེ་ལ་ཤོག་ཆག་དེ་བཞག ཁ་ཡིག་ཤར་བསྟན་ནས་
 ཁ་བཏགས་རིང་པོ་བྱས་ནས་བཏང་དགོས་གི་འདུག འབྲས་ལྗང་དང་གོ་ཞིབ་དོ་
 པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་གཡོག་པོ་ཞིག་གིས་འབྲེར་ན་འགྲིགས་གི་འདུག སྒོ་འགྲམ་ནས་
 བསྟན་ཅམ་བྱས་ནས་འབྲེར་འགྲོ་གི་འདུག

བཀའ་ཤག་ཆོས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐྱོར་ལ་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་བྱེད་
 གི་རེད། གཞོད་པ་སྒྲེལ་གི་མ་རེད་ཟེར་ནས། སྐད་ཆ་ཆོག་གཉིས་གསུམ་མ་
 གཏོགས་གསུང་གི་མི་འདུག ཁང་ཆ་ཆ་གི་པད་ཤག་ང་ཆོར་དགོས་གི་མ་རེད་ཟེར་
 ནས་ཚུར་གནང་བའི་སྐབས་སུ། ཡང་སྐྱེར་ཡུ་ཚུགས་བྱས་ནས་ཁོང་གིས་མི་སྒྲོབ་
 ས་ཞིག་ལ་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་རང་ཆོའི་སེམས་པའི་བྱད་རེད་ཟེར་གི་འདུག
 པད་ཤག་ཟ་སྤངས་དེ་འདྲ་རེད། འགའ་ཤས་ལ་སྒྲོག་ཅིའི་སྤང་ལ་བཞག་ན་མིག་
 གིས་བརྟ་གི་མི་འདུག ཟ་རྒྱང་དང་ལེན་རྒྱང་རེད། སྐྱོད་ལྷ་ཁང་པས་ང་གཉིས་
 གི་ལག་པ་ནས་པད་ཤག་ཞ་ར་གཅིག་ཟས་མ་སོང་། རྩེ་པ་གཞུང་གི་སྐྱོད་ཀྱི་འདི་
 ལས་ཡག་པ་གཅིག་ཨེ་ཡོད་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་པས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ལོའི་སྤྱི་ཚུན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ བར་བཙོན་ལ་བཞུགས་དགོས་
 བྱུང་བར་ལོ་གསུམ་རྟག་ཅམ།) 91

ཉིན་གཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ང་གཉིས་ལ་ཕྱིས་སྤྱད་སྲིང་། སང་ཉིན་
 བྱེད་རང་གཉིས་ལ་ཕྱིས་སྤྱད་གྱི་ཡིན་ཟེར། ལྷ་ས་ལ་ཆོང་ཁང་ཡོད་མཁན་གྱི་ཆོང་
 པ་ཞིག་ཁག་ཐེག་ལ་དགོས་གྱི་རེད་ཟེར། ང་ཆོའི་ཁང་ཆན་གྱི་ཐོབ་ཁོངས་ཡིན་
 པ་སྐྱེ་འབྱུང་སྐྱང་ལ་ཆོང་ཁང་ཡོད་མཁན་ཞོལ་མ་ཨ་ཁུ་ཟེར་བ་ཟེ་ཡིང་གི་ཆོང་པ་
 ཞིག་ཡོད། ཁོང་བྱེད་ནས་སྤྱིན་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡང་འབྱེད་ཡོང་
 སྲིང་། ལྷང་ཕྱི་གཤག་གི་གཉེར་པ་དང་། བསྐྱར་བཅའ་པ་ཆོ་སྤྱད་བཏང་འདུག
 བྱེད་ཆོ་ཡར་ཤོག་ཟེར། ང་རང་དང་དགེ་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བ། དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ། ཞོལ་མ་ཨ་ཁུ་ཟེར་བའི་ཆོང་པ་དེ་དང་བཞི་པོ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་སར་འགོ་
 དགོས་གྱི་འདུག ཡར་སྲིང་ནས་སྐྱར་སྐྱར་བྱས་ནས་སྤྱོད་དགོས། མཐོ་ཤོས་
 དེས་དང་པོ་འགོ་ནས་སྤྱད་ཆ་ཆོག་ཁ་གས་བཤད་སྲིང་། དེ་ནས་གན་སྐྱོད་ཤོག་
 ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱེད་ཀ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་བྲིས་འདུག་པ་དེ་སྐྱེ་ཁང་པས་སྐྱོག་སྲིང་། ང་
 ཆོས་ཡང་སྐྱན་ཞུ་ཕུལ་བ་བཀའ་ནམ་ཕེབས་གྱི་མཆོམས་ལ་པོར་བསྐྱག་མེད་པ་ཕྱིས་
 འབུལ་ཞུ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཆ་ཆོང་ཞིག་འཁོད་འདུག སྐྱོག་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་ཐེལ་
 ཅེ་སྐྱོབས་ཟེར། ཁང་ཆན་གྱི་སྤྱི་ཐམ་སྐྱེ་བ། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བ་ཁོང་རང་
 གི་ཐེལ་ཅེ་སྐྱེ་བ། དེའི་རྗེས་ངས་ཐེལ་ཅེ་སྐྱེ་བ། དེ་ནས་ཞོལ་མ་ཨ་ཁུ་ཟེར་བ་ཆོང་
 ཁང་ཡོད་མཁན་དེས་ཐེལ་ཅེ་སྐྱེ་བ་ཆར་བ་དང་།

(དོར་ཁང་བསྐྱོད་ནམས་དཔལ་འབར་པས།

དགེ་བཤེས་ཆོས་གཤགས་དང་གོ་འཛོ་སྤྱད་ཨ་པོ་སོགས་ནས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་
 ཀང་བྱུང་མཛད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སྐྱེ་འབྱུང་ཁང་ཆན་གྱི་བགྲེས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་འགན་སྲུངས་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་བཀོལ།) 92

སྒྲིལ་ཅི་གཤམ་གྱི་གཉེར་པ་ཡར་ཤོག་ཟེར། ཡོང་བ་དང་ཁང་པའི་སྒྲིལ་བཞིག་
 རྟེན་པའི་ལག་ཡིག་པོ་བྱས་ནས་ཕྱིས་སྒྲིལ་ཟེར་ནས་བཀའ་གནང་སོང་། དེ་ནས་
 གཉེར་པ་དང་བསྐྱོར་བའི་པོ་ཆོས་དང་ཆོ་གུན་བྲིད་ནས། གུན་བདེ་སྒྲིལ་གི་ཁང་
 པ་དབང་ལྷན་དཔལ་འབར་སྒྲིལ་མ་གྱུ་ལ་རབས་ཕྱི་མ་ས་དེའི་སྒྲིལ་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་
 སྒྲིལ་བཞིག་ནས་ཁང་པ་ཕྱིས་སྒྲིལ་སོང་། སྒྲིལ་ཅི་གཤམ་གྱི་གཉེར་པ་དེ་ཉིག་
 ཅམ་ཞེད་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འདུག ཅམ་ལག་ཆང་གི་མི་འདུག་ཟེར་མི་ཡོང་
 ངམ་བསམས་ནས་ཉིག་ཅམ་ཞེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། རང་ལ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་
 ལོ་གསུམ་འཁོར་འདུག་པས་འདོལ་གདན་ཆ་གཉིས། དེའི་ཐོག་ཁ་གདན་ལ་གཉིས་
 ཡོད། མདུན་ཅིག་ཅིག་ཡོད། ཁོང་གི་ཉལ་ཆས་ཡོད། གང་ག་ཐལ་བ་ནང་བཞིན་
 ཆགས་ནས་འབྲས་བཟས་ནས་ལག་པ་འཆང་ས་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག ཏ་ཡང་གཅིག་
 གཉིས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རེད། གཞན་དག་ཅམ་ལག་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷགས་སྐམ་
 འདྲ་དང་ཕྱག་སྐམ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནས་ང་གཉིས་ཀྱིས་ཅམ་ལག་ཆང་
 གི་འདུག་ཟེར་བྱལ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་ཆོ་དགའ་སོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ཀྱིས་ཀ་བའི་མགོ་ནས་གཅིག་སྒྲངས་ནས་ཨམ་ཕྱག་ནང་ལ་བཅུག་སོང་། ག་རེ་
 ཡིན་ནམ་བསམ་བྱུང་། རྩེ་མིག་ངའི་ལག་པར་སྤྲད་སོང་། སྒྲིལ་ལྷགས་བཅུ་བས་
 ཉེ་ངའི་ནང་ལ་བྲིད་ཡོང་ནས་གདན་གྱི་སྒྲང་ལ་བསྐྱོད་ནས་ཨམ་ཕྱག་ནང་གི་གཏུ་
 དེ་མདུན་ཅིག་སྒྲང་ལ་བཞག་གནང་སོང་བས། དེ་ནི་ཁོང་ལ་གིང་གི་གཏུ་ཞིག་གི་
 རང་ལ་བྱུང་བ་དང་དོར་གདན་མ་མཐོ་གང་མན་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རང་རེད་འདུག
 དེ་ནས་ང་ཆོ་གད་མོ་བགད་ནས་ཉིག་ཅམ་བསྐྱོད་པ་ཡིན། ང་འབྲུང་ཁ་ལག་ཟ་བསྐྱོད་
 པའི་སྐབས་དེ་རིང་ངའི་སྒྲིལ་མན་ཡོང་གི་རེད་ཟེར། བྲིད་ལ་སྒྲིལ་མན་ཡོད་པ་

རེད་པས་ཟེར་བ་ཡིན། ཡོད་སྐྱེ་དམན་དེ་ང་ལ་སྐྱེ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཞིང་དག་ཡིན་བཅོན་
 ཁང་ནང་སྔོན་པའི་སྐབས་ང་སྤྱི་ལ་འགྲོ་ཆོག་གི་མ་རེད། མོ་རང་འགྲོ་ཆོག་གི་རེད།
 ངས་སྐྱེ་དག་དེ་འདྲ་ལ་ཡི་གེ་རེ་བྲིས་ནས་བཏང་ནས་ག་རེ་དགོས་པ་དེ་གནང་གི་
 རེད། མོ་རང་སོང་ནས་སྒྲངས་ཡོང་གི་རེད། སྐྱེ་དམན་དེ་ང་བཅོན་ཁང་ནང་
 སྔོན་པའི་སྐབས་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུང་གི་འདུག བཅོན་ཁང་ནང་ལ་བཅོན་
 པ་དེ་འདྲ་ཡོད་འདུག སྤྱི་ལོ་ག་ལ་འགྲོ་ཆོག་མཁན་དགོང་མོ་བཅོན་ཁང་ནང་ཉལ་
 དགོས་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་འདུག དགོང་མོ་ས་མ་རུབ་ཅམ་འཕོག་སྤྱི་ལ་དེ་འདྲ་
 ར་རེ་ཇོ་རེ་མང་པོ་ཞིག་འབྱེར་ནས་ཡོང་སོང་། དགོས་ཡག་གང་ག་ནང་ལ་ཡར་
 ལེན། གཞན་དག་ཆོ་དོས་ཁང་ནང་ལ་བཞག་པ་ཡིན། སྐྱེ་དམན་དེ་ཇོར་པོ་ཇོར་
 པོ་ཞིག་འདུག ཁམས་ནང་ཆེན་ནས་རེད་ཟེར། བྱ་མོ་ཞིག་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་སོན་
 པ་ཞིག་འདུག པགས་ཆགས་ཤིག་གྲོན་ནས་སྤེབས་སོང་། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་
 བསྟར་བ་ཡིན།

ཉིན་གཅིག་དག་འཇུན་ལྔ་མཆོད་ལ་སྤེབས་སོང་། དག་འཇུན་ལྔ་མཆོད་ཀྱི་
 ཉིན་མོ་མི་ཆོས་ཐོག་ཁ་ལ་མཆོད་མེ་སྤུལ། སྤོས་སྤར། དམིགས་བརྩེ་མ་འདོན་
 གྱི་རེད། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་དེ་རིང་ང་ཐོག་ཁ་ལ་སོང་ནས་ལྟ་མོ་ཞིག་
 བརྟ་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་གསུང་གི་འདུག ལེགས་སོ་ཞུས་པ་ཡིན། སྐྱེ་དམན་དང་
 ཁོ་རང་གཉིས་ཀ་ཐོག་ཁ་ལ་སྤེབས་སོང་། ཡོང་ཡག་ཅུ་བ་ནས་མི་འདུག ངའི་
 ནང་ལ་ཁང་ཆོན་གྱི་བྲ་པ་གསར་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། བྲ་པ་གསར་པ་
 ཁ་ཤས་ཤིག་འདུག དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་སྐད་གཏོང་གོག་ང་ཆོ་ཐུག་
 པ་འཐུང་ཟེར་བ་ཡིན། གཅིག་ཐོག་ཁ་ལ་སོང་ནས་ལམ་སང་མགྲོགས་པོ་མར་

ཡོང་སོང་། དགེ་འདུག་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དུ་གི་འདུག་ཟེར། ག་རེ་བྱས་ནས་
 དུ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ནམ་བསམ་བྱུང་། འགོར་འགོར་ནས་མར་ཕེབས་སོང་། དགེ་
 བཞུགས་ཐུག་པ་གང་མོ་ཆགས་སོང་ཁྱེད་རང་ཡོང་ཡག་མེད་པ་ཟེར་ནས་ཞིག་བཤད་
 པ་ཡིན། དེ་ནས་གདན་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཟེར་པ་དེ། ལྷ་མ་དེའི་
 ཡོན་ཏན། དེའི་འཕྲིན་ལས། དེའི་རྒྱས་པ་གསུངས་ནས་ཡང་བསྐྱར་དུས་སོང་།
 ང་ཆོ་གང་ག་ཁ་ཁར་བསྐྱད་པ་ཡིན། མཆོམས་གཅིག་ནས་ང་ཆོས་ཐུག་པ་འབྲུང་
 བ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ང་ཆོ་བོད་ལ་བྱོན་མེད་ན་ང་
 ཆོ་བོད་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། ག་ས་ག་ལ་འཐོར་སོང་བ་རེད་གསུང་། དེའི་རྗེས་
 ཙོང་ཁ་པ་འདི་དྲིན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་
 བ་རེད་གསུངས་སོང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པས་ཤིང་གི་སྐྱང་ལ་དཔར་བཞོས་ནས་
 དཔེ་ཆ་དཔར་རྒྱུ་པའི་ལུགས་སྟོལ་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་འདི་
 རྗེས་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལ་འབྱུར་བ་རྩ་བ་ནས་སོང་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་
 སོང་།

ང་ཆོས་ཁོང་གིས་སྐད་ཆ་གནད་འགག་ཅན་ཞིག་བཤད་པའི་སྐབས་དོ་སྣང་
 ཐེད་ཀྱི་རེད་དེ། བརྗེད་མི་ཉན་བསམ་མཁན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད། སོ་
 སོ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་བ་མི་གུང་ཁྲན་བོད་ལ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད་ཟེར། རྒྱལ་བ་མི་གུང་
 ཁྲན་དེ་སྐབས་ན་ག་རེ་ཐེད་ཀྱི་རེད་ཞུས་པ་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཆོ་ལ་འདོད་པ་གང་

ཡོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་ནས་སྔོན་འདུག་གི་མ་རེད་ཟེར། འོ་ན་ཁོ་རང་གིས་གང་བཤད་
ཉན་དགོས་ཀྱི་རེད་པས་ཞུས་པར་ཉན་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར། གཞན་དག་དྲན་གྱི་
མི་འདུག།

ཉིན་གཅིག་ང་ཆོའི་སྒོ་རྩེ་ནང་ལ་སྒོ་བཟང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ང་མེད་པའི་
སྐབས་ཁོའི་ནང་ཕེབས་ཀྱི་རེད། དགོང་མོ་ཞིག་ཁོ་ཡོང་ནས་དེ་རིང་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ང་ལ་འདི་འདྲ་ཟེར་གྱི་འདུག། རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་སྐབས་ན་རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་ཐར་གྱི་མ་རེད། གང་མཆོམས་གིག་ནས་ཐར་སོང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་
གི་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་ཟེར།

ངའི་ནང་ལ་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་བ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་སོང་། དེ་ནས་དགེ་
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱ་སྐྱབ་རྒྱལ་སྒོའི་འགམ་དེ་ནས་ཁང་པ་ཞིག་ཐོབ་འདུག
ཁྱེད་ཆོང་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དེར་བཞུགས་ན་ཟེར་སྒོས་བཅུག་སོང་།
ཁང་པ་དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག། ཉོག་ཙམ་ནག་ཁུང་རེད། དེའི་ནང་ཉིན་གཉིས་གསུམ་
ཙམ་བཞུགས་སོང་། ཁང་པ་སྦྱིད་པོ་མི་འདུག་ང་སྔོན་གྱི་མིན་ཟེར། དེ་ནས་དབང་
འདུས་ཁང་གསར་ཟེར་བ་དེ་སེར་བྱེས་ཀྱི་ཁང་པ་ཞིག་རེད། དེའི་བར་ཐོག་ཅིག་
ན་ཁང་པ་གཅིག་ཐོབ་འདུག། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཟའ་ཆང་གཉིས་ཀ་དེའི་
ནང་བཞག་སོང་། ཁང་པ་སྦྱིད་པོ་ཡོད་དེའི་ནང་གང་མཆོམས་བཞུགས་སོང་། དེ་
དུས་ཁོང་གིས་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་མེད་གང་ཤེས། ཁོང་གིས་གསུངས་པ་
ལ་བཙོན་ཁང་ནས་སྔོན་ཆར་ནས། ང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་
གྱི་མ་རེད་ཟེར་ནས་ཆར་མང་པོ་གསུངས་སོང་། དེ་དུས་ཁོང་གིས་ཨ་རག་འཐུང་

གི་འདུག

དེའི་རྒྱུ་ཚུལ་དབང་འདུས་ཁང་གསར་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་སྐུལ་
 བོ་སྒྲིག་ལུང་བྲག་གི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་སྐད་བཏང་སོང་། སྒྲིག་བྲག་གིས་ཁང་པ་
 གསར་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐུ་བ་ཡོད་པ་དེར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞུགས་སོང་། ཉིན་གཅིག་
 ཚུར་ཕེབས་སོང་། ཨ་རག་འཕུང་གི་མི་འདུག་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག་སྐུལ་
 བོ་སྒྲིག་མཛོད་ཀྱིས་བྱེད་ག་རེའི་དོན་ལ་སྐད་བཏང་བ་རེད་ཞུས་པར། ཁང་པ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་སྐུ་བ་ཡོད་པ་དེའི་སྐོར་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལུགས་སྒྲིལ་ལྟ་སྐྱོར་ཏུ་མང་པོ་
 ཞིག་བྲིས་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་ལ་དེ་བྱི་སྒྲིལ་སོང་། དེ་ངས་བྲིས་པ་ཡིན་ཟེར།
 ད་ཀྱིས་ཀྱིས་ཨ་རག་མ་འཕུང་། འཕུང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཅེས་ངས་ཞུས་པ་ཡིན།
 ཡ་གསུང་གི་འདུག རྒྱུ་ཚུལ་འཕུང་སོང་།

དེའི་དབང་ཞིག་ལ། ངའི་སྒྲིལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་ག་མོའི་སྒྲིལ་ནས་སྐུལ་
 སོང་། སྐད་ཆ་གསང་གསང་དང་སྐྱས་སྐྱས་མེད་པ། མིའི་གདོང་ཁ་ཐུག་
 སྐད་ཆ་ཤོད་དགོས་མཁན། མི་འ་རེ་འུ་རེ་བྱེད་མཆོར་ཞིག་ཡོད། དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་མི་དེ་འདྲ་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཁོས་ག་རེ་བཤད་ན་ཡང་ཁོང་
 གིས་དེ་ཉན་གྱི་རེད། ཁོས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་དམན་ཇོར་བོ་ཞིག་འདུག་སྒྲིལ་དམན་
 འདི་འདྲ་གང་བྱེད། མར་ཕྱད་ཞིག་ཡང་ན་པ་ཡུལ་ལ་བཏང་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་
 འདྲ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་འདུག རྒྱུ་ཚུལ་འདི་སྒྲིལ་གྱི་ཁ་ལ་ཉན་པ་ཡིན་ནམ་ཁོ་རང་
 གིས་བཏང་བ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་སྒྲིལ་དམན་དེ་པ་ཡུལ་ལ་བཏང་སོང་། ཁོང་
 ལ་ཡོད་ཆོད་སྒྲིལ་ནས་དབང་འདུས་ཁང་གསར་ལ་སྐོད་པའི་སྐབས་བཏང་སོང་།

དོ་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་དང་ཅ་ལག་ཀྱང་སྤྲད་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མཆོམས་ཀ་ཤོད་པས་ངའི་ཁང་པའི་ནང་སྡོད་ཟེར་ནས་བཞགས་སོང་། རུབ་
ངོས་ཀྱི་གཟིམ་ཆུང་དེ་ཡུལ་ཆོག་ཞུས་པ་རེད། ང་ཆོས་གདན་དང་ཅོག་ཅེ་དེ་ཆོ་
འབྱེར་ནས་སྤོས་པ་ཡིན། ཀ་ཤོད་པའི་སྤྲས་ཡིན་ནམ་བུ་ཞིག་འདུག དེ་དབྱིན་
ཇི་མཁས་པ་འདུག ཁོས་ལེགས་སྒྱུར་བཤད་ཡག་སྤོབ་ཟེར་གྱི་འདུག་པས་ངས་
བསྐབ་པ་ཡིན། ལེགས་སྒྱུར་བཤད་རེས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར།

ཡང་ཉིན་གཅིག་ཁོང་ལ་སྐྱེད་མན་ཆོར་དོ་ཞིག་ཐོབ་འདུག ངའི་སྤྱན་གྱི་ཁ་
ལ་ཉན་ནས་སྐྱེད་མན་དེ་ལ་ཞོགས་པ་པད་ཤག་བཞག་ནས་ཉོ་ཆ་རྒྱབ་ཤོག་ཟེར་ནས་
བཏང་། ཁོ་རང་གཉིས་ཆང་ཁང་ནང་སོང་ནས་འབྲམས་སྡོད་གྱི་རེད། སྐྱེད་མན་
ཆུར་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་སྒོ་ཕྱགས་རྒྱབ་ཡོད་སྐབས་ཉིན་གང་སྒོ་འགྲམ་ལ་སྡོད་
བཅུག་གི་རེད། དེ་འདྲ་ཡང་བྱེད་གྱི་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་གྲ་ཐོག་གཅིག་པ་ཀ་སྤྱག་གཅིག་པ་ཀོ་ཀོ་ཀོ་ཀོ་ནང་
སྡོད་མཁན་གཅིག་ཡོད། ཁོ་ལ་མེ་མདའ་འདུག ང་ཆོ་ལ་ཡང་མེ་མདའ་དང་གྱི་
རིང་པོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཙང་ཁོ་དང་ངའི་སྤྱན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
གསུམ་ཉིན་ལྟར་གཙང་པོའི་ཁར་སོང་། མེ་མདའ་ཡང་འབྱེར་བཅུག ཨ་རག་
བཅས་འབྱེར་ནས་གཙང་པོའི་ཁར་དོ་ལེབ་ལེབ་ཅིག་ཡར་བསྐངས་ནས་དེའི་ཐོག་
ནག་ཐིག་བྲིས་ཏེ་མེ་མདའ་རྒྱག་བཅུག མེ་མདའ་འབེན་ལ་ཐོག་སོང་ན་སྐད་རྒྱབ་
བཅུག ཨ་རག་འཐུང་དེ་འདྲ་ཉི་མ་གནམ་ལ་ཤར་ཆད་ལ་བྱས་སོང་། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ཁོ་རང་གིས་མེ་མདའ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱབ་བྱག་གྱི་མི་འདུག ཡིན་

ཅིག་མིན་ཅིག་ཁོ་རང་གཉིས་ལ་ཀྱུ་བ་བརྒྱག་གི་རེད། ཉིན་གཅིག་ཆ་རོང་གི་གཟིམ་
 བཀག་གི་སྒྲོ་འགམ་ནས་ཚུར་ཡོང་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མེ་མདའ་ངས་
 འཁྱེར་གྱི་ཡིན་ཟེར་ནས་ཁོ་རང་གིས་མེ་མདའ་འཁྱེར། གྲི་བཏགས། ར་བཟེ་
 ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། ང་ཆོའི་ནང་ལ་སླེབས་གྲུབས་ཡོད་དུས་བསྐྱོར་ལམ་
 ལ་འཁེལ་གྱི་རེད། དེར་ཅི་དུང་འགའ་གས་འགྲོ་གི་འདུག་པ་དེ་ཆོས་ཁོ་རོ་ཤེས་
 ནས་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ། ཏུ་ཏུ། ཟེར་ནས་མཆོངས་ཀྱིག་
 ཅིག་ཀྱུ་བ་གྲི་དེ་བསྐྱམས་ནས་ཀྱུགས་པ་གནང་འདུག་ དེ་ནས་ངའི་ཇ་རེ་ཇོ་རེ་ཆོ་
 མར་ཐབ་ཤོག་ ང་རོ་ཆ་གི་འདུག་ཟེར། མེ་མདའ་ཁོང་གཉིས་ལ་འཁྱེར་བརྒྱག་
 ནས་ཐེབས་སོང་། སྤྱོད་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེད། ང་ཆོ་ཨ་མ་དོ་པས་ཀྱི་མི་ལ་དམག་
 བརྒྱབ་ན་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་ཀྱུག་གི་རེད་ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་ཡང་བཤད། མཆོམས་
 མཆོམས་སུ་ཀྱི་མི་གྲུང་ཁྲན་ལ་དམག་བརྒྱབ་ན་ང་ཆོས་སྐྱགས་འཁེལ་གྱི་མ་རེད།
 ཏ་ཅང་གི་ཀྱུ་བ་ཤི་རེད་ཟེར། ཡང་མཆོམས་མཆོམས་སུ་ཀྱི་མི་གྲུང་ཁྲན་ལྟ་སར་
 སླེབས་ན་ལོ་ལྔ་དུག་ཅིག་ནས་ལྟ་སར་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཞིག་བཟེ་གི་རེད་ཟེར།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་པས།

བོད་འདིར་ཡང་མའོ་ཅི་ཏུང་གིས་ལྷ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་བྱ་
 བཞག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་ན་གསར་སྤྱོད་བརྗེ་བའི་དུས་འགྱུར་ལ་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོང་
 གི་རེད། ཅས་གསུངས་མྱོང་།) 93

དེ་ཀ་ཤོད་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་སྐབས་རེད།

ཉིན་གཅིག་ངས་དགེ་ལགས་ང་སང་ཉིན་ཀ་མོན་རྒྱུག་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་

པ་ཡིན། དེ་དུས་ངའི་སྤྱན་པ་ཡུལ་ལ་བཏང་བེན་ནས་ང་མ་གཏོགས་མེད། སང་
དེར་ཞིགས་པ་སྤྲོད་ཅི་མ་མ་གར་གོང་ཁོང་ནང་ལ་སྦྲེབས་སོང་། བྱིད་དེ་རིང་
ཀ་ཁྲོན་སྤྱག་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན་ནམ་ཟེར། འགྲོ་གི་ཡིན་པ་འཐུང་ནས་མཆོད་མཇུག་
ཞིག་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན། ཇ་འཐུང་ཞུས་པར་ང་ལ་ཨ་རག་ཏོག་ཙམ་འབྱེད་ཤོག་གསུང་
གི་འདུག ལག་པ་འདར་འདར་བྱེད་གྱི་འདུག ཁོང་གིས་འཆར་ཅན་ཨ་རག་
འཐུང་འཐུང་བས་རེད། ཨ་རག་འཐུང་དུས་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་འཐུང་དགོས་
གྱི་རེད་ཟེར། (དུབ་རྒྱ་དང་ཤུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་དལ་བྱས་འཐུང་བར་བྱེད།) འཐུང་ཆར་སོང་
བ་དང་གཟུགས་པོ་འདར་བ་དེ་འཇགས་འགྲོ་གི་རེད། འཆར་ཅན་དེ་འདྲ་ཞིག་
རེད། ཁོང་གིས་ང་ལ་རྡོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་སྤྲོད་དགོས་གྱི་ཡོད་
པ་འདྲ། ངས་བྱིད་ལ་པད་ཤག་དེ་སྤྲོད་ཐུབ་མ་སོང་ཟེར་གྱི་འདུག བྱིད་ཤི་སོང་
ན་སྤྲོད་ན་འགྲོགས་གྱི་རེད་ཟེར་བ་ཡིན། ང་ཤི་སོང་ན་བྱིད་ལ་སྤྲོད་གྱི་རེད་
ཟེར། བྱིད་དེ་རིང་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ང་གཉིས་ཉེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ནས་ཨ་མ་
ཕྱག་ནས་ཁ་བཏགས་ཤིག་བཏོན་ནས་ངའི་སྒྲིལ་གཡོགས་སོང་། ང་ཀ་སྤྱག་ལ་
ཐོངས་མང་པོ་བྱིན་ཏེ་ངའི་སྒྲིལ་ཁ་བཏགས་གཡོགས་མ་སོང་། དེ་རིང་ཁ་བཏགས་
གཡོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ག་རེ་ཡིན་ཟེར་ནས་དྲིས་པ་ཡིན། ང་རང་གཉིས་
ཉེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་གཞན་གང་ཡང་མིན་ཟེར། ང་ད་ལྟ་མཆོད་མཇུག་ལ་འགྲོ་
གི་ཡིན་ཁ་བཏགས་འདི་རྡོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕུལ་གྱི་ཡིན་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་
བསམ་སྒྲིལ་ཞིག་བཏང་ནས་སྤྲོད་གྱི་འདུག རྡོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་ཕུལ་ཟེར། འོ་
ན་གང་ལ་ཕུལ་དགོས་གྱི་རེད་ཞུས་པར། ཐོག་ཁ་ན་ཨོ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་འདུག་པ་
དེ་ལ་ཕུལ་ཟེར། ངས་བྱིད་རང་གི་པ་རྟིང་མ་སོང་ཙང་དེས་རེད། ངས་དེ་ལ་

ཕུལ་གྱི་མིན་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕུལ་གྱི་ཡིན་ཞུས་པར། གད་མོ་ཞིག་བགད་ནས་
བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་བྱུང་།

དེ་ནས་ཀ་སྐྱུག་ཏུ་ཡོང་ནས་ལོ་གཅིག་དང་ལྷག་ཙམ་ཞིག་བསྐྱད་པ་ཡིན། ང་
ལྟ་སར་ཡོད་དུས་སྒོ་བཟང་ཆུ་མཆོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སྐབས་རེར་དེའི་ལག་པ་
ནས་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་པད་ཤག་ཡར་འབྱེར་ཚུར་སྒྲོད་ཀྱང་བྱེད། ཉིན་
གཅིག་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སེམས་ནང་ལ་ལྷང་ངར་བྱུང་། དགོ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་པད་ཤག་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། པད་ཤག་སྒྲོད་ཟེར་ནས་
ཡིག་བཏང་ན་ནི་མ་མང་པོ་འགོར་འགྲོ་གི་རེད་བསམས་ནས་ཏར་བཏང་བ་ཡིན།
དེའི་ནང་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་པད་ཤག་ག་ཆོད་དགོས་ན་ཡང་སྒྲོད་
བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་བཞི་ཞིག་ནས་ཏར་ལན་འཕྱོར་སོང་། དགོ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཁ་སང་གོངས་སོང་ཟེར་འདུག དགྲུང་ལོ་ཆུང་ཆུང་
རེད་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཟེན་ཡོད་ཆུ་རེད། དེ་བསགས་སོང་བསམ་པ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་སོང་།

དེ་ནས་ལྟ་སར་སོང་བ་ཡིན། དགོ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་སྐྱབ་ཁོང་ཆོ་དུ་གི་འདུག
དགོངས་ཇོགས་དང་སྐྱ་གདུང་ཆོ་གང་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱ་གདུང་ང་ཆོ་འཁྲུག་ཆོ་ལག་པ་ལ་ཐོབ་པའི་རེ་བ་མི་འདུག སྐྱ་དག་ཆོས་
བདག་པོ་ཆུབ་སོང་། སེ་རའི་དུར་ཁྲོད་ཅིག་གི་མིང་བཤད་སོང་། ཕལ་ཆེར་ཕ་
བོང་ཁ་ཡིན་པ་ཡོད། གཅིག་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་བསྐྱལ་སོང་། ཞེ་དག་ཡག་པོ་གནང་
སོང་ཟེར་བས་སེམས་པ་དགའ་པོ་བྱུང་། སྐད་ཆ་ག་རེ་བཤད་ཀྱི་འདུག་ཞུས་པར།
དགོ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་སྐྱབ་ལ། བྱེད་སང་ཉིན་ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ངའི་ཚུ་ལ་ཤོག་

ཟེར་བའི་ལན་བསྐྱལ་སོང་། ཡོང་གི་ཡིན་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་སྐྱ་སའི་ཁྲིམ་
ནང་ལ་ཁང་ཆོན་གྱི་ཁང་པ་ཞིག་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད། ཁང་པའི་ལས་ཀས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་གྱི་སྐྱ་མདུན་ལ་བཅར་བྱུང་མ་བྱུང་བས་དེ་ཉིན་རང་དགོངས་པ་རྫོགས་འདུག
སྐྱ་དྲག་ཆོས་དེའི་རྗེས་ནས་ག་རེ་གསུང་གི་འདུག་ཟེར་བར། དེའི་ཉིན་མོར་དེ་
རིང་ང་ལ་དཔར་ཅིག་རྒྱབ་དགོས་ཐེངས་མང་པོ་གསུངས་སོང་ཟེར། དཔར་རྒྱབ་
ཡོད་ས་ཡོད། མིག་ཀྱང་བཙུམས་བསྐྱད་པ་ཞིག་གི་དཔར་ཆ་ཆུང་གིས་ང་ལ་གནང་
སོང་དེ་ཆོང་ཟོག་གི་དེབ་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་བཙུག་ནས་ཀྱང་ཕྱོག་གི་ཤར་ཕྱོག་ནང་
ཐུགས་ནས་བཞག་ཡོད།

སྐྱ་དྲག་གཞན་དག་ཅིག་གིས་བཤད་ཀྱི་འདུག ཁོང་གིས་ངའི་ཡོན་ཏན་ཁོག་
པའི་ནང་ལ་ཤོང་གི་མི་འདུག་ཟེར་འདུག་ཀྱང་སྐྱ་དྲག་གཅིག་ནས་སྡོན་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བོད་ལ་བྱུང་ཡོད་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་སོང་བར། ཨོ་བདེན་པ་
རེད་གསུངས་ནས་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་ཟེར། སྐྱ་དྲག་དེ་ཆོས་ཆུང་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་སྐྱབ་ལགས་ལ་བཤད། ཆུང་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་བཤད་པ་རེད།

དེའི་རྗེས་ཉོར་ཁང་གི་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་དག་ཡིག་རྩིས་མཁའ་ཉི་ལོ་
ནང་ལ་སྐྱབས་སོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ཁོང་གཉིས་ཏ་ཅང་གི་དགའ་
བོ་ཉི་ཤེས་དེ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྤོང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་རབས་དཔར་ལ་བརྟེན་
ཆར་བ་རེད། ད་ཁྱི་སྤོང་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ངའི་ལག་པའི་ནང་ལ་ཡོད།
ཁྱི་དྲིལ་སྤང་ལེབ་ཉིས། དཔར་ཡིག་བྲིས་ནས་དཔར་བརྟེན་ཤོག་གསུངས་སོང་།
དེ་ལ་འགྲོ་སོང་ག་ཆོད་འགྲོ་གི་རེད་ཞུས་པར། རྗེ་ཆོད་ཉིས་བརྒྱ་ཅུ་མ་འགྲོ་གི་རེད་

ཟེར། རྡོ་ཆད་ཉིས་པ་ཀྱི་ལ་སྒྲིན་མི་འདུག་སྟེ། སྤང་ལེབ་ཀོང་པོའི་ནང་ལ་མངགས།
 དེ་ཡར་སྤེབས་དགོས། དེ་ནས་དཔར་ཡིག་བྲིས། དཔར་བཞོས། དཔར་བྱུང་།
 དེ་ཆོང་ཆོང་ཆོང་པ་ཞིག་གི་ལས་ཀ་མ་རེད། དེ་ངས་ཡོང་གི་མ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན།
 ང་རང་བསོད་བདེ་སྐམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཤེས་མཁན་ཞིང་ཐབས་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་དུས་ངས་མ་དཔེ་འབྲེར་ཡོད་ན་ཀ་སྒྲིན་སྤྱད་ལ་མཐར་ཕྱིན་ལྟ་བུའི་དཔར་ཁང་
 དང་མ་ཁེ་དཔར་ཁང་གཉིས་ཀ་ཡང་དེའི་སྐབས་ནས་ཡོད། སེམས་ནག་ཁྲུང་ཆགས་
 ནས་དེ་འདྲ་བྲན་མ་སོང་།

རྗེས་སུ་ཁོང་གི་འདྲ་པར་དེ་མདུན་ཅིག་སྤང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བརྒྱལ་ལ་འདུག་
 སྤྱིང་བཅན་གྱི་བྱུང་རབས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བརྒྱལ་ལ་འདུག་ དེ་དུས་གྲུང་ཁྲན་
 སྤེབས་ཡོད། གྲུང་ཁྲན་སྤེབས་ཆར་ནས་དགོངས་པ་རྩོགས་པ་རེད། གྲུང་ཁྲན་
 གྱིས་རྒྱ་ཡང་བཅུ་གངས་སྤྱད་ནས་ཉེ་གི་འདུག་ བསྐྱེད་ལག་གི་འཆར་གཞི་གཏོང་
 གི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ངས་ཤོ་སོང་། སེམས་ཆེར་བདེན་པ་ཡིན་པ་འདྲ། ངའི་ནང་
 ལ་ཁང་ཆན་གྱི་གྲུ་པ་གསར་པ་མང་པོ་ཡོང་སྟེད་ཀྱི་རེད། དེ་ཆོ་གཅིག་གིས་འབྲེར་
 ནས་བྱ་མི་ལ་སྤྱད་པ་མིན་འགྲོ་བས་མ་པ་ངའི་སེམས་ནང་ལ་ཤར་སོང་། དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་དགོངས་པ་རྩོགས་པའི་ལོ་དེ་ཕྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་དགུ་འཁོར་གཅིག་གི་ལོ་མ་རེད་པས།
 ད་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དགྲ་རེད། བྱས་ཅང་ལོ་ཉི་ལྔ་ཅུ་དགྲ་ཕྱིན་ཆར་བ་རེད། སྤྱིང་
 བཅན་གྱི་བྱུང་རབས་དེ་ཤིག་གངས་བདུན་ཅུ་ཅམ་ཞིག་འདུག་ དཔེར་ན། མགོ་
 ལ་རྩོན་གྱི་བདུན་ཉིད་གི་སྤྱད་ཆ་བཤད་འདུག་ དེའི་རྗེས་དེང་སང་གི་སྤྱད་བྱས་ནས་
 དོན་ལ་འདི་འདྲ་རེད་ཟེར་ནས་ཆོག་རེ་རེ་འོག་ལ་འདི་ཟེར་གྱི་རེད། ཆོག་རེ་རེའི་
 འོག་ཡིག་ཆུང་བྱས་ནས་བྲིས་འདུག་ དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བྱུང་རབས་

ཚོམ་ཡག་དེ་བཙོན་འདུག་མ་བྱས་གོང་རེད། ཁོང་ཀ་ཤོད་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་
སྐབས་ཤིག་ལ་ཚེའི་འགག་ལ་སྐད་བཏང་གནང་སོང་། དེ་ནས་འབྲུ་འབྲུ་ལྟ་
ཐམ་པ་དང་མར་ཁལ་བཞི་ཙམ་ཞིག་དངུལ་ཚོ་ཆད་གསུམ་བཞི་ཙམ་ཞིག་དང་
ང་སྲག་བཀག་གསུམ་བཞི་ཙམ་ཞིག་གསོལ་རས་གནང་ནས། གསུང་ཆོས་རྩ་བའི་
ཉེ་འགམ་ཏ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ས་དེའི་མིང་ལ་དགའ་རུ་ཤག་ཟེར་བ་ཡོད། སོ་ནམ་
ལས་ཁུངས་ཀྱང་དེའི་ཐོག་ཁ་ན་འདུག དེའི་རྒྱབ་ངོས་ཐོག་ཚིག་བཞི་ཐོག་གི་ཚེའི་
དཀྱིལ་མ་དེ་ཁོང་གི་སྤྲོད་ཤག་ལ་གནང་སོང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཇུག་སྐྱོང་གི་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཁོང་གིས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཇུག་བསྐྱངས་
ཡོད་དམ་མེད་ང་ལ་བཤད་རྒྱ་མེད། ཁོང་དགོངས་པ་རྫོགས་ས་ཡང་ཁང་པ་དེའི་
ནང་ལ་རེད། ཀ་ཤོད་པའི་ནང་ནས་དེར་སྤྲོས་པ་རེད།

རྒྱ་གར་ནས་དབྱིན་ཇིས་ཡར་མར་བཏང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་རྫོར་སྐྱོང་
དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཅིག་ནས་སྐད་བཏང་བ་རེད། པ་སེ་
(ལག་འཁྱེར།) གླངས་ནས་གནངས་ཉིན་འགྲོ་གི་ཡོད་ན། བྱེད་རང་གི་པ་སེ་(ལག་
འཁྱེར།)འཁྱེར་ཤོག་ཟེར་ནས་མ་བཏང་བ་རེད་ཟེར་བ་གོ་སོང་། བལ་ཆེར་བདེན་
པ་ཡིན་པ་འདྲ། ཁོང་སིང་ག་ལར་ཕེབས་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
དག་ལ་བཏང་ཡོད་པ་མ་རེད།

འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་ཚེ་ཤག་གི་མི་དཔོན་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་
འབར་ཡིན་པ་ཡོད། ང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིག་གཅིག་འཁྱེར་ནས་སིང་བ་ཡིན། སྐབས་
དེར་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་སྒྲོན་རམ་པ། ཀ་ཤོད་པ། ཟུར་ཁང་དེ་ནམས་རེད།

(ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་པས།

སྐབས་དེའི་སྤྱི་དུང་ནི་སྟག་བྲག་དང་། བཀའ་སློན་ནི། རམ་པ་དང་། ཟུར་ཁང་། སྟག་ཁང་། ཀ་ཤོད་པ་བཅས་བཞི་རེད། ཅེས་དང་། སྐབས་དེའི་མི་དཔོན་དུང་འཁོར་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་རབ་པ་དང་དུང་འཁོར་ཤག་བྱང་ཟུར་པ་གཉིས།) 94

ང་ཚོས་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་བྱས་ཆོག་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་གང་ཡང་གསུང་གི་མི་འདུག རམ་པས་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་དོན་ལ་ཕན་ཡང་མི་ཐོགས་གཞིན་ཀྱང་མི་བསྐྱེལ་གསུངས་བྱུང་། པད་ཤག་ག་ཚོད་ཕུལ་ཀྱང་ཟ་གི་རེད། ཀ་ཤོད་པ་ང་ཚོར་སློབ་སྦྲས་མཁན་རེད། ཟུར་ཁང་གིས་ཉིན་གཅིག་ང་གཉིས་ལ་ཚོགས་གཏམ་བཏང་བྱུང་། ཁོང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་ལ་དགའ་བོ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཁོང་དེའི་སྐབས་ལོ་ཆུང་ཆུང་རེད། ང་གཉིས་ཞོགས་པ་སྤོ་བོ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། སྐད་ཆ་ག་རེ་བཤད་པ་དུན་གྱི་མི་འདུག ང་གཉིས་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ཡག་གཅིག་བཤད་སོང་། ཁོང་ཉོང་པན་ནང་རྐང་པ་འཁྱུ་བཞིན་འདུག སློད་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་འབུལ་ཟེར་ནས་གཅིག་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདུག དུང་ཡིག་ཆེན་མོ་བཞི་དང་ཕྱིས་དཔོན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཀྱན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་འབུལ་ལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཕལ་ཆེར་དདུལ་སྤང་བརྒྱ་རེ་ཡིན་པ་ཡོད། ལྷ་ཁང་པ་པད་ཤག་མི་ཟ་མཁན་ཡིན་ཅང་གྲེ་རིལ་ལྷགས་ཀྱིང་གཉིས་འབྲེར་སོང་བ་ཡིན། ང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ཆོགས་བརྒྱབ་ནས་སྤྲད་པ་ཡིན། ང་ལ་བྲུ་གུ་མང་པོ་རེད། དུ་གུ་ལ་རྩན་པ་སྤྲད་ཡག་ལ་ཏག་ཏག་རེད་གསུངས་ནས་བཞེས་སོང་། དེ་མ་གཏོགས་ཁ་བཏགས་སྐྱེ་ཤར་ཙམ་ཡང་ང་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་ནས་ལེན་མ་སོང་། ང་གཉིས་ཀྱི་འབུམ་སྐང་གི་དུང་ཡིག་ཆེན་མོའི་རྩར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་དབྱིན་རིས་བསམ་གནག་བྱས་

པ་དེ་ར་འཕྲོད་མོང་། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་རེད།
མི་གཅིག་ལ་ངས་བརྟག་གི་མ་རེད། ཡིན་ནའང་མི་གཅིག་ལ་བྱད་པར་མེད། ཁོ་སྐྱོད་
ཆར་བ་རེད་ཟེར། ང་ཆོས་གོ་བ་དང་ཁོང་གིས་བཤད་པ་གཉིས་ར་འཕྲོད་མོང་། སྐྱ་
ངག་གཞན་དག་གིས་རྩ་བ་ནས་གསུང་གི་མི་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་འཛིན་བཟུང་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་བརྒྱུ་ལོར་རྩུ་མ་
མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་བརྟན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བཏགས་ནས་འཛིན་
བཟུང་བྱས་པ་རེད། གུང་ཁྲན་ཟེར་བ་དེ་ཁོང་ཆོའི་ན་བར་འགྲོ་བོ་བྱུང་བ་རེད། རྩུ་
མ་གུང་ཁྲན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་སྐྱོད་པ་རེད། མ་
ཤེས་ན་ནམ་ཡང་སྐྱོད་ས་མ་རེད། སྐྱ་ཁང་པས་ཏོག་ཙམ་ཡག་པོ་གནང་གི་འདུག
དང་པོ་རྣམ་འགྱུར་ཡག་པོ་རང་བརྟན་གྱི་མི་འདུག སྐད་ཆ་བྱུང་བ་ཅིག་བཤད་
ནས་བརྟན་གྱི་འདུག་རྩུ་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བརྟན་
གྱི་འདུག བཙུན་ཁང་ནས་སྐྱོད་མ་ཐག་སྐྱ་ཁང་པས་སྐད་བཏང་གནང་མོང་། ཁོ་
རང་གཉིས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐོར་གསུངས་མོང་། སྐྱ་ཁང་པས་ང་ལ་འདི་འདྲ་
ཟེར་གྱི་འདུག རྩུ་མ་འགོ་ལོག་གིས་ཟླ་ལོང་ལ་དམག་རྒྱུ་བ་པ་རེད། རྩུ་པ་གཞུང་
གིས་མེ་མདའ་ཁ་རྩུ་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་རོགས་པ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། རྩུ་པ་
གཞུང་གི་ལས་ཀ་དེ་རེད། རོགས་པ་བྱས་ཡོད་ན་ཁོང་ཆོ་ལ་ག་ཆོད་པན་ཐོགས་
གྱི་རེད། རྩུ་པ་གཞུང་གིས་བྱེད་སྤངས་འདི་ཡིན་ཟེར་ནས་གསུངས་མོང་ཞེས་
ང་ལ་བཤད་མོང་།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་གྱི་བཙུན་ཁང་ནང་བཞུགས་སྤངས་ངས་མཐོང་།

ཡོད་པ་མ་རེད། ཞལ་ལག་སྒྲིལ་བར་ཐོངས་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཞིག་སོང་བ་ཡིན་
 འོག་ཁང་ལ་བརྟུག་འདུག སྐས་འཛུགས་ཡར་འཐེན་འདུག ཁོང་སྐད་བཏང་
 དགོས་ན་སྐས་འཛུགས་མར་གཡུགས་ནས་ཡར་སྐད་བཏང་དགོས་ཀྱི་འདུག བཙོན་
 པའི་དཔོན་པོ་གསེར་སྡོང་གི་པགས་པ་བཟུམ་མཁན་དེ་རེད། དེ་ནི་སྡོན་མའི་བཙོན་
 པ་ཞིག་འདྲ་ཐོག་ཁ་ན་ཁང་པ་ཐེབ་ཆག་ཅིག་འདུག་དེའི་ནང་ལ་བསྐྱད་འདུག ཁོང་
 གིས་སྐས་འཛུགས་མར་བཏང་ནས་ཡར་སྐད་བཏང་བས་ཡོང་གི་འདུག ཁོའི་
 ཁང་པའི་སྡོད་འགྲམ་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱ་དང་སྡོད་རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་འདྲ་བྲས་ནས་སྡོད་
 ཀྱི་འདུག ཁོ་ལ་ཡང་གཅིག་མ་སྤྱད་ན་ཡོང་གི་མི་འདུག འོག་ཁང་ལ་ཁང་མིག་
 མང་པོ་ཡོད་ཆོད་འདུག སྡོར་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་འདུག སེ་རའི་རྩེ་ཉ་ཐ་མ་ཡིན་
 ནམ། ཁོང་ལ་ལྟོ་ཆང་ཞིག་ཀྱང་འདུག སྒྲིང་མན་དེ་དང་ཁོང་གསུམ་བསྐྱད་
 འདུག དེའི་སྐབས་ཀྱིས་སྒྲིང་མན་སྒྲིང་ན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག

བཙོན་ཁང་ནང་བཞུགས་པའི་སྐབས་དཔེ་ཆ་འབྲིད་པ་དེ་འདྲ་སེམས་ཐག་
 རེད། སྒྲིང་ག་དེ་ཆོས་གསོལ་རས་དེ་འདྲ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་
 ཀྱི་སྒྲིང་གི་ལྟ་བུ་དེ། བཙོན་ཁང་ལྗོངས་པོ་དེ་འདྲའི་ནང་ལ་འགྲོ་གི་མ་རེད།
 ཞེ་དག་ལྗོངས་པོ་ཞིག་འདུག

སྒྲིང་མན་དེ་རྩེ་ཞོལ་གྱི་རྒྱབ་ལོགས་དེར་སྤྱང་པོ་ཆོད་དང་རྒྱ་འདྲེ་བརྒྱབ་པས་ཉེན་
 རྟོག་པས་བརྒྱུད་ནས་བཙོན་ཁང་ནང་བརྟུག་པ་མར་ལེན་མཁན་དང་བདག་པོ་རྒྱག་
 མཁན་མ་ཡོད་ནས་བཙོན་ཁང་ནང་རྒྱག་བསྐྱད་པ་རེད། ཁམས་ནང་ཆེན་པ་ཞིག་
 རེད། རྒྱུ་སྤྱོད་པོ་དེ་པའི་ནང་སྡོད་པའི་སྐབས་སྒྲིང་མན་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གྲོངས་

དུས་ཀྱང་དེ་ཡོད། མིང་མི་ཤེས། ལྷ་ས་པ་ཞིག་རེད། ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གངས་ལ་
སྦྲེབས་འདུག

ཁོང་གོངས་དུས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཟིན་ཡོད་ས་རེད་ང་ལས་ཁོང་ལོ་དགའ་རབ་ཆེ་
བ་འདུག ཁོང་གོངས་དུས་ང་ལོ་སོ་གཉིས་ཡིན་གྱི་རེད།

ཁོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོར་ང་ཚོ་ལ་རྩ་བ་ནས་གསུང་གི་མ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྐད་ཆ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བཤད་གྱི་རེད། ཁོང་བཙོན་ཁང་ནས་
སྒྲོད་པ་དང་དོ་རྩེ་བྲག་གི་སྒྲ་མ་དེ་ཁོང་གི་སྐྱེ་མདུན་ལ་ཐེངས་མང་པོ་ཐེབས་བྱུང་།
རྗེས་སུ་རྒྱ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་དཔར་རྒྱུ་མཁན་སྒྲ་མ་དེ་རེད། བཀྲས་མཐོང་
པ་རྟག་ར་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་རྩ་ར་དྲག་པར་ཐེབས་གྱི་འདུག དེ་མིན་སྐྱེ་དྲག་
དེ་འདྲ་ཐེབས་གྱི་འདུག་སྟེ་སྐྱེ་ཡིན་ངོ་ཤེས་གྱི་མེད། སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་དེ་
པལ་ཆེར་རྟག་ར་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་གཅེན་པོ་བཀྲས་མཐོང་སྤྲས་བསོད་ནམས་
སྦྲེབས་འབྱོར་ཡིན་ས་རེད། ཉིན་གཅིག་བཀྲས་མཐོང་པའི་སྤྲས་མོ་འདྲ་པོ་
བྱམ་དེ་འདྲ་ཡོང་ནས་ཡོན་ཏན་ཟེར་པ་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ང་ཚོས་བསྐྱབ་
གྱི་མིན་ཞུས་པར། ཁོ་ཚོའི་ཡར་འགོ་མར་འགོ་བྱེད་བཅུག་འདུག བྱེད་ཆོའི་
འགོ་སྤངས་ནི་གཡོ་ཡི་འགོ་སྤངས་རེད། འགོ་གི་ཡིན་ན་འདི་འདྲ་བྱས་འགོ་
དགོས་གྱི་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར། སྐད་ཆ་བཙོན་པ་དེ་འདྲ་དྲིས་
ན་བཤད་གྱི་རེད་མ་དྲིས་ན་བཤད་གྱི་མ་རེད། ཁ་འདོན་བྱས་པ་ཞིག་ངས་ག་
དུས་ཡིན་ནའང་གོ་མ་སོང་།

(དོར་ཚང་འཇིགས་མེད་ཀྱིས།

ཉག་རིང་ལྷ་པོ་བཟང་སོགས་ཀྱི་མགོ་སྐོར་འོག་ཐེབས་ཏེ་ལྷ་སྤྱོད་ཆ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་
ནས་མི་མཛེས་སྟབས། ཁོང་གི་དགེ་ནན་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གྲགས་
པམ་དང་བཅས། གསར་མིན་སྤྱོད་མིན་ལོག་པའི་གཅོང་རིང་དུ། །བཟེ་པོའི་འགྲོས་ཀྱིས་
འབྲས་ལ་སྒྲོ་རེ་པམ། །ཞེས་ག་ཆའི་གསུང་སྐད་ཤོར་འདུག་པ་ལ་ཁག་མི་འདུག། 95

འཛིན་བརྒྱུད་བྱས་པ་དེར་གྲགས་པམ་ཆད་མེད་བྱུང་སྐོང་བ་རེད། ད་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་པན་ཐོགས་ཀྱི་མ་རེད། ཐེངས་མང་པོ་གསུངས་སྐོང་།
སྤྱོད་ཆར་ནས་ངས་པན་མི་ཐོགས་གསུངས། པམ་ཆེར་གྲགས་པམ་གྱི་བཟོ་འདྲ་
པོ་ཞིག་གིས་གསེགས་པ་འདྲ། བཙོན་ཁང་ནས་ཡོང་དུས་ཨ་རག་འབྲུང་གི་མི་
འདུག རྗེས་ནས་ཨ་རག་འབྲུང་སྐོང་། ཁོའི་ལག་པ་འདར་འདར་བྱེད་ཀྱི་འདུག
སྟག་ལུང་བྲག་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཨ་རག་འབྲུང་མ་སྐོང་།

ཞོགས་པ་སྤྱི་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ། ངས་པད་ཤག་གསོག་ཨི་བྱུབ་བསམས་
ནས་ཆོང་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་པད་ཤག་བསམག་བྱུབ་ཀྱི་མི་འདུག དེའི་གནད་འགག་
ག་པར་བྱག་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན། དེའི་ལན་ལ། དེ་སེར་སྒྲ་དགོས་པ་
རེད་ཟེར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་པད་ཤག་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། པད་ཤག་
ལྷ་ཡིན་ནའང་དདུལ་ཡིན་བསམ་པ་བྱེད་དང་པད་ཤག་སྤྱི་ལ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཟེར།
དེ་མིན་བྱེད་པད་ཤག་སྤྱི་ལ་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བྱུང་།

ཡང་ཉིན་གཅིག་ཞོགས་པ་སྤྱི་པོ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ལག་འདར་འདར་བྱས་ནས་
སྤྱོད་སྐོང་། ལམ་སེང་ཨ་རག་ཆང་པོར་གང་འབྱེད་ཤོག་ཟེར། ཡུལ་བ་ཡིན།
བྱེད་ཀྱིས་ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་སེར་སྒྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག སེར་སྒྲ་མ་བྱས་ན་

པད་ཤག་བསགས་བྱུང་གི་མ་རེད་གསུངས། ངས་སྐད་ཆ་གཅིག་དྲི་བ་ལ་ཐེངས་
གསུམ་བསྐབ་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ་བསམ་བྱུང་།

ཉིན་གཅིག་ངའི་ནང་སླེབས་སོང་། ང་གཉིས་བར་བསྐྱར་ལ་འགྲོ་བེད། ཡ་
ཟེར་ནས་ང་གཉིས་བར་སྐྱར་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཤར་སྐྱུ་རིང་གི་ཉེ་འགམ་ན་ཆོར་ཏོ་
ཞིག་གིས་རྩ་ལ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ཆེལ་སྦང་ནང་ག་བག་ལེབ་བཟོས་ནས་བཙོང་གི་འདུག
མིའི་འབྲིས་ལ་སོང་ནས་བསྐྱད་སོང་། འདྲིའི་ག་བག་ལེབ་ཞིམ་པོ་ཡོད་ངས་ཟ་གི་ཡིན་
ཟེར། ང་གཉིས་ག་བག་ལེབ་ཉོས་ནས་ནང་ལ་བཟུང་ཞུས་པར་མ་རེད་འདི་གར་རང་
ནས་བཟུང་གི་ཡིན་ཟེར། བར་བསྐྱར་ནང་རྒྱ་ལམ་ཁ་ལ་ཟོས་ནི་གང་ཡོང་བསམ་སྟེ་
ཁོང་ཁོ་ལངས་ནས་ང་ནང་ལ་ལོག་ཕྱིན་པ་ཡིན། གང་མཆོམས་གིག་ནས་ཕེབས་བྱུང་
བའི་ཞིམ་པོ་འདུག་ཟེར། རྒྱ་ལམ་ཁ་ནས་གང་བྱས་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་ལེགས་པར། རྩོ་
བཟུང་བ་ལ་ཕྱི་ནང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར།

ཁོང་རྒྱ་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་ཁའི་དཀྱིལ་ནས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་འགྲོ་
གི་མ་རེད། ལག་པ་གཡས་ངོས་ལ་ས་དྲག་བཞག་ནས་འགྲོ་གི་རེད། གང་ཡིན་
ཞུས་པར། ང་ག་ལེ་ག་ལེ་འགྲོ་གི་རེད། མི་བྲེལ་བ་ཆ་བོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ལག་པོ་
ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས།

རྒྱ་ལ་རབས་ཚུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་མེད་པ་ཡིན་ཅང་དུས་ཚོད་ཏག་ཏག་མ་
གཏོགས་སྒོ་བརྒྱུངས་ན་ཕྱེ་གི་མ་རེད། ཁོང་གི་ལས་ཀའི་དུས་ཚོད་ཆར་སོང་བ་
དང་སྒོའི་ཕྱི་ལོག་ལ་ཡོང་གི་འདུག མིའི་གདོང་ལ་བཞུས་ནས་མི་དེ་ལགས་ཉེས་
གང་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་རེད། ངའི་རོགས་པ་རྒྱ་བྱིས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། འདིས་ཉི་མ་

གཅིག་གི་ལམ་ཁ་ལ་ཤར་རྒྱག་སོང་ཟེར་ན་འགྲོ་གི་མ་རེད། བྱེད་ཀ་ཡང་འགྲོ་གི་མ་རེད། ལམ་ཀྲོག་ཅིག་ལ་འགྲོ་མཁན་དེའི་གས་རེད་ཟེར། དེ་འདྲ་བྱེད་མཆར་མང་པོ་བཤད་གྱི་རེད།

པད་ཤག་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་གི་མ་རེད། སྐྱེད་གཞོན་ནས་གནང་བ་དེ་ལམ་སེང་སོང་ནས་ཤེད་གོས་ན་ཤེད་སྟེ། མར་ཉིད་གོས་ན་མར་ཉིད་སྟེ། ལམ་སེང་བཟའ་བ་མ་གཏོགས་སེར་སྐྱ་བྱས་ནས་བསགས་པའི་ལྷགས་སྒོལ་ཡོད་པ་མ་རེད། དུག་ལོག་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ངས་པགས་པའི་སྟོང་ཐུང་ཞིག་ཕྱལ་བ་ཡིན། ཕྱུ་བ་རིང་པོ་ཐེབ་ཆག་དེ་འདྲ་ཞིག་གྲོན་གྱི་རེད། འདྲུ་རྩ་རྩ་སྤྱི་འདྲུ་རྩ་ཡུ་བ་རིང་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གྲོན་ནས་འགྲོ་བཤད་གྱི་རེད། ངའི་འདྲུ་རྩ་འདྲུ་རྩ་སྤྱི་རེད་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། དེ་ཡང་རྟོང་པ་ཞིག་རེད། ལས་ཀ་མེད་པའི་སྐབས་པལ་ཆེར་ཉལ་བཤད་གྱི་རེད།

ཁོང་ལ་ཐུབ་པ་དོར་གདན་མ་ཞིག་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད། འདི་ལྷ་པས་གནང་བའི་ཅ་ལག་ཡིན་ཟེར་ནས་ཅ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད། ཤིང་ལ་དཀྱགས་རྒྱབ་པའི་གཏུ་ཞིག་གི་ནང་ཡོད། མཆོད་པ་ཕྱལ་མཆོད་མེ་ཕྱལ་ཟེར་བ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་ཤེས་གྱི་མ་རེད། མཆོམས་མཆོམས་སུ་མཆོད་མཇུ་ལ་འགྲོ་གི་རེད།

དོད་མ་གནང་བའི་སྐབས་ལ་ཡིག་ཆ་གཞུང་གིས་འབྱེད་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་འདུག་རྗེས་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལ་དེབ་དང་ཇ་རེ་ཇོ་རེ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་ ཁོང་ལ་ལག་སྐམ་གོ་བས་འཐུམ་རྒྱབ་བཞག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ཅོག་ཅེ་དེ་རང་རེད། དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཅོག་ཅེ་དེ་རང་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་འདུག་

པ་དཔར་གྱི་ནང་ལ་གསལ་འདུག ལྷོད་ཐུང་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་གསར་པ་གྱོན་ཡོད་
ན་གང་གེས་མ་གཏོགས་གསར་པ་མཆོད་གྱི་མ་རེད།

སྡེ་པ་གཞུང་གི་དམག་ཅེད་ཅེ་ཡག་དེ་སྡོན་མ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་འདྲ་བོ་ཞིག་
བྱེད་གྱི་འདུག དེའི་རྗེས་སུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐད་བཏང་ནས་དེ་བསྐྱར་
པ་རེད། ག་རེ་དོན་ལ་བསྐྱར་པ་རེད་ཟེར་ནས་དྲིས་པ་ཡིན། རང་གི་སྐད་
ཆ་རང་གིས་བཤད་དགོས་གྱི་རེད་མ་གཏོགས་མིའི་སྐད་ཆ་གཡར་ནས་བཤད་
ན་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། ཁོང་ཆོས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་བཤད་ཁྲལ་བྱས་པ་མ་
གཏོགས་དག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་འབྲིས་ལ་དེ་འདྲ་བཤད་
ན་ངོ་ཆ་ཡག་རེད་ཟེར།

ཁོང་གིས་གསུངས་པ་ལ་བོད་གྱི་བདེ་ཆེད་དེ་འདྲ་བཅའ་གྱི་ཡིན་ན། སློ་ཡུལ་ལ་
འགོ་དགོས་གྱི་འདུག ནས་གྱི་མིང་ལ་ན་སི་ཟེར་གྱི་རེད། སློ་ཡུལ་མིང་ལ་ག་གོ་ཟེར་
གྱི་རེད། བདེ་ཆེད་གི་སྐད་གང་ག་སློ་ཡུལ་ན་འདུག གཞན་དག་གང་དུ་ཡང་མེད་
ཟེར།

༄༅། ལྷ་རྩེ་སྤྱོད་པ་དང་དོན་གྲུབ་
མཆོག་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ལྷན་
པའི་ལན་སྤྱོད་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་
ཕབ་བཤུས་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༩ ཉིན།

ལྷ་རྩེ་སྤྱོད་པ་དང་དོན་གྲུབ་མཆོག་ལ་བཞུགས་སྐོར་དཔེ་མཛོད་
དུ་གྱིན་སྐོར་བཟང་བཤུན་འཛིན་སྐོར་ནས་དྲི་བ་ལྷན་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་སྐུ་ངོ་ངག་དབང་
དོན་གྲུབ་མཆོག་ལ་མཁའ་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱི་སྐོར་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་སྐྱེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་བཤུ་
བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

༄༅། ང་དང་པོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོང་སྐྱེས་ནི། སྐབས་
དེར་ང་ཅེ་སློབ་གྲྭ་པ་ཡིན། ཅུ་བ་སློབ་གྲྭའི་རིག་གནས་དགེ་ཆན་དེ་སློན་གྲོལ་གླིང་
ནས་ཕེབས་ཀྱི་རེད། སྐབས་དེའི་ཆན་ལགས་ཀྱི་མཆན་ལ་སློབ་གྲོལ་ཆོས་བཟང་
ཟེར་བ་རེད། ཆན་ལགས་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་སྤྱི་ལ་དཔེ་བྲིད་གནང་བ་རེད་ལ་ད་དུང་
ཟུར་དུ་བཅར་མཁན་ཆོར་དཔེ་བྲིད་གནང་གི་རེད། ཆན་ལགས་ཀྱིས་རྗེས་མ་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཅུ་ལ་འབྲིད་གནང་བྱུང་། དང་པོ་འབྲིད་གནང་དུས་
བཙོན་ཁང་ལ་རེད། ཁོང་དབུ་སྐྱོ་རིང་པོ་བྱས་ནས་ཇོར་པོ་ཞི་པོ་ཅིག་འདུག་སྟེ་
གླིང་ཆན་ལགས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་མངལ་དར་ཕྱལ། དུག་འཛོལ་གསུངས་པ་བཞིན་
བྱས། ང་ཆོའི་ཨ་མའི་ངོས་ནས་ཉེ་རིགས་དྲགས་པོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅང་ཐུད་གདར་
མ་ཞིག་ཕྱལ་བ་ཡིན། ཆན་ལགས་ལྟན་ཀྱས་ལ་བཅར་ནས་འདི་འདྲ་སེ་བྱས་པ་
རེད། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ནས་བཀའ་མོལ་བྱུང་འདུག་ བྱས་ཅང་ཞེ་ས་
ཁྱོན་ནས་མ་གནང་བར་ཨ་ལའི་ཁོ་རེད་པས་གསུངས་པ་རེད། ལགས་རེད་ཞུས་
སྟངས་། དེ་ནས་ལམ་སང་ངའི་ལག་པར་གཟིགས་ཏེ་ད་ཐུག་ཡག་ཏོག་ཙམ་ཕྱིས་
དག་སྟངས་ཡིན་ནའང་ཐུག་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་གསུངས་བཀའ་གནང་སྟངས་། ད་ཕར་

ཅམ་མ་ཡོང་ཨ་གསུང་བ་རེད། གནམ་གང་ཡང་བཀའ་གནང་མ་སོང་། གའི་
བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་རྗེས་མ་ཐུག་གི་རེད་གསུངས་པ་རེད། ང་ཡང་དེ་དུས་སེམས་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅར་བསམ་བསམ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཀན་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་
སློབ་གནང་བ་རེད་མ་གཏོགས་ཞེ་དྲག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། བཙུག་ཁང་ཞོལ་
སྤང་སྤངས་ལ་རེད། བཙུག་ཁང་ལ་སོང་ཙང་འགྲོ་བདེ་པོ་མི་འདུག་ ཞེད་ཆབས་
ཆབས་ཤིག་འདུག་ འོན་ཀྱང་དེར་ཐེངས་དང་པོ་མཇུག་བ་རེད། དེ་ནས་ལོ་གསུང་
རིང་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། རྗེས་མ་ཁྲིགས་སེ་སྒྲོད་ཆར་ནས་ཀ་ཤོད་པའི་དེར་
བཞུགས་དུས་ཀན་ལགས་ལྟན་ཀྱས་བཅར་བ་ཡིན། ཀན་ལགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་གནང་
སོང་། དཔེ་ཆ་ཞིག་འབྲིད་རོགས་གནང་གསུངས་སོང་། སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲིང་ཀན་
ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་རྒྱལ་རབས་ཐོག་ནས་འབྲིད་ཅིག་གསུངས་སོང་། ང་ལ་ད་ལྟའི་
རྒྱལ་རབས་ནང་མེད་པ་ཞིག་ཁོང་གི་རྩ་ནས་འབྲིད་ཡག་རག་གི་རེད་གསུངས་བྱུང་།

རྗེས་མ་སོན་མ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཁང་པར་སྒྲོས་གྲུབ་ནས་ཀྱང་བཅར་བ་ཡིན།
ཀན་ལགས་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་བཅར་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་གསུངས་དེ་དུས་ཀན་
ལགས་མཉམ་དུ་མེད། གསོལ་མར་གདར་མ་དང་གསོལ་ཇ་སྐྲག་ཀག་བཅས་
ཆ་ཆང་འབྲུལ་ཡག་ཡོད།

སྐྱེ་མདུན་ལ་བཅར་བ་ཡིན་པས་དེ་དུས་བཞེས་རག་དགའ་རབ་མང་པོ་མཆོད་
ཀྱི་འདུག་ བྱེ་ལོགས་དང་ཐོག་ཁ་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་ཀམ་
པ་ལི་གཅིག་མཆོད་བཞུགས་ཀྱི་འདུག་ དཔེ་བྲིད་ཁྱུས་པའི་སྐབས་གསལ་ཐག་
ཆོད་གསུང་གི་འདུག་ དེ་མིན་སྒྲོ་འཇུབ་འཇུབ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཞལ་ཤོབ་
དང་སྐྲགས་ནས་ཁྱོད་རང་ང་ཐུག་པར་ཉི་མ་ཉག་པར་ཡོང་དགོས་ཀྱི་རེད་གསུངས་

པ་རེད། ང་ཡང་ཞབས་སྡོད་ཞུས་ཚར་བ་རེད། ང་བཅར་གྱི་ཡིན་ཉི་མ་ཏྲག་པར་
 ག་འདྲ་བྱས་ཡོང་ཞུས་པ་ཡིན། ངས་རྒྱལ་རབས་གིས་བྲིས་མེད་པའི་ཞུས་
 པ་ཡིན་པས་བསམ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་ནས་རྒྱལ་རབས་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་
 ཏོག་ཙམ་བཀའ་གནང་སོང་། དེ་བཞེས་དཀར་པོ་ཚོམ་གནང་བའི་སྐབས་རེད།
 དེའི་ཟིན་བྲིས་འདི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་གནང་སོང་། དེ་བཞེས་དཀར་པོ་དེ་དུས་
 དཔར་འཛོན་རྒྱ་རེད། དེའི་ཉིན་མོ་གང་ཡང་འབྲིད་འབྲིད་གནང་མ་སོང་། སང་
 ཉིན་དུང་ཇ་ཁྲོལ་ནས་བཅར་བ་ཡིན་པས་ངས་བྲིད་རང་ལ་སྙན་ངག་བྲིད་གྱི་ཡིན་
 གསུངས་པ་རེད། ག་རེ་བཀའ་གནང་བ་དེ་ག་རང་ཞུ་རྒྱ་རེད། སྙན་ངག་ལེན་
 དང་པོར་དཔེར་བཞིན་མེད། དཔེ་བཞིན་དགོས་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་ནས་
 བཤད་བྲིད་རང་རེད། དཔེ་ཆ་སོ་སོས་བཟུང་ནས་སྒྲིག་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་
 གིས། ངས་སྙན་སྒྲིན་ཞུས་པ་དང་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གནང་ནས་གང་བཀའ་གནང་
 བ་དེ་སེམས་ལ་བཞག་རྒྱ་རེད། ཟིན་བྲིས་ཏོག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཞེ་དག་རྒྱག་བཅུག་
 གནང་གི་མ་རེད། ཡག་པོ་བྲས་ནས་ཉིན་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་འདུག་ལེན་
 དང་པོར་ཞེ་དག་འགོར་མ་སོང་། ཉི་མ་ཏྲག་པར་ལྷ་བ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་བཅར་
 བ་ཡིན་ཏེ་དཔེ་བྲིད་ཉི་མ་ཏྲག་པར་ཡོད་པ་མ་རེད། དགོང་དག་ཕྱི་པོ་མ་གཏོགས་
 ལོག་ཡོང་ཐུབ་གྱི་མ་རེད། བཅར་མཁན་གཞན་དག་དེ་འདྲ་ཡོང་གིས། ང་ཡོད་
 དུས་དུང་འཁོར་ནང་ནས་སྤྱི་ཚུགས་ལགས་གཅིག་པོ་རེད། བསྐྱགས་ནས་སྡོད་
 དགོས་གྱི་རེད། མང་ཆེ་བ་སྒྲ་ཆོགས་གསུང་གི་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་
 འབྲུང་། སེམས་ལུ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས། དབྱིན་ཇིའི་བྱེད་སྤངས། རྒྱ་མིའི་
 བྱེད་སྤངས་དེ་ཆོ་བཀའ་གནང་གི་རེད། བྱས་ཅང་ང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་ཡག་དེ་གཙོ་

བོ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་བ་རེད། ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་
 མྱེ་ལོག་ལ་ཐོན་དགོས་པ་དང་མྱེའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཆོ་བཀའ་གནང་
 གི་རེད། ཉིན་གཅིག་དང་རྗེ་བཀའ་ལ་མ་རེད། མང་ཆེ་བ་སྒྲོལ་མ་ཞེ་དྲག་འདོན་
 པར་གནང་གི་རེད། ཡང་བཀའ་འདྲི་ཞེ་དྲག་གནང་གི་རེད། དེ་རིང་ཁ་སང་ག་
 རེ་འདུག་མྱེ་ལོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ག་རེ་འདུག་ ཅིག་ཟུ་ཡག་མེད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་
 མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་སེམས་ཁྲལ་ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དང་དུས་མཚུངས་
 པར་སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲིང་གི་ཀན་ལགས་དང་དཀྱིལ་ཁང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ། དགེ་དཔལ་
 འབྱོར་ལགས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་མདུན་ལ་བཅར་ནས་དཔེ་བྲིད་ཟུ་གི་ཡོད་དེ་ཆོ་མཁྱེན་
 ཀྱི་རེད། དེ་ཆོ་བཀའ་འདྲི་གནང་བའི་སྐབས་ལ་རྒྱགས་ཤིག་འབུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
 ཅུ་བའི་དཔེ་བྲིད་རག་ཡག་དེ་ཉན་ཉན་བྲིན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། མཆོམས་རེ་འབྱོར་
 བ་དང་དཔེ་ཆ་ཁ་ཕྱེ་ཤོག་ག་པར་སྒྲེབས་སོང་གསུངས་ནས་དཔེ་བྲིད་གནང་གི་རེད།
 ལེའུ་བར་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཆ་ཆང་རྒྱབ་རྒྱ་བྱུང་། ལེའུ་བར་པ་ཆར་བ་དང་སྒྱུན་
 གཞི་སྒྱུག་དུ་སྒྲིན་ནས་མཁྱོགས་པོར་གཤེགས་སོང་། ང་མཇལ་སྤངས་དེ་འདྲ་
 ཡིན།

ཁོང་གི་སྦྱོད་ལམ་གྱི་སྐོར། སྒྲིན་རི་ཁ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་
 དེབ་འབྲི་གནང་གི་ཡིན་མ་གསུངས་པ་རེད། ད་ག་སེ་ཅི་འགྲོས་མོལ་འགྲོས་འདྲ་
 ཞིག་བཀའ་གནང་བྱུང་། དེ་དུས་ངས་གང་བྱུང་བྱུང་ཞིག་བྱས་པ་རེད། རྗེས་
 མ་དེབ་ཅིག་བཏོན་པ་གནང་འདུག་པ་དེ་དང་པོ་ངས་ཏ་གོ་མ་བྱུང་། དེ་ལ་མ་དག་
 པ་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་པ་གནང་། ངས་སྐབས་དེར་བྱས་པ་ཡིན། དཔེ་ཆ་བྲིད་གནང་
 བའི་སྐབས་ལ་གསལ་ཐག་ཆོག་གནང་གི་རེད། དེའི་སྐབས་ལྟ་འདྲ་པོ་བྱུར་དུ་ཕེབས་

པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་རེར་སྒྲོལ་མར་གདངས་ཤིག་བཏོན་ནས་སྒྲུན་ཆབ་ཡང་སེ་བསེལ་བ་གནང་གི་རེད། ཞོགས་པ་སྤྲོ་བོ་བཞེངས་གནང་གི་རེད། མཆོམས་མཆོམས་སུ་ཞོགས་པ་སྤྲོ་བོ་བཅར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སང་ཉིན་དུས་ཆོས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཤོག་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་གི་རེད། བཅར་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུག་སྒྲོད་དགོས་ཀྱི་རེད། ཤེས་ལག་ཁྱོན་ནས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་བུར་ཐོག་ཀྱག་ཅིག་ལ་བཀའ་གནང་གི་རེད། དེ་ཆའི་མཆོམས་ག་བར་སྤེབས་སྤང་གསུང་གི་རེད། མཆོམས་མཆོམས་ལ་བདུན་ཕྱག་གཅིག་ཙམ་ལ་དེ་ཁྱེད་རེག་གི་མེད། ཉག་པར་བཅར་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞལ་ལག་མཉམ་པོར་ལྷ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མཆོམས་མཆོམས་ངའི་ནང་ནས་བཟོས་ཏེ་འབྱེད་འགྲོ་གི་ཡོད། ཞལ་ལག་གི་རྒྱ་ཆ་དེ་ཆོ་ཕུལ་གྱི་ཡོད་དེ་དགེ་ལགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི་མ་རེད། ཞེས་རག་ཀྱང་ཕུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ན་བཟའ་མཆོད་ཀྱི་མ་རེད། ཀམ་པ་ལི་ཕུལ་ན་མཉེས་པོ་གནང་གི་ཡོད་པས་ཀམ་པ་ལི་བརྗེ་ལེན་བྱས་ནས་ཕུལ་གྱི་ཡོད། ང་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བཞེས་སྤྱོད་པའི་ཀམ་པ་ལི་གཉིས་བོད་དུ་ཡོད།

སྐྱེ་མདུན་ལ་བཅར་མཁན་ནི། ང་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱུད་སྟོད་ཐ་མ་དབུ་མང་ད་སྐྱེ་ག་འབྱོར་པོ་སྐྱེ་གཟུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། མི་ཉག་སྐྱོར་དཔོན་དེ་སྤྲུལ་ཕེབས་ཀྱི་འདུག དེས་མང་ཆེ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བཀའ་བསྟར་གནང་གི་འདུག་སྟེ་ངས་ཏ་གོ་གི་མེད། མཆོམས་མཆོམས་སུ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་རང་གཉིས་གཅིག་པོར་བཞུགས་རྒྱུ་རེད། བཀའ་འདི་གནང་བ་དེ་ཆོ་སྐྱོར་བཏང་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ནས་ཞལ་ལག་མཉམ་པོར་མཆོད་རྒྱུ་དེ་འདྲ་རེད། མཆོམས་མཆོམས་སུ་ད་ཁྱེད་རང་ཕེབས་གསུང་གི་རེད། ང་ལ་ཡང་དེ་ག་རང་རེད་རྗེས་

སུ་ཉི་མ་ཉག་པར་བཅར་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་བཅར་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཞུས་པར་
བཀའ་མ་འཁྲོལ་བར་བསྐྱད་པར་དགོངས་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་བཀའ་བཀྱོན་ཞི་
ངག་གནང་གི་རེད། ཐུག་འདུག་བཟེད་མ་ཆུང་། དང་པོ་གསུང་བ་ཁོ་རང་རེད་
མང་ཆེ་བ་ཉི་མ་ཉག་པར་བཅར་གྱི་འཁེལ་བྱུང་། ལྷང་ཅི་གཤག་གི་དྲུང་ཡིག་བསོད་
ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཟེར་བ་རེད། ཕལ་ཆེར་ང་ཆོ་དང་ལོ་མཉམ་ཞིག་རེད། དཔེ་
ཆ་ཁྲིད་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ་སྦྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད། རྗེས་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་གཤེགས་སྐབས་ཞབས་འདུག་ཞུ་མཁན་རྒྱུ་ཁོ་རང་རེད། ཁོང་
གི་ལག་པར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་དབུ་ཐོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་དྲུང་
ཡིག་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་ནག་ལ་སྟོབ་སྟོབ་དུ་ཕེབས་པ་རེད་དེ་ནས་དགེ་
ཤུག་གནང་བ་རེད།

སྐྱེ་གཤེགས་དུས་ང་མེད། ང་སྟོན་ལུང་ཆུ་ཆོན་དུ་སྦྱོན་སོགས་དང་མཉམ་
དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཐུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཅིག་འདུག་ རྟོང་མའི་སྒྲ་མ་དེ་འདྲ་དང་
སྐྱབ་པ་བ་ཕེབས་ཀྱི་འདུག་ དེ་འདྲ་ཕེབས་ནས་མཆོམས་རེ་གསོལ་ཆོགས་དེ་འདྲ་
གནང་བ་ཞུགས་ཀྱི་འདུག་ རྟོང་མའི་གསོལ་ཆོགས་རེད་ང་འགྲོ་གི་ཡིན་ཞུས་པ་
ཡིན་པས་སྟོན་གསུངས་པ་རེད། ངས་ཆོ་ག་དེ་ཆོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་རེད།
མཆོམས་རེ་ནང་ལ་ཕུར་ཆད་ཅིག་ཕྱེད་ཀྱི་འདུག་བཅུ་གངས་ཅམ་ཡོང་གི་འདུག་
ཞུས་འདོན་སྒྲུད་མང་པོ་ཞིག་མར་བགྱངས་ནས་བར་མཆོམས་ཤིག་ལ་སྦྱོན་ཆབ་
བསིལ་གནང་གི་འདུག་ དེ་དུས་སྒྲ་མ་གཙོ་བོ་དེ་གྲ་ཆས་ཤོན་པ་ཞིག་འདུག་པ་སྟོན་
ནས་ཡར་ཕེབས་པ་ཞིག་རེད། གོ་འཛོལ་སྒྲ་ཆུང་ཨ་པོ་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད་ལ་
དགེ་ཐུག་ཀྱང་རེད། ཁོང་དང་པོ་བཙོན་ལ་བཞུགས་དུས་ནས་སྐྱེ་བཅར་ཞུས་པ་རེད།

མ་ཆུང་ཨ་པོ་མཆམས་མཆམས་ལ་མཇལ་བར་ཕེབས་གྱི་རེད།

སྐབས་རེ་སྒོ་བྱར་ཐོག་རྒྱག་ལ་མཆོད་མཇལ་ལ་ཕེབས་གྱི་རེད། ཇོ་ཁང་ནང་ལ་ཕེབས་དུས་ཕུ་བ་བཞེས་གྱི་རེད། རྒྱལ་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ངས་ཨུ་ཚུགས་གྱིས་བཅོས་ནས་རྒྱལ་སྐུ་ལ་ཞིག་བསྐྱམས་ནས་ཕེབས་གྱི་རེད། ཞབས་ཆག་ནི་ཀོ་བ་འབྲུ་ལའི་ཤོའི་ཅེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བདེ་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་མཆོད་གྱི་མ་རེད། ང་རང་ཡང་ལྷན་དུ་བཅར་གྱི་ཡོད། ཤར་རྒྱག་བར་ཁང་གི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲོད་བཅན་ཡོད་ས་དེར་ཕེབས་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོག་ཏུ་བཞུགས་གྱི་རེད། ཕུག་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་དེ་འདྲ་གནང་གི་མ་རེད། ཞལ་ནས་ཀྱང་གང་ཡང་གསུང་གི་མ་རེད། བར་མཆམས་ཞིག་ལ་ཨ་ཇོར་བ་བསྐྱེས་ནས་སྤྲོད་སྤངས་ནང་བཞིན་ཕྱི་ལོག་དེར་ཞེ་དྲག་བཞུགས་གྱི་རེད། དེ་རྗེས་ཤོད་གྱི་ཇོ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ང་ལ་ཆར་གཉིས་བྱུང་།

དེ་ནས་གསུང་ཆོས་རྩ་ནས་ཚུར་ལོག་ཕེབས་ན་ཕེབས་ཐག་ཉེ་བོ་རེད། ཡང་ཆར་གཅིག་བར་སྒྲོར་ལ་འགོ་དགོས་གསུངས་ནས་ལྷན་རྒྱས་ལ་བཅར་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོག་ནས་བཞུགས་ན་སྤྲོད་པོ་སྒྲིན་པ་འདྲ་བོ་རང་རེད། ང་ཅེ་དུང་འདྲ་བོ་བྱས་ནས་ལོག་འཇུག་མེར་པོ་ཞིག་ཀྱང་གྲོན་ཡོད་པ་རེད། མཉམ་དུ་བཅར་ནས་བར་སྒྲོར་ཇོ་པོའི་དབུ་སྒྲའི་ཁ་བྱག་དེ་ནས་བྱེ་སྤྲོད་ས་སྤྲོད་མདུན་ནས་མར་ཕེབས། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་དགྱིལ་གྱི་ངོས་ཕྱོགས་ནས་ཡར་ཕེབས་པས་ཤ་གསར་སྤང་ལ་སྤྲོབས་པ་རེད། དེར་ཤ་བག་ལེབ་ཆོང་མཁན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་འདུག དེ་ལ་དགའ་རབ་ཅིག་གཟིགས་ནས་བཞུགས་སོང་། ད་ཤ་བག་ལེབ་ཅིག་བཟའ་ཞིམ་པོ་ཡོད་

ཕ་རེད་གསུང་གི་འདུག མིན་ཞུས་ཀྱང་མི་གསན་པར་བྱེད་རང་མར་སྡོད་གསུངས་
 ཕ་རེད། བར་སྐྱོར་གྱི་མི་ཡར་འགོ་མར་འགོ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་
 ལས་ངོ་ཆ་བ་མ་བྱུང་། ཐ་ནེ་འཐེན་ནེ་ཏོག་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཡུ་ཡུ། བྱིད་
 མར་སྡོད་གྱི་མིན་པས་གསུངས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་གནང་བྱའས་མངོན་པས་མར་
 སྡོད་དགོས་བྱུང་། ག་བག་ལེབ་ཆོང་མཁན་དེའི་བསམ་པ་ལ་ཕྱ་པ་འདི་སྒྱུན་པ་
 འདྲ་ཞིག་ཆགས་འདུག་པས་མ་པ་ཡོད། མར་སྡོད་གསུངས་ནས་ཁོ་རང་གི་མཆོད་
 འཕྲོད་མར་སྐྱོད་ནས་ཐོགས་པ་རེད། ཡིན་མིན་ཞུས་ཡོད་པ་མ་རེད། བཟའ་
 རྒྱ་འཁེལ་བྱུང་ངོ་ཆ་ཤོས་ཤིག་བྱུང་། དེ་ནས་བར་བསྐྱོར་སྐྱང་ཆང་ལ་མ་ཐེབས་
 པར་བྱམས་རྩེ་གཞུང་སྐྱོན་ཡར་ཐེབས་ཏེ་ཐེབས་ཤིང་ཆོ་ལ་ཏོག་ཙམ་གཟིགས་
 སོང་། ཁྲིམ་ནས་ཐུགས་མཁོ་གཞན་དག་སྐྱུས་གཟིགས་གནང་སོང་། དངུལ་ང་
 རང་གིས་སྐྱོད་པ་ཡིན། དགོང་དག་འདྲ་པོ་ཞིག་ལ་ནང་ལ་ཐེབས་ནས་མར་བཞུགས་
 ཆར་མ་ཆར་གོང་ལ་སྐྱ་ཆུ་དེ་ལ་ངས་ཁོ་དེ་རིང་ངོ་ཆ་པོ་བཟོས་པ་ཡིན། ཁོ་ངོ་ཆ་
 སོང་། ངོ་ཆ་སོང་། ཁོ་ཅི་དུང་འདྲ་པོ་བྱས་སྟོད་ཐུང་སེར་པོ་འདྲ་བ་ཞིག་གྱིན།
 ཁོ་ངོ་ཆ་པོ་བཟོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། བཀྱག་བཀྱག་རང་རེད་འདུག ངས་
 ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་རྗེས་མ་ནས་དེ་འདྲ་མ་གནང་རོགས་ཞུས་པ་ཡིན། ཡང་ཐེངས་
 གཅིག་དཀྱིད་ཀ་ཞིག་ལ་སོ་ནམ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཐོག་ཁ་ལ་འབྱུང་འབྱུང་ལ་ཐེབས་
 སོང་། དེ་ཉིག་པར་མ་རེད་མཆོམས་མཆོམས་རེད། ཉིན་མོའི་སྐར་མ་འདྲ་
 ཞིག་རེད། དགོང་དག་ཅིག་ལ་ས་སྒྲོག་སྐྱང་གི་ཁྲིམ་དེ་བརྒྱས་ཆར་བ་དང་། གྲིབ་
 པ་བཆོས་སུ་ལུ་དང་དེ་འདྲ་ཆོང་ཡག་གི་ཁྲིམ་འདྲ་པོ་ཁྱུག་ཙམ་བཏོན་ཡོང་། དེར་
 ཉོ་མཁན་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། ཉི་མ་ནས་ཁ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་རེད། དེ་དུས་དགོ་

འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གསུང་གི་འདུག རྗེས་མ་ལོ་ཁ་གསུམ་རྩུབ་དེ་འདྲ་
ཡོང་གི་མ་རེད། ཁོང་ཆོས་བར་བསྐྱར་ནང་གི་སྐད་ཆ་ཡང་གཤམ་གྱི་མ་རེད། ཁོང་
ཆོ་འདིར་ཡོང་ཡག་གི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་སོང་། མཆོམས་
མཆོམས་སུ་བཀའ་བརྟུན་ཞེ་དྲག་གནང་གི་རེད། གཞུང་གིས་མ་འགྲིགས་པ་དང་
དབུས་པས་མ་འགྲིགས་པ་དང་བྱེད་རང་ཆོས་སྲིད་འདྲ་པོ་ཞིག་བཟུང་ནས་ང་ཆོ་
སྒྲིལ་པ་ཡིན། ང་ཆོ་དབུས་པ་ཡིན། བྱེད་ཆོ་རོ་སྦྱར་བ་རེད། སྤང་ཟན་རེད་
ཟེར།

སྤང་ཟན་ཟེར་ན་སྤང་མ་ཟ་མཁན་དང་། རོ་སྦྱར་ཟེར་ན་གེ་ཆར་ནས་རོ་
ལ་སྒྲན་སྦྱར་བྱས་ནས་བཟོ་བཅོས་རྒྱབ་པ་ལས། མི་དངོས་གནང་ཆགས་ཡོད་
པ་མ་རེད། བྱེད་ཀ་བྱེད་ཀར་བྱིན་ཆར་བ་རེད། རྗེས་མ་ཟེར་མཁན་བྱེད་རང་
ཆོ་ལ་སྤང་མ་བཟུང་སྦྱར་མ་རེག་པ་བྱེད་གྱི་རེད། བྱེད་རང་ཆོ་འཛིན་རོ་ལ་སྦྱར་ན་བྱེད་
དགོས་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་ནས་བཀའ་བརྟུན་དང་སྒྲགས་ནས་གསུང་གི་རེད། རྗེས་
མ་ཏག་ཏག་བྱས་འདུག ཀྱང་སྤྱི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པ་བྱས་གསུངས་ནས་
ཞེ་དྲག་བཀའ་བརྟུན་གནང་གི་རེད། གཞུང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་ཞེ་དྲག་
སྒྲགས་པ་རེད། སོ་སོའི་ནང་ལོག་དེ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་བསྐྱེད་གྱི་རེད། རང་
ལ་ས་ཆ་མང་ཉུང་དང་མི་སེར་མང་ཉུང་། དེ་ལ་དབུ་ཐོབ་རྒྱབ་གྱིན་བསྐྱེད། སྤྱི་
དོན་མ་བྱས། སྤྱི་མ་ཡང་བསྐྱེད་དེ་འདྲ་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་སྤྱི་ལོག་
ལ་བཞོན་དགོས་གྱི་རེད། སྤྱི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས། སྤྱི་ཡི་གནས་ཚུལ་གསུང་པར་
བྱས་ན་མ་གཏོགས་པོད་དེ་གནས་བྱུང་གྱི་མ་རེད། སྤྱི་མ་ཡིན་ན་གངས་རིའི་
རྒྱ་བས་བསྐྱེད་བ་རེད། གངས་རིའི་རྒྱགས་རིས་འགྲིགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོག་

ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་སོ་སོའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་འགྲིག་ས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ད་དེ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཁྱོད་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། གང་དང་གང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། རྒྱ་གར་ལ་འབྲེལ་བ་མང་པོ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མི་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཨུ་རུ་སུ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས། འཇར་མན་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་དག་རེད་གསུངས་པ་རེད། ཨ་མི་རི་ཀ་ཡོད་པ་རེད་གསུང་བ་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་དམིགས་བསལ་གསུང་གི་མི་འདུག དབྱིན་ཇི་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས། དབྱིན་ཇི་སྤྱི་ཅན་རེད་གསུང་གི་རེད། དེ་བཞིན་དབྲས་གཙང་ཁེ་གཙང་བྱས་ནས་སྔོན་ཡག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད་པ། དེ་ཁྱོད་ནས་ཡག་པོ་མ་རེད། སྤང་ནས་ཡར་ཡོང་དབྲས་ནས་མར་སྤྱོན་དེ་འདྲ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད།

སྐད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཞེ་དག་ངོ་མོལ་གནང་གི་རེད། ལྷག་པར་དུ་ལྷ་སའི་པལ་སྐད་དེ་ཞེ་དག་སྤྱི་ཅན་རེད། ཡི་གེའི་གཞུང་དང་རྩ་བ་ནས་སྒྲ་གདངས་མ་འཛོད་པ། སྐད་དེ་ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་མ་བརྒྱག་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་གསུངས་ནས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གསུང་གི་འདུག།

རྗེས་མ་ལྷགས་སྒྲ་མ་ཞིག་འདུག དེའི་ནང་ལ་ཕྱག་དཔེ་ལྷགས་མ་འདུག རྒྱ་ཤོག་དཀར་པོའི་སྐད་ལ་ཕྱག་བསྟར་མའི་ཕྱག་བྲིས་ཞེ་དག་འདུག བྱ་ལེན་མའི་རྟོགས་བརྗོད་དེ་པལ་ཆེར་ཤོག་སྒྲེ་བརྒྱ་ལྷག་ཨེ་ཡོད་ཞེ་དག་མི་འདུག།

(རྟོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་བས།)

ཆེ་བརྟན་གཡུ་སྒྲོན་ལའང་ང་གི་མ་ཐག་དུ་ངའི་ཡི་གེ་སྤྱགས་སའི་ལྷགས་སྒྲ་མ་

འདི་དོར་ཁང་ལ་སྐྱེལ་ཅིག་ཅེས་མོངས་ཆན་བདག་ལ་ཐུགས་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བཙུལ་
བཞགས།) 96

ཁོ་རང་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་ཞེ་དག་ཐུགས་དད་ཆེན་པོ་འདུག་སྟེ་རབ་བྱེད་
ཐུག་བྲིས་མཁས་པོ་རེད། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཁོ་རང་རང་གིས་བྲིས་གནང་སྟེ་ཆུ་
ཆོན་བཏང་གནང་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ་ཆོན་ཆེན་པོ་མི་འདུག་ལྟར་ཁྲ་ཁྲ་ཞེ་དག་
སྐྱག་མོ་མི་འདུག་སྟེ་ཐུགས་ཐུགས་ཤིག་རེད། བཞུགས་ས་སྒྲོ་བ་གནང་གི་རེད།
མཆོམས་མཆོམས་སུ་ཀ་བའི་གཞུག་དན་དེའི་ལྷེབས་ལ་བཞག་གནང་གི་རེད། དེའི་
འོག་ལ་ཁོ་རང་སྐྱ་གཞིན་གཞིན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱ་པར་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་བཞུགས་
དུས་རེད། དེ་ཡང་གྲ་ཆས་མ་རེད། ཁོ་རང་སིས་ཡོང་ལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་སྐྱ་
པར་ཞིག་འདུག་ཁྱིན་སྐྱ་པར་བཞི་ཙམ་མཇུག་ཕྱིང་།

བཞུགས་དུས་ནི་ཀམ་པ་ལི་ཞིག་དཀྱིས་ནས་བཞུགས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་
གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། མང་ཆེ་བ་བཞེས་ཐག་མཆོད། བཞེས་རག་
མཆོད་ནས་བཞུགས་པ་རེད།

(དོར་ཆང་འཇིགས་མེད་ཀྱིས།

མེད་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་མི་གལ་དུ་བསྐྱད་ཡོད་སྟབས། ཁོང་སྐྱ་ཅལ་པ་དང་། མཆོན་
ཉིད་པ། དབང་ཚོན། རྟོགས་ལྡན་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་དཔེ་བྲིད་ཞུ་མཁན་དགེ་ཐུག་ནམས་
དང་མགོན་པོ་གལ་ཆེན་འདྲ་སྟབས་སྐབས་གཅིར་བུ་དམར་རྗེ་དེ་དག་གི་མདུན་ནས་
འགོ་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་དེར། གལ་སྟེད་རང་ཉིད་ངོ་མི་ཆ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་མི་གཞན་
ཆོར་སྟོན་སྟབས་བདེ་བོ་ཞིག་ཡིན་མི་སྟེ།) 97

ཀ་ཤོད་པའི་སྒྲིལ་དེ་མཚམས་མཚམས་ལ་ཕེབས་ཀྱི་རེད། སྒྲིལ་གྱིས་ཚུར་
 ཡང་སྐད་ཆ་རྒྱག་ཅག་ཤོད་ཀྱི་རེད། བར་ཡང་སྐད་ཆ་རྒྱག་ཅག་མ་གཏོགས་པཀའ་
 མོལ་ཡག་པོ་གང་ཡང་གསུང་ཡག་མི་འདུག སྒྲིལ་དེ་ཞིང་ག་སྔོན་ཡག་མི་འདུག་
 རུང་ཡང་མེ་ཕེབས་ཀྱི་རེད། ཡང་སྐབས་རེར་ཁོ་སྒྲིལ་སོང་། ཁྱིད་རང་ག་
 རེད་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཡིན། མར་རྒྱགས་ཨ་གསུང་གི་རེད། ཡང་སྒྲིལ་གྱིས་
 ཁྱིད་རང་གིས་ང་འབྲུག་ཡག་གི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་གཞུང་གི་ཁང་པ་
 རེད། ང་འདིར་སྔོན་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་གསུང་གི་རེད། ཅ་བའི་ལྟོག་འདྲ་པོ་
 ཞིག་གནང་གི་འདུག དཔེ་ཁྱིད་ཅ་བ་ནས་གནང་གི་མི་འདུག དང་པོ་དོ་དམ་གནང་
 བའི་སྐབས་དོགས་པ་ཡོང་སྟངས་དེའི་སྐོར་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་གི་ཞལ་
 ཅས་གོ་མ་བྱུང་། ཀ་ཤོད་པས་གསུང་ཡག་དེ་དང་སྒྲིལ་གྱི་ལྷོ་སྒྲིལ་གི་ཀན་ལགས་
 ཅས་གོ་བ་དེ་ལོག་ཁ་རེད། དང་པོ་སྒྲིལ་གྱི་ལྷོ་སྒྲིལ་གི་ཀན་ལགས་ཅས་གོ་བྱུང་། ཀན་
 ལགས་ཀྱི་མཚན་ལ་སྒྲིལ་གྱིས་ཆོས་བཟང་ཟེར་བ་རེད་ཁོང་གིས་གསུང་ཡག་ལ། དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གཅིག་ཚུལ་པ་གནང་བ་རེད། གང་ལྟར་ཤོད་དམངས་
 གཅི་བྱེད་ཡག་དང་ས་ཁོང་བཅོས་བསྐྱར། ལྷག་པར་དུ་གཞུང་གི་བྲིམས་ལ་བསྐྱར་
 བཅོས་གཏོང་བྱ། དགོན་པ་ཆོ་གསལ་ཕོགས་སྤུལ་ནས་སྤུག་དཔེ་གཟིགས་བྱ། དེའི་
 ཆོའི་སྐོར་ཀྱ་གར་ཀ་ཁྲོན་རྒྱག་ནས་བཅམས་གནང་བ་རེད། དེ་ལ་ནང་དོན་རོགས་
 པ་ཞུ་མཁན་ཨུ་རུ་སུའི་མི་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཕལ་ཆེར་རོ་རེག་མིན་འགྲོ་དེས་རོགས་
 ཞུས་པ་རེད། ཁོ་རང་གི་ལུགས་དེ་དམར་པོ་རེད་ཟེར། དབྱིན་རིས་དེ་དུས་རི་
 ཅར་སན་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དམར་པོ་རེད་ཨུ་རུ་སུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 རེད། དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཀ་ཁྲོན་རྒྱག་ལ་ཨ་ཕོ་

རབ་དག་འཁོར་ཆོག་མི་ཏང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་ཁོང་ཆོས་རྒྱུན་མ་གཞི་ལ་ངོ་
ལོག་བྱེད་མཁན་གསུམ་རེད། ཁོང་ཆོས་སྐྱེད་སྤྱད་ཅིག་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་
ནང་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཡི་གེ་བཟོ་ཡག་གི་རོགས་པ་བྱས་ཡོད་པ་རེད།
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྐྱེད་སྤྱད་དེར་མི་འདུག ཡང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
འབྲུག་ལ་ཕེབས་ནས་འབྲུག་གི་ས་ཁྲ་བཀོད་པ་གནང་བ་རེད། དེ་འདྲའི་དོགས་
པ་བྱས་ནས་རི་ཅར་སན་གྱིས་ཀ་ཤོད་པ་ལ་ལབ། ཀ་ཤོད་པས་བཀའ་ཤག་ལ་ལབ་
ནས་དོ་དམ་ཞུས་པ་རེད་ཟེར།

མོ་བཟང་བརྟན་འཛིན་གྱི་དེབ་ནང་ལ་མཆོ་སྒྲ་ནས་བཟུང་བ་རེད་ཟེར་ཡག་
ཅིག་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེ་བརྟན་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་ཕེབས་
དུས་མཆོ་སྒྲར་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་པ་རེད། བཟུང་ཡག་དེ་ལྟ་སར་བཟུང་བ་རེད། བཟུང་
བའི་ཉིན་མི་དེར་སྐྱབས་རྗེ་སྐྱབས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་མཁའ་ལ་བཅར་བ་རེད། དེའི་སྐབས་དེར་
སྐྱེ་སྤང་མདའ་དཔོན་ཡིན་ན་ཀླང་དེར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
གྱིས་བརྩམས་པའི་ཡིག་ཆས་གསུམ། དེ་བར་དུ་སྐྱབས་རྗེ་སྐྱབས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་མཁའ་ལ་
ཡོད་པ་རེད། ཡ་མཆོན་ལ་དེའི་ཞོགས་པ་དེར་ཁོ་རང་གིས་བསྐྱམས་འདུག འཛིན་
མཁན་དེ་སྐྱོང་བཀའ་གིས་དཔལ་རབ་ལགས་རེད། དེ་དུས་ང་ཆོས་སྐྱོབ་གྲུ་ཡོད་པ་རེད་
རྒྱས་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ་གོ་བཞིག་རེད།

ཡང་ཀ་ཤོད་པས་གསུང་ཡག་ལ་ཀ་ཤོད་པ་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་པ་རེད། ཁོང་
གི་ཨ་ཕར་ཆོས་སྐྱོབ་གྲུ་ལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་ང་ཆོ་མ་གིར་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
ང་སྡོན་ལ་སྐྱབས་པའི་གསུམ་ཡིན་པས་སྐད་ཡིག་ཏོག་ཙམ་དྲག་པའི་གསུམ་རེད། དེ་
འདྲ་སོང་ཙང་ངས་ཀ་ཤོད་པའི་གསུང་བསྐྱར་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་དུས་ངས་བཀའ་

འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་། ཁོང་གིས་གསུང་ཡག་ལ་ཀྱ་གར་ཁྱུ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ཀྱིས་
 ཀྱ་གར་གཞུང་ལ་ཞུས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གསན་ཐོས་བྱུང་འདུག གང་ལྟར་རི་
 ཅར་སན་གྱིས་བཀའ་ཤག་ལ་ཞུས་ནས་དོ་དམ་གནང་བ་རེད་གསུང་གི་འདུག སྐྱེ་
 རོ་ཁོ་རང་དེའི་བར་དབྱག་ལ་ཡོད་པ་རྩ་བ་ནས་གསུང་གི་མི་འདུག ཅུ་བའི་ཁྲུང་ས་
 དག་པོ་ཞིག་ག་རེ་ཡིན་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། ཁྱུ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་དང་འབྲེལ་བ་ཏན་
 ཏན་བྱུང་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལ་རེ་རེ་ག་དང་མཐར་
 ཕྱིན་ལགས་ལ་ཆ་རྒྱས་བྱུང་འདུག རེ་རེ་ག་ལ་ཏུན་དོང་གི་ཡིག་ཆ་བྱུང་བས་དེའི་སྐོར་
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ནས་འབྲེལ་བ་གད་བསྟོན་པ་གནང་འདུག རྗེས་མ་
 དེ་ཡང་སྟོན་གནང་ནས་དེ་བཟེར་དཀར་པོ་གཞི་ནས་ཚོམ་གནང་བ་རེད། དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་སྒྲིག་ལ་ལྷ་ཁོ་སའི་རིང་ལུགས་སྟོབ་སྟོབ་གནང་བ་རེད། དེ་
 རེ་རེ་ག་གི་རོ་ཤེས་པའི་ཨ་ཅེ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ས་ནས་ལྷ་ཁོ་སའི་རིང་ལུགས་
 གསན་པ་རེད་ཅེས་ཁྱུ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ཀྱིས་གསུང་གི་འདུག

སྟོམ་མདའ་ཁོང་ཆོའི་སྟོན་སྟུག་གི་ནང་དེར་ཀྱ་གར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར།
 སྟོན་སྟུག་དེའི་ནང་འདྲེལ་ནས་བསྟན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཀྱ་གར་གཞུང་ལ་སྟེབས་
 ཡག་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སྟེབས་པ་རེད་ཟེར། ཁོང་ཆོས་ལས་ཉགས་ཤིག་ཡོད་པ་
 རེད། འབྲེམ་ཁན་དང་བཟོ་ཁན་ཆ་ཆང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རེད།
 ཡིག་ཆ་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བཟོས་པ་རེད། ཉགས་དེ་ཀ་
 ལེ་ཀ་ཏར་ཐར་པ་ཡིན་ནམ་དཔར་ཁང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་སྤྱད་པ་རེད། ཀ་ཆོན་སྟུག་
 ལ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཟེར་ནས་བརྩད་
 བརྩད་ཡོང་བ་རེད། དབྱིན་ཇི་དེ་ཆོ་ཞིབ་ཆགས་པོ་ཞིང་ཡོད་པ་རེད། ཅུ་བ་

དེ་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་དོ་སྣང་ཆེ་རུ་སྒྱུ་ཏེ་ཕར་སྒྲན་སོང་གནང་བ་རེད།
དབྱིན་ཇིས་རི་ཅར་སན་ལ་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་ཁྱུ་མཐར་སྒྱུ་ལགས་གྱིས་
གསུང་གི་འདུག ཡང་འབྲུག་གི་ས་ཁུ་བཟོས་པ་དེར་དབྱིན་ཇིས་དོགས་པ་གཅིག་
བྱས་པ་རེད། ཅུ་བའི་ཨུ་རུ་སུའི་སོ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་
ལ་དམར་པོ་རེད་ཟེར་ནས་ཞུས། དབྱིན་ཇིས་དམར་པོར་དོགས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་
ཨེ་ཡོད་རུ་སུའི་སོ་བའི་དོགས་པ་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར།

རྗེས་སུ་སྒྲོད་བཀོལ་བྱེད་རྗེས་ཀ་ཤོད་པའི་ཤག་སྒྲོར་ནང་ལ་བཞུགས་པས་མ་
ཆད་ཀ་ཤོད་པ་ཁོ་རང་ཞིགས་པ་ཕེབས་ནས་ཕྱག་འཆལ། དགོང་མོར་ཕེབས་ནས་
ཕྱག་འཆལ་ཏེ་ཉི་མ་རྟག་པར་འགྲོད་བཤགས་གནང་བ་རེད་ཟེར། ངས་ཀ་ཤོད་
པའི་ནང་ལ་འབྲུག་ཙམ་མཇུག་བྱུང་།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གྱིས་རྒྱལ་རབས་དེ་བ་ཐེར་དཀར་པོ་ཕྱོགས་
བསྐྱེགས་གནང་ཡག་དང་གསོལ་ཕྱོགས་ཐོབ་ཡག་དེ་ཆ་ཆང་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁྲུངས་
ནས་གནང་སོང་།

(དོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་པས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་ས་གནས་སྤྱི་གཞུང་གིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་རབས་གྱི་
ཚོམ་འཕྲོ་བསྐྱུངས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་སྟེ། ལོ་ལྟར་ཕྱོགས་ཐོབ་འབྲུ་ཁལ་དྲུག་ཅུ་རེ་དང་།
བོད་དབུལ་སྤངས་སུ་སྒྲོང་རེ་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཕྱག་འབྲེར་དང་། བཞུགས་གནས་སུ་སོ་ནམ་ལས་
ཁྲུངས་གྱི་ཁང་ཁོངས་དགའ་རུ་ཤར་ཟེར་བའི་ཡང་སྟེང་ཁང་མིག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཁང་པ་རབ་
གཅིག་བཅས་ཀྱང་ཕུལ་འདུག) 98

ཡིག་ཆང་ནས་བཀའ་ཤག་ལ་ཞུས་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་གནང་བ་རེད། རྒྱུན་

དུ་མང་ཆེ་བ་དེ་བཟེང་དཀར་པོའི་སྒྲོར་དེ་ཐུགས་ལ་གསལ་པོ་འདུག དེ་མུ་མཐུད་ནས་ཇི་ཕྱི་སྐྱོ་བ་ཏང་གི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་དུས་མིང་དེ་འདྲ་བཀའ་གནང་སྲིད་སྟེ་བཤད་ཡག་མི་འདུག དེང་སང་བྱས་ན་ཏུང་ཏུང་གི་ཡིག་ཆ་དེ་ཡིན་པ་འདྲ། རྒྱལ་རབས་གཅིག་པོ་མ་རེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད་དེ། ངས་གཅི་པོ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྒྲོར་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པ་རེད།

ཟླ་བ་བཟང་པོ་ལགས་འདུག་སྟེ། ང་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་སེ་ཐེབས་ཀྱི་མི་འདུག ང་གཞུང་ཞབས་ཡིན་ཙམ་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་གང་ཡིན་མི་ཤེས། འབྲུག་ཙམ་ཐེབས་ནས་ལོག་ཐེབས་ཀྱི་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བྱིས་ཆ་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་རེད། བྱིས་ཆ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀ་འདུག ང་ཆོའི་སྤར་གྱི་ཞལ་ཐང་བཞེངས་སྐྱངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲོས་མེད་རེད། ང་ལ་གཟིགས་ནས་ང་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱིས་གནང་གི་རེད། འདྲ་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་རེད། ཞེ་དྲག་འགོར་གནང་གི་མི་འདུག་མགྲོགས་པོ་བྱི་གནང་གི་རེད། ཉག་པར་བྱི་གནང་གི་མ་རེད། སྒྲོལ་མའི་སྐུ་དེ་འདྲ་ཡང་མཆོམས་མཆོམས་ལ་བཞེངས་གནང་གི་འདུག ང་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱིས་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དཔུག་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་གཉིས་ཡོད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇི་མཆུན་གྱི་རེད། སློབ་མེས་ཙམ་ཙམ་པོ་དེ་བཞིན་ཉིན་རྒྱུ་ཕྱ་སྐད་ཀྱང་མཆུན་གྱི་རེད། རྒྱུན་མ་ཤིན་ཙམ་ནས་བྱོས་ཡོང་མཁན་ཏ་ས་ཁ་པ་དེ་ཆོའི་ནང་གི་དཔོན་རིགས་རེད་ཟེར་བ་རྗེས་མ་ཞེ་དྲག་བསྐྱེད་མ་སོང་། དེ་ཆོ་བཅར་སོང་མི་གཉིས་འདུག ངས་ཐེངས་གཅིག་མ་གཏོགས་

མངལ་མ་སོང་། ཟེར་ཡག་ལ་ཐེངས་ཁ་གསུམ་བཅར་སོང་ཟེར། བོད་སྐད་ཀྱང་
དྲིག་ཙམ་བཤད་པ་ལས་མང་ཆེ་བ་སྐད་གཞན་ཞིག་བརྒྱབ་གྱི་འདུག་སྟེ་ངས་ད་གོ་
གི་མི་འདུག ཁོང་ཆོར་བཀའ་མོལ་གནང་གི་འདུག

མང་ཆེ་བ་འདོད་པའི་བརྟན་བཅོས་སྒོར་དགའ་རབ་ཞིག་གསུང་གི་འདུག ཞལ་
ཤོབ་དང་སྒྲགས་ནས། དབུས་གཙང་ཟེར་ནས་ཁོ་གཙང་གཅིག་བྱེད་པ་ཞེས་ཞེ་དྲག་
གསུང་གི་འདུག ང་ཆོ་ཡར་མར་འདྲེས་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་ཆོ་ཨ་མ་དོ་པ་ཆང་མ་
དང་པོ་དབུས་ནས་ཡོང་བ་རེད། ཞལ་ཤོབ་གནང་ནས་བྱེད་རང་གྲུ་བ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད།
ཁྱོད་རང་ཨ་མ་མ་དོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་དགོས་ཀྱི་རེད་གསུངས་པ་རེད།

རྗེས་མ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད་པ་རེད། མང་ཆེ་བས་ཚུ་བསགས་པ་གནང་སོང་ཟེར། ང་དགོངས་པ་
རྫོགས་པའི་སྐབས་དེར་མེད། གོ་ཡག་གཅིག་ལ་རྒྱ་མིའི་ཨེམ་རྩི་བརྟན་པ་རེད་
ཟེར་བ་གཅིག་དང་། འཇར་མན་གྱི་ཨེམ་རྩི་བརྟན་པ་རེད་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད།
རྒྱ་མིའི་ཨེམ་རྩི་བརྟན་ནས་ཁབ་བརྒྱབས་དེ་བརྟན་གཞི་སྤྲུག་དུ་བྱེན་པ་རེད་ཟེར་
བ་འདྲ་བོ་བྱུང་སོང་།

༡༡། ཨ་མདོ་ཅི་ནི་མཆེད་པ་ཨ་ལགས་འཇམ་དཔལ་
མཆོག་ནས་མདོ་སྤྲད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྒྲོར་གསུངས་
པ་སྐྱ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནས་
ཕབ་བཤུས་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༠ ཉིན།

ཨ་མདོ་ཅི་ནི་མཆེད་པ་ཨ་ལགས་འཇམ་དཔལ་མཆོག་ལ་བཞུགས་སྐྱར་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཀི་ཏི་ཟློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སོགས་ནས་དྲི་བ་བྱས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ཨ་མདོ་ཅི་ནི་མཆེད་
པ་ཨ་ལགས་འཇམ་དཔལ་མཆོག་ནས་མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས་པ་སྒྲ་འཛིན་
འཁོར་ཐག་ནས་ཕབ་བཤུས་བྱས་པ་གཤམ་གསལ།

༄༅། ང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་པོ་ཞལ་མཇུག་སྐངས་དེ་སྐག་ལུང་བྲག་
གི་སྒྲིང་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་སྒྲོ་ཁར་ཨ་མདོ་ཆོ་གཅིག་གི་དམག་སྒྱི་གནང་མཁན་
ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ས་ནས་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་བོ་དེ་
འདྲ་བཀའ་སློབ་ཞུས་ནས་ཁོང་ཆོ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོའི་ཕ་ཡུལ་གཅིག་
པ་ཐེ་བོ་པ་ཆེ་རིང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཁོང་ཆོའི་ཞབས་ཕྱི་རེད། ཐོག་མ་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ངས་ཞལ་ཆོར་གྱི་མེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མུ་སྒྲིག་ས་
པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་གྲུ་ས་ནས་གོ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས།
དད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཡག་པོ་ཡིན་པ་ག་དུས་ཡིན་ནའི་བསམ་གྱི་མེད། ང་ཉིན་
གཅིག་པ་ཆེ་རིང་གི་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཁོའི་
སར་བཞུགས་འདུག པུ་ཆེ་རིང་གིས་ཟེར་ཡག་ལ། དེ་རིང་སྐྱ་མ་གཉིས་ཞལ་
འཛོམས་ནས་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གཉིས་ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ནས་བཞུགས་
རོགས། ངས་ཁ་ལག་བཟོས་ཆོག་ཟེར་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཁོང་
རེད། ང་མཆེད་པ་ཨ་ལགས་རེད། ང་ཆོའི་ཕ་ཡུལ་གཅིག་པ་རེད་ཟེར་ནས་ངོ་

སྒྲིབ་གནང་བྱུང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་བྱིད་རང་པ་ཡུལ་ག་འདྲ་ག་འདྲ་རེད་གསུངས་
ནས་བཀའ་འདྲི་གནང་བྱུང་བས། ངས་ང་ཅི་ནི་སྒྲིབ་ནས་ཡིན། སེ་པོ་རིང་ཟེར་
བ་དེ་ནས་མར་ཡིན་ཟེར་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
དྲི་ཅུ་མ་བཀའ་གནང་ཡག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཐར་དེ་འདྲ་བཀའ་གནང་ཅིས་
འདྲ་ཞིག་འདུག་སྟེ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མུ་སྟེགས་པ་རེད་ཟེར་བ་ཨ་ཅོག་གིས་
གོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་། ང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་རྩ་བ་ནས་གསུང་མི་དགོས། རིན་པོ་
ཆེ་བྱིད་རང་གིས་གཞན་དག་དེ་འདྲ་བཀའ་གནང་ཡག་ཡོད་ན་བཀའ་གནང་རོགས་
ཞུས་པ་ཡིན། དེ་དུས་པ་ཆེ་རིང་གི་སར་ནས་དང་པོ་ཞུས་ཆེར་བ་རེད། སུ་ཆེ་
རིང་གི་སར་ནས་ཆར་ཁ་གསུང་མང་བྱུང་། རྗེས་མ་ངའི་ནང་ལ་ཡིན་གཅིག་
མིན་གཅིག་ཕྱེབས་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་ང་འབྲུག་ཅུ་
ཞིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་སོང་།

དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མུ་སྟེགས་པ་རང་ད་ཡིན་མིན་གང་ཤེས་ལྟ་བ་
ལོག་པ་ཡིན་པའི་བཟོ་ཞིག་སེམས་ལ་གར་གྱི་ཡོད།

(དོར་ཞི་གདོང་དུག་སྟེམས་སྒྲོས།

ང་པོད་ལ་སྟེབས་ནས་ཕྱག་དྲོག་གཅིག་སུ་ལའང་འཆལ་མ་ཁྱོང་། སྟེན་སྟོང་
པར་ཆེན་ལ་ཕྱག་གསུམ་ཤོར་སོང་ཟེར། དེས་ན་དེ་པོད་དུ་སོང་ནས་ཇོ་ཤུག་ནུམ་གསུམ་
ལ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་མ་ཁྱོང་། རྒྱལ་བ་པར་ཆེན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་མ་ཁྱོང་གྲ་སར་བསྟན་
རིང་གི་དཔེ་བྱིད་དགོ་ཅུ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་མ་ཁྱོང་བར་ཐལ། དེ་པོད་དུ་སྟེབས་ནས་
ཕྱག་དྲོག་གཅིག་ཀྱང་འཆལ་མ་ཁྱོང་བའི་ཕྱིར། གྲ་སའི་བཞད་རྒྱུན་ལ་ཡང་དགོ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལ་དད་པ་གཏན་ནས་མེད་ཟེར།) 99

མཐའ་མ་མཐའ་མ་དེར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་གནང་གི་འདུག མཆོམས་མཆོམས་སུ་སྒྲི་སྒྲི་ཞིག་སྒྲིས་ནས་སྒྲིལ་མའི་གདངས་ཞིག་བཏང་བ་གནང་གི་འདུག སྒྲིལ་མ་དེ་ཡང་ཆོག་བཞི་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆོག་བཞི་འདི་རེད།

ཕྱག་འཆལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བྱས་པའི། །དབུ་བྱ་འོད་གྱི་ཕྱེང་བ་སྒྲིལ་མ། །བཞད་པ་རབ་བཞད་ཏུ་རྒྱ་ར་ཡིས། །བདུད་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་མཛད་མ། །ཞེས་པའི་ཆོག་བཞི་པོ་དེ་རང་འདོན་པ་གནང་གི་རེད། དེ་གདངས་དང་བཅས་འདོན་པའི་སྐབས་ལ་དགེ་ཕྱག་ཆོ་ཡིན་ནའི་རེད་ཁོ་རང་གི་སྒྲི་དམན་ཡིན་ནའི་རེད་ཆང་མས་མཉམ་པོར་འདོན་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་གདངས་བཏང་སྟེ་མ་བཏོན་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད། གལ་སྲིད་མ་བཏོན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བཀའ་བཀྲོན་གནང་གི་རེད། ཁོ་རང་བཙོན་ཁང་ནང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤུམ་གིན་ཤུམ་གིན་བཏོན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་མ་པ་ཞིག་འདུག དེ་འདྲའི་གདངས་བཏང་ནས་མཉམ་པོར་བཏོན་ཆར་དུས་ཨོ་དེ་འདྲ་རེད། ང་བཙོན་ཁང་ནང་ནས་འདོན་མཁན་དེ་རྗེ་བཙུན་སྒྲིལ་མ་རེད་གསུང་གི་རེད། ཁོང་གིས་གསུང་སྐད་དེ་ལ་བཞུགས་ན་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་དེའི་གདངས་དེ་བཏང་ནས་དུ་བེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། ང་རང་གི་བསམ་པར་མུ་སྟེགས་པ་རང་ཆགས་མེད་པ་ཡིན་པ་འདྲ་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲིལ་མ་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་བྱུང་།

(དོར་ཞི་གདོང་དུ་གྲག་སྟེམས་སྒྲོས།)

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མ་ཞིག་མདུན་ཅོག་སྟེང་དུ་བཞགས་ནས་དེའི་མགོར་དུད་ཆག་གིས་བྱུང་པ་ལ། དཔེ་ཆ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱིས་ལྟ་སྒྲིལ་ལ་དེ་འདྲ་མ་གནང་

ལུས་པས། འདི་སྒྲིལ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲགས་གསལ་བཏང་ཚུལ་བཞེད་ཡོད་ལ། སྒྲིལ་
མའི་སྒྲིལ་མ་མིན་ཡང་ས་དོ་ལས་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདྲ་གཟུགས་ཡན་ཆད་སངས་
རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་བཟུང་ནས་གྲུས་མཆོད་ལྟར་ལེན་པ་ལས་བརྒྱས་བཅོས་བྱེད་མི་
རུང་བཞི་སྒྲུབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ $\times \times 1$) 100

དེ་ནས་དམ་ཆོག་སྒྲིལ་མ་ཟེར་བའི་སྒྲིལ་མ་ཞིག་འདུག ཁོང་ལ་ལོ་རྒྱུ་པ་ཐོགས་
ཡག་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན་ནམ་བསམ་གྱི་འདུག དམ་ཆོག་སྒྲིལ་མ་ཟེར་བ་སྒྲིལ་མའི་
གསུམ་ཤིག་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུ་མདོག་ལྡང་ཁྲ། དུག་བཞིའི་དུག་གཅིག་ལ་རལ་གྱི་ཐོགས་
པ་དེ་འདྲའི་བྱིས་ཐང་ཞིག་འདུག རྗེས་མ་དེ་ཕལ་ཆེར་རྟོར་ཁང་སྲས་སྒྱུ་ཞབས་
ལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག རྗེས་མ་སྒྱུ་གཤེགས་པའི་སྐབས་དེར་ཡིག་
ཆ་ཕལ་ཆེར་རྟོར་ཁང་སྲས་ཀྱིས་བདག་པོ་གནང་བ་རེད། ཁོང་གིས་ཚུར་དམ་
ཆོག་སྒྲིལ་མའི་སྒྲོར་ལོ་རྒྱུ་པ་གནང་ནས་བསྐྱར་པར་གནང་འདུག དེའི་སྒྲོར་དུག་
དཔེ་ཞིག་འདུག ཁོང་ལ་ལོ་རྒྱུ་པ་ཐོགས་ཡག་གི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཆོ་ཡིན་པ་འདྲ། དམ་
ཆོག་སྒྲིལ་མ་དེ་རྗེ་བཙུན་སྒྲིལ་མ་ཡིན་དུས། ཁོང་དེ་ལ་དད་པ་ཞེས་ཀྱང་འདུག

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་དེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ གྱི་ལོ་མགོ་དེར་ཡིན་པ་ཡོད། རྒྱ་
མི་བོད་ལ་སླེབས་ཆར་བ་རེད། ལྷན་གཞི་དམིགས་བསལ་བཞེས་ཡོད་པ་མ་རེད།
ཅིག་པར་ཕར་བརྟེས་ནས་ངས་ཕུལ་བཞག་པའི་ཀམ་པ་ལི་དམར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་དཀྱིས་ནས་བཞུགས། རང་ལོག་དམར་ཤིང་རེད། གོས་བྱང་སྟོད་བྱང་
མཆོད་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆབ་གསང་ལ་ཕེབས་དུས་ཀམ་པ་ལི་བསྐྱོགས་མ་བྱུབ་
པར་ཞལ་ཞི་ལེར་དུད་ནས་ཕེབས་ཀྱི་རེད། ཨ་རག་མེད་ན་མགོ་ཡང་འདར། ལག་
པ་ཡང་འདར་གྱི་རེད། ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ཨ་རག་འཁྱེར་ཤོག་གསུང་གི་རེད།

ང་ལ་ང་ཚོ་ཨ་མ་དོ་གཅིག་པ་ཡིན་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཨ་རག་འབྱེར་ཤོག་གསུངས་
ནས་ཞེ་དྲག་བཀའ་གནང་གི་རེད། ཨ་རག་ཉོས་ནས་ཕུལ་བའི་སྐབས་སུ་མཆོད་
ནས་སྐར་མ་ཁ་ཤས་གྱི་རིང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་གི་མ་རེད། ཅིག་པ་ལ་ཕར་
བསྐྱེས་ནས་ཐང་ཆད་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་བྱས་ནས་བཞུགས་གྱི་རེད། ཉིན་གཅིག་
བཞེས་རག་མཆོད་ནས་བཀའ་མོལ་མ་གནང་བར་མར་བསྐྱེས་ནས་གཉིད་ཁྲག་པའི་
བཟོ་འདྲ་བོ་བྱས་ནས་བཞུགས་སོང་། ཁོ་རང་གཉིད་ཁྲག་པའི་བཟོ་འདྲ་བོ་གནང་
བ་ཡིན་ཅང་གང་ཡང་མ་ཞུས་པར་ཁ་ཁར་བསྐྱད། དེ་འདྲ་ཞིག་ནས། ཨ་ཙོ།
ཨ་ཙོ། དེ་འདྲ་སྦྱིད་པ་ལ། དེ་འདྲ་སྦྱིད་པ་ལ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ས་ཆའི་སྡེ་
ཟིན་པ་རེད་ཟེར་ནས་ཅིག་ལ་སྐྱབས་པའི་བཟོ་འདྲ་བོའི་སྐབས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་
སྦྱིད་པ་ལ་ཟེར་བ་དེར་དངོས་སུ་སྐྱབས་པ་ཡིན་ན་སྦྱིད་པོ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་
ཡིན་ནམ། ཨ་ཙོ། ཨ་ཙོ། དེ་འདྲའི་མེ་ཉོག་ཡག་ག་ལ། དེ་འདྲའི་སྦྱིད་པ་
ལ། མངོན་སུམ་སྐྱབས་ན་ག་འདྲ་སྦྱིད་པོ་ཡོད་འགོ། དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག
ངས་དེ་དུས་དྲོགས་པ་ཟ་སྟངས་གཉིས་བྱུང་། ཡང་ན་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་དྲགས་ཤིག་རེད། ཡང་ན་ཁོང་གིས་གྲུབ་བརྗེས་འདྲ་
བོ་ཞིག་མིན་འགོ་བསམ་བྱུང་། ཡིན་ནའང་ཁོང་ནང་པ་མིན་པ་དང་ལོག་ཏུ་
ཅན་ཡིན་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་གོང་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནས་ཟླ་གཉིས་ཙམ་
བརྒྱུན་གཞི་བཞེས་པ་རེད།

མཆོམས་མཆོམས་ལ་ང་ལྟ་ས་ལ་འགོ་བའི་དུས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁོང་
གི་སར་ཐངས་རེ་རེ་ཡོང་བྱུང་མ་བཅའ་འདྲ་བོ་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་གསུང་
བར་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་མི་ཞེ་དྲག་དཀོན་པོ་འདུག གལ་སྲིད་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་

མི་རེ་གཉིས་ཡོང་ན་ཡང་དོན་དག་མེད་པའི་མི་ག་ལྟག་རེད། ཁྱིད་རང་ཡག་པོ་
འདུག་ཟེར་ནས་ཞེ་དྲག་མཉེས་པོ་གནང་གི་ཡོད། ང་ལྟ་ས་ལ་འགོ་དུས་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་བསྐྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད། སྐུ་གཟུགས་ཆང་མ་སྒྲོས་ནས་གང་
ལྟར་རྒྱུང་གིས་སྒྲོས་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་སྒྲོག་སྒྲོག་ཆགས་ནས་སྒྲན་གང་བཞེན་
ཀྱང་ཕན་མ་ཐོགས་པ་ཞིག་ཆགས་འདུག།

ཐ་མ་དེ་ལ་སྒྲུང་ཅེ་ཤག་གི་དྲུང་ཡིག་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་པོ་ཞེས་གྱི་བཙུན་ཁང་ནང་ལ་ཡོད་དུས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པ་འདྲ། བཙུན་ཁང་ནས་ཚུར་ཐོན་ནས་དགའ་རུ་ཤག་གི་ཐོག་ཁ་དེར་བཞུགས་
དུས་གཞུང་གིས་གསོལ་ཕོགས་དང་ཁང་པ་ཡང་གནང་ནས་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་
དཀར་པོའི་མཇུག་གཙང་མ་ཡག་པོ་ཞིག་སྟོང་རོགས་གནང་གསུངས་ནས་གཞུང་
གིས་དམིགས་བསལ་དེ་འདྲ་གནང་བ་རེད།

(ཞོ་ར་བསྐྱེད་དར་པས།

ལྷགས་སྟག་ བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་ལམ་ལོ་ས་རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་
གིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་རྗེས་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན། རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་དམ་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་རབས་
ཚོམ་འཕྲོ་བསྐྱུང་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས།) 101

ཕོགས་དེ་ལ་འབྲུ་ཕོགས་དང་དངུལ་ཕོགས་གཉིས་ཀྱི་འདུག་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་དེ་གནང་བའི་སྐབས་ལས་ཁུངས་དྲུང་ཡིག་བསོད་ནམས་སྟོབས་
རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་ཞབས་ཞུ་དགོས་ཡིག་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཁོང་ཞུ་མཁན་ཡིན་

པའི་སྐད་ཆ་ཡོད་པ་འདྲ། གང་ལྟར་སྒྲུང་ཅི་གཤག་གི་ལས་ཁུངས་གྲོལ་བ་ད་གར་
སློབས་གྱི་རེད། ཡོང་ནས་སློབ་སྦྱོང་གནང་གི་མི་འདུག དགེ་ལྷན་ཐམས་ཅད་
སྒྲོར་བྱས་ནས་བསྐྱེད། ཁོང་གིས་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཅིག་རྒྱལ། དེར་ཅིག་ཅི་ཞིག་བཞག
ཆང་ཁོག་སྒྲིམ་གང་འབྱེད་ཡོང་ནས་ཆང་འཐུང་ནས་གདོང་དམར་རྒྱུ་བྱས་ནས་
བསྐྱེད་གྱི་རེད། ཡིན་ཡག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དགེ་ལྷན་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག་
སྟེ། ཅ་བ་ནས་དཔེ་བྲིད་གནང་གི་མི་འདུག ཁོང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སར་
ཕལ་ཆེར་ཡོད་ཡོད་འདྲ་ཞིག་རེད། དེར་བཞུགས་དགོས་ཡག་དེ་ཁོ་རང་སྒྲུར་གྱི་
དོན་ཡིན་ནམ་སུའི་དོན་ཡིན་ཏེ་གོ་གི་མི་འདུག

ཅུ་ནག་ནས་ཡར་ཡོང་བའི་རྒྱ་མིའི་སྒྲིམ་གར་ནང་ཕན་ཇོ་ཡེ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་
པ་རེད། ཅུ་ལྷན་འདི་དང་མོ་བ་སྒྲིམ་གི་འཕེལ་རི་ཟེར་བའི་ཁ་ཆེ་སྒོ་ལགས་ཤིག་
ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོས་སྐྱ་སྟན་དང་ཞབས་ཤོ་འབྲལ་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཅང་འཕེལ་རི་
དང་ཕན་ཇོ་ཡེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། འཕེལ་རིས་ཕན་ཇོ་ཡེ་ལ་རྒྱུང་ཡིག་བསྐྱེད་
ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ཇོ་སྒྲིམ་བྱས་ནས་ཁོང་ཆོ་འགྲིགས་པེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་
སོང་ཅང་རྒྱུང་ཡིག་བསྐྱེད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བ་སྟུན་
གྱི་ཡོད་པ་དེ་དྲག་པ་ཐབས་ཤེས་སྒྲོར་ཕན་ཇོ་ཡེ་ལ་ལབ་པ་རེད། བྱས་ཅང་ཕན་
ཇོ་ཡེས་རྒྱ་མིའི་ཨེམ་ཇི་འབྲིད་ཡོང་། ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཁབ་བཞི་བཞི་རྒྱལ་པ་རེད།
དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དྲག་ཏུ་མ་སོང་བར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གཤེགས་པ་རེད།

(དོར་ཁང་བསྐྱེད་ནམས་དཔལ་འབར་པས།)

ཀྱང་དབྱང་སྒྱུ་ཆབ་ཀྱང་ཅིང་ལུས་ལྟན་དུ་བྲིད་ཐེབས་པའི་སྒྲན་པ་མཁས་པ་ཞིག་
གིས་སྒྱུ་ཁམས་ལ་བཞག་དབྱང་ཀྱང་བྱས་ཏེ། ད་ནི་སྒྱུ་འཆོ་དཀའ་བར་གྱུར་ཅིས་ལུས་

འདུག མཐར་ལྷགས་ཡོས། བྱེ་ལོ་ ༡༧༥༡ ཉོར་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ དགོང་རྩོ་ལྷ་སའི་
 རྒྱ་ཆོད་བཞི་པ་ཙམ་ལ་ལྷ་སར་སྐྱོ་གཤེགས། དེ་སྐབས་དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུར་
 སྐབས་ཡོད་པ་རེད། 102

གན་པོ་ཤེར་རྒྱམ་པས།

ཉི་མ་མ་གར་གོང་ནས་བྱིན་པས་ཁོ་པོ་འགྲོ་ཆར་ཙམ་ན་གཤེགས་སོང་ཟེར། བྱེ་
 ལོ་ ༡༧༥༡ བོད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྷགས་ཡོས། ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༣ ཡིན། དགུང་
 གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་ཉིང་རེད། 103

རྒྱ་མི་ལེ་ཡི་འུ་དཔྱི་ནས།

ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ལྟར་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐབས་ངན་
 གཞན་ཞིག (ང་བསྐྱབས་མའི་ནང་དུ་གཞུགས་པ་) སྤྱད་ནས་ཁོང་གི་སྐྱེ་ཆའི་འདུ་བྱེད་སྟོང་པར་
 བྱས་ཁོང་སྐྱོ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆོད་ནི། བྱེ་ལོ་ ༡༧༥༡ ལྷ་ ༡༣ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་
 ཡིན། 104

ཉོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

མདོ་སྐད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་ད་བར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དགེ་ཆོས་གོང་ས་རྒྱུན་ཞིག་བཤད་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི། བཙུན་ཁང་དུ་དུག་ལྷགས་པས་སྒྲོད་བཀྲོལ་སྐབས་དུ་ལམ་འཆི་ལ་ཉེ་ཡང་།
 ཆང་རག་ཤུགས་ཆེན་འབྱུངས་ནས་དུག་མགོ་ཆང་གིས་མནན་ཏེ་དུས་ཡུན་གང་འཆམས་རེར་
 ངག་བརྟོལ་བྱུང་ཟེར་དང་ཟེར་བཞིན་པ་དེ་རྒྱ་མཆན་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མ་ཡིན། 105

ར་ཀ་ར་རིན་པོ་ཆའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས།

དགེ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཞི་བར་གཤེགས་སྐབས་རང་ལོ་ཉིར་དུག་ཉིར་བདུན་ཙམ་དང་།
 དགེ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བཅུང་བཞི་ང་ལྷ་ཙམ་ཡིན། 106

སྐྱ་གཤེགས་པའི་རྩ་བ་དེ་འདྲ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་གི་སྐྱ་ཆོ་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མིས་ཁབ་སྤྱག་ཅག་དེ་འདྲ་རྒྱབ་པ་ཅི་ཡིན་ང་ཆོས་མིག་གིས་མཐོང་ཡག་མེད་ཅང་བཤད་བྱུང་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁབ་རྒྱག་དུས་ང་ཆོ་ཡོད། ཨེམ་ཇེ་སྐྱ་སྤྱག་གི་ཡར་ཆད་དེར་སྤྲོད་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཙུགས་སོང་བའི་སྤྲོད་ཁང་དེ་ནས་ཡོང་བ་རེད། ཁོང་དགོངས་པ་འཛིན་པ་རན་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ་རྒྱ་མིས་བསམ་ངན་སྤྱོད་རྩལ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ་གང་ལྟར་པོད་གཞུང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱ་སྤྱོད་ལ་ཉེར་འཆེ་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་བཏང་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན།

སྤྱོད་མ་སྤྱོད་བཟང་བཟན་འཛིན་གྱི་དེབ་ཀྱི་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འགོད་རྒྱུ་ཆེད་ཁོང་གིས་བཀའ་འདྲི་གནང་གི་འདུག ཐ་མ་དེར་པོད་གཞུང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཀོངས་པ་རེད་དམ་གསུངས་པ་རེད། མ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་པས་བཀོངས་འདུག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཞིག་གིས་བྲིས་པའི་དེབ་ནང་ལ་གསལ་པོ་བྲིས་ནས་བཀོད་འདུག་གསུངས་པ་རེད། ང་གཉིས་ལ་དྲགས་སྒྲ་རམ་ས་ལའི་ལ་མུ་ནའི་ཁ་དེར་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྱོད་བཟང་བཟན་འཛིན་ལགས་ཁྱེད་རང་གིས་དབྱེན་ཇིའི་དེབ་ནང་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྲིས་འདུག་སྟེ་དེ་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་མ་རེད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་གཤེགས་སྤངས་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་བྲིས་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། དེ་ང་ཆོས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད་ཅེས་དེ་དུས་ཁོང་ལ་གསལ་པོ་ཞུས་པ་ཡིན་སྟེ་ཁོང་གི་དེབ་ནང་ལ་བྲིས་ཡོད་མེད་ཏེ་གོ་མ་བྱུང་། དེ་ང་ཆོས་མིག་གིས་མཐོང་བ་རེད། ཐ་མ་དེར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གཤེགས་པ་རེད། སྐྱ་མུང་སྐྱེལ་ས་དེར་ང་མེད། དུང་ཡིག་བསྟན་ནམས་སྟོབས་

ཀྱུ་ལ་གྱིས་ཞུ་འདེབས་གནང་རོགས་ཟེར་གྱི་འདུག

(དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་གྱིས།)

ཁོང་གིས་དགའ་རོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཅུ་བའི་ནང་ན་མི་ཆེའི་མཐའ་མཐུག་སྤྱི་མགོ་འཛིག་མཁན་དང་འོག་སྟེན་བཞེ་བོ་ཀྱག་མཁན་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མི་འདུག་ཅིང་། ལྷ་ས་ནས་སྤྱི་གོངས་ཁར་ཇ་ཆ་བོ་ཁམ་གང་ལྷག་མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་གཅིག་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མི་འདུག) 107

ངས་ཞུ་འདེབས་ཤིག་ཕྱུ་བ་ཡིན། གཙོ་བོ་དོར་ཆང་དང་གཞུང་གི་སྤྱི་བྱ་གཞི་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སར་བཅར་མཁན་མང་ཆེ་བས་ཞུ་འདེབས་ཕྱུ་བ་རེད། དྲུང་ཡིག་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱུ་ལ་ལགས་གྱིས་མཐུག་ཅ་དེ་གནང་བ་རེད། སྤྱི་ཕུང་སྟེལ་བར་དྲུང་ཡིག་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱུ་ལ་ལགས་ཁོ་རང་ཕྱིན་པ་རེད། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱུ་ལ་ལགས་འབྲུངས་ས་སྤྱི་སྟོན་རམ་པའི་འབྲིས་དེར་རབ་བཏན་ཁང་སར་ཟེར་བ་དེའི་ནང་རེད། སྤྱི་གཞུང་མེ་ར་གར་ངོས་དེར་དུར་ཁྲོད་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་གདན་འདྲན་བྱས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གྱི་དབུ་ཐོད་དེ་དྲུང་ཡིག་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱུ་ལ་ལགས་གྱིས་བསྐྱམས་འདུག ཉིན་གཅིག་ང་ལ་བཏུན་བྱུང་། དགེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོད་དེ་ངས་མར་བྱས་པ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་འབྲུ་བོ་ག་འབྲུ་ཆང་འདུག་གསུངས་པ་རེད། རི་མོ་དམིགས་བསལ་ཡག་ག་ཟེར་ནས་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ་སྤྱི་ཐོད་ཡིན་ཅང་ཕྱིན་ཉིན་བྱས་ནས་ཉར་ན་ཆོག་གི་རེད་བྱས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དབུ་ཐོད་དེ་དྲུང་ཡིག་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱུ་ལ་ལག་པར་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གི་མི་ཕན་ཇོ་ཡེས་གྱིས་ཀྱི་ནག་ལ་བྲིད་པ་རེད། ང་ཆོ་ལྷ་སའི་ལུང་པ་དེའི་ནང་ནས་

སྒྲིན་དང་པོར་འགྲོ་མཁན་དེ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ན་མ་ཀུན་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ང་ཆོ་བཅར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ཁོང་གི་བཀའ་མོལ་ལ་ཆད་འཛིན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། མཆོམས་མཆོམས་ལ་སྒྲོལ་མ་བསྐྱོར་ནས་དུ་གི་རེད། མཆོམས་རེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་(ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ)ཞུ་མ་ཤིང་པ་འཇར་པན་གྱི་བུ་མོ་ཐུག་ཐུག་དབྱེན་ཇིའི་བུ་མོ་ཐུག་ཐུག་ཀྱ་གར་སོ་པ་དང་ཐུག་ཐུག་འདྲ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ནས་ཆང་མ་འུར་ཆ་ལྡིར་ལྡིར་བཞེས་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། སྒྲིན་མ་ཁོང་ཟ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་བཞུགས་དུས་ཤིག་ལ་ཀྱ་གར་པ་ཞིག་ཡོང་ནས་མགོ་ནས་བཟུང་རྒྱུ་པའི་བར་དང་རྒྱུ་པ་ནས་བཟུང་མགོའི་བར་བཞུགས་སོང་། དེ་སོ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད། དེ་འདྲའི་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལ་ཕར་ཡང་བཀྲག་བཀྲག་བྱས་ནས་ངས་མགོ་ནས་བཟུང་རྒྱུ་པའི་བར་དང་རྒྱུ་པ་ནས་བཟུང་མགོའི་བར་ཡར་ཅིག་བཞུགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་ག་དུས་ཡིན་ནའི་ཐུག་ཐུག་པ་རེད། དབྱེན་ཇིའི་སྐད་ལ་ག་རེ་གསུང་གི་ཡོད་ན་གང་ཤེས། ང་ཆོ་ལ་པོད་སྐད་ཐོག་གསུངས་པ་རེད། ཨ་ཅི་སྐྱེ་ཞབས་འདིར་ཐེབས་ཡོད་པས་ཟེར། ང་འདིར་ཡོང་དགོས་པའི་དོན་དག་ཅིག་ཡོད། བྱེད་རང་འདིར་ཐེབས་པས། དེ་འདྲ་བཤད་ནས་ཡུན་རིང་ཐག་ཆོད་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ག་བར་འཕྱོར་ས་དེར་ཁོ་སྐྱེའམ་གྱི་འདུག་གསུངས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་འདུག་སྟེ་ཐ་མ་གྲོང་གསེབ་ཅིག་ལ་ཐུན། ཐོག་ཀྱང་རྩ་ཐོག་ཡིན་པ་ཞིག་གི་ནང་ཇ་ཆོང་མཁན་མ་སྐྱེ་བ་ཞིག་འདུག་ དེར་ཇ་འཐུང་ནས་བསྐྱོད་ཡོད་པས་ཡང་ཁོ་དེར་སྐྱེའམ་སོང་། སྐྱེ་ཞབས་བྱེད་རང་འདིར་ཐེབས་ཡོད་པས། ད་ག་པར་ཐེབས་གྱི་ཡིན་ཟེར། ང་

ཕར་འགོ་མཁལ་ཞིག་ཡིན་དོན་དག་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིས་བཤད་པས། དོན་
 དག་གལ་ཆེན་པོ་ག་རེ་ཡོད་ཟེར། དོན་དག་གལ་ཆེན་པོ་ཆང་མ་བྱེད་རང་ལ་བཤད་
 དོན་མེད་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ནས་དགའ་རབ་ཅིག་ཕྱིན་པ་ན་ཞིང་ཁ་ཞིག་གི་སྒྲིང་ལ་
 རི་ཅོག་ཅོག་ཅིག་དང་གིང་སྒྲིང་སྒྲིང་རྩི་པོ་དང་བྲག་ཀྱང་སྒྲིང་རྩི་པོ་ཡུལ་སྒྲིང་ས་ཡག་
 པོ་ཞིག་འདུག ལམ་སང་དེར་བསྐྱད་ནས་རི་མོ་བྲི་གིན་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་ཡང་
 ཁོ་དེར་སླེབས་སོང་། ལྷོ་ཞབས་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད་ཟེར། ངས་ཅིག་བྲིས་ཀྱི་
 ཡོད་ལབ་པ་ཡིན་པས་ག་རེ་བྲིས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། ངས་བྲིས་ཡག་གང་ག་བྱེད་རང་
 ལ་བཤད་དགོས་དོན་མེད་ལབ་པ་ཡིན་པས། ལྷོ་ཞབས་བྱེད་རང་ལ་ལས་དོན་གལ་
 ཆེན་པོ་ཞིང་ཡོད་པ་འདྲ་ཟེར། དོན་དག་མེད་པའི་མི་ག་བར་ཡོད་ལབ་པ་ཡིན་
 པས། དེ་ནས་ཁོའི་གདོང་དམར་པོ་དམར་རྒྱང་ཆགས་སོང་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད་བསམ་
 བྱུང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྦྱོང་པ་ག་ལྟག་ཅིང་གིན་བསྐྱད་ཅང་ཁོས་བསད་
 ཡག་ཡིན་པ་འདྲ་འདུག གཞི་ནས་ང་ག་བར་ཕྱིན་ཕྱིན་ས་ལ་བྱེད་རང་ཡོང་། ང་
 ལ་སྐད་ཆ་ག་ལྟག་བྲིས། དེ་བ་བཏང་དགོས་པའི་དོན་དག་ག་རེ་ཡིན་ལབ་དུས།
 ང་ད་ལྟ་འདི་ཡིན་ཟེར་ནས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། བྱེད་རང་ག་ས་ག་ལ་ཕེབས་
 ཀྱི་འདུག་ག་རེ་ཡིན་པ་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་རང་དྲོགས་པ་ཟ་བ་ཡིན་ན་ངས་བྱེད་རང་
 ལ་བསྐྱོན་ཀྱི་ཡིན་བྱེད་བལྟ་བར་ཤོག་ལབ་པ་ཡིན་པས་ཁོ་ཚུར་ཡོང་ནས་ཞེ་པོ་ཞིག་
 བལྟས་ཏེ། ཨ་ལེ་སྐྱེ་ཞབས་བྱེད་རང་གིས་བྲིས་པ་དེ་འདྲ་རེད་པས་ཟེར། ཨོ་དེ་
 འདྲ་རེད་ལབ་པ་ཡིན། བྱེད་རང་གི་འཕག་དེའི་ནང་ལ་དེ་འདྲ་ག་ལྟག་ཡོད་པ་
 རེད་པས། དེ་མིན་གལ་ཆེན་པོ་ག་རེ་ཡོད་ང་ལ་བསྐྱོན་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་པས་
 ཟེར། འགྲིགས་ཀྱི་རེད། གལ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་དེ་བྱེད་རང་གིས་ལྟས་ན་འགྲིགས་

གྱི་རེད། ལྷོས་དང་ལབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རང་གིས་ང་ལ་བརྟན་ལོགས་ཟེར་ནས་
ལག་པ་རྩ་བ་ནས་རྒྱབ་གྱི་མི་འདུག ངས་ཆང་མ་བརྟན་པས་མྱང་པོ་ཆེ་འདྲ་དང་
སྤྱུ་འདྲ་པོ་རེ་མོ་འདྲ་མི་འདྲ་ཞེ་གཅིག་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་རེ་རེ་བཞིན་བརྟན་
སོང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་ཁོས་ཁོ་རང་གི་ཨ་མ་ཕྲག་ནང་ལག་པ་བརྒྱབ་ནས་མེ་
མདའ་ལན་ཀླུ་ཞིག་བཏོན་ནས་སྐྱེ་ཞབས་འདི་རེད། ད་ཁྱེད་རང་ཕེབས་ཟེར་
ནས་དེ་ནས་བཟུང་མི་དེ་ས་ཆ་དེ་ལ་ཡོང་ཡག་མི་འདུག་ཟེར། སོ་སོ་དབུ་བདེ་ཐག་
ཆོད་པར་སྤྲོགས་གྱི་མི་ལ་བཀྲག་བཀྲག་གནང་གིན་བཟུང། མིས་དངོས་གནས་
ཅིག་ཡིན་པ་རེད་བསམས་ནས་ཉིན་ཁ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཟེར།

ཡང་དཔེར་ན། ཉིན་གཅིག་ཟ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དཔྱིན་
ཇིང་བུ་མོ་ཞིག་བཟུང་འདུག སྐྱེ་ཞབས་ཕྲག་ཕེབས་གནང་བྱུང་ཟེར་ནས་ཁྱེད་རང་
འདིར་ཕེབས་ང་གཉིས་མཉམ་པོར་བཞུགས་མི་མང་པོ་མི་འདུག་ཟེར། ཁྱེད་རང་
སྐྱེ་ཐང་མཉེལ་ཡོད་གྱི་རེད། གསོལ་ཇ་བཞེས་ཏོག་མངགས་ག་ཟེར་ནས་མོས་
གསོལ་ཇ་བཞེས་ཏོག་མངགས་ཏེ་འབྱེར་ཡོང་ནས་ཇ་མཉམ་དུ་འཐུང་བ་ཡིན། ཡོང་
འཆ་མས་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་བཞེས་ལག་མངགས་དགོས་གྱི་རེད་ངས་མངགས་ཟེར།
ང་འོ་ཁོག་པ་འི་ནང་ལ་མོས་ང་ལ་མགོ་བརྒྱུར་ཞིག་གཏོང་མདོག་ཁ་པོ་འདུག ཇོ་
མ་ཤེས་པ་ལ་ཇ་དང་ཁ་ལག་གི་རིན་པ་སྤྱོད་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད་དེ་ང་རང་ལ་པད་
ཤག་ཇིང་ས་པ་ཡོད་ཨ་བསམ་བྱུང་། འགྲིགས་གྱི་རེད་ཟེར་བ་ཡིན། མོ་དང་མཉམ་
དུ་ཁ་ལག་རྒྱགས་ཆོད་བཟས། སྐད་ཆ་ཅི་འགྲོས་མོལ་འགྲོ་བཤད་ནས་བཟུང་པ་
ཡིན། ཁྱེད་རང་ཏོག་ཙམ་བཞུགས་ཨ་ང་མི་ཞིག་དང་ཐུག་ནས་ལམ་སང་སྤེབས་
ཡོང་ཟེར་གྱི་འདུག ང་ལ་མགོ་བརྒྱུར་བཏང་ནས་འགྲོ་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ་

འགྲོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད་བསམ་བྱུང་། འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ལའང་པ་ཡིན།
དེ་ནས་མོ་ཙུ་བ་ནས་ཡོང་མཁན་རང་མི་འདུག དགོས་མི་དགོས་དེ་འདྲ་མང་པོ་
ཞིག་གསུང་གི་རེད། དགའ་རུ་གྲག་གི་ཐོག་ཁ་དེར་བཞུགས་དུས་རེད།

སྐྱམ་དུན་ལ་མི་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཡོང་ཡག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་མཁས་
པ་ཆེན་པོ་བྱས་དག་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད་དེ་དག་ཕྱག་ཆོའི་མགོ་བོད་ཐུབ་ཀྱི་
མ་རེད། ང་ཆོ་ཡིན་ན་དག་ཕྱག་རེ་རེ་ཡོང་བ་དང་བསྐྱབ་དགོས་ཡག་དེ་བསྐྱབས།
ལོག་དགོས་མཁན་དེ་ཆོ་ལོག་བཅུག ཡང་གསར་པ་གཅིག་སྐྱབས་པ་དང་དེ་ལ་
གསར་པ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཁོང་གིས་དོག་ཅམ་མ་སྒྱེད་པའི་བཟོ་འདྲ་
པོ་ཞིག་གནང་ནས། དཔེར་ན། དག་ཕྱག་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་
སྐྱབས་ན་ཡར་ཐེབས་དོག་ཅམ་བཞུགས་དང་བྲིད་ཆོག་གསུངས་ནས་ཁོ་རང་གི་དུས་
ཆོད་རྒྱུས་ནས་དག་ཕྱག་གཞན་དག་ཅིག་སྐྱབས་ཡོང་གི་རེད། ཁོང་གཉིས་ཀ་
འཛོམས་ཡོང་དུས་སྒྲིན་མ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་མ་བསྐྱབ་པ་བྱས་རྗེས་མ་དེ་ལ་
དོག་ཅམ་བཞུགས་ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་ནས་བསྐྱབ་ཡག་
ཙུ་བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནས་བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་ག་སྒྲག་གསུངས་
ནས་བཞུགས་ཀྱི་རེད།

ཡང་ཁོང་ཀྱང་གར་ནང་ག་ས་ག་ལ་འབྱམས་ནས་བཞུགས་དུས་ཉིན་གཅིག་ཀ་
ལེ་ཀ་ཏ་ལ་གཞང་ཁང་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཟེར། དེའི་ནང་འཇའ་པན་གྱི་
བྱ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་འདུག སོ་སོ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་མཉམ་དུ་བཟུང་།
ཁྱུ་མངར་མོ་འདྲ་འཐུང་ཨ་རག་འདྲ་འཐུང་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་

ལགས་ཀྱིས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་གནང་བ་ཡིན་པ་རེད། ངས་ཞེ་བོ་ཅིག་བྱས་ཡོད།
དགའ་བོ་ཞེ་བོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་བསམ་བྱུང་སྟེ། མོས་ཡར་ལངས་ཆར་བ་དང་
མོས་གཅིག་ཆག་སེ་པར་གཡུགས་སོང་། ཁུ་བ་གང་ག་ཤུབས་ཤིག་གི་ནང་ལ་
པར་གཡུགས་བཞག་འདུག ཡ་ཁ། ཁོ་དང་ང་གཉིས་ཐུག་རེག་ངོ་མ་བྱུང་མེད་
པ་རེད་བསམ་བསམ་ཞིག་བྱུང་གསུང་གི་འདུག

སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐུགས་བསམ་བཞེས་སྐྱངས་དེ་ཁོང་གི་གོང་ལ་མི་
འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་གསུང་བའི་
སྐབས་སུ་ཐུར་ཆོས་རྒྱལ་ཆོའི་དུས་རབས་ཡིན་ན་སྟོབས་དང་དྲག་པོའི་དཔུང་བཅས་
འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ནང་ལ་ང་ཚོ་འགྲན་རྒྱ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡོད་
པས་མ་ཆད་དབྱིན་ཇི་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཆོའི་ནང་ལ་གསལ་
ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་དེ་ཚོ་བརྒྱུ་
ཡག་གི་མཆམས་དེར་ཐུག་འདུག འཛམ་བུ་སྤྱིང་གིས་ཆ་བཞག་གི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་
ན་པངས་ཡག་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད་དེ་དེ་གསལ་ལ་བདག་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་རེད། བདག་
སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག

སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་འགྲོ་སྐྱངས་བྱས་ན། འདི་ངའི་ལུང་པ་རེད། འདི་
ཡང་ངའི་ལུང་པ་རེད་ཟེར་ནས་གང་ག་ཚུར་རུབ་རུབ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོའི་མི་
འདི་ཚོས། འདི་ངའི་མིན། འདི་ངའི་མིན་ཟེར་ནས་ཆང་མ་པར་ཐུད་བཞག་གི་
རེད། བྱས་ཅང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ག་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་རེད། ཡོང་
གི་མ་རེད་པ། དཔེར་ན། ཁམས་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་ན་ཁམས་པ་རོ་སྤྱོད་དེ་ཟེར་གྱི་

རེད། རོ་སྒྲིལ་ཟེར་ནས་ཁམས་པ་དེ་ཆོ་བོད་པའི་ནང་ལ་མ་ཚུད་པའི་བཟོ་འདྲ་
 བོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ལ་མདོ་སྤང་པོ་དེ་ཆོ་ཟེར་ནས་སྤང་པོའི་མིང་བཏགས་ནས་
 བོད་པའི་ནང་ལ་མ་ཚུད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་ལ་པོ་ཏྲོར་པ་ལ་ཐུག་ཡོང་
 དུས་ཏྲོར་ཁོག་དེ་ཆོ་ཟེར་ནས་བོད་པའི་གས་ལ་མེད་བསྐྱད་པ་འདྲ་པོ། དེ་ནས་
 ཡར་འགྲོ་ན་གཙང་དུ་མ་པ་འདི་ཆོ་ཟེར་ནས་དེ་ཡང་མེད་བསྐྱད་པ་འདྲ་པོ། དེ་
 ནས་སྒྲོ་ཁ་ལ་སྒྲེབས་དུས་དུགས་ཀྱིང་ལ་དར་རེད་ཟེར་ནས་མི་གཉལ་ལ་མེད་པའི་
 བཟོ་འདྲ་བོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག སར་བྱས་ཚུར་བྱས་དུས་གམ་པ་ལ་མོར་རྒྱབ་ཤོད་
 དཀར་ལ་ཚུར་རྒྱབ་དེའི་བར་དེ་ལ་ཏྲོག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་
 བོ་ཞིག་འདུག དེའི་ནང་ལ་ཡང་ཁམས་པ་ཆོང་དཔོན་རེད་ཟེར་བ་འདྲ་བོ་ཡར་
 ཡར་རེད། མར་མར་རེད་ཟེར་ནས་དེད་འགྲོ་དུས་བོད་པ་དངོས་གནས་དེ་སྐྱུང་ག་
 མ་གཏོགས་ཙམ་བ་ནས་མི་འདུག དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཆང་མ་ལུད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 འུ་ཐུག་ཡོང་དུས་སྒྲོ་བས་ཤུགས་ཤིག་དགོས་ཀྱི་རེད་དེ་སྒྲོ་བས་ཤུགས་ག་འདྲ་བྱས་
 ནས་ཡོང་གི་རེད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པ་ནང་བཞིན་གང་ག་ཚུར་རུབ་རུབ་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་རེད། ང་ཆོ་བོད་པས་ཚུར་རུབ་སྤངས་དང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཚུར་རུབ་སྤངས་
 འདྲ་གི་མ་རེད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱིས་དབང་སྒྱུར་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། དཔེར་
 ན། འདི་སེ་སེའི་ས་ཆ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཏན་ཏན་སྒྲོ་བས་འབྱོར་དང་དག་པོའི་གཡུལ་
 གྱི་ཐོག་ནས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད། འགྲོ་སྲིང་བཏང་དགོས་ཀྱི་རེད་
 པ། ང་ཆོ་བོད་པས་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། དམག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་མ་
 རེད་འདི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་མདུད་ཡིན། འདི་བྱིན་ཏེན་ཡིན། འདི་མཚོན་
 སྤང་ཡིན་ཟེར་བ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བཀམས། དཔེར་ན། མདོ་སྤང་ཡིན་ན་དཔོན་

ཁག་དེ་དག་ལ་བཀའ་མཁན། ཁམས་ཡིན་ནའང་དེ་ག་ནང་བཞིན་རེད། ཁོང་
 ཆོས་དེ་ག་རང་ཡིན་ཟེར་གྱི་རེད། གཞུང་གི་འོག་ཡིན་ཤག་མ་གཏོགས་གཞུང་
 གི་འོག་མིན་པར་སྲུ་གཅིག་གིས་ཚིད་པ་རྒྱབ་མཁན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཡོང་གི་མ་
 རེད། བར་སྐབས་ལས་ཀ་བྱེད་སྤངས་ཅ་བ་ནས་འགྲིགས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་
 འདྲ་ཡིན་ཅང་སྐྱོད་ཀྱི་རང་ཆོ་བྱུང་ཡིག་ཆེན་མོ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་དེ་ལ་སླེབས་
 ན་འདི་ཆོ་སེམས་ལ་བཞག་ནས། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་
 ནས་རྩབ་རྩབ་བཟོ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱིན་རྟེན་
 དེ་འདྲ་ག་སྟག་བཏང་ནས་འགྲིགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་འགྲོ་སྤང་གང་
 ཡང་གཏོང་དགོས་གྱི་མ་རེད་ལ་དམག་ཀྱང་རྒྱག་དགོས་གྱི་མ་རེད། དེ་གཅིག་
 དུས་འགྲིགས་གྱི་རེད། བྱེད་རང་ཆོའི་དུས་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད་
 དེ་འདྲ་གསུངས་སོ། །

ཡང་མཆམས་མཆམས་ལ་དྲོར་ཁང་སྲས་སྐྱེ་ཞབས་དང་སྐྱོད་སློབ་ཐང་ཡེ་
 ཤེས་སོགས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་ས་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་གི་རེད། དྲོར་ཁང་སྲས་
 སྐྱེ་ཞབས་གྱིས་གསུང་ཡག་ལ་ང་ཆོས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཆོགས་པ་ཟེར་བ་
 ཞིག་བཙུགས་ན་ཟེར་ནས་སྐྱེ་ཅིད་གནང་སྤོང་། དེ་ཏག་ཏག་རེད་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་
 རེད། ཨ་མདོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཆོགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་བཙུགས་ནས་གང་
 ག་ཚུར་རྩབ་རྩབ་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་རེད་པ། དེ་འདྲ་ཡང་བཀའ་
 གནང་སྤོང་། གང་ལྟར་ཁོང་གི་དགོངས་པ་མཐར་གཏུགས་ས་དེ་བོད་རིགས་ཡོངས་
 རྫོགས་དོག་ཅ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་ཡག་གི་དགོངས་པ་

དེ་ཁོང་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བཀའ་སློབ་ཐེངས་མང་པོ་གནང་བྱུང་། དེའི་སྐབས་དེར་ཀྱུ་ནག་གིས་བོད་བཟའ་གི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་དོན་གྱི་འབྲུག་ཆ་ཆེན་པོ་ལངས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཅང་སྲིད་དོན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་སྐབས་རེད།

ཡང་ཁོང་གིས་བཀའ་སློབ་གནང་ཡག་ལ་ཀྱུ་མིས་ཆོས་བྱས་པས་སྲིད་ལ་གཞོན་གྱི་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདྲ་བཀའ་གནང་སྐབས་ལ་འབར་མར་རང་བཅོན་ཐོབ་པའི་སྐབས་མགོན་པད་ལྷུ་ནས་སྐྱེ་ཆ་བཀོད་རྟོགས་གནང་ཞུས་པ་ལྟར་གོ་མིང་ཏང་གིས་སྐྱེ་ཆ་བཀོད་པ་རེད། མང་ད་སློང་དོས་གཞིའི་ཉིན་མོ་དེར་ཀྱུ་མིའི་སྐྱེ་ཆ་བཀོད་ས་ལེགས་སྐྱར་བཏང་ནས་འབར་མ་ཡར་ཀྱས་གཏོང་སྟེ་ལྷོགས་གྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་རྟོགས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཁྱེད་རང་ཆོ་ཡར་ཀྱས་ཅུ་བཅུ་ཉིད་ནས་འགྲོ་བྱུང་གྱི་མ་རེད། ཡར་ཀྱས་མི་འགྲོ་བའི་ཅུ་བཅུ་ཁྱེད་རང་ཆོ་མེ་ཆང་མ་གྲུ་པ་བྱེད་མ་སྐྱོང་བ་མེད་པ་དང་། མོ་ཆང་མ་ཨ་ནེ་བྱེད་མ་སྐྱོང་བ་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱས་ཅང་ཆོས་ཀྱི་ཤུན་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། ཀྱུ་ལ་ཁབ་ཡར་ཀྱས་འགྲོ་ཡག་ལ་ཆོས་དེ་བཞག་ནས་སྲིད་ཡར་ཀྱས་གཏོང་དགོས་གྱི་རེད། ང་ཆོ་ཀྱུ་ནག་ལ་ཆོས་པ་བྱེད་ཀ་ཞིག་མེད་པར་བཟོས་པས་རི་པིན་གྱི་གཡུ་ལ་ལས་ཀྱུ་ལ་བེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད། འབར་མ་འཆོག་པ་ཟ་ཐག་ཆོད་ནས་ལེགས་སྐྱར་གསུང་མི་དགོས་མར་ཐེབས་རྟོགས་གནང་ཞུས་པ་རེད་ཟེར། ཀྱུ་གོ་མིན་ཏང་གི་སྐབས་ནས་དེ་འདྲ་རེད། དེ་བས་གྲུང་ཁྲན་ལ་ཆོས་ཅུ་བཅུ་མེད་པ་རེད་པ། ཆོས་བྱས་ན་སྲིད་ལ་གཞོན་པ་སྐྱེལ་གྱི་རེད། ཆོས་དང་སྲིད་གཉིས་ཆ་གྲང་ལྟ་བུ་ལ་འགལ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་འབྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་འབྲེལ་བྱས་ན་ཆོས་དར་ནས་སྲིད་

ཤུད་རྒྱ་ཡར་ཞིག་སྤྱད་ཡར་རྒྱས་སྤྱན་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། ང་ཆོ་བོད་
ལ་ཆ་བཞག་ན་ཆོས་རྒྱལ་ཆོའི་དུས་རབས་ནས་ཆོས་དར་བ་རེད། ཆོས་དར་བ་
ལ་བཞེན་ནས་སྤྱད་དར་བས་རྫོ་རྒྱ་པོ་གརྒྱ་ནས་བྱུང་བྱེ་མ་སྐྱེ་རིང་ལ་ཐུག་ཐུག་བར་
ས་མཆོམས་བཟུང་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད། སྤྱད་
རྒྱུང་བ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་སྤྱད་བཟུང་ནས་སོ་སོའི་ལུང་པ་ལ་བསྟན། རྒྱ་ནག་དང་
ས་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅང་དམག་འདྲ་བྱུང་ན་དེ་ཆོའི་ཁ་གཏད་འདྲ་བཅར་དེ་འདྲ་
ཞིག་མ་གཏོགས་པོད་ཞེ་དག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། བྱས་ཅང་ཆོས་རྒྱལ་
སྤོང་བཅན་སྐྱམ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་བྱས་ཁོ་རང་གིས་བརྟན་པ་འཇུགས་དགོས་པ་དང་
རྒྱ་ནག་ནས་ངོ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་ངོ་པོ་མི་བསྐྱེད་དོ་རྩི་གདན་འདོན་
ཞུས་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཐག་ཆོད་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས། ཆོས་
རྒྱལ་ཁྲི་སྤོང་ཕྱེ་བཅན་སྐབས་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་གིས་བརྟན་པ་བཞིན་སྤོབ་དཔོན་
གྱིས་དབུ་བྲིད་པའི་རྟ་དམག་གིས་རྒྱ་གར་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡང་
ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཐུག་ཡོད། ཆོས་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱད་དར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདྲ་རེད།
ཆོས་དར་ནས་སྤྱད་ཉམས་རྒྱུད་འགོ་བའི་སྐད་ཆ་དེ་སྐྱག་རྩུན་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་སྤངས་ཁ་ཤས་གསུང་རྒྱ་
འདུག བོད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡིན་གསུང་གི་འདུག ཆོས་ལ་བཞེན་
ནས་བོད་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་རེད། སོག་པོའི་རྒྱ་བསྐྱེད་དཔའ་ཡི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡིན།
སོག་པོ་དེས་དམག་བརྒྱབས་ནས་ལམ་འགོ་བྱུང་དུས་ལ་རན་སའི་བར་དུ་གཏུགས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་འདུག དམག་བརྒྱབས་ནས་ལམ་འགོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཅང་དཔའ་
ཡི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡིན་གསུང་གི་འདུག དཔེན་ངོའི་རྒྱ་བསྐྱེད་ལུ་གའི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡིན་

ཟེར་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་གསུང་གི་འདུག དབྱེན་ཇི་ལྟར་
 པའི་ལོ་གཅིག་གི་སྟོན་ཐོག་ཚུར་བསྐྱུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་མེད་མེད་མངས་ལ་བཀྲམས་པ་ཡིན་
 ན་ལྟར་བ་དུག་ལྟེངས་པའི་ཆད་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། འཕྲོས་ལྟར་བ་དུག་གི་
 ཆོད་དེ་ཕྱི་ལོ་གསུང་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དབྱེན་ཇི་ལྟར་
 ལུང་པ་ནས་ལྷགས་མང་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་ཐོག་མར་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་བཟོས་
 ནས་བཅོང་བ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་དང་གསེར་ཆོང་རྒྱུ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདྲ་མང་
 པོ་ཞིག་འདུག ཐ་མ་དེར་ལུང་པ་གཞན་དག་ལ་ཕྱིན་ཏེ་བསམ་པ་བཟང་པོའི་བཟོ་
 བཞུག་ནས་སྒྲིལ་ཁང་དེ་འདྲ་བཙུགས་དེའི་ཐོག་ནས་ལུང་པ་དེ་ཆོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་བྱས།
 ཕྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཆགས་པ་དང་ལུང་པ་དེ་བཟས། དབྱེན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བྱེད་སྣངས་
 དུ་སེ་བྱས་ནས་རང་གི་ལུང་པའི་ལྷག་སེལ་ཡག་གི་དོན་དག་ལ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱས་པ་
 རེད། ང་ཆོ་བོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱས་པ་རེད། ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེས་པར་དུ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་གི་རེད། དཔེར་ན། ཡི་ཤུའི་ཆོས་དེ་འཇམ་བུ་སྐྱེད་
 ལ་དར་ཆེ་གོས་རེད། ཡི་ཤུའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་མང་ཆེ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 རེད།

ཡང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དམར་པོ་དང་དམར་པོ་མ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག མི་མང་ཆེ་བས་ཟེར་ཡག་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་
 བྱེད་པེད་ཟེར་ཡག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད།

(རྒྱ་མི་ལེ་ཡི་ལུ་དབྱེན་ནས།)

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡)ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བོད་རིགས་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་

གཅིས་རང་ལུགས་པ་ཞིག་དང་། དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་པ། བབ་ཆགས་ཀྱི་དངོས་
གཙོ་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་རེད། 108

དོར་ཞི་གདོང་དྲུག་སྟེ་མས་སྟོས།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པའི་གྲ་པ་ན་གཞོན་དེ་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་གོད་ཅིང་ཆང་
དང་བྱད་མེད་ལ་ཆེས་དགའ་ཞིང་། དྲུད་ནག་འབྲེན་གྱིན་འདུག ལྷ་རུ་སུའི་མར་ལའི་
ལྷ་བ་ལ་མོས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་རུལ་སྲུང་རྗེས་ལུས་ཡིན་ཞེས་སྤང་
པ་དང་། ནག་ཆོའི་ཏང་(འཇར་མན་གྱི་ལོག་སྤྱོད་སྤྱོགས་ཁག)གི་བྱེད་སྤངས་ལ་ཡང་དགའ་བའི་
གཏམ་ལབ་ཅིང་། རང་མཐོང་མཁྲགས་འཛིན་ཆེ་ཞིང་བྱ་སྤྱོད་མི་དང་མི་མཐུན་པ་ག་
སྟག་བྱེད་མཁན་རེད་ཅེས་འབྲུང་།) 109

ཁོང་དམར་པོ་ལ་མཉེས་པོ་མི་འདུག མཉེས་པོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དམར་
པོ་ཐོག་མར་བརྩལ་མཁན་མ་ཁེ་སི་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་རུ་སུའི་མི་མ་རེད། མ་ཁེ་སི་
ཟེར་བ་དེ་མི་ཆོ་ལ་གོད་པ་རྒྱགས་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་རེད། བསོད་བདེ་སྐྱམ་པོ་ཞེ་པོ་
ཞིག་དང་ག་དུས་ཡིན་ནའི་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་གྲ་འགྲིགས་པ་ཞིག་
ཁག་པོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅིང་གཞན་དག་སྟོབས་འབྱོར་ལུན་སུ་མ་ཆོགས་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆོར་བརྟལ་སེམས་སྦྱེས་ནས་གང་ག་སྟོམས་ཡག་དང་གཅིག་པ་བཟོ་
ཡག་གི་བསམ་སྟོན་འཁོར་ནས་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་དེ་ཁོས་ཐོག་མར་བརྩམས་
པ་རེད། དེ་རྗེས་ལྷ་རུ་སུར་དམར་པོ་དར་ཆེ་ཤོས་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་
རེ་རེད་ཟེར་ན། མི་ལོ་བརྩམ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་སྟོན་ཐོག་ཡག་པོ་སྦྱེས་ཡོད་པ་མ་
རེད། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཟའ་ཆས་དཀོན་པོ་ཆགས། སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བ་ཆོ་
ལ་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་ཡོད་པ་བྱས། ཁ་གས་སྟོགས་རིད་གི་བ་བཅས་བྱུང་བ་ཡིན་

དུས་མི་མང་པོ་ཞིག་དཀའ་ངལ་ནང་ཚུད་ནས་དང་པོ་མི་ཚང་ཕྱག་པོ་ཚོར་སྤོང་བར་
 བྱེན་པ་རེད། དེ་ཚོས་ཀྱང་སྤྱིར་བ་རེད། ཡོང་འཆ་མས་ནས་སྤོང་མཁན་དེ་ཤུགས་
 ཆེ་རུ་བྱེན་ནས་འཕྲོགས་རེས་བྱས་བསད་རེས་བཏང་སྟེ་ཕྱག་པོ་ཚོ་དང་སྤྱི་བོའི་དབར་
 རྒྱུ་འདྲེ་ཞེ་བོ་ཞིག་ཕྱག་སྟེ་ནང་འཁྲུག་ཆེན་པོ་ཞེ་བོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་རེད། སྐབས་
 དེ་དུས་འཇམ་གླིང་གི་སྲིད་བྱུས་ནོར་ཡོད་ཅེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུང་
 གི་འདུག དེ་དུས་དབྱེན་ཇི་དང་ཨ་མི་རི་ཀ་འདི་ཆོས་བཟའ་ཆས་ཀྱི་རོགས་པ་
 བྱས་ཡོད་ན་ཨུ་རུ་སུ་དམར་པོ་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་དུས་གད་མོ་བགད་ནས་
 བདག་པོ་མ་བརྒྱབ་པ་རེད། ཐ་མ་དེར་དམར་པོ་ཆགས་ནས་དེང་སང་ཉིན་ཁ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། ཨུ་རུ་སུ་རྟོང་མ་གཅིག་དང་རྒྱལ་པོ་ཕན་སུམ་རུ་སོ་
 གཉིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་ཨུ་རུ་སུ་དམར་པོ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་
 ཁབ་གཅིག་ཆགས་ནས་འཇམ་གླིང་ནང་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དམར་
 པོ་ལ་མཉེས་པོ་མེད་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་གསུང་གི་འདུག

དང་པོ་དོད་མ་གནང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་གིས་ཐེངས་མང་པོར་འབྲེལ་
 བཤད་གནང་བྱུང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་དེ་བར་ཞིག་ནས་
 རྒྱ་མི་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་འདྲ། འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་རྒྱ་གར་གར་གྱི་
 ཨ་སམ་སྒྲོ་ཡུལ་ནས་བཟུང་བལ་ཡུལ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ས་ཁྲ་ཞིག་བཀོད་རོགས་
 ཟེར་བྱུང་། ཕན་གཞོད་ག་བར་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཏེ་ས་ཁྲ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་
 ཡིན། ལུང་པ་འདི་འདྲ་འདུག རྒྱ་འདི་ལ་ཟམ་འདི་འདྲ་འདུག ཟམ་པ་དེའི་
 ཕར་ཁར་མི་ཚང་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག ལུ་ལི་སི་དེ་འདྲ་ཡོད་ས་ལ་ལུ་ལི་སི་གངས་

ཁ་འདི་འདྲ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་དམག་གི་ས་ཁ་འདྲ་བོ། སྤྱག་
སྤྱག་དེ་འདྲ་མིན་པར་གསལ་ཐག་ཆོད་ཅིག་བཟོས་པ་ཡིན། དེ་དབྱིན་ཇིའི་ལག་
པར་ཐེབས་ནས་དབྱིན་ཇིས་དོ་དམ་བྱེད་ཡག་གི་མཆོམས་སུ་གཏུགས་འདུག

ཐ་མ་དེར་དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་གར་ལ་བསྐྱད་མི་ཆོག་པའི་ནོའི་སི་(བཀའ)བཏང་
བ་རེད། དེ་ཁོ་རང་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་མོལ་རེད་ལ། བོད་ལ་ཐེབས་པའི་
མཇུག་དེ་བར་དབྱིན་ཇིས་བོད་ལ་གྲུང་ཁན་ཕྱིན་སོང་ཟེར་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཡི་
གེ་བཏང་བ་རེད་ཟེར། ཆང་མས་དེ་ལ་ཆ་བཞག་ནས་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྲུང་
ཁན་རེད་ཟེར་ནས་ང་བཙོན་ལ་བཅུག་པ་རེད། དེ་དབྱིན་ཇིས་བསམ་གནག་བྱས་
བྱུང་། གཙོ་བོ་དེ་ཀ་ཤོད་པ་དང་དེ་ཆོ་ཡིན་པ་འདྲ། ཇེས་མ་བཙོན་ཁང་ནས་བཏོན་
ནས་ཀ་ཤོད་པས་གསོལ་ཆོགས་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས། བཞུགས་གདན་མཐོ་བོ་
ཞིག་བརྒྱབས་ནས་དེའི་སྐང་ལ་བཞུགས་རོགས་གནང་ཞུས། གསོལ་ཆོགས་དེ་
འདྲ་ཕུལ་བའི་སྐབས་ལ། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་བཞག་
ནས་ང་བཙོན་ཁང་ནང་ལ་བཅུག་མཁན་ཁྱེད་རང་ཡིན་པ། དེ་རིང་འདྲ་ཆགས་
ཆགས་འདྲ་བྱེད་ཁྲལ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་བཙོན་ཁང་ནང་འདྲུག་མཁན་ཁྱེད་རང་
ཡིན་ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་བཤད་རྒྱ་བྱུང་ཟེར། བཙོན་ཁང་ནང་འདྲུག་ས་ཞོལ་སྐང་
སྤངས་རེད་འདུག དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་བཙོན་ཁང་ནང་བཞུགས་པའི་
སྐབས་ཉི་མ་འཁྱོལ་གྱི་མེད་པ་འདྲ། བྱས་ཙང་ཆང་བཏུང་སྟེ་ཟ་རི་ཟ་རི་ཆགས་
བྱས་བྱས་ཆོད་ཇོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆང་གི་སྐང་ལ་ཨ་རག་ཀྱང་བཏུང་
བས་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་འཕྲོ་བརྒྱག་ལ་འགྲོ་ས་གཙོ་བོ་དེ་ནས་བྱུང་འདུག
བཙོན་སྐང་པ་དེ་དང་འགྲིག་པོ་ཡོད་ཙང་ག་རེ་འབྲེར་ཤོག་ཟེར་ནའི་འབྲེར་ཡོང་

གི་རེད། ང་ཆང་རག་ལ་དགའ་བོ་ཆགས་ཡག་དེ་ནས་ཆགས་སོང་།

ལེ་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱལ་རབས་དེ་དབྱེན་ཇི་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་འབྲེར་
ནས་དབྱེན་ཇིས་ཡི་གེ་དེའི་དོན་ཏུ་མ་གོ་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཚུར་བཏང་བ་རེད།
བོད་གཞུང་གིས་མ་མཐུན་ནས་ཐ་མ་དེར་བཅོན་སྲུང་ཁོ་མར་བཏང་ནས་ཁ་ཁ་ལ་
ཆང་རག་དེ་འདྲ་ཡུལ་ནས་འདྲིའི་དོན་དག་གསུང་རོགས་གནང་བེད་བྱུང་། བྱིད་
རང་ལ་དགོས་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ་ངས་བཤད་ཆོག་གསུངས་ནས་ལོ་རྒྱུས་དེ་
ཆོ་བཅོན་སྲུང་དེ་ལ་བཤད། དེས་གཞུང་ལ་ཞུས་མེད་འགྲོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གནང་བའི་
ལོ་རྒྱུས་ཤིག་འདུག

བར་སྐབས་ཤིག་ལ་རྒྱ་སྐབ་དགོངས་རྒྱུ་ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་བཏོན་པ་རེད།
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བཀའ་ཚུམ་ཡིན་ཟེར་ནས་དགེ་ལྷགས་པ་ལ་དགག་པ་ཡོད་
པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་དང་དགེ་ལྷགས་པའི་སྐྱེ་མ་འགའ་གས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལུ་སྐྱེགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འདྲ་བོ་བྱུང་སོང་།

(དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

མདོར་ན། ང་ཆོར་ཡ་མཆན་སྒྲེ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གྲུ་ས་ཆེན་པོར་འགྲིམས་
ནས་མཁས་མང་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ་བཅར་ཤ་བཅད་པའི་
མཁས་པ་སུས་ཀྱང་རྒྱ་སྐབ་དགོངས་རྒྱུ་འདི་ལྔར་མེད་ལེགས་བཤད་ཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་
གཏམ་ཡེ་མི་སྣང་། ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་སྐབ་དགོངས་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟུས་ཆེ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ནང་པ་ཡིན་པར་བཤད་དཀའ་བར་སྣང་།) 110

རྒྱ་སྐབ་དགོངས་རྒྱུ་དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཅུ་མས་ཏེ་མཇུག་ཆེ་བ་

བཟང་པོས་བསྐྱེད་ས་པ་རེད། དེའི་སྐྱེག་ཤོག་གི་མཐུན་ཀྱིན་བདུད་འཛིམས་རིན་
 པོ་ཆོས་གནང་བ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་སྐྱེབ་དགོངས་ཀྱིན་ནང་བཀོད་
 ཚད་ཚང་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གནང་བ་ཨེ་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་འདུག དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྤྱོད་ས་གཅིག་ཁོ་ན་བཟུང་ནས་སྤྱོད་ས་གཅིག་རང་ལ་དབུ་འཁོར་
 གནང་མཁན་ཞིག་ཁྱོད་ནས་མ་རེད། དཀོན་མཆོག་མ་རེད། དེའི་ནང་ཡོད་ཚད་
 གང་ག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་མ་ཡིན་པར་ངས་ཆ་འཛིག་ཞུ་གི་ཡོད། ལྷ་
 བ་བཟང་པོ་སྐྱ་སའི་བར་སྐོར་ནང་སྤྱོད་མཁན་ཉག་རོང་པ་ཞིག་རེད། དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་སྐྱ་དག་ཁྱིད་པར་སྤྱེད་ས་སོང་། ཁོ་རིག་པ་བཟང་པོ་ཞིག་
 མ་རེད་སྟེ་པོ་རེད། ལྷ་དག་ཉི་མ་བཅོ་ལྔ་འདྲ་ཞིག་ཁྱིད་སོང་། ང་ཆོ་མེད་དུས་
 ཀྱང་ཁྱིད་ཡོད་ཀྱི་རེད་པ། ལོ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་གི་རིང་ལ་སྐྱ་དག་སོགས་འཁྱིད་
 ལྷ་ས་མཆོན་ཚང་མ་ཤེས་ཏེ་ཁོང་མཁས་པ་ཆགས་པ་དེ་འདྲ་སྤྱེད་ས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་
 བཞིན་ལྷ་ས་རིན་པོ་ཆའི་བཟོ་འདྲ་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོང་གིས་མཐུག་བསྐྱེད་
 བ་ཡིན་ཟེར་དུས་ཀྱང་ཡོད་ཆོས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷ་བས་དེར་
 ང་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། ཁོང་ཆོས་ངར་ནས་ང་ཆོ་ལ་གང་
 མིན་ཚད་དུ་སེ་བྱས་ཤག་ཟེར་མཁན་དགེ་ལུགས་པའི་སྤྱོད་ས་འགའ་ཤས་ཤིག་ཡོད།
 དེ་དུས་ང་ཆོའི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ང་ཆོ་ཡོད། ངས་ཁྱིད་རང་ཆོས་ལྷ་བ་
 བཟང་པོ་ལ་ཡོད་ཆོས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་གནང་། ལྷ་སྐྱེབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་
 ཀྱིན་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་རབ་བྱེད་ག་ཆོད་ཡོད། རབ་
 བྱེད་རེ་ལ་བཞུགས་བྱ་དང་ཞུགས་བྱེད་དོན་དག་གི་འདྲ་ཡོད་པ་རེད་དེ་གཅིག་དྲིས་དང་
 བཤད་ཐུབ་ཡག་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། ལྷ་བ་བཟང་པོས་ཞབས་འདེན་ཞུ་གི་རེད། གལ་

སྤྱི་དང་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་དོ་དགོང་རང་སྐད་ཆ་དྲིས། སང་ཉིན་ངས་བཤད་པ་
 དེ་བདེན་པ་རེད་མ་རེད་ལན་ཞིག་གནང་དང་ལབ་པ་ཡིན། དེའི་དགོང་མོ་ཁོང་
 ཆོ་ལྷ་བ་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་དུ་ཆོགས་ཡོད་པ་རེད། སང་ཉིན་ང་ཆོ་
 ཐུག་པ་རེད་པ། བཤད་ཡག་འདུག་པས་ལབ་པའི་སྐབས་ལ། གད་མོ་བགད་ཡག་
 མ་གཏོགས་གང་ཡང་མི་འདུག དེའི་ཐོག་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཏོག་ཙམ་
 འཕྱུག་ཡོད་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མཁས་པ་མིན་པ་དེ་འདྲ་ཙ་
 བ་ནས་མ་རེད།

སྐྱོང་ངག་དབང་དོན་འགྲུབ་ལགས་ལ་སྐྱན་ངག་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་
 བརྗོད་སྒྲུན་འཕེབས་ཞུ་དུས་ཕྱག་འདར་སིག་སིག་བྱས་ནས། ཕྱག་བྲིས་གནང་
 ཆོག་ཡོད་པ་མ་རེད་གསར་པ་བསྐྱབ་གནང་བའི་སྐབས་ལ་ང་ཆོ་ག་སའི་དཔེ་ཆ་བྲིད་
 པ་ནང་བཞིན་དགེ་ཆེན་གྱིས་དཔེ་ཆ་ཉར་དགེ་ཕྱག་གིས་དཔེ་ཆ་ཉར་དེ་འདྲ་མ་རེད།
 སྐྱོང་ངག་དབང་དོན་འགྲུབ་ལགས་ལ་དཔེ་ཆ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ཁོང་གིས་ངག་ཐོག་རང་ནས་བསྐྱབ་གནང་གི་རེད། གལ་ཏེ་གཟིགས་དགོས་
 པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེ་བ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཞུགས་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་པོད་ཡིག་ཡོད་པ་མ་
 རེད། སློཉ་ཏེ་གནས་ཆད་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཁོང་གིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་གཟིགས་
 པ་མ་གཏོགས་པོད་གཞུང་ལ་གཟིགས་ཀྱི་མི་འདུག་པ་དེ་ང་ཆོས་མིག་གིས་མཐོང་
 བ་ཞིག་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་པོད་ཡིག་གི་བཟོ་ལྗོད་པོད་ཡིག་དང་དབྱིན་
 ཇི་གང་ཡིན་ཏེ་མི་གོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ། ཡིག་ཆ་དེ་ཆོ་བརྟག་དཔུང་བྱེད་ཅིག་

ཟེར་ནས་ཀ་ཤོད་པའི་སྤྲུལ་ལ་ཕྱིས་སྤྲད་ཡོད་པ་འདྲ། དབྱེན་ཇི་ལ་ཆ་བཞག་ནའི་
 གྲོག་པའི་སྐབས་དོན་དག་རྩ་བ་ནས་ཏ་གོ་གི་མེད་པ་རེད། བོད་ཡིག་ལ་ཆ་བཞག་
 ནས་གྲོག་པའི་སྐབས་དོན་དག་ཏོག་ཙམ་ཤེས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
 གྲིས་བཞག་པ་དེ་ཆོར་བོད་ལ་གཞིན་འདུག བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤིག་བརྩམས་
 བཞག ཡག་པོ་རེད་སྟུག་ཅག་རེད་མི་འདུག་ཟེར་ནས་མཐའ་བཀར་ཡག་དེ་དུས་
 དཀར་པོར་ཐོན་པ་རེད།

ཁོང་གི་མཁུན་ཆ་ད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡི་གེ་གསུམ་རེད། ཉིན་རྒྱུ་ དབྱེན་
 ཇི། བོད་ཡིག་གསུམ་རེད། ཁོང་གིས་རྣམ་ཀུན་བཀའ་མོལ་གནང་བའི་སྐབས་
 འདི་འདྲ་གསུང་གི་འདུག དེང་སང་འབྲས་ལྗོངས་དེ་པར་ཡིག་སྒྲ་བརྩུ་གཅིག་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་འདུག ལས་དོན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡི་གེ་སྒྲ་གཅིག་
 གིས་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག དེ་ཆོ་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་མིང་ཙམ་ཞིག་
 རེད། མི་གཅིག་གིས་ཡི་གེ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡིག་སྒྲ་གསུམ་རང་རེད། དང་
 ཏི་སྤྲོ་སྤྲོ་ལུང་པའི་ཡི་གེ་རེད། དེ་ནས་དབྱེན་ཇི་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ལུང་པ་གཞན་
 ཞིག་གི་ཡི་གེ་རེད། དེ་གསུམ་ལ་སྦྱང་ན་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཡི་གེ་དེ་གསུམ་
 ལས་དོན་འཕེར་བར་སྦྱང་ཡག་ལ་ལོ་བཞི་བརྩུ་ཐམ་པ་བར་སྦྱངས་དགོས་ཀྱི་རེད།
 དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཡིག་སྒྲ་མང་ན་ཡིག་སྒྲ་རེ་རེས་ལས་དོན་འཕེར་འཕེར་བར་སྦྱང་
 བ་ལ་ཡིག་སྒྲ་རེར་ལོ་བརྩུ་གངས་འདྲ་པོའི་དུས་ཚོད་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་
 དེ་བཅད་སྦྱོང་གཏོང་ཡག་གི་གོ་སྐབས་ཞེ་དུག་ཐུང་ཐུང་ཆགས་ནས་དུས་ཚོད་ལྡང་
 གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིག་སྒྲ་གསུམ་ཤེས་དགོས་ཡག་དེ་གལ་ཆེ་གོས་རེད་གསུང་
 གི་འདུག

ཡང་ངས་གསལ་བཤད་ཞུ་ཡག་ཅིག་ལ། ཉོར་ཁང་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་
 གྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོག་མཛོད་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་སོག་པོའི་
 ཡུལ་དུ་སྦྱིས་པ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་ཆེ་ཟད་པ་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་
 གྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད་དེ། དེ་གཙོ་བོ་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་གྱིས་བརྩམས་པ་རེད། མཁ་ཀུན་ནས་ཉོར་ཁང་དགེ་བཤེས་ཆོས་
 གྲགས་ཟེར་ནས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། སོག་པོའི་ནང་ནས་སྤྱི་སོག་རེད།
 ཁོ་ཆོས་ལ་མི་དགའ་མཁན་དམར་པོའི་ལྟ་བུ་འབྱེར་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོས་མེ་
 མདའ་ལ་མཛུ་བ་མོ་བརྩམས་ནས་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཟེར་ནས་མང་
 པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ང་དངོས་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་འདི་རེད། འདི་ཨ་མ་
 སྤག་ནང་ལ་བརྩམས་ཆེན་ན། ལ་འཕྲང་ཆུ་གསུམ་ག་བར་ཐུག་ནིའི་སྐྱབས་ཐག་
 ཆོད་འདིས་སྐྱབས་ཀྱི་རེད་ཟེར་མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། ཉོར་ཁང་
 དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་ཟེར་བ་ཉོར་ཁང་སྤྱི་ཞབས་ལ་བོད་ཡིག་གི་དགེ་ཆན་
 འདྲ་བོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མིང་འདོགས་ལ་དགེ་བཤེས་བྱེ་བྲག་པ་ཟེར།
 རྗེས་མ་དགེ་བཤེས་བཏང་དུས་ཀྱག་ཀྱག་བྱས་ཏེ་སྤྲད་ནས་ཕྱིས་པའི་ཨང་དང་པོ་
 ཟེར་གྱི་འདུག ཁོང་གིས་མེ་ར་ལ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་ཉོར་ཁང་སྤྱི་
 སྐྱེ་ཞབས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་རེད།

དེ་དུས་ཁོང་གིས་དགེ་བཤེས་གཞན་དག་ཆོ་ལ་དེ་རིང་སྦྱིན་བདག་ཕྱེབས་ནས་
 གཏོང་སྒོ་གཏོང་གི་རེད། ང་དམ་བཅའ་ལ་སྒྲོད་སྐབས་ཆེ་ཞེ་དུག་མ་རྒྱབ་རོགས་
 ཟེར་བ་རེད། བྱས་ནིའི་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱག་ཀྱག་བྱས་ནས་སྦྱིན་བདག་ཡོད་ས་
 རང་ལ་ཆེ་མང་པོ་བརྒྱབ་པ་འདྲ། དེ་འདྲའི་གཏམ་འདོད་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཆོག་མཛོད་དེའི་ཁ་སྐོང་མཇུག་སྒྲིལ་བྱེད་
ཡག་དེ་ཁོང་ལ་མངགས་ཡོད་པ་འདྲ། ཁོང་གིས་ལྷགས་སྒྲིལ་འབྱེད་ཡོང་ནས་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་མཇུག་ལ་བཅར་གྱི་འདུག དེ་དུས་འདིའི་བར་དུ་
འདི་བརྩག་ཤོག་གསུངས་ནས་བཀའ་གནང་བ་དེ་འདྲ་ངས་ཐེངས་ཁ་གསུམ་མཐོང་
བྱུང་། མཐའ་མ་དེ་བ་དེ་ཐོན་དུས་ཉོར་ཁང་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་
ཟེར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད་དེ་ཉོར་ཁང་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་མིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ནམ་ཀུན་ནས་གསུང་
ཡག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱིད་ལ་སྒྲིལ་པའི་འཇིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདིར། ཤི་ཡང་ཕྱི་མིག་བཟླ་བའི་
རེ་བ་ཡིས། ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཁོ་རང་གིས་སྒྲིལ་བཏང་ཡག་གི་ཚུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
སྒྲིལ་མའི་གདངས་བཏང་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཁོང་གིས་
ནམ་ཀུན་ཞལ་ནས་དགེ་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་ས་ལ་གསུང་ཡག་ཅིག་རེད། དེ་དང་
ལྷན་ཅིག་སྟན་ངག་གི་འབྲོད་འགོག་གི་རྒྱན་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

གཞིན་དུས་དགའ་བའི་རྒྱུང་མ་ངས་མ་སྤངས། ཀུན་དུས་དགོས་པའི་ནོར་
རྩིས་ངས་མ་བསགས། རྒྱུང་པོའི་མི་ཆོ་ལྷགས་སྒྲིལ་ལྷན་ཅིག་དུ། རྫོགས་པ་
འདིས་ནི་བདག་གི་སྤང་བ་སྒྲོ། ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་སྒྲིལ་གསུང་ལ་
གཏོང་གི་རེད། སྤྱིད་ལ་སྒྲིལ་པའི་འཇིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདིར། ཞེས་པ་དེ་ཉོར་
ཁང་དགེ་བཤེས་ཁོ་རང་གི་ཚུ་མ་ཡིན་ཟེར་ནས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད།

(སྐལ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས།

<<བདད་དག་མིང་ཆོག་གསལ་བ>>ལ་མཚོན་ནས་བཛོད་ན། དགེ་འདུན་

ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དེ་ལྟོ་འཛིན་མཛོད་ཅིག་སྤེལ་ཞིག་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་དང་གཅིག་དེའི་
ནང་དུ་ཨ་མ་དེའི་ཁ་སྐད་དམ་ལྟག་པར་ཁོང་གི་ཡུལ་སྐད་ལྟར་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་གཉིས།
མཐུག་གི་ཆོག་ས་བཅད་སྟན་ངག་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཚོམ་ཉམས་ཤིག་སྟན་
ཡོད་ལ། དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཆོག་མཛོད་དེ་ཉིད་སྒྲིགས་པ་ལགས་ན། མཐུག་
བརྒྱུ་བའི་སྟན་ཚོམ་འདི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལགས་ཞེས་གསལ་བཤད་གནང་དགོས་ཀྱང་།
གཞན་གྱི་ཅ་ལག་གཞན་ལ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་དང་གསུམ། ལྷག་དེར་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་བཟུང་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་སོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཉེན་
དང་། ཆོག་མཛོད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཀུན་ལ་སྟོམ་པས་ཆུ་འདོད་ལྟར་
གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་བཞི་པ་ལྟོ་ཞེས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན།) 111

དེ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དོར་ཁང་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམ་བཅད་སྟུང་
བཏང་བར་འགོ་དགོས་ཀྱི་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དེ་འདྲའི་འུ་ཐུག་
པོ་མ་རེད། དེ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ཡིན།

ཡང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཡོང་ནས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
དུས་ངས་སྒྲིབ་གྱི་དགེ་ཆེན་བྱས་ནས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ལྟ་བུ་ལགས་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་
སོང་། དེ་དུས་ཁོང་གིས་གསུང་ཡག་ལ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་
ངས་བརྩམས་པའི་ཆོག་མཛོད་དེ་ཡང་འབྲེལ་ནས་ང་ལ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་རེག་མ་སོང་
གསུང་གི་འདུག ག་འདྲ་བྱས་ནས་བརྩམས་པ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་
ང་གཉིས་སྐད་ཆ་བྱུང་། ང་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་ཅིག་བཅོ་ཡག་
གི་བཀའ་མོལ་བྱུང་། དེ་འགྲིག་ས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ནས་ང་གཉིས་གོ་བརྒྱུར་བྱས་ནས་
ཀྱི་ཁ་ནས་བཟུང་བསྒྲིག་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན། ཁོ་རང་གིས་ཀྱི་ཁ་ནས་བཟུང་ཡིག་བརྒྱད་

དགུ་ཞིག་གི་བར་ཕྱི་ཅམ་ཞིག་བསྒྲིགས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་
 གྲུང་གཅིག་བསྒྲིགས་གནང་འདུག ང་གཉིས་གོ་བསྐྱེད་ཞིག་བྱེད་པའི་སྐབས་གཅིག་
 ལ་མེད་པ་དེ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བྱས་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་ཆགས་སོང་། ང་གཉིས་
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུང་ཡག་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་མུ་མཐུད་ནས་
 གྲིག་རོགས་གནང་། ངས་གྲུང་བསྒྲིག་གི་ཡིན་བསྒྲིགས་བྱུང་པ་དེ་ངས་ཤར་འབྱེད་
 ནས་རོབ་ཅམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་ནས་མར་ཕུལ་ཆོག་གསུང་བ་རེད། དེ་འདྲ་
 ཞིག་ནས་ངའི་ཟིན་བྲིས་དེ་ཡང་ང་ལ་མེད་པར་བྱས་ཁོང་གིས་འབྱེད་ནས་བོད་ལ་
 ཕེབས་པ་རེད། ང་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་བྱས་ཟེར་ནས་རྒྱ་མཚན་དེ་གསལ་
 པོ་ཞི་དྲག་འདུག དེ་རིང་སང་ཉིན་ཙམ་པ་པོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡིན་པ་དེ་
 མ་ཡིན་པར་བཟོས། མིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་བཟོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག ཅ་བའི་སྐྱ་
 སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་དེ་ཁོ་རང་གི་བཀའ་སློབ་འདྲ་དང་དེ་འདྲ་གནང་ཡོད་ནའང་བྱུང་
 མཐའི་ཕྱོགས་ལ་ཕན་ཚུལ་འགལ་ལྷན་འགྲོ་ཡག་དེ་འདྲ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
 ཅ་བ་ཉིད་ནས་གསུང་གནང་གི་མ་རེད།

དེ་མིན་པ་བྱ་ལེན་མའི་ཉོགས་བརྗོད་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག ངས་དཔེ་ཆ་དེ་མཇུག་
 མ་བྱུང་ཞེ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དེའི་སྐོར་བཀའ་མོལ་གནང་དུས་ཙམ་
 དེ་ཆོ་སྒྲོར་བ་གནང་གི་འདུག དཔེར་ན། རི་དྲགས་ཤིག་གིས་རྩ་ཟ་བཞིན་ཡོད་
 ན་རྩ་ཟ་སྤངས་དང་། དེའི་དེར་སྒོ་བྱར་དུ་ཆག་སྒྲིག་སྒྲིག་དེ་འདྲ་བྱུང་དུས་མིག་
 གིས་བརྟ་སྤངས། ཁ་ནང་ནས་རྩ་དེ་ཆོ་ཤར་ཤར་ལ་ཟག་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་ཉམས་
 རོད་བསྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག ཞེ་དྲག་ང་ཆོས་དོ་སྤང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཀྱ་གར་པ་རྒྱ་ལ་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག དེ་དང་ཁོང་གྲོགས་པོ་ཡིན་གསུང་བ་
རེད། གྲོགས་པོ་ཡིན་སྐད་མ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་བཀའ་འདྲི་བྱ་རྒྱ་མ་བུང་།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དབྱིན་ཇི་ལ་ཐུགས་མཉེས་པོ་ཞིང་ཡོད་པ་མ་རེད།
དབྱིན་ཇི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་བྱ་དེ་ཡིན་ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་གསུང་གི་འདུག འཛམ་
བུ་སྤྱིང་གི་ནང་སྐད་དང་པོ་ཁོས་རྒྱག་གི་རེད། སྤྱི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ནའི་ལུང་
བསྟན་འདྲ་བོ་དེ་ཁོས་རྒྱབ་གྱི་རེད། དེའི་རྒྱ་མཆན་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན་ཁོ་ཆོས་རྒྱལ་
ཁབ་དེ་ཆོར་དཀྱུགས་ཤིང་འདྲ་བོ་བྱས་ནས་འགྲིགས་གྱི་ཡོད་ན་ཡལ་ཆེར་ཁོས་བཤད་
གྱི་རེད། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་བྱ་དེ་ཟེར་ནས་ཞེ་དྲག་ཐུགས་མཉེས་པོ་གནང་གི་མ་
རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་མིང་ལ་གཡག་མགོ་ལན་པར་ཟེར་
གྱི་རེད། ལྷ་ས་ལ་ལན་པར་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་སྒྲོན་ཆོང་མ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་གི་ཡོད་
པ་རེད། སྤང་གུ་ལན་པར་ཟེར་བ་འདྲ་བོ། བོ་རོག་ལན་པར་ཟེར་བ་འདྲ་བོ་ཆོང་
མ་སྒྲོན་འཆོང་མ་ཞིག་ལ་ཆ་འཛིག་གི་རེད།

(ཉོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

དགེ་ཆོས་ཀྱི་མི་ཆེད་ནང་གི་དགའ་རོགས་བཙལ་བ་ཁག་ཏུ་འང་གཤིས་སྤྱོད་ཆོད་
ལྷན་ཞིག་པར་ཞོག ཆབ་མདོ་གཡུ་སྒྲོན་དང་བྱང་འབྲོག་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་
བསམས་ཆོ། ཐ་ན་ནམ་པ་མཛེས་ཤིང་སྐད་ཆ་གཙང་མ་བཤད་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཨི་
ཡོད་སྟུང་པའི་ཆོར་བ་སྟེར་སྟེབས། ཨི་ཁྱུང་དམར་པོ་ཞིག་བྱང་ཆེ་ནར་རྒྱུད་རྒྱུད་
བྱེད་པ་སྟེ། མོ་དད་ཆེ་དྲགས་པའི་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མཐོང་བྱུང་།) 112

གཡལ་མགོ་ལན་པར་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་གི་སྐུ་ལས་ཤིག་གི་ཐོག་
ནས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད་མ་གཏོགས་མོའི་ཁ་སྐྱབས་ལ་བཟོ་གང་ཡང་ཡོད་
པ་མ་རེད། གདོང་གྱུ་བཞི་ཡིན་པ་མཁུར་ཆོས་རྟོག་རྟོག་ཨ་པོ་རྟོར་མོ་ནང་བཞིན་
འདུག རྒྱུ་ལུ་ཆབ་མདོ་རེད། ཞལ་ལག་མཆོད་ཡག་དེ་དགེ་ལྷན་ཆོས་ལུ་
བཞག་པའི་དདུལ་ཡོད་ན་དེའི་ཐོག་ནས་ཉི་གེ་རེད། གཞུང་གི་དདུལ་ཐོགས་དང་
འབྲུ་ཐོགས་ཡོད་པ་རེད་དེ་དུས་དུས་ལ་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷན་དདུལ་
དཀོན་པོ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཞིགས་ལྟར་མཆོད་ཆང་བཞེས་
གྱི་རེད་དེ་ཨ་ལྷན་དེས་བཞེས་རག་ཡག་པོ་ཞིག་སྤུལ་གྱི་མེད་པ་འདྲ། ང་དེ་བར་
སྐབས་པའི་སྐབས་ག་དུས་ཡིན་ནའི་ཨ་ལགས་ཐེབས་བྱུང་གསུངས་ནས་ཐུགས་
མཉེས་པོ་གནང་ནས་སྐྱ་ཆེ་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་གང་ཡང་གསུང་གི་མ་རེད། སྐྱ་
ཆེ་ཕྱི་ལོག་དེ་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་ཨ་རག་ཉོས་ཤོག་གསུང་གི་རེད། མོས་ང་
ལ་ཨ་རག་ཉོ་གི་མི་འདུག་དེ་འདྲ་གསུང་གི་རེད། ཐེངས་གཅིག་ང་ལྟ་ས་ལ་ཕྱིན་
ནས་ཉིན་དགུང་མ་བཟེན་ཅོམ་ཞིག་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྩ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
པས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཨ་ལགས་ཐེབས་པ་ཡག་པོ་ཞི་དྲག་བྱུང་གསུང་
གི་འདུག གཡལ་མགོ་ལན་པར་གྱིས་ཏག་ཏག་རེད་ཨ་ལགས་ཐེབས་ཤིག་དེ་རིང་
ང་གཉིས་ཐག་བཅད་དོ་ཟེར་གྱི་འདུག ཁོ་རང་གཉིས་ཀྱི་བ་འདྲེས་ཤོར་འདུག མོས་
ང་བདུངས་བྱུང་ཟེར་ཨ་ལྷན་དེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བདུངས་འདུག དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ང་ལ་མ་བཟོས་འདུག སྐྱག་ཐིག་བཟོས་འདུག་ག་ ད་
ཡིན་ན་ང་ལ་མི་མི་དགོས་ཐག་ཆོད་ཡིན། མོ་རང་མོ་རང་གི་ལུང་པ་ལ་ལོག་ཐུབ་
པ་ཞིག་ཁྱེད་རང་གིས་བཟོ་རོགས་གསུངས་ནས་ཨ་ལྷན་མཐར་སྐྱེལ་གནང་གི་

འདུག ངས་དེ་འདྲ་མ་གནང་རོགས་བཟའ་ཚང་གི་རྒྱ་འདྲེ་རེད་འགྲིག་གི་རེད་
 བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། རྩ་བ་ནས་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད། ད་ལན་མོ་རང་འགྲོ་ཐབས་
 བཞག་གནང་རོགས་གསུང་གི་འདུག ལྷ་ས་ནས་ཆབ་མདོ་བར་གྱི་འགྲོ་མོང་གཏོང་
 ཡག་དེ་བྱེད་རང་གིས་ཐབས་བྱེད་རོགས་གསུངས་པ་རེད། ང་གཅིག་དུས་ཐབས་
 བྱེད་ཡག་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་དགེ་ལུག་ཆོའི་རྩ་བ་ཕྱིན་ནས་འདི་འདྲ་
 ཆགས་འདུག་ལབ་པ་ཡིན་པས་ཚང་མས་ཏག་ཏག་རེད་བཏང་བཞག་ན་ཟེར་ནས་
 གཏོང་ཆིས་བྱས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་ཁོ་རང་གཉིས་ཀས་ང་ལ་སྐྱེ་མཁའི་
 དགོངས་པ་མ་འཆོམས་རོགས་ཁ་སང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་རེད་དེ། ད་ལན་འགྲོ་
 མ་དགོས་པ་ཞིག་གནང་རོགས་ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། མོ་རང་ཆབ་
 མདོ་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་རེད། རྩེ་མ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་
 ལ་ཡང་སྐྱེ་དམན་དེ་རང་ཡོད་བཞིན་པ་རེད།

(དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

མདོར་ན། དགེ་ཆོས་ཀྱིས་ཇོ་མོ་གླུ་དུག་བཞེས་པའི་མིང་དངོས་སུ་གསལ་བ་
 རྒྱ་རྩེ་ལོ་རྒྱུ་པའི་མཇུག་པ་དང་ཆ་འདྲ་བ་བྱས་པར་ཡང་སེམས་ཤིང་། ད་ལམ་ང་ཆོས་མ་
 བཞག་པ་མང་རབ་ཅིག་ཡོད་ཆོད་འདུག) 113

ཐུག་བྱེད་པ་གྲག་གིས་འབྲིལ་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མཚན་ལ་ཨ་ལགས་
 རྒྱུ་ཆ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། རྒྱུ་ཆ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་དེད་ནས་ཕྱིན་ན་ཁོང་གི་
 ཡབ་དེ་ཐུག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ལ་འགྲོ་གི་མེད་འགྲོ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 བྲ་ས་དང་པོ་ཐུག་བྱེད་པ་གྲག་གིས་འབྲིལ་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་ཡར་ཕྱིན་ནས་སྒོ་
 མང་གྲ་ཆང་ལ་སྒོ་བ་སྒྲོང་གནང་བ་རེད། སྒོ་མང་གྲ་ཆང་ལ་འཛིན་གྲ་གཏུགས་

བརྒྱབ་པའི་སྐབས་ལ་དགེ་ངག་དབང་ཉི་མ། ལེགས་ལྡན། ཞི་བ་ལྷ་སོགས་སོག་
 པོ་དཔེ་ཆ་པ་ཡག་ག་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་གཞུང་གོང་འཛིན་གྱི་ནང་ཡོད་པ་འདྲ། དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གཞུང་འོག་བྱས་ནས་ཁྱེ་བ་བཞི་པའི་ནང་ལ་འཛིན་གྱི་
 གཏུགས་རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་རེད། དེའི་སྐབས་དེར་ཉིན་གཅིག་གཞུང་གོང་གིས་དམ་
 བཅའ་ལ་བལྟ་ན་གཞུང་འོག་གིས་ཉུགས་གསལ་གཏོང་དགོས། གཞུང་འོག་མ་
 དམ་བཅའ་ལ་བལྟ་ན་གཞུང་གོང་གིས་ཁས་ལེན་སྟོག་ཡག་དང་ཉུགས་གསལ་
 གསར་པ་བཏང་ཡག་དེ་འདྲ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འོག་དེར་ཡོད་
 པ་རེད་པ། ཚེད་པ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་འཆང་ཁ་བརྒྱབས་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་ཕྱི་ལོག་དེ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ང་རང་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁྲེགས་པོ་འདྲ་
 པོ་ག་རེ་ཞིག་ཆགས་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡར་ལངས་ནས་རིགས་པ་ཞིག་
 བཏང་ཡོང་དུས་རིགས་པ་ནིན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་གིས་ང་ཆོའི་རྩོན་གྱི་ཁས་ལེན་དེ་
 ཆོ་རྩ་མེད་བཟོས་བཞག་གི་རེད། ལན་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་ལ་ཁོ་རང་གི་རིགས་པ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་ནས་འཕག་ཆག་རྒྱག་ཡག་མེད་པ་བཟོ་གི་རེད། སྒོ་
 མང་གྲ་ཆང་ལ་སྐད་གཤམ་ཡོང་ཡག་དེ་གཅི་པོ་འཛིན་གྱི་གཏུགས་བརྒྱབ་པའི་ཐོག་
 ནས་སྐད་གཤམ་ཆོད་པ་རེད། འཛིན་གྱི་གཏུགས་འདུག་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་སྒོ་མང་
 གྲ་ཆང་གི་དགེ་བཤེས་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་རྒྱུད་གྲ་སྟོང་སྟོང་ལ་ཡོད་ན་ཡང་ཕེབས་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་གི་མཁས་པ་ཡོངས་རྩོགས་སྟོར་སྟོར་བཞགས་
 ནས་དཀྱིལ་དེར་གཏུགས་འདུག་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་རེད། སུ་མཁས་པ་ཡིན་མིན་དེ་
 དུས་དབྱེ་བ་ཆོད་ཀྱི་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྐད་གཤམ་ཡོང་ཡག་
 དེ་ནས་བྱུང་བ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རི་མོ་བྲི་ཡག་གི་ཐོག་ལ་ཨང་དང་པོ་ཞིག་
 རེད། རྒྱ་གར་ནས་སོ་པས་དེད་པའི་སྐབས་ལ་རི་མོ་རང་བྲིས་པ་རེད། དེ་
 ག་ནང་བཞིན་རབ་བརྟན་ཁང་སར་གྱི་བྱ་བ་སོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་ཀྱི་
 རང་དེར་ཞེ་དྲག་ཕེབས་ཀྱི་རེད། དེའི་ནང་ཉིས་ཐོག་རེད། སྐས་འཛུགས་
 ཡར་འཛུགས་པ་དང་ཚིག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཚིག་པ་དེའི་སྐང་ལ་མི་ཞིག་
 གིས་ཏྲ་བཞེན་ནས་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དངོས་གནས་དོག་དོག་འབྱར་
 ཏུ་ཐོན་བསྐྱད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ལས་རི་མོ་བྲིས་ནས་ཕར་འབྱར་བསྐྱད་པའི་བཟོ་
 ཡོད་པ་མ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་རི་མོའི་དགེ་ལྷན་ཨ་མ་དོ་
 བྱམས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་རི་མོའི་ལག་རྒྱུན་ཡོད་པ་རེད། ཨ་མ་དོ་
 བྱམས་པ་ཟེར་བ་འདིས་ནོར་བུ་སྤྱིང་ཁར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞབས་སྤྱོ་བྱ་གི་
 ཡོད་པ་འདྲ། དེ་འདྲ་ཞིག་གོ་བྱུང་། ལས་ཁུངས་ཏུ་ཡིག་བསྐྱོད་ནམས་སྟོབས་
 རྒྱལ་གྱིས་རོབ་ཅམ་ཞིག་བྲི་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ང་ཚོ་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་བཞུགས་ས་ཞེ་དྲག་སྒྲིལ་བྱེད་པ་རེད། འཛོལ་གདན་ཆ་གསུམ་ཞིག་བཞུང་བཞག
 ཐབ་ཆང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་གཡག་མགོ་ལན་པར་མོ་རང་གི་གདན་ཁྲི་
 དང་སྒྲིལ་ཆས་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། ཁང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་རེད། སྤྱོགས་གཅིག་
 ཆ་ཆང་ཁྲ་མ་རེད། ཁོ་རང་བཞུགས་སའི་ཐོད་དེར་དམ་ཆོག་སྒྲིལ་མའི་བྲིས་ཐང་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱེ་མདོག་ལྡང་ཁྲ། དྲག་མོ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་ནང་བཞིན་སྤྱན་
 གསུམ་པད་རྒྱུ་ལ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་དེ་འདྲ་རེད། ངས་ཀམ་པ་ལི་དམར་པོ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཕྱལ་བ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀམ་པ་ལི་ཁོ་རང་མཆོད་ནས་བཞུགས་ཀྱི་

རེད། རང་ལོགས་ལ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞོགས་པ་སྤྱོད་ཆོ་སྦྱབས་
 པའི་སྐབས་ལ་འབྲུས་ཟེར་དམིགས་བསལ་རྒྱབ་ཡག་དང་། ཡོན་ཆབ་ཕུལ་བ་དེ་
 འདྲ་གནང་གི་མ་རེད། གྲུབ་ཐོབ་རང་རེད། ཡར་བཞེངས་ནས་ཀམ་པ་ལི་མཆོད།
 དབྱ་དབྱུག ཕྱག་འདར་མིག་མིག་བཞུགས་གྱི་རེད། བཞེས་རག་མཆོད་མེད་
 ར་བཀའ་མོལ་ཐོན་གྱི་མ་རེད། བཀའ་མོལ་ཆོག་གཅིག་ལ་ཡང་ཨུ་ཨུ་གསུང་དགོས་
 གྱི་རེད། ཨ་རག་ཆང་མོར་གང་མཆོད་པ་དང་རྒྱབ་ལ་བསྟེན་ནས་སྐར་མ་ཁ་གས་
 ཞིག་བཞུགས་ནས་གཉིད་སད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་གི་རེད།
 དགེ་ཕྱག་ཆོ་ཡར་བཅར་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོན་ལ་སྦྱོར་མཁའ་ནེ་ལ་མ་བསྐྱབས་པ་
 བྱས་ཏིག་ཙམ་སྤོད་གསུངས་ནས་ཡོང་མཆམས་ནས་དགེ་ཕྱག་མང་པོ་སྦྱབས་ཡོང་
 དུས་འཆལ་པོ་འཆལ་མའི་བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་གནང་ནས་འུར་ཆ་ལུང་པ་གང་
 བརྒྱབས་ནས་སྤོད་གྱི་རེད། དགེ་ཕྱག་ཆོས་བཞེས་རག་ཕུལ་ཏེ་ཡོང་མཆམས་ནས་
 རྒྱ་རག་བཟེ་པའི་སྐབས་དཔེ་མ་སྤྲིད་པའི་ཞལ་བདེ་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཞེ་དྲག་བཟེ་
 པའི་སྐབས་ང་ཆོ་ཡོན་ན་མི་ཐང་ཐག་ཆོད་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་རེད། ཨ་རག་མེད་པའི་
 སྐབས་མའི་བཟོ་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཞལ་འདོན་ཁ་ཁར་གནང་གི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་རེད།
 མཆམས་མཆམས་ལ་སྦྱོ་སྦྱོ་ཟེར་ནའི་རེད་རྗེ་བཙུན་སྦྱོལ་མ་དྲན་པ་ཡིན་ནའི་རེད་
 བྱ་གུ་དུ་པའི་གདངས་ཁོ་རང་རང་བཏང་ནས་བསྦྱོར་བ་གནང་གི་རེད།

དོ་སྦྱོས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་གསུང་ཡག་ལ་ཁོ་རང་གི་དགེ་ཕྱག་
 ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དགེ་བ་ཆགས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟོང་། །འདུན་མ་མ་འཕྲུག་པ་ཞིག་གནད་
དུ་གལ། །ཆོས་ལ་གུས་པ་དམ་པའི་གྲོགས་དང་བསྐྱེད། །འཕེལ་འགྲིབ་ཆེས་ཆེ་བ་དེ་ཡི་
གམ་ན་གནས། །ཡང་། དགེ་དང་མི་དགེ་གཅིག་དུ་ག་ལ་འདྲིལ། །འདུན་པའི་ཆེས་
སོང་འཆད་ཚུལ་སྒྲུ་ཆོགས་པ། །ཆོས་ལ་མཆོག་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་སྟེ། །འཕེལ་བར་བྱ་
བྱེད་སོ་སོའི་ལུགས་བཞིན་བྱུངས། །ཞེས་སོགས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་འཇང་དགུན་
ཆོས་ལ་ཡོད་དུས་ཐུགས་རེ་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གས་
ལ་བར་ཆད་ཡོད་མེད་ཞུས་པའི་ངོར་གནང་བའི་བཀའ་ལན་སོགས་ཡོད་པས་དེ་དུས་ཐུགས་
མཐུན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པ་ར་འཛོད་བྱལ།) 114

རྒྱ་གར་དུ་མེག་པོ་བཟང་པོར་གནང་བའི་ཐུག་བྱིས་ནང་དུ། དགེ་མེད་རྟེན་ག་
 འདུན་ཆོས་མིན་འཕེལ་ན་པམ། དགེ་ལ་འདུན་ལོག་ནག་ཆོས་འཕེལ་ན་པམ། དགེ་
 གཟུགས་འདུན་མར་གྲོང་ཆོས་འཕེལ་ན་པམ། དགེ་མེད་གཡོ་འདུན་གྲོང་ཆོས་འཕེལ་
 ན་པམ། ཞིས་ཐུགས་པམ་གནང་འདུག། 115

བདེ་ལ་ཡངས་པའི་ཁ་ལྗེ་ཆུད་ཐོས་སུ་བཏང་བ་ལས་སྤྱིང་པོ་སྤྱུ་ཅི་ཙམ་ཡང་མ་
དམིགས། ངའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྲོགས་ངན་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སངས་
བ་སྒྲོ་ཕམ་ཡི་ལྷག་ཆད་ལས་འདས། དཀོན་མཆོག་མཁྱེན་ཅེས་སྤྱིང་བླག་པ་ནས་གསོལ་བ་
ལན་བརྒྱུ་འདེབས་ན་འདི་ལ་སྤྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བར་མངན་དྲུག་སོལ།) 116

དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དེར་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་
ཁོ་རང་ཚོའི་འཛིན་གྲུ་ཐུག་རྒྱལ་གི་ཡོད་ཅང་དེའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་
འདྲ། འཛིན་གྲུ་ཚང་མ་འགོ་དགོས་དུས་ཁོང་ཡང་ཕེབས་དགོས་པ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་
བྱས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་མ་གཏོགས་དགེ་ཐུག་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་གསུང་
ཡག་མི་འདུག

(དོར་ཚང་འཛིན་མེད་ཀྱིས་ལུང་བྲངས་པར།

དོར་ཁང་བསོད་དཔལ་གྱིས། མཁས་མཚོག་འདི་ཉིད་སྐྱ་གཤེགས་པའི་གནས་
ཚུལ་མི་སྟན་པ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་གསན་ཐོས་སྐབས། མི་སྟོང་གཅིག་གི་
བ་ལས་ཁོང་གཤེགས་པ་ཕངས་པ་བྱུང་ཞེས་སྐྱ་ཆབ་བསིལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཁོ་བོ་ཅག་
གིས་དངོས་སུ་མཐོང་། ཞེས་བཤད་པ་དོན་ལ་གནས་སོ།) 117

བོད་ཀྱི་དམག་རྩེད་དེ་དང་བོ་རྒྱ་སྐད་མིན་འགོ་དེ་ནས་དབྱིན་ཇི་ལ་བསྐྱར་པ་
རེད། དེ་རྗེས་གཞུང་ནས་དབྱིན་ཇི་ལ་བཞག་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག བོད་སྐད་ལ་
བསྐྱར་དགོས་ཀྱི་འདུག་གསུངས་ནས། དེའི་འགན་འཁུར་བ་དེ་ཀ་ཤིད་པའི་སྲས་
སྐྱ་ཞབས་ཀྱིས་བྱས། ལས་བྱ་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་བཞག་ནས་དམག་
རྩེད་སྐོར་དེ་ཚུར་བསྐྱར་པ་ཡིན་གསུང་གི་འདུག སྐྱ་བ་ནམས་རལ་གྱིར་འཕྲུར་
ཟེར་བ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་དེ་དུས་
དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་ལ་བསྐྱར་པའི་སྐབས་ཨ་མ་དོའི་སྐད་ཁ་ཤས་ཤིག་
དང་ཁམས་སྐད་ཁག་གཅིག་མ་བཅུག་པ་དེ་མོར་འདུག་གསུང་གི་འདུག ལྷག་པར་
ཨ་མ་དོའི་སྐད་དེ་རྗེས་པོ་ཞིག་རེད། དམག་རྩེད་རྩིས་པའི་སྐབས་ལ་ལམ་སང་
ད་གོ་ཚོག་ཚོག་མེད་པར་རྗེས་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་ཨ་མ་དོའི་སྐད་ཁ་

གས་ཀྱབ་ན་ཡག་པོ་འདུག དཔེར་ན། ཏུ་རྒྱ་རྒྱ་སོང་། ཟེར་བའི་སྐབས་གང་ག་
 རྒྱག་རྒྱག་འགྲོ་ཡག་འདྲ་བོ། རྒྱར་རྒྱ་ཤོག ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་རྒྱར་ཡོང་ཡག་
 དང་། དམག་ཅིག་ལ་བཞག་ན་དམག་རྒྱག་སར་སླེབས་པའི་སྐབས་སུ་འཛོག་མགོ་
 བསྐྱེད་ས། ཟེར་བའི་སྐབས་ལ་མེ་མདའི་སྒྲོར་ཏོག་དྲུག་ས་ནས་རྒྱབ་ཆོག་ཆོག་
 བཟོ་ཡག་འདྲ་པོའི་ཨ་མ་དེའི་སྐད་དང་ཁམས་སྐད་འགའ་གས་མ་བརྒྱག་པ་དེ་ནིར་
 འདུག རྒྱབ་བརྒྱར་ཟེར་བ་སྒྲོ་སྐད་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་འདུག་གསུང་འདུག ཡིན་
 ན་འང་བརྟན་བཞིག་གནང་ནས་གསུང་བ་ཡིན་དང་དངོས་འབྲེལ་ཇི་ཡིན་མི་ཤེས།
 དེ་དུས་རྒྱར་མཁན་གྱི་མིང་ལྟེ་བ་དེ་ཀ་ཤོད་པའི་སྐས་སྐྱེ་ཞབས་ལ་ཡོད་པ་རེད་མ་
 གཏོགས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱག་ལས་གཙོ་བོ་དེ་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གནང་བ་རེད།

ཉིན་གཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུང་ཡག་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་
 བཅན་སྐམ་པོ་དང་བྱ་མི་སློལ་གཉིས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐམ་
 པོའི་མཇུག་པ་དེ་སྐྱེ་ཆོ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་རེད། བྱ་མི་སློལ་ཏའི་མཇུག་པ་དེ་ད་
 ཏུང་འཇུག་སྤོང་འདིའི་ནང་ཁྱབ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱབ་ལ་དྲགས་ནས་བཟུང་
 རྟེ་མདོ་སྐད་སོག་པོ་ལ་བྱུག་གི་བར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་ནས་བོར་བརྒྱགས་
 མེད་པའི་ཐོག་ནས་འཛོན་བྱུང་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་མི་རིགས་ཟེར་ནས་མཇུག་
 མོ་བརྒྱགས་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ཁོང་གིས་ཡིག་དེ་བརྩམས་པ་ལ་བརྟན་ནས་བོད་ཡིན་
 ཟེར་མཁན་དེ་མ་འཐོར་བར་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱུང་ཡོད། བྱས་ཅང་ཆང་མས་སུམ་
 ཏུགས་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་གནང་བ་ཡིན་ན། ཁྲིམ་ལ་ཁྲིམ་ཟེར་བ་དང་
 བྲག་ལ་བྲག་ཟེར་བ། བྲེ་ལ་བྲེ་ཟེར་བ། རེད་དོ་རེད་དོ་ཟེར་བ་ལ་རེད་ཀོ་རེད་ཀོ་

ཟེར་བ། ཡིན་ནོ་ལ་ཡིན་གོ་ཟེར་བ་འདྲ་པོའི་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་གནོད་སྐྱོན་འགོ་
ཡག་མང་པོ་ཞིག་དེང་སང་ཁྱབ་འགྲོག་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལ་མཁས་པ་ཆོས་གཟབ་
གཟབ་མ་གནང་བ་ཡིན་ན་སྤྲ་མོའི་སྐད་བད་རིམ་པས་བརྒྱགས་ནས་གསུང་རབ་དེ་
ཆོ་དུ་མ་གོ་བར་བྱས། གྲུགས་བམ་གྱི་ཡུང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། གཞུང་གིས་
ངས་པར་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་དགོས་ཀྱི་རེད། གཞུང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་ན་མཁས་པ་
རེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ལ་བརྩི་མཁན་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞུང་གིས་སྤྱི་ཁྱབ་དུ་མངའ་
བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་བཀས་བཅད་གནང་བ་ནང་བཞིན་རིག་གཞུང་ཆང་
མ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་དེ་དང་འགལ་མི་ཆོག་ཅེས་དེ་འདྲའི་བཀའ་ཞིག་
བྱུང་བ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་པོད་ཀྱི་མི་
རིགས་ཟེར་བ་མི་བརྒྱག་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་
སོང་།

(དོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས།

ང་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དགེ་ཆོས་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་མདོག་གིས་ཡོད་ཆད་

ཡོན་ཏན་ཡིན་སྐམ་པའི་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་སློ་མིག་འབྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད།) 118

༡༡། ལྷ་ཞབས་ཐོན་ཟུར་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་
བྲིས་གནང་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་དུམ་བུ་འགའ།

ལྷ་ཞབས་ཐོན་ཟུར་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

སྐྱེ་ཞབས་ཐོན་ཟུར་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་གོང་གསལ་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གི་ནང་མ་གསལ་བའི་གནས་ཚུལ་
འགའ་ཤས་རང་ངོས་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་སྒྲིག་སྐྱེར་མེད་པར་བཀོད་གནང་བ་
ག་ཤམ་གསལ།

༡༡། དེ་སྔ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གར་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་རྗེས་
པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་ཚུལ་སྒྲིག་ལ་མཁོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་འཛོལ་
བརྒྱུ་ཆེད་དུ་འུར་ཤང་དོ་དཔེ་མེད་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། (ཆོས་
རྒྱལ་མངའ་བདག་སྤྱི་རལ་སྐབས་བཞེངས་གནང་) ར་མ་སྒྲུང་ཁྲལ་དཀར་ཚུང་དོ་རྗེ་དབྱིངས་
ཀྱི་ལྷ་ཁང་། (ལུ་ཏིག་བཙན་པོའི་སྐབས་བཞེངས་གནང་) སོ་སོར་ཁོང་རང་ངོ་ཕེབས་གནང་
སྒྲོར་ང་ལ་གསུང་རིགས་སུ། འུར་ཤང་གི་དོ་རིང་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་མི་འདུག་ཅིང་།
དོར་དབྱིངས་ལྷ་ཁང་གི་དོ་རིང་ལ་འཁོད་པའི་ཡི་གེར་སྒྲིན་བྱུང་མི་འདུག་ཅེས་
གསུངས་བྱུང་། ཡང་ཁོང་གཞིས་ཅི་ཁྲལ་ཕེབས་ནས་ཤོད་བྱང་ཆབ་ཆོམ་པ་འཆི་
མེད་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་གཞིས་ཅི་ཁྲལ་ཚུ་དབར་སྤེལ་ཞེས་པ་སྔར་སྤེལ་གཙང་པའི་བྱུང་
ཡིག་བྱས་སྐད་ཀྱི་བྲིམ་ཆང་དེར་ཡིག་རྩིང་ཁོམ་འཛོག་གང་ཅམ་ཡོད་ཁོངས་ནས་
ནོར་བུ་མཆོང་གི་སྒྲོམ་བུ་ཞེས་ཁ་བྱང་དུ་འཁོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཤས་
རྙིང་སོན་བྱུང་བ་དགེ་ཆོས་ལགས་སུ་ཕུལ་བ་ཡིན་ལུགས་ཆབ་ཆོམ་པའི་ས་ནས་གོ་
ཐོས་བྱུང་། ཡང་དགེ་ཆོས་ལགས་བཙོན་ནས་སྒྲོད་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩.....༥༠
ཅམ་ལ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་འབྲེལ་དགེ་ཆོས་ལགས་དང་། བཀའ་ཤོད་སྤྲས་དོན་

གྲུབ་མཉམ་སྒྲེལ་གྱིས་དམག་སྒར་ཁག་གི་དམག་ཅིན་སྐད་བད་དེ་བྱིན་སྐད་ནས་བོད་
 སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ལྷག་བྲག་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེས་
 བོད་མགོན་ཆོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་དགོ་ཆོས་ལགས་ལྷག་བྲག་
 རི་ཁྲོད་དུ་ཆོ་རེ་གཉིས་ཤིག་བཞུགས་རིང་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་གསར་འགྱུར་ཉིན་ལྟར་རྒྱུད་
 འཕྲིན་ནང་དེ་བྱིན་སྐད་ཐོག་འབྲོར་རིགས་བོད་སྐད་དུ་ཕབ་སྟེ་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེར་
 ལྷན་འབུལ་མངའ་དྲི་འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ རྒྱ་དམར་ལྷ་སར་འབྲོར་རྗེས་དགོ་ཆོས་ལགས་ཀྱི་བོད་པའི་
 ཁང་པ་རྫིང་པའི་ནང་བཞུགས་སྐབས་ང་ལ་གསུང་རིགས་སུ། རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ནས་
 ང་ཆོས་ཨ་མ་དོ་པ་ནམས་ལ་མཆོན་སྤྱད་དང་། མེ་མདའ་མདེལ་བཅས་མི་ཉུང་
 བཞིག་སྤྱད་དེ་རྒྱ་མིར་འཐབ་ཞོལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཨ་མ་དོ་ཆོ་དཔའ་ཆེ་ལ་ཨུ་ཚུགས་
 ཆ་བས་རྒྱ་མི་ལས་སྒྲ་བོར་བོད་ལ་ཡོང་བྱུང་གི་མ་རེད་ཅེས་དང་། དུས་དེའི་རྒྱ་
 ཕྱི་ཞིག་ལ་ཁོང་རང་གི་འགྲམ་དུ་ཕྱག་སྐམ་སྟེང་བྱུང་བའི་སྐྱབ་རྒྱ་ལི་རྫིང་དཔང་
 ལ་སོར་ ༥-༦ ཅམ་ཡོད་པ་གྲུ་ཅེ་སེར་པོའི་ན་བཟའ་ཅན་ཞིག་འདུག་པའི་སྐྱབ་
 རྒྱུ་དུ་དེ་རིགས་ཇ་ཐང་མདོག་གི་མིག་ཤེལ་ཞིག་མཉམ་དུ་སྐྱད་པས་བསྐྱམས་འདུག་
 པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ང་ལ་གསུངས་པ་སྟེ། བྱུང་སྐྱབ་དེ་དགོ་ཆོས་ལགས་རང་གི་ཡབ་ནས་
 དད་ཉིན་ལ་གནང་ལུགས་དང་། མིག་ཤེལ་དེ་ཡུམ་ནས་གནང་བྱུང་ཞེས་གསུངས།
 ཡང་ཉིན་གཅིག་མངའ་དུས་མཆོད་མེ་རག་ཀོང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐར་འདུག་པ་ངས་
 མཐོང་ནས། དེ་རིང་མཆོད་མེ་འབུལ་གནང་མངའ་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞུས་པར། ང་
 བཙུན་ནང་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་གོགས་པོ་ཞུམ་བུ་ནག་པོ་དེ་ཕྱི་ལ་ཕྱིན་ནས་ཉིན་གཅིག་གཉིས་
 སོང་ཡང་། ཚུར་སྒྲེབས་མ་བྱུང་། ཁོའི་པགས་པ་ལ་བཞུས་ནས་མི་ཆོས་བསད་

ཚར་བ་འདྲ། དེ་རིང་ངས་མཆོད་མེ་སྤུལ་ནས་ཞུམ་བུ་དེའི་དགེ་ཅ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་མངལ་སྐྱབས་སྐྱབས་ཡག་ནས་ཞུམ་བུ་ཁོ་བས་དམི་འདུག་
 ད་ཆེད་བྱུང་ཞེས་དགའ་ཆོར་གནང་གི་འདུག ཡང་དེ་རྗེས་བོད་གཞུང་ནས་དགེ་
 ཆོས་ལགས་སུ་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཟེར་དཀར་པོ་ཚོམ་སྒྲིག་མཛུགས་སྦྱང་དགོས་པའི་བཀའ་
 ཕྱེད་པ་དང་འབྲེལ། མཐུན་ཉེན་གྱི་ཕོགས་ཐོབ་འབྲུ་དངུལ་དང་། བཞུགས་ཁང་
 སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁང་ཁོངས་དགའ་རུ་བག་གི་སྟེང་ཐོག་ཁང་མིག་མདོ་སྒྲུག་
 གསུམ་བཅས་གནང་འདུག་པ་དེར་དགེ་ཆོས་ལགས་བཞུགས་སྐྱབས་སུ་ངས་ཉིན་
 ཅིག་མངལ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལ། ཁ་ཉིན་སྤྱང་པོ་ཞིག་སྒྲོ་ཅར་སྒྲོང་བར་སྟེབས་
 བྱུང་བར་ཅོམ་ཁྲག་ནང་ཅོམ་པ་དང་བྱར་མ་རང་འགྲིགས་སྟེར་བ་ཡིན། དེ་རྗེས་
 ཆོ་རིང་ག་ཡུ་སྒྲོན་(སྤྱི་ལོ་ལྷན་པ་དང་དུས་ཕྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ བར་རྣ་སར་འཛོལ་བཞུགས་ཡོད་
 ལུས་)སྟེབས་ནས་ཅོམ་པ་སྟེར་བ་འགྲིགས་ཀྱང་། ཅོམ་ཁྲག་དང་བྱར་མ་ཆབས་
 སྒྲུགས་སྟེར་གནང་བ་དེས་ང་གཉིས་སྒྲུགས་གང་འདྲ་ཟེ་བཟའ་དགོས་གྱི་རེད་ཅེས་
 མོས་ང་ལ་གསེ་གསེ་བཏང་བྱུང་གསུངས། དེ་མཛུགས་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱི་གཞིས་
 བསྐྱུན་སྐྱབས་ངས་མངལ་བར་སྟེན་ནས་བསྐྱུན་བབས་ཚུ་མོ་འདུག་པ་མཐོང་སྟེབས་
 གསོལ་སྒྲུན་བཞེས་ཀྱི་སོགས་གང་ཅིར་གཟབ་གནང་དགོས་ཞུས་པར། ད་སྟེ་མི་
 དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། ད་མི་མི་དགོས་པ་ཞིག་མི་གྲབས་འདུག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་
 བ་བཅས་སོ།། ༥

༡༡། མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཉམས་ཞིབ་ཇི་
ལྟར་མཇུག་པའི་སྐོར་སྐབས་དེའི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གི་ལས་བཟོ་མས་
སྙན་ཞུའི་འདྲ་བ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ རས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༩ བར།

༡༥ སྐབས་ཇི་གཏི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཀུན་རྒྱལ་གསུམ་དུ་
ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་ལས་བཟོ་མས།

ལས་བསྡུ་མས་སྟན་ཞུ།

༄༅། བསེལ་ལྡན་གངས་ཀྱི་རྩ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་པའི་བོད་ལྗོངས་བསྟན་
སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་མགོན་ཡོན་ཏན་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བཞེད་ཟབ་མོའི་
དགོངས་དོན་བཞིན་བཞུགས་སྐར་བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གསར་འཛུགས་བཀའ་
ངེན་བསྐྱངས་དོན་ལྟར། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཁྱད་ནོར་འཛུལ་གྱིང་
ཡོངས་ལ་དོམ་དུ་ཆོག་པ་འདི་དག་ཉམས་པ་སྦྱར་གསོ་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱིས་མཛད་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟབ་སྒྲེ་མང་ཞིག་ཕྱག་བཞེས་
བསྐྱར་དང་བསྐྱར་བཞིན་པའི་ནང་ཆོན་ཆེས་གནའ་བོའི་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། ཟུ་གཞས།
རྒྱུང་གཏམ་སོགས་ངག་རྒྱུན་ཁོ་ནར་གནས་པ་རྩ་ཡལ་དུ་འགྲོ་ཉན་ཆེ་བ་ནམས་ཁྲ་
རུབ་གནང་དང་གནང་མུས་བཞིན་ལགས་ནའང་བོད་མིའི་སྔོན་སྐར་སོ་སོར་ཆེད་
བསྐྱོད་མ་བྱས་པར་དེ་ཙམ་ཁྲ་རུབ་ཆགས་ཚུད་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་གཟེགས་ཏེ་
སྒྲ་འཕྲོས་དོར་གྱིང་དང་། ཀ་སྟུག་འབྲས་ལྗོངས་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་བོད་
མི་སྤར་འབྱོར་དང་ཕྱིས་འབྱོར་འཕོར་ཆེ་ཙམ་བཞུགས་ཡོད་སྟབས་གུས་པ་ངག་
རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་སོགས་མཁོ་བསྟུ་བྱ་རྒྱུ་མཆོན་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གང་ཅིར་བཀའ་
ནན་འགན་བཀྱི་གནང་སྟེ་ཆེད་གཏོང་མཛད་པ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༡
ཆོས་ ༡༥ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༩ བར་དོར་གྱིང་དང་། དོར་
གྱིང་རང་འཛོའི་བཟོ་བྲ། སྒོམ་ཁུལ། སུ་ཁ། སུ་ན་ད་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས།
ཁར་ག། ཀ་སྟུག་ཨ་ར་ག་ར། སྐང་ཏོག་ར་སྐང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀུན་

ཕན་མྱིང་། ལུགས་ཀོང་བཅས་ས་གནས་ཁག་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ངོ་བསྟོད་ཀྱིས་ལས་
 དོན་ཞུས་པའི་ལས་བསྡེམས་རྒྱས་པ་ཁོངས་སོ་སོར་གསལ་ནང་། འདིར་ལས་
 བསྡེམས་མདོ་ཙམ་དང་ལས་དོན་ཐོག་དངོས་སུ་ཞུགས་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཅི་བུང་
 དང་དངོས་མཐོང་བསམ་ཚུལ་བཅས་པ་གསལ་གསལ།

༡༥ ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས།

ངག་ཐོག་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་མཁོ་བསྟུ་བྱ་ཆེད་གོང་གསལ་
 ས་གནས་ཁག་བཅུ་གཅིག་ལ་ངོ་བསྟོད་ཞུས་ཏེ། རྩ་དུས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ཉིང་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོར་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་། ས་གནས་ཁག་
 གི་དཔོན་རིགས་སྤྱུལ་དགེ་བཤེས། ཡུལ་མི་ཀན་པོ་མྱོང་རྒྱས་ཅན། ཡུལ་མི་
 དཀྱུས་མ་སོགས་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཁས་པའི་མི་གངས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་སྟོར་
 ལ་དེ་ཞུས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་མིན་གངས་ ༡༩༠ དང་། གནའ་པོའི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་
 གཞས་སྤྱ་ཆོགས་བསྡེམས་པས་གངས་ ༡༩༧ བཅས་སྟོད་འཁོར་ནང་ཕྱོགས་
 བསྟུས་ཞུས་ཡོད།

༡༦ དུག་དཔེ་དང་བཀའ་གཏན།

མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྟོར་དང་རིག་གཞུང་། སྤན་ཅིས་སོགས་ཀྱི་སྟོར་བྱིས་
 མ་དང་བོད་དཔར་ཆེ་ཆུང་སྤྱ་ཆོགས་སྟོར་འབུལ་གནང་བ་གངས་ ༡༩༠ དང་།
 བཀའ་གཏན་སྟོར་འདི་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཀྱི་གོང་གི་ཡིག་རྒྱུ་གཏིང་གཏིང་སྟེས་
 ཆོས་རྒྱལ་རྒྱུ་ཁོངས་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་གཏན་སོགས་བཀའ་གཏན་ཡིག་རིགས་འདྲ་

མིན་གངས་ ༡༠༦། གཞན་ཡང་བོད་དང་བོད་མིའི་སྐོར་གསལ་བའི་ཚགས་ཤོག་
འདྲ་མིན་གངས་ ༡༩༡ བཅས་དང་། ཁམས་ཁུལ་གྱི་ས་ཁྲ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠
ལོར་པར་འདེབས་གནང་བའི་བོད་ཡིག་ཐོག་འཛམ་གླིང་ས་ཁྲ། བོད་ཀྱི་ས་ཁྲ་སོགས་
ས་ཁྲ་འདྲ་མིན་གངས་ ༡༠ བཅས་འཕྲོར་འབུལ་གནང་སོན་བྱུང་།

༡༥ མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐོར།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་མཚན་སྟན་གྱི་ཆེ་བ་མདོ་སྨད་པ་མཁས་
དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སུ་དུས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་སྒོ་བ་གྲང་གྲོང་
གསེབ་ཁག་ སྤྱིན་བདག་དང་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་དང་ཐུགས་འདྲིས་ཆེ་བའི་ཕྱི་
ནང་མི་རིགས་བཅས་རྩ་དུ་ཞིབ་མཐར་ཕྱིན་བྱས་ཏེ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་འབྲས་སུ།
མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩམ་ཐོར་བུ་སྒྲ་ཆོགས། མཆེད་གྲོགས་
མཁས་དབང་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ནང་གནས་བོད་དབྱེན་སྐྱོད་ཀྱི་སྐད་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་ཡོད་པ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུག་བྱས་
ངོ་མའི་རི་མོ་ངོ་འདྲ་ཁག་དང་འདྲ་བྱས་ཐང་ག་སོགས་བསྡེམས་པས་གངས་ ༥༠༩
བཅས་ལག་སོན་བྱུང་།

༡༦ སྐུ་པར།

སྟན་གྲགས་ཅན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་མི་རིགས། སྒོན་ལམ་ཆོགས་མཆོད་
སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དུས་ཆེན་ཁག་ དགོན་སྡེ་ཆེ་འབྲིང་དང་བོད་གཞུང་གི་
ཞི་དག་ལས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྐུ་པར་ཆེ་ཆུང་བསྡེམས་པས་གངས་ ༥༠༩ ལག་

སོན་ཕྱང་བཞི་པོ་མི་ནམས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་མ་མེད་འགན་ཁུངས་ལ་བཞག་ཡོད་
པས་ཕྱང་བཞིག་རེད།

༥༥ དངོས་ཕྱང་དཀའ་ངལ།

སྤྱིར་ན་ལས་དོན་གང་ལ་ཡང་སེམས་ཤུགས་གཅིག་ཕྱས་ཏེ་བཞིན་ཡོད་
ཐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཀླུ་བ་བཞིན་འདུག་པའི་སྤྱི་
མེད་སྤྱི་ལས་དོན་ཏེ་བཞིན་མ་འགྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱི་འདུག་སྤྱི་ལས་སེམས་དམིགས་
བསལ་ལམ་སྟོན་གྱི་མཐའ་གནང་མཁན་དཀོན་ལྷ་མོ་ལྟར་ཕྱང་ཐང་དུ་སྤྱི་ལས་
པ་ལྟར། སྤྱི་ལས་ཤིག་རིང་འགྲོ་ཡུལ་མ་རྒྱུ་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་དང་ཕྱི་ལས་
བསྟོན་ལས་ཕྱེད་པར་བྱུང་སྤྱི་ལས་སེམས་གང་ཡང་མེད་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ལས་
ཆེ་བ་ལས་ཕྱེད་པ་སྤྱི་ལས་དཀའ་ངལ་དང་། ཅུ་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དམིགས་
ཡུལ་དང་འཛིན་སྤྱི་ལས་ཕྱི་ལས་སྤྱི་ལས་ཏེ་བཞིན་མ་མཐུན་པའི་པོད་མི་མང་ཙམ་
ཡོད་ཁར་མཐུན་ཁྲོད་འགྲུབ་པས་ནས་ཀྱང་། འདི་ཀྱི་གར་གཞུང་གི་རེད་ཟེར་
བ་སྤྱི་ལས་ཕྱི་མི་ལས་ཀྱང་གྱི་མཐའ་ཆུང་བ་ལྟར་ཕྱི་ལས་འདུག་པའི་མཐོང་ཚུལ་
ཡོད་ཀྱི་འདུག་ན་ཅུ་པའི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་སྤྱི་ལས་པོད་མི་ནང་ཁོངས་ལ་
གསལ་བསྒྲགས་ཕྱན་ཕྱི་ཆུང་སྤྱི་ལས་འདུག་ན་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་གང་ཆེ་ཞིག་
མཛད་གལ་ཆེ་ལྟ།

༥༦ སྤྱི་སྤྱི་བསམ་འཆར།

ངག་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཐོ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཐད་པོད་མི་ནམས་རབས་མཁས་
དབང་མང་པོ་ཞིག་དུས་ཚོས་སྤྱི་ལས་འདུག་པ་ནི་སྤྱི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་

མཆིས། དེང་སྐབས་ཡས་མས་གང་སར་མཁས་དབང་བསྐྱེས་སོང་རེ་གཉིས་ཡོད་
པ་ན་མས་ཀྱང་སྟོན་དུས་ཐ་མའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ཟད་མཐར་གཏུགས་ལ་ཉེ་བར་
བཞེན། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་མཁྱོགས་ཟུར་གྲགས་སྟོན་གང་ཟབ་གནང་གལ་ཆེ་
བ་དང་། ས་མཆོམས་ཁག་ཏུ་ཕྱག་དཔེ་དང་བཀའ་གཏད་རྟེན་རིགས་སོགས་དང་།
དཔེར་ན། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་སོགས་
མཁོ་བསྟུ་གནང་རྒྱུར་ཆེས་ཤུལ་ཐེབས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཐོས་པའི་ལྷག་མ་
ལྟ་བུ་ལས་མི་འདུག་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་མི་དཔལ་འབྱོར་ཅན་ན་མས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ཀྱིས་
བསྟུས་ཏེ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་འབྱོར་ཟེན་ཤིང་འགྲམ་ཙ་ལྟར་ཡང་བྱ་ཐབས་ཟད།
དེས་ན་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལོ་གསར་རིང་གྲགས་སྟོན་མང་དགལ་ཆེ་བའི་མོངས་
འཆར་དུ། བོད་གཞུང་དཔེ་མངོན་ལས་བྱེད་པ་གཉི་ལྔ་བཟང་བལྟན་འཛིན་པས།
ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ ལ་ཕུལ་བའི་ལས་བསྟོམས་སྟན་ལུ།

༡༡། མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྩད་ཞིབ་
གནང་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་
བྱུང་བརྒྱུད་རིམ་སྒྲིམ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩

ལྷ་སྐྱབས་རྩེ་གཏི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གསུངས་པ།

༄༅། བཅུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཡིག་ཆ་
ཉིང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕུག་བསྟར་མའི་ཡིག་ཆ་སྐྱ་ཆོགས་དང་།
ཞལ་ཐང་། པར་བྲིས། རྒྱ་པར། མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྩ་དཔྱད་བྲུས་སྐངས་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་
བྱུང་བརྒྱུད་རིམ་སྟོར།

༄༅། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཀོན་རིགས་ངག་ཐོག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
ནམས་སྐྱ་འདུག་དང་གཞུང་སྐར་གྱི་ཡིག་ཉིང་སྐྱ་ཆོགས་འཆོལ་སྤྱད་བྱེད་ཆེད། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༩ བར་
ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རིང་ཀ་དོར་སྐང་གསུམ་ཁུལ་གྱི་བོད་མིའི་གནས་ཡུལ་ཁག་དང་
འབྲས་མྱོངས་ཀྱི་ས་གནས་གལ་ཆེན་ཁག་ལ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་
པའི་ལས་ཀའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་པའི་སྐབས། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ནི། བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་དང་ཕྱི་རྒྱལ་པ་མང་པོ་ཞིག་
གིས་དོ་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནང་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཆན་སྟན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡིག་ཆ་ཁག་འཆོལ་སྤྱད་ཀྱིས་ཉམས་
ཞིབ་དང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བོད་གཞུང་ནས་དེ་སྔ་གནང་བྱུང་མེད་པ་ནི་འབྲས་ཤོར་
གྱི་ངོ་བོར་མཐོང་བས། དོན་གཉེར་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་དགོས་མཁོ་དང་བརྒྱན་
ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡིག་ཆ་ཁག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱེད་ཀྱི་འདི་དུས་བབས་གལ་ཆེར་

མཐོང་ནས་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གྱི་དག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཕྱག་བསྟར་མའི་
ཡིག་ཆ་སྒྲ་ཆོག་ས། ཞལ་ཐང་དང་རི་མོ། པར་སོགས་མདོར་ན་ཁོང་དང་འབྲེལ་
བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡིག་ཆ་གང་རྟེན་འཆོལ་སྒྲིག་འབད་བཅོམ་བྱས་སྐབས་ཀྱི་ལས་
བསྡེམས་བརྒྱུས་པ་ཞིག་གོང་གསལ་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་བསྡེམས་ནང་དུ་བྲིས་ཡོད་
ནའང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡིག་ཆ་འཆོལ་བརྒྱུད་བྱུང་
ཞིབ་ཞུས་སྟངས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནི་འདི་ལྟར།

དང་པོ། དགེ་སྦྱོང་འཛིན་རིམ་སྤྱི་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་ འཕེལ་སྐོར།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྩོན་མ་འབྲས་ལྗོངས་ལྷགས་ཀྱི་ཁུལ་དུ་བཞུགས་
སྐབས་འབྲས་ལྗོངས་པ་མཁས་དབང་དགེ་སྦྱོང་འཛིན་རིམ་སྤྱི་མཆོག་དང་འབྲེལ་
བ་བྱུང་སྟངས་སྐོར་ཐེངས་དང་པོར་འཆོལ་ཞིབ་ཞུས་པ་ནས་ལས་འགོ་བརྩམས་
པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སྟུང་ཅུའི་ནང་བོད་མི་རྒྱུ་མཉམ་བཤེས་བོད་ནས་ཀྱང་གར་
ལ་ཕེབས་སའི་ལམ་ཁ་གཙོ་བོ་ནི་འབྲས་ལྗོངས་བརྒྱུད་ནས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལམ་
དེ་རང་ཡིན། དེ་ནི་གོ་མོ་ནས་རྩོད་ལ་དང་རྩ་ལེབ་ལ་གང་རུང་བརྒྱལ་ནས་འབྲས་
ལྗོངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཀ་སྒྲོན་སྒྲུག་ལ་མ་སྒྲེབས་བར་དུ་རྟ་རྟེལ་དང་རྟ་ཐང་
གིས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་དེང་སང་ལྟར་རྒྱུང་ས་འཁོར་གྱི་འགྲོ་ལམ་མེད། འོན་
ཀྱང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ནི་ལམ་དེ་བརྒྱུད་ནས་འབྲས་ལྗོངས་ལ་ཐེངས་
དང་པོར་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་མི་འདུག མཁས་དབང་ཁོང་ཉིད་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་

ནས་ཀྱི་གར་ལ་དང་པོར་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསེར་ཐང་ནང་གསལ་བར་འཁོད་
འདུག ཀ་ཏོར་སྐང་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་གནས་སྡོད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ས་ཆའི་བསེལ་བྱོད་ཀྱི་བབས་བོད་དང་མཚུངས་ཆེས་པས་
ཀྱི་ཐང་ནས་ཡར་ཕེབས་ནས་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། གང་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ཆིག་
སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལྷམ་ཅུ་མོ་ལྷ་ཡས་མས་ནས་ཁོང་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲེལ་
བ་བྱེད་ས་གཙོ་བོ་དགེ་སྟོང་འཛིན་ཅི་ར་སི་མཆོག་རེད་འདུག

ཁོང་གི་སྐུ་མཆེད་ཀ་ཏོར་ལྷན་གྲུབ་དོ་ཏེ་མཆོག་ནི། འབྲས་ལྗོངས་མི་མང་གིས་
འོས་ཤོག་ལམ་ནས་འདེམས་བསྐྱོད་གནང་བའི་འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་སློབ་ཆེན་
དང་པོ་དེ་རེད། ཁོང་གི་སྐུ་ཆུ་ནི་ཀྱི་ནག་གི་སྟོན་སློབ་འདས་པོ་ཀྱའོ་ཨན་ལེ་དང་
འབྲེལ་བ་གཏན་ཟབ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གོགས་
པོ་ལགས་ཤོས་ཀྱི་གསུང་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་ཀ་
ཏོར་ལགས་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲེལ་བ་སྤྱིར་བྱུང་འདུག་ལ་གསར་བརྗེའི་བསམ་སྟོན་
ལྷགས་ཆེ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་སྐུ་མཆེད་དགེ་སྟོང་འཛིན་ཅི་ར་སི་མཆོག་
སིང་ལར་ཕེབས་ནས་ཐོག་དམན་པའི་ལྷགས་ལྟར་དགེ་སྟོང་མེར་པོ་གནང་འདུག་
ལ། ཁོང་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དབྱེན་ངོའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཡིན་སྟབས་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་འབྲས་ལྗོངས་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྟ་བུ་ཡར་ཐོན་
ཅན། བསམ་སྟོན་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་དང་པོར་གཏོང་བྱུང་མཁན་ཅེ་ལུད་
ཅིག་ཏུ་བརྩི་བར་མ་ཟད། དེང་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཁག་
ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་ཁོང་གི་སྐུ་པར་བཞགས་ཀྱི་ཡོད། དགེ་སྟོང་འཛིན་ཅི་ར་སི་མཆོག་འབྲས་

རྒྱུད་སྐད་ཀྱི་མཁའ་མཁའ་ལ་ཅུང་ཙམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་། ཁོང་དཔྱིན་ཇི་ལ་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཤིང་
 རང་ཆོས་སྤྱི་དང་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐོར་ལ་ཡང་རྒྱས་ལོན་གཏོང་བ་པོ་ཡོད་
 མཁའ་ཞིག་དང་གསར་བཞེད་ལྟ་བུ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁའ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤྱི་
 ཆོ་རིང་པོར་བརྟན་མི་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་ཁོང་གཉིས་རིམ་
 པས་ལྟ་བུ་དང་བསམ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་པོར་གྱུར། སྐབས་དེ་དུས་དགེ་སྦྱོང་
 འཛིན་ར་སི་བཞུགས་ས་ལྟེ་བའམ་ཀ་ཇེའི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕ་གཞིས་གཙོ་བོ་དེ་འབྲས་
 རྒྱུད་སྐད་དེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀོང་ཟེར་བའི་གྲོང་གསེབ་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་སྤྲོ་མེད་གཞིས་
 ཀ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག ལྷགས་ཀོང་གྲ་བའི་གྲོང་གསེབ་དེར་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་རྒྱུན་རིང་པོར་བཞུགས་ནས་ཁོང་གཉིས་པན་ཚུན་དཔྱིན་ཇི་དང་བོད་ཡིག་
 བསྐྱབ་རེས་ཀྱིས་ད་ཅང་ཐུགས་འདྲིས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཆོད་འདུག སྐབས་དེའི་
 གཡམས་གཡོན་དུ་བོད་རིགས་རྒྱ་གར་ནང་ཡོང་མཁའ་མང་ཆེ་བ་བོད་ནང་དུ་བྱིམས་
 འགལ་གྱི་ནག་ཉེས་བསགས་པ་དང་། ཡང་ན་ཆོང་པ། ཨ་སྤྱི་གནས་བསྐོར་པ་
 ག་ལྟག་ཡིན་པས་ཁྲལ་དེའི་བོད་མིའི་བྲིད་དུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཤིན་ཏུ་ནས་དཀོན་པོ་
 ཡིན་སྐབས་དགེ་སྦྱོང་འཛིན་ར་སི་མཆོག་ནས་ཤོར་སྤྱིང་རྩོུ་འཁྲུ་ལྟ་སི་ཏའི་
Bhutia Busty ཟེར་བའི་བོད་རིགས་རྒྱང་པ་གནས་སྤོང་བྱེད་སའི་གྲོང་གསེབ་
 ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཉེ་འབྲེལ་སྤྱི་ནང་པའི་སྤོབ་གྲ་ཚུང་དུ་ཞིག་གསར་རྒྱག་གནང་འདུག་
 པ་དེར་བོད་ཡིག་གི་དགེ་ཆན་མེད་པའི་དཀའ་ཁག་ཡོད་པར་བརྟེན། དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཇི་ནི་ར་སིས་རེ་སྤྱལ་གནང་བ་ལྟར་སྤོབ་གྲ་དེར་
 དགེ་ཆན་གནང་འདུག སྤོབ་གྲ་དེའི་མིང་དཔྱིན་ཡིག་ཐོག་(Y.M.B.A. School,
 ཡང་ན། **Budhist Home in the Himalaya,**) ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྤོབ་

ཁང་དེ་ཐོག་བརྟེན་གས་གཉིས་ཅན་ཞིག་དང་། ཐོག་བརྟེན་གས་གཉིས་པའི་ཕྱི་དེར་
ཁང་བཟང་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་སྟོན་པའི་སྐུ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་གནའ་སྤྱི་མོའི་སྟོན་
པའི་སྐུ་འདྲ་སྟོང་པ་དེ་རང་དེང་སང་ཡང་བཞུགས་འདུག ཐོག་བརྟེན་གས་གཉིས་
པའི་གར་བྱང་ངོས་ཀྱི་ཁྲམས་རྩེ་བུར་ལ་ཁང་ཆུང་གྲུ་བཞི་མ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་
ཡོད་པ་དེའི་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་སྤྲུགས་
པ་གྲུ་ཆང་གི་དགེ་བསུམ་སོང་སྐུ་ཞབས་ལྷག་དོར་ལགས་ལྷན་དུ་རྒྱན་རིང་བཞུགས་
གནང་མྱོང་འདུག

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གར་དུ་ཕྱེབས་ནས་འབྲས་ལྗོངས་དང་དོར་
ལྗོངས་ཁྲུལ་དུ་ཐེངས་དང་པོར་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཁོང་གི་བཞུགས་
གནས། ལས་དོན་བཅས་གང་འཆམས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་བརྟེན། དེ་ལྟོན་
ཀ་ལྷོན་སྤྲུག་ཐར་པ་ཆོས་ལྗོངས་གི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་གནང་མྱོང་མཁན་ཀ་གཞིས་
སྤང་གྱི་ཆོས་མང་དང་གང་དབང་སྦྱོན་པ་ལགས་དང་ང་གཉིས་འདྲིས་པོ་ཡོད་སྟབས་
ཁོང་དབྱེན་ཇི་དང་། རྒྱ་གར་སྐད། པ་རིས་སྐད་(བལ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་སྐད་)མཁྱེན་
པས་གྲོགས་པོར་བསྐྱིགས། ཁོང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཞུགས་མྱོང་སའི་གྲོང་
གསེབ་དེའི་ཉེ་འགམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་དུས་ཁོང་གིས་ཐུག་རོགས་གནང་ནྟེ། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ལྷགས་གོང་དུ་ཀ་རྩེ་
བྱིམ་ཆང་གི་ཕ་གཞིས་ལྟོན་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཞུགས་མྱོང་སའི་ཁང་པ་
དེར་ཆེད་དུ་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པར་བྱིན་པ་ཡིན། ས་གནས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལམ་ཐག་
རིང་བའི་གྲོང་གསེབ་ལུང་ཁྲག་ཅིག་ཡིན་པས་རྒྱངས་འཁོར་འགྲོ་མཁན་དགོན་པོ་
རེད། ཉིན་གཅིག་ལ་རྒྱངས་འཁོར་ཐེངས་གཅིག་ལས་མེད་པས་གྲོང་གསེབ་དེར་

མ་སྒྲིབས་བར་དུ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྒྱལ་ས་ཀོང་དུ་སྒྲིབས་དུས་ཀྱི་རྗེ་ཆང་གི་པ་ཁྱིམ་གྱི་ཁང་གསེབ་ཀྱི་ཁང་པ་ནི་གནའ་སྤྱི་མོའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐབས་ཀྱི་ཁང་པ་བཞིན་རྒྱ་ཆ་ཤིང་གིས་བཟོས་པ་ཁང་ཁོངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་ས་ཀྱི་དག་པོ་སྤྱིད་ཉམས་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་རེད། པ་གཞིས་དེའི་ནང་ཁོང་ཆོའི་སྤྱི་མཆེད་ཡབ་པ་(རྒྱ་དྲག་)མགོན་པོ་ཟེར་བའི་པོད་སྐད་ཡག་པོ་ཤོད་ཐུབ་མཁན་ཀན་པོ་མི་གཤིས་བཟང་པོ་ཅན་ཞིག་འདུག ཁོང་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐྱོར་དྲིས་སྐབས་ཁོང་ནི་མཁས་དབང་དེའི་སྐྱོར་ལ་རྒྱུས་མེད་ཡིན་པར་མ་ཟད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་སོགས་རྒྱ་ཆ་ཤིང་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་མི་འདུག འོན་ཀྱང་ཉིན་དེར་ང་ཆོས་ཟས་མ་རེག་པར་བཞུགས་ཤིང་ཁོང་པ་ཡིན་སྐབས་ཁྱིམ་ཆང་དེས་གསལ་པོ་བརྒྱབ་པའི་གོང་གསེབ་པའི་ཁ་ལག་ཅིག་གནང་ནས་སྤྱི་ལོ་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་བ་ད་ཅང་གི་ཕན་པོ་དང་ཞིམ་པོ་བྱུང་བས་ལྷོགས་པའི་ཟས་ཞིམ་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ག་དོར་ལགས་དང་ལྷན་དུ་སྤྱོད་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཞུགས་སྤྱིང་སའི་དོ་རྗེ་སྤྱིང་པོད་ཀྱི་གོང་གསེབ་ཟེར་བའི་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱོད་གྲུ་དེ་ལ་ལྷ་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན། སྤྱོད་གྲུ་དེར་སྤྱོད་གྲུ་འཛོགས་བཞིན་འདུག སྤྱོད་མ་ཕུ་གྲུ་འགའ་ཤས་འདུག་ཀྱང་སྤྱོད་ཁང་ལ་བདག་སྤྱིང་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ཤེན་གྱིས་བཙོག་པ་ཞེ་དྲག་འདུག སྤྱིང་འོག་གི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་བྱམས་རྩ་ཡོངས་རྗེས་ལ་སྤྱོད་ཕུག་ཆོས་གཅིན་རྒྱུག་བཏང་ནས་གོམ་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ལྷ་བྱུ་རེད། སྤྱོད་གྲུའི་ཟུར་གྱི་དགེ་ཆོས་ལགས་བཞུགས་སའི་ཁང་ཆུང་དེ་སྤྱོད་གྲུའི་སྤྱོད་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་དུ་བསྒྱུར་འདུག སྤྱོད་གྲུའི་དགེ་ཀན་ནི་ལུང་པ་དེའི་ཡུལ་མི་བྱུད་མེད་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོར་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱི་སྐྱོར་

སྐད་ཆ་དྲིས་སྐབས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པ་སུ་ཡིན་དང་འདིར་བསྐྱད་
 མྱོང་ཡོད་མེད་རྒྱུ་སྤྱུ་ཅམ་ཡང་མི་འདུག ཁོང་ཆོའི་ལས་ཁུངས་ནང་གིང་སྐམ་
 རྒྱུ་དུ་མི་འདི་རིང་ཆད་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་བོད་པའི་ཡིག་ཆ་འདྲ་ཡོད་མེད་
 ལྟོས་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ངས་གིང་སྐམ་བརྒྱུགས་ནས་བཟུངས་སྐབས། བོད་ཡིག་
 དང་དབྱེན་ཇི་འདི་དེ་བཡིག་རྒྱུ་ཐར་ཐོར་འགའ་གས་གིག་སྤྱུག་དེར་འདུག བྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༤ དང་༡༩༩༥་་་་་༡༩༩༦ ཡར་མར་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད་འདུག བསྐྱར་
 བརྒྱུགས་ཡང་བརྒྱུགས་བྱས་ནས་ཞིབ་ཆགས་པོས་བཟུངས་དུས་དེ་བའི་བྱི་བྱིངས་དབྱེན་
 ཡིག་ཐོག་བྲིས་པ་གང་ཞིག་ལ་བར་གསེང་དུ་བོད་ཡིག་དབྱེན་ཅན་གྱིས་མཆན་བརྒྱབས་
 པའི་དེ་བའགའ་གས་རྣེད་སོན་བྱུང་བའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོ་གཡར་རོགས་ཞུས་སྐབས་
 འབྱེར་ན་འགྲིག་ཟེར། ད་དུང་དེའི་ནང་ལ་བོད་ཡིག་དབྱེན་མེད་ཀྱི་ཀ་ཁའི་མ་དཔེ་
 གིང་བཞོས་པར་གིང་རྒྱུ་མ་ཞིག་འདུག་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསར་
 དུ་བཞོས་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁོང་གིས་སྒྲིབ་ཕྱག་ཆོར་བོད་ཡིག་བསྐྱབ་གནང་
 སྐབས་བེད་སྤྱོད་གནང་ཡོད་པར་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། ངས་དབྱེན་ཡིག་བྲི་དེ་བ་
 དེ་ཆོར་བཏག་དཔུང་ཞིབ་མོ་བྱས་སྐབས་དེ་ནི་སྤྱོད་འདུག་ཆེན་མོ་རེད་འདུག་ལ།
 དཔུ་བྱང་དུ་སྤྱོད་འདུག་ཆེན་མོའི་མཆན་ཆ་ཆང་དབྱེན་ཡིག་ནང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་
 སྐད་དུ་གསལ་ལ་བར་བྲིས་འདུག མུ་མཐུད་མགོ་ནས་མཐུག་བར་སྒྲིག་སྐབས་སྤྱོད་
 འདུག་ཆེན་མོ་ཆ་ཆང་ཞིག་དབྱེན་སྐད་དུ་བསྐྱར་འདུག

འདི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་དབྱེན་སྐད་དུ་བསྐྱར་གནང་བ་ཡིན་
 པ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཤེས་སམ་ཟེར་ན།

༡༥ དཔེ་དེབ་དེའི་ནང་ཤོག་ཏུགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གསལ་ལ་ཁྲིམ་ནང་ནས་ཅ་
ལག་ཉེས་པའི་བྱང་འཛིན་ཅིག་འདུག་པ་དེར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོའི་ཟླ་ཆོས་ཆ་
ཆང་འཁོད་འདུག་པས་དཔེ་དེའི་འབྲི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཁྲམས་དེ་གསལ་པོ་དེས་ཤེས་ཐུབ་
ཀྱི་འདུག ལོ་ཁྲམས་དང་ཟླ་ཆོས་དེ་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དོར་གླིང་
བོད་ཀྱི་གོང་གསེབ་དེར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། དཔེ་དེའི་ནང་སྐབས་
སྐབས་སུ་བོད་ཡིག་དབྱེ་ཅན་བྲིས་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་བཟོ་
ལྷ་ཡང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྒྱ་ལྷན་ཁྲེན་སྤྱོད་གནང་བའི་དབྱེ་ཅན་ཕྱག་
བསྟར་མ་དང་གཅིག་མཚུངས་ལྟ་བུར་ཡོད།

༡༦ ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡ ཉིན་
འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་ཀ་ཇེ་ལྷན་གྲུབ་དོན་རྒྱུ་ལགས་མཆོག་ལ་མངའ་
སྡེའི་པོ་བྲང་ནང་མངའ་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིམ་
བྲི་བ་བྲིས་ལན་གྱི་བཀའ་མོལ་ལུས་སྐབས། ཀ་ཇེ་ལྷན་གྲུབ་དོན་རྒྱུ་ལགས་ཀྱི་སྤྱི་
མཆེད་དགེ་སྦྱོང་འཛིན་ར་སི་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཉམ་རུབ་ཐོག་སྤྱོད་
འདུག་ཆེན་མོ་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྐྱར་གནང་ཡོད་ཚུལ་དང་། དཔེ་ཆ་དེ་སྤྱི་
མར་ཁོང་གཉིས་བཞུགས་སའི་དོན་རྒྱུ་ལགས་ཀྱི་ཁོ་རང་ཆོའི་ཁང་པའི་འོག་གསལ་
ཡོད་ས་ཡོད་ཅེས་གསུང་སོང་བས་རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་ངའི་ལག་པར་
ཉིད་པའི་དབྱིན་སྐད་ནང་བསྐྱར་པའི་སྤྱོད་འདུག་ཆེན་མོ་དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་ཀྱིས་བསྐྱར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་དོགས་ཐུབ།

གཉིས་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་རྒྱན་རིང་པོར་ལྷན་ དུ་བཞུགས་མྱོང་བའི་དཀའ་ཆེན་ལྷག་དོར་གྱི་སྐོར།

དཀའ་ཆེན་ལྷག་དོར་ལགས་མཆོག་ནི་བཀྲས་ལྷན་སྐྱེས་པ་གྲ་ཚང་ནས་ཡིན་
པའི་སྐུ་ཞབས་དགྲའ་ན་ཏུ་ཅང་མཐོན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ང་ཁོང་དང་མངལ་བའི་
སྐབས་ཕལ་ཆེར་དགྲའ་ལོ་བདུན་རྒྱ་ནང་ལ་སྐབས་ཡོད་ཆོད་འདུག ཁོང་ནི་བཀྲ་
ཤིས་ལྷན་པོའི་སྐྱེས་པ་གྲ་ཚང་གི་ཤན་བགེས་ཤོས་ཤིག་དང་། སྐྱེས་པ་གྲ་ཚང་
གི་ཆོག་ཕྱག་ལེན། འབྲུད་རྒྱུད་དཀྲོལ་གསུམ། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ། འཆམ་
དང་བཅས་པར་ཏུ་ཅང་གི་ངེས་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་སྐྱ་མོ་དོ་
རྗེ་སྒྲིང་པོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཟེར་བ་དེར་རྒྱན་རིང་བཞུགས་མྱོང་ཞིང་། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་འདྲིས་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁོང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ནི་ཆོས་ལ་དད་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་མཁན་ལྷ་ལོག་ཅིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ང་ཆོ་
ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་ཕྱོད་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་སྐུ་འདྲ་དང་ལྗེ་ལ་བ་ལ་པཎ་
ཆེན་གྱི་སྐུ་པར་ཡོད་སར་ཐ་མག་མ་འཐེན་ཟེར་ནས་བཤད་དུས། ལྷོ་ཁྱོད་
ཆོས་སྟོན་པ་དང་ལྗེ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དད་པ་བྱེད་ཤིས་ཀྱི་མི་འདུག ལྷོན་
པ་དང་ལྗེ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དད་པ་བྱེད་ལུགས་འདི་འདྲ་རེད་ཟེར་ནས་རྒྱ་
མཚན་མང་པོ་བཤད་མཁན་གྱི་མགོ་མཁྱེས་ཤིག་ཡིན། ཁོང་ཆོས་དད་མེད་
མཁན་སྟོད་པ་བྱུང་མཚར་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱན་དུ་ནང་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་གོས་
ཐུང་སྟོད་ཐུང་གང་ཡང་མི་གྱོན་པར་དམར་རྩེད་ཐོག་ཀླུ་པ་ལ་དམར་པོ་རྒྱུད་
པ་ཞིག་གྱོན་ནས་ཉལ་སྟོད་ཀྱི་རེད། ཉིན་གང་ཉལ་ནས་བསྐྱེད་པའི་བཟོ་འདྲ་

བོ་ཞིག་ལ་དབྱིན་ཇིའི་ཆོག་མཛོད་རྒྱུ་ཡི་ཞིག་གྲོག་ནས་སྤོད་པ་མ་གཏོགས་དཔེ་
 དེབ་གཞན་གཅིག་ལ་འདྲ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ཟེར་བ་སོགས་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་གྱི་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་སྒྲ་ཆོགས་བཤད་པ་ཞིག་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་ཡོད་པ་ད་ལྟ་འདྲ་ཡིག་ཐོག་དུ་ཕབ་བལྟས་བྱུང་མེད།

གསུམ་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རྒྱ་གར་ གྱི་མཁས་དབང་རྒྱ་ལའི་སྐྱེར།

རྒྱ་ལའི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུང་ཚྭ་མང་པོ་ཡོད་མཁན་
 ཞིག་རེད། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་གྱིས་བྲིས་པའི་དེབ་ཀྱང་མང་པོ་འདུག ཁོང་
 ནང་ཆོས་ལ་མཁས་ཤིང་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ་ས་གནས་གང་སར་ཕེབས་
 མཁན་ཞིག་རེད། ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་སྐྱོར་ཞུགས་
 ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་སྡེ་མ་པ་ཡང་ལན་འགའ་ཤས་ཞུས་སྟེ་མཁན་ཞིག་ཡིན་འདུག
 ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་རྙིང་པའི་ཐོག་ཕྱག་ལས་གཙོ་བོར་གནང་མཁན་ཞིག་
 རེད། བོད་ནང་ཐངས་གཉིས་ཙམ་ཕེབས་པ་ནི་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་དཔེ་རྙིང་
 པ་གང་ཡོད་འཆོལ་སྒྲིག་ཆེད་དུ་ཕེབས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་བོད་ནས་འཆོལ་
 སྒྲིག་གནང་བའི་ཕྱག་དཔེ་ཁག་དང་རྒྱ་དཔེ་འགའ་ཤས་བཅས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཆས་
 ཐོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་གདན་དྲངས་པ་པ་ཇ་ནིའི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་དང་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་དུ་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་ཡོད། ཁོང་ས་སྐྱ་ནས་རྒྱ་ནིང་པོར་བཞུགས་
 པའི་སྐབས་ས་སྐྱའི་བྱད་མེད་ཅིག་དང་མཉམ་དུ་བཞུགས་པས་བུ་མོ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེས་

འདུག བུ་མོ་དེ་ཡང་དུས་བྱིས་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་དུ་
འབྱོར། བུད་མེད་དེའི་མིང་ལ་ས་སྐྱ་པ་ཆོས་ར་ཕུག་ཅེས་ཟེར། ཁོང་ལ་ས་གནས་
གང་སར་བཟའ་ལྷ་རེ་ཡོད་པས་དོར་སྤྱོད་དུ་ཁོང་གི་སྐྱ་ཆེ་བ་མའི་བཟའ་ལྷ་བལ་ཡུལ་
མི་རིགས་ཡིན་པ་མཚན་ལ་ཀུ་མ་ལ་(པརྒྱ) ཟེར་བ་ཞིག་འདུག རྒྱ་དུ་ལ་དང་དགེ་
ཆོས་འབྲེལ་བ་ཆེ་བར་བརྟེན་དེར་དགེ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཡོད་མེད་ཞིབ་
འདུག་ཆེད། བྱི་ལོ་ ༡༧༥༧ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ཀུ་མ་ལའི་བྲིམ་དུ་བཅར་
ནས་གནས་ཚུལ་བཤད་སྐབས་ཐུགས་པན་གསོ་བའི་ཡིག་རྒྱུད་འདྲ་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་ན་
མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་ཞུ་ངེས་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ལགས་པོ་གནང་བུང་། ཁོང་
ལ་ཕུག་ཏུ་གསུམ་ཆེད་རྒྱ་གར་པའི་གོས་ས་རས་ཟེར་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཁྱོན་གོས་ལགས་
པོ་ཞིག་ཕུལ་བ་ཡིན། བྲིམ་ཆང་དེར་རྒྱ་དུ་ལའི་སྐྱ་ཆེ་སྤྲད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྒྱུད་པ་དང་
པར་རིས་སོགས་ཁོན་དུ་མང་པོ་འདུག

བྱི་ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༩ ཉིན་ཁོ་མོས་བྲིམ་གྱི་ཡིག་རྒྱུད་བརྗོད་པ་ཤེར་གནང་
སྐབས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཕུག་བསྟར་མའི་ཡི་གེ་དང་པར་སོགས་མང་པོ་
ཕུག་སོན་བུང་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕུག་བྲིས་མང་ཆེ་བ་དབུ་
ཅན་གྱིས་བྲིས་འདུག པར་དང་ཡི་གེ་ཆ་ཆང་གི་མཐུག་དུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ཟེར་བའི་ས་ཡིག་དང་ཆོས་གངས་ཞིབ་ཆ་འཁོད་འདུག བོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་
ཐོག་ར་དུ་ལགས་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་མང་པོས་རེད།

དགེ་ཆོས་ལགས་རྩ་ས་ན་བཞུགས་དུས་རྒྱ་དུ་ལར་གནང་བའི་གསུང་འཕྲིན་
ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དབུ་ཡིག་དུ་ལུ་ལྗོངས་ཡིག་གཟུགས་ཐོག་སྤྲིད་སྐད་དུ་བྲིས་འདུག

པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སར་བཞུགས་དུས་དབྱེན་ཡིག་ཐོག་རྒྱ་དུ་ལའི་ཁ་བྱང་
ཡིག་གཟུགས་ཤིན་དུ་བྱང་བར་བྲིས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་ཡོད་པར་བལྟས་ན་ཁོང་
ལྷ་སར་བཞུགས་དུས་ནས་ལེགས་སྐྱར་སྐད་དང་དབྱེན་སྐད་ཕན་བུ་རེ་མཁུན་གྱི་
ཡོད་པའི་ཆོད་དཔག་བྱེད་བྱུང་།

ཁོང་ས་སྐྱར་ཕྱེབས་སྐབས་དུ་ལའི་ལོ་མའི་ཐོག་བྲིས་པའི་རྒྱ་གཞུང་པོད་མང་
པོ་ཞིག་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དབུས་སུ་སྐབས་དེའི་ས་སྐྱའི་མཁན་པོ་དང་ཟུར་དུ་ཆ་
གན་ཞིག་ཟུར་གཞན་དེར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་བཅས་ལྷན་བཞུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་པར་ཤིན་དུ་ལེགས་པ་ཞིག་འདུག དེ་ནི་སྐར་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་པར་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན། འདི་ནས་རྗེ་པོ་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་པར་རིས་དང་ཡིག་ཆ་གང་རྗེས་ཐམས་ཅད་ཉ་ཅང་གི་ཁྲུངས་
བཅུན་ཆ་ན་མེད་པ་ཞིག་རེད། དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱིས་སྐྱགས་ཀོང་དུ་རྒྱ་མ་ཡ་ཆའི་
རྟོགས་བརྗོད་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་སྐབས་དེ་དུས་འབད་བཅོན་
ཆེན་པོས་བཅའ་ཀྱང་བདེན་རྟགས་གང་ཡང་སྐབས་དེར་རྗེས་མ་བྱུང་།

བཞི་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་ལྷན་དུ་བོད་ལ་
ཕྱེབས་པའི་རྒྱ་དུ་ལ་ལགས་ཀྱི་པར་པའི་སྐོར།

རྒྱ་དུ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ཡུན་རིང་འགྲོགས་
མྱོང་བའི་གྲོགས་པོ་རྗེ་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོང་དང་མཉམ་པོར་བོད་དུ་བསྐྱོད་
མྱོང་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་པར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་དགེ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རིགས་

དང་པར་རིས་འདྲ་ཨེ་ཡོད་སྟེ་ནས་པར་པ་རྩད་གཅོད་བཏང་བའི་སྐབས་ཨེ་ལ་
 ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ནང་པར་པ་དེའི་བྱིམ་ཆང་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་བས། བྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༩ ཉིན་གྲོང་ཁྱིམ་དེར་སོང་ནས་སྐད་ཆ་དྲིས་
 སྐབས། ཁོང་གི་བྱིམ་ཆང་ནི་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ནས་ཁྱེ་ལེར་གནས་སྒྲིམ་ཆར་འདུག་
 པར་མ་ཟད་ཁོང་ཆོའི་ཁ་བྱང་དང་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་ཤེས་མཁན་གཅིག་
 ཡོད་པ་ལོ་ངོ་སྤུམ་ཅུ་ལྷག་རིང་སྟེན་ཁང་དུ་ཉལ་ནས་སྟེན་བཙོས་བྱེད་བཞིན་པ་
 དེ་ད་ལྟ་ཡང་སྟེན་ཁང་ནས་བྱིར་བོན་བྱུང་མི་འདུག་སྟེན་ཁང་དང་ནད་པ་དེ་
 རྩད་གཅོད་ཡུན་རིང་བྱས་པའི་བ་མར་ནད་པ་གད་པོ་དེ་རྟེན་བྱུང་། དེས་ཁ་
 བྱང་རྒྱས་སྟོན་བྱས་པ་བཞིན་ཁྱེ་ལི་གསར་པ་ནས་པར་པ་བྱིམ་ཆང་དེ་ཡོད་སའི་
 ས་གནས་དང་བྱིམ་ཆང་རྩད་ཆོད་བྱུང་ཅམ་བྱུང་སོང་། དེ་སྟོན་གྱི་པར་པ་ཁོང་
 གོངས་ནས་མི་འདུག་ཀྱང་། ཁོང་གི་མི་ཐོག་གཉིས་པ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་
 དག་དང་བྱག་འཕྲད་ཀྱིས་དགེ་ཆོས་ཀྱི་པར་རིགས་ཡོད་མེད་སྟོར་སྐད་ཆ་དྲིས་
 སྐབས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་པར་དང་པར་གཞན་མང་པོ་ཡོད། སྤྲོ་
 མོར་དབྱིན་ཇི་སྐགས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དབྱེད་ཞིབ་བྱེད་མཁན་
 མང་པོ་སྐྱེའོས་སོང་། བྱེད་ཆོས་སྟོར་མོ་འབྲུམ་ག་ཆོད་སྟོད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ནས་
 འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་རོགས་མི་བྱེད། དང་པོ་པར་མིག་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་
 ཆེ་དེ་ལ་དཔགས་ནས་དངུལ་ག་ཆོད་སྟོད་བྱུང་མིན་བསམ་གྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་
 ནས་བཤད་ཀྱང་སྟོར་མོ་བརྟན་རྒྱ་མེད་ན་པར་མིག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་ཟེར་
 ནས་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་མ་སོང་།

ལྷ་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འབྲེལ་ལགས་ལོ་གཉིས་ལྷག་
 རིང་བཞུགས་སྤྱིང་ཟེར་བའི་དོར་སྤྱིང་གྲོང་ཁྱེར་
 ནང་གི་ཨ་མ་མདོའི་བཟང་ཞིག་གི་སྐོར།

དགེ་འདུན་ཆོས་འབྲེལ་ལགས་དོར་སྤྱིང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བཞུགས་སྐབས་མང་ཆེ་
 བ་བྲག་གཡབ་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱི་ནང་དང་སྒྲོབ་གྲུ་དེར་རྒྱན་རིང་བཞུགས་
 ཚུལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཨ་མ་མདོའི་བཟང་ཞིག་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱན་
 རིང་པོར་བཞུགས་ཡོད་པར་མ་ཟད་དགེ་འདུན་ཆོས་འབྲེལ་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་ལྷགས་
 ལྷམ་གཉིས་ཀྱང་དེར་ཡོད་ཚུལ་གྱི་བཤད་སྲོལ་ཞིག་འདུག་པས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༥ ཉིན་དགེ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་འདྲ་ཡོད་མེད་འཆོལ་
 ཞིབ་བྱས་སྐབས། གོང་གི་བཟང་དེ་གའི་ནང་ཕྱིས་སུ་བསྐད་པའི་ཨ་མ་མདོ་རེབ་
 གོང་སྒྲད་མ་ནས་ཡིན་པའི་གཟེ་ལྷན་དབང་ཕྱུག་ལུ་བཞུགས་འདུག་ཁོང་པོད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ཐོག་ལ་ཐུགས་སྐད་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། རྒྱ་སྐད་དང་དབྱིན་
 ཇི། ཉིན་རྒྱུ་སྐད་ཡིག་དང་བལ་ཡུལ་སྐད་བཅས་ཤེས། རི་མོ་ཡང་གང་ལེགས་
 བྲེ་ཤེས་ཤིང་བས་རིགས་ཀྱི་ལག་རྩ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་རྒྱན་དུ་སྐྱགས་
 ཆོས་འདོན་པ་སོགས་གྲོང་ཆོག་པ་ཡང་བྱེད། ཁོང་ལོ་ན་ཆུང་ཆུང་སྐབས་རྒྱ་བོ་
 ཡིང་གི་དམག་ཁོངས་སུ་ཞུགས་དུས་ཟླ་ལོང་གིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཉམས་ཞིབ་མཐེལ་སྤྱིན་ཞིག་བྱས་འདུག་དེ་དུས་ཟླ་ལོང་གི་རྒྱ་ལས་བྱེད་
 དུང་ཡིག་གཅིག་དང་ལས་རོགས་འགའ་ཤས། དེ་ཆོའི་གཡོག་ཏུ་དམག་མི་འགའ་
 རེ་ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ་ཁོ་རང་ཡང་སྤྱིན་འདུག་པས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལ་

རྒྱུ་ས་མངའ་ཆེ་བས་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གང་གསུངས་
 ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་འདྲ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད། དེར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 གྱི་ཡིག་རིགས་དང་ཅ་དངོས་ལྷགས་སྒྲམ་གཉིས་ཡོད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་འདུག་
 པ་བདེན་པ་རེད། རྫོན་མར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐྱོར་ཉམས་ཞིབ་དང་སྒྱུ་ཆས་
 ཅུད་གཅོད་ཆེད་སྤྱོད་ནང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཡོད་ཆོད་འདུག ཁོང་ལ་དགེ་ཆོས་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་དེའི་སྐོར་སྐད་ཆ་དྲིས་ནས་ཅུད་གཅོད་བྱས་སྐབས། དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཅ་ལག་དང་ལྷག་པར་ལྷགས་སྒྲམ་དེ་འདྲ་ཁོའི་ལག་
 པར་ཅ་བ་ནས་མེད། ཡུལ་མིའི་སྤྱི་ཚོལ་སྤྱོད་ལ་ཟ་ཁང་དེར་རྫོན་མ་དགེ་ཆོས་ཀྱི་
 ལྷགས་སྒྲམ་ནག་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་པ་ཞིག་ལ་བཅོངས་པ་རེད་ཟེར་
 བ་ཞིག་འདུག་པ་ཕལ་ཆེར་བདེན་སྟེ། ཟ་ཁང་གི་སྤྱི་ཚོལ་བདག་དེ་ཆང་རག་ལ་ཤིན་
 ཏུ་དགའ་བས་དངུལ་ཐོབ་ཆོད་ཀྱིས་ཆང་འཐུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་དངུལ་ལ་བརྩེས་
 པ་ཡིན་སྟེ། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བཅོངས་མེད་པར་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ལ་
 བསྐྱངས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག ལྷགས་སྒྲམ་
 མིག་གིས་མཐོང་སྟོང་མཁན་ཡང་འགའ་ཤས་འདུག་པས་རྫོན་མར་དགེ་ཆོས་ཀྱི་
 ཡིག་རིགས་ཡོད་པའི་ལྷགས་སྒྲམ་ནག་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་གསལ་པོར་ཤེས་བྱུང་
 ཀྱང་། ད་ལྟ་གང་དུ་ཡོད་ཅུད་གཅོད་གཏོང་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་ཅང་དཀའ་ཁག་ཆེན་པོ་རེད།
 ཕལ་ཆེར་ད་བྱིན་ཇི་ཞིག་ལ་བཅོངས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པ་དེར་བདེན་ཅ་ཆེ་བར་
 མཐོང་གི་འདུག གང་ལྟར་དེ་དུས་ངའི་ལག་པར་རེག་བྱུང་བའི་རེ་བ་མེད་པའི་
 གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་ཤེས་བྱུང་།

དུག་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་བྲག་ གཡལ་པ་སྦྱོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱི་སྐོར།

བྲག་གཡལ་པ་སྦྱོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ནི་ཁམས་བྲག་གཡལ་ནས་ཡིན་ཞིང་།
། མོ་ཀྱ་གར་དུ་སྤྱེབས་ནས་རྒྱུན་རིང་པོ་སོང་འདུག་པས་མོ་རང་ལ་ཀྱ་གར་པ་
ཡུལ་མི་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་བྲག་གཡལ་པ་མེ་མེ་ས་དྲེབ་ཞེས་ཟེར་ནས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ།
ལས་ཀའི་ཐོག་ལ་འཛོན་པོ་ཞིག་དང་ཁྱོ་ག་ཡང་བོད་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཡོད་
མཁན་ཞིག་རེད། མོ་རང་ཆོས་དད་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལ་རྒྱུན་རིང་པོར་དེར་གནས་ཆང་གཡར་ནས་ལྟན་དུ་བཟུང་སྟབས།
ཁོང་ཆོའི་བར་ནང་ཆགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་གིག་བྱུང་ཡོད་སྟེ། དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་དང་བྱིམ་ཆང་འདྲིའི་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཀྱི་རྒྱུས་མང་འགན་
མཁན་དོར་སྤྱང་ཁུལ་དུ་གཞིས་ཆགས་ཨ་མ་མདོ་དགོན་ལུང་པ་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བས་ངོ་
སློད་གནང་བར་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༩ ཉིན་བྲག་གཡལ་པ་
སྦྱོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱི་བྱིམ་ཆང་ནང་ཕྱིན་སྐབས་སྦྱོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱི་
བུ་མོ་ལྷ་མཚོ་ཟེར་བ་ནན་མོ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་བྱིམ་གཞིས་བཟུང་འདུག དགེ་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དྲིས་སྟབས། ཁོང་ཆོས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་གྱི་མིང་ལ་སྐྱུ་འབྲུམ་ལྷ་བྲིས་པ་ཞེས་ཟེར་ནས་འབོད་ཀྱི་འདུག (དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་འབྲས་སྤངས་སྐྱུ་འབྲུམ་ཁང་ཆན་ནས་ཡིན།) མོ་རང་གི་བྱིམ་ཆང་གིས་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་སྤྱིན་བདག་རྒྱུན་རིང་གནང་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཆོའི་ནང་
གི་མཆོད་སྦྱོམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་གི་རི་མོ་ཆ་ཆང་སྤྲུམ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་

གྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་ཚུལ་བཤད། ཕྱིས་སུ་བདག་གཉེར་ཡག་པོ་མ་བྱུང་པར་དེའི་ཐོག་
ཆོན་གཞན་ཞིག་བཏང་ནས་དགེ་ཆོས་ཀྱི་རི་མོ་རྫོང་པ་ཆང་མ་གསལ་པོ་མེད་པར་
ཆགས་ཆར་འདུག མོ་རང་གི་ཨ་མ་ལ་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱིས་ཀྱུ་ལི་ནས་གནང་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོགས་བཅད་མ་བྲིས་མ་ཞིག་བྲག་གཡལ་པ་སློལ་མ་གཡང་འཛོམས་
ཀྱི་བུ་མོ་རྩ་མཆོ་མོ་རང་གི་ཁ་འདོན་གྱི་ཡི་གེའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ར་ལ་སྤྱད་བྱུང་།
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བཞེངས་གནང་མཛད་པའི་རྣམ་སྲས་ཀྱི་ཞལ་
ཐང་ཞིག་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཐང་ག་འདི་བཞེངས་སྐབས་
ཀླུ་པ་ལ་རྒྱུང་པ་ཞིག་བཞེས་ནས་བཞུགས་ཀྱི་རེད་ཟེར།

ངས་ཐང་ག་འདིའི་འབྲི་སྒྲུངས་དང་རི་མོའི་མཛེས་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་
བརྟུན་སྐབས། ཐང་ག་དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་ངོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་
མཆན་འགའ་ཤས་མཐོང་བྱུང་།

རྒྱ་མཚན་དང་པོ། ཐང་ག་དེའི་དབུས་སུ་རྣམ་སྲས་དང་གཡལ་ཟུར་ལ་
འཛོམས་མེར་དང་གཡོན་ཟུར་ལ་ཕྱོངས་སེལ་སློལ་མའི་སྐྱབ་བཅས་རྩ་སྐྱབ་གསུམ་ལས་
གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དུ། བོད་པའི་
རི་མོ་པ་ཆོས་རི་མོ་འབྲི་བའི་སྐབས་ཁང་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་དང་མི་ཆེན་པོ་བྲས་པ་ཞིག་
འབྲི་བ་དང་། རྩ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཞལ་རས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་གཅིག་པ་རྩ་བུ་བྲས་
ནས་བྲིས་པས་ཞལ་དབྱིབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩ་ཕོ་མོ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པ་རྩ་བུའི་རི་
མོ་འབྲི་སྒྲུངས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་བཤད་སློལ་ཞིག་ཡོད་
པ་བཞིན། ཐང་ག་འདིའི་ནང་གི་ཕྱོངས་སེལ་སློལ་མའི་ཞལ་རས་ལ་མོ་ཉམས་

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ། སེངྒེའི་སྒྲིབ་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་བྱ་
མ་ཡིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞིན་རྣམ་སྲས་ཀྱི་ཞོན་པ་སེངྒེ་འབྲི་སྣང་ས་
རལ་པའི་ཆོན་མདངས་སོགས་སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་འབྲི་ལུགས་དང་ཕྱན་བུའི་
འདྲ་བའི་བྱད་པར་དོད་པ་ཞིག་ཡོད།

ཏུ་མཚན་གསུམ་པ། བོད་པའི་སྒྲ་བཟོ་པའལ་ཆེ་བའི་བྲི་སྲོལ་ལ་ནེའུ་ལེ་ནི་
 ཞི་མིའི་བཟོ་དབྱིབས་སྒྲ་བྱ་གཟུགས་པོ་རིལ་རིལ་ཅན་ཞིག་འབྲི་བ་གང་ཞིག་ལ། ཞལ་
 ཐང་འདིར་ནེའུ་ལེ་འབྲི་སྒྲ་ངས་དེའང་རྒྱན་གྱི་བྲི་སྒྲ་ངས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་
 ཡུན་བྲུ་ཞིག་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐང་ག་དེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཡུག་
 བྲིས་ངོ་མ་ཡིན་པའི་ར་སྟོན་གསལ་པོ་བྱུང་། ངས་ཐང་ག་འདི་བོད་གཞུང་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་ལ་འབྱུལ་བྱུབ་ན་ཕན་པ་ཡོད་ལུགས་བཤད་སྐབས། ཁོང་ཆོས་དེར་
 མོས་མཐུན་གནང་སྟེ་དེའི་ཆབ་ཅིག་གནང་བྱུབ་ན་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 རྩ་བྲིས་པ་ཞིག་ལ་ཐང་ག་དེའི་ཞལ་འདྲ་ཞིག་འབྲི་རུ་བརྒྱུག་སྟེ་དེའི་རྒྱབ་དུ་ཡགོང་
 ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡུག་དམ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུས་ནས་མི་ཆང་དེའི་དང་རྟེན་
 དུ་གནང་བས་ཁོང་ཆོ་ཡོད་ཆོམས་ཐག་ཆོད་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་
 ཡུག་བྲིས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་ངོ་མ་དེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཕྱུལ་བ་ལྟར་ད་ལྟ་དཔེ་མཛོད་ཁང་
 དུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་ སའི་བོད་ཡིག་གསར་ཤོག་འདོན་སྤེལ་མཛད་པའི་ཁྱེ་ མཐར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ལགས་ཀྱི་སྐོར།

སྐབས་དེ་དུས་དོར་སྤྱི་བུ་བཞུགས་པ་པ་ཡུལ་བོད་ཀྱི་སྟོ་ཁ་སྟེ་མོ་ཟངས་རུ་ནས་
ཡིན་ཞིང་། རྩོན་ཀ་ཐོན་སྤྱུག་དུ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ཞལ་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་གསར་
འགྱུར་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་གསར་ཁང་ནང་ལོ་མང་རིང་དུང་ཡིག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་
སྟེང་བའི་དུང་ཡིག་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ཞུ་བ་དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལས་བཞུལ་བའི་
བསྐྱེད་སྤོང་ཞིག་བཞུགས་པ་ཁོང་ནི། བོད་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐོར་སེམས་
ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད་འདུག ཁོང་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་དང་ལྷན་དུ་རྒྱུན་རིང་པོར་ཀ་སྤྱུག་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་ནང་ཕྱག་ལས་
མཉམ་དུ་གནང་ནས་བཞུགས་སྟེང་འདུག་པར་བརྟེན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
བཞུགས་སའི་ཁང་ཆུང་དང་གསར་ཁང་ལ་རྒྱས་མངའ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་
ཞིག་ཡིན་དུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༦ ཉིན་ཁོང་གིས་ང་ལ་རོགས་
པ་དང་རྒྱས་སྟོན་གནང་སྟེ་ཀ་སྤྱུག་ལ་དགེ་ཆོས་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དུ་ཕྱིན་
པ་ཡིན། མཐར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་ཁོང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཁྱེ་ནས་ཡིན་ཡང་། དེ་ཕྱིན་
ཇི་དང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁན་
པོའི་མཆོན་གནས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་རེད་འདུག ཁོང་དེ་ཕྱིན་གཞུང་དང་འབྲེལ་
བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། བོད་པའི་སྐོར་ལ་ཤ་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། བོད་

ཡིག་གི་གནས་ཚད་ཀྱང་ཡག་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད་བོད་པའི་སྤྲོད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཐུགས་སྐྱོལ་
 སྤང་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། བོད་ནང་ཀྱི་མིས་བཅོན་འཇུག་
 ཡོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་མིར་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་འགྲེམ་སྤེལ་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་
 གྱི་མི་སྒེ་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ལ། དམར་པོ་ལ་རྩ་བ་ནས་མི་དགའ་བར་བྱེད་
 མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་གིས་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་གསར་འགྱུར་
 ལས་ཁུངས་བཙུགས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཡིག་གི་གསར་ཤོག་དང་
 པོད་ཡིན། ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་ཆགས་ཤོག་འདི་
 བོད་ནང་ལ་འགྲེམ་སྤེལ་གྲགས་ཆེན་ཞུས་པར་མ་ཟད། བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་
 ཁག་སོ་སོ་ནས་རང་མོས་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱོར་གསོལ་རས་ཕྱན་བྱ་རེ་གནང་བ་མ་
 གཏོགས། གསར་རིན་ཞེས་དམིགས་བསལ་འབུལ་མི་དགོས་པར་ཕུལ་གྱི་ཡོད་
 འདུག།

སྐབས་དེའི་ཚུམ་སྒྲིག་པ་དང་ལས་རོགས་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་དྲུང་ཡིག་བསོད་
 རམས་ཆེ་རིང་དང་། དགེ་སློང་རིག་འཛིན་དབང་པོ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 སོགས་རེད་འདུག། གསར་ཤོག་དེའི་ནང་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་སྦྱོན་བཞེད་ཀྱི་ཚུམ་
 ཡིག་འདྲ་མིན་མང་པོ་སྤེལ་ཡོད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཚུམ་ཡིག་
 ཐུང་ཐུང་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་ཕྱིར་གསར་ཤོག་འདིར་བཀོད་ཡོད། ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་
 སྐབས་དེ་དྲུས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱུག་ལོག་སྤྱོད་པའི་ཆང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ། གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་ཐོག་ཀྱི་མི་ལ་སྦྱོན་བཞེད་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་དང་། སྤྱི་
 མཐའ་རབ་དགའ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤྲོད་དོན་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱི་སྐྱུག་ཏུ་འཛོམས་

ནས་ལས་འགུལ་སྒྲ་མང་སྤེལ་བའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཡིན་ཞིང་། ས་གནས་དེ་བོད་ནང་
 ཏུ་ཡང་རིམ་པས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོར་ཆགས་འདུག རྒྱུ་ཁྱིམ་དུ་སྤྲོད་
 སྐབས་མཐར་སྤྱོད་ཀྱི་ལགས་ལན་འགའ་ཤས་མངལ་མྱོང་། ཏུང་ཡིག་བསྐྱོད་
 བཅས་ཆེ་རིང་དང་དེད་གཉིས་དེར་སྤྱོད་སྐབས་མཐར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལྷན་ལས་
 རབ་ལགས་ལྷ་བཞིག་བཞུགས་འདུག་ཅིང་། ཁོང་ནི་འབྲུག་པ་དང་བོད་པ་འདྲེས་
 མ་ཞིག་ཡིན་ཆོད། ཁོང་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཡི་ཤུ་བྱས་ཏེ་བོད་པའི་ཡི་ཤུ་ཆོས་ལུགས་
 པའི་སྒྲིལ་བུ་ཤུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ལས་ཕྱི་ལྷན་ལས་ལས་ལྷན་བཞིན་འདུག ཁོང་
 ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་དྲི་བ་ལྟས་སྐབས་མེ་ལོང་གསར་ཁང་སྐོ་
 བརྒྱབས་ནས་ཡུན་རིང་འགོར་འདུག་ནའང་པར་ཁང་གི་སྐོ་སྤྱོད་ནས་ང་ལ་གང་འདོད་
 གྱིས་ཡིག་ཆར་དཔུང་ཞིབ་དང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་ཏུ་བརྟུག་སོང་། མཐར་སྤྱོད་ཀྱི་ཤུ་
 ལགས་ཀྱི་པར་ཁང་ལྷགས་ཤོག་ཐོག་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་ང་ནང་ལ་ལྟ་བར་སྤྱོད་སྐབས་ཡིག་
 རྒྱུ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཁང་པའི་ཐོག་ཁའི་ལྷགས་ཤོག་འོག་ལ་སྤྱོད་འདུག་པར། འབྲུ་
 དང་ཅི་ཅི་ཐལ་བ་སོགས་དང་འདྲེས་ནས་འདུག་པས་འཆོལ་རྒྱ་དཀར་ཁག་ཆེན་པོ་བྱུང་
 བའང་། ཉིན་གསུམ་རིང་བསྐྱོགས་དཀྱགས་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་བཅུ་ལ་བས་མཐའ་
 མར་ངལ་བ་འབྲས་མེད་ཏུ་མ་སོང་བར་ཡིག་ཆ་གང་འཆོལ་ཤིག་ལག་སོན་བྱུང་།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ལས་སའི་ལྷགས་ཤོག་
 ཁང་པ་དེ་ཏུང་ཡིག་ལགས་ཀྱིས་གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱི་འདུག་པས། ཁང་པ་བཅུ་ལ་
 བས་སྤྱོད་ཏེ་བསྐྱོད་སྐབས་ལྷགས་ཤོག་གི་ཁང་པ་བཞེས་ནས་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་
 འདུག་པས་ཅ་ལག་སོགས་གང་ཡང་རྟོད་རྒྱུ་འེ་བ་ཅ་མ་ཡང་མི་འདུག

མཐར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ལགས་སྐྱེ་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་ཁོ་རང་བཞུགས་སའི་བྱིམ་
 ཆང་ལའང་དེ་སྡོན་འགྲོ་མྱོང་བས་སྐབས་དེར་མཐར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ལགས་ཀྱི་ཅ་
 ལག་ཡོད་སའི་ཁང་མིག་ཅིག་ནས་ནང་མི་ཆོས་བསྡོག་བཤེར་ཡུན་རིང་བྱས་
 པའི་མཐར་འབྲས་ལྡོངས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུག་རི་ནང་ཨ་ཐིང་ཟེར་བའི་མི་གྲགས་ཅན་
 དེའི་པར་རིས་བྲིས་མཁིག་བྱ་ཤེས་རབ་ལགས་ཀྱིས་གནང་བྱུང་། འབྲས་ལྡོངས་
 ཀྱི་སྐྱེ་བྱུག་རི་ནང་ཨ་ཐིང་གི་འདྲ་བྲིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བྲིས་ཞེས་
 མཆོན་ཏུགས་འབྲུར་མཁིག་རེད། པར་བྲིས་འདི་བཞིན་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད།

བརྒྱུད་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་འགའ་
 ཤས་དཔེ་བསྐྱུན་གནང་མཁན་རྒྱ་མ་ཡུ་མས་ཤན་
 ཟེར་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱོར།

ཆོགས་པ་འདི་དོར་སྒྲིང་གི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྲད་ཕྱོགས་སུ་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་མོར་
 དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཀྱུ་གར་ནས་བྲམ་ཟེའི་གཞུང་ལུགས་ཁ་ཤས་བསྐྱུར་
 པ་བྲིས་སུ་ཆོགས་པ་འདི་ནས་དཔར་བསྐྱུན་གནང་འདུག དགེ་ཆོས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཤས་དེར་ཡོད་པའི་སྐོར་གྱི་བཤད་ཚུལ་འདུག་པ་ལྟར་ང་ཆེད་
 གཉེར་གྱིས་ལས་ཁུངས་དེར་བྱིན་ནས་དེའི་གཙོ་འཛིན་དང་སྒྲིང་མོལ་བྲས་སྐབས།
 ཁོང་ཆོའི་ལས་ཁུངས་ལྟེ་བ་དེ་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཡོད་པ་དེར་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་ལས་
 ཁུངས་འདིའི་ཡིག་ཆ་དང་དགེ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་རིགས་མེད་ཟེར་བ་ཅུམ་

ལས་འབྲེལ་བ་གཏིང་ཟབ་བྱུང་བྱབ་མ་སོང་།

དགུ་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་ཕྱག་ལས་མཉམ་
དུ་གནང་སྲིང་བའི་དགེ་སྦྱང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་
ལགས་ཀྱི་སྐོར།

དགེ་སྦྱང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་ནི། ཁོང་གི་ཕ་དམ་པ་གོང་མ་གོ་རི་ཡའི་ལས་
བྱེད་ཅིག་ལྷ་སར་ཡོང་བ་རིམ་གྱིས་གཞིས་ཆགས་པ་དེའི་སྤྲས་ཡིན་དུས་ཁོང་གོ་
རི་ཡའི་མི་རྒྱུད་དོ་མ་ཞིག་ཡིན། མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བྱ་ལགས་དང་ཕྱན་བྱ་གཉིན་འབྲེལ་
ཞིག་ཏུ་འགོ་གི་ཡོད་ཆོད་འདུག རྗེས་མ་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་སྦྱང་སེར་པོ་བྱས་ཏེ་
ཀ་ཐོན་སྤྱག་ཏུ་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་སྟེ་སྤྱི་ཆོ་བྱིལ་པོར་དེར་བཞུགས་པ་རེད། ཁོང་
བོད་ཡིག་གི་ཤེས་ཆ་ད་ཡག་པོ་དང་འཛིན་ཐང་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད་འདུག ཁོང་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ལྷན་དུ་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་ནང་ཕྱག་ལས་མཉམ་
པོར་གནང་འདུག་པས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཁ་ཤས་གནང་
བ་གོང་གི་ལས་བསྡུས་སེང་མའི་ནང་གསལ་བ་ལྟར་རེད། ཁོང་གིས་དགེ་ཆོས་
ཀྱི་སྐོར་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་སྒྲ་འཇུག་བྱས་པ་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
དུ་ཡོད།

༡༡། མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་འབྲེལ་
བའི་ལོ་རྒྱུས་དྲིས་ལན་
བརྒྱ་གསུམ་པ།

ལས་ཁུངས་རྒྱ་གར་གྱི་འཕེལ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་ལས་ཁུངས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩

ཀློང་ཁྱེད་ཀྱི་མཛུགས་སྐྱོང་ལྟུང་ལྟུང་ལས་ཁུངས་སྐྱོང་
གཉེར་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟུང་ལྟུང་ལས་ཁུངས་པ།

༄༅། མདོ་སྨད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དྲིས་ལན་བཅུ་གསུམ་པ།

དྲི་བ་དང་པོ། རིན་པོ་ཆེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཐུགས་
སྒྲུབ་དང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་འཆོལ་བསྟུང་དང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། ང་དང་པོ་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དམིགས་
གསལ་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་ཞིག་མིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་
དགོས་པའི་ལས་རིམ་དེར་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ། སྐབས་དེར་
ང་དཔེ་མཛོད་ཉམས་ཞིབ་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ལས་འགན་དང་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་ལས་ཀའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ཡིན། གཉིས་པ། བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་
ལོ་རྒྱུས་དཀོན་རིགས་དང་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་མཁོ་བསྟུང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་རྙིང་པ་སྤྱང་སྐྱོབ་ཆེད་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད།
ལྷག་པར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་ཇི་
ཆེ་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་ནུས་དཔྱོད། ཞིབ་འཇུག་གི་སློ་སྟོབས་ལྡན་པ་ཞིག་
ཡིན་པའི་སྟན་གྲགས་འཛམ་གླིང་ནང་འཕེལ་བཞིན་པར་བརྟེན། ཁོང་གི་ཡིག་ཆ་
དུམ་བུ་རེ་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཆོས་གལ་ཆེར་བརྟེན་ནས་ཐབས་འཆོལ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་མ་གཏོགས་བོད་གཞུང་གིས་མཁས་དབང་དེའི་ཡིག་རིགས་དང་ཅ་དངོས་
སོགས་ཉམས་ཞིབ་ཆེད་བསྟུ་རུབ་བྱས་བྱུང་མེད་པས། བོད་གཞུང་གིས་བོད་མི་

མཁས་པར་བདག་པོ་བརྒྱུ་མ་ཐུབ་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་པས་མས་ནས་པོད་ཆོལ་
 ཁ་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཀོན་རིགས་ཀྱི་ངག་རྒྱན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པ་དང་
 རྒྱགས་མདོ་སྦྱང་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡིག་ཆ་
 རྣམས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་འཆོལ་ཞིབ་དང་བསྟུ་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་གྱི་སྐོར་ལ་སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ནས་མི་གཞན་གྱིས་ལོ་
 རྒྱུས་དཀོན་རིགས་མང་ཆེ་བ་འབྲེར་ཆར་བའི་ཤུལ་དུ་འཁེལ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གསལ་
 པོ་འདུག་ཀྱང་། དེ་སྤྱི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཞིབ་
 འདུག་གནང་མཁན་སུས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཕྱག་བྲིས།
 པར་དང་རི་མོ་སོགས་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཅད་ཞིབ་ཆེད་རྒྱུས་ཡོད་དང་
 རོགས་རམ་གནང་མཁན་གྲོགས་པོ་ཆོས་པོད་ཞེན་ཆེན་པོས་འབད་བཙོན་གནང་
 བའི་ཐུགས་རྗེས་སྐབས་དེར་ཡིག་ཆ་བསྟུ་རུབ་ལེགས་ཤོས་ཤིག་བྱེད་ཐུབ་པའི་
 གྲུབ་འབྲས་བྱུང་ཡོད།

ང་ཚུང་དུས་མ་ཡུལ་ན་ཡོད་སྐབས་རྗེ་ཆ་སྐམ་པོ་ཞི་ཏ་ཅང་གི་རིག་པ་ཤོད་པོ་
 ཡིན་ཚུལ་དང་། ཤོག་བྱའི་གནམ་གྱུ་བཅོས་ཏེ་སྒྲ་བྲང་གི་བསང་ཚུ་ཁ་ནས་ནམ་
 མཁའ་ལ་བཏང་བ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་གོ་སྟོང་། རྗེས་མར་ཤེས་དུས་ཁོང་གིས་
 བཅོས་པའི་ཤོག་བྱའི་གནམ་གྱུ་དེ་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གང་སར་བཅོས་སྟོལ་ཡོད་པའི་
 མེ་རྒྱབས་ཆ་པོའི་རྒྱུང་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོག་བྱའི་རྒྱུང་བུ་གནམ་ལ་གཏོང་བའི་
 རིག་པ་དེ་རང་རེད་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་འཛིན་གྲུ་གཅིག་
 པའི་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་གསལ་ནས་ལེགས་ཤོས་ཡིག་རྒྱུའི་འཇམ་དབྱངས་ཟེར་བ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ཁོང་གཉིས་རིག་པ་ཚོ་མཉམ་དང་བསམ་སྟོན་མཐུན་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད།

ཁོང་ཆོའི་འཛིན་གྱི་ནང་གི་དཔེ་ཆ་པ་ཡག་ཤོས་གཉིས་ཡིན་ཞེས་གྲགས། རྒྱན་
 ཏུ་འཛིན་གྱི་ནང་དྲགས་གསལ་གཏོང་སྐབས་ཁོང་གཉིས་ཁ་མཐུན་གྱིས་འཐད་
 དང་མི་འཐད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་སྒྲིབ་མང་པོ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ལ་མི་འཐད་པ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་དགག་པའི་ནམ་
 པས་ཚུད་པ་ལུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཏུས་ལན་རྩེ་བཞིན་ཐེབས་དཀའ་བ་བྱུང་སྟབས་མ་
 བྱང་དགོན་པའི་གྲ་པ་རྒན་པ་འགའི་སྒྲིན་ལམ་དུ་མི་འགོ་བར་གྱུར། རེས་པས་ཁོང་
 གཉིས་གནས་སྤངས་མང་པོའི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་མ་བྱང་བཟླ་ཤིས་འབྲེལ་དུ་བཞུགས་
 མ་ཐུབ་པར་ཡུལ་གྱར་ལ་འགོ་དགོས་བྱུང་བས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལྷ་
 སའི་ཕྱོགས་དང་། ཡིག་རྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་སྟག་ཆང་ལྷ་མོར་ཐེབས་ནས་སྒྱུ་
 ཆོའི་ལྷག་མ་ལྷ་མོར་བཞུགས་པ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 མང་པོ་ཞིག་ཡིག་རྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་བརྒྱད་ནས་ལྷ་མོའི་ནང་རྒྱན་དུ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་
 ཀྱི་འདུག ཐུས་སུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་བརྩམས་པ་
 དེ་ཡང་ཡིག་རྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་བརྒྱད་ནས་ང་ཆོའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིབས་མོང་། དེའི་
 རང་གི་སྟན་ཚུལ་ཆོས་ཆོགས་བཅད། རྒྱ་ཆེན་མཆོ་དང་མཉམ་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་།
 །རྒྱ་དཔང་རི་དང་འབྲུ་བའི་མཆོད་རྟེན་སོགས། །རྒྱ་ཆེན་ངོ་མཆར་འདི་དག་གཟིགས་
 པའི་སྒྲོད། །རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་ལན་གཅིག་འབྱོན་པར་མཛོད། །ཅེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་ཨ་ཁུ་ཡོངས་འཛིན་ཆང་གིས་ཐུགས་ཐོག་ནས་ཡང་
 ཡང་སྒྱུར་གནང་བ་ད་ལྟོ་འདྲན་གྱི་འདུག ལྷག་ཆང་ལྷ་མོའི་ཕྱོགས་ནས་ཁོང་
 གི་མཆོན་ལ་རྟེ་ཆ་སྐམ་པོ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབོད་པ་ལས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 དང་རྟོ་བྱག་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཞེས་མིང་འབོད་བྱེད་སྟོལ་པལ་ཆེར་མེད། ཁོང་ལ་རྟེ་ཆ་སྐམ་

པེ་ཟེར་དོན་ཡང་ཁོ་དང་པོར་རྩི་ཆ་དགོན་པར་ཞུགས་པ་དང་སྐུ་ག་སྐུ་མ་པོ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རེད། རྩོམ་སྐུ་སྐུ་ཟེར་བ་དེ་འཛིགས་མེད་བསམ་གཏན་ཆོང་
 ཡབ་སྐུ་དང་སྐུ་སྐུ་ཡོངས་འཛིན་ཆོང་ན་མ་པ་ཆོའི་ཞལ་སྐུ་ནས་གསུང་གི་
 ཡོད་ཚུལ་ཞིག་གོ་མྱོང་། མཆོན་དེ་ཕལ་ཆེར་རེབ་གོང་པ་ནང་ཁུལ་གྱི་བཤད་སྲོལ་
 ཞིག་ལས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མིང་འབོད་སྲོལ་ཞིག་རེད་མི་འདུག ཁོང་རྩིང་མའི་
 རྩོམ་སྐུ་སྐུ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཀྱང་སྐུ་མ་མ་གནང་བ་རེད་ཟེར་བའི་བཤད་
 ཚུལ་སྐུ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཆོར་བདེན་ཅུ་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་མེད་
 མི་ཤེས། དེང་སྐབས་ཀྱི་མི་དེ་ཆོར་མིང་དེ་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་
 ཞིག་སྐབས་ཀྱི་འདུག

སྐུར་དུས་ཆོད་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ནང་ལ་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་རྩི་ཆོང་བསྐྱེད་བཞིན་པའི་བྱེད་ཚུལ་ངན་པ་ཞིག་དར་སྲོལ་ཡོང་བཞིན་པའི་དུས་
 སྐབས་ཤིག་འཁེལ་ཡོད། སྐུ་སྐུ་ཡོངས་འཛིན་ཆོང་རྩི་ཆར་བཞུགས་པའི་སྐབས་
 ལྷགས་ཁྱི། བྱེ་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་གཞུང་གསར་འཛིན་གྲུར་དམ་བཅར་ཕེབས་
 སྐབས་བུམ་པ་འཁོར་བ་དང་སྐུ་བདེན་ཡིན་མིན་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་ཤུགས་
 ཆེར་འཕེལ་འདུག་པ་དང་། (འདིར་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཕར་བྱེན་དང་དབུ་མའི་བཞེད་ཚུལ་མི་
 འདྲ།) བྱེས་སུ་ལྷགས་ལུག བྱེ་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་ཁ་སྐྱང་དགེ་བཤེས་འཕྲིན་ལས་
 རྒྱ་མཆོས་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་སྐུ་ཆོང་ལ་དགག་ལན་ཉུང་དུ་ཞིག་ཕུལ་བར་ཚུ་ཕག
 བྱེ་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་རྩི་ཆོང་འཛིན་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོས་དགག་ལན་འཛིགས་
 མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱུངས་ཞེས་པ་ཞིག་མཛད། དེའི་དགག་ལན་དུ་སྐུ་བྱང་བཀྲིས་
 འཁྲུལ་ནས་དངུལ་རའི་རྩི་པོ་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་བྱེར་དགག་པ་རིམ་པ་གསུམ་ཕུལ་ཞིང་

། དེའི་ལན་དུ་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་པ་ཞིག་འཕྲིན་དུ་བསྐྱར་བར་མང་ད།
 དེའི་ལན་དུ་ལྷ་ས་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་ཤོ་སྤྲིས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་
 ལགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པའི་མེ་དཔུང་ཞེས་པ་ཞིག་བཅུ་མས། དེའི་ལན་དུ་ཡོངས་འཛིན་
 སྤྲིས་སྤྱང་ཆང་གིས་དགག་ལན་ཆུ་ཡི་འཕྲུལ་འཁོར་ཞེས་པ་ཞིག་མང་ད་པ་སོགས་
 རྒྱགས་གཉིས་བར་ཆོས་རྒྱགས་ཁོ་ནའི་ཚོད་སྤྱང་ལྷགས་ཆེ་རུ་འགོ་བའི་སྐབས། དེའི་
 བར་དུ་ཟླ་ལིང་མ་པུ་ལྷང་གིས་ཆབ་སྲིད་བསྐྱེས་པས་ཚོ་མ་ཡིག་དེ་ནམས་དངོས་སུ་
 མཁས་པའི་ནམ་དཔྱིད་བསྐྱར་རེས་ཀྱི་དཔུང་ཚོ་མ་ཚོད་ཡིག་གི་ནམ་པ་ཡོད་པ་སྐད་
 གྲགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་རིམ་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་
 བྱུར་འདུག དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཤོ་སྤྲིས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དང་སྤྲིས་སྤྱང་
 ཡོངས་འཛིན་ནམ་པ་གཉིས་རིམ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་ཐོག་གི་བཞེད་ཚུ་མི་འདྲ་
 བའི་ཚོད་སྤྱང་ཅམ་མིན་པར་ཕན་ཚུན་འགལ་ལྷའི་རྒྱགས་ཁག་གཉིས་སུ་གྲེས་ནས་
 སྤྱི་འབྲམ་དཔོན་དུ་དངོས་སུ་ཚོད་རྒྱ་ཚུགས་ཏེ་ཚོད་པ་གནང་བྱའི་དུས་ཚོད་ཀྱང་
 གཏན་འཁེལ་ནས་ཚོད་དཔང་ལ་ཟླ་ལིང་མ་པུ་ལྷང་རྒྱགས་ནས་ཡོང་བྱུ་ཡིན་ཚུ་ལ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནའང་ཐ་མར་དངོས་སུ་ཚོད་པ་ཚོད་བྱུ་མ་བྱུང་
 བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རིམ་པས་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནམས་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་མ་དགའ་བའི་ལྷ་བ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་འཕེལ་བ་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཤོ་སྤྲིས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ཆང་གི་རྗེས་འབྲང་
 རེད་ཅེས་པའི་གྲགས་པ་ཆེ། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ཆང་དང་ནང་དོན་བྱགས་མཐུན་
 མིན་གང་ལྟར་ཡང་ནམ་པའི་ཐོག་ནས་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དགེ་ལྷགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་དགའ་མོས་མེད་པའི་བཤད་རྒྱགས་

ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་འཇིགས་མེད་དོན་མཆོད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འགའ་གས་
ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དམ་ཉམས་དང་དགེ་ལུགས་པ་དགག་ནས་སྐྱུ་
སྐྱུ་དགོངས་ཀྱི་བརྒྱུ་མཆོད་པ་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱིས་མང་ཆོག་ནས་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལ་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བས་ཡོད་ཆོད། སྐྱེས་སྟེང་
ཡོངས་འཛིན་ཆོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་འགའ་རེའི་ཕྱོགས་ནས་དོན་སྐྱེས་དགེ་བཤེས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མཆོད་དང་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་མ་དགའ་བའི་བག་ཆགས་
དེ་ལྟར་བཞིན་ཡོད་དུས་དང་ཆུང་ཆུང་སྐྱེ་བས་ལ་སྐྱེ་ཆོད་སྐྱེ་མ་པེ་ཅེས་དུས་རིག་པ་ཡག་
པོའི་ཆོད་འཛིན་ས་ཞིག་ཏུ་བརྩི་བ་ལས་མི་ཁོ་རང་དམ་ཉམས་ཤིག་ཡིན་ནམ་བསམ་
པ་ཅམ་ལས་ཁོང་གི་སྐྱོར་ལ་དམིགས་བསམ་ལྟེན་ཏུ་སྐྱེ་དང་ལྟ་ཚུལ་ཡག་ཉེས་གང་
ཡང་མེད།

དེ་བཞིན་གྱིས་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཤེས་ཆོད་ལ་དཔག་པའི་མཛད་
ན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་པོ་བྱུང་མ་བྱུང་པར་མཛད་འཆར་གྱི་ལས་དོན་མང་པོར་སྒྲུབ་
བར་ཆད་བྱུང་བར་མ་ཟད། སྐྱེ་ཆོད་ཀྱི་ལ་པོར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་
ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་འདུག་པའི་ཐད་དགོངས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་དཔག་པའི་མཛད་
པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་པོ་ཞིག་བྱུང་མེད་པ་ཕལ་ཆེར་བདེན་པ་རེད། ང་ཆོས་མཐོང་
སར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྩིས་ཁག་འགའ་གས་ཡོད་ཀྱང་གསུང་རྩིས་
མགོ་མཇུག་ཆོད་བཞིན་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། བོད་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལུགས་
ཀྱི་ཀྱལ་རབས་དེ་བཟེས་དཀའ་པོ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ནའང་ཁ་མ་ཆོད་པའི་རྩིས་འཕྲོ་

ཅན་ཞིག་རེད། ད་ལྟོ་དེ་བཟེངས་དཀར་པོ་འདི་ལས་ལོགས་སུ་དེ་བཟེངས་དཀར་པོ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་བརྒྱུན་ཞུས་ནས་ད་ལྟོ་མེད། དེ་སྤྱི་ནང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ལྟ་སར་ཡོད་དུས་ས་དབང་ཀ་ཤོད་པ་ནི་ངའི་སྤྱི་ནང་བཏགས་དང་ང་ཚོའི་གནས་ཆ་ང་ཡང་ཡིན་དུས་སྤྱི་ལོ་ཀ་ཤོད་པས་ང་ལ་ལན་གཅིག་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་སྤྱོད་། རྗེས་མར་ངས་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་རང་ལ་ཤོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་སྒྲིལ་གྱི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་འབྲུག་འབྲུག་རྒྱུ་ཡོད། ངས་བྱེད་རང་ལ་ངས་པར་འབྲུག་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡིན། དེས་བྱེད་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་རེད་ཅེས་བཤད་སྤྱོད་ཡང་རྗེས་སུ་ཟེར་འབྲུག་ལངས་པའི་རྒྱུ་ཞིག་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བ་རེད། དེང་སང་བསམ་སྒྲོལ་བྱེད་དུས་རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེངས་དཀར་པོ་རྒྱས་པ་དེ་ཀ་ཤོད་པའི་ལག་པར་ཡོད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་འདྲུག་པས་ཕལ་ཆེར་དེ་ཡིན་སྤྱིང་སྒྲུལ་པ་ཞིག་ཤར་སྤོང་། གང་ལྟར་དེ་བཟེངས་དཀར་པོ་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་ལལ་ནས་དེ་བཟེངས་དཀར་པོ་ཚྭ་མ་འཕྲོ་ཅན་འདི་མ་གཏོགས་སྒྲུག་མེད། གཞན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་དཀར་གནད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གསལ་པ་ཅན་དེ་འདྲ་ཕལ་ཆེར་གསར་ཚུལ་གནད་མེད་པ་འདྲ།

ཁོང་གི་མཛད་པ་སྤྱི་བར་ཆད་མང་པོ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱི་ནང་ལས་དབང་དང་། འཕུལ་རྒྱུ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ས་རེད། གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི་ཁོང་ལ་ཆོས་སྤྱི་གས་ནས་བར་ཆད་མེལ་བའི་ཐབས་ཁ་འདོན་སྤྱི་བསྐྱོང་མཛད་རྒྱུ་དང་། ལྟ་སྤྱི་ཡི་དམ་ལ་དོ་སྣང་མེད་པར་མ་ཟད། དམ་ཆོག་དང་སྤྱི་མ་པ་ལ་མི་གནས་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཞིན་ཏུ་ནས་འཆལ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་འདོད་པའི་བརྟན་བཙུམས་ཀྱི་ནང་ནས་གསལ་

པོར་ཤེས་ཐུབ་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱུན་བྱས་ཡོད་ངེས་རེད་ལ། གཞན་ཁོ་རང་གིས་
 དམར་པོའི་ལྷ་བ་འཛིན་མཁན་ཆོའི་ལྷགས་ལྟར་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཤོད་གང་ཐུབ་
 གཙུག་པོར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། རྣམས་ལ་བབས་མིན་མི་གཟིགས་པར་མ་ཟད། ལན་
 རྒྱུ་རུ་ཅན་གྱིས་གཞན་གཞོན་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་མང་ཆོགས་ནས་
 ཁོང་ལ་དེ་ཙམ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པས་རྒྱུན་བྱས་པའི་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོད་པའི་
 རྣམས་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཚོམ་སྤྲོ་རྣམས་སུ་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་ནའང་།
 རང་སྤང་གང་དུན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་མཛད་སྦྱོད་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་འདོད་མེད་
 པའི་དབུ་མཐོགས་ཤིག་དང་། ད་དུང་ཡང་དེ་ལས་ནན་ཙམ་བྱས་ཏེ་དགག་པ་བརྒྱབ་
 རྣམས་གཞན་དག་ལ་གང་གཞོད་གཞོད་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཁོང་གི་
 སྤྱི་ཆོའི་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་མང་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་པ་ཞིག་
 རེད་སྟུང་། ཁོང་གི་སྤྱི་སྤྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ན་ལས་པའི་
 ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་མཛད་པ་རྒྱས་པོ་བྱུང་མེད་པ་དེ་
 དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེད།

ཁོང་གི་སྤྱི་ཆོའི་ཉི་ལ་པོར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཡོད་
 པ་ནི་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ། དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་ཀྱི་མི་གཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཔལ་འབྱོར་འདྲུ་འགོད་ཐད་རྣམ་དཔྱད་
 བཀའ་བའི་ཆོད་ཀྱི་འཛིན་པོ་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་
 དེང་སང་བཞིན་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དོ་སྤང་བྱེད་མཁན་དང་མཆན་སྟན་ཡང་དེ་ཙམ་
 ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་པ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཡང་དེ་
 ཙམ་མེད། ཁོང་གི་འཆོ་བའི་རྟེན་གཞི་གཙུག་པོར་རི་མོ་བྱིས་ནས་དངུལ་བཙལ་

གྱི་ཡོད་སྐོར་ཁོང་གི་ཕྱག་བྲིས་ཁག་གི་ནང་གསལ་པོར་ཡོད། རེ་མོ་ཡང་གོང་
ཆེན་པོ་ཞིང་ཕྱག་ཐོབ་གྱི་མེད་ཆོད་རེད།

དེ་བཀམ་སྐུམ་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་སྒྲིམ་མདའ་རབ་དགའ་སོགས་
གྱིས་ཀ་སྒྱུག་ཏུ་བོད་ལེགས་བཅོས་ཆོགས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཞིག་བཙུགས་
ནས་ལས་འཆར་མང་པོ་ཞིག་བཏིང་ཡོད་སྐོར་གྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་འདུག་ན་དེ་བདེན་
པ་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཆོགས་པ་དེའི་ཆོགས་མི་ཨེ་
ཡིན་མི་ཤེས་ཀྱང་བོད་འདི་གསར་བརྗེ་བྱེད་པར་དགའ་སྒྲོལ་སྤྲོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པ་གསལ་པོ་རེད། བོད་ནང་གི་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་དེའི་ཐོག་
ནས་བོད་འདི་རྒྱུན་རིང་པོར་གནས་མི་ཐུབ་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཉན་ཉན་
གསལ་པོར་ཤེས་གྱི་ཡོད། ཁོང་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ནས་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་གསར་བརྗེའི་
ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐོར་ཨུ་རུ་སུའི་གྲོགས་པོ་དམར་པོའི་ལྷ་
བ་ཅན་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་ནས་མཁྱེན་པར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་ནང་དུ་གསར་བརྗེའི་
ལས་འགུལ་འཕེལ་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡང་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་
ཤུགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བཞིན་པ་བཅས་མིག་གི་མདུན་ལ་ཡོད་དུས། བོད་འདི་འཇམ་
སྒྲིང་སྒྱུའི་འགྱུར་བའི་གནས་སྟངས་དང་མ་བསྟུན་པར་གནའ་བོའི་ལུགས་སྒོལ་གྱི་
ཐོག་ནས་གནས་མི་ཐུབ་པར་གསར་བརྗེ་བྱེད་དགོས་སྐོར་དང་། ལྷག་པར་བོད་
གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་ངེས་པར་མང་གཙོའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་དགོས་ཚུལ་ཉག་ཏུ་བཤད་
གྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྐུ་དྲག་མང་པོར་སྒྲོན་བརྗོད་དང་། བོད་གཞུང་དང་ལྷ་བ་

མི་མཐུན་པའི་གསར་བརྗེ་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་མི་སྒྲིལ་ཆོ་དང་འབྲེལ་ཆེན་པོ་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་དུས་དབང་འཛིན་པ་གཞུང་ཞབས་འགའི་སྤྱན་ལམ་དུ་མི་འདུག་པར་གྱུར་
 ཡོད་ཆོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ནི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལྷ་བ་ལ་མཁས་པ་མ་གཏོགས་ཆབ་
 སྲིད་གྱི་ལས་དོན་ནང་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆབ་སྲིད་པ་ཞིག་
 མ་རེད། ཅུ་པའི་ཁོ་རང་མཁས་པ་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྲིད་དོན་འཁྲབ་སྟབས་མཁན་ཞིག་མིན་ནའང་འཛིག་ཏེན་གྱི་གཏམ་
 དཔེར། རྩེ་དམར་པོ་ལ་བདག་པོ་མ་བརྒྱབ་ན། མགོ་རིལ་རིལ་ལ་ཆག་སྒྲིལ་ང་། ཞེས་
 བཤད་སྲིལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཁོང་གི་མགོ་ལ་དོན་མེད་གྱི་ཆག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བྱུང་བ་འདྲ།

དེ་བཀའ་སྤྱོད་པ། བོད་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 ཆོས་དད་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་རྗེ་ལྷ་མའི་
 ལྷ་བར་དགག་པ་བརྒྱབས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་དར་ཡོད། འདིའི་
 ཐད་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་ཚུལ་ཅི་ཡོད།

བཀའ་ལན། དེ་ཟུར་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོར་ཕྱན་བྱ་ཞིག་བཤད་ན།
 སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱུན་ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲོབས་པ་རེད། སྤྱི་སྤྱོད་
 དགོངས་རྒྱུན་ནི་ཟིན་བྲིས་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་མ་གཏོགས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་གྱིས་བརྩམས་ཡོད་མེད་དུང་ཡང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་ཡོད་པར་མ་
 ཟེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དགོངས་པ་རྗེས་པའི་རྗེས་ནས་མ་གཏོགས་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས་མེད་ཆོད་འདུག་ཅིང་། དེ་ལའང་དགོས་པ་རེ་

ཡོད་སྲིད་པར་མཐོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལ་མ་དགའ་བ་དང་སྐྱོང་སྐྱོང་ཡོང་ས་གཙོ་བོ་དེ་ལྟ་སྟབས་དགོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བྱུང་ཡོད། སྤྱིར་ཆོས་ལུགས་དེ་དང་དེ་ལ་དགག་པ་ཀྱུན་གྱི་འདུག་ཟེར་དུས་མང་ཆོགས་ནས་བཏགས་དཔུང་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་མ་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལམ་སངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས་ ལྟ་སྟབས་དགོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཁྱབ་པའི་གོ་སྐབས་དེ་བཟུང་ནས་ལམ་སངས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ཁ་བསྐྱར་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད། སྐབས་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཕ་ཐོང་ཁ་པའི་སྤྲད་སྤྲོགས་ཀྱི་མང་ད་ནམ་སྐོར་དང་། དེའི་རྩོན་དུ་འཇུ་མི་ཕམ་པའི་དགག་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་དབར་གྱི་སྤྱིར་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཞིག་འཁེལ་ཡོད་དམ་སྟེ།

ལྟ་སྟབས་དགོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེ་ངས་ཐེངས་གཅིག་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བཟགས་པ་ཡིན། ངའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྟབས་དགོངས་ཀྱི་ནང་གི་རིག་པའི་འགྲོ་སྣངས་དང་རིག་ཅུལ་གྱིས་དཔུང་པ་བྱེད་སྣངས་ཁག་ཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཡིན་ནམ་སྟེ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་གིས་རིག་པས་དཔུང་པ་བྱས་པའི་དེབ་གཞན་དག་དང་བསྐྱར་ན་འདི་དང་རིག་པའི་འགྲོས་གཅིག་མཚུངས་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་སྣང་། ཡིན་ནའང་ལྟ་བའི་ཐོག་གི་འདོད་ཚུལ་ཁག་ཅིག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཨེ་ཡིན་ནམ་སྟེ། བ་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གསུང་རྩིས་ཤོ་ལོ་ཀ་འགའ་ཤས་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རིག་པའི་འགྲོས་འགའ་ཤས་བཀོད་པའི་བར་དེར་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས་ཟེན་བྲིས་བཟོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་སྲིད། སྤྱིར་ཟེན་བྲིས་ཡིན་ཟེར་དུས་དེང་དུས་ལྟར་སྤྱོད་འཛིན་འཁོར་ལོ་མེད་པས་གང་ཟེན་ཟེན་བྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཆོང་བ་ལྟར་མེད་ཅིག་དཀོན་པོ་ཡིན་སྟེ། དེ་ནི་ངའི་མཐོང་།

ཚུ་ལ་ཅམ་ཡིན་པ་ལས་ཞིབ་པ་ནི་མི་ཤེས།

དྲི་བ་བཞི་པ། སྐབས་དེར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་པོད་ཡུལ་གྱི་ས་
ཁུལ་གཞན་ལས་ལྷ་སའི་སྐུ་བླ་ཆོའི་ནང་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་དང་གཞན་དང་མ་
འདྲ་བའི་དོ་སྣང་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། སྤྱིར་བཏང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མཚན་སྟན་གྲགས་
ཆེན་པོར་འགོ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་འདུག་སྟམ།

རྒྱ་མཚན་དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཚུད་རིགས་དང་ཚུ་མ་
རིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཚན་སྟན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་ཁོང་
གིས་སྐད་ཡིག་ག་རེ་བསྐབས་ཀྱང་མགྲོགས་པོར་ཤེས་པར་མ་ཟད། སྐད་ཡིག་
དེའི་ནང་བསྐྱར་བྱུང་བའི་ཤེས་ཚད་ལྡན། དེ་མོའི་བྲིས་ཆ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་འདྲ་
བྲིས་སམ་པར་གྱི་ཐོག་ལ་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་བྱང་ཆ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མངོས་ཁྱད་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། ཚུད་པའི་རིག་པ་ལ་ནི་ཏ་ལས་པའི་ཡག་པོ་ཡོད་
པས་ཐངས་གཅིག་སྟོ་མང་ཆོས་རྩེ་ནང་དམ་བཅའ་ཞིག་གི་སྐབས་དགེ་བཤེས་
གྲགས་པ་ཅན་ཞིག་ལ་ཏྲགས་གསལ་གཏོང་སྐབས་མཛུབ་མོ་གཅིག་ལ་ཅེ་མོ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཁས་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རེད་ཟེར་བའི་བཤད་སྟོལ་ཞིག་ང་གྲ་སར་སྤོད་
དུས་གོ་མྱོང་།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རིག་གནས་ཡག་
པོ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་པའི་མཚན་སྟན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷ་སའི་ནང་བྱུང་དུས་སྐུ་བླ་ཆོས་
རིག་གནས་སྤངས་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སར་འགོ་ཁུ་བྱུང་ལྷ་བའི་འགྲན་

བསྐྱར་ལྷ་བྱ་ཞིག་རིམ་པས་དར་བ་རེད། སྤྱིར་ལྷ་སའི་མི་མང་དང་ལྷག་པར་སྤྱི་
 བྱ་ཆོའི་ནང་ཨ་གསར་གྱི་ནམ་པ་ཆེ་ཞིང་། སྐད་གསལ་ཅན་སྤྱི་བུ་ལ་ལམ་
 སང་འཆང་ཁ་བརྒྱབས་ནས་ཉལ་ཐོབ་བྱེད་པའི་གོམས་གཤིས་ཡོད་པ་ལྷར་ཉལ་ཐོབ་
 ལྷ་བྱ་བྱས་པ་འདྲ། སྤྱི་བྱ་ཆོས་ཨ་གསར་ཉལ་ཐོབ་བྱས་ཏེ་མགོ་སྐྱོར་ཐེབས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་མང་ཆོག་ནང་སྤྱི་པོ་འགའ་ཤས་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད། སྤྱི་བྱ་ཆོའི་ནང་ནས་
 མང་ཆེ་གོས་ཆོས་བརྒྱད་རྩེད་མ་ཡིན་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡང་དགེ་ལུགས་
 ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྩེད་མའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་
 ཞིག་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ནས་དགེ་ཆོས་སར་དཔེ་བྲིད་ལ་འགྲོ་མཁན་སྤྱི་བྱ་མང་པོ་
 བྱུང་ཡོད་ཆོད་འདུག རེ་བོང་ཅལ་འདྲོགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་ལ་རྒྱུས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མི་ཆང་མས་མཁས་པ་རེད་ཅེས་པའི་སྒྲུར་གསལ་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་སང་བྱལ་བ་རེད།

རྒྱ་མཚན་གསལ་པ། རོན་དམ་པའི་མཚན་སྤྱི་ལྷ་རབས་མཁས་པ་
 ཆོའི་བྲིད་དུ་ཡོད། རོའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་འདི་
 གཅིག་པུའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སྒྲིབ་པ་མཁས་པ་སྤྱི་
 གང་གིས་ཀྱང་གསལ་འདོན་དང་ཞིབ་བཤད་མ་གནང་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་
 པོ་ཞིག་ཁོང་གིས་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་དབྱེད་ཚུལ་གྱི་ནམ་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 རབས་དཔེ་གསར་ཅན་ཞིག་བརྒྱལ་བ་དེ་རེད། དེ་ལ་ཏུན་ཏོང་ནས་ཐོན་པའི་
 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ་འགའ་ཤས་ཕྱག་སྐོན་བྱུང་བ་དེས་ཡན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་དང་དབྱེད་པས་བདེན་མཐའ་ལ་གཏུགས་པའི་དབྱེད་
 པ་བྱེད་སྤངས་དེ་དོང་དུས་རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་ཆོའི་བྱེད་སྤངས་སྤྱི་མང་དང་

པས་མཁས་པ་དང་ནམ་དུང་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲིལ་གྱི་མཁས་པ་འདི་ནང་
ལ་བྱལ་བ་རེད། རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེངས་དཀར་པོ་དེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
མང་པོའི་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་ཡིན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་མཆན་སྒྲིལ་
དེ་རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེངས་དཀར་པོའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་པ་རེད། རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེངས་
དཀར་པོའི་མཇུག་དེ་མུ་མཐུད་ནས་རྩོམ་མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་ད་ལྟོ་བར་བོད་
མིའི་ནང་བྱང་བྱུང་མེད་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རེད།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སྒྲིལ་རྩོམ་ཐད་ལ་དཀར་ཆོག་མེད་པར་རྒྱུན་
དུ་ཐོལ་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་མང་པོ་བྲེ་གནང་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཨེ་ཡིན་སྒྲིལ་པ་ཤར།
རྒྱ་མཆན་ནི། ཆོག་མཁས་བཅད་ལེགས་པོ་གཅིག་བྱུང་ཆོ་རྒྱལ་རབས་དང་རྩོམ་ཡིག་
མང་པོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་གནང་གི་འདུག ཐུགས་སྒྲོ་ཆོམས་པའི་
རྩོམ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོད་གི་མེད་ཆོད་སྒྲིལ། འོན་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྩོམ་
ནང་དུ་འདྲ་རྩོམ་གཅིག་ཡང་ཡང་བཀོལ་སྤྱོད་གནང་བ་ཞིག་ཡོད་གི་འདུག དུས་
སྐབས་དེའི་མཁས་པའི་ནང་དེང་དུས་ཀྱི་རྩོམ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ལྟར་གྱི་རྩོམ་མཁན་
མེད་པ་དང་། ཁོང་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིལ་ལྟར་རྩོམ་མཁན་དང་པོ་དེ་ཡིན་དུས་
བོད་མི་གཞོན་སྡེས་ཆོའི་ནང་ལྷག་པར་མཆན་སྒྲིལ་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད།

དེ་བཟེངས་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཙུན་འཇུག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
ནི་བོད་གཞུང་མགོ་ཉིང་སློག་པའི་སློག་རྩལ་བཤམ་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། དངུལ་
ལོར་རྩལ་མ་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་གཞུང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལ་མ་དགའ་ནས་བོད་གཞུང་ལ་བརྒྱུད་སྤྱོད་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་

མི་འདྲ་བ་འགའ་ཤས་འདུག་ན་དེ་དག་ལས་རྒྱུན་ཅུ་གཅིག་གི་ཡིན་པར་དགོངས་
གྱི་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། དབྱིན་གཞུང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་གྱི་མཛད་
སྤྱོད་ལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་དོགས་པ་ཟ་ནས་བོད་གཞུང་གི་མི་སྣ་འགའ་ལ་ངན་སྤྱུལ་བྱས་
ཏེ་བཙོན་འདུག་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་དེར་བདེན་ཅུ་ཆེ་བར་མཐོང་གི་འདུག།

རྒྱ་མཆན་དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་
སྐབས་རྒྱ་གར་ས་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་བཞུགས་པར་དམར་པོའི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱི་
རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་དང་འགྲོགས་ནས་རྒྱ་པར་འབྲུམ་ཉུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད་ལ། ལྷག་
པར་ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཐོག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་གྱི་ཡོད་དུས་བོད་ཀྱི་མཐའ་
བཞིའི་ས་མཆམས་སྒོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་དགོས་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ཀྱི་
ས་མཆམས། རྒྱ་བྱུང་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་ས་མཆམས། རྩོ་རྒྱུད་བལ་ཡུལ་
དང་བོད་ཀྱི་ས་མཆམས། བྱང་རྒྱུད་སོག་པོ་དང་བོད་ཀྱི་ས་མཆམས་བཅས་ལ་
ཉམས་ཞིབ་རྒྱུ་དུ་གནང་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་དང་བོད་ཀྱི་ས་
མཆམས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་ས་མཆམས་སྒོར་ལ་ས་ཁྲ་བཅོ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་
ཞིག་ཡོད་འདུག རྒྱ་གར་ནི་དེ་དུས་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱར་འོག་ཏུ་ཡོད་
པའི་སྐབས་ལ་འཁེལ་བས་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་བོད་ས་མང་པོ་ཞིག་དབྱིན་གཞུང་
ནས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་བརྟེན། ཁོང་གི་ས་ཁྲ་བཅོ་བའི་ལས་
ཀ་དེས་དབྱིན་གཞུང་གིས་མོན་ཏྲ་དབང་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་སྐབས་མ་བདེ་
བ་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་མ་དགའ་བ་དང་དོགས་འདྲོགས་བྱས་པ་ཡིན་ངེས། དེང་

སྐབས་ཀྱང་ཀྱུ་གར་གར་སྒྲིལ་གྱི་ས་མཆོམས་དེ་ཀྱུ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་སྒྲིལ་སེ་སེ་ནས་ད་དུང་ཡང་ས་མཆོམས་འཛིན་སྒྲིལ་སྐོར་ཚོད་པ་ཡོད་མཁས་
རེད།

ཀྱུ་མཆོམས་གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དེར་སྒྲིལ་མཁུ་རབ་དགའ་སོགས་སྐབས་
དེའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་པ་དང་ལྷ་བ་མི་མཐུན་པའི་མི་སྒྲིལ་ཁྱིམ་ཀྱུ་གར་ཀྱི་སྒྲིལ་
ནང་ལ་གནས་སྡོད་བྱས་ཏེ་ཆོགས་པ་བཅུགས་པ་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དེ་ཆོའི་
གས་ཤིག་ཡིན་པའི་བསམ་ཚུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གཞུང་འཛིན་པ་ཆོའི་སེམས་
ནང་ཡོད་ས་རེད། སྐབས་དེར་འཇམ་གླིང་ནང་དམར་པོའི་ལྷ་བ་དར་བཞིན་པ་
དང་ཨ་རི་དང་དབྱིན་ཇིས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་ལ་འགོག་ཞོལ་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པའི་སྐབས་འཁེལ་བས་དགེ་ཆོས་ལགས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་ཅན་རོ་རེག་དང་། རྒྱ་
ཏུ་ལགས། ཡུན་ཆོགས་དབང་ཀྱུ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་
དབྱིན་གཞུང་དགེ་ཆོས་ལགས་དམར་པོ་ཡིན་པའི་དོགས་འདྲིགས་ལ་བྱུང་སྟེ་བོད་
གཞུང་ལ་བརྟུན་སྒྲིལ་གྱིས་བཙོན་འདྲུག་བྱེད་བཅུག་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་རེད་
བསམ་གྱི་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི་ཁོང་གསར་བརྗེ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་ལས་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད། ཁོང་གིས་ཀྱུ་གར་གྱི་
ས་མཆོམས་ཁག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་ས་ཁྲ་བཟོ་བའི་ལས་འཆར་དེའང་ཀྱུ་ལ་
རབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དམིགས་པ་ལས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་མ་ཡིན། འདི་ལྟར་
བྱས་ནས་བརྟུན་ན་ཁོང་གི་མི་ཆེའི་སྒྲིལ་པོ་དེ་བོད་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཏང་བ་ཕལ་ཆེར་གཤིས་ལྟས།

དེ་པ་དུག་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པོ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཅིག་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོག་གི་གནས་བབ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ས་རེད་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་དེར་དགེ་ཆོས་ལགས་དང་པོད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་ཆོའི་དབར་གསར་བཅའི་སྒྲིལ་མེད་མོགས་བསམ་སྒྲིའི་གནས་ཆད་ཐོག་དེ་བག་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཤོར་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་ཡུན་དུ་གནས་ཐབས་ལ་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། ཡིན་ནའང་ཁོང་ལ་གསར་བཅའི་བསམ་སྒྲིའི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མངོན་འགྱུར་བྱེད་རྒྱ་ཐུགས་པ་རེད། བོད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་ལྷན་ཆེན་མཁའ་ཁྲིལ་བཟུང་ཅན་ཆོའི་བསམ་སྒྲིའི་གནས་ཆད་ལ་འགྱུར་བ་མ་སྒྲེབས་པ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལུང་ཁག་གི་གནས་སྡངས་དང་འགྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར་རང་བཞིན་གྱི་མཁའ་ཆོའི་ཟེར་རྒྱུ་ལྟར་སྤྲོད་པ་གསར་བཅའི་ལས་དོན་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་དུ་བརྟུག་མེད། རྒྱུ་ལྟས་ཐེབས་པའི་ལུང་པའི་ནང་དབང་འཛིན་པ་ཆོས་མང་ཆོགས་ནང་གི་བསམ་སྒྲིའི་ཡར་ཐོན་ཅན་ཆོར་འབྱར་འཛུལ་བྱེད་པ་ནི་བོད་ཅམ་མིན་པར་འཛུལ་སྤྱོད་གི་ས་སྤྱོད་གང་སར་བྱུང་ཆུང་ཡོད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མིས་སྤྲོ་མ་བརྟུག་པ་དེ་དབང་འཛིན་པ་ཆོས་མ་ཤེས་ནས་ཁོང་གི་མི་ཆོའི་མཐའ་མ་བཙོན་ཁང་དུ་བརྟུག་པས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པོ་བྱུང་མ་ཐུབ་པར་ཆོའི་མཛུགས་འཕྲོ་བརྟུག་དུ་སྤྱིན་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ནའང་། ཁོང་སྤྱི་གཤེགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱ་གར་ནང་བཞུགས་དུས་ནས་བཟུང་སྤྱིད་པ་འཆལ་དུགས་པ་དང་ཆང་རག་ཆོད་མེད་འཐུང་བའི་ངན་ལང་ཤོར་ཟེན་པ་ཡིན་པས། བཙོན་ཁང་ནང་དུ་འང་།

མི་འགའ་མེས་པོ་དག་ལ་སྤྱི་ལ་ལད་ཁོ་ན་འཛིན་ཆེད་ཆང་རག་ཆོད་མེད་ཕུལ་ནས་ཚུམ་
ཡིག་འབྲི་བ་དང་། དཔེ་བྲིད་བྲེད་བཅུག་སྟེ་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་གིས་གཙུག་མ་
བྱས་པར་ལུས་བྱུངས་འཕྲོ་བཏགས་ཏུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བཏང་བ་ཞིག་མེད་མ་
གཏོགས་པོད་གཞུང་གིས་བསད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། བཙོན་ཁང་ནང་ནས་
དཔེ་བྲིད་བྱས་པ་དང་ཚུམ་ཡིག་སྤེལ་བ་སོགས་ལས་དོན་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་གནང་འདུག་
པས་དམ་བསྟགས་དང་སྒྱུ་རལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཟེ་མི་འདུག་སྒྱུ་རལ་
ཆེ་ཤོས་དེ་ནི་ལྷག་འགའ་ཤས་བཏང་བ་དེ་རང་ཡིན་ས་རེད།

དྲི་བ་བདུན་པ། རྗེ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལགས་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་བར་དགེ་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཁས་ལེན་
གྱི་མེད་ཆོད་རེད། མ་ཟད་ཁོང་གཉིས་བར་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་
པ་ཚུམ་ཡིག་སོགས་ལས་རགས་ཙམ་ཤེས་ཐུབ་ན་འདིའི་སྒྱུ་ལྷན་གང་ཡིན་དགོངས་
གྱི་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། རྗེ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཁྲིད་
གྱི་ཆབ་ཤོག་སོགས་ལ་བརྟུན་ཆོད་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཁོང་གི་སྦྱོར་མ་ཡིན་པའི་
ནམ་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱིར་རྗེ་སྤྱི་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ཆང་ཆོས་དང་
རིག་གནས་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པར་མཁས་པས་གྲུ་པ་མ་ཟད་སྒྱུ་དྲག་ཀྱང་དགེ་
ཕུག་མང་པོ་ཡོད་པས་སྒྱུ་ཉམས་ཆེ་བ་དང་། མཆན་སྟན་ཆེ་བས་སློབས་པ་ཤིན་
ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱང་མགོ་མཁྱེན་གས་
བཤད་ཆོད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་མ་ཟད་ལུགས་གསར་རྒྱུ་དང་རྩ་བའི་ཐོག་ནས་

ཚོད་པ་ཤུགས་ཆེ་བྱུག་གི་ཡོད་པ་ནི་ཟུར་བཞུས་ལེབ་མཐོང་རེད། ལྷག་པར་དགེ་
ལུགས་པའི་ལྷ་བར་དགག་པའི་ཆ་ནས་བྱུགས་མ་དགའ་བ་དང་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཞིག་
བྱུང་ཡོད་འདུག དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལགས་ཀྱི་ཚོམ་ཡིག་དང་པོ་དེ་ཆོའི་ནང་
དགེ་ཆོས་ལགས་ལ་བྱུགས་རེ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་བ་བྱུང་བ་པ་དང་། ཚོམ་ཡིག་རྗེས་
མ་དེ་ཆོའི་ནང་ལྷ་བ་ལོག་པ་ཞེས་སྒྲུབ་རྩ་ཤུགས་ཆེ་གནང་འདུག འོན་ཀྱང་རྒྱུན་
དུ་ཡིག་གཏོང་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཁོང་གཉིས་ཀའི་ཡིག་ཆའི་ནང་ནས་གསལ་
པོར་ཤེས་བྱུབ།

དེ་བ་བརྒྱད་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཙོན་འདུག་བྱེད་སྐབས་ཁོང་གི་
གསུང་ཚོམ་ལུགས་སྐམ་གཅིག་པོར་བརྒྱག་ཏུ་སོང་བའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་དང་། དེ་
ནས་ཞུ་སྐབ་པའི་སྤྱད་དོན་རྒྱལ་རབས་དང་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བདེ་དག་མིང་
ཆོག་གསར་པ་གཉིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བརྩམས་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐྱེང་
ཚུགས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བདེན་པ་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། དང་པོ། ཞུ་སྐབ་པས་སྤྱད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཚོམ་པའི་སྐབས་
གལ་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་གཞུང་གི་མི་སྣ་འགས་ཞུ་སྐབ་པ་ལ་མཁོ་
འདོན་གནང་བའི་སྐོར་རྒྱལ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། གལ་སྤྱད་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བོད་གཞུང་ལ་ཡོད་ཆེ་ཞུ་སྐབ་པ་ལ་གནང་
རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་མི་རྒྱུད་ནམས་སྐབས་དེའི་བོད་
གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་མཐོ་གསལ་གྱི་སྐྱབ་ཡིན་པས་ཡིག་ཆ་གང་དགོས་པ་ཡོངས་
རྫོགས་ཞུ་སྐབ་པའི་ལག་པར་ཡོང་བྱུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད། འོན་ཀྱང་

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་རྒྱལ་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཞུ་སྐབ་
 པའི་ལག་པར་བྱུང་མེད་པ་འདྲ། ཞུ་སྐབ་པའི་རྒྱལ་རབས་སྒྲིག་པའི་སྐབས་པོད་
 གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རེ་བྱུང་ཞིག་གི་འགྲོ་སྤངས་ལ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 གྱི་ཨེ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་སྒྲིམ་བྱུང་པ་ཙམ་ལས་པོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་མང་ཆེ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ལ་བརྟམས་ཆེ་བོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་སྤྱིར་པ་ལ་ཞིབ་འདུག་གཏིང་ཟབ་པ་བྱས་བྱུང་ཡོད་
 པའི་ནམ་པ་དེ་ཙམ་མཐོང་བྱུ་མེད། རྒྱ་མཚན་དེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 གྱི་ཡིག་ཆ་རེ་བྱུང་ཞིག་ལག་སོན་བྱུང་ཡོད་ན་ལས་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་
 ཆ་ཆང་ཞིག་ལག་སོན་བྱུང་མེད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་བྱུང། གལ་སྲིད་རྒྱལ་རབས་
 དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་ཆ་ཆང་དེ་བྱུང་ཡོད་ཆེ་བོད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་
 རྒྱལ་སྤྱིར་བཙན་གྱི་སྐབས་ལྟར་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
 རེས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་ལེགས་ཆ་གང་ཡང་ངས་མཐོང་མ་སོང་། དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་གྱི་རྒྱལ་རབས་སྤྱིར་གྱི་ཚུམ་ཡིག་རེ་བྱུང་རེ་ཐོབ་ཡོད་སྲིད། གང་
 ལྟར་ཁོང་གི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྟོད་སྒྲུབ་ལ་ཚུམ་སྤངས་མི་འདྲ་པའི་ནམ་པ་ཞིག་ཡོད་
 པའང་གསལ་པོར་མཐོང་བྱུང། དེས་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཚུམ་
 འགའ་ཤས་འདྲེས་མེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་ཀྱང་བྱེད་མི་བྱུང། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་ཀྱི་ཚུགས་སྐྱམ་ནག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་རེད། ཉོར་ཁང་
 སྤྱི་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་གནང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་ཁ་ཆོན་ཆོད་
 དགེའ། ད་ལྟ་ཚུགས་སྐྱམ་དེ་ས་གནས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་
 ལག་པར་ཡོད་མེད་དུང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

གཉིས་པ། དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དག་ཡིག་ཟེར་བ་གཞུང་གི་མཚན་པོ་

མ་པད་དག་མིང་ཆོག་གསལ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་མཛོད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་སང་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བརྩམས་པ་ཡིན་མིན་དོགས་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 ལྷ་སྒངས་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བལྟས་ཏེ་བཤད་ན། དོགས་པ་དེ་བདེན་པར་
 ཆགས་མི་སྲིད་པ་ཞིག་མིན། ཆོག་མཛོད་འདི་ཚུ་མ་སྒྲིག་བྱེད་སྒྲངས་དང་། ནང་
 གི་ཐ་སྙད། མཐུག་ཚུ་མ་བཅས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
 ཚུ་མ་འདྲེས་ཡོད་པའི་བྱེད་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། སྐབས་དེ་དུས་ཀ་ཆོན་
 རྒྱུག་ཏུ་འང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་མཛོད་གསར་པ་ཞིག་བསྒྲིགས་འདུག་པ་དེ་འང་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་སོགས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཚུ་མ་
 སྒྲིག་གནང་ཡོད་ཆོད་འདུག ཆོག་མཛོད་འདིའི་མ་དཔེ་དང་པོ་ལག་བྲིས་ངོ་མ་
 དེ་འང་ངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཕྱུལ་ཡོད།

ཀ་ཆོན་རྒྱུག་གི་མཐར་ཕྱིན་པར་ཁང་ནང་སྒྲག་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་མཛོད་མཐུག་
 མ་འབྲེལ་པའི་ཚུ་མ་འབྲེལ་ཅན་ཞིག་པར་བརྒྱབས་འདུག ང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་
 དེར་འགྲོ་བའི་སྐབས་མཐར་ཕྱིན་རྒྱ་བྱུ་ལགས་ཀྱི་པར་ཁང་ནང་ཅ་ཆ་བར་དུ་པར་
 བརྒྱབས་བྱུང་འདུག ཆོག་མཛོད་འདིའི་ཚུ་མ་སྒྲིག་མགོ་དང་པོ་བཙུགས་དུས་དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་སོགས་ཡོད་ས་རེད། ཆོག་མཛོད་འདིའི་སྒྲིག་སྒྲངས་
 དེ་གནའ་རྒྱ་མོའི་དག་ཡིག་སྒྲིག་སྒྲངས་དང་མི་འདྲ་བར་དེང་དུས་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་
 གསར་པའི་འགྲོ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྒྲིགས་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་དགེ་བཤེས་ཆོས་
 གྲགས་ཀྱི་དག་ཡིག་དང་པེ་ཅིང་ནས་ཐོན་པའི་དང་པོའི་ཆོག་མཛོད་སོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཅུ་ཀ་རྒྱུག་ནས་བསྒྲིགས་པ་དེས་ཅུ་བ་བྲས་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད། དགེ་བཤེས་ཆོས་

དེ་བ་དགུ་པ། དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྒྲན་ངག་འབྲི་སྒྲངས་ལ་གཞན་
དང་མ་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་བྱད་ཆོས་ཞིག་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ཡིན་
ན། ཁོང་གི་སྒྲན་ངག་གི་བྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་དགོངས་གྱི་ཡོད་དམ།

དྲི་བ་བརྒྱུད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་རི་མོའི་མངའ་ས་རྩ་ལ་ལ་
གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་ཤིག་ཡིད་ཆེན་འདུག་ན།
ཁོང་གི་རི་མོ་ལ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྩ་ལ་གཙོ་བོ་ཅི་ཞིག་ཡིད་པ་གཟིགས་ཀྱི་ཡིད་དམ།

བཀའ་ལན། རི་མོའི་སྒྲོང་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ཟིན། སྤྱིར་ཁོང་།

རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱག་བདེ་པོ་ཡིན་པས་རིམ་ཏུ་ཅང་མངས་པོ་འབྲི་གནང་གི་ཡོད།
 དཔེར་ན། ལྷང་ར་དགེ་འདུན་བཟོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། ཁོང་ལྷ་སར་བཞུགས་
 སྐབས་ཉིན་ཞིག་ལྷང་ར་དགེ་འདུན་བཟོད་པ་དང་ཁོང་གཉིས་ལ་དངུལ་རྩ་བ་ཉིད་
 ནས་མེད་པར་ལྷ་སའི་ཁྲིམ་ནང་ལ་འབྱུང་ཉུང་ཕྱེབས་སྐབས། ཁྲིམ་ལམ་དུ་
 དངུལ་ཁ་གང་(དངུལ་གྱི་ནང་ནས་རིན་ཐང་རྒྱུ་ཤོས་)ཞིག་ས་ལ་རྒྱུང་འདུག་པ་མཐོང་
 བས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་དེ་ལོངས་དང་དེ་རིང་རིང་གཉིས་ལ་ཁ་ལག་
 རེག་མོང་ཞེས་གསུངས། དགེ་འདུན་བཟོད་པས་དངུལ་དེ་གྲངས་ནས་དེས་བལ་
 ཡུལ་ཆོང་ཁང་ཞིག་ནས་ཤོག་བྱ་ཞིག་ཉོས་ཏེ་ཁ་ཆེའི་སྒྲོབ་གྲུའི་སྒྲོ་འགམ་ཞིག་ཏུ་ཡུད་
 ཅམ་བཅུད། ཁོང་གིས་རིམ་བྱས་ཏེ་བལ་ཡུལ་གྱི་ཆོང་པ་དེ་ལ་ལམ་སང་བཙོངས་
 ནས་དེའི་རིན་གྱིས་ཁོང་གཉིས་ལ་ཉིན་དེའི་ཁ་ལག་རྒྱགས་ཆོད་ཟ་རྒྱ་བྱུང་ཞེས་བཤད་
 ཡོད། དེ་ཕལ་ཆེར་དངོས་ཡོད་བདེན་པ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེར་མ་ཟད་དགེ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ནང་ང་ལ་དེང་སང་དངུལ་གྱི་དཀའ་ངལ་འདུག་
 ངའི་རིམ་ཁ་གས་བཙོང་ཐབས་བྱེད་རོགས་ཞེས་གསུངས་འདུག་ ཁོང་གི་རིམ་
 ལ་ཕྱི་རྒྱལ་པས་དཀའ་མོས་བྱེད་པ་དང་ལམ་སང་བཙོང་བྱབ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ཆོད་འདུག་ ཕོ་གཟུགས་དང་མོ་གཟུགས་སོགས་ཐང་གའི་
 ལྷ་འབྲི་ལྷངས་སྒྲོར་ཡང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་རེད།

དེ་བ་བརྒྱུག་ཅིག་པ། བོད་ནང་གི་མཁས་པ་རྣམས་མང་ཆེ་བས་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལྷ་བ་དང་རྒྱུད་ལམ་ཐད་གཟིགས་རྒྱུ་ལེགས་པོ་མེད་པ་དང་། དེང་

སང་གི་ཤེས་ཡིན་ཅན་མང་ཆེ་བས་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་དགའ་
ཞེན་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དགོངས་ཀྱི་ཡོད་
དམ།

བཀའ་ལན། བོད་མི་མཁས་པ་ནན་གྲས་ཆོའི་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་མཁན་ཁག་ཅིག་ནི། གཙོ་བོར་རྩ་བའི་བཤད་སྟོལ་དང་སྟོན་
པའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ས་རེད། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་མཁན་གཙོ་
བོ་དེ་སྐྱེས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཞིག་དང་གཞུང་དེའི་ནང་དགེ་ལུགས་
པའི་མཁན་སྐྱེས་དབང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ནམ་པ་གསལ་པོར་ཡོད། དཔེར་
ན། བོད་གཞུང་གི་ཆོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་
མཁན་སྐྱེས་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་དབང་ཤུགས་ཏུ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཡིན་
དུས་དགེ་ལུགས་པའི་རྩ་བར་དགའ་མེན་གྱི་ཡུང་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་བོད་ནང་ཁྲལ་
གྱི་གོང་བུའི་རྒྱས་པ་འཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་རྒྱས་པ་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཐོན་ཐུབ་
ཀྱི་ཡོད། དགེ་ལུགས་པ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དག་བར་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོང་སྟོགས་
ཤིག་བཟོ་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་བརྩི་མཁན་སྟེ་
མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་རེད། རེ་བན་ཆོས་མཛད་ཟེར་བའི་ཕྱི་མའི་སོ་པ་གྲ་བར་
རྩུས་པ་འགའ་ཤས་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ནང་ཡོད་པའི་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་
ཤོད་མཁན་འདུག།

སྐབས་དེ་དུས་སྤང་མའི་ཐོག་ནས་ཁམས་ཁྲལ་ཆོས་ལུགས་དབར་སྐྱོང་སྟོགས་
ཆེ་བ་དང་དགེ་ལུགས་པས་སྤོང་མའི་ཆོས་ཞུ་ན་སྤང་མས་སྤོང་ཁྲག་བཞེས་ཀྱི་རེད།

ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པོད་ཀྱི་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་དུ་པོན་པོའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྤང་ན་དགོན་དེའི་སྒོ་ཐམ་གྱི་འོག་སྟོན་པའི་སྐུ་མགོ་གཞུག་ལོག་ནས་སྤྲས་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། བན་དེའི་དགོན་པའི་ནང་དུ་སྤང་ན་དགོན་པ་དེའི་ཐམ་པའི་འོག་ལ་བོན་གྱི་སྟོན་པའི་སྐུ་མགོ་གཞུག་ལོག་ནས་སྤྲས་ཡོད་ཟེར་བའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་མང་ཆོག་ས་ནང་ད་ཀྱོག་ས་གཏམ་སྤེལ་བ་བཞིན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་བསམ་སྒྲོ་མང་ཆོག་ས་ནང་ལ་ཁུབ་མི་ཐུབ་པའི་ཆེད་འགོག་རྒྱུ་གྱི་ཐབས་ཤེས་སུ་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཐུན་འབྲེར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་པོད་སྟོན་བྱས་ཏེ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དགེ་ལུགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་སྤང་པོ་དང་དགག་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བསྒྲགས་པ་ལ་ལྷ་སྐུ་བ་དགོངས་ཀྱིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་ཡོད་དུས་དགེ་ལུགས་པའི་མཁས་པ་ཆབ་སྲིད་མི་མཁུར་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ལྷ་བ་ལོག་པ་རེད་ཅེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་དགེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་མང་ཆོག་ས་ནང་སྤྱིར་གྲགས་བྱུང་བ་འདྲ།

དེང་དུས་ཀྱི་གཞིན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། ཁོང་གི་གསུང་རྩིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཞེན་ཁོག་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་མ་འདྲེས་པར། རྒྱ་དཔོན། ལྷ་བ། སྟོན་པ་དང་བཅས་པར་འཛུམས་མེད་ཀྱིས་དེང་དུས་ཀྱི་ལུགས་ལྷ་རྩིས་ལོག་སྤེལ་བ་དང་རྩིས་སྤངས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ། ལྷག་པར་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱང་དེང་དུས་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ་པའི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྤངས་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་མཚན་དང་བདེན་མཐའ་ལ་གཏུགས་པས་ན་གཞིན་ཆོའི་སེམས་ཁམས་དང་མཐུན་པས་

ཡིན་སྲིད། རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ནི། ཁོང་པོ་དེ་མིའི་ནང་ནས་གསར་བརྗེའི་
བསམ་ཚུལ་འདོན་མཁན་སྤྱི་ཤོས་དེ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་གཞིན་སྐྱེས་མང་ཆེ་བས་
ཁོང་ལ་དགའ་མོས་བྱས་པའང་ཡིན་སྲིད།

དྲི་བ་བརྒྱ་གཉིས་པ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་བྱིལ་པོའི་
མཇུག་པ་མདོར་བསྡུས་ན་པོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་ལ་སྤྲོན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་བའི་མཇུག་པ་
ཅི་ཞིག་གནང་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་བྱིལ་པོའི་ནང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཆེན་ཀྱི་མཇུག་པ་གཙོ་བོ་ནི་ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ཁག་ཡིན་དགོས། ཁོང་གི་གསུང་
ཚོམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་པོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེང་དཀར་
པོ་འདི་ཉིད་ཡིན། འདིའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ལ་པོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་སྤྲོད་སྤྲོད་
ཐོག་སྤྲོད་མེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྲེད་རྩ་བུའི་མཚན་སྟན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
པོད་ཀྱིས་འཇམ་གླིང་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་
ཏུ་རྒྱལ་རབས་འདིའི་ཐོག་ནས་རྟོགས་བྱུང་གི་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་ཐོག་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་མིག་ཕྱེས་
པ་རྩ་བུར་གྱུར་ཡོད། དེ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་མི་འདྲ་
བར་རྒྱལ་རབས་ཡིག་རྒྱུ་མང་པོར་དབྱེད་ཞིབ་མཇུག་ནས་ཁྲུང་ས་ཤིན་ཏུ་དག་
པོར་འབྲི་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དེ་ཁོང་གི་མཇུག་རྗེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་རེད།
ཁོང་གི་རྒྱལ་རབས་དེར་མི་འཐད་པའི་དབྱེད་ཚོམ་གནད་ཕྱགས་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ཡང་
བྱུང་བུ་མེད་པ་རྩ་བུ་རེད། ཁོང་སྐྱེ་ཆེ་བྱིལ་པོར་མ་བཞུགས་པ་དང་མཇུག་པ་

མཐའ་མ་འབྲེལ་བ་དེ་བོད་སྤྱི་པའི་ཁྱེད་གུད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ཏུ་རེད།

དྲི་བ་བརྒྱུ་གསུམ་པ། ༡༩༧༧ལོར་རྒྱ་བས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧
ནས་ ༡༩༩༠ ལོའི་བར་ལོ་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་ཀ་དོར་སྐང་གསུམ་དུ་ཕྱབས་
བཞུད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་དཀོན་རིགས་སྤྱི་འདུག་དང་། ཡིག་རྩིང་དང་
པར་རིགས་སོགས་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་བསྒྲིགས་མང་ད་
པའི་གལ་གནད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། ཀ་དོར་སྐང་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ལས་དོན་དུ་
འགྲོ་བའི་སྐབས་དེར་དེང་སང་བསམ་སྒྲིལ་བྱ་བ་ཏང་ཆེ་དུས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཅ་ཆེན་
པོ་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་འཁེལ་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་པོ་འགའ་
ཤས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་ཕྱེས་པ་ནས་ཆུང་གསུམ་ལོ་ན་དུག་ཏུ་བདུན་ཅུ་
ནང་ཡར་བཞུལ་བ། གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ལ་མཁས་ཤིང་། ཆབ་སྲིད་
དང་ཆོས་ལུགས། དཔལ་འབྱོར་སོགས་གང་ཅིར་མཐོང་ཐོས་མྱོང་གོམས་ཡོད་
པ། གཞུང་སྐྱེར་སྤྱོད་ཆོག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་མྱོང་ཞིང་ལས་དོན་ཐོག་ཕྱགས་
རྒྱས་ཐབ་མོ་ཡོད་མཁན། འགའ་ཤས་ལ་མི་ཐོག་གསུམ་བཞིའི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་
ཞིབ་ཅིང་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱོད་རྒྱུ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གང་གི་ནང་དུ་མ་ཐོན་པ། བོད་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་རབས་དང་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་
ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་གསུངས་ཡོད། དེ་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་བ་པོའི་ནང་
དུ། བོད་སྤྱི་སྐྱེར་གང་རུང་གི་ཐོག་བྱས་རྗེས་ཡོད་པའི་མི་སྤྱི། རྒྱ་མ་དང་དགེ་
བཤེས། དཔོན་རིགས། མཁས་དབང་། མི་ཆུང་དཀྱུས་མ་པོ་སོགས་བོད་མི་

གན་གས་ཉམས་མྱོང་ཅན་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་རེད། ལོ་རྒྱུས་
 ཉམས་ཞིབ་དང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་གིན་ཏུ་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་དམ་
 འཛིན་བྱས་ཐུབ་ཡོད། ས་གནས་ཁག་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིལ་བའི་མི་སྒྲིལ་སེར་
 བོ་མོ་གན་གས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ལྷག་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་འདྲ་མིན་དགུ་
 བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ལྷག་སྒྲིལ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ནང་བཅུག་སྟེ་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
 དུ་ཤུལ་བཞག་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་ལུང་ཆོན་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྟོད་ཀྱ་གར་
 དང་བལ་པོའི་ས་མཆོམས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀྱ་ནག་གི་ས་མཆོམས་ལ་ཐུག་གི་བར་
 ཀྱི་ལུང་ཆོན་ཡོད་དོ་ཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེར་བསྟུ་རུབ་བྱས་ཐུབ་ཡོད། དེ་ཡང་
 ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་ཆགས་སྟངས་དང་ས་མཆོམས། རི་དང་གནས། ཡུལ་ལྗོངས་
 སོགས་ཀྱི་བཤད་པ། ཡུལ་མིའི་ཆད་ཁུངས་དང་ཆས་གོས། སྒྲི་སྒྲིད་དང་ཆང་
 ས་སོགས་ཡུལ་སྒོལ་གོམས་གཤེས་གང་ཡོད། ལག་ཤེས་བཟོ་རིག་ལག་རྒྱུན་
 ཀྱི་གདམས་ངག་གདན་ས་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས། བྱ་སའི་དོ་བོ་དོ་བོ་སྒྲིད་སྒྲུག་སྟོར།
 གླེ་མ་དང་དགོན་པ། རྒྱགས་པ་དང་བཅུན་མ་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས།
 ལྷ་སྟེ། མི་སྟེ། དཔོན་ཁག་རིམ་པའི་བྱང་པ། བྱགས་ཅན་མི་སྒྲིལ་ལོ་རྒྱུས། རྒྱ་
 བོད་དང་བལ་པོད། སིང་བོད་དམག་འབྲུག་བོད་མིའི་ནང་ཁུལ་གྱི་དམག་
 འབྲུག་གིས་མཆོན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱང་ཆ་ག་རེ་བྱང་ཡོད་མེད། རྟ་སྟག་གཉིས་
 དབར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་བྱང་ཁག་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་དུ་བཅན་འཛུལ་བྱས་
 སྟངས། རང་བྱང་གཏེར་ཁའི་རིགས་གང་ཡོད། ལུང་པ་དེར་ཅ་ཆེའི་དངོས་
 པོ་དང་རི་དྲགས་སེམས་ཅན། རྒྱ་གསུང་བྱགས་ཉེན་སོགས་རྒྱ་རྩ་འགངས་
 ཆེན་གང་བཞུགས། ཁམས་དང་ཨ་མདོའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་སྟོར། བོད་

རྒྱུ་ལྷན་དམག་གི་ས་མཆོམས་ལ་སྤྲུལ་བྱེད་འགྱུར་བ་འགྲོ་སྤངས། དམག་སའི་ལོ་
 རྒྱུ་ས། བོད་དམག་གི་ལོ་རྒྱུ་ས། ཡུལ་དམག་གི་ལོ་རྒྱུ་ས། ཁུལ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་
 རྒྱུ་ས། བོད་གཞུང་གི་དམག་དང་ལས་བྱེད་པས་ཁམས་ཁུལ་བཙན་གཞིན་བྱས་རྒྱུ་ས།
 མི་སེར་གྱི་དཀའ་ངལ། ཞིང་འབྲོག་གི་ཐོན་སྐྱེད། ལྷན་གཞས། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་
 འདོན་རྟ་དབྱངས། མཐའ་ན་དགོད་བྱོ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཆགས་འཁོད་
 པའི་ལོ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་པོ་རིན་ཐང་བུལ་བ་ཞིག་ཡིད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 གྱི་ལོ་རྒྱུ་ས་ཀྱང་དེའི་ནང་གི་བྱར་ཆ་གཅིག་རེད། ད་ལྟོ་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
 ལགས་ལ་རྒྱུ་ས་ཅན་གྱི་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུ་ས་ཁག་ཅིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བྱུང་མེད་པར་འཁོར་
 ཐག་ནང་ལུས་ནས་བསྟན་ཡོད། བརྗེད་དུ་ཕངས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ས་ངག་རྒྱུན་གྱི་
 མཛོད་ཆེན་པོ་དེ་བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་བདག་ཉར་ཡག་པོ་གནང་ཡོད་པ་རེད་
 ལ་དེ་བོད་སྤྱི་པའི་ལོ་རྒྱུ་ས་ཐོག་ཏུ་ཅང་གི་གལ་གནད་ཆེན་པོ་རེད། ལོ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ཐོག་
 ནས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་གཅེས་ཞོར་ཞིག་རེད། ད་ལྟོ་ཆར་བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་
 ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུ་ས་འདིའི་རིགས་འཛོལ་སྤྱད་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཡོང་བ་ཞིན་
 ཡོད་ནའང་དེ་སྤྱིན་གྱི་སྐད་ཆ་འདི་སའི་ལོ་རྒྱུ་ས་སྤྱི་བ་པོ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ལྷག་ད་ལྟོ་སྤྱི་
 གཤེགས་ཆར་བ་ཡིན་དུས་ང་ཆོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་བཞིན་པའི་གཅེས་ཞོར་ལ་གཅེས་ཞོར་
 དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཅེས་སྤྱིས་ཡག་པོ་གནང་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ། རབ་བྱུང་ན་ཡིག་
 ཐོག་ལ་ཕབ་རྒྱུ་དང་མ་མཐའ་ཡང་ད་ཡོད་སྤྱི་འདུག་འཁོར་ཐག་དེ་ཆོའི་བར་བསྐྱུ་དང་
 རྒྱུན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདག་སྤྱང་ཆེད་དགོས་ངེས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞེན་
 འདང་ངེས་ཤིག་ཀྱང་གནང་དགོས་ཤིང་། དཔལ་འབྱོར་ཐབས་འཛོལ་མཛོད་ན་
 འགྲུབ་བྱུང་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད།

༡༡། ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་གསར་འགྱུར་
མེ་ལོང་ནང་འཁོད་པའི་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྩོམ་ཡིག་
སྐོར་དཔེ་མཆོན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་གསར་ཤོག

འདོན་ཡུལ་གྱི་གར་ཀ་སྒོན་སྒྲུག

ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གལ་ཆེན།

༡༡། རྩོན་གྱི་དུས་སུ་བོད་ལ་ཡང་ཕྱ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་མང་པོ་
ཡོད་པར་ངེས། དུས་ཐུས་རང་རེའི་མི་རིགས་པལ་ཆེར་ལོ་ཆོགས་སོགས་
གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཏར་ཁུང་བ་ནམས་ལ་ཅིས་
མེད་པར། ཉི་མ་གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་བ་བཞེངས་པ། རྒྱ་ཆོད་
གཅིག་ལ་འཇམ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བ་སོགས་གཏམ་ངོ་མཆར་གང་
ཆེ་ཆེ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱགས་པས་རིམ་གྱིས་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་རབས་
ནམས་འཇམ་ལུས་བྱུབ། སྤྱིང་བཅོན་སྐམ་པོ་ལྷགས་ན་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས་
པ་སོགས་ལོ་ཆོགས་གསར་པ་རགས་ཅམ་ལས། ལོ་འདིའི་ལྷ་བ་འདི་

ལ་འདི་ལྟར་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་ནག་དང་ཏ་ཟེག་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་
 འདྲ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ད་ལྟ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་རབས་ནམས་ཀྱི་
 རང་ན་རྩལ་ཙམ་གསལ་བ། ཆོས་པའི་དེབ་དམར། འགོས་ལོའི་དེབ་
 གྲོན། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ནམས་ཡིན། དེབ་དམར་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 རབས་རྩལ་ཞིབ་པར་བྲིས་པ་དེ་ཡང་ཀྱི་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་ནས་བསྐྱུར་
 པ་ཡིན། དེབ་སྟོན་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤོག་ལྗེ་ལྟ་བུ་ཙམ་ལས་
 མེད། རྟོ་བྲག་དཔའ་བོའི་ཆོས་འབྱུང་ན་བཙན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཆོས་
 ལ་གཞོད་པ་མི་བགྱིད་པའི་མནའ་བཞེས་པའི་དཔེ་དངོས་ལ་ཞུས་པ་
 སོགས་གལ་ཆེན་འགའ་རེ་ཡོད། དེར་རྒྱལ་རབས་རྩལ་རྒྱས་པར་བཀོད་
 པ་དེ་ཀུན་ཅ་བཞེད་ནས་སྒྲངས་པ་ཡིན། ཅ་བཞེད་རྒྱལ་བཞེད་སྒྲ་བཞེད་
 གསུམ་ཡོད་པ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱུས་གཅིག་པ་ཡིན་ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་
 རྩོ་ནང་པ་ཆེན་པོས་གསུངས། ཅ་བཞེད་(དབའ་བཞེད་)ལ་ཡང་ཅ་
 བཞེད་དངོས་མ་དང་བརྩས་མ་གཉིས་ཡོད། བརྩས་མ་དེ་ལ་ཅ་བཞེད་
 ཞབས་བཏགས་མ་ཞེས་བེར། ཐང་ཡིག་ནམས་ན་ཡང་རྒྱལ་རབས་
 རྟིང་པ་རྩལ་ཟད་འདྲེས་ཡོད་པར་སེམས། འདི་ནམས་ལས་གཞན་པའི་
 ཕྱིས་ཀྱི་འབྲུག་པ་སུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རྒྱས་པ་ནམས་ན།
 གཏམ་གསར་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། ཡོད་ན་ཡང་སྒྲ་མའི་ནམ་ཐར་
 འབའ་ཞིག་ཡིན། རྩལ་གྱི་འདི་ནམས་ལས་བདུས་ཏེ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཕྱིས་

ཅམ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ན་པོད་ཀྱི་སྐྱོར་ཡོད་པ་
 རྒྱ་ནག་གི་གཏམ་རྒྱུད་ན་གིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ༡༩༣༧
 གི་རྒྱལ་རབས་ན་ཡང་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ༡༩༤༩་བསམ་ཡས་ལྟ་
 ས། ཅེ་ཞོལ་སོགས་དང་གནས་འགའ་ཞིག་ན་སྤོན་གྱི་དོ་རིང་འགའ་
 རེ་མ་འཇིག་པར་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོ་རིང་མང་པོ་དོ་ཡིས་བརྒྱུད་སྟེ། ལྷ་
 སའི་བྲི་རལ་གྱི་དོ་རིང་དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་ཡང་མེད་པར་བྱས་འདུག་
 མི་རིང་བར་དོ་རིང་འདི་ཆོ་ལ་ཡང་ཆག་ཉམས་འདྲ་བྱུང་ཆོ། དོ་རིང་
 གི་ཡི་གེ་འདི་དག་ད་ལྟའི་བར་རྒྱལ་རབས་གང་ན་ཡང་ངོ་ལྷུས་མི་འདུག་
 པས་གིན་ཏུ་སྒྲོ་ཕམ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་འདུག ཅེ་ཞོལ་གྱི་དོ་རིང་དེ་ལ་
 རི་བྲི་སྤོང་གི་སྐུ་དུས་རྒྱལ་དམག་བཀྲེ་ཞིང་རྒྱ་ནག་ཁྲལ་སྤངས་པའི་སྐྱོར་
 སོགས་ཡོད། (དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས།)

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ལས་
 མས་སུ་གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་གི་ལས་གཞི་འདིའི་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པའི་
 སྐབས་ཡིན་ས་རེད། གསར་འགྱུར་ཁང་འདི་ནས་བོད་ཡིག་གི་དེབ་འདྲ་མིན་མང་
 པོ་ཞིག་དཔར་འགྲེམས་བྱེད་བཞིན་པར་མ་ཟད། དེང་དུས་ཀྱི་ཆོག་མཇོད་སྤྱི་
 ལྷངས་ལྟར་གྱི་ཆོག་མཇོད་ཆེན་མོ་ཞིག་ཅོ་མ་སྤྱི་དང་དཔར་འདེབས་བྱེད་མགོ་
 བརྒྱགས་འདུག་པའི་ལས་གཞི་འདི་ཆོའི་ནང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས་ཀྱང་ཕྱག་
 ལས་གནང་ཡོད་ཆོད་རེད། ཆོག་མཇོད་འདི་ཆོའི་ཟིན་བྲིས་ཀྱིས་གཞི་བྱས་ནས་
 དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཆོག་མཇོད་སོགས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ནམ་ལྟོ།

༡༡། དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་
བྱེད་ནང་གསལ་བའི་མི་སྣ་
འགའི་ལོ་རྒྱུས།

༡༡། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་ནང་ གསལ་བའི་མི་སྣ་འགའི་ལོ་རྒྱུས།

༡༥ རྫོང་དུ་ནག་དོན། རེབ་གོང་རྫོང་དུ་ཞེས་པའི་གོང་ཚོར་འབྲུངས་ཤིང་། གཞོན་དུས་མདོ་སྐད་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་སྐད་གྲགས་ཅན་མི་མགོ་མཇུག་སེར་མོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་ལས་མང་པོ་བྱས་ཆུང་འདུག རིམ་པས་ལྷ་སར་ཡོང་ནས་ལྷོ་ཁྲི་ཁྲི་དང་ཆུང་དམག་སྐར་ཆུ་བཞི་སྐད་དུག་གི་ཁོངས་སུ་ཞུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱའི་བཙན་གཞོན་གྱི་དབང་གིས་བོད་མི་སྤྱི་མཆུངས་ལྷར་རྒྱ་གར་ལ་བྱོས་བྱོལ་དུ་ཕྱེབས་ནས་དོ་རྩེ་སྤྱིང་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཁོ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་སྒེར་པའི་འཛོམས་ཐབས་ཟ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་ཁོ་འབབ་གཉེར་ནས་བཞུགས་འདུག ཁོང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་ཆེ་བྱེད་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན།

༡༦ ཀ་རྩེ་རྒྱུན་འགྲུབ་དོན་རྩེ། སྐང་རྟོག་སྐྱེད་གཅིག་གི་བྱིམ་གཞེས་ཤིག་ཏུ་འབྲུངས་ཤིང་། རིམ་སུ་འབྲས་རྫོང་ས་སྤོན་ཆེན་གནང་ཆུང་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་སྐྱེ་ཆེན་ཕེ་རན་སེ་ནས་ཡིན་དུས་རྒྱ་ནག་སྤྱི་དམངས་འཛུལ་ཁུང་དུས་ཕེ་རན་སེར་བཞུགས་སྐབས་གྲོགས་པོར་གྱུར་པས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག ཁོང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དགེ་སྦྱོང་སེར་པོ་འཛིན་ར་སེན་འབྲས་རྫོང་ས་ཁུལ་གྱི་སྐབས་དེའི་ཕྱི་ཐོག་པའི་གས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་གས་ཡིན་པར་མ་ཟད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཞིང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་མང་ཆེ་བ་ཁོང་གི་ས་ནས་སྤྲངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་འདུག དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་

ཁོང་གཉིས་ཐུན་མོང་གིས་སྤྱོད་འདུག་ཆེན་མོ་དབྱེན་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩
ལོར་ཕུན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆོལ་ཞིབ་ཆེད་དོན་རྗེ་སྒྲིང་སོགས་སུ་
བསྐྱོད་སྐབས་(ཐོ་ཏེ་ལོ་ལྷ་ས་ཏེ་ལོ) བོད་པའི་གོང་གསེབ་ཅེས་པའི་ས་གནས་དེར་
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་འགའ་ཤས་ལག་སོན་བྱུང་བའི་གསུང་སུ་
དབྱེན་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་འདུག་ཆེན་མོ་དེ་ཡོད།

༡༥ དགེ་སྦྱོང་རིག་འཛིན་དབང་པོ་ནི། ཁོང་ནི་མེ་རྒྱུད་གནའ་སྡེ་
མོ་གོ་རི་ཡ་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་སྟེ་གཞིས་ཆགས་པའི་བྱིམ་ཆང་ཞིག་ཏུ་སྐྱུ་འབྱུངས།
ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཀ་ལོན་སྤྱུག་ཏུ་<<གསར་འགྱུར་མེ་ཡོང་>>གི་ཚོམ་
སྒྲིག་པའི་ཕྱག་ལས་ལོ་མང་པོའི་རིང་གནང་། སྐབས་དེ་དུས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
དང་ཁོང་གཉིས་རྒྱུན་རིང་འདྲིས་གཞིབ་ཆེ་བའི་གོགས་པོར་གྱུར། ཁོང་གི་སྐྱེ་ཆེ་
མཐའ་མ་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་སེར་པོའི་ཀན་བཙོས་གནང་ནས་བཞུགས།

༡༦ རྒྱ་ར་བཀྲས་མཐོང་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ལྷ་སའི་སྐྱུ་དྲག་བཀྲས་
མཐོང་གི་བྱིམ་གཞིས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༤ ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས། སྐྱུ་གཞོན་དུས་
ནས་སྤྱལ་སྐྱུར་ངོས་འཛིན་གྱིས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས།
རིམ་པས་ལྷ་ར་མས་པ་དང་སྤྲགས་ར་མས་པའི་མཆན་རྟགས་བཞེས། ཁོང་གིས་
བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཐོག་ཕྱག་ལས་སྒྲེ་མང་གནང་མྱོང་བར་མ་ཟད། ད་
ལྟོ་ཡང་སྤྱད་སི་རྒྱལ་ཁབ་ན་སྐྱུ་འཆོལ་བཞུགས། ཁོང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་གྱི་མདུན་ནས་སྟན་སུམ་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྤྱུངས་
པ་བྱེད་མྱོང་བར་བརྟེན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན།

༡༧ སྐུ་ངོ་བཀྲིས་དཔལ་ར་པ་ནི། ལྷ་སར་སྐྱུ་དྲག་གི་བྱིམ་ཏུ་སྐྱུ་འབྱུངས་
ཤིང་། སྤང་ཅེ་གཞིག་གི་མི་དཔོན་ཏེ་བོད་ཀྱི་བྱིམ་ས་དཔོན་མཐོ་ཤོས་དེ་གནང་མྱོང་།

སྒྲུང་ཅི་གཤམ་ནི་བོད་དབྱས་གཞུང་གི་བདེ་འཇགས་ལས་ཁུངས་ལྟེ་བ་དེ་ཡིན་པས།
བཙོན་ལས་དང་བཙོན་འཇུག་གི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཅི་གཤམ་ནས་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་ལ། ལས་རིགས་དེའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལྷ་སར་
བཙོན་འཇུག་བྱེད་སྐབས་བཀྲིས་དཔལ་ར་པས་ལས་ཀ་གཙོ་བོ་བྱེད་དགོས་ཤུང་འདུག
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
གྱི་མདུན་ནས་གཞིན་ནུ་ཆེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་སྟོན་དག་གི་བརྟན་བཙོན་འགའ་
གས་ཀྱང་ཁྲིད་མྱོང་བར་བརྟན་ཁོང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཙོན་འཇུག་བྱེད་སྐབས་
སྐོར་རྒྱས་མང་འཆེ་གོས་ཡིན་པའི་བོད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཤིག་རེད།

༤༥ སྒྲུང་ར་དགེ་འདུན་བཙོན་པ་ནི། ཨ་མདོ་མཆོ་སྡོན་སྒྲུང་རའི་
ཡུལ་དུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལས་མས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་། དགྲང་ལོ་བཙོན་ལྡི་
ཐོག་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སྐོམ་པ་གྲུ་ཆོས་ཞུགས་ཀྱིས་ཁྱེ་འབྲུམ་
ཁང་ཆོན་དུ་བཞུགས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ཁང་ཆོན་གཅིག་པ་ཡིན་དུས་
འབྲིས་གཤིབ་ཆེ་བའི་གོགས་པོར་གྱུར། རྗེས་སུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བོད་གཞུང་
གིས་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག་སྐབས་ཁོང་ཁང་ཆོན་དགེ་ཆོན་དང་སྤྱི་ཆོན་གྱི་ཕྱག་ལས་
གནང་བའི་སྐབས་དང་འཁེལ་བས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བཙོན་གྲོལ་ཡོང་ཆེད་
ཕྱག་ལས་མང་པོ་གནང་བར་མ་ཟད། དགེ་ཆོས་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་སྐབས་བཞུགས་
གནས་སོགས་མཐུན་ཆུན་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་ཁོང་གིས་ཞུ་སྐྱིད་བྱས་འདུག

༥༥ རྒྱ་རྒྱུད་དག་དབང་དོན་གྲུབ་ནི། ས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ལོར་
ལྷ་སའི་ལྷོ་ཁ་ཅིང་ཐང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་། ཤིང་ཕག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལོར་
འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་དང་འབྲེལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོ་ནས་ཅིའི་སློབ་གྲར་
ཐུན་མོང་རིག་གནས་ལ་སྤྱངས་པར་མཛད། སྐབས་འདི་དག་དུ་སྟོན་གྲོལ་གྱིང་།

༥༥ ཅི་ནི་ཨ་ལགས་འཇམ་དཔལ་ནི། ལྷག་ཆང་ལྷ་མོའི་ཁུ་ནག་ལུང་།

པའི་སྐུལ་སྐྱིེ་སྐྱེན་མཆེད་དང་ཚུ་དཀར་སྐུལ་སྐྱེ་བའི་ཡིན། ཁོང་ནི་ཐོ་བོའི་
ཅོ་ནི་སྐུལ་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་། ཟླ་བའང་དགོན་པར་ཡུན་རིང་བཞུགས་མྱོང་འདུག
ཟུམ་སྐུ་འབྲས་སྐྱུངས་ལ་བཞུགས་སྐབས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་
པོ་བྱུང་འདུག ཟུ་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ཏེ། དང་པོར་ཀ་སྐྱག་
དུ་བཞུགས། རྗེས་མར་བོད་གཞུང་གིས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གིས་རིག་གནས་
རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུག་ལས་སྐྱེ་མང་རྒྱུན་རིང་གནང་མྱོང་བར་བརྟེན་རྗེས་མར་

བཅན་ཤོལ་སྤྱི་ཆོག་ནང་ཤེས་རིག་ཨ་ལགས་ཞེས་པའི་མཆན་ཡང་ཆགས།

༧༥ ཐོན་ཟུར་སྒོ་བཟང་བཟུན་འཛིན་ནི། ཐོན་མི་སམ་རྩོལ་འཁྲིམ་གཞིས་ནས་ཟུར་དུ་ཐོན་པའི་ཐོན་ཟུར་པའི་བྱིམ་གཞིས་སུ་སྤྱོད་འབྲུངས། ཐོན་ཟུར་བྱིམ་ཆང་འདི་ནས་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་རིམ་པར་ཕེབས་མྱོང་ཡོད། ད་ལྟོ་ཐོན་ཟུར་ཁོང་དགུང་ལོ་ཆུང་བའི་སྐབས་ནས་གཞུང་ཞབས་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མདུན་ནས་སྤྲོས་སུ་མོགས་རིག་གནས་ལ་སྤྲངས་པ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཀྱའི་བཅོམ་ཁང་ཁག་དུ་ཀྱུན་རིང་བཞུགས། ཕྱིས་སུ་བཅོམ་གྲོལ་ཐོབ་ནས་ཀྱུན་གྱི་ཤེས་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ལས་གནང་མྱོང་བར་མ་ཟད། གསར་འབྱེད་པ་སྒྲ་ཤོས་གསུ་ཀྱུ་གར་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་དང་ཕྱག་ལས་གནང་། ད་ལྟོ་ནས་ཡོལ་དུ་བཞུགས་བཞིན་ཡོད།

༡༠༥ སྒྲིམ་མདའ་རབ་དགའ་ནི། མདོ་ཁམས་སྤང་དུག་གི་ཁོངས་གཏོགས་སྤར་ཁམས་སྤང་ནས་ཡོན་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་སྒྲིམ་མདའ་ཆང་གི་བྱིམ་གཞིས་སུ་འབྲུངས། རང་ལོ་ཞི་དགུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ཅུམ་ལ་ཀྱུ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཀ་ཐོན་སྤྱག་ས་གནས་སུ་གཞིས་ཆགས་ནས་འབྲས་ཁྲོངས་ཇོ་མོ་ཞིག་དང་གཉེན་བསྐྱེད་བྱས། ཁོང་གིས་ཀྱུ་གར་དང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་བཅས་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་འཛུམ་སྐྱོང་སྤྱད་དོན་ལོ་རྒྱུས་ལ་གོ་ཉོགས་དང་རྒྱུས་མངའ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་མདོ་སྤྱད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ཁོང་སྒྲ་མོ་ནས་ཀྱུ་གར་དུ་གཞིས་ཆགས་པར་བཞེན་བོད་གཞུང་གི་ལས་གནས་ཆེ་ཕྱ་གང་ཡང་གནང་ཡོད་མེ་འདུག། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་ཁོང་གི་ཡབ་བོད་གཞུང་དང་འགལ་བ་བྱུང་བར་བཞེན། ཁོང་ལ་ཀ་སྤྱག་གཞིས་སྤོད་བོད་མི་

ཆོས་ལྟ་སྤངས་ངན་པ་བཟུང་བས་ཀ་ཁྲོན་སྤྱག་ཏུ་སྡོད་མ་ནུས་པར་བྱ་ནག་ཏུ་ཕྱེབས་
འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་བྱ་ནག་ནས་པ་ཡུལ་སྤར་ཁམས་སུ་ཕྱེབས་ཏེ་ལོ་
གཉིས་ལྷག་རིང་བཞུགས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་སྤར་བྱ་གར་དུ་ཕྱེབས་ཏེ་
ཀ་ཁྲོན་སྤྱག་ཏུ་བཞུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ས་གནས་དེ་རང་དུ་མི་ཆེད་
མཐའ་ཅན་དུ་གྱུར་འདུག་པ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཅིང་མོ། །

༡༡༥ སྐྱ་བཙར་སྤྱན་གསལ་ཐུབ་བཞུག་ཀྱན་འཕེལ་ལགས་ནི།

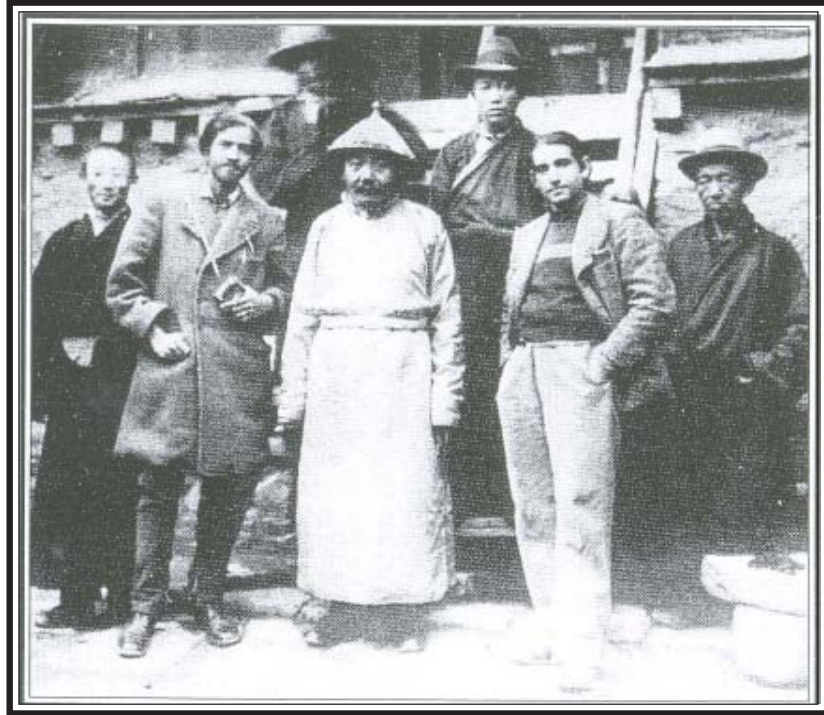
ཤིང་སྤྱལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་སྤེམ་མོ་གཞུ་བཀྲས་གཤེད་ས་རྒྱ་གྲི་ཁོངས་ཡ་
མཁར་ཟེར་བའི་བྱིམ་གཞིར་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་ལྷ་མོ་གཉིས་
ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱ་འབྱུངས། ཁོང་བྱིས་པའི་དུས་ནས་སྤྱང་གྲུང་འཛོམས་ཤིང་པ་མ་
ནན་རབས་ལ་གྱས་བཅི་ཆེ་བོག་སྒྲིལ་གས་སེམས་ཅན་ལ་རང་གཞིན་གྱིས་དགའ་
པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ལོ་བཅུ་གཉིས་བར་ལུག་རྩི་གནང་འདུག བྱིས་སུ་སྤྲོ་སྤྲོ་ལྟར་
བོད་གཞུང་ནས་ཡུལ་མཆོག་གི་ཡིག་འབྲི་བ་དང་མེ་ཏོག་ཞབས་ཞུའི་ཆེད་སྤྱི་
ཁྲངས་གཙང་ཁིང་ཁྲོ་རིག་གྲུང་པོ་ཁག་ཅིག་བསྐྱོད་གནང་བའི་ནང་ཚུད་པས།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༦ ལོར་གཞུང་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ནོར་ཁྲིང་དུ་ཨེ་ཕུག་པའི་ཁོངས་
སུ་ཕྱེབས། ཡུལ་མཆོག་གིས་ཁོང་ལ་སྤྱ་གྱ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་གཟིགས་
སྤྱང་མཛད་པར་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་བྱུང་བའི་སྐྱ་བཙར་སྤྱན་གསལ་
ངོ་མཉེན་ཅན་ཐོབ་གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སེར་བྲེས་གྲུ་ཆོང་གི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས།
སྐབས་དེར་ཡུལ་མཆོག་གིས་ཐུབ་བཞུག་ཀྱན་འཕེལ་ཞེས་པའི་མཆོན་འདོགས་
མཛད། རིམ་པས་ཁོང་སྤྱན་གསལ་ཆེན་པོ་དང་གཞུང་གི་ལས་རིམ་ཆོང་མཉེ་
ནང་དབང་ལུགས་ལྡན་པ་ཞིག་དུ་གྱུར། ཡུལ་མཆོག་གི་དཔྱོངས་གཞི་ལྟར་
ཕོ་བྲང་པོ་དུ་ལའི་གར་རྒྱུད་ཉམས་གསོ། ནོར་ཁྲིང་ལུགས་རི་དང་། སྤྱོག་ཁང་

གསར་སྐྱུན། སློན་ཆོག་སྤྱི་ཚུ་འདྲིན་ཆུ་སྤྱི་གསར་འཛུགས། གྲྭ་བཞི་སློན་
 འཕུལ་ཁང་གསར་བསྐྱུན། གྲོང་དག་དམག་སྐར་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ་
 དམག་མི་བསྐྱུ་སྤྱི་གསར་གྱི་སྤྱི་གཞི་གསར་བཅོས་མཆོན་ལས་དོན་མང་
 པོ་ལྷག་བསམ་བོལ་མེད་ཀྱིས་འགན་ལེན་དུར་བཙོན་བྱས་པར་བརྟེན། ཡགོང་
 ས་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་གྲྭ་བཞི་སློན་འཕུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་དུ་བསྐོས་པའི་གསར་
 ཐོག་ཐམ་ཁ་གྲྭ་བཞི་སློན་གསུམ་མ་དང་ཉག་ས་ཐམ་བཅས་གནང་འདུག ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གསལ་སྤྲོད་ཆེས་གཞུང་
 གི་དཔོན་རིགས་འགས་བསྐྱེད་འདོགས་ཀྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་གཞི་བཞེས་
 སྐོར་བཀའ་ལག་ལ་སྤྱི་ཚུ་མེད་པ། སྤྱི་ཚུ་ལོག་ཕུལ་བའི་ཉེས་འགེལ་གྱིས་རྒྱུ་
 ཕྱད་བཏང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཕྱང་ལོ་ཅན་གྱང་ཟུར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་
 དང་ཉན་དུ་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གར་དུ་ཕྱེད་ས་ཏེ་བཞུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་
 བོད་དང་རྒྱ་གར་དཔེན་གཞུང་གི་ཉེས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉེས་ཅན་ཡིན་པའི་སློན་
 འཛུགས་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་གར་གཞུང་ཆབ་བརྒྱུད་ནན་ཅིང་དུ་ཕྱེད་ས། ཕྱིས་
 སུ་བོད་གཞུང་ནས་འདོད་མོས་ཡོད་ན་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་ཆོག་པའི་བཀའ་འཁྲུལ་གནང་
 བར་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ལྷ་སར་ཕྱེད་ས་འདུག ཁོང་ལ་འཆོ་ཐབས་
 དང་སྡོད་གནས་སོགས་མེད་པས་ཡབ་གཞིས་སྤྱི་ཚུ་འཆོར་ལ་ཁང་པ་གཡར་ཏེ་ལོ་
 ཕྱེད་རིང་བཞུགས། རྒྱུ་སྤྱི་བཅར་མཁན་པོ་སྤྱི་ཚུ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས་
 ཀྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་སྤྱི་ཚུ་མེད་ཞུས་པ་བཞིན་བཀའ་ལག་ནས་དེ་ལྟའི་གཞུང་
 བཞེས་མཛད་པའི་གཞིས་ཀ་ཕྱིར་སྤྱི་གཞི་འཆོ་ཉན་དུ་བོད་དུ་ལ་ཁུ་ཤོག་ ༢༠༠༠
 ཅུ་གསེལ་ཕོགས་ལ་གནང་འདུག མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༡༣ ཆོས་
 ༡༣ ཉིན་སྤྱི་གསལ་འདུག་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱུས་ཅུ།

༡༡། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་
ལགས་ཀྱི་སྐུ་པར་དང་ཞལ་ཐང་། ཡིག་གཟུགས་སྒྲ་
ཚོགས། ལས་ཏྲགས་དང་ས་ཡིག་ས་ཁྲ། རི་མོ་
སོགས་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་
ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

ཕུ་ལོ་གཅིག་རྒྱུ་དགུ་བརྒྱ་ཕྱི་ནང་ཁྱ་གར་ན་དར་
 བྱ་ཆེ་བའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐུ་པར།

18. Gedun C'omp'el (ag.) avec Pheni Moukherji (2e a g.) et Kanwal Krishna (a dr.) au sud du Tibet.

Le mendiant de l' Amdo

par

HEATHER STODDARD

གོང་གསལ་དེབ་ཀྱི་ནང་གསལ་བའི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྐུ་པར་དང་པོ།

༡༡། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱི་གསུང་ཚམ་ཕྱོགས་
བསྒྲིགས་སེ་ཁྱོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གངས་རུང་མི་རིགས་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཡིག་
རིགས་ལེགས་སྒྲིག་གཞུང་ལས་ཁང་སོགས་ནས་ཚམ་སྒྲིག་གནང་བ་སེ་
ཁྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་བཏོན་པའི་སྐུ་པར།

༡༡། ས་སྐྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རང་ལོ་སོ་བཞི་པའི་རྒྱ་ཆོས་
ལ་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་སྐྱོ་ལོའི་ཡུལ་དུ་བརྒྱབ་པའི་སྐུ་པར་འདི་རང་གི་ཨ་མ་ལ་བཏང་བ། རྒྱུ་
དོན་རྒྱལ་གྱིས་བཅུ་མའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་བདེན་གཏན་ན་པའི་
བརྒྱུད་ལེན་ཞེས་པའི་དེ་བྱི་དབུར་བཞགས་པ།

༡༡། མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བྲིས་
གནང་མཛད་པའི་ཞལ་ཐང་གི་སྐོར་གང་རྟེན་
དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཕྱོགས་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་པ།

༡༢ ལྷན་སྐྱེད་དག་དབང་དོན་གྱུ་བ་པས།

དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་བྲིས་ཆ་ཞེ་དག་ཡག་པོ་རེད། བྲིས་ཆ་གསར་རྟེན་
གཉིས་ཀ་འདུག ང་ཆོའི་སྤྱི་ཞལ་ཐང་བཞེངས་སྤངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་མེད་རེད།
ང་ལ་གཞིགས་ནས་ང་འདྲ་བོ་ཞིག་བྲི་གནང་གི་རེད། འདྲ་ཐག་ཆེད་ཡོད་པ་རེད། ཞེ་དག་
འགོར་གནང་གི་མི་འདུག མཁོགས་པོར་བྲི་གནང་གི་རེད།

༡༣ རྟེན་ཆ་ལྟུང་གིས།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྐུ་ཙམ་པ་གྲགས་ཅན་མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་མཆོག་གིས་གཞི་གཞི་གྲག་གི་ཤོད་པའི་བྱང་ལྡན་པོས་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་བྲིས་ཀྱི་སྐོར་ལ།

༡༤ ཐུན་ཀྱི་ཆོས་ཐང་བཞེངས་པའི་ཐུན་ཀྱི་ཆོས་ཐང་གིས།

བོད་ཀྱི་ཐང་གི་རི་མོའི་འབྲེ་སྤངས་ལ་ལྟ་པོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་རས་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་བྱང་
མེད་ལྟ་བུའི་སྐུ་ཙམ་ཐང་ཞེ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ནས་གསུངས་པ་རེད། ཅས་ངག་རྟེན་
ལོ་རྒྱུས་ཤིག་འདུག འདི་གི་ཞལ་ཐང་ལ་པོ་མོའི་ཞལ་རས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད།

༡༡། གངས་ཅན་རིག་མཛོད་དེ་བ་བརྩུ་གཉིས་པའི་དབྱར་བཞུགས་པའི་མི་ལ་རས་
 པའི་སྐུ་པར་འདི་ནི། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཕུག་བྲིས་ལ་རྒྱུང་ཨ་ཤོ་ཤེས་རབ་རྩ་མཆོའི་
 ཆ་མོ་ནམ་གང་འཆོ་ནས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག།

༄༅། དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་ཐེངས་དང་པོར་བོད་དུ་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྱོན་གནང་བའི་
དབུར་བཞུགས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་འདི་བཞིན་མཁས་དབང་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།

༡༡། མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་
ཐུག་བསྟར་མའི་ཡིག་གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་འདྲ་
བཟུས་ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་སྟོགས་
བསྒྲིགས་བྱས་པ།

༡༢ རྟོར་ཁང་བསྟན་ནམས་དཔལ་འབར་བས།

གཞན་ཡང་དབྱིན་ཡིག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་གཟུགས་
ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་ལེགས་པོ་བྲི་གནང་མཛད།

།ང་མོ་ལས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མེད།
 །ལས་ཀྱི་འབྲས་ལ་ངས་ཆགས།
 །ང་ལ་དེ་ལྟར་འཁེལ་བ།
 །དེ་མོ་ལས་ཀྱིས་འཆིང་མི་འགྱུར། ༡༤

།ཕྱོག་གི་ཐར་བའོའི་ལྷ་སྐུ་སྐྱེད།
 །དེ་ལྟར་འཁེལ་ནས་ལས་དག་བྱས།
 །དེ་སྐད་གཞན་ལ་ཐོག་པོའི་ལས།
 །ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་མཛོད། ༡༥

།ལས་མེད་གང་དང་ལས་གང་ཞེས།
 །དྲང་སྲོང་ལྷ་སྐུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་
 །གང་ཞིག་འཁེལ་ནས་དག་ལས།
 །ཁྱོད་ཀྱི་ལས་དེ་ཁྱོད་ལ་འཆད། ༡༦

༡༧། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསར་རྟེན་གསུང་ཚིམ། རྟོ་རྩལ་གྱིས་བསྐྱུ་བསྐྱེད་གསུང་བའི་ཕྱག་དེབ་ལས་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་དབུ་ཅན་གྱི་འདྲ་བཤུས།

कालकी ^{reincarnation} the 10th Hindu Incarnation,
 yet to happen. (The deity is expected
 to assume the appearance of a Brahman,
 who is to be born in the town of Samohat,
 and in the family of Vishnu Sarma; he
 will ride on horseback and put to death all
 wicked,

Look at God by two small eyes.
 Listen to him by two small ears
 Serve him by two small hands
 Go to the church by two small feet
 Tell the truth by a small tongue
 Be loved by a small heart
 Praise God for ever
 and pray to him.

G. Chopel,

B. M. B. A

Dorjeeling

Chogyal 11-1-43

༡༡། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚུམ་འཕེལ་གྱི་གསར་རྟེན་གསུང་ཚུམ། རི་རི་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱ་བསྐྱེད་གས་
 གནང་བའི་ཕྱག་རིལ་ལས་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་དབྱིན་ཡིག་གི་འདྲ་བསྟུས།

ཨྱུ་ སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩེ་དྲ་གསུང་རྩུམ། དྲ་ཨྱུ་ལྷོ་གསར་རྩུམ། སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩུམ།
 ཨྱུ་ སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩུམ། སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩུམ།
 ཨྱུ་ སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩུམ། སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩུམ།

ཨྱུ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསར་རྩེ་དྲ་གསུང་རྩུམ། དྲ་ཨྱུ་ལྷོ་གསར་རྩུམ། སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩུམ།
 དབ་ལས་མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷོ་གསར་རྩུམ། སྐྱེ་མེ་ལོ་མི་དྲུག་ལ་ཡོ་ཤི་ལྷོ་གསར་རྩུམ།

༡༡། རྒྱལ་ཁབ་ས་རིག་པའི་བསྐྱར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ་ལས་
 མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གུན་འི་རྒྱལ་བརྒྱུད་སྐབས་སུ་བྱང་པའི་
 མ་གྲ་རྒྱའི་ཡིག་གཟུགས་ཐུག་བྲིས་འོ་མ་ལས་འདྲ་བའུས་བྲིས་པ་ཞིག་

༄༅། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་
ཀྱི་ཕུག་བརྟམ་མའི་ལས་རྟགས་དང་ས་ཡིག་གི་འདྲ་
བཟུས་ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་སྟོན་གས་
བསྐྱེགས་བྲས་པ།

༡༽ ལྷོ་བཀྲ་ཤེས་དཔལ་རི་བས།

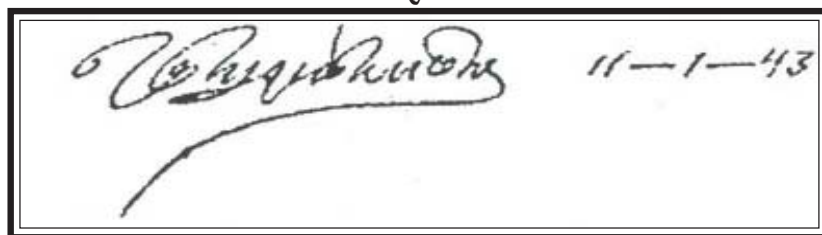
དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ས་ཡིག་དེ་ཁྱད་མཚར་བོ་ཞིག་ཡིད། དགེ་འདུན་
ཚེས་འཕེལ་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡིད། དབྱེན་ཇི་མི་ཤེས་མཁན་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་
བརྟམ་ན། ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་ནང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་རང་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཡིག་མི་
ཤེས་མཁན་དབྱེན་ཇི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་བརྟམ་ན། དབྱེན་ཇིའི་ཐོག་ལ་དགེ་འདུན་ཚེས་
འཕེལ་ཡོད་པ་རེད། སྙིང་ཇི་བོ་བཟོ་ལྷ་ཡག་པོ་ཞི་བོ་ཞིག་བྲིས་ཡིད།

༡༽ ཐུན་ཀྱི་ཉི་མོ་བཟང་བརྟན་འཛིན་བས་ཤེས་གསལ།

ལས་རྟགས་ཀྱི་དབྱར་དོ་ཇི་ཡོད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་
པར་བྲིས་ཐལ་ཆེར་ལ་ཡོད་པ་འདྲ། རི་ནང་ཨ་ཐིང་གི་པར་བྲིས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་
ཚེས་འཕེལ་ཀྱི་མིང་བཀོད་པའི་ལས་རྟགས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྲིས་འདུག (རི་ནང་ཨ་ཐིང་གི་པར་
བྲིས་འོ་མ་དེ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད།)

༡༡། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་བསྐོད་པའི་ལམ་ཡིག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་
ནས་དཔར་འདེབས་གནང་བའི་ཕྱག་དེབ་ལས་བཟུས།

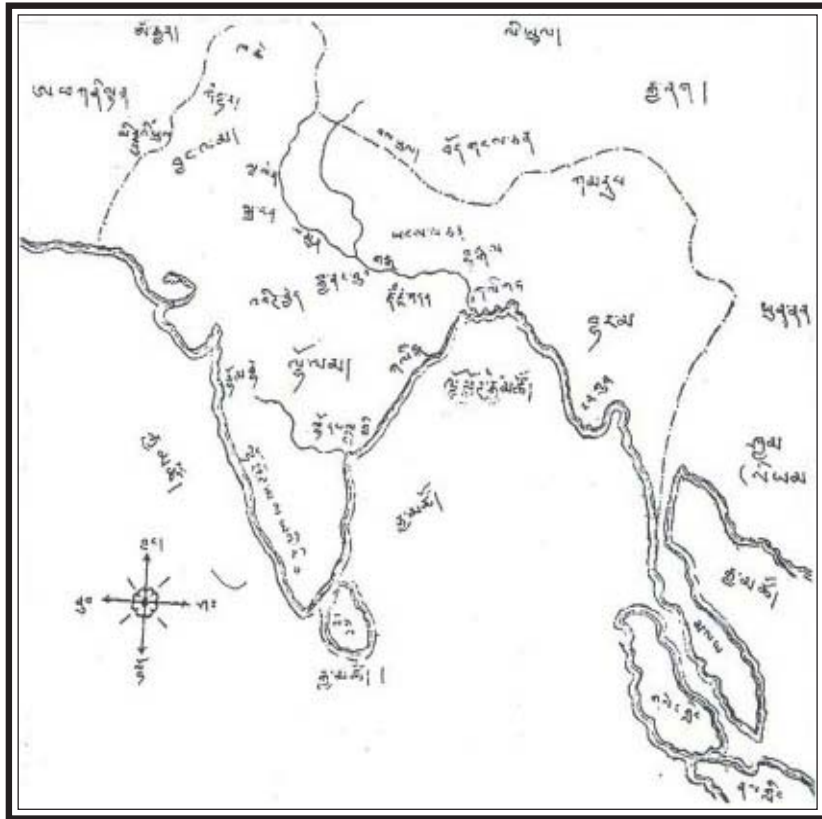
༡༢། བཤམས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསར་ཆེད་གསུང་ཚོམ། རྗེ་ཆུལ་གྱིས་བསྐྱུ་བསྒྲིགས་
གནང་བའི་ཕྱག་དེབ་ལས་བཤམས་དབང་དེའི་ཉིད་ཀྱི་མཆན་རྟགས་ཀྱི་འདྲ་བཟུས།

༄༅། མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 གྱི་ཕྱག་བསྟར་མའི་ས་ཁྲི་སྟོར་གྱི་འདྲ་
 བཟུས་ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཕྱོགས་
 བསྒྲིགས་བྱས་པ།

དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས།

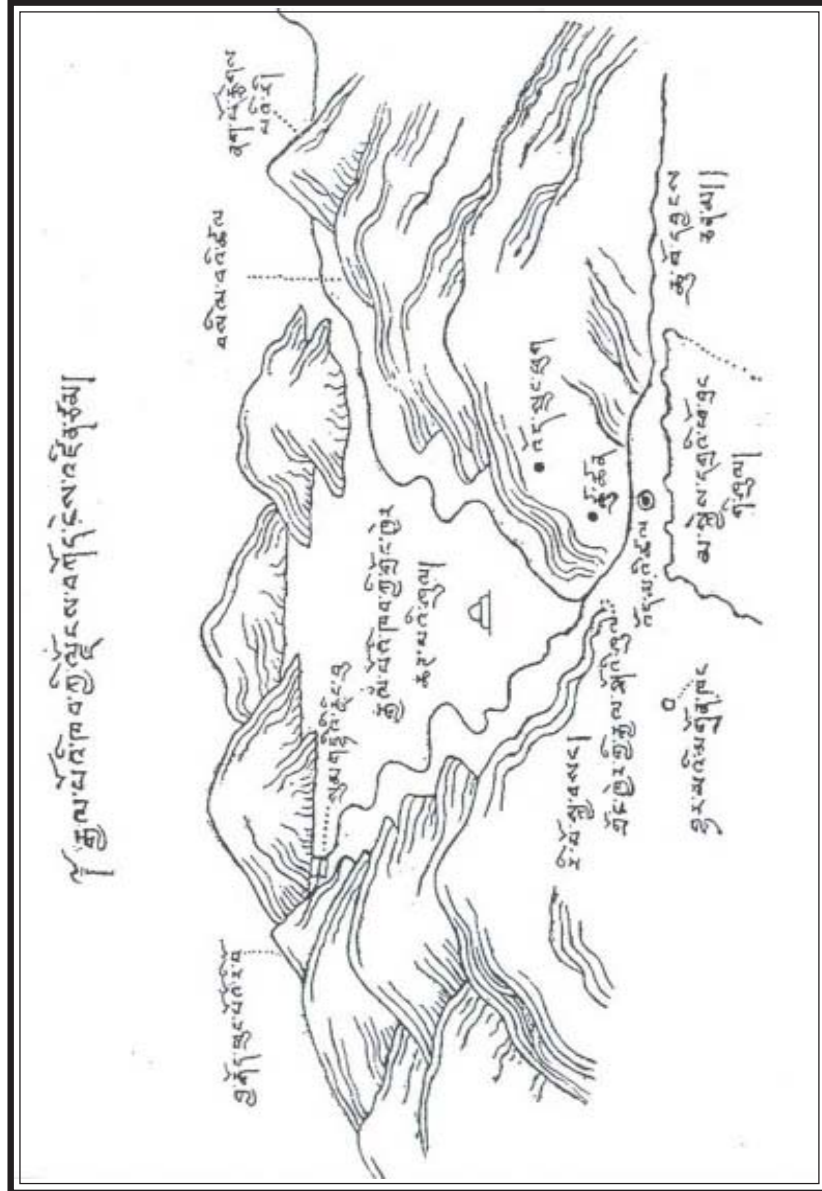
ས་ཁྲི་འདི་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་ཆོགས་དུ་མ་དང་བཅས་སྤྲུག་ལས་སུ་བྱས། ཞེས་
 པའི་ཕྱག་བྲིས་ངོ་མ་འདི་ས་ཁྲི་མཐུག་ཏུ་གསལ།

༄༅། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་བསྟོད་པའི་ལམ་ཡིག་ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩
ལོར་ཀུ་ལི་ཀུ་ཏ་ནས་དཔར་འདེབས་གནང་བའི་ཕྱག་དེབ་ལས་རྒྱ་གར་ཉི་འཁོར་
གནས་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ལམ་ཙམ་བརྒྱས་ཏེ་བཀོད་པའི་ས་ཁྲིའོ་བཤུས།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་རོ་མ།

༤ རྒྱ་བྲོན་མཆོ་དང་མཉམ་པའི་གྲོང་བྱེར་དང་། རྒྱ་དཔང་རི་དང་འདྲ་
བའི་མཆོད་རྟེན་སོགས། རྒྱ་ཆེན་རོ་མཆར་འདི་དག་གཟིགས་པའི་སྐད། རྒྱ་
གར་ཡུལ་དུ་ལན་ཅིག་བྲོན་པར་མཛོད། ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ།

༡༡། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་བསྟོན་པའི་ལམ་ཡིག་ བྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་ཀླུ་ལི་ཀླུ་ཏ་ནས་
དཔར་འདེབས་གནང་བའི་ཕྱག་དེབ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྱི་ལྗོངས་བཀོད་ངོས་འཛིན་གྱི་སྤྲེལ་བ།

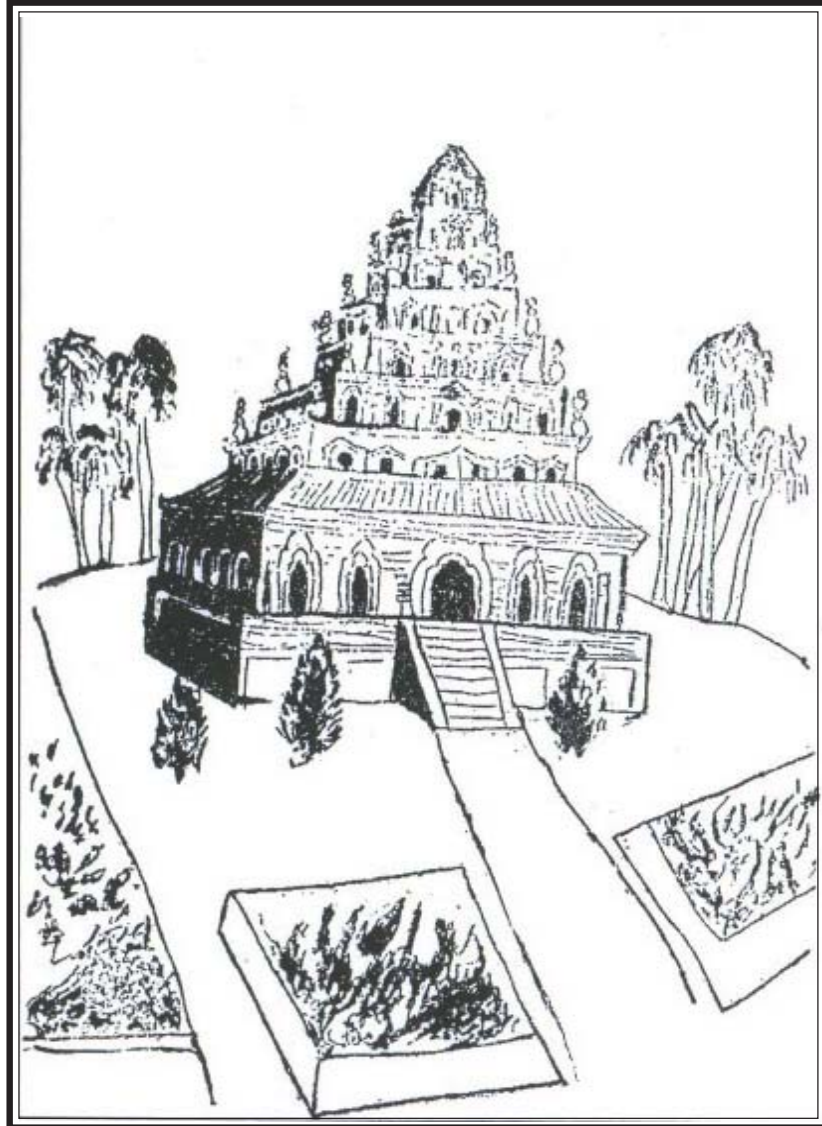
༡༡། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་
བསྟར་མའི་རི་མོ་དང་རི་མོའི་འདྲ་བཤུས་
ཁག་དཔུང་གཞིའི་ཆེད་ཕྱོགས་
བསྒྲིགས་བྱས་པ།

༡༥ རྟོན་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་བས།

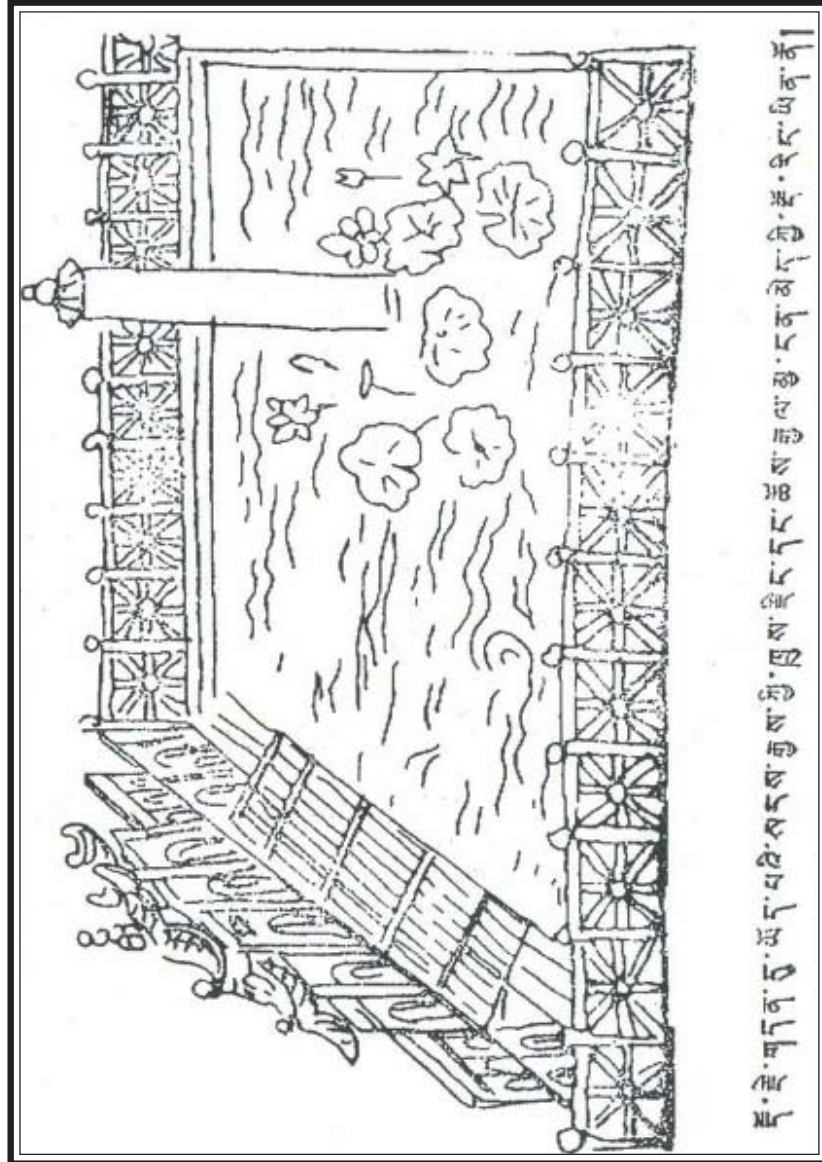
སྒོག་ཆགས་དང་ཡུལ་ལྗོངས། མི་སོགས་ག་རེ་བྱིས་གནང་ཡང་གསོན་ཉམས་ལྡན་
པ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཡོད། དཔེར་ན། འབྲས་ལྗོངས་སུ་བཞུགས་སྐབས་འབྲས་ལྗོངས་ཐོན་
ཆེན་རི་ནང་ཨ་ཐེང་འབྲི་གནང་མཛད་པ། མཐར་ཕྱིན་གྱིས་གསར་འགྱུར་ཐོག་བཀོད་པར་
མི་ཀུན་གྱིས་དེ་ནི་འཕུལ་པར་བཏབ་པ་ལས་ཀྱང་འདྲ་ཆེ་བ་འདུག་ཡང་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། (རི་
ནང་ཨ་ཐེང་གི་པར་བྱིས་ངོ་མ་འདི་ཉིད་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཡོད།)

༡༦ ཨ་ལགས་འཇམ་དཔལ་བས།

མི་ཞིག་གིས་ཏེ་བཞོན་ནས་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དངོས་གནས་དོག་དོག་
འབྱར་དུ་ཐོན་བསྐྱེད་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་ལས་རི་མོ་བྱས་པར་འབྱར་བསྐྱེད་པའི་བཟོ་ཡོད་པ་མ་རེད།
དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱི་རི་མོའི་དགེ་ཕྱག་ཨ་མཛོད་བྱམས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་རི་
མོའི་ལག་རྒྱན་ཡོད་པ་རེད། ཨ་མཛོད་བྱམས་པ་ཟེར་བ་འདིས་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཡོད་བཞེན་
ནོར་བུའི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་གི་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་འདྲ་ཞིག་གོ་བྱུང་།

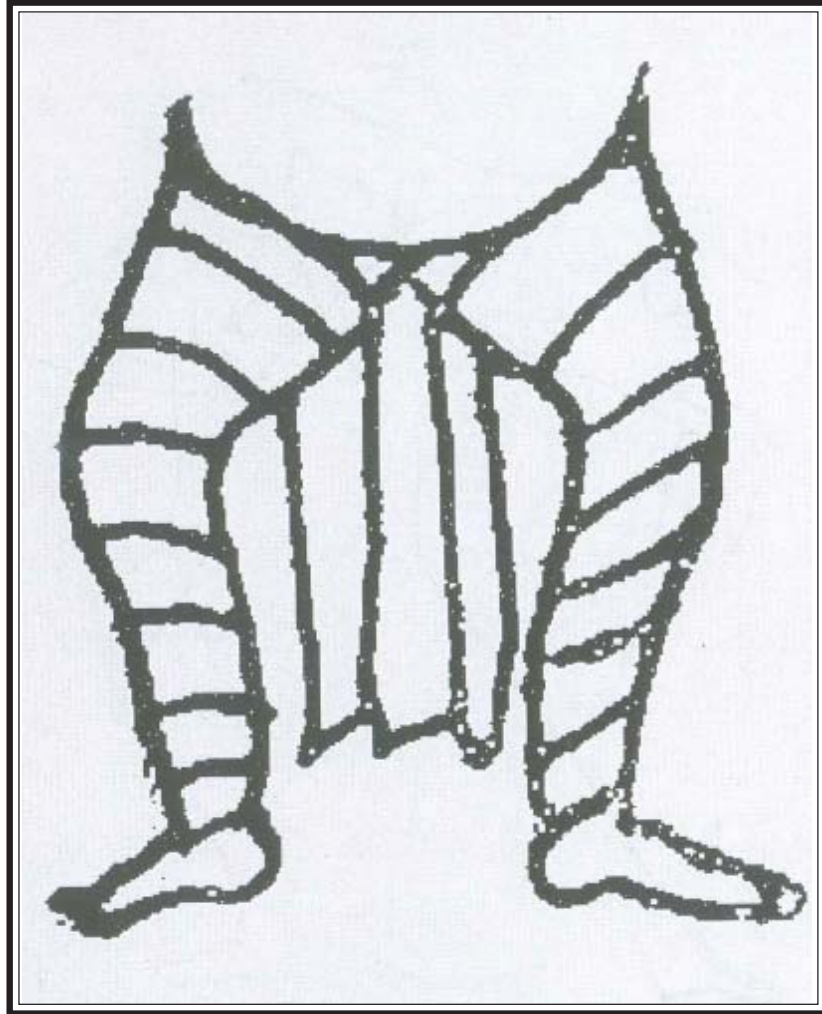
༣༡། རྒྱལ་ཁབ་ས་རིག་པས་བསྐྱར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མའི་ནང་། མཁས་དབང་དགེ་
འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་ཕུག་བྲིས་གནང་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཁང་རྟེང་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་གི་འདྲ་བསྟུས།

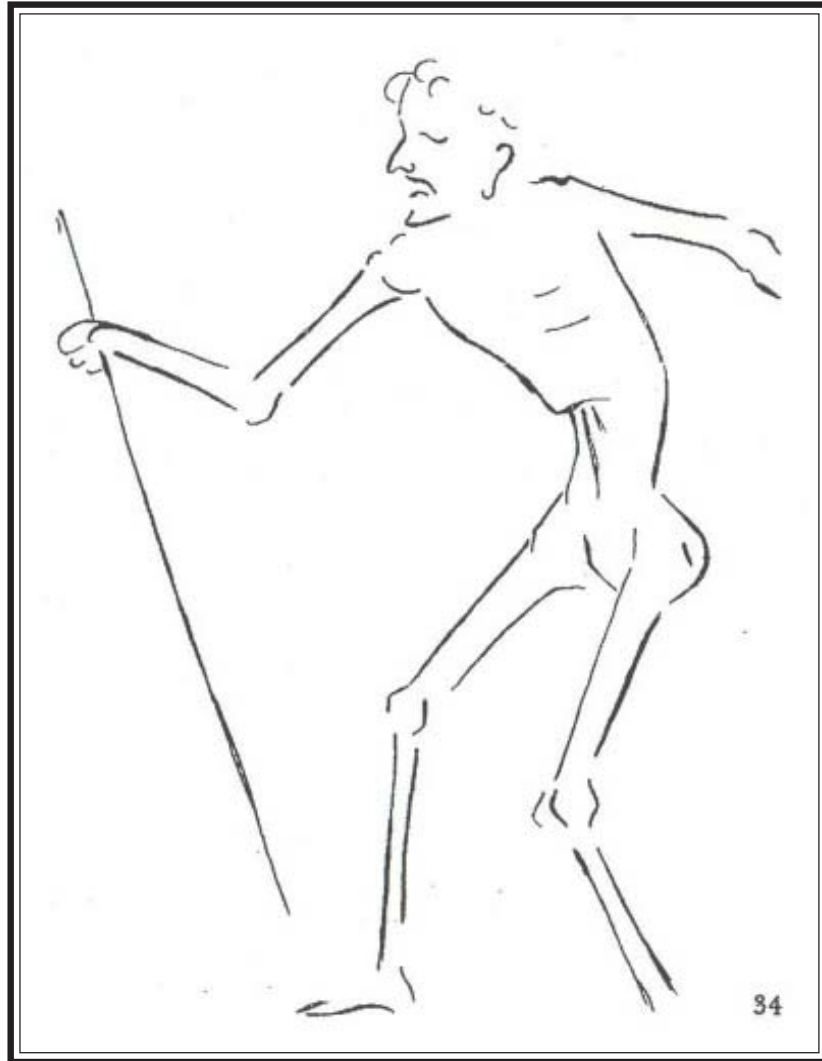
༣༩། ཐུ་ལ་ཁམས་རིག་པས་བསྐྱར་བའི་གདམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མའི་ནང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
 ཕུག་བྲིས་གནང་བའི་དེ་རྗེ་གདན་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁྱེད་དང་ཆོས་རྒྱལ་མཉམ་པ་མེད་གྱི་དོ་རིང་གི་འདྲ་བསྟུན།

༡༡། ཏུན་རྟོང་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་བའི་མཐོང་ལ་ནས་ཀྱི་རྟགས་རྒྱལ་རབས་
 དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་ནང་བཀོད་པའི་རི་མོ་འདྲིའི་མ་དཔེ་དང་པོ་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་ལགས་ནས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ།

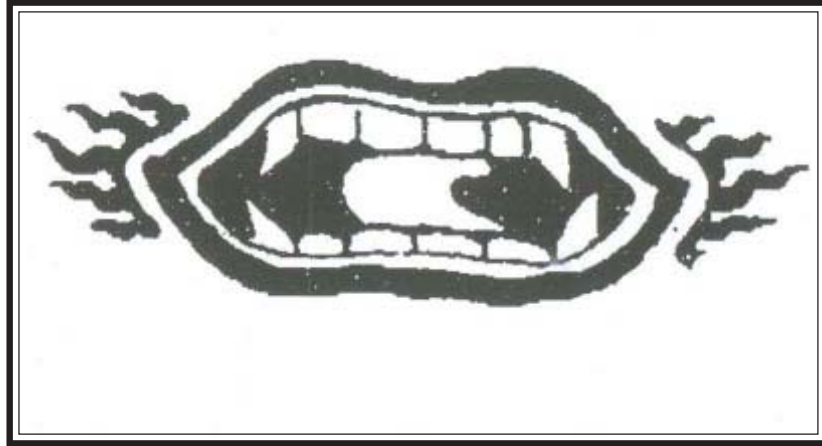
༡༡། རྒྱལ་ཁམས་རིག་པས་བསྐྱར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མའི་ནང་།
མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཕུག་བྲིས་གནང་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་
སྤྲེལ་སྤྲེལ་གོས་ཁྱོན་སྤངས་ཀྱི་འདྲ་བྲིས།

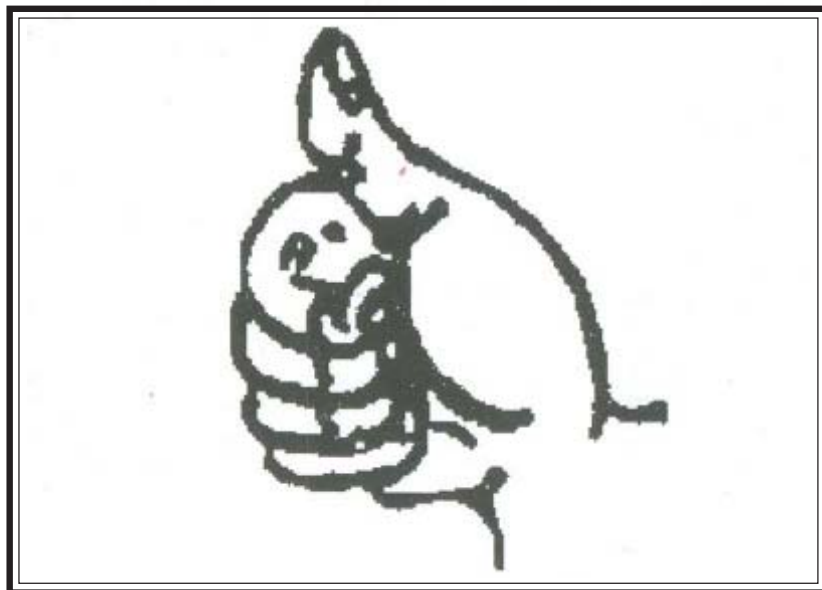
Le mendiant de l' Amdo

par HEATHER STODDARD

གོང་གསལ་དེབ་ཀྱི་ནང་གསལ་བའི་མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱི་ཕུག་བྲིས་རི་མོ།

༡༡། རྒྱ་དཔེ་དྲུ་མའི་ཆོགས་བཅད་ཕྱོགས་བརྒྱུས་བྱས་པ་ལེགས་སྒྱུར་བར་མངོན་ལས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་རི་མོ་ཞིག་གི་འདྲ་བལྟས།

༡༡། རྒྱ་དཔེ་དྲུ་མའི་ཆོགས་བཅད་ཕྱོགས་བརྒྱུས་བྱས་པ་ལེགས་སྒྱུར་བར་མངོན་ལས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་རི་མོ་ཞིག་གི་འདྲ་བལྟས།

༄༅། ཕྱི་ལོ་དང་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་
 གྱི་རང་ལོ་གང་འཁེལ་འཐད་ལྷན་གྱི་གཟིགས་བདེའི་རེ་འུ་མིག་

ལོ་ཁམས།	རང་ལོ།	ཕྱི་ལོ།	ལོ་ཁམས།	རང་ལོ།	ཕྱི་ལོ།
ཆུ་ཕོ་སྟག་	༠	༡༩༠༣	མེ་མོ་ཡིས།	༣༥	༡༩༣༧
ཆུ་མོ་ཡིས།	༡	༡༩༠༣	ས་ཕོ་འབྲུག་	༣༦	༡༩༣༨
ཤིང་ཕོ་འབྲུག་	༢	༡༩༠༤	ས་མོ་སྐྱུལ།	༣༧	༡༩༣༩
ཤིང་མོ་སྐྱུལ།	༣	༡༩༠༥	རྩྭ་ས་ཕོ་ཏ།	༣༨	༡༩༤༠
མེ་ཕོ་ཏ།	༤	༡༩༠༦	རྩྭ་ས་མོ་ལྷག་	༣༩	༡༩༤༡
མེ་ཕོ་ལྷག་	༥	༡༩༠༧	ཆུ་ཕོ་སྐྱུལ།	༤༠	༡༩༤༢
ས་ཕོ་སྐྱུལ།	༦	༡༩༠༨	ཆུ་མོ་བྱ།	༤༡	༡༩༤༣
ས་མོ་བྱ།	༧	༡༩༠༩	ཤིང་ཕོ་བྱ།	༤༢	༡༩༤༤
རྩྭ་ས་ཕོ་བྱ།	༨	༡༩༡༠	ཤིང་མོ་ཕག་	༤༣	༡༩༤༥
རྩྭ་ས་མོ་ཕག་	༩	༡༩༡༡	མེ་ཕོ་བྱེ་བ།	༤༤	༡༩༤༦
ཆུ་ཕོ་བྱེ་བ།	༡༠	༡༩༡༢	མེ་མོ་སྐྱུང་།	༤༥	༡༩༤༧

དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་མཚན་བུང་།

- ༡༥ ར་ཀ་ར་བཀྲས་མཛོད་གིས་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས། བྱེ་ལོ་༡༩༡༠ ལོར་
བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཤོག་གངས་༡ པ།
- ༡༦ རྩོམ་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་པོད་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་༡༤
བྱེ་ལོ་༡༩༡༡ ལོར་མཚོ་སྔན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༡༧ ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བྱམས་བརྩེ་པོད་ཐེང་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་༡༩ བྱེ་ལོ་
༡༩༩༩ ལོར་ཕར་ཁ་ཆེས་མཛོད་གཙུག་ལག་སྡོབ་གཉེར་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༡༨ བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔུང་ཚོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཐེང་གསུམ་པའི་ནང་ག་
བོ་ཆོ་རིང་གིས་བརྩམས་པའི་མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་དང་ཁོང་གི་སྐྱེན་ཆོས་བཤད་པ་རྒྱག་བསམ་
འོ་མའི་རྒྱུ་ཤོག་གངས་ ༢༤ གྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་པར་དུ་
བསྐྱུན་པ།
- ༡༩ རྟོར་གཙང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བྲང་བདེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྡོང་མོ་པའི་ཤོག་གངས་
༣༠༤ བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་གཡུ་ཅེའི་དཔེ་འགྲེམས་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༢༠ ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བྱམས་བརྩེ་པོད་ཐེང་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་༡༤༥ བྱེ་ལོ་
༡༩༩༩ ལོར་ཕར་ཁ་ཆེས་མཛོད་གཙུག་ལག་སྡོབ་གཉེར་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༢༡ བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་བོད་རྒྱུང་སྐབ་འདུག་དུས་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་༤ རྟོར་ཁང་
བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱིས་མཛད་པའི་མཁས་མཆོག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྟོགས་པ་
བཅོད་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲུང་བ། སེ་ཁྲོན་ཞིན་དུ་དཔར་འདེབས་བཅོ་གྲ་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༢༢ ཁོང་མཚུངས་ཤོག་ངོས་ ༤།
- ༢༣ རྩོམ་ལྱེས་མཛོད་པའི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཤོག་གངས་༡༩ བྱེ་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ར་ཀ་
སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༢༤ ཁོང་མཚུངས་ཤོག་ངོས་༣༠།

- ༡༧༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བདུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཞི་པ་ན་གསལ།
- ༡༨༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བཙུན་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཅུ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་
ན་གསལ།
- ༡༩༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བཙུན་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཞི་པ་ན་གསལ།
- ༢༠༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཅུ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ན་གསལ།
- ༢༡༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བཙུན་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་གཉིས་པར་གསལ།
- ༢༢༽ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱི་གསུང་ཚྭ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ནང་གི་མཁས་དབང་དགེ་ཚེས་
གྱི་ཚུལ་ཐར་མདོར་བསྟུན་ཤོག་ངོས་༩ ཕྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོར་སེ་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་
ནས་པར་དུ་བསྐྱུན།
- ༢༣༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བདུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཞི་པ་ན་གསལ།
- ༢༤༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་དགུ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཞི་པ་ན་གསལ།
- ༢༥༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཅུ་དང་དགུ་བཙུན་ན་གསལ།
- ༢༦༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བཙུན་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཙུན་དང་བཙུན་གཅིག་གཉིས་ལ་
གསལ།
- ༢༧༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བཙུན་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཙུན་དང་བདུན་ཅུ་དོན་དུག་
ན་གསལ།
- ༢༨༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བདུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཙུན་ན་གསལ།
- ༢༩༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་དགུ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་སུམ་ཅུ་མོ་གཅིག་ན་གསལ།
- ༣༠༽ ལོག་སྒྲའི་ཆང་ཆོང་སྒྲག་པའི་ལུང་རིགས་ནི་རྩེ་མེ་ཚུའི་ནང་དོར་ཞི་གདོང་དུག་སྟེ་མས་ཆོས་བྲིས་
པའི་འགོ་བརྗེད་ལི་ཤིའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པའི་ཤོག་ངོས་༩ པ། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལོར་ཀུན་སུའུ་མི་
རིགས་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༣༡༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་ཉིས་བཅུ་ཐམ་པ་ན་གསལ།
- ༣༢༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བདུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཙུན་བཞི་པར་གསལ།
- ༣༣༽ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བཙུན་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཙུན་པ་ན་གསལ།

- ༤༣༥ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བཞི་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་གངས་རེ་དག་ན་གསལ།
- ༤༣༦ གོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་གངས་ཉེར་དྲུག་ལ་གསལ།
- ༤༣༧ རྫོགས་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ཚུལ་པོད་གསུམ་པའི་ཤོག་ངོས་དོན་གཅིག ལྷ་
ལོ་༡༩༤༤ ལོར་མཚོ་རྫོན་མི་རིགས་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་ནས་པར་བསྐྱར་བྱས།
- ༤༣༨ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བཞི་བརྩེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་དྲུག་པ་ན་གསལ།
- ༤༣༩ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བདུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་ལྗེ་པ་ན་གསལ།
- ༤༤༠ གོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་གོ་བརྒྱད་ན་གསལ།
- ༤༤༡ ལོག་སྒྲིའི་ཆང་ཆིང་སྒྲིག་པའི་ལུང་རིགས་རྫོང་མེ་ཆེར་བཀོད་པའི་བྱུང་ལུག་སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས་
ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་འོ་མའི་བསང་གཏོར་ཤོག་གངས་ ༡༤༥ ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཀན་སུའུ་མི་
རིགས་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱར་པ།
- ༤༤༢ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བཞི་ཐམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བདུན་པར་གསལ།
- ༤༤༣ གོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་དྲུག་པར་གསལ།
- ༤༤༤ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བརྩེ་གཅིག་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་དྲུང་དང་སོ་ལྗེ་ལ་གསལ།
- ༤༤༥ གོང་གསལ་ཡང་གངས་དང་པོ་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་ཞེ་བདུན་ན་གསལ།
- ༤༤༦ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བཞི་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་རེ་བཞི་པར་གསལ།
- ༤༤༧ ཅོང་ཁ་ལྷ་མོ་ཆོ་རིང་གིས་བཅམས་པའི་བཅན་སྒྲོལ་རྒྱལ་སྦྱོང་དེབ་ཤོག་གངས་༤༠ ལྷ་ལོ་༡༩༩༣
ཡ་ཟེམས་མ་ཆེན་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འདུག་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱར་བྱས་པ།
- ༤༤༨ གོང་གསལ་གངས་ཡང་གངས་བཞི་བརྩེ་ཐམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྩེ་པར་གསལ།
- ༤༤༩ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བདུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་ཉེར་དྲུག་པར་གསལ།
- ༤༥༠ གོང་གསལ་ཡང་གངས་དང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཅོ་ལྗེ་པར་གསལ།
- ༤༥༡ གོང་གསལ་ཡང་གངས་དྲུག་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་ཞེ་ལྗེ་པར་གསལ།
- ༤༥༢ གོང་གསལ་ཡང་གངས་རེ་བརྒྱད་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་གྲ་བཞི་པར་གསལ།
- ༤༥༣ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བརྩེ་བདུན་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བདུན་པར་གསལ།
- ༤༥༤ གོང་གསལ་ཡང་གངས་བདུན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་ལྗེ་པར་གསལ།

- ༡༠༩༥ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་ཉེར་གཅིག་པར་གསལ།
 ༡༠༩༦ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་དོན་གཉིས་པར་གསལ།
 ༡༠༩༧ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་དང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བཙོ་ལྗེ་པར་གསལ།
 ༡༠༩༨ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་ལྗེ་པར་གསལ།
 ༡༠༩༩ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་དང་གསུམ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དགུ་པར་གསལ།
 ༡༡༠༠ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་བཞི་བརྒྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་གཅིག་པར་གསལ།
 ༡༡༠༡ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་སུམ་རྒྱ་དང་བརྒྱ་དང་གྲ་
 ལྗེ་པར་གསལ།
 ༡༡༡༢ ཀླུ་མོ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དཔུང་ཚོམ་འདེམས་སྒྲིག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྐལ་
 བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་བྲིས་པའི་ ༡༩༤༩ ནས་ ༡༩༥༦ བར་གྱི་ཤོག་ངོས་ ༤༣༧ ཟླ་ལོ་
 ༡༩༩༦ ལོར་ཀླུ་མོ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པ།
 ༡༡༡༣ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ན་གསལ།
 ༡༡༡༤ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་རེ་གཉིས་པར་གསལ།
 ༡༡༡༥ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་གཉིས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་རེ་དྲུག་པར་གསལ།
 ༡༡༡༦ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་རེ་བཞི་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ན་གསལ།
 ༡༡༡༧ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་ངོས་དོན་ལྗེ་ན་གསལ།
 ༡༡༡༨ ཁོང་གསལ་ཡང་གངས་ལྗེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤོག་གངས་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་པར་གསལ།

དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མི་ཆེན་ལོ་རྒྱུས་དང་ཁོང་གི་
གསུང་ཚུལ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཡིག་
ཆ་དེ་སྤེལ་མཐོང་བ་ཁག་ངོ་སྤྲོད།

- ༡༥ དག་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱུ་ལ་ཆེ་ལོང་ཙམ་
བཏགས་པ་མི་འཇིགས་སེལ་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། དག་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་
མཚོའི་གསུང་ཚུལ་སྤྱོད་ཤིང་བཞུགས་པ་མཚོ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་པར་མ།
- ༡༦ རྩོམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱུ་གྱི་དགག་ལན་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་གཏམ་
གྱིས་ཚོལ་ལན་བྱེ་མར་འབྲག་པ་རག་གཅོད་རལ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར། བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༣
ལོར་ཁྱེ་ལི་ནས་དཔེ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པ།
- ༡༧ རེབ་གོང་དག་བཤེས་དག་འདུན་བཏགས་འཛིན་གྱིས་བྲིས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱུ་
གྱི་དགག་ལན་ལྟ་བུ་ངན་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཉི་མའི་སྒྲུང་བ། རོང་
པོ་དགོན་ཆེན་ནས་ཤིང་པར་ཐོག་དཔེ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པ།
- ༡༨ རི་ཁ་ཁྲོ་བཟང་བཏགས་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་ཆོས་སྤྱི་གྱི་ཤེས་བྱ་གནས་བསྐྱེད་ཤེས་
པ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་ཨ་རྩུ་ཁྲོ་སིར་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པའི་ནང་གསལ་བ། མདོ་
སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ།
- ༡༩ རྒྱ་སྤྱོད་དག་འདུན་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོལ་ངན་ཨ་སྤྱོད་ཆོགས་ནམས་སྤྲུག་པར་བྱེད་
པ་འཇིགས་རུང་ལྟག་གི་ངར་སྤྲ། ཞེས་པ་ལོག་སྤྱི་ཆང་ཆིང་སྤྲུག་པའི་ལུང་རིགས་
དོ་རྩེ་མེ་ཁྱེ་ཀན་སུའུ་རྒྱུ་ལ་པར་མ།
- ༢༠ ཁྱུང་ལྷག་ཁྲོ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་བསྐེལ་བེན་བྱམས་བརྩེ་འོ་མའི་བསང་
གཏོར། གོང་མཚུངས།

ལོར་མཆོ་ལྷན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ།

༡༥༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག་གསུམ་པར་བཀོད་པ་ ༩༣༣༡ ཉོར་
ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་གྱི་མཁས་མཆོག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཉོགས་
པ་བརྗོད་པ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ།

༡༥༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་སྤང་ཆར་དུ་བཀོད་པ་ཉོར་ཁང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབར་
གྱི་ མཁས་པའི་དབང་པོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གར་དུ་བྱོན་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
རགས་བསྐྱུས་སུ་བརྗོད་པ།

༡༥༧ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག་དེབ་བཞི་པར་བཀོད་པ་གྱི་མི་ལེ་ཡེ་འུ་
དཔྱེ་ཡི་བོད་རིགས་ལོ་རྒྱུས་མཁས་ཅན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱུས།

༡༥༨ ཆོ་ཉན་ཞབས་དུང་པའི་རང་རྒྱུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་མཆོ་ལྷན་མི་རིགས་དཔར་
དུ་བསྐྱུན་པ།

༡༥༩ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་མཁས་
དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་ཚིམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞེས་པའི་ལྷན་དུ་བཀོད་
པ། ཅན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་མཆོའི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་མདོར་
མདོར་བསྐྱུས།

༡༦༠ མཆོན་ཉིད་ཅན་མོ་བཟང་གྱི་མཆོའི་<<སུམ་ཉགས་རྒྱུས་བཤད་བན་སྤྱོད་རིན་ཆེན་
བང་མཛོད>>ཀྱི་ཤོག་གངས་བཙུ་དུག་པ་སོགས་ན་དགེ་ཆོས་ཀྱི་བོད་ཡིག་དཔེ་གཞིའི་
འདོད་པ་ལ་དགག་པ་མཛོད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་ད་ས་ཤེས་རིག་པར་ཁང་
ནས་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པ།

༡༦༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོའི་བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག་དེབ་གསུམ་པའི་ཤོག་གངས་ ༤༩ ན་
གསལ་བ། ཤ་བོ་ཆོ་རིང་གི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེན་ཚུམ་ལས་

པའི་རང་སྒྲ།

- ༡༡༥ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག་དེབ་བཞི་པར་བཀོད་པ་འབྲོང་བུ་ཆོ་
རིང་དོ་རྒྱུ་གངས་ཅན་རིགས་པའི་སྒྲིང་གི་བསམ་སྒྲོ་པ་ཆེན་པོ་བཙུང་འོ་སྒྲོད་མདོར་བསྡུས།
- ༡༡༦ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་བོད་ལྗོངས་ཡིག་རྒྱུ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ་བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྱོང་བའི་ནང་དུ་བཀོད་པ་ཉེ་དུས་ཀྱི་མཁས་པའི་དོད་
དཔོན་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། (སྤང་ཆ།)
- ༡༡༧ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག་དེབ་ཕྱེང་གསུམ་པའི་ཤོག་གངས་ ༤༡ན་
གསལ་བ། མཆོ་བྱང་རིག་པའི་སྒྲོ་ལྡན་གྱི་དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་ལས་སྒྲིང་བཅན་སྐམ་
པའི་ལོ་ཆོགས་ཐད་ཀྱི་དོགས་སྒྲུང་འགའ་ལ་དཔུང་པ།
- ༡༡༨ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་སྒྲིང་ཆར་དེབ་ཕྱེང་གསུམ་པའི་ཤོག་གངས་ ༤༤ ན་གསལ་
བ། འཇུ་སྐལ་བཟང་གི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པའི་སྐྱེན་ཚུལ་ཆེན་པ་གཉིས།
- ༡༡༩ ཚུང་ཁ་ལྷ་མོ་ཆོ་རིང་གི་བཅན་ཤོལ་བྱུང་སྒྲིབ་ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ཨ་ཁྲེས་མ་
ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༡༢༠ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ཀྱང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་
པའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔུང་ཚོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་གསུམ་པར་བཀོད་པ་ག་བོ་ཆོ་
རིང་གི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་ཁོང་གི་སྐྱེན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྷག་བསམ་
འོ་མའི་རྒྱུ་བྱ།
- ༡༢༡ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོའི་ཀྱང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དེབ་ཕྱེང་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་
༡༥ ན་གསལ་བ། བུ་བཞི་བསམ་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་སྒྲོར་རགས་ཅམ་སྒྲིང་བ།
- ༡༢༢ གྲུ་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོའི་གངས་ལྗོངས་རིག་གནས་དེབ་དང་པོར་བཀོད་པ་སྐྱུན་པ་དར་

- ༤༧༥ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཀྲང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དེབ་ཐེང་གསུམ་པའི་ཤོག་གངས་
 ༡༥༧ ལ་གསལ་བ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དཔུང་ཚོམ་ངོ་སྤྲོད།
- ༤༨༥ རྟོར་ཆང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་བཅུ་མས་པ་དྲང་བདེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤོང་མོ་པ། ཟ࿳་
 ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་གཡུ་རྩེ་དཔེ་འགྲེམས་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༤༩༥ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ནོར་འོད་དེབ་ཐེང་དང་གཉིས་ཀྱི་ཤོག་གངས་ ༡༠ ན་གསལ་
 བ། ས་དཀར་འོད་ཟེར་གྱི་དགེ་ཆོས་ཀ་རྩེ་མ་གྱི་མཆན་བུ་ཨ་མཆོད་མགུལ་རྒྱན།
- ༥༠༥ ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཨ་རྒྱ་སིར་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པ་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་
 མའི་ཁྲད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིང་བཞིན།
- ༥༡༥ ར་ཀ་ར་བཀྲས་མཐོང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དར་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་
 དཀར་པོའི་ཁ་སྐོང་མེས་སྒྲོན་གོང་མའི་ཞལ་ཆེམས། བཞུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་ནས་ ༡༠༠༡ ལོར་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་པ།
- ༥༢༥ ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོའི་སྤང་ཆར་དེབ་ཐེང་བཞི་པའི་ཤོག་གངས་ ༡༩ ན་གསལ་བ།
 དགེ་འདུན་རྒྱན་གུབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པའི་སྟན་ཚོམ།
- ༥༣༥ ཟ࿳་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་ཀྲང་གོའི་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་
 པ་དུང་དཀར་སློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཤོག་གངས་
 ༦༠༩ ན་གསལ་བ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས།
- ༥༤༥ ཨ་ལགས་ཞབས་དུང་གི་དེབ་དཀར་གྱིས་སྤོང་བཙན་དགུང་ལོ་སོ་བཞི་ཐོག་འདས་པར་
 འདོད་པའི་དཔུང་པ་མཆོ་སྒྲོན་མེ་རིགས་པར་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ། མཁས་
 དབང་ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་གི་དཔུང་ཚོམ་ཉེར་མཁོ་ཕྱགས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཤོག་གངས་ ༡༦༦
 ན་གསལ་བ།
- ༥༥༥ འདན་མ་སློ་བཟང་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོད་ཁྲབ་བདག་

ཕྱི་མ་གྲིག་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཁུར་།

ཕྱི་མ་གྲིག་འགན་འཁུར་། རེ་མདོ་སྤྱི་ཤེས་ལྷན་ཁག་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཁུར་།

ཕྱི་མ་གྲིག་ཚོགས་མི། འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ། མཛོད་ཚང་ལྷན་ཁག་། དཀའ་

ཐུབ།

ལྷན་ཁག་གི་འགན་འཁུར་དང་། ཆབ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་ལ།

ལྷན་ཁག་གི་ཕྱི་མ་གྲིག་ལ། འཇམ་མེ། (རྩ་བ་ལྷན་ཁག་གི་འགན་འཁུར་མ་)

ལྷན་ཁག་གི་དུ་འཇམ་མེ། འདི་གའི་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམས་འཁུར་།

འཇམ་མེ་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམས་འཁུར་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམས་འཁུར་ལྷན་ཁག་གི་ཁྲིམས་འཁུར་།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་ཞབས་བྲལ་མ་དེ་བཞེད་དང་པོ། བར་ཐེངས་དང་པོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༠ ལ།

Kirti Jepsa Datsang

Institute of Higher Tibetan Studies

Thardho Ling Road,

P.O. McLeod Ganj-176219

Upper Dharamsala

Distt. Kangra (H.P.) India.